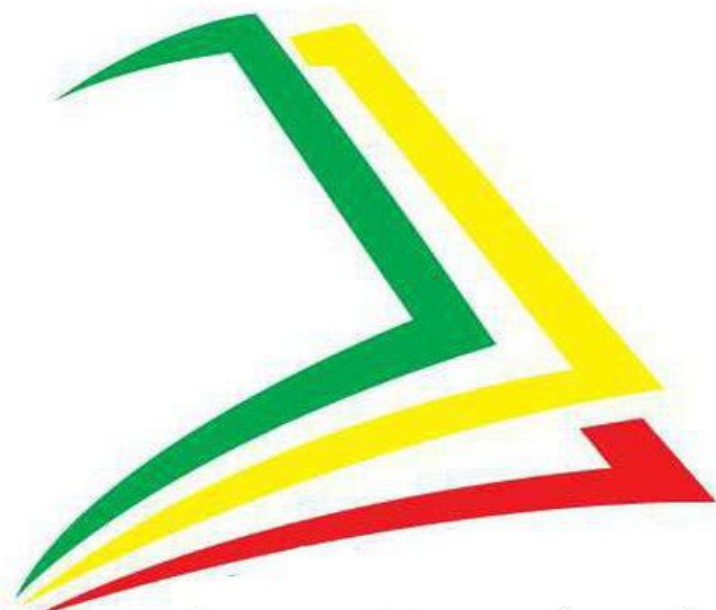

የግዕዝ መግሪያ

ዶ/ር ለይኩን ብርሃኑ

Ethiopian Bookstore

Brought to you by
Ethiopian Bookstore

<https://t.me/etbookstore>

የግዕዝ መግሪያ

ዶ/ር ለይኩን ብርሃኑ

**ዋሽንግተን ዲሲ
ዩናይትድ ስቴት ኦፍ አሜሪካ**

ጥር ፲፱፻፺፰ [January, 2006]

የሽፋኑ መግለጫ

በሽፋኑ ላይ ያለው ዓርማ ታሪካዊና ምሥጢራዊ ነው። ይህም ስለ ማዕዘናት ዓለም መግለጫ ነው። ዓለም በስምንት ማዕዘናት ትከፈላለች። የታወቁትና የተለመዱት ግን አራቱ ናቸው። እነሱም ምሥራቅ ምዕራብ ሰሜንና ደቡብ ናቸው። የቀሩት አራቱ ደግሞ መሥዕ አዜብ ሊባና ባሕር በመባል ይታወቃሉ። ምሳሌያቸውና አጀማመራቸው የሰውን አካል ቅርጽ ለመግለጽ ነው። በኋላ ግን የአቅጣጫ ማመልከቻ ሆነዋል። አሁንም የሚታወቁት በዚህ ነው። እኒህን በዝርዝር የተመለከትን እንደሆነ ምሥራቅ የፀሐይ መውጫና ምዕራብ ደግሞ የፀሐይ መግቢያ ተብለው ነው የተሠየሙት። የቃላቸውም ትርጉም የሚነግረን ይህንኑ ነው። ነገር ግን በጥንተ አመክሮ ምሥራቅ የመወለድ የፀሐይ መውጫ ተብሎ ሲነገር ምዕራብ ደግሞ የጎልፈት አሁንም የፀሐይ መግቢያ ተብሎ ይታወቃል። ሌላው ሰሜንና ደቡብ ሲሆኑ ሰሜን ቀኝ ደቡብ ግራ ነን ይባላሉ። ሌሎቹ የቀሩት አራቱ በምሥራቅና በሰሜን መካከል የሚያልፈውን መሥመር መሥዕ በደቡብና በምዕራብ ያለውን ክፍል ደግሞ አዜብ በምሥራቅና በደቡብ ያለውን ሊባ ሲባል በሰሜንና በምዕራብ መካከል ያለውን ደግሞ ባሕር ተብሎ ይታወቃል።

ማዕዘናቱ በተለይ እኒህ ከሥዕሉ ላይ እንደሚታዩት የማባዣ ምልክቶች በጥንታዊቷ ኢትዮጵያ ሊቃውንት አመሠጣጠር ከፍተኛ የመንግሥት ካዝና የጦር መሣሪያ ውድ እቃዎች ከዕንቁ ከወርቅና ከብር የተሠሩ አልባላት ጌጣጌጦች አብያተ መንግሥታት በተራራ ወይም ከፍተኛ ቦታ ላይ ሆነው ይሠራሉ። አቀማመጣቸውና አቅጣጫቸውም በእኒህ በአራቱ በማባዣ ምልክት ባሉት በመሥዕ በዓዜብ በሊባና በባሕር ዓርማ ነው። ለምን ቢባል በዚህ አቅጣጫ የተሠሩ ቤተ መንግሥቶች ከተማዎች የዕቃ ማስቀመጫዎች በቀላሉ ጠላት የማይደፍራቸው ይሆናሉ ይባላል። ይህን አሠራር የአሜሪካ ዋና ከተማ የሆነውን የዋሽንግተን ዲሲን ስንመለከት በዚህ መልክና አቅጣጫ ተሠርቶ እናያለን። ይህን ጥበብ ከጥንታዊቷ ኢትዮጵያ እንደተወሰደ ጥርጥር የለውም።

©የጽሐፊው መብት በሕግ የተጠበቀ ነው።

© All Rights Reserved

የግዕዝ መማሪያ

Ge'ez Lesson

አንደኛ እትም

ISBN NO. 0-9709903-2-4

መጽሐፉን ለማግኘት በሚከተለው አድራሻ መጠየቅ ይቻላል።

Inquires can be sent to
Leykun Berhanu
P. O. Box 8161
Springfield, VA 22151
U. S. A.

E-mail lberhanu@cox.net

For more information call Mr. Hagos Alemayehu
301 - 270 - 1739

ምስምዓ ዕዝን
ስልክ

703-220-8083

ዋጋው

Price \$30.00

Printed by Signature Book Printing, Inc.
www.sbpbooks.com

ምንም እንኳን ቀንድ ከጀሮ በልጠና ረዝሞ ቢታይም በአፈጣጠርና በዕድሜ ጀሮን አይቀድመውም። ለዚህም ነው ኢትዮጵያውያን «እደግ ያለው ያድጋል በውድም በግድ፤ ጀሮ በፊት በቅሎ ይቀድመዋል ቀንድ» የምንለው። ይህም ማዕዘን ሥርወ መሠረቱ የሰውን አካላዊ ቅርጽ ወይንም አቀማመጥ ለመግለጽ የተደረገ ምልክት ነው። ይኸውም ፊቱ ምዕራብ ጓላው ምሥራቅ ቀኙ ሰሜን ግራው ደግሞ ደቡብ ማለት ነው። ይህንኑ ምልክት ለብዙ ጉዳዮች ተምሳሌት አድርገው ኢትዮጵያውያን ቀደም ሲል አቅርበውት ነበር። እሱም ምሥራቅ የመወለድ ሲሆን ምዕራብ ደግሞ የመሞት ምሳሌም ነው።

ይህን ምሥራቅና ምዕራብ ሰሜንና ደቡብ መሥዕና አዜብ ሊባና ባሕርን ምልክት ምዕራባውያን በቀጥታ ገልበጠው ለምክር ቤቶቻቸውና ለቤተ መንግሥቶቻቸው መሥሪያ ማዕዘን አድርገውት ይገኛል። እንደ ምሳሌም የሚታየው የዋሺንግተን ዲሲ ከተማ አሠራር ነው። የዋሺንግተን ዲሲ የተሠራው በመሥዕና በአዜብ በሊባና በባሕር ማዕዘናት ነው። ይኸውም የማዕዘናቱን ምልክት ሲገለብጡ ትክክለኛ ስሙን አልወሰዱትም። ስለዚህም በምሥራቅና በሰሜን መካከል ያለውን መሥዕን ኖርዝ ኢስት [North East] በደቡብና በምዕራብ መካከል ያለውን አዜብን [South West] ብለውታል። እንዲሁም በምሥራቅና በሰሜን መካከል ያለውን ሊባን [South East] ሲሉት በሰሜንና በምዕራብ መካከል ያለውን ደግሞ ባሕርን [North West] ብለውታል። እንደ ግዕዙ በአንድ ቃል መናገር ስላልቻሉ በሁለት ቃላት እሱም በትርጉም ሊሠይሙት መገደዳቸውን ያመለክታል። ይህም በግልጽ የሚያሳየው ኃላቡም ሆነ ቋንቋው የትውስት እንጂ ከራሱ ከሚነገርበት ከእንግሊዘኛው ፊንቅሎ ያልወጣ ወይንም የመጀመሪያ ያለመሆኑን መረዳት ይቻላል። ይህ ራሱ እንግዲህ የሚያመለክተው ግዕዝ በአንድ ቃል የመግለጽ ችሎታው ሲታይ ቀዳሚና ጥንታዊ ቋንቋ መሆኑን ነው።

ከዚህ ላይ ግን የዋሺንግተን ዲሲን ከተማ ከቀየሱት መሐንዲሶች አንዱና ሁለተኛው ሰው ቤንጃሚን ቤኔከር እንደ ጥንቱ አጠራር ኢትዮጵያዊ

[አፍሪቃዊ] እንዳሁኑ አሠያየምና አጠራር ደግሞ አፍሪቃዊ አሜሪካዊ ነበሩ። ምናልባት በሳቸው አቅምና ችሎታ መጠን ይህን ጥንታዊ ምሥጢር አውቀውታል ተመልክተውታል ለዚህም በተግባር ተርጉመውታል ማለቱ የቀለለ ይሆናል። ይሁንና አንድን ቃል በሁለትና በሦስት ቃላት ከመተልተል ይልቅ ቃላቱን ቢዋሷቸው መልካም ይሆናል። ከተወሰነ ጊዜም በኋላ በባለቤትነት ይታወቁበታል። «ደግሞ በዓይኔ ያሻዩን ባይ አለ ወይ ከልካይ» የሚለውን እንደ ሕግ አንቀጽ ሊጠቅሱ ይችላሉ። ደግሞስ ለአሜሪካ ምን የማይደረግ ነገር አለ? የቅቤ እንጎቻ ለመጋገር እንኳን የምጣዱ ክፋት አላወጣ ብሎ ነው እንጂ! ሳይሞከር አልቀረም። ቅቤ አንጓች የሚል አነጋገር የመጣው ከዚህ ዓይነቱ መከራ ሳይሆን ይቀራል? በቅኔ አገላለጽ ይህ ዓይነቱ አገላለጽ ምፀት ይባላል።

ይሁንና የእኒህ የግራ ጥምዝ ማዕዘናት አጠቃቀም ይታወቅና በሥራ ይተረጎም የነበረው ለታላላቅ ቦታዎች ስለነበር በብዛት አይታወቁም። ይሁን እንጂ ከቤተ ክርስቲያን ግን የመዓልት የሌሊት የጨረቃና የዘመኑ አቆጣጠር በየዕለቱ ተወስቶ ጸሎተ ዕጣን የሚያርግበት ነው። እንዲሁም ዘወትር ማዕዘናቱ ማለት ምሥራቅ ወምዕራብ ሰሜን ወደቡበ መሥዕ ወዓዜብ ሊባ ወባሕር ተብለው በስም ይወሳሉ። በየማዕዘናቱም ቡራኬ ይደረጋል። በሕዝቡ ዘንድ ግን ታዋቂነታቸው ነልቶ አይታይም። ምክንያቱም በትምህርት መልክ ለሕዝብ ስለማይሠጥ ነው። እንግዲህ ይህን ጥበብ ሠፋ ያለ ጥናት ለማድረግና በዝርዝር ለመረዳት መፍትሔው ግዕዝን ማጥናት ነው። ቋንቋው የጥበብና የምሥጢርም ነው። የቋንቋውን ውስጠ ምሥጢር በጥንቃቄ ለመረዳት ግዕዝን ይማፀናል።

መታሰቢያነቱ

በለኔ ያላቸውን ራዕይ ዕውን ለማድረግ ንጉተው ከወላጆቹ ዕጅ ፈልቅቀው ወሰዱኝ። እንደማርም ካጠገባቸው አኖሩኝ። አስቀድመው ያሰቡልኝንና የተመኙልኝን በጎ አመለካከት ተግባራዊ ለማድረግ ቀኝ እጄን ከወፍራሙና ከረጅሙ ከአረንጓዴው የሠርዶ አጽቅ ጋር ቁንፍር አድርገው በመያዝ የጥበብ በር መክፈቻና መግቢያ የሕይወት ቁልፍን በል እንካ በማለት በዚያች በተወጣረችው በብራናዋ ፊደል አማካይነት ሀ ሁ ሂ ሃ ሄ ህ ሆ ብለው አስጀመሩኝ። ስለዚህም ከማይታየውና ከማይዳሰሰው ጥቅጥቅ ካለው ከጨለማውና ከድንቁርናው ዓለም አውጥተው ወደዚህ የዕውቀት ብርሃን ሠገነት አሸጋገሩኝ። ይህን ለፈፀሙልኝ ክቡር ምሥጉን አያቴ ለመምህር ውዴ እሸቴ አላባ ጥልቅ ምሥጋናዬን አቀርባለሁ።

እንዲሁም ታላቁ አባት ብፁዕ አቡነ አብርሃም የሐረርጌ ሀገረ ስብከት ሊቀ ጳጳስ ወደ ዘመናዊው ትምህርተ ሳይንስ በሃያኛው ዓመቱ ላይ በራሳቸው አንደበት ኤቢሲዲ አሰኝተው በአውሮጳ ፊደላት ድልድይነት ወደ ዘመናዊው ት/ቤት መሩኝ። ከዓለምም ጋር በጥበቅ እንድትዋወቅ መልካም ፈቃዳቸው ሆነልኝ። ይህም የዓለምን ውጣ ውረድ መቀዝቀዝና መፋጀት እንዳውቅ ምቹ ሆነልኝ። አእምሮዬም የማይታየውን ዓየ። የማይዳሰሰውን ዳሰሰ። የራቀውን አቅርቦ የረቀቀውን አጉልቶ መመልከት ቻለ። ከዋለበት የማያድር ካድደረበትም የማይውል ሆነ። ሁልጊዜ አዲስ ነገር መስማትና ማየት ቻለ። ስለዚህ ይህን ሁሉ ታላቅ ውለታ ለፈፀሙልኝና ለዚህም ላበቁኝ አባቶቼ ለድካማቸውና ለመልካም ሥራቸው ሁሉ መታሰቢያም እንዲሆንልኝ እጅግ ቋንቋ ሊገልፀው በማይቻለው ከፍተኛ አድናቆት የተመላበትን ምሥጋናዬን ከአክብሮት ጋር በታላቅ ትሕትና አቀርባለሁ።

መክሥተ አርዕስት

ርዕስ	ገጽ
ማመልከቻ	9
መቅድም	14
ጽኑ የግዕዝ ፊደላት	19
የግዕዝ ፊደላት አቀማመጥ	21
የግዕዝ ፊደላት አጠናን ፈሊጥ	30
ግዕዝ ለዓለም ያበረከታቸው ቃላት	38
አስማተ አዕናቁ ወመዓዛት	44
ግዕዝና ቤተ ክርስቲያን	46
አስማተ ዕለታት ወአውራጎ	51
ሂመተ መዓርጋት	57
ሰማንያ አሐዱ መጻሕፍት	60
አስማተ ሕዋስ/ አካል	63
ቀዳማይ ክፍል ነጠላ ግሥ ከሀ-ተ	67
ካልዓይ ክፍል ነጠላ ግሥ ከነ -የ	174
ግልሳይ ክፍል ነጠላ ግሥ ከደ-ፕ	235
እርባ ግሥ	270
ምሳሌ ግሥ	319
ተመኩሳስያን	324
አኅዝ	337
ሥርዓተ ንባብ	352
ዋቢ መጻሕፍት	405

ማመልከቻ

ለኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን
ቅዱስ ሲኖዶስ

ብፁዕ ወቅዱስ ፓትርያርክ፡ ብፁዓን ሊቃነ
ጳጳሳት የቅዱስ ሲኖዶስ አባላት ሆይ!

የኖረ ያረጀና ያፈጀ ወደ ወገኖቹ የተከማቸ
ኃሳብ ሳይሆን ከላይ እስከ ታች አላስቀምጥ አላስተኛ
ያለን በኃዘንና በትካሄ የጣለን ዘወትር ፀፀት ንስሐ
ያልተገባለት ይቅር ያልተባለለት ሥርየት
የግዕዝ ቋንቋችን መከስመን መደገየት የሆነው
ተመልካች ማጣት ሳይሞት እንደ ሞተ ሳይወድቅ
እንደተጣለ ወገን ያጣ የነጣ ዕንሰ ማውታ ሆኖ በገዛ
መንደሩ ተወልዶ ባደገበት አገሩ ተከብሮና ተወዶ
በኖረበት ቅየው ዘመን ጥሎት ተመልካች ታዛቢና
አይዘህ ባይ አጥቶ ይገኛል። ግዕዝ የአገር ታሪክ
መነገሪያ የጸሎት ማሳረጊያ የምህላ ማቅረቢያ
የመሥዋዕት መለወጫ የዕጣን ማሳረጊያ የንስሐ
ማስገቢያ የነፍስ ማስማሪያ የታመመ መዳኛ የአዘነ
ማጽናኛ ለሞተ መሸኛ ከቤተ ክህነት እስከ ቤተ
መንግሥት የአገር የሕዝብ ጉዳይ መምከሪያ የምሁራን
እውቀት መግለጫ ሆኖ የኖረውና የነበረው ግዕዝ
ቀባሪ ያጣ ሬሳ ሆኖ በኛ በዚህ ትውልድ ዘመን
ይገኛል። በገዛ ቤቱ እንግዳ ሆኖ ቦታውን እንግልዘኛና
ፈረንሳይኛ ድንበር ዘለው ትውልዱን ሲማርኩት
ተከላካይ ጠፋ። ስለዚህም ያገራችን ባሕልና እምነት
ቀኑ ጨልሞባቸው ይገኛሉ።

ግዕዝን እንዴት እንታደገው? ማን ወገን
ይሁነው? ማንን ባልደረባ እንስጠው? ቤተ ክህነት
የያዘችውን የጨበጠችውን የለበሰችውንና የነበራትን
ሥልጣን ሁሉ ካባዋን ከትከሻው ተገፍ ሥልጣኗን

በምድርም ብቻ ሳይሆን በሰማይም የሚያሥረውን
ከእጁ መዳፍ ሥር ተጠምዞና ጣቶቿ ተፈልቅቀው
በኃይልና በግድ ተወስደውባታል። እንዲሁም የመኖሪያ
ቤቷን የልጆቿን መማሪያ ት/ቤቷን ሌላ ሳይቀር የቤተ
ክርስቲያኗን አባት እንደ ሦስተኛው ክፍለ ዘመን
የክርስትና አባቶች በሃያኛው ክፍለ ዘመን ላይ
ተወስደው እንደ በግ ታርደውባታል። ወኮነ ከመ
አባግዕ ዘይጠብሁ። እንደሚታረዱ በጎች ሆን።
እንደተባለው ያን ያህል በደልና ግፍም ተፈጽሞባታል።
ያን ሁሉ መከራ ታግሣ ያለፈች ቤተ ክርስቲያን
አሁንም ከዚያ በማይተናነስ ሁከት በመናጥ ላይ ናት።

ይሁንና የኢትዮጵያን ሥርዓተ ትምህርት
መቆጣጠርን ከመነጠቁም በላይ እስካሁን እንኳን ይዛው
የቆየችውም ትምህርት ተዳክሟል። ዜማው ቅኔው
መጻሕፍቱ እስከነ ጓዛቸው እንዳሉ ተጠቅልለው ወደ
ገዳማት ዕቃ ቤቶች ወድቀውና ተጥለው የአይጠች
ልጆች ማሳደጊያና ማርቢያ ሆነዋል። ሊቃውንቷም
በየትም ተበትነዋል። ባለ ጥንግ ድርብ ለባሾቹ ባለ
ነጭ ጥማጣሞቹ እነ ባለ አራት ዓይኖቹ እነ ድን
በጉንጮቹ የቅኔ ዘራፊዎቹ መጻሕፍትን አመሥጣሪዎቹ
የብሉይና የሐዲስ መጋቢዎቹ የመጽሐፈ ሊቃውንት
የሃይማኖት አበው የፍትሐ ነገሥት ተንታኞቹ ባለ
አንድምታዎቹ አሁን ወዴት አሉ? የሚታዩት ጠቋቁር
የለበሱቱ መነኮሳቱ ቆሞላቱ ብቻ ናቸው። ዓዑ
የማይባሉቱ ወጥተዋልና ይፈለጉ።

ትምህርትን እንደ ጣት ቀለበት ከእጆቿ
ሳታወልቅ የኖረችዋ ቤተ ክህነት ሀ ሁ ሂ ሃ ሄ ህ ሆ
ብላ ፊደል ማስቆጠሩ ሁሉ ቀርቶ የልጆቻችን አፍ
መፍቻ ኤ ቢ ሲ ዲ ሆኗል። የወላድ መካን ማለት
ምን ይሆን? ይህ ትምህርትን ለብዙ ሺህ ዓመታት ይዛ
ምሥጢራትን ስታመሠጥርበት የኖረች ቤተ ክርስቲያን
ዛሬ ከሁሉም ያጣች የነጣች ሆናለች።

እንኳን ልታበድር ለመበደርም አቅም ያነሳት
ዘመንና ጊዜ ሆኖባታል። በዚህ በገንዘብ አበዳሪው
በባንኩ አሠራር ተበዳሪነት ባለዕዳ መሆን መቼም
ከባድ ነገር ነው ይሁንና እሱንም ለማግኘት ብዙ ነገር
ተሁኖ ነው የሚሰጠው። ብዙ ጉዳዮች አሉ የሚጠየቁና

ግዕዝ እንዴት ይታገዝ?

ይህ የትንቢት የምሥጢር የምርምር የጸሎት መነጋገሪያ የሆነው ቋንቋ እንዴት ተደርጎ ወደ ጥንተ ክብሩ ይመለስ? ገልጽናውንስ እንዴት እንጠብቅለት? ይህ ጉዳይ ደግሞ ለቤተ ክህነቱ ባለሥልጣናት ብቻ የተተወ አይደለም። ለሁሉም ኢትዮጵያዊ እንጂ! ይሁን እንጂ የቤተ ክህነቱ ኃላፊዎች በዚህም ተገድደው እንደ ሥርዓተ ንግሥ እንደ ንብረቱ የሚነጥቅ እስካልመጣ ድረስ እጅግ በጣም ከፍተኛ የመታደግ ድርሻ አላቸው።

በተለይም ቅዱስ ሲኖዶስ በምድር ያሠራችሁት በሰማይ የታሠረ ይሆናል በተግባር የሚታይበት ጥበብ ነው። ይኸውም በድንገት ሳይሆን በዕቅድ የቤተ ክርስቲያን አገልጋዮች ሥልጣን ክህነት ለመቀበል ለሚሹ ሁሉ አንድ ውድቅ ወይም ማዕቀብ መጣል ነው። እሱም በተለይ ቅስና ለመቀበል የሚመጡ ሁሉ ግዕዝ ያወቁ ምሥጢር ያረቀቁ ቅኔ የተቀኙ መሆን አለባቸው ቢባል ግዕዝን ሁሉም እንደ ዕጣን ሊያሸተው ይነሣል። ግዕዝ የማያውቅ አይቅረብ ተብሎ እባካችሁን ይወሰን። ይህ ቀኖና ከሦስት ዓመት በኋላ ጀምሮ የሚጸና ቀኖና ተብሎ ቢደነገግ ካሁንም እውነተኛ ካህን ግዕዙም ከጆሮ ወደ ራስ ወጥቶ የሚኖር ይሆናል። እንዲሁም ከዚህ ድንጋጌ በኋላ የደብር አለቅነት የገዳም መምሕርነት ዕድሜያቸው ከሃምሳ አምስት በታች ለሆኑ ካህናት ግዕዝ ካላወቁ ሹመቱ እንዳይገዛቸውም ቢወሰን ግዕዝ ነወር ይባላል። እውነትም የቃለ እግዚአብሔር መነገሪያነቱን አረጋገጠ ማለት ነው። ክብሩም ለሙያው ብቻ ሳይሆን ለሙያውም ባለቤት ለሆነው ሁሉ ነው። እኒህ ከላይ በተዘረፍ መልክ የቀረቡት ምኞቶች ቢጸድቁና በአስቸካይ በሥራ ላይ ቢተረጎሙ ግዕዝ ከወደቀበት ይነሣል ከተኛበት ይቀሰቀሳል። ከታረነበት ይተነፍሳል ማለት ነው። እኒህ ሁለቱ ስልቶች ለግዕዝ ማወቅና ትምህርት መስፋፋት እጅግ በጣም ወሳኝ ናቸው። በእውነት ማንም ቢሆን ግዕዝ ለማጥናት ለተነሣ ባንድ ዓመት ውስጥ ራሱን ችሎ ይሄዳል። ከዚያም በየጊዜው የሚያዳብረው ይሆናል። ታዲያ ይህን ማድረግ በካህኑ ላይ ቀንበር መጣን ሊሆን ይችላል? አይሆንም

የሚሟሉ። እንኳን አበዳሪ ተበዳሪም ለመሆን ታላቅ ችሎታ ይጠየቃል ለማለት ነው። ቤተ ክህነታችን ያላትንና የነበራትን ያላንዳች ሕዝበ ውሳኔ በጠራራ ፀሐይ ለስንት ሺህ ዘመናት ስታገለግልበት የኖረችበትን መሣሪያ ተነጥቃ ባዶ ዕጆቿን ቀርታለች። ይህን ሁሉ በትዕግሥት ተቀብላ ቀኝ ጉንጭህን ቢመታህ ግራህን ድገመው እንደ ታላቅ መመሪያ ተወስዶ ይሆንን? መተዳደሪያዋን ጎጆዎቿን ሳይቀር ተነጥቃለች። ይህን በፀጋ ተቀብላው ጥያቄም አላቀረበችበትም ባልልም አድርጋ ይሆን ይሆናል። ነገር ግን ቤተ ክህነት አስጠቃችን ከማለት ማን ከልክሎን?

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን እንደ ቤተ እምነት መነሻዋ ከብሉይ ኪዳን ጀምራ አብያተ ምክራባትን ሠርታ መሥዋዕተ ኦሪትን አቅርባ አምላኳን ስታገለግል የኖረች ከዚያም ነፍሳቸውን ይማርና ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ ክርስትናን ከመጀመሪያው ዓመተ ምሕረት [የሐዋርያት ሥራ ፰፡፳፮-፴፱] ጀምራ ተቀብላ የኖረች አብያተ ምክራባትን ወደ ቤተ ክርስቲያን ለውጣ ያለች የኖረች ቤተ እምነት ናት። ቤተ ክህነት ያላንዳች ሕዝበ ውሳኔ የአገሪቱን እምነት ከሀገር ሃይማኖትነት በስለት ተቆረጠባት። ይህም በሕዝብ ጥያቄ ሳይሆን በጉልበት ነው። እንግዲህ ይህን ሁሉ ምን እንበለው? በዚህም ምክንያት የምትናገረው አይሰማም የምትጠይቀው አይፈፀምም። እሱም በባለቤትና በባለ መብትነት ሳይሆን በእንተ ማርያም ወደ ጥንተ ግብር በእንተ ማርያም ለቁራሽ እሱም ጥበብ ለመቅሰም እንጂ ለምኖ ለመኖር አልነበረም። ይህም በሦስተኛነት ከላይ ከተጠቀሱት ዓበይት ምክንያቶች ውስጥ አንዱ ነው። እንግዲህ ሲሆን ሲሆን ሁሉንም ባይሆን ጥቂቶችን የማግኘት መብቷ በሕዝብ ዘንድ የታወቀና በኃላብም ያለ ጉዳይ ነው። መረዋው ይፌህ ብዙ ሰሚ አለ። ሕዝቡ ይመጣል። ከዚያም ጉዳዩን ያቀርቧል ከዚያም ያስፈጽማል። ይህ እንግዲህ ኩነ ጠቢባን ከመ አርጭ ምድርን እንደ ዋቢ ይጠቅሳል።

እንዲያውም በማንነቱ ይከራል የሚያነበውን ይረዳል ደስ ደስም ይለዋል እንጂ!

እንደዚሁም በከፍተኛ ደረጃ ታሪካዊ ኃላፊነትና አደራ የተጣለባቸው በየአብያተ ክርስቲያናት ያሉት የሠበካ ጉባዔያት ለግዕዝ መሥፋፋትና መዳበር ለመምህራኑም ደሞዝ እንዲመድቡ ማድረግ ይጠበቅባቸዋል። ለዚህ መርጃ ደግሞ ከምዕመናን ልዩ የገንዘብ አስተዋጽኦ የሚገኝበት ዕቅድ ቢወጣ ዓላማው ቅዱስ ስለሆነ እንኳን ክርስቲያኑ እስላሙም ይተባበራል። ይህ ብሔራዊ ጉዳይ ነውና ነው። ይጀመር ይሆናል ይጸድቃልም።

እንዲሁም እስካሁን ድረስ በባዕዳን ሥርዓተ ትምህርት መዳፍ ሥር ተጽእኖ የኖረውና ያለው የትምህርት ሚኒስቴራችን ግዕዝን በሥርዓተ ትምህርቱ ማካተት ብሔራዊና ታሪካዊ ግዴታ አለበት። በእውነት የአገራችን ማንነት ታውቆና ተጠንቶ ለብዙ ሺህ ዘመናት የኖረው በግዕዝ ቋንቋ መሆኑ እየታወቀ እንዲህ የሥነ ጽሑፋችን እግር በራስ ሲሆን የፈደላት ዝብርቅርቅነት የገበያ ግርግር ሲመስል በግዕዝ የሠፈሩ ጥናታዊ ጽሑፎች እንዳልሆነ ሆነው ትቢያ ሲለብሱ ትምህርት ሚኒስቴርን የመሠለ የትምህርት ባልደረባ እያለ አውሮጳውያን አልፈው ተርፈው ግዕዝን ሲያጠኑት ሲመራመሩበት እኛ ግን ባለቤቶቹ የበይ ተመልካች ሆነን እንገኛለን። ግዕዝ ካሉን የተፈጥሮ ሀብቶች እንዳንዱ ሆኖ መቆጠር ሲገባው ባለ ማስተዋል ውሀ ያጣ አትክልት ሆኖ እነሆ ደርቆና ተንከቻሮ መብረቅ የመታው ግንድ መስሎ ይታያል ይገኛልም።

መቅድም

ይህን የግዕዝ ቋንቋ መማሪያ መጽሐፍ ለማዘጋጀት የተነሣሁበት ዋናው ምክንያት እልህ፡ ቁጭት፡ ብስጭትና ንዴት ነው። ኢትዮጵያዊ የሆነ ሁሉ ሊያመው ሊያንገበግበው ቁም ቅምጥ ሊነሣውና ሊቋቋመው የማይችለው የግፍ ግፍ የበደል በደል በማንነቱ ላይ የተፈፀመበት የታሪክ እሮሮ ነው። ብዙዎች የታሪክ ፀሐፊዎች ስለ ኢትዮጵያ ውበት ባህል ነፃነት ሥልጣኔና እምነት ሲገልጹ ስለ ግዕዝ ቋንቋም በሰፊው አትተዋል። ግዕዝ ምንድን ነው? ምንስ ማለት ነው? ግዕዝ ጥሬ ትርጉሙ መጀመሪያ አንደኛ ከሁሉ በፊት ቀዳማይ ማለት ነው። ግዕዝ የቋንቋ ስም እንዴት ሆነ? ቋንቋ ከሆነ የማንነቱን ወገናዊነቱን ከስሙ አይገልጽም። ለምሳሌ ዓረብኛ የዐረቦች መሆኑን ይመሰክራል። ፈረንሳይኛም የፈረንሳዮች መሆኑን ይናገራል። ግዕዝ ግን ይህን ልምድና አባባል አይጠብቅም። ብዙዎች እንደሚስማሙበትና በመጽሐፎቻቸውም እንዳረጋገጡት ግዕዝ የመጀመሪያው የሰው ልጅ አፍ መፍቻ ቋንቋ ስለሆነ ነው ግዕዝ የተባለው ይላሉ። በሌላም አጠራር ልሣነ ሰብእም ይባላል። ስለዚህም ስሙም ተግባሩን በሚገባ ይገልጻል። ያረጋግጣልም።

ነገር ግን ታሪክን ያልጠነቀቁ ብቻ ሳይሆኑ ሆን ብለው ታሪክ ለማዛባት ሲሉ የታሪክ ቀበኞች አሉ። እነሱም ግዕዝ ከየመን ወደ ኢትዮጵያ የመጡ ዓረቦች በአጠራራቸው አጋዝያን የሚባሉ እነሱ ያመጡት ቋንቋ በመሆኑ ከአጋዝያን ግዕዝ ተሰኘ ብለው ይተርካሉ። እኒህ መጡ የተባሉት ነገዶች ከመግባታቸው በፊት ግዕዝ ከንግግርም አልፎ ተርፎ በጽሑፍ ላይ የዋለበትና የሚሠራበት ቋንቋ ነበር። በሁለቱም መካከል የመቶ ሳይሆን በሺህ የሚቆጠሩ የዘመናት ልዩነቶች በመካከላቸው ይገኛል። ስለዚህ ግዕዝ የአጋዝያን ቋንቋ ሳይሆን የአዳም ቋንቋ ነበር የሚለውን ላለመመስከር የመሸሻና የመሸፈጫ መንገድና የተሻለ ምርጫ ነው ብለው በመውሰድ ነው። ምክንያቱም ግዕዝ የመጀመሪያ ቋንቋ ነኝ ሲል በስም አጠራሩ ይመሠክራልና ነው። ይህን በተመለከተም አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ መጽሐፈ ሰዋስው ወግሥ ወመዝገበ ታላት ሐዲስ [1948 / ፲፱፻፵፰] መጽሐፋቸው ለማስረጃ ከጠቀሷቸው ከውጭ ምሁራን መካከል የግዕዙ ምሁራን ደርመናውያኑ ሲዲ ጳውሎስና መዐልም ዮሐንስ እንዲህ

ብለዋል። «ያለም ቋንቋ ሁሉ በየነገዱ ስም ሲጠራ ግዕዝ ብቻ በማንም ነገድ ስም አልተጠራም በራሱ በስሙና በተግባሩ እንጂ! ግዕዝ ማለት አንድ አንደኛ መዝሙርያ ማለት ነው።» ለዚህም ማረጋገጫ ያቀረቡት ማሰረጃ «ወኮነ ኩሉ ምድር አሐተ ከንፈረ ወአሐደ ነገረ።» ይህም ማለት... የምድር ሰው ሁሉ መነጋገሪያና መግባቢያ ቋንቋ አንድ ነው። ይህም ቋንቋ ግዕዝ ተናጋሪውም አዳምና ልጆቹ ሲሆኑ የአዳም መገኛ ደግሞ የዛሬዪቱ ኢትዮጵያ ናት። ለዚህም ራሱን የቻለ ማሰረጃ አለው። ነገር ላለማንዛዛት የድንቅነሽ መገኘት ስለ ጥንታዊነታችን በቀላሉ የዘመናችን ማሰረጃ ስለሆነች በቂ ነው።

መቼም ግዕዝ ቀዳማዊ ቋንቋ ነው ሲባል ኢትዮጵያውያን እንዴት? በምን ሁኔታ? ከማለት አስቀድመው ምን ማሰረጃ አለህ? ይህ ሊሆን የማይችል ተረታ ተረት ነው። ዓይኔን ግንባር ያድርገው ብለው ይደመድማሉ። ማሰረጃ አለ ቢባልም የፈረንጅ ስም እንዲያውም የሚሰማ ሰው እንዳይስቅብህ ብለው ወደ ምክሩ እስካልተጠራ ድረስ ማየትም ማዳመጥም አይፈልጉም። ይህንን ማሰረጃ ምስክርነት የሰጡትከ ደሽቀዳደማሉ። የዚህን ማሰረጃ ምስክርነት የሰጡትከ ፈረንጆች ናቸው ከተባለ ዓይንም ለማየት ጆሮም ለመሰማት ወደ ጥንተ ባሕሪያቸውና ሥራቸው ይመለሳሉ። የፈረንጅ ስም ከሌለበት ግን ሕፃኑን ከታጠበበት የገበታ ውሀ ጋር አውጥቶ መድፋት ነው። እነሱ ግን ያሉት ስሕተት እንኳን ቢሆን በዓይን የሚታየውን ሚዳው ገደል ገደሉ ሚዳ ነው ካሉ ይታመናሉ። ይህን ሲሉ ትርጓሜው ሌላ ይሆናል ብሎ የእነሱን አባባል ለማሞካሸት ለመታደግ ይሽቀዳደማሉ። ኢትዮጵያዊ ከሆነ ግን በቅድሚያ የት ነው? ማን ነው? የተወለደበት መንደር ዕጣ ፋንታ የአባባሉንና የአጻጻፉን ዕድል የአድልዎ በረዶ ይመታበታል። አውሎ ነፋሱ ምቀኝነት ይገለባብጥበታል። ይህም ለድንቁርናና ለኋላቀርነት አጋፋሪዎች ሆነው አትገባም አትወጣም ግብግብ ይገጥሙታል። ይህ ራሱ የዕድገትና የዕውቀት ትል ግንደ ቆርጥምና ቅጠል መልምል አስተሳሰብ ነው። ይህ ዓይነቱ ተግባር ኢትዮጵያን በድኅነት በመከራና በግፍ በረሀብ በርዛትና በጉስቁልና ተብትቦ ይዟት አለ ኖሯልም። አንድ ቀን ግን ትላቀቀዋለች። ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን ነው የእርግዝና እድሜው ከዚያ በላይ ግን አንድና ሁለት ዓመት አይቆይም። ይሁን እንጂ እርግዝና በምጥና በቁንቅ በመውለድ ሥራውን ያጠናቅቃል። እርግዝናው ግን መሞትም መዳንንም በእጁ የያዘ ነው። ይህ ምሳሌያዊ አነጋገር ነው። ለአገርና ለማንነት መቆርቆር ራሱ ነፍስ ያስምራል። እባካችሁ ለወገን ለማንነት እንጨነቅ እንጠበብ። በሚያልፈው እድሜያችን ለአገራችን አሥራት

እንከፈልላት። ዛሬ ብንበላ ነገ ከመብላት አይከለክለንም። መልካም ሥራ ግን አንድ ጊዜ የተሠራው ዘለዓለማዊ ቋሚ ሐውልት ነው። ወደ ጥንተ ኃሳባችን እንመለስ።

በኢትዮጵያ ዘመናዊ ትምህርት ከተዘራበት ዘመን ጀምሮ በዚያ ላለፈውና ለቀጣዩም ትውልድ ስለ ሀገሩ ስለ ታሪኩ ስለ ቋንቋው ስለ ማንነቱ እንዳያውቅ እንዳይሰማና እንዳያይ ሆኖ ማደጉ ሲታይ የሥርዓተ ትምህርቱ ወልካፋነት የጉድ ጉድ ነው። ከትላንት ዛሬ፣ ከዛሬ ነገ፣ ከነገ ከነገ በስቲያ ይሻል ይሆናል ስንል ትውልድ እንደ ወራጅ ውሀ ጉዞውን ቀጠለ። ቆም ብሎ ሻረ ያ ነገር ቀረ? ያ ብሔራዊው ትምህርት እንደ ተዘራ ረገፈ የሚል ታዛቢና አሳሳቢ ታጥቶ ሳይሆን በኢትዮጵያ ሙያና ሥልጣን ዓይንና ጆሮ ሆነው ማለት መተያየት አቅቷቸው ጉዞው በመቀጠሉ ነው። በግዕዝ ትምህርት ያለውን ምርት ለተመለከተው ሰው ምርምሩ ፈጠራው ግኝቱ በመድኃኒቱ በማዕድኑ በፍልስፍናው በምርምሩ በቋንቋው በፊደሉ በሥነ ጽሑፉ በእምነቱ በሥነ ምግባሩ በባሕሉ በምግብ አሠራሩ በአለባበሱ ከሰማይ በታች ከምድር በላይ ቀዳሚ ሕዝብ ሆነን ሳለን እሁን ግን የኋለኞች ኋላ ሆነናል።

በግዕዝ ቋንቋ የተመዘገቡት የጥናትና የምርምር የጥበብ ሁሉ ምንጭ እንዲህ በቀላሉ ተቀድተው የሚያልቁ አይደሉም። እጅግ ብዙ ናቸው። ዐባይን በዌልፋ ከዚህ ላይ ነው። የሚገርመውና የሚደንቀው ግን የግዕዝ መጻሕፍቶቻችን ተወልደው ካደጉበት አገርና አካባቢ በስርቆት በሺያጭ በዝርፊያ ወጥተው ወጥተው በዓለም ዙሪያ ተበትነው ይገኛሉ። የግዕዝ መጻሕፍት የሌሉበት አገር አምሎ ፈልጉ ቢባል እንደማይገኝ የታወቀ ነው። አውሮጳና አሜሪካ እንኳን ከመጻሕፍት ቤቶቻቸው አልፈው ተርፈው በየግለሰቦቹ ቤት እንኳን በቅርስነት ተደርድረው ይገኛሉ። በማየትና በመዳሰስ ብቻ ማንነታቸውን ማወቅ ባለመቻሉ ግዕዝን አጥንተው ማንነታቸውን የቀመሱት የምዕራባውያን ሊቃውንት ተከታዩ ትውልድ ቢያጠናው ብዙ እጅግ ብዙ ጥበብ ከውስጡ ያለ መሆኑን አጥብቀው በመምከራቸው እነሆ ዛሬ በብዛት በታላላቅ ዩኒቨርሲቲዎች በአውሮጳና በአሜሪካ የግዕዝ ትምህርትን በመማርና በማድረግ ላይ ይገኛሉ። ለምን ግዕዝ ለማጥናት ፈለጉ? መልሱ ግልጽ ነው። ከውስጡ ያለውን ለመቃረም ይሆናል። ያለበለዚያም ለምን ሊሆን? ኢትዮጵያንና ኢትዮጵያውያንን ለማድነቅ ይህ እንኳ አይሆንም ያልተጻፈ ማንበብ ይሆናል።

የግዕዝ መጻሕፍቶቻችን ምንና ምን ጥናቶችንና ግኝቶችን አካተዋል አጠቃለዋልህ ብለን ብንጀምር በምድር

ላይ አዲስ ነገር የለም የሚለውን መልስ የምናገኘው ከዚህ ላይ ነው። ማለትም ምን ያልተጠና ያልተረጋገጠ ከቶ ምን ነገር አለና! ማለቱ ምርጫችን ይሆናል። ግዕዝ ለብዙ ግኝቶች ቅድመ ምክንያት እንደሆነ የአውሮጳ ሊቃውንት እንኳ ሳይቀሩ በሚገባ ይመሠክሩለታል። ለዚህም ነው በየደረጃው ተወቅቶው ግዕዝ እንዲጠና መስተንግዶ የሚያደርጉለት። ይሁንና ስለ ግዕዝ ፊደሎች ዓይነት ብዛትና አደራደር አጻጻፍና አነባበብ የሚከተለውን ኃሳብ አቀርባለሁ።

የግዕዝ ፊደላት በቁጥር ሃያ ስድስት [፳፮] ናቸው። ወደፊት ዝርዝራቸውን በሠንጠረዥ ላይ እንመለከታለን። ፊደል ማለት ምን ማለት ነው? ቃሉስ ከየት መጣ? ከየትስ ተገኘ? ቢባል ማስረጃችን የሚሆነው ራሱ ግዕዝ ነው። ፊደል የሚለው ቃል ግዕዝ ነውና። ትርጉሙም ፊደል ጻፈ። ፊደል ጽሑፍ ማለት ነው። ፊደል በራዕይ የተገለጸ ነው። እሱም በነቢዩ በሂኖስ ዘመን ነው የሚሉ አሉ። ነቢዩ እግዚአብሔርን በማገልገል የታወቀ ደግ ሰው ስለነበር ለሥራው መታወቂያ ይሆነው ዘንድ በአምላክ ፈቃድ የሕግ መሣሪያ እንዲሆነው ፊደልን በጽፍጸፈ ሰማይ ተጽፎ ታይቶታል ይላሉ። ይህ አባባል የበለጠ ተቀባይነት እንዲያገኝ የእምነት ቀለም የተቀባ ሊሆን ይችላል። ያለበለዚያም ነቢይ በሀገሩ አይከብርም ነውና ግኝቱን ተቀባይ እንዳያጣ ለማድረግ በየጊዜው የማጠናከሪያ ፈሊጥ ነው ቢባል ለአሁኑ ትውልድ ለመረዳት ይቀለዋል እንጂ በእውነቱ የፊደላትን ቅርጽ በሰማይ ጽፎ ማሳየት ለእግዚአብሔር ይሳነዋል? እስመ አልቦ ነገር ዘይሰለኝ? ለእግዚአብሔር [ለእግዚአብሔር የሚሳነው ነገር አለን?] እንደተጠበቀም ያስሄዳል።

ስለሆነም ፊደል የሚለውን ቃል ዘርዘር ባለ መልኩም ተተርጉሟል። እንደ ሊቀ ሥልጣናት ሀብተ ማርያም ወርቅነህ የአሁኑ አቡነ መልክ ጸዴቅ ጥንታዊው የኢትዮጵያ ሥርዓተ ትምህርት [፲፱፻፳፫] መጽሐፍ የፊደልን ትርጉም እንደሚከተለው ሠፍሯል።

የፊደሉ ቃል ሲተረጎም

፩ .	ፊደል	በሂል መጽሔተ አእምሮ
፪ .	»	» ነቅዑ ጥበብ
፫ .	»	» መራሔ እውር
፬ .	»	» ጸያሔ ፍኖትና
፭ .	»	» ርእሰ መጻሕፍት
፮ .	»	» ማለት ነው።

ለዚህም ማስረጃው «ኢተወልደ መጽሐፍ ዘእንበሌሁ ለፊደል።» ማለትም ያለፊደል መጽሐፍ ሊነገር ሊመጣ አይችልም የሚል ነው።

የግዕዙ ፊደላት መልክ የተራ አቀማመጥ ስምና መለያ ቁጥር እንደሚከተለው ነው። ከዚህ ላይ መልካቸውንና ስማቸውን ስንጽፍ የመለያ ቁጥራቸውን በተዋረድ ለመረዳት እንዲቻል በሦስት ክፍል ተመድቧል። እሱም፡

በክፍል አንድ ከአንድ እስከ አሥር ያሉትን ፊደላት እነሱም ከህ እስከ ተ ድረስ፡

በክፍል ሁለት ደግሞ ከሃያ እስከ ዘጠና ያሉትን ማለት ከጎ እስከ የ ድረስ ያሉትን፡

በክፍል ሦስት ደግሞ ከደ እስከ ፐ ያሉት ከአንድ መቶ እስከ ስምንት መቶ ያሉትን ነው።

ይሁን እንጂ እያንዳንዱ ፊደል እስከ አናባቢው ድረስ ሰባት ነው። ይህም እንደሚታወቀው፡ ግዕዝ፡ ካዕብ፡ ሃልስ፡ ራብዕ፡ ኃምስ፡ ሳድስና ሳብዕ ነው። ይህም አንደኛ ሁለተኛ ሦስተኛ አራተኛ አምስተኛ ስድስተኛና ሰባተኛ ማለት ነው። ይህን በተለምዶ ፊደላትን ስንማር የምናውቀው፡

- ሀ ግዕዝ፡
- ሁ ካዕብ፡
- ሂ ሃልስ፡
- ሃ ራብዕ፡
- ሄ ኃምስ፡
- ሀ ሳድስ፡
- ሆ ሳብዕ የምንለው ነው።

፳፮ቱ የግዕዝ ፊደላት ስም መልክና መለያ ቁጥራቸው

ክፍል ፩

መለያ ቁጥራቸው

ፊደላቱ

ሀ	ሁ	ሂ	ሃ	ሄ	ህ	ሆ	፩
ለ	ሉ	ሊ	ላ	ሌ	ል	ሎ	፪
ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	ሐ	፫
መ	መ	መ	መ	መ	መ	መ	፬
ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	ሠ	፭
ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	ረ	፮
ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	ሰ	፯
ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	ቀ	፰
በ	በ	በ	በ	በ	በ	በ	፱
ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	ተ	፲

ክፍል ፪

ኀ	ኁ	ኂ	ኃ	ኄ	ኅ	ኆ	፳
ነ	ነ	ኑ	ኑ	ኑ	ኑ	ኑ	፳፩
አ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	፳፪

ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	ከ	፳፫
ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	ወ	፳፬
ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	ዐ	፳፭
ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	ዘ	፳፮
የ	የ	የ	የ	የ	የ	የ	፳፯

ክፍል ፫

ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	ደ	፳፰
ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	ገ	፳፱
ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	ጠ	፳፻
አ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	፳፻፩
አ	አ	አ	አ	አ	አ	አ	፳፻፪
ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	ፀ	፳፻፫
ፊ	ፊ	ፊ	ፊ	ፊ	ፊ	ፊ	፳፻፬
ፒ	ፒ	ፒ	ፒ	ፒ	ፒ	ፒ	፳፻፭

የ፳፮ቱ ፊደላት ትርጓሜ

- ሀ . ብሂል ሀለዎቱ ለአብ እምቅድመ ዓለም።
- ለ . ብሂል ለብሰ ሥጋ እምድንግል።
- ሐ . ብሂል ሐመ ወሞተ
- መ . ብሂል መንክር ግብሩ ለእግዚአብሔር።
- ሠ . ብሂል ሠረቀ በሥጋ።
- ረ . ብሂል ረግዓት ምድር በቃሉ።
- ሰ . ብሂል ሰብአ ኮነ እግዚእነ።
- ቀ . ብሂል ቀዳሚሁ ቃል።
- በ . ብሂል በትሕትናሁ ወረደ።
- ተ . ብሂል ተሰብአ ወተሰገወ።

- ገ . ብሂል ኃያል እግዚአብሔር።
- ነ . ብሂል ነሥሐ ደዌነ ወጸረ ሕማመን።
- አ . ብሂል አካላቱ ወእሴብሐ ለግዚአብሔር።
- ከ . ብሂል ከሃሊ እግዚአብሔር።
- ወ . ብሂል ወረደ እምሰማይ።
- ዐ . ብሂል ዐርገ ሰማያት።
- ዘ . ብሂል ዘሰሎ ይእንዝ እግዚአብሔር።
- የ . ብሂል የማነ እግዚአብሔር ገብረት ኃይለ።
- ደ . ብሂል ደመረ ሥጋን ምስለ መለኮቱ።
- ገ . ብሂል ገብረ ሰማያት በጥበቡ።
- ጠ . ብሂል ጠዕሙ ውታእምሩ ከመ ጌር እግዚአብሔር።
- አ . ብሂል ጸራቅሊጦስ መንፈስ ጽድቅ።
- ጸ . ብሂል ጸጋ ወክብር ተውህበ ለነ።
- ፀ . ብሂል ፀወነ ኮንከነ።
- ፈ . ብሂል ፈጠረ ሰማየ ወምድረ።
- ፒ . ብሂል ፓፓኤል ስሙ ለአምላክ።

የግዕዝ ፊደላት አቀማመጥና ሆሂያት

ስለ ግዕዝ ፊደላት አመጣጥና ጥንታዊነት ከሞላ ጎደል ሳይሆን ሙሉ ስምምነት ተደርጏል። ይሁን እንጂ ስለ ፊደላቱ አቀማመጥ ግን የተለያዩ ስለሆነ አቀማመጣቸው ፊደሎቻችን በአጋዝ የተቀመሩ ስለሆነ አቀማመጣቸው ከተዛባ የማንነታቸውን ይሆናል ማለት ነው። ይህም ስድስት ስምንት እንደማለት ይሆናል ማለት ነው። ይህ ደግሞ ተራ መሆኑ ቀርቶ ስምንት ሆነ ማለት ነው። ይህ ፊደላቱ ስሕተት ሳይሆን ታላቅ ጥፋት ነው። አዎ ፊደላቱ አቀማመጣቸውን ቀየሩ ወይም ለወጡ ማለት ለጣራ የሚሆነውን ሽክላ ለወለል ለወለል የሚሆነውን ደግሞ ለጣራ ሆነ ማለት ትልቅ ለውጥ ነው። ግንባኛው በአለዋወጡ ተስማምቶ መሥራቱ ቀርቶ በድርጊቱ በጣም ይሰቃል። እንዴት ይህን የማያውቅ ቤት በተሠራ ቤት ውስጥ የሚኖር ሰው ይህን እንዴት አላስተዋለም? ብሎ ያስባል።

ይህን የሚለውም የሙያው ባሕርይ አስገድዶት ነው። ይህ አንዱ ቅጽበታዊ ምሳሌ ነው። ፊደላት አቀማመጣቸውንና መለያ ቁጥራቸውን ከሳቱ ከማንነት ወደ መድበልነት ወይም ከግል ወደ ወል ተለወጡ ማለት ነው።

ለዚህም ነው የፊደሎቻችን አቀማመጥና ማንነት ካልተጠበቀ ስሕተት በስሕተት ይሆናል የሚባለው። ፊደሎቻችን አሁን ባሉበት ደረጃ ሆነው ሲገኙ ብቻ ነው።

የፊደላቱ ቁጥርና የመጻሕፍቱም አባባል ትክክለኛነቱ ሊጠበቅ የሚችለው ሲሉ በጽኑ የሚከራከሩትና አሳማኝ መረጃዎችን በትክክል የሚያቀርቡት ምሁራን ብዙ ናቸው። ይሁንና ለአሥረኛነት አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌን አለቃ አሥረስ የኔሰውንና መልአክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬን ላቅርብ። የፊደሎችን የአቀማመጥ ተራ መፋለስን በተመለከተ ያለውን አመለካከት አቆይቼ በፊደሎቻችን ሆሂያት ያላቸውን አመለካከት በሚከተለው ሁኔታ አቀርባለሁ።

የግዕዝ ፊደላት ሆሂያት

የፊደሎቻችን መልክና ድምፅ በዘልማድ ተዘንግቶ ሁሉም ባፈነነው መጻፍና ማንበብ ከተጀመረ ውሎ አድሯል። አሁንም በሆሂና በድምፅ በመልክና በዓይነት መፋለስ የነበረንን ኡኡታ ትተን ያገር ያለህ የወገን ያለህ የታሪክ ያለህ የምሁር ያለህ እያልን በመመላለሱ ላይ ነን። ላቲን ከግዕዝ ተቀዳ ብለን እየተናገርን እያስተማርን ማስረጃ እያቀረብን የለም ግዕዝ የላቲን የልጅ ልጅ ነው ብለው ያመጹትን ወንድሞቻችንን መክሮ መመለስ አቅቶን በታዳጊ ወጣቶቻችን ሕይወት ላይ ቁማር እንጣወታለን። ለዚህስ ፍርድ የሚሰጠው ታሪክ ይሆናል። ከዚህ አቤቱታና ግርግር እንወጣና ወደ ፊደሎቻችን ሕይወትና አኗኗር እንመልከት።

ካሉን ፳፮ ፊደላት መካከል ሁላችንም እንደምንረዳው ሦስቱ ሀ ሐ ኀ ወች ሁለት ሠ ሰ ወች ሁለት አ ዐ ወችና ሁለት ጸ ዐ ወች አሉ። እነዚህ ፊደላት በማንነታቸው ጠብቆና ጠንቅቆ ባለመጻፍ ያስከተለው ችግር እጅግ ከፍተኛ ነው። ማንነታቸውን ማሳጣት ሀብት ንብረታቸውን መዝረፍ ሕጋዊና ተፈጥሮአዊ መብታቸውንና ማንነታቸውን የማጥፋት ወንጀል እየተፈፀመባቸው ነው። ለማን አቤት እንደሚባል ግን ችግር ሆኗል። «ኩሎ ዐለዉ ወንቡረ ዓለዉ።» ሁሉም ወንጀል ለመፈፀም አንድ ሆኑ ተባበሩ እንዳለው ዛሬ ፊደሎቻችን በቤተክርስቲያንም ሆነ ከዚያ ውጭ ባሉት ምሁራን የማንነት መብታቸውን በጋራ ጥሰው የሙት እርሻ ሆነው ተንከባካቢ አጥተው ዳዋውና ጠለንጃ ውጧቸው ይገኛሉ። ማንም እንደፈለገውና እንዳፈነነው የሚጽፋቸውና የሚያነባቸው ሆነዋል። ይህንም አቤቱታ መልአክ ብርሃን አድማሱ ጀንበሬ አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌና አለቃ አሥረስ የኔሰው በሚገባ ይጋሩታል።

መልአክ ብርሃን አድማሱ ዝክረ ሊቃውንት በተሰኘው መጽሐፋቸው 1895 ዓ. ም. የአለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌን መጽሐፍ ጠቅሰው እንዲህ ብለዋል።

ግጥም

ባንዱ የሚጻፈው በሌላው ሲጻፍ፤
ቋንቋው ተበላሽቶ ይሆናል ጸያፍ።
የጸሓፊ ደዌ ያታሚ መክራ፤
ጠንቅቆ አለማወቅ የፊደልን ሥራ።
እንዳገኙ መጻፍ በድፍረት በመላ፤
የቋንቋ ደረመን የመጽሐፍ ቤስ ገላ።
ንባብ የሚያሳክክ ምሥጢር የሚቆምጥ፤
መልክአ ትርጓሜ የሚለዋውጥ።

ይህ ከላይ የተመለከትነው የሚያወሱትና ሊቃውንቱም የተሰማመብት ፊደላቱ በማንነታቸው ታውቀውና ተለይተው መጻፍና መነበብ እንዳለባቸው የተሠጡትን አስተያየትና ግንዛቤ ነው። ስለዚህ በንባብ አንድነት በነገር ልዩነት ያላቸውን ፊደላት ንባባቸውን ማለት ድምፃቸውን ብናጣውም ልዩነታቸውን እንድንጠብቅላቸው ሊቃውንቱ ታላቅ አደራቸውን በግጥም አስረድተውናል። ፊደላቱን በጥንቃቄ ባለመጻፍ የሚደርሰው ጥፋት እጅግ ከፍተኛ እንደሆነ መገንዘብ ያሻል። ከዚህ ላይ ሊወሳ የሚገባው አንድ ታሪክ አለ። እሱም በዓፄ በካፋ ዘመነ መንግሥት ነው የሚባለው ፊደላትን አፋልሰው የጻፉ ሰዎች ጣቶቻቸውን እንዲቆረጡ ውሳኔ ነበር ይባላል። ይህ የሚያመለክተው ምን ያህል በፊደሎቻችን ሆኒያት አጻጻፍ ላይ ጥንቃቄ ይደረግ እንደነበረ ማስገንዘብን ነው።

የሀ ለ ሐ መ ፊደላት አቀማመጥ

የግዕዝ ፊደላት አቀማመጥ ማለት ቅደም ተከተል አበገደ ነበር ነገር ግን ከጊዜ በኋላ ያሁኑን የሀሊከመ አቀማመጥ ተከተለ የሚሉ ምሁራን አሉ። ከእነዚህ ምሁራን ውስጥ አለቃ ኪዳነ ወልድ ክፍሌ በዚህ ይሰማማሉ። አለቃ አስረሰ የኔሰው ግን ይህን አጥብቀው ይቃወሙታል። በዚህም ምክንያት አለቃ ኪዳነ ወልድ መዝገበ ቃላቱን ተራ ቁጥር ሲጽፉ በአበገደ አጻጻፍ ነው። ይህም ማለት በምሳሌ ስንመለከተው የሆነ ግሥ ሲጽፉ ሀለው ኖረ። ሀበዘ ጋገረ። ልክ እንደ ላቲን መዝገበ ቃላት አጻጻፍ መጀመሪያ ላይ ፊደሉን በማስቀመጥ ማለት ነው። ነገር ግን ጥንታዊው የግዕዝ አጻጻፍ አቀማመጥ ግን እንደ መጽሐፈ ሰዋሰው

አጻጻፍና አቀማመጥ ግን እንደ መጽሐፈ ሰዋሰው ወግዕዝ አሠራር በመጀመሪያ ሳይሆን በመጨረሻ ላይ በመደርደር ነው። በየቅኔ ቤቱ የሚጠናባቸው የግዕዝ ቃላት አቀማመጥም በመጨረሻ ነው። ምሳሌ የሆነ ግሥ ስንመለከት ሀሊከመ በሚለው ቅደም ተከተል ሆኖ አቀማመጣቸውም በመጨረሻ በመደርደር ነው።

ለምሳሌ

ሎሀ፡ ጻፈ፤
ሰብሐ፡ አመሰግነ፤
ለቅሀ፡ አበደረ፤ እያለ ይሄዳል።

ከዚህ ላይ የመልካ መልክ፡ የቅኔ፡ የነግሥና የዓርኬ ሂደት ሁሉ ማለት ቤት መምቻቸው በመጨረሻ ላይ ነው። እኒህ ሁሉ ልምዱን ከየት አገኙት ከየትስ ቀዱት ያልን እንደሆነ ከግሡ ከግዕዙ ቃላት አቀማመጥ መሆኑን እንረዳለን። የሚከተሉትን ምሳሌዎች በድጋሚ ለዓይነት እንመልከት።

አርኬ

ሰላም ለልደትክ እምድንግል ማርያም በሥጋ፡
እንበለ ታርጉ መንሠጋ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ ፍጹመ ጽድቅ ወጸጋ፡ ለኃጢአትየ በምሕረትክ ኅድጋ። ወለጸሎትየ ንቤክ አዕርጋ።

መልከዐ ኢየሱስ

ሰላም ለርእሰክ በመንበረ ክሳድ ዘተሣረረ፤
እንዘ ማዕሰ ሥጋ ይለብስ ወእንዘ ይትገለበብ ፀጉረ፤
ኢየሱስ ክርስቶስ ከመ ቃልክ ነገረ፤
ይወርሱ በእንቲአክ ነዳያን ዓለም ክብረ፤
ወቀደምትኒ ይከውኑ ድንረ።

ሰላም ለቃልክ እማእሰሪሁ ዘፈትሐ፤
ለፍቁር አልአዛር ኃይለ ሥልጣን ሞት ሞቅሐ፤
ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሠ ሰላም ወተራርሆ፤
አባ ወአቡየ እሴብሐክ ሰብሐ፤
ለአንቀጽክ ጸግወኒ መርጥ።

ከቅኔ የቀረቡ ማስረጃዎች።

ጉባዔ ቃና

አጽሐቡ ሕዝብ እጃቸውን ሥጋ ኩሎት።
ገብረ መርዳዊ ቀለም እስመ ተወለጠ ሎት።
ከጥንት አበው መምህራን

ፍሥሐ ለይኩን ዳዕሙ ወኢንጸውዕ ኀዘነ፤
ዘዋሕድ አብ አምጣነ ውሉድ ንሕነ።
ከመሪኔታ ፀሐይ ብርሃኑ

ዘአምላኪየ

ኩሎ ፈጠረ እግዚአ መላእክት ዘአምኑ፤
እንዘ ይብል በጠፈረ ቅኔ ለይኩን ብርሃኑ፤
ባሕርየ ሥላሴ ረቂቅ አዕማደ ምሥጢር አኩኑ።
ከታዋቂው የቅኔ መምህር ከመሪኔታ ጥበቡ ካሣ [፲፱፻፶፩ ዓ. ም.]

የአማርኛ ዋዜማ

ቆመ የስኳር ጠጅ፤
ውስተ ደብረ ማሕው ልብነ ሀገረ ሥቃይ ወተድላ፤
ወወደይነ በበተራሆሙ አረቄ ወጠላ።
ወበውስተ ቤርሜል ልብነ ምስትግቡአ በቀል አተላ፤
እሳተ አራዳ ኮኛክ እሷው ተቃጥላ፤
አውዐየታ ለባቢሎን ገላ።
ከዮፍታሐ ንጉሤ [፲፱፻፴፭ ዓ. ም.]

ከዚህ በላይ የተመለከትነው ግዕዝ በግጥሙም ሆነ በመዝገብ ቃላቱ አደራደር ዋናው የቤቱ መምቻ ፊደል መድረሻ ላይ በማድረግ ነው። ይህን የአጻጻፍ ፊደል ወይም ሥርዓት ተከትለውም የግዕዙን ነጠላ ግሥ አደራደር መነሻ ላይ ሳይሆን በመጨረሻ ላይ መሆኑን ሁሉም ይስማማሉታል። የዚህ ሁሉ መሠረት የግዕዙ ግሥ አቀማመጥ አብነት ተደርጎ ተወስዷል ማለት ነው። ይሁንና የሥነ ጽሑፉ ሊቅ ዶ/ር ሀዲስ አለማየሁ ከዚህ ዓይነቱ

ግርግር ወጣ ብለው በአንድ ሀ በአንድ ሰ በአንድ አ በአንድ ጸ ተጠቅመው ታዋቂውን «ፍቅር እስከ መቃብር» የተሰኘውን መጽሐፍ ለመጀመሪያ ጊዜ ጽፈዋል። አጻጻፋቸው በሊቃውንቱ ዓይን ትክክልነቱን ባያደንቁትም ድርሰቱ ልብ ወለድ በመሆኑ የምሥጢር ማናጋትና መናድ አደጋ ስለማያስከትል ችግሩን ችላ ብለውታል። ነገር ግን ይህ ዓይነቱ አጻጻፍ የግልጽነትን የትንቢትንና የፍትሕ ነገሥትን ማለት የፍርድ ውሳኔን የተመለከተ ቢሆን ብዙ ችግር ያስከትል ነበር። ፊደላቱ የነቢያትን ትንቢትና አጻጻፍ ጠንቅቆ ለማወቅ የፊደሎቹን ዘር መጠበቁ እጅግ ወሳኝ ነው። ያለበለዚያ በአሥር ሰዓት ይመጣል የሚለውን በዓስር ሠላት ብሎ አንና ሠን አደባልቆ ቢጽፍ በምሥጢርና በትርጉም የተሳሳተ ግንዛቤ ይሰጣል። ይህም በፊደሎቹ የመለያ ቁጥር ምክንያት ነው። ይህ ጥንቃቄ የሚደረግበትና ትክክለኛውን ጉዳይ ለመመርመር ለመረዳት የሚቻለው በፊደሎች ማንነትና መለያ ቁጥር ነው። ይህን ልብ ይሏል። ትንቢት ትርጓሜ ሕልም ስመ ኮከብ ኃሳብ ባሕርን ለመተርጎም የፊደሎች ማንነት እጅግ ወሳኝነት አላቸው።

ስለዚህ እኒህን ለይቶ ማወቁና በየመልካቸው መጻፉ ከስሕተት ይሠውራል። አለቃ አሥረስ የኔሰው ያቀረቡት ምሳሌ እጅግ ወሳኝ ነው። ኢየሱስ ዳግማዊ አዳም ለመባሉና መቼ እንደሚመጣ ስለመነገሩ መጽሐፈ ሄኖክን በማንበብ ነበር ትንቢቱን አስቀድመው ያወቁትና የጠበቁት። ለዚህም ነው ሰብአ ሰገል ኮከቡ መቼና በስንተኛው ዘመን እንደሚታይ በትንቢት ይጠበቁት የነበረው የትንቢቱን ትርጉም በፊደሎቹ ነበር ቆጥረው የሚያውቁት።

መልአኩ ቅዱስ ገብርኤል ለድንግል ማርያም ሲናገር እነሆ ወንድ ልጅ ትወልጃለሽ ስሙንም ኢየሱስ ትይዋለሽ ብሎ ስም ጠርቶና ለይቶ ነገራት። ይህም በሄኖክ አጻጻፍ ዳግማዊ አዳም ይወርዳል ይወለዳል ተብሎ የተነገረለትን መሢህ ኢየሱስ ብለሽ ስሙን ጥረው ብሎ ሲነግራት ሊቃውንቱ እውነተኛው መሢህ ትንቢት የተነገረለት ዘመን የተቆጠረለት ኢየሱስ መሆኑን የተረዱት በፊደሎቹ አቀማመጥና መለያ ቁጥር ነው።

ስለሆነም ዳግማዊ አዳም ተብሎ በትንቢት የተነገረው አሁን ኢየሱስ በመባል ታወቀ ተገለጠ ሰው ሆኖ ተመላለሰ። እንግዲህ አዳምና ኢየሱስ የሚሉትን ስሞች የፊደል ማንነትና ቁጥር ጠንቅቆ ማወቅ ያስፈልጋል። ታላቁ የትንቢቱ ምሥጢርም ከዚህ ላይ ነው። ግዕዝም የትንቢት ቋንቋ መሆኑ የሚረጋገጠው ከዚህ ላይ ነው። እንግዲህ አዳም ሲል አሌፉ አ መሆኑንና ኢየሱስ ሲልም አልፋው

አና አላቱ ሰ እንደሆኑ እጅግ አድርጎ ይጠነቀቃል። የእኒህን ፊደሎች መለያ ቁጥሮች ሲደመሩ ውጤታቸው አንድ ዓይነት ሆነው እናገኛቸዋለን። ይህም ማለት

አ. ማ
ዱ. የ
ም. ፬

ድምር ፩፻፵፬ ይሆናል።

እንደዚሁም በተመሳሳይ መልኩ ኢየሱስ የሚለውን በንቆጥረው

አ. ማ
የ. የ
ሱ. የ
ሲ. ፬

ድምር ፩፻፵፬

በአዚህ አዳምና ኢየሱስ ማለት በምስጢር በአጠራር ልዩነት ያለ ቢመስልም በምስጢርና በሰም ፊደላት አንዝ አንድ ዓይነት ተመሳሳይ እኩልና ትክክል መሆኑን አሁንም በጥቃቅና ደገና አድርጎ ይገነዘባል። እንግዲህ በሂሮክ ዳግም አዳም ማለት ኢየሱስ ማለት እንደሆነ አሁንም ልብ ይሏል። ትንቢት ተፈፀመ ይሏል እንዲህ ነው። የግዕዝ ፊደል እጅግ ፍፁም መንፈሳዊ ትንቢት የሚነገርበት ቋንቋ መሆኑን ያጤናል። ይሁን እንጂ የፊደሎችን ማንነት ሳንጠብቅ አሁን እንደምንጽፈው ተከትበው ቢሆን ኖሮ ከኢየሱስ ጋር ባልተዋወቅን በነበር። እንደ አይሁድ ኢየሱስ ገና ይመጣል ይወርዳል ይወለዳል በማለት ሁለት ሺህ ዘመናትን በከንቱ እናሳልፍ ነበር። ይህንኑ ትንቢት አዳም ብለን ከመጻፍ ይልቅ ዓዳም ብለን፤ ኢየሱስ የሚለውንም ሂሮክ ብለን ጽፈንው ቢሆን ኖሮ ይደርስብን የነበረውን ችግር እንመልከት።

ዓዳም

ዓ. ፪
ዱ. ፪
ም. ፬

ድምር... ፩፻፷፬ ሲሆን

ዱ. ፪
የ. ፪
ሠ. ፪
ሥ. ፪

ቁጭ ይል በነበር። ድምር... ፩፻፷ ይሆንና ተለያይቶ የሱስ ብለው ፊደል ገርጾው የሚጠሩም አሉ እነሱም እነ አባ ግድዮለብ ሳባው። ከዚህ ላይ በፊደሎቻችን እንዴት

ያለ ታላቅ በረከት እንዳገኘንባቸው ትንነዘቡታላችሁ ታያላችሁ። ግዕዝ እጅግ በጣም መታወቅ ያለበት ቋንቋ ነው። የኢትዮጵያውያን ልዩ ፀጋና በረከት ስለሆነ ማጥናት አለብን። በበለጠ እጅግ የሚያስደንቁን ዐበይት ጉዳዮችን በይበልጥ ወደፊት እናያለን። ግዕዝ የዓለም ማለት የሰው ልጆች መጀመሪያ ቋንቋ መሆኑን በድፍረት ያለ ፍርሃት መናገር የታሪክ እውነታ ያስገድደናል። ከላይ የተሠጠው ምሳሌ አጭርና ግልጽም ስለሆነ ነው። ይህን ረድኤት ላቃመሱን ትርጉሙ ተጻፍኖ እንድይቀር ጥረት ላደረጉልን አለቃ አስረስ የኔሰውን ነፍስ ይማርልን አጽቃቸውን ያለምልምልን።

ግዕዝ የአዳም ቋንቋ ነበር ማለት የሰው ልጅ አፍ መፍቻ ነበር ብሎ መናገር ባለው የፖለቲካ የምጣኔ ሀብት የማሳበራዊና የሃይማኖት ውጥንቅጥ የሥነ ልቦና አመለካከት በተለይ መልካቸው የገረጣው ክፍሎች ወይንም በፀሐይ መግቢያ የተሠየሙት የኅብረተ ሰብ ክፍሎች አብዛኛውን የሰው ዘርን መልክ ሀብት ፖለቲካና ማኅበራዊ ኑሮ በቁጥጥራቸው ሥር ከማዋላቸው የተነሣ እኛ ይህን ዓለም ፈጠርን ብለው ባያውጁም ሁሉን ነገር በእጃቸው ጭብጥ በእግራቸው እርግጥ አድርገው እንደያዙትና እነሱ በመሰላቸው መንገድ የዓለም ሕዝብ እንዲተዳደር ሥልጣን ተሠጥቶናል ለማለታቸው ግን የዓይን ምስክሮችና ታዛቢዎች ነን።

ታዲያ ከዚህ መሰሉ ዓለም ውስጥ ሆነን ምንም የኃላብ ልዩነት ይከበራል ቢባልም እግርን ከራስ ጋር እኩል መደርደር አይቻልም ወይንም ነውር ነው ተብሎ ይነቀፋል። በዚህ ገጽታ ኢትዮጵያ ካለችበት አንጻር እንዲህ ናት እንዲህ ነበረች ብሎ መናገር ቀጣፊ ተብሎ መታለፉ ራሱን የቻለ ይቅርታ ነው። ነገር ግን «የ ጊዜ ለኩል» ማለት ለሁሉም ጊዜ አለው ነውና በጊዜው ጊዜ ሲነገር ጆሮ ያገኝ ይሆናል። አሁን ግን እውነት ውሸት በሆነበት ዘመን እውነት መናገር ውሸተኛ መሆን ነው። ይሁን እንጂ ዓለም በዚህ ውጣ ውረድ ያለፈችና የኖረች ስለሆነ ድርጊቱ አያስደንቅም። የመሬት ሕይወት ፀሐይን መዞርና በራሷም ላይ መሸከርከር የዓለም የተፈጥሮ ባሕርይ መሆኑን ስንረዳ በተስፋ እንጽናናለን። ይሁንና «በዘነአምር ንነግር ወበዘርኢን ሰማዕተ ንከውን» [ዮሐ. ፫፡፲፩] [የሰማነውን እንመሰክራለን። የምናውቀውን እንናገራለን።] እንደተጠበቀ ይሆናል።

ስለ ግዕዝ የመጀመሪያ ቋንቋነት ለመከራከርና ለማሸነፍ ሳይሆን የመጽሐፉ ዓላማ ግዕዝን ማጥናቱና ማወቁ ላይ ነው። ስለሆነም ግዕዝ ምንድን ነው? እንዴት ዳበረ?

ምንስ ጥበብ ተቀስሞበታል? የሚሉትን ጥያቄዎች ማውላቱ ስለማንነቱ ግንዛቤ ማግኘቱ ጠቃሚነት መኖሩን ለማስገንዘብ ነው። ከዚህ ላይ ሊወላ የሚገባው ዓቢይ ጉዳይ ግዕዝ ለመጽሐፍ ቅዱስ አስረጅኝት ከሚጠቀሱት ቋንቋዎች አንዱ መሆኑ ነው። እኒህ ቋንቋዎችም ላቲን፣ ግሪክና እብራይስጥ ናቸው። አብዛኛውን የመካከለኛው ምሥራቅ አገሮች ሥያሜ ከግዕዝ ቋንቋ የተወሰደ ነው። ልዩ ጥናት ቢደረግበት ከግዕዝ ውጭ የተሰጣቸው ሥያሜ ካሉና ከኖሩ ዘመናዊ ወይም የቅርብ ጊዜ ሥያሜዎች ብቻ ናቸው። ከዚህ ላይ አንድ ዓቢይ ምሳሌ ልጥቀስ። እሱም የሰው ልጆች ሁሉ አባት ተብሎ በሃይማኖት መጻሕፍት ሁሉ የሚታወቀው አዳም የቃሉ መሠረት እንዳለ ጥሬ ቃሉም ግዕዝ ነው። የአፈጣጠሩን ታሪክ ከስሙ ሥያሜም መገንዘብ ይቻላል። እሱም አዳም ማለት ምን ማለት ነው? አዳም ማለት ቃሉ ሁለት ነው። እሱም እድ - እም ማለትም ወንድ - ሴት ወይም አባት - እናት ማለት ነው። አዳም ብቻውን ነበር የተፈጠረው ከሱ ጎን ግን ሔዋን ወይም እም ተገኝታለች። ስለዚህ አዳም ማለት እድ ወእም ማለት ሲሆን በአነባበብ እድ እም የሚለውን ሁለት ቃል ጨፍልቆ አንድ ቃል ሲያደርግ በንባብ አዳም ይለዋል። በቋንቋ አነባበብ ከፊቱ ያለው አ ፊደል ድ ን በንባብ ራሱ ያደርጋል። ስለዚህም እድ እም/ አዳም ብሎ እንዲነበብ አድርጎታል። ከዚህ በስተቀር አዳም ማለት እድ እም ማለት ነው። ይህም የሆነበት ምክንያት የአነባበብ ጉዳይ ነው። ወደፊት በትምህርት ክፍለ ጊዜ ስለ ንባብ ስናጠና የምናየው ይሆናል።

እንግዲህ የመጀመሪያው ሰው አዳም ሲባል እድ ወእም ማለት መሆኑን የሚያስረዳው የሰው ልጅ የታወቀ የሚወሰነው በአባት ማለት በወንድ ነው። ይህም በዘመኑ ሳይንስ ተረጋግጧል። እሱም የወንድ ክሮሞሶም ኤክስ ዋይ [Chromosome] [XY] ሲሆን የሴቷ ደግሞ ኤክስ ኤክስ [XX] ነው። ስለዚህ ወንድ ሲሆን ክሮሞሶሙ ዋይ ኤክስ YX ሴት ስትሆን ደግሞ ክሮሞሶሟ ኤክስ ኤክስ XX ይሆናል። ከወንዱ የሚሄደው ክሮሞሶም [Chromosome] በየታ ላይ ወላጅነት አለው። ስለዚህ አዳም የሚለውን ስም ትርጉም ከነተግባሩ ይዞ የሚገኘው የግዕዝ ቋንቋ ብቻ ነው። ስለሆነም ግዕዝ የመጀመሪያ ቋንቋ ነው ሲባል እንዲሁ በነሲብ ያለመሆኑን ጠረዳት አስፈላጊ ይሆናል። በግዕዝ ያልተሠየመና ያልተጠነ ይቻላል። የሚበጀው ግን ትምህርቱን ምሳሌዎችን ማቅረብ ይቻላል። የሚበጀው ግን እንዲቻል አውቆ ራስ እንዲፈለገው በጥበቡ ገብቶ ለመዋኘት እንዲቻል ይህን የማንነት ማሳወቂያ ቋንቋ ግዕዝን በጥቂት ጊዜ ያለ

ብዙ ውጣ ውረድ ማጥናት ነው። እሱም ራሱን እንደገና በጥበብ መውለድ ወይም ከጥበብ መወለድ ነው። ምንም እንኳን የግዕዝን ጥልቅ ምሥጢራዊነት ለመግለጽ ራሱን የቻለ ቋሚ መጽሐፍ በያስፈልገውም ቅሉ ግዕዝ ልዩ የጥበብ መመርመሪያ መሣሪያ የጥበብ መቆፈሪያና የጥበብ መፈለጊያ ፋና መሆኑን ግን መናገሩ የግድ ይሆናል።

የግዕዝ ፊደላት አጠናን ፈለጥ

ግዕዝ የተመሠረተው በሃያ ስድስት/ ፳፮ ፊደላት ነው። እኒህ ፊደላትም እያንዳንዳቸው በራሳቸው አጎዝ የተቀመሩ ናቸው። የየፊደሎችን አጎዞች በመከተል ለጥናት እንዲያመች ተራቸውን ሳይለቁ በሦስት ተመድበው ከላይ ቀርበዋል። ነገር ግን የግዕዝ ፊደል የድምፅ መፍጠሪያና ማናገሪያ ብቻ ሳይሆን የሚሠጡት አገልግሎት ታላቁ ጥበብና ምሥጢር የማይታወቁትን ምሥጢራዊ መልእክታት በአጎዞቸው አማካይነት ይዘው በመገኘታቸው ነው። በጥቂቱም ቢሆን ለምሳሌ ያህል ከላይ ጠቅሰናል። ያ እንደተጠበቀ ሆኖ ግዕዝን ምዕራባውያን ሊያጠኑት ፈለጉ። ከኢትዮጵያ በተለያዩ መንገዶችና ዘዴዎች በዝርፊያ በስርቆትና በግዥ በቀናው መንገድ ሁሉ ተወስደው ተጉዘው የምዕራባውያንን አብያተ መካግብት መልተውታል። እኒህ ሁሉ መጻሕፍት ለከንቱ ነገር እንዲህ አልተጻፉም ብለው ቋንቋውን ሲያጠኑ ስለ መድኃኒት ስለ ከዋክብት ስለ ሥነ ፍጥረት ስለ ታሪክ ስለ ፍልስፍና ስለ እምነት ስለ ሕግና ሥርዓት ስለ ሕዝብ አስተዳደር ስለ ቤት አሠራር ስለ ምግብ አዘገጃጀት በጠቅላላው ስለ ሥልጣኔ አጀማመር ሁሉ በመጻሕፍቱ ውስጥ ሠፍረው ያገኛሉ። የምሥጢር አተረጓጎማቸውንም ሳይቀር ያገኙታል። ስለዚህ ይህ ቋንቋ መጠናት አለበት ብለው ይወስናሉ። ዛሬ በኢትዮጵያ ከፊደሉ ውጭ በቋንቋ መልክ አይጠናም። ከፍተኛ የትምህርት ማዕከሎች ማለት ዩኒቨርሲቲዎች ለተማሪዎቻቸው አያስተምሩትም። ከሥርዓተ ትምህርቱ ውስጥ መኖሩንም እጠራጠራለሁ።

ምዕራባውያን ግን ይህ ቋንቋ ባለቤቶቹ የተውት የኋለም ሀብትና ንብረትን ዝርዝር መግለጫ የያዘ ስለሆነ ይጠና ብለው ወስነው ዛሬ በየክፍተኛ የትምህርት ተቋማት እየተጠና ነው። ከዚህ ላይ ነው «ከሞኝ ደጅ ሞፈር ይቆረጣል የሚባለው።» ከግዕዝ የሚገኘውን የሚወረሰውን ሀብትና ንብረት ምን ያህል እጅግ ብዙ እንደሆነ በተከታታይ ይቀርባል። ይሁን እንጂ አሁን ላቀርበው የፈለግሁት እኒህን ሃያ ስድስት ፊደላት ለማጥናት ሲባል የእኛን የአጠናን ስልት ለመቀየር ወይም ለማደናገር

በግዕዝ ስንዴ እርሻችን ላይ እንከርዳድ የተዘራበት መሆኑን ለመግለጽ ነው። የግዕዝ ፊደላትን ምንም የማያውቁ ሕፃናት እንደ አፍ መፍቻቸው ሲያጠናቅቁ ግፉ ቢል ካንድ ሳምንትና ከወር የበለጠ አይወስድባቸውም። ከራሱ ቋንቋ አልፎ ተርፎ ሌላ ቋንቋ ላጠናና ለተመራመረ ሰው ግን ያንድ ቀን ከዚያ ግፉ ቢል በሳምንት ፊደላቱን አውቆ ንባብ ይጀምራል።

መንገዱ እንዲህ ቀላል ሳለ ሃያ ስድስት ፊደል ለማጥናት የፊደሎቻችንን ተራ አቀማመጥ ማፋለስ ማለት የአገዝ ምሥጢራቸውን ማጥፋት ማውደም ማለት ነው። ይህን ደግሞ ይህ ዓይነቱ አሠራር የጠላት ፈሊጥ ነው። ይህን ደግሞ ሳናውቅ የእነሱን ፈለግ ተከትለን ራሳችን ኢትዮጵያውያኑ ማስተማር ጀምረናል። በተለይም መሀይምነትን እናጠፋለን ተብሎ የፊደል ማስተማር ዘመቻ በሚካሄድበት ወቅት ታላቅ ስሕተት ተፈጽሟል። ችግሩ ቀላል ዘዴ እንዳልሆነ ተብሎ ነው። ይሁን እንጂ ጥፋት እንጂ ፈሊጥ ፊደላት መገንዘብ ነው። ይህንን ያህል ሃያ ስድስት ፊደላት ለማጥናት ሲባል የፊደላቱ አቀማመጥ ተፋልሶ ፊደሎች በየመልካቸው እንዳይሠለፉ ተደርገው ማንነታቸው ጨርሶ የፈረሰ ሳር መሆን አለበትን? ይህን በቅንነት ለዘዴና ለብልሃት ተሠራ ብሎ ለመውሰድ ያስቸግራል። ታላቁን የፊደላቱን አቀማመጥና አገዝ ጨርሶ አጥፍቶታልና ነው።

ሃያ ስድስት ፊደላት ለማጥናት ይህን ያህል ድንጋይ ፍንቀላ ያስፈልጋል? የላቲን ፊደሎች ሃያ ስድስት ናቸው እነሱን ለማጥናት ምን የተወሳሰበ ነገር ታዩ? ለ ለ ዘ ይመሳሰላሉ ተብለው በታቸውን ለቅቀው ባንድ ተራ ተቀምጠው ታይተዋል? ወይስ ተጽፈዋል? ምንስ ለነሱ ምን ያጠናን ዘዴ ተፈጠረ? እንዲያው ይህን ሳየው ታገለው ሲሆን ብቻ የማይደረግ መከራ የለም። ለበጎ ሳይሆን በተገኘው መንገድ ሁሉ እንዴት አድርገን ከቤቱ እናባረው ባድማውን እንጠቀው በመሆኑ ይኸውና በአራት ክፍሎች ተከፍለው እንዲጠኑ ተደርጓል። እንዴት እንደተከፈሉ እንዴት እንደተበጣጠሱ ለማየት የሚከተለውን ምሳሌ እንመልከት!

አንድ እግር ያሏቸው ፊደሎች ተብሎ፡

ቀ
ተ
ጥ
ገ
ነ
ነ
ሃ

ሁለት እግር ያሏቸው ፊደሎች፡

በ
ከ
ሰ
ዘ
ለ
አ
ጸ
ጳ
ደ

ሦስት እግር ያሏቸው ፊደሎች፡

ጠ
ሐ

ዙሪያ ክብ ምልክት ያሏቸው ፊደሎች፡

ሀ
ዐ
ዐ
ወ
መ
ወ

ተብለው በአራት ነገድ ተመድበዋል።

ይህ ራሱን የቻለ የዘር ማጥፋት ዘዴ ነው። እንደ ግዕዝ ፊደል አጠናን ቀና የሆነ ትምህርትስ በእውነቱ ከየት ይመጣል? ምርምር ሂሳብ መኪና የሚያሸከረከር መድኃኒት የሚቀምም የመሠለን የሚያጠናና የሚመራመር ዘመናዊ ራስ/ጭንቅላት እንዴት ሃያ ስድስት ፊደሎች ለማጥናት አቅቶት የፈደልን መልክ ተመሳሳይነት ፍለጋ ሲም ሼም ካም ብለው ክፍያቸውን አምጥተው በተኩብን። ምጥ እንኳን ተችሎና ተለምዶ ተደጋግሞ ይወለዳል እንኳን ሃያ ስድስት ፊደል በሳምንት ውስጥ የሚጠናን ነገር እየተቆራረጠና እየተሳማመደ እንዲጠና ሲደረግ ዝም ማለቱ የዋህነት ወይንስ ብልሃትነት? የፊደላቱን አገዝ የማያናጋ ቢሆንኳን ኖሮ እሺ ይሁን በተባለ በነበር። ግዕዝ የሚፈለግበትን የጨውነት ምሥጢር ሆን ብሎ እንዲያጣ ሲደረግ ዝም ብሎ ማየት «የጨው ገደል ሲናድ ብልህ ያለቅላል ሞኝ ይስቃል።» ከዚህ ላይ ይመስላል። ጨው ካልጣፈጠ ድንጋይ ተብሎ ይጣል የለምን? ያን ዕጣ ፋንታ ለግዕዝ ለመስጠት መሆኑ ግን የተጠና የማምከኛ መሣሪያ ነው። የግዕዝን ፊደላት ለማጥናት ይህን የመሠለ አንድ እግር ያለው ሁለት እግር ያለው ሦስት እግር ያለው የአካላቱ ዙሪያ የተከበበ እየተባለ መናኛ አገላለጽ ሲሰጠው ዝም ብሎ ማየቱ ራሱ የእብድ ገላጋይ መሆን ነው። ሦስት እግርና አንድ እግር ሲባል ራሱ አባባሉ ያስቃል። እግሩ የተቆረጠ ከተፈጥሮ ውጭ ሦስት እግር ያወጣ ብሎ ፊደል ለሚያጠና ሰው

ሠንጠረዥ አንድ

ከግዕዝ የተቀዳው የዕብራውያን ፊደል ይህን ይመስላል።

440 - 4250 B.C.	Eth.	1831 - 1500 B.C.	Heb.
FROM THE ETHIOPIC	አ. Or ቶ	TO THE HEBREW	አ ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס פ צ ק ר ש ת
FROM THE ETHIOPIC	ኢ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሀ. Or ቶ	TO THE HEBREW	
FROM THE ETHIOPIC	ሐ. Or ቶ	TO THE HEBREW	

ሠንጠረዥ ሁለት
ከግዕዝ የተወሰደው የግሪክ ፊደል
ቅጽ

THE ETHIOPIA ALPHABET 4250 - B.C.		THE GREEK ALPHABET HAVE BEEN TAKEN FROM THE ETHIOPIC	
	Eth.	1100 - 900 B.C.	Grk.
FROM THE ETHIOPIC	Α	TO THE GREEK	Α
FROM THE ETHIOPIC	Β	TO THE GREEK	Β
FROM THE ETHIOPIC	Γ	TO THE GREEK	Γ
FROM THE ETHIOPIC	Δ	TO THE GREEK	Δ
FROM THE ETHIOPIC	Ε	TO THE GREEK	Ε
FROM THE ETHIOPIC	Ζ	TO THE GREEK	Ζ
FROM THE ETHIOPIC	Η	TO THE GREEK	Η
FROM THE ETHIOPIC	Θ	TO THE GREEK	Θ
FROM THE ETHIOPIC	Ι	TO THE GREEK	Ι
FROM THE ETHIOPIC	Κ	TO THE GREEK	Κ
FROM THE ETHIOPIC	Λ	TO THE GREEK	Λ
FROM THE ETHIOPIC	Μ	TO THE GREEK	Μ
FROM THE ETHIOPIC	Ν	TO THE GREEK	Ν
FROM THE ETHIOPIC	Ξ	TO THE GREEK	Ξ
FROM THE ETHIOPIC	Ο	TO THE GREEK	Ο
FROM THE ETHIOPIC	Π	TO THE GREEK	Π
FROM THE ETHIOPIC	Ρ	TO THE GREEK	Ρ
FROM THE ETHIOPIC	Σ	TO THE GREEK	Σ
FROM THE ETHIOPIC	Τ	TO THE GREEK	Τ
FROM THE ETHIOPIC	Φ	TO THE GREEK	Φ
FROM THE ETHIOPIC	Χ	TO THE GREEK	Χ
FROM THE ETHIOPIC	Ψ	TO THE GREEK	Ψ
FROM THE ETHIOPIC	Ω	TO THE GREEK	Ω

❖ ሐሠው
ዐረገ

ጠወገ
በረየ
በርሃ

ፈተው
ፈልሐ
በሐከ
ከወነ
ቀነነ
ገሠጸ
ጎይው
ከልኦ
ጎሠሠ
ወፈረ
ወነየ
ሐከከ
ሐከከ
ወፀኦ
ዘወገ
ዐቀበ
ለኦከ
ለኦከ
ለኦከ
አለወለወ
መሐረ
መይጦ
ውሕዘ
ወዘዐ
ወፅኦ
ገብረ
ተገብረ
ከወፈ
ህውከ
ረመየ
ረገዐ
ጠለለ
ተለወ
አትለወ
ወዐለ
ወይን
ወረቀ

ፈለገ አሻ ወይት ነው አለ
ወደ ላይ ወጣ ተሳበ ተመዘዘ ተጓዘ ከፍ ከፍ
አለ
ተጸየፈ አስቆረረ አስከፋ
ተፈራረቀ ተላለፈ
በራ ብልጭታ ታዩ
ጎመጀ ቋመጠ
ፈላ ተንተከተከ
ሰላምታ ተሠጣጣ ተሳሰበ
የማይቻለውን ሠራ አደረገ
ሕግ አወጣ አስተዳደረ መመሪያ ሠጠ
ተቆጣ ተናደደ የያዘውን ወረወረ
አዳነ ፈወሰ ምሕረት ሠጠ
ከለከለ ነፈገ
ፈለገ አሻ
ተሠማራ ሥራ ጀመረ
አመጸ አሻፈረ
ክርክር ጠብ ንትርክ
ተከራከረ እስጥ አገባ አለ
ተለየው ተከፈለው የመንፈስ መከፈል
ተዛመደ ተባበረ
ጠበቀ
ላከ ወዲህ ና ወዲያሂድ አለ
ላከ ትዕዛዝ ሠጠ
መለላክ
ካደ ተጠራጠረ
ይቅር አለ
መለሰ
ፈሰሰ
ወዝ አወጣ
መውጫ የኋላ በር
ሠራ ፈጠረ
ተደረገ ተፈጠረ ተከናወነ
ተቀበለ
አወከ
ወጋ ጠበሰቀ
ረጋ ተዳሰሰ ካንድ ቦታ ቆመ
ለየ አንጠረጠረ
ተከተለ
አስከተለ አከታተለ
ዋለ ቆየ
ዘቢብ
ተፋ ምራቁን እንትፍ አለ

ግዕዝ የጥንት ቋንቋ እንደመሆኑ መጠን አስቀድሞ
በምድር ላይ የሚንቀሳቀሱትን የበቀሉትን ሕይወት
ያላቸውንና የሌላቸውን ፍጥረታትን በሰማይም ላይ ያሉትን
ሕዋሳት ከዋክብት ፀሐይና ጨረቃ ሁሉንም በስምና
በዓይነት በመልክና በተግባር እያንዳንዳቸውን ለይቶ
መዝግቦ ይገኛል። የምድርን አፈር እንደ ሥጋ ውሀዎቿን
እንደ ደሚ ድንጋዮቿን እንደ አጥንቶቿ ዕፅዋቶቿን እንደ
ጸጉር የውስጥ ፈሳሽ ዘይቶችን እንደ ሐሞት በዝርዝር
ሠይሟል። ይህን ጥናት እንዴት ግዕዝ አውቆ
እንደሚጠራቸው የሚከተሉትን ሥያሜዎች እንደ ምሳሌ
እንመልከት።

በምድር ውስጥ የሚገኙ ውድና የክብር
ድንጋዮች ወይንም በጥቅሉ ዕንቁዎች

ኢትዮጵያ ከዚህ በታች በዝርዝር በቀረቡት የክብር
ድንጋዮች እጅግ ታዋቂና ምሥጉን ነበረች። በእነዚህም
የክብር ድንጋዮች ልዩ ልዩ ጌጣጌጦችን የክብር ልብሶችን
መሣሪያዎችን በመሥራትም ትታወቅ ነበር። በንግድም
መልክ ትለዋወጥባቸው ነበር። እኒህ የክብር ድንጋዮች
አሁንም በኢትዮጵያ ምድር ውስጥ ያሉና የሚገኙም
ናቸው።

አስማተ አዕናቀ

[የዕንቁዎች ስም ዝርዝር]

ግዕዝ ድንጋዮችን በሚከተለውም አኳኋን ለይቶ
በዓይነትና በመልክ መዝግቧቸው ይገኛል። ድንጋይ
የሚለውን ቃል እንዲህ ብሎታል።

ዕብን፡	ድንጋይ	የምድር	አጥንት
ዕንቁ	ልዩ	የክበርፈ	ድንጋይ
ዕብነ አስሐትያ	የውርጭ	ድንጋይ	
ዕብነ በረድ	የበረዶ	ድንጋይ / ነጭ	
ዕብነ ኮከህ	ወፈጥ / አለት		
ዕብነ ማዕዘንት	የማዕዘን	ድንጋይ	
ዕብነ መደልው	የድንጋይ	ሚዛን	
ዕብነ መከራ	የፈተና	ድንጋይ	ታላቅ ከባድ
ዕብነ ሞፀፍ	የወንጨፍ	ድንጋይ	
ዕብነ ቂናማት	የሚዛን	ድንጋይ	
ዕብነ ሰንፔር	ዕንቁ	የክበረ	ድንጋይ

ሐ	ዋርሕ	የሚያበራ ዕንቁ
ከ	በርኔባሉ	ዕንቁ
ከ	አቦሊ	ከፋይ ወርቅ ድሪም
ከ	ቢረሌ	ብረሌ ዕንቁ ማርያም
ከ	ሉል	ምሉዕ ሉል
ከ	ጌል	ሰማያዊ ቀለም ያለው-ዕንቁ
ከ	ቃማ	የወርቅ ማርያ
ከ	ገማ	ዝርግፍ የወርቅ አማዋች
ከ	ጥልም	ግምጃ መሳይ ዕንቁ
ከ	ዐርሱ	ዕንቁ
ከ	ህያክንቶስ	ግምጃ መሳይ ዕንቁ
ከ	ሰርዶንክስ	ጥፍር መሳይ ዕንቁ
ከ	ሰርዶንክዮስ	»
ከ	ሰፊሮስ	ሰማያዊ ወርቅማ ነቁጥ
ከ	ስቅጢስ	ያለበት ዕንቁ
ከ	ቀንዶራጢስ	ዕንቁ
ከ	አማቴስጦስ	ግርሽ ዓይነት ብር ዕንቁ
ከ	አሜቴስጦኖስ	ብጫ ዕንቁ
ከ	አቃስ	በሳል ዕንቁ
ከ	አትራኮስ	ዕንቁ
ከ	አካጥስ	ዕንቁ
ከ	ኢያሰጲስ	ዕንቁ
ከ	ኬፋስ	እሳት የሚመስል ዕንቁ
ከ	ክሪጶራስ	ዕንቁ
ከ	ክርስቶራክርስ	እሪያናማ ዕንቁ
ከ	ያስቢስ	ዕንቁ
ከ	ጽራስስ	ቀይ ዕንቁ
ከ	እለ ቁጥሩ	ዕንቁ
ከ	እለ ቁጥሩ	የወርቅ የብር ጉብጉብ
ከ	ሱስናብራ	ብጫ ዕንቁ
ከ	ባሪራ	ቅጥር ናስ
ከ	ተንካራ	ዕንቁ
ከ	ወራውሬ	የከበረ ድንጋያ ዕንቁ
ከ	ሊጊር	ዕንቁ
ከ	ሰንፔር	ዕንቁ
ከ	ሶፎር	ዕንቁ
ከ	በልግር	የከበረ ድንጋይ
ከ	አሥታር	ዕንቁ
ከ	አስፋር	የከበረ ድንጋይ
ከ	አክዶር	ዕንቁ
ከ	አውፈር	የወርቅ ሥፍራ
ከ	ኢያሴሚር	ዕንቁ
ከ	ዋሀር	የሚያበራ ዕንቁ

ከ	ወሀር	የሚያበራ ዕንቁ
ከ	ዳር	ዕንቁ
ከ	ሊቃ	ዕንቁ
ከ	በጺቃ	የከበረ ነጭ ድንጋይ
ከ	ቤዜቃ	ዕንቁ
ከ	ጎብረ ወርቅ	ወርቅ ዘቦ ዕንቁ
ከ	አቂቅ	ቢልቃጥ መልክ ዕንቁ
ከ	ዕዘቁ	ቅርጽ ያለው ዕንቁ
ከ	ኖብ	የተለበጠ ወርቅ
ከ	በሐትምት	የወርቅ ማርስ
ከ	ብርት	ነሐስ መሳይ ዕንቁ
ከ	ያክንት	ሰማያዊ ዕንቁ
ከ	ቁሪት	ዕንቁ
ከ	ባዝግና	የወርቅ ማርያ
ከ	ሰርድዮን	ዕንቁ
ከ	ሰርድዮን	ደም የሚመስል ዕንቁ
ከ	ሰርዮን	ዕንቁ
ከ	ተምያን	ግብዝ ወርቅ
ከ	ትጳዝዮን	ዕንቁ
ከ	ቴጳዝዮን	ዕንቁ
ከ	ቆጳዝዮን	ዕንቁ
ከ	ንጳዝዮን	እረንጓዴ ዕንቁ
ከ	አርክርሴምቶን	ዕንቁ
ከ	አኔክዮን	ጎብረ ወርቅ ድንጋይ
ከ	እንክዮን	ዕንቁ
ከ	አክርስምንቶን	ዕንቁ
ከ	አክዲን	ዕንቁ
ከ	ኤላውጦን	የወርቅ ምድር / አገር
ከ	ኦኒክዮን	ዕንቁ
ከ	ከልቄዶን	በእሳት የጋለ የነጠረ የመሰለ ዕንቁ
ከ	ክርሴሞቶን	ዕንቁ
ከ	ከርከዲን	ዕንቁ
ከ	ጳዜዮን	ዕንቁ
ከ	ጳዝዮን	ዕንቁ
ከ	ጥካ	ዕንቁ
ከ	ፒካ	ነጭ ዕንቁ

አስረጅ

ሰላም ለአብራክኪ በስብሐተ ልዑል ዘአስተብረካ፤ እም አመ ወሀቡኪ ብፅዐ ውስተ ኦሪታዊት ታዕካ፤ ማርያም ድንግል መንበር ዘእብነ ፔካ፤ ጊዜ ሰደቶሙ ለጋጥአን እም ዓፀደ ዐባይ ፋሲካ፤ ጌውውኒ መንገሌኪ እኩንኪ ምህርካ።

፪፱ . ከዱዋ

ዕንቁ

ሀ	አቤግያ	ዕንቁ
ሀ፩	አፈቅያ	ዕንቁ
ሀ፪	ጊዛ	ዕንቁ
ሀ፫	ባሕርይ	ዕንቁ
ሀ፬	ድጋይ	ዕንቁ
ሀ፭	ዱሪ	ዕንቁ
ሀ፮	ዘምሩድ	የከበረ ድንጋይ
ሀ፯	አከቲ	ዕንቁ
ሀ፰	ፈርድ	ዕንቁ
ሀ፱	ሰደፍ	የዕንቁ ድንጋይ
ሀ	ጽነፍ	ድሪ ከዕንቁ የተሠራ።
ሀ፩	አካጥዕ	ዕንቁ
ሀ፪	አፍሬጥልስ	ዕንቁ
ሀ፫	ኢያሴሲስ	ዕንቁ

ቀጥሎም ግዕዙ በምድር ውስጥ ያሉትን ማዕድናት ማለት የከበሩ ድንጋዮችን ውሀዎችን አፈሮችን ከመሬት ውስጥ ያሉትን የምድር ዘይቶችን ሳይቀር መኖራቸውን አረጋግጦ በስም አውቋቸዋል። ለዚህ ዋናው ቃል እንደ ማስረጃ የምንወስደው የምድር ዘይትን ኤክሶን ብሎ ሲጠራው ይገኛል። ይህን ቃል ከኛ የግዕዝ ቋንቋ ተናጋሪና ጸሐፊዎች ይልቅ የውጭ ሰዎች እንደ ራሳቸው አድርገው ሲጠቀሙበት ስናይ የኛነቱን አስተትን ለነሱ እንደሆነ ቆጥረንዋል። ይህ ብቻ አይደለም። ቀደም ሲል የተገለጹት እንደ ያሕዌ ሃሌ ሉያና አሜን የመሰሉት ቃላት ቋሚ ምስክሮቻችን ናቸው። ይህ ሁሉ የሚያሳየን ግዕዝ ጥንታዊና ብዙ ጥናቶች የተካሄዱበት የብዙ ነገሮች ሁሉ መጠሪያና መታወቂያ ሆኖ በቀዳሚነት ታውቆ መገኘቱ ነው። ይህም ግዕዝን ለማጥናት ተቃሚነቱን እንድንገነዘብና እንድንረዳ ያበረታታናል። ስለዚህም ግዕዝ መጠናትና መታወቅ ያለበት ቋንቋ መሆኑን ነው። ይህ ደግሞ ለኢትዮጵያውያን በሙሉ ምሥራቅ ምዕራብ ሰሜንና ደቡብ ሳያሰኝ የሁላችንም ሀብት መሆኑን እንድረዳ ያስገነዝበናል።

ከጥሎ ደግሞ ኢትዮጵያ በሽቱ አምራችነት እጅግ ትታወቅ ነበር። በዚህም ምክንያት ግእዙ የሽቱ ዓይነቶችን ስምና መልክ ለይቶ መዝግቧቸው ይገኛል። ሽቱ ከሦስት ነገሮች እንደሚገኙ ማስታወስ ያስፈልጋል። እነሱም ከዕፀዋት ከእንስሳትና ከመሬት ውስጥ ካሉ ማዕድናት ነው። ይሁንና የሽቱዎች ዓይነትና ስም በሚቀጥለው ሁኔታ ቀርቦዋል።

የሽቱ ዓይነቶችና ስማቸው

፩	መላብሐ	ሽቱ
፪	ርሐ	ሽቱ ናትራ
፫	ተፋህ	የሙዝ ሽቱ
፬	ጥፋህ	የትርጉን ሽቱ
፭	ጽርስቅቅላ	ሽቱ
፮	ቀናንሞ	ሽቱ
፯	ቀንሞ	ሽቱ
፰	አበሞ	የቀረፋ ሽቱ
፱	ፈርከሊስ	ሽቱ
፲	ሰንድሮስ	የዕጣን ሽቱ
፲፩	ሱቃጢስ	ሽቱ
፲፪	ሱጡቃጢስ	ሽቱ
፲፫	ቀናንሞስ	የጠንበለል ሽቱ
፲፬	ናርዶስ	የናርጅ ሽቱ
፲፭	ቀንሞስ	ሽቱ
፲፮	አልባስጥሮስ	ሽቱ
፲፯	አስጳዳቶስ	የእንጨት ሽቱ
፲፰	አንክሶ	የጥርኝ ሽቱ
፲፱	ኤፌንዮስ	ሽቱ
፳	ጠርቤንቶስ	የጽድ ሽቱ
፳፩	ጳላንዮስ ጳላኖስ	ሽቱ
፳፪	ጳላንዮስ	ሽቱ
፳፫	ሐንክስ	ሽቱ
፳፬	አንክሶ	የጥርኝ ሽቱ
፳፭	ኔቂጥሩ	በኢትዮጵያ ብቻ የምትገኝ ድመት-መላይ የሽቱ ውሀ
፳፮	ቀስመንዶራ	ሽቱ
፳፯	መዓርዓር	ሽቱ
፳፰	አምበር	ሽቱ
፳፱	ነቂጥሮ	የሽቱ ውሀ
፴	ሕውቅ	የሽቱ እንጨት
፴፩	ሕቁ	ሽቱ
፴፪	ዞኢ	ሽቱ
፴፫	ባላቅ	ሽቱ
፴፬	ሳባ	የሽቱ ተራራ
፴፭	አበባ	ሽቱ
፴፮	ከርቤ	ሽቱ
፴፯	ሰንሰረቋት	የሰንደል እንጨት
፴፰	ሰንበልት	ሰንበል የጠሰኝ ሽቱ
፴፱	ቅንጽት	ሽቱ
፵	ብርስኖት	አዲስ ሽቱ
፵፩	ደርሰኒ	የመድኃኒት ሽቱ

ግፀ	ሎዛን	የዕጣን ሽቱ
ግፍ	ማየ ልብን	የሎሚ ውሀ ሽቱ
ግፀ	ሰንድሮስ	ሽቱ
ግፁ	አቅማንድሮስ	ሽቱ
ግፁ	ሰጊን	ሽቱ
ግፁ	ርጢን	የሽቱ ቅባት
ግፁ	አለሚጸን	የቀበርቶ ሽቱ
ግፁ	አስቀጢን	ጥሩ ሽቱ
ግፁ	ከሚን ከሙን	ሽቱ
፱	ዘርቤን	ሽቱ
፱፩	አሮራን	ሽቱ
፱፪	አቅራባዮን	ሽቱ
፱፫	ጽብን	ሽቱ
፱፬	ሚዐ	ሽቱ
፱፭	ቆን	ሽቱ
፱፮	ዳርቀም	ሽቱ
፱፯	ቆዕ	የወይን ጨርቋ ሽቱ
፱፰	ከርካዕ	የለውዝ ገውዝ ሽቱ
፱፱	ምስክ	ሽቱ
፳	ሰሊክ	ሽቱ
፳፩	ፌዋ	ሽቱ
፳፪	ሕትው	ሽቱ
፳፫	ሰንተው	ሽቱ
፳፬	ቀርንለው	ሽቱ
፳፭	ቀርንው	ሽቱ
፳፮	ቀንተው	ሽቱ
፳፯	አለው	ሽቱ
፳፰	አልው	ሽቱ
፳፱	አፈው	ሽቱ
፳፻	ለውዝ	ሽቱ
፳፻፩	ገውዝ	ሽቱ
፳፻፪	ቅራስያ	ሽቱ
፳፻፫	ናርዱ	ሽቱ
፳፻፬	ረዳ	ሽቱ
፳፻፭	ሱጡቃጤን	ሽቱ
፳፻፮	ሰግላጥ	ሽቱ
፳፻፯	ሰግላጥ	ባሕር የሚበቅል አበባ ሽቱ
፳፻፰	ቁስት	ሽቱ
፳፻፱	ሰንበልት	ሽቱ
፳፻፻	ከንበሌ	ሽቱ

አስረጅ

[ሰላም ሰላም ለዝክረ ስምኪ ሐዋዝ። እንበል ከንበሌ ወቁስት ወእምነ ሰንበልት ምዑዝ። ማርያም ድንግል ለባሲተ ዐቢይ

ትዕዛዝ። ይሰቅየኒ ለለጽባሑ ወይን ፍቅርኪ አዚዝ። ከመ ይሰቅዮ ውኒዝ ለሠናይ አርዝ።]

፹፩	ቀጡቃጤ	ሽቱ
፹፪	አስቀጡቃጤ	ሽቱ
፹፫	መለጥ	ሽቱ
፹፬	ቁጥ አለጥ	ሽቱ
፹፭	ቁስጥ	ሽቱ
፹፮	አለጥ	ሽቱ
፹፯	ጽዒጥ	የቅብዓ ቅዱስ ሽቱ
፹፰	ኮሉ	ሽቱ
፹፱	ሐነጦን	ሽቱ።

ግዕዝና ቤተ ክርስቲያን

የግዕዝ ቋንቋ ነፍሱ ከሥጋው ጋር ሳትለያይ ያለው ከኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ቅጥር ግቢ ውስጥ ነው። ይህም ይታወቅ ዘንድ የቤተ ክርስቲያኒቱ ንዋየ ቅድሳት ሥያሜ እንዳለ ተጠብቆና ተይዞ ማለት እስካሁንም ድረስ የሚታወቀው በግዕዝ ስሙ ነው። ይሁን እንጂ ሙያው መንግሥት አውጥቶ ከት/ቤቶች ስለጣለው የማይጣፍጥ ድንጋይ ሆኖ በባለንብረቶቹ ዘንድ ተቆጠረ። መንግሥት ደሞዝ የማይከፍልበት ግብር የማይሰበስብበትና መንግሥት ያልተቀበለው ነገር ሁሉ እንደ ባዕድ በመቆጠሩ ጧሪ ያጣ ጀግና ሆኖ በስሙ ተከብሮ በግብሩ ኮሶና ደክሞ አሁንም ከደጃ ሰላም ወድቆ ይገኛል። ይህንም ስል ከቤተ መቅደስ እንኳን እየገፉ እያስወጡት ነው። ካህናቱ ሁሉም ግዕዝ አያውቁም። ይህም ንቀት ወይንም ደካማነትና ስንፍና ሳይሆን የሚያጠኑበት ሁኔታና ቦታ ባለመመቻቸትም ጭምር ነው። እንዲያው ባለቤቱ ያቀለለው አሞሌ ሆኗል ቢባል የተመቸ ይሆናል።

በሌላ በኩል ደግሞ ግዕዝ ፀጉረ ልውጥ እንግዳ ባይታወር ሆኖ ተቆጥሮ የባሰውን ተገፍትሮ እንዲወጣ በምዕመናኑ አፍ ሆን ተብሎ እንዲነገር የእምነት ባላንጣዎቻችን የቤተ ክርስቲያኑን አገልግሎት ለማቃለል እንዲያመቻቸው ያም ማለት የቤተ ክርስቲያኗን አማኝያን ቁጥር ለመቀነስ እንዲያመች በተዘዋዋሪ መንገድ የሚቀደሰው በግዕዝ ነው አይገባንም ተብሎ ማንኅራኅር ተጀምሯል። ታዲያ እንደ ባዶ ወረቀት የሚጽፉበትን ሁሉ

የሚቀበለው የምዕመናን አእምሮ ይህን ሲያስተታባ ይሰማል። አለማውቅን እንደ ክብር ቆጥረው አይገባንም አንረዳውም እያሉ ወደ ቤተ ክርስቲያን ወደ ማንነታቸው መታወቂያ ቦታ እንዳይሄዱ የሚደረደር ምክንያት ሆኖ በየቦታው ይዘማል ይዘመራል። የዚህ ምክንያት ጨካኝነት እንኳን የትና ከማን ዘንድ ድርሰቱ እንደተጻፈ ባናጣውም ቅሉ ምክንያቱ ከዚህ ከናት ቤተ ክርስቲያን እያስበረገጉ ወዴት ለመውሰድ እንደሆነ ማጣታው ሁላችንም የምናውቀው የጨበራ ተዝካር ነው።

እኔ ግዕዝ አላውቅም። አይገባኝም አልረዳውም ከመባሉ የተነሣ ቤተ መቅደሱንም በተለይ በከተማ ውስጥ ከሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ግዕዝ ተገፍትሮ እየወጣ ነው። የሚያሳዝነው ደግሞ አናውቅም ለሚሉት ምዕመናን ኑ በሉ የማታውቁትን እወቁ ግዕዝ ተማሩ ተብለው ትምህርት የሚቀስሙበት አንዲት ጎጆ እንኳን ከቤተ ክርስቲያኑ ካሉት መጠለያዎች የግዕዝ መማሪያ መቃኞ አልተሠጠውም። ምን እንበላችሁ? እነ አባ ግዴለሽ! እነ አባ ዓለም ለምኔ! ወይንስ እነ አባ ኀበ ወሰድዎ? አንዲት መቃብር ቤት ለግዕዝ መማሪያ ጎጆ ሊዘጋጅለት ይሳነዋልን? እንዲያው የመቃብር ቤት ታዛ ማረፊያ መንገሪያ ግዕዝ አጥቶ ከደጅ ወድቆ መታየት የታሪክ ተወቃሽ አያደርግምን? ያውም የሠበካ ጉባዔ በኃለበተበት የአምስት መቶ የፈረስ ጉልበት ባገኘበት ዘመን እንዴት ግዕዝ በር ተዘግቶበት መግቢያ አጥቶ ከጽድ ሥር ተጎልቶ ጠፈጠፍ ልብሱን ያርሰው? በማን ቤት ተቆመና ግዕዝ ተገፍትሮ ይጣላል? በማን ደንደስ ነው ዛሬ አማርኛ የሚወደሰው? አማርኛስ ቢሆን ለግዕዝ የክብር ቦታ ካልሠጠ ወላጅ ጠል ተብሎ አይወቀስም አይከሰስምን? እናስተውል!

ስለሆነም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ስለ ግዕዝ የምንነጋገር በመሆኑ ሥም ይወጣ ከቤት ይከተል ጎረቤት ነውና የቤተ ክርስቲያናችን ስም ውብና መልካም ነው። ነገር ግን ስሟን ስናነበው ጎርበጥበጥ ከፍ ዝቅ ገጭ እገው የሚያደርግ አነባበብ አለው። ችግር ሆኖ ተወስቶም አያውቅ። ለምን ቢሉ ሁሉም ነገር ወደ ውጭ አገር! ስለሆነ የዘመኑ መፈክር ትውስታ ያንሠዋል።

የውጭ አገር ቋንቋ ማለት ላቲን ግሪክና ሌሎችም ቋንቋዎች ሰንደቅ ዓላማ እያውለበለቡ ስለሚሄዱ ይታያሉ ይታወቃሉ። በየመሥሪያ ቤቶቻችን በር ላይ ሥያሜው በብሔራዊው ቋንቋ መሆኑ ቀርቶ ሁሉም በላቲን ፊደል ማለት በእንግሊዝኛ ከመጻፉ የተነሣ ስለ ቋንቋችን ትኩረት ተዘንግቷል። ከውጭ ለሞሪና ወደ ኢትዮጵያ ለሄደ ሰው

ያው የከተማው ደርቋሳነት እንጂ ልዩነቱ በየገጠር ከተማ ላይቀር በየበሩ ላይ የተለጠፈው ማስታወቂያ ሁሉ ፈረንጅኛ ሆኗል። እንዴት አጠኑት? እንዴትስ አገኙት? ያሰኛል። ይሁንና በፈረንጅኛ ካልተጻፈ ንግዱ አይሠመርም የተባለ ይመስላል። አንድ ቀን በራሳችን ቋንቋ ካልተጻፈበት ንግድ ቤት ዕቃ አትግዙ ብለን ብናድም በበነጋታው ሁሉም ፈረንጅኛውን ስም አጠባ ይይዛል። ይህ ደግሞ አድማ አይደለም ራሱን በራስ ማከራት ነው። ማንነትን ማሳወቅ ነው። ያለበለዚያም ማዘጋጃቤቶቻችንም በፈረንጅኛ የሚጻፉ የንግድ ምልክቶች ላይ አምስት በመቶ ቀረጥ ይጨመርባቸዋል ብለው ማስታወቂያ ሲለጥፉ ሁሉም አውርዶት ያድራል ብለን ስለምንመኝ ችግሩ ቀላል ነው ብለን ማለፍ እንችላለን።

ይሁንና ይህን የውጭ ቋንቋ በማታውቁት ስም የምትጽፉ ነጋዴዎች ነቃ በሉ። ኢትዮጵያዊነትም ይሰማችሁ። በፈረንጅ ስም ድርጅትን መሠየም ያለማስተዋል ነው። ስትራቴጂ የምትረግጡትን መሬት እየተመለከታችሁ ይሁን። የወደቀ ወርቅም ታገኙ ይሆናል። ያም ባይሆን ሳር ከሸፈነው ጉድጓድ ውስጥ ገብቶ ከመውደቅና ከመሰበር ትድናላችሁ። ሰማይ ሰማይ የሚረግጡ እኮ ሰዎች እንኳን የወደቀ ሊያነሱ ቀርቶ ከኪሳቸውም የሚወድቀውን አይመለከቱም። ስለዚህ ሁሉ ነገር እየተስተዋለ ቢሆን ከታወቀና ከታየ ስሕተት መጻን ይቻላል።

ስለዚህ ወደ አልተስተዋለው ጉዳይ ልምጣ። እንዲህ እንኳን ብሎ መናገር ትክክለኛነት ነው ወይንም አስተዋይነት ነው ብሎ በኔ ችሎታ መናገሩ እንደ ምፀት ካልተቆጠረ ካልተተኮረበት ይታይ ይወሳ ብዬ ለማመልከት ነው። አመልካች የጠየቀው ሁሉ ይሠጠዋል ማለት እንዳልሆነ ሁሉ ያለመናገር ደግሞ «ከመናገር ደጃዝማችነት ይቀራል።» የሚለው የአበው አባባል ይደግፈኛል ያበረታታኛልና ልናገር።

የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ከማለት ይልቅ ቤተ ክርስቲያናችን የግዕዝ እመቤት ናትና በግዕዙ ቋንቋችን «የኢትዮጵያ ርትዕት ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን» ብትባልላ! ኦርቶዶክስ የሚለው ቃል ሌሎችን ለመምሰልና በሌላም በኩል ስሙን በጋራ በወል ማለት የኦርቶዶክስ ዶክትሪን ተከታዮች አብያተ ክርስቲያናት መጠሪያ በመሆኑና የእነማን ወገን መሆኗን እንደ መታወቂያ ይዛው ነው እንጂ ኦርቶዶክስ ከማለት ይልቅ ርትዕት ማለት ጠፍቶና አጥተነው አይደለም።

በላስታውስኸን እናመሰግንሃለን ብባል እንጂ ሌላ እንደማይደርስብኝ በመተማመን ነው። ዓቢዩ ነገር ኃላብ ማቅረቤ ነው። ካጠፋሁ ንስሐዬን ለመቀበል እጄን ዘርግቻለሁ። ሆኖም ይህን የመሠለው ጉዳይ በቤተ ክርስቲያኒቱ ልሣን እንደ ጥያቄና መልስ መልክ አስተያየት ቢሠጥበት ትምህርታዊ ይሆናል እላለሁ።

ይሁን እንጂ ተሠጥቶም ይሆናል። ነገር ግን ጋዜጣው ደግሞ ባሕረ ፈር ነው ወደኛ አይመጣም ቢመጣም ከግለሰቦች ኮረጃ ቀሪ ነው። ለሁሉ አይደርስም ለማለት ነው። በአሜሪካ ያሉት አብያተ ክርስቲያናት ብዙ ናቸው። ነገር ግን ከእናታቸው ጋር የሚያቀራርብ መሥመር የለም። ሽቦ የለሽ ግንኙነት በሚደረግበት ዘመን ችላ መባሉ የትጋት ተቃራኒ ስሙን መጥራት ባለመሻት ነው የሱ ተጽእኖ ካልሆነ በቀር እውነት እውነት ነው። እምነት በኩርፊያ ወይም በጉልበት ገፍተው የሚተውትና ችላ የሚሉት ጉዳይ አይደለም። አንገት ለሠይፍ ደረት ለጦር እግር ለምስማር ለመከንቸር አልፎ ተገብሮበት ከዚህ የተደረሰበት ዓቢይ ሰማዕትነት በመሆኑ። እንዲሁ የሚተው አይደለም። ይልቁንስ የበሰለው አዝመራ ከመርገፉ በፊት ሠራተኞች ይሠማሩ።

ዛሬ እኔ ማን ነኝ? ምንስ ያገባኛል? ምንስ አጣላኝ አርፌ ልቀመጥ የሚል አእምሮ ካለ የሠይጣን ማደሪያ ነው። ሁሉም በየደረጃውና በየአቅሙ መክለት ተሠጥቶታል። ያን በሥራ ላይ አውሎ ትርፍ የማያመጣ አማኒ/ምዕመን ከመጠየቅ አያመልጥም። አንዳንዶቻችን ቤተ ክርስቲያንን ከሳሚው ማንነት ሙያና ሠፈር ሟለችና አዳር መገምገም እንጀምራለን። ይህ ደግሞ «ቅዝምዝም ከዚህ ማዶ ቆቅ ከዚያ ማዶ» ነው። ቤተ ክርስቲያን የሰላም የፍቅር የአንድነት አምባ ናት። እንዲህ ከሆነች ጥልንና ክርክርን ምን አመጣው? ያ «እነ ፈጣሪሆሙ ለእሉ ፍጡራን» ያለው የቆራጡና የልበ ደንዳናው የዲያብሎስ ወገን መሆን አይደለምን? እኔ እኮ እኔስ እኔ እንጂ ልቤ ፍዝዝ ዓይኔ ድንግዝ ይልብኛል። የንስሐ አባት ሥራው ሌላውን ንስሐ ማስገባትና ማሰገድ ነው? ጸሎተ ንስሐ ማንበብ ብቻ ነውን? እኔስ ከህነቱ እሳት ሆኖ አያቃጥልምን? ማየ ባሕርስ ሆኖ አያሰጥምምን? መርዝ በትንሹ በትንሹ እየተጠጣ ከታደገ በመለዚያ ቢጠጡትም አይገድልም የሚባለው እውነት ሆኖ አገኘሁት። የሥራ ልምድ ይሏል ይህ ነው። ከእነዚያ ከዋነኞቹ ካህናት ከእነ ሐናና ቀያፋ እግር ሥር ያደገና የተመደገ ካህን ከመምህሩ ደቀ መዝሙሩ ይሆናል ማለት ነው። ያለነገርስ ነው ከመምህሩ ደቀ መዝሙሩ የተሠኘው?

ዘመኑ ዘመኑ ካህናት አይደለም። ከነሱ ተነጥቋል። ተላልፋል ሌላው ክፍል ወስዶታል ዘርፎታል። በቂ ማስረጃ የቪዲዮ የኦዲዮ የጽሑፍ የሰው ሁሉ ማስረጃ አለኝ ሞልቶኛል። መድረክ ሰጡኝ ላቅርብ። ቤተ ክህነት ከሥራ የወጣና የተባረረ ሠራተኛ ሆናለች። ማስረጃ ላቅርብ። የሕዝብ መሪ ንጉሠን ቀብታ ታነግሥ ነበር ተነጥቃለች። ነፍስ ያጠፋ ሰው ከቤተ ክርስቲያን ገብቶ ደወል ከደወለ መብቱ ተጠብቆ ከሚፈልገው ተገዳይ ቤተሰብ ታርቆ በሰላም ከቤቱ ይገባ ነበር። ዛሬ ደወል ቢደወል ድምፅ ሠጭ ብረት ከመሆን ሌላ ፋይዳ አጥቷል። የደብሩ አለቃ እንኳን ርዕሰ ደብሩን ቄሰገበዙን ካህኑንና ዲያቆኑን ማዘዝ ቀርቶ አጻፀ ጥጎት የሆነውን አናጉንስጢስን አያዝዝም። እግር እንደፈለገው ሲዞር ይውላል። እጅ የፈለገውን ያነሳል ይጥላል። ዓይን የፈለገውን ያያል ያልፈለገውን አያይም። ራስ የራሱን አካላት ማዘዝ ማስተዳደር አቅቶት ራሱ የሚተነፍሰውን ዓየር እንኳን የሚያገኘው አፍንጫን ተለማምዶ ነው። በዚህም ምክንያት ያ አካል በደም ብዛት በኩላሊት በአንጀት በሽታ እየተሠቃየ ነው። የሚጠብቀው ዕለተ ሞቱን ብቻ ነው።

ይህ በሆነበት ዘመን ይህን አልሠራም ይህን አላደረገም ብሎ ማለት በራስ ዓይን ውስጥ ያለውን ምስሶ አስቀድሞ ማውጣት ያስፈልጋል። ስለዚህ ቤተክህነት የተነጠቀችውን ለማግኘት ሙሉ መብት አላት። ለመሆኑ በየትኛው ሕዝብ ውሳኔ ነው መብቷን ያጣችው? አሁንም ባለቤት ያጣ ሀብት የኔ ነው ባይ ያጣ ንብረት እንዲሁ ከውድሞው ሥር ወድቆ ይገኛል። እጅ እግር ዓይንና ጆሮ ከራስ ጋር ተባበሩና አንድ ዕዝ የሥራ ሠንሠለት ፍጠሩና መብታችሁን ከወደቀበት አንሁ። ከዚያ በኋላ ብረር የምትሉት ሲበር፣ ተነሥ የምትሉት ሲነሣ፣ ውደቅ የምትሉት ሲወድቅ፣ እጅግ ዕፁብ ድንቅ ሆኖ ታዩታላችሁ። ይህም እንደ ተአምር ሆኖ ይቆጠራል ይጻፍና ይመዘገባል። ወበዛቲ ዕለት ኮነ [በዚያችሁ ቀን እንዲህ ሆነ] ሆኖም ይነበባል። ይህ እስካልሆነ ድረስ የጋዜጣ ዘለፋ ቀርቶ፣ ማየ ዘለፋ ቢጠጣም ፈቀቅ አያስደርግም። ያለበለዚያ የሚሰበከው ትንሣዔ ሙታን ማን አስነሿ ማን ተነሿ እንደሚሆን መልሱ «አእመርኩ ቡኩ!» ይሆናል።

አስማተ ዕለታት ወሳምንታት ወአውራጎ ወዘመናት

ግዕዝ ቀናትን መቁጠር የሚጀምረው ከአሁኑ ነው።

እሁድ ማለት አንደኛ ቀን።

ሰኞ/ሰኞ ሁለተኛ ቀን።

ሠሉስ/ማክሰኞ ሦስተኛ ቀን።

ረቡዕ አራተኛ ቀን።

ጋሙስ አምስተኛ ቀን።

ሰዓሱ/ዓርብ ስድስተኛው ቀን።

ዓርብ የሚለውን ሥያሜ ስድስተኛው ቀን ያገኘው ከክርስትና በኋላ ነው። ከዚያ በፊት ግን ሰዓሱ በመባል ይታወቅ ነበር። የአሠያየሙም ምክንያት፡ በስድስተኛው ቀን ኢየሱስ ክርስቶስ በመስቀል ላይ ሆኖ ነፍሱን ሲሠጥ ፀሐይ ጨልማለች ወይም ብርሃንዋ ተጋርዷል። በዚህም ምክንያት ሰዓሱ ወይም ስድስተኛው ቀን ከመባል ይልቅ ፀሐይ የተጋረደችበት ወይም የጨለመችበትና የገባችበት ቀን ስለሆነ ያን ዕለት ለመዘከር ሲባል ዓርብ ተብሎ ተሠይሟል። ዓርብ ማለትም ፀሐይ ገባች ጠለቀች ማለት ነው። ስለዚህም የፀሐይ መግቢያ ምዕራብ ሲባል መውጫዋ ደግሞ ምሥራቅ/ጽባሕ በመባልም ይታወቃል። ስለዚህ በዘመነ ክርስትና ዕለተ ዓርብን ለማስታወስ ሲባል ሰዓሱ/ስድስተኛው ቀን በመባል ፋንታ ዓርብ ተባለ። ከዚያም የሚቀጥለው ቀን ሰንበት/ሰባተኛው ቀን ነው። እሱም፡-

ቀዳሚት ሰንበት/ ሰባተኛ ቀን ተብሎ ይታወቃል።

ቀዳሚት የሚለው ገላጭ ቃል ወይም ቅጽል በዘመነ ክርስትና እሁድ የበዓል ቀን ማለት ሰንበት ተብላ መጠራት ስለጀመረች የመጀመሪያዋ የጥንቷ ቀዳሚት ሰንበት ብሎ ለመለየት ቀዳሚት የሚል ቅጽል ቃል ተጨምሯል። መጽሐፍ ቅዱስም ስለ ሥነፍጥረት አፈጣጠር ሲተርክ በዚሁ እንደ ግእዙ አቆጣጠር አጻጻፍና አነባበብ ነው። ይህ ራሱ የግእዝን ጥንታዊነት አመልካች ማስረጃ ነው።

የዓመቱ አውራጎ [አሥራ ሦስቱ ወራት]

ስለ አሥራ ሦስቱ ወራት አሠያየም በጥናት በትክክል የቀረበ ነገር የለም። የኛ ሊቃውንት አብዛኛውን ትምህርት በቃል ከመጠናቱም ባሻገር የጽሕፈት ትምህርት እንዳይሠጥ ከፍተኛ ተጽዕኖ ተደርጎ ነበር። ካህን ከጻፈ አሸንክታብ ጠልሳሚ ይሆናል ተብሎ ስለሚሠጋ ጽሕፈት ከትምህርት ወጥቶ ከተግባረ እድ ክፍል ተዛውሮ ይገኛል። ብዙዎች የሚስማሙበት ሊቃውንቱ የሚያውቁትን ሁሉ ጥበብ አውርሰው እንዳያልፉ ጠላቶቻችን የፈጠሩትና በሃይማኖት ስም የጣሉብን ማዕቀብ ነበር። ስለሆነም ብዙ ሊቃውንት እውቀታቸውን እንደያዙት አልፈዋል። የሚጽፉ ካህናት እንዳይቀድሱ ሁሉ ውግዘት ነበር። እንዲያውም እስካሁንም ድረስ የሚጽፉ ካህናት የማይቀድሱባቸው አድባራት እንዳሉ ይታወቃል። ይሁንና በቃል ሲወርድ ሲዋረድ የመጣውን መረጃ ግን ይይዟል ነውና ከሰው ተገኝቷል። ከዚሁም ጋር የሚመሳሰለው በአገራችን የዕጅ ጥበብ እንዳይዳብርና እንዳይስፋፋ በባለሙያዎቻችን ላይ ከፍተኛ ተጽእኖ ሲደረግ መቆየቱና እስካሁንም የሚታይ ለመሆኑ ግልጽ ጉዳይ ነው። በዚህም ምክንያት የሥልጣኔ ጀማሪዎች ስንሆን ዛሬ የሥልጣኔ ጭራ ሆነን እንገኛለን።

ስለሆነም ሰዓታት ቀናት ሳምንታት ወራትና ዘመናት ሲቀመሩ ደቂቃን ወደ ሰዓት፣ ሰዓትን ወደ ቀን፣ ቀናትን ወደ ሳምንት፣ ሳምንታትን ወደ ወራት ወራትን ወደ ዘመን መለወጥ በአገዛዝ ሲቀመር ማለት አንድ ሁለት በማለት ወራትን ግን በፕላኔት በኋላ በአሥራ ሁለቱ ከዋክብት በደያክ ጥናት መሠረት ተሠይመው ነበር ይባላል። ከዚያም ወሮችን በአራቱ ወራቶች ማለት በቦጋ በክረምት በጸደይና በመጽው ሲከፈሉ በዚያው ሳቢያም የወራቱን ስም በተለምዶ በሚያሳዩት ባሕርይና ሁኔታ ማለት በጋን በሙቀቱ አዝመራ በመሰብሰቡ በጥጋብነቱ ከቦታ ወደ ቦታ መዘዋወሪያ ጊዜ በመሆኑ የነገር ምሳሌው የሥራ ማከናወኛው ከቦታ ቦታ መንቀሳቀሻ በመሆኑ የበጋን ወራቶች በተለያዩ በገጠመኞች ስማቸው እየተለወጠ ሄዳል። ይህም የሚያመለክተው በቅኔ ቤት በክረምት ስለ ዝናም ስለ መብረቅ ስለ በረድ ስለ ውሀ መላት መማሪያ ናቸው። ሌሎችም ወራት እንዲሁ ነው።

የያሬድ ድን አሠራር ይህን በሚገባ ያጠናክራል። በቤተ ክርስቲያን የሚዘመሩት ውዳሴያት በሙሉ ይህን በሚገባ ያዘወትራሉ። ለዚህም ነው የእኒህ የአራቱ ወራቶች ሥያሜ የተገኘው። ይሁንና የመጀመሪያዎች የአሥራ ሁለቱ

ወራት ሥያሜ ነበሩ የሚባሉት አሥራ ሁለቱ ከዋክብት የሚከተሉት ነበሩ።

- ፩ . ሐመል እሳት
- ፪ . ሠውር መሬት
- ፫ . ገውዝ ነፋስ
- ፬ . ሸርጣን ውሀ
- ፭ . አሰድ እሳት
- ፮ . ሰንበላ መሬት
- ፯ . ሚዛን ነፋስ
- ፰ . አቅራብ ውሀ
- ፱ . ቀውስ እሳት
- ፲ . ጀዲ መሬት
- ፲፩ . ደለዊ ነፋስ
- ፲፪ . ሁት ውሀ

ከአጠራራቸው እንደምናየው በአራቱ ባሕርያት ማለት ከመሬት ከውሀ ከነፋስና ከእሳት የተሠየሙ ናቸው። እኒህም አራቱን ወራቶችና የሰውን ባሕርይ ይወክላሉ ተብሎ ይነገራል። ነገር ማራዘም ካልሆነብኝ ስለ ስምንተኛው ሺህ ትንሽ ማውሳት እሻለሁ። ለመሆኑ ስለዚህ ዘመን ምን የምናውቀው ነገር አለ? ስምንተኛው ሺህ ሲደርስ ዓለም ትጠፋለች ነገሮች ሁሉ እንዳልነበሩ ይሆናሉም ይባላል። እንዴት? ለምን? ያለምክንያት የሚነገር ጉዳይ ከቶ የለም። ያባባሉ ሥርወ ምክንያት ባጭሩ እንዲህ ነው።

በየሁለት ሺህ ዘመናት ተከፍለዋል። እነሱም የመሬት ዘመን ሁለት ሺህ፣ የውሀ ዘመን ሁለት ሺህ፣ የነፋስ ወይም የዓየር ዘመን ሁለት ሺህና የእሳት ዘመን ሁለት ሺህ እኒህ አራቱን ባሕርያት በየሁለት ሺህ ስናበዛቸው ድምራቸው ስምንት ሺህ ይሆናል። ስምንተኛው ሺህ ማለት ከዚህ ላይ ነው። በመሬት ዘመን በአትክልት በእርሻ ላይ ብቻ የተተኮረ ነበር። በውሀ ዘመን ኢየሱስ የመጣበት ዘመን ነው በዓሣ ይመሰላል። ውሀ ከፍተኛ ልዕልና ይዞ ይታያል። ሁለተኛ ልደት የሚገኘው በውሀ በመጠመቅ ሆኗል። በሽታና ልዩ ልዩ ደዌ መፈወሻውም በውሀ በጸበል በመጠመቅ ነው። ከዚያም በውቅያኖስ ላይ መመላለስ ዓለምን መዳሰስ ሁሉ የተጀመረው በዚህ በውሀ ዘመን ላይ ነው። ከዚያ ቀጥሎ የነፋስ ወይም የዓየር ዘመን ገብቷል ተጀምሯል። እሱም አሁን ያለንበት ዘመን ነው።

በዚህ ዘመን ሁሉም ነገር መሬት ለቅቆ ወደ ዓየር ላይ ወጥቷል። ወሬው በዓየር ይነዛል። ሰው በዓየር ላይ

ተጭኖ ይጎነዛል። ጦርነቱ ሳይቀር በዓየር ላይ ሆኗል። በአጭሩ ራዲዮ፣ ስልክ፣ አውሮፕላን፣ መንኮራኩር፣ ንግዱም ሳይቀር ዓየር በዓየር ሆኗል። የኮምፒውተር መገኘት በዚህ በአራትና በአምስት ዓመት ውስጥ ብቻ ያሳየውን እድገት ይመለከቷል።

አሁን ተሹሞ ያለው የነፋስ ወይም የዓየር ዘመን ነው። ጥፋቱም የነፋስ ጥፋት ነው። የምናየውም እሱ ነው። ከአንድ ሺህ አምስት መቶ ዓመት በኋላ የእሳት ዘመን ይጀምራል። ምናልባትም ዓለም በእሳተ ገሞራ እንዳልነበረች ትሆን ይሆናል። የሰው ልጅም ይጠፋና እንደገና ወደ ዜሮ ሥልጣኔ ይገባና ከዋሻ መኖር ያገኙትን ወደ መመገብ የኑሮ ሀሁ ይጀመራል ማለት ነው። የዚህ ዓለም ሥልጣኔ ሁሉ እንዳልነበር ይሆናል። ያም ዘመን የዓለም ፍፃሜ እየተባለ አሁን የሚነገርለት ነው። በሌላም በኩል በተለይም በኛ ገብረተሰብ ዘንድ በሁሉም ዘንድ የሚታወቀው ስምንተኛው ሺህ እየተባለ የሚነገረው ነው። በጆሮ ጠጋብ እንስመዋለን ዝርዝር ይዞታውን ግን አናውቀውም። ፍካሬ ኢየሱስ እንዲህ ብሏል፡ ሼክ ጅብሪል እንዲህ ብለዋል እያልን እንነጋገርበታለን። ነገር ግን የግዕዝ መጻሕፍትን ብንመለከት ስለ ዓለም ጥፋትና መብነን ብቻ ሳይሆን አቧራ የምንደፋበት ቅኤ ውስጡ የወርቅ ምርት ያለበት መሆኑን ሁሉ ይነግረናል። በዓለም ላይ አዲስ ነገር የለም የሚባለው ድግግሞሽ ነው ያልተጠናና ያልታወቀ ነገር የለም ለማለት ነው።

ስለዚህ የእነዚህ የአሥራ ሁለቱ ወራት እንደ ኢትዮጵያውያን ደግሞ አሥራ ሦስቱ ወራት ሥያሜ ብዙ ምክንያት ያለው መሆኑ እንደ ተጠበቀ ሆኖ ትርጉማቸውን እነሆ!

መስከረም ከረመ ባጀ። መባጃ የዓመቱ የመክረሚያው ዓመት ወር መጀመሪያ በር ከፋች ወይም መባቻ ወር። ወር አልቆ ወር ሲገባ መባቻ በመባል ይታወቃል። ቦዕ ገባ ካለው የግዕዝ ቃል በዓታ ለማርያም መቅደስ የገባችበት መባዕት የወራት መፈራረቂያ ቀን ይህንኑ ወስደው የወር መግቢያ ቀናት መባቻ በመባል ይታወቃል። እንዲያውም ቡና አፍልተው ቂጣ ጋግረው ይቀበሉታል። እንኳን ደገና ገባህ መባያና መቀበያ ነው።

ጥቅምት ጠቀመ ጠቀመ አዲስ እህል በላ አሸተተ የእሸት ወራት ሆነ። ረሀብ ሸሸ ጥጋብ ቦታውን ያዘ። ጉዳት ጠፋ። መብላት

መጠጣት ተዘውተረ ሁሉም በወሩ ተጠቃሚ ሆነ። የጎን ማንሻ ወር ሆነ።

- ጎዳር ጎደረ አደረ ማጎደር ከረምት ወጣ በጋ መጣ አዝመራ ደረሰ ጥጋብ ሆነ ተውሣክ ሸሹ መንደሩ አልባብ አልባብ ሸተተ። በጤንነት መዋል ማደር ተጀመረ።
- ታኅሣሥ ጎሠሠ ፈለገ። ነቢያት የተነበዩለት ሰብዐ ሰገል የፈለጉት መሢህ ተፈለገ ተገኘ ተወለደ። ተገለጸ የምሥራች ተነገረ ሰላም በምድር ሆነ።
- ጥር አጥረየ አፈራ ጠረየ በላ ጠገበ። የተዘራው ሁሉ ፍሬ አፈራ አገነደረ። ነገር ሁሉ አማረ ተለየ ታወቀ።
- የካቲት ሰበሰበ አጠራቀመ ሁሉን ባንድ ላይ አከማቸ። ከተተ። እህል በጎተራ ተንሰራፈጠ። ችግር ተደፈጠጠ ከመሬት ወድቆ ተረጋገጠ መልኩን እስከሚለውጥ ተመላለጠ።
- መጋቢት መገባ አበላ አጠጣ አጠገበ አስተናገደ። መጋቢ ናኝ አዳይ ሁሉ በዕጅ ሁሉ በደጅ ሆነ። ችረ ሠጠ መገባ።
- ሚያዚያ አምዓዘ አሸተተ መሥዋዕት አቀረበ አሳመረ አስወደደ። ምዑዝ ሽታው ያማረ ከምዑዝ ወደሚያዚያ ከዘመናት ብዛት ያነጋገር ፍልጠት።
- ግንቦት ገነየ አመሠገነ ግናይ ምሥጋና ከግናይ ወደ ግንቦት ተንዘቃዝቋል።
- ሠኔ ሠነየ አማረ መልካም ሆነ ሰማያት ተከፈቱ ዝናም ዘነመ መሬት ራሶች ለመለመች። ጠል ወረደ። ሰማይ ተቦረገደ ውሀው ተንሸደሸደ። ከሠናይ ወደ ሰኔ ተኮለበጠ ተቆላመጠ።
- ሐምሌ ሐምል የቅጠል ወር የተዘራው ሁሉ ቅጠል የሚያወጣበት ጊዜ ስለዚህም ሐምል ጎመን ሲልም ይገኛል። ሐምል በዚህ ወር የሚወጣ ወይንም የሚታይ ኮከብ። እሱም ከ፲፪ ከዋክብት አንዱ ሐምል መሬት ተብሎም

ይታወቃል። ሐምሌ የቡቃያ ወር ሆነ። አቆጣቆጠ። ከሐምል ወደ ሐምሌ መጣ።

- ነሐሴ ነሐሐ ተፀፀተ አዘነ ወደ አምላኩ አንጋጠጠ። የወራት መጨረሻ የጎተራ ማበሻ ሆነ። ጥጋብ ሸሸ። ችግር እንደገና ተንበሸበሸ። እህል የሚያልቅበት ዓመቱ የሚያበቃበት ወር ሆነ። የዝናሙ መፍሰስ። የሰማዩ መደፍረስ። የምድር መከርሰስ ሆነ።
- ጳጉሚን ወበከመ በከመ ነሐሴ አንድ ወር ተብላ ትቆጠር። ወበከመ ወደ በኩሚ በጉሚን ጳጉሚን ቋጉሚ

አርባዕቱ ወንጌላውያን

አርባዕቱ ወንጌላውያን የምንላቸው ማቴዎስ ማርቆስ ሉቃስና ዮሐንስ ናቸው። የሰማቸውም ቀጥተኛ የቃል ተቃል ትርጉም እንደዚህ ነው።

ማቴዎስ ምርጫ ጸጋ የተሠጠው፡

ማርቆስመዶሻ መቀጥቀጫ ወይንም ሠልፈኛ ተጋዳይ፡

ሉቃስ ነጸብራቅ ብርሃን፡

ዮሐንስ የአምላክ ስጦታ ደስታ ነው።

በኢትዮጵያ የዘመናት አቆጣጠር ዘመናቱ በአራት ዙሪያ ይሸከረከራሉ። በዚህም ምክንያት እያንዳንዱ ዓመት አርባዕቱ ወንጌላውያን ይሠየማሉ። ይህም በተለምዶ እንኳን ከዘመነ ማቴዎስ ወደ ዘመነ ማርቆስ በሰላም አሸጋገረህ እንበባለን። ዘመነ ማቴዎስ ዘመነ ማርቆስና ዘመነ ሉቃስ ሦስት መቶ ስድሳ አምስት ቀን ከሩብ ሲሆኑ ዘመነ ዮሐንስ ግን ሦስት መቶ ስድሳ ስድስት ቀን ይኖራታል። ይህም ክርስትናን እንዴት አድርገን ከዘመናት ከወራትና ከዕለታት ጋር እንደተሳሰረ ያረጋግጣል። ክርስትና በኢትዮጵያ እምነት ብቻ ሳይሆን ባህልም በዓልም ልማድም ነው። በኢትዮጵያ የሚነገሩት ምሳሌዎች በሙሉ ከመጻሕፍት ጋር ከፍተኛ ትስስር አላቸው።

በለ ቀናት ወራትና ዘመናት አቆጣጠር ራሱን የቻለ ትምህርት አለው። ይህም በየዓመቱ የዘመን መለወጫ ዕለት ይተነተናል ይነገራል። ዘመን አቆጣጠራችን ምሥጢራዊና ትንቢታዊ ነው። በተለይም ታላላቅ በዓላት የሚውሉበትን ቀን ዘወትር በየዓመቱ ሳይለውጡ እንዲሽከረከሩ ተደርገው ተቀምጧል። ጥቂት ምሳሌ ለመጥቀስ ያህል ጸመ ነነዌ ሰኞን የመግቢያ ቀኗ ሁልጊዜም ከሰኞ አይወጣም። ዓቢይ ጸምም እንዲሁ የመግቢያ ቀኑ ምንጊዜም ሰኞ ነው። ደብረ ዘይት ምንጊዜም እሁድን አይለቅም። ሆኖም እሁድን ስቅለት ዓርብን ትንሣዔ እሁድን ዕርገት ኃሙስን ጳጳረጊዮስ እሁድን ጨርሰው አይለቁም። ይህን የመሰለ የቀን አቀማመጥ መሥራት በእውነቱ የማንነት መለኪያ ነው። ይህን ትምህርት በዝርዝር የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታስተምራለች። ለዚሁም የተዘጋጁ መጻሕፍት አሉ። አቡሻክርና ባሕረ ኃሳብ በመባልም ይታወቃሉ።

ሢመተ ማዕርጋት ወተጸውያ አስማት

- ዓፄ ኃያል የማይወቀስ የማይከሰስ ታላቅ የሕዝብ አባት፤ «ንጉሥ አይከሠስ ሰማይ አይታረስ»
- ዕቲጌ እንትየ እገቱ የኛ እመቤት የኛ ወይዘሮ
- ልዑል ተለዓለ ከፍ ከፍ አለ። ከፍተኛ ማዕርግና ደረጃ ያለው ኢትዮጵያዊ ንጉሣዊ ቤተ ሰብእ ወልደ ንጉሥ።
- ልዕልተ ከፍተኛ ማዕርግ ያላት የንጉሣውያን ቤተ ሰብእ ወለተ ንጉሥ።
- ራስ ከፍተኛው የቤተ መንግሥት ሹመት ርእስ የበላይ የጦር አለቃ።
- ክቡር ከብረ ከበረ በማዕርግ በእውቀት በኅብረተ ሰብ ዘንድ የታወቀ ምስጉን
- ከብርት የከበረች የታወቀች የረጋች የታወቀች ሴት
- አቶ አንተ ካለው የወጣ የማዕርግ መጠሪያ የስም ቅጽል ነው። አንተ ዕገሌ ማለት ነው።

- አንቲ አንቺ ሴት ክብርት ሆይ! በዘመኑ የተረሳ የማይባል በወይዘሪትና በወይዘሮ የተተካ መጠሪያ፤
- ብእሲ ተባዕት ወንድ የሃያና የሠላሳ ዓመት ጎልማሳ
- ብእሲሁ ሰውየው ሰውነቱ ይህ ሰው ያ ሰው
- ብእሲ ብእሲ ሰው ሁሉ አንዱም አንዱም በየራሱ
- ብእሲ እግዚ ነቢይ ሐዋርያ ጻድቅ ሰማዕት ቅዱስ
- ብእሲ ደም ደም አፍላሽ ነፍሰ ገዳይ ዐርበኛ የጦር ሰው።
- ብእሲ ሐቅል በረሽኛ ዓዳኝ ወንበዴ ሽፍታ ወያኔ
- ብእሲ ኃይል ኃይለኛ ጉልበታም ባለ አእምሮ
- ብእሲ ምድር አራሽ ገበሬ ጃን ገበር የርሻ ባለቤት
- ብእሲ ዐመፃ ዓመጠኛ ዋሾ ግፈኛ ዋሾ ቀጣፊ ወለወልዳ
- ብእሲ ፍትወት የፍቅር ሰው ዝሙተኛ
- ብእሲ ሰላም አስታራቂ የእግዚአብሔር ሰው እውነተኛ
- ብእሲት እንዕበት ሴት ያገባች የወለደች ወይዘሮ ሚስት
- ብእሲታ ይች ሴት ያች ሴት ሴቲቲ ሴትየይቲ ሴቷ ሴትነቷ
- ብእሲቶአንች ሴት ሴቶ እሜቶ ወይዘሮ
- ሃፍያ ወይዘሮ መልከኛ ሴት
- አንጌቤናይ ወይዘሮ
- ፍንዳቅባለ ጠላ በአንድ ያልተወሰነች ሴት፤ ጥሮ ግሮ አዳሪ ብቸኛ፤ ሁሉ ዘመዴ
- አቡቶ አብዩ ከፍ ከፍ አለ ካለው የግዕዝ ቃል የተወሰደ ትልቅ ሰው የተከበረ ለማለት የተሠጠ የስም ቅጽል የቤተ መንግሥት ሹመት ሆኖ የሚታወቅ ነው።

አባሆይ	አብ አባት ካለው የግዕዝ ቃል በቃለ አጋኖ የአክብሮት መጠሪያ
አማሆይ	እም እናት ካለው አማሆይ በተለይም አሮጊት ሆነው ወይንም በምንኩስና ሕይወት የሚገኙ እናቶች መጠሪያና መታወቂያ
አበ ጥብ	የጡት አባት
እመ ጥብ	የጡት እናት
እመ ክርስትና	የክርስትና እናት
አበ ክርስትና	የክርስትና አባት
ወልደ ጥብ	የጡት ልጅ
ወለተ ጥብ	የጡት ልጅ [የሴት]
ዓመተ ማርያም	የማርያም አገላጋይ [የቤት አገልጋይ]
አበ ነፍስ	የነፍስ አባት
መጊ	አያት [የሴት]
እጎት	እጎት የናትና የአባት ልጅ ወይንም ከሁለቱ አንዱ
እት	ወንድም የናትና የአባት ልጅ ወይንም ከሁለቱ አንዱ።
እጎተ አብ	አክሱት የአባት እጎት
እጎተ እም	አክሱት የእናት እጎት
እኖ አብ	አጎት የአባት ወንድም
እኖ እም	አጎት የእናት ወንድም
ዱድ	ያባትና የናት ወንድም አጎት
ቆንዝሶት	ቆንጆ ባል ያላገባች ልጃ ገረድ ድንግል ቆናዝሶት ብዙ
መርዓት	መሸራት ባል ያገባች ወ/ሮ

መርዓዊ	መሸራ ሚስት ያገባ
ወራሲት	ዋርሳ የወንድም ሚስት
ወራሲ	ዋርሳ የባል ወንድም
መስተሐምው	ዋርሳ
አጎማት	አማት የወንድና የሴት
ተሐማይ	አማት [ተሐመየ አማት ሆነ ካለው ግሥ የተገኘ።]
ጌታ ጌታው	እግዚእ የአክብሮት መጠሪያ በስም ፋንታ የሚገባ እንደ ተውላጠ ስም።
ስመ ዓለም	የዓለም ስም ለአንዱ ለእያንዳንዱ መለያ መጠሪያና መታወቂያ ስም
ስመ ክርስትና	የክርስትና ስም ወይንም ስመ ጥምቀት በጥምቀት ጊዜ የሚሠጥ
እገሌ	ቀሚ ተቀሚ። አገለ ቀማ፣ተአገለ ተቀማ

ሰማንያ አሐዱ መጻሕፍት

በዘልማድ ሰማንያ አሐዱ መጻሕፍት እየተባሉ የሚነገሩትን በዝርዝር ማወቁ አስፈላጊ ነው። ይሁንና እኒህን መጻሕፍት ባንድ ጥራዝ ለማግኘት እጅግ አስቸጋሪ ነው። ለመንፈሳዊውም ምንባብ ብቻ ሳይሆን ስለ ግዕዝ ቋንቋ አገላለጽ ምሥጢር የምንማርባቸው መጻሕፍት በመሆናቸው ለአብነትም ማለት ለአስረጅነትም ስለሚጠቅሙ የግዕዝ መማሪያ ከመሆናቸውም ባሻገር በቀኖና ቤተ ክርስቲያን የምንቀበላቸው ናቸው ተብሎ ሳለ እጅግ ዘርግቶ ሊያገኝቸው መጻሕፍት በመሆናቸው በአንድነት ተጠርዘው እንዲታተሙም የግድ እንበል።

በዚህም ምክንያት ቢያንስ ቢያንስ እኒህ ናቸው ብሎ ለመናገር አሁንም ችግር ላይ ነን። ይሁንና ፍትሐ

ነገሥቱ በሚቀጥለው አኳኋን ጽፋቸዋል። አሁንም የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ነባሮችን የብሉይ ኪዳን መጻሕፍት በግዕዙ ቋንቋ በአንድነት ተጠርዘው ለአንባብያን እንዲቀርቡ አቤቱታዬን አቀርባለሁ። ይሁንና ለማጥናትም ሆነ ለማቸውንም ለመገንዘብ እንዲቻል በተራ ቁጥርና በዝርዝር በፍትሐ ነገሥቱ አንቀጽ ዳግም ወይንም ሁለት እንደ ተጻፉት እንደሚከተለው አሥፍሬያቸዋለሁ። እነሱም እነሆ!

በእንተ መጻሕፍት አምላካውያት ዘእዙዝ ተወክፎቶን ንበ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት ዘኅልቆሙ ፹፩።

አስማተ መጻሕፍት ብሉያት

፩ .	አሪት ዘፍጥረት
፪ .	» ዘፀዓት
፫ .	» ዘሌዋውያን
፬ .	» ዘኅልቁ
፭ .	» ዘዳግም
፮ .	መጽሐፈ ኢያሱ
፯ .	» መሣፍንት
፰ .	» ሩት
፱ .	» ሳሙኤል ቀዳማዊ
፲ .	» ሳሙኤል ካልዕ
፲፩ .	» ነገሥት ቀዳማዊ
፲፪ .	» ነገሥት ካልዕ
፲፫ .	» ዜና መዋዕል ቀዳማዊ
፲፬ .	» » ካልዕ
፲፭ .	» ዕዝራ
፲፮ .	» ነሀምያ
፲፯ .	» አሥቴር
፲፰ .	» ኢዮብ
፲፱ .	መዝሙረ ዳዊት
፳ .	መጽሐፈ ምሳሌ
፳፩ .	» ተግሣጽ
፳፪ .	» መክብብ
፳፫ .	መሐልየ መሐልይ ዘስሎሞን
፳፬ .	ትንቢተ ኢሳይያስ
፳፭ .	» ኤርምያስ
፳፮ .	ሰቆቃወ ኤርምያስ
፳፯ .	ትንቢተ ሕዝቅኤል
፳፰ .	» ዳንኤል
፳፱ .	» ሆሢዕ

፴ .	» አሞጽ
፴፩ .	» ሚኪያስ
፴፪ .	» ኢዩኤል
፴፫ .	» አብድዩ
፴፬ .	» ዮናስ
፴፭ .	» ናሆም
፴፮ .	» ዕንባቆም
፴፯ .	» ሶፎንያ
፴፰ .	» ሐጌ
፴፱ .	» ዘካርያስ
፵ .	» ሚልክያስ
፵፩ .	መጽሐፈ ዕዝራ ሱቱኤል
፵፪ .	» ጠቢት
፵፫ .	» ዮዲት
፵፬ .	» አሥቴር
፵፭ .	» መቃብያን ቀዳማዊ
፵፮ .	» ሂራክ
፵፯ .	» ጸሎተ ምናሴ
፵፰ .	» መጽሐፈ ሦስና
፵፱ .	» ባሮክ
፶ .	» ጥበብ
፶፩ .	» ሠለስቱ ደቂቅ
፶፪ .	» ኩፋሌ
፶፫ .	» ሂኖክ
፶፬ .	» ተረፈ ኤርምያስ

አስማተ መጻሕፍት ሐዲሳት

፶፭ .	ወንጌል ዘማቴዎስ
፶፮ .	ወንጌል ዘማርቆስ
፶፯ .	ወንጌል ዘሉቃስ
፶፰ .	ወንጌል ዘዮሐንስ
፶፱ .	መጽሐፈ አብርክሲስ/ግብረ ሐዋርያት

መልእክታተ ጳውሎስ

፷ .	መልእክት ንበ ሰብአ ሮሜ
፷፩ .	መልእክት ንበ ሰብአ ቆሮንቶስ ፩
፷፪ .	» » » ፪
፷፫ .	» » » ገላትያ
፷፬ .	» » » ኤፌሶን
፷፭ .	» » » ፊሊሰፎስ
፷፮ .	» » » ቆላስይስ
፷፯ .	» » » ተሰሎንቄ ፩

፳፰	»	ንበ	ተሰሎንቄ ፪
፳፱	»	»	ጢሞቴዎስ ፩
፴፩	»	»	ጢሞቴዎስ ፪
፴፪	»	»	ንበ ቲቶ
፴፫	»	»	ፊልሞና
፴፬	»	»	ንበ ሰብአ ዕብራውያን
፴፭	መልእክተ	ያዕቆብ	ሐዋርያ
፴፮	መልእክተ	ኤጥሮስ	፩
፴፯	መልእክተ	ኤጥሮስ	፪
፴፰	መልእክተ	ዮሐንስ	፩
፴፱	መልእክተ	ዮሐንስ	፪
፵፩	መልእክተ	ዮሐንስ	፫
፵፪	መልእክተ	ይሁዳ እጉሁ	ለያዕቆብ
፵፫	ራዕዩ	ለዮሐንስ	አቡቀለምሲስ።

አስማተ ሕዋስ

ቅኑም	አካል
አቃኒም	አካል
ከረፕ	ገላ
ሥዕርተ ርእስ	የራስ ፀጉር
ርእስ	ራስ
ርሐስ	የራስ የበላይ
ድምድማ	ከብስ ፀጉር
ጽፍር	ጉንጉን የፀጉር ሥራ
ድማህ	መሀል ራስ
ናላ	አናት
ፍጽም	ግንባር
ገጽ	ፊት
ሥን	ደም ግባት
ቀልደድ	ቅንድብ
ቅርንብ	ቅንድብ
ጎንዝ	ቅንድብ
ቀራንብት	ቅንድቦች
ዕጦስ	የቅንድብ ፀጉር
ፍሱስ	ሽውራራ
ዐይን	ዓይን
አዕይንት	ዓይኖች
ብሌን	ጥቁር ዓይን
ዕዝን	ጀሮ
አዕዛን	ጀሮዎች

መላትሕ	ጉንዌ
ውልበት	ጉንዌ
እንቁጥ	አፍንጫ
እንፍ	አፍንጫ
ኩፕ	አፍንጫ
አእናፍ	አፍንጫዎች
ከንፈር	በቁሙ
ከናፍር	ከንፈሮች
ጽሕም	ጢም
አፍ	አፍ
አፍዋት	አፎች
ሰን	ጥርስ
አሰናን	ጥርሶች
ሰጉም	ድድ
ልሳን	አንደበት
ቃል	ቃል
እስትንፋስ	ትንፋሽ
ጉርፄ	ጉረሮ
አንቀር	ላንቃ
ጉሕና	ጎርናና ድምፅ
ከሳድ	አንገት
መትከፍት	ትክሻ
ዘባን	ጀርባ
እንግዳ	ደረት
ጥብ	ጡት
አጥባዕት	ጡቶች
ጎፅን	ብብት
እድ	እጅ
አእዳው	እጆች
የማን እድ	ቀኝ እጅ
ዐጋም ዕድ	የግራ እጅ
አጽቅ	የእጅ ጣት አንጓ
መዝርእ	ከንድ
መዝራእት	ከንዶች
ንዋየ ውስጥ	የሆድ ውስጥ አቃዎች
ጎንበርት	እምብርት
ከብድ	ሆድ
ሳንብዕ	ሳንባ
ሰልዋም	ልብ
ኡራኡ	ሽንጥ
መስተካ	ጨረራ
አማቡት	አንጀቶች
ስማህ	ጣፊያ
ጣፊያ	ጣፊያ
ከይሴ	ጉበት

ውልም	ጉበት
ከይሴ	ጉበት
ሳፍራ	ሐሞት
ዶክ	ሹልዳ
ሥርወ ኅሩም	ሹሉዳ
ዓው	ወርች
ኩልያት	ኩላሊት
ቆስያ	ቆሽት
ዘልታቴዳ	ዳቢት
ዘም	ደም
ደም	በቁሙ
ፎራ	ደም
ማኅፀን	ማኅፀን
ድንግል	ድንግል
ሐቂ	ዳሌ
ቂያጽ	ጭን
አቂያጽ	ጭኖች
መትፍያ	የወንድ ብልት መጠነ ትልቅ
እስኪት	የወንድ ብልት
አስክት	የብልት ፍሬ
አኒን	የብልት ፍሬ
ብረክ	ጉልበት
አብራክ	ጉልበቶች
እግር	እግር
አእጋር	እግሮች
ካቢ	ባት
አምትንት	ጅማት ቋንጃ
መሣውዕ	ጅማት
ሰኮና	ቂርጭምጭሚት
መከየድ	መሐል እግር
ጽፍር	ጥፍር
አጽፋረ እግር	የእግር ጥፍሮች
ቆም	ቁመት
መልክዕ	መልክ
ላሕይ	ውበት
ሥን	ደም ግባት
ላሕያ	ደም ግባት
ነፍስ	ሕያዊት ለባዊት ወነባቢት
በድን	ነፍስ የተለየችው ሥጋ
ሐንዛር	የጀርባ አጥንት መጨረሻ።
ዘነብ	ጅራት።

ማሳሰቢያ

ስለ ግዕዝ አጠናን እንደ ቅኔ ቤቱ ሥርዓተ ትምህርት መሠረት ከሁሉ በፊት የግዕዝ ቃላት ይጠናሉ። የግዕዝ አጠናኑም ቃላቱን በንባብና በትርጓሜ ማወቅ ከዚያም በየነገዳቸው መድቦ አወራረዳቸውን ማጥናት ነው። ከዚያም እነሱን መሠረት በማድረግ በቅርብና በሩቅ በአንድና ብዙ በወንድና በሴት ተዘርዝረው ይገሠሳሉ ይረባሉ። በዚያውም ወደ ቅኔ ቆጠራ ይገባል። ያም ምሥጢር ለመመርመርና ለማመሥጠር ነው። ስለ ቅኔ እስካክና ሙያ ራሱን በቻለ መንገድ ይጠናል። ቅኔም ይቆጠራል። በዚህ መንገድ ግሦቹ ከህ እስከ ፐ ያሉት ቃላት እየተጠኑና እየተዘወተሩ ሲሄዱ ይለመዳሉ። ትርጉማቸውን ብቻ ሳይሆን የሚጠናው የሰዋስው ስማቸውንና ሙያቸውንም ጭምር ነው።

ስለዚህ ከህ እስከ ፐ ያሉትን ግሦች እስከ ነባራቸው ድረስ ቀጥለው ቀርበዋል። ለማስታወስ ያህል ለጥናትም እንዲያመች በሦስት ክፍሎች ተመድበዋል። ከግሦች በመጨረሻም ልዩ ልዩ አገባብ እርባ ቅምርና ዝርዝር የግሥ ጥናቶች ሁሉ ተቀናብረዋል። መጽሐፉ የሚረዳው ቃላቱን ለማጥናት ሆኖ በክፍል ውስጥ ወይም በዘመኑ መሣሪያ በመጠቀም በኦዲኦና በቪዲዮ ማለት በሚሰማና በሚታይ መልክ ተዘጋጅተው በቅርብ ክትትል ካልተደረገ መጽሐፉን በማንበብ ብቻ የግሡን አረባብ ለማጥናት የሚከብድ ይመስለኛል። ስለዚህ ከመምህሩ ጋር ሲጠና በጣም የቀና ይሆናል።

ዝርዝር የግዕዝ ቃላት

ነጠላ ግሥ

የ ሀ ግሥ

ለሀሀ	ቀጻ።
ለጎልጎ	ነከረ
ለምሐ	ለማ
ለስሐ	አልጫ ሆነ
ለቅሐ	አበደረ
ለብሐ	ሠራ
ለትሐ	ተጎነጩ
ለጥሐ	ገበረ
ላጎልጎ	ራሰ
ሎሀ	ጸፈ
መልሐ	መዘዘ
መልሐ	አጣፈጠ
መስሐ	ምሳ አደረገ
መርሐ	መራ
መትሐ	ሳሳ
መንዝጎ	ተደላደለ ተቀማጠለ
መድሐ	ፈጩ
ሞርቅሐ	ላጠ
ሞቅሐ	አሠረ
ሞጥሐ	ለበሰ
ሞጽሐ	ጠመቀ
ሠርሐ	አቅናና አከናወነ
ሠርሐ	ደከመ ሠራ
ሰብሐ	አመሠገነ
ሰይሐ	ደረቀ ጠፋ
ሰይሐ	ታመመ
ሰፍሐ	ዘረጋ
ሳሕስሐ	አፈገፈገ
ማርሐ	አበራ
ሴሐ	ወገጠ
ሦርሐ	አበራ

ረምሐ	ወጋ
ረስሐ	አደፈ
ረቅሐ	ጋረጠ
ረብሐ	ረባ
ረውሐ	ቀደደ በሳ
ረግሐ	ረገጠ
ሮሐ	ነሰነሰ
ቀምሐ	አፈራ
ቀርሐ	ጨለጠ
ቀድጎ	ቀዳ
ቃሕቅሐ	ቆረቆረ ዘለግ አድርጎ ተናገረ
ቃርሐ	ተኮሰ
ቄሐ	ቀላ
ቄቅሐ	ፈተገ
በልሐ	ስለት ሆነ
በርሀ	በራ
በዝሀ	በዛ
በጥሐ	በጣ
በጥጎ	ደነቆረ
በጽሐ	ደረሰ
በዠሐ	ነፋ አነደደ
ባሕብሐ	ቀረና ከረፋ
ባልሐ	አነደ
ቡኑበሆ	በሰበሰ ሸተተ
ተመላትሐ	አጋና ተማታ
ተመላትሐ	አጨበጨበ ተጸፋ
ተመክሐ	ተመካ
ተሞጥሐ	ተጎናጸፈ
ተሠርሐ	ተከናወነ
ተራጎርጎ	ራራ ቸር ሆነ
ተቃድሐ	ተደነባበረ
ተበውሐ	ሠለጠነ
ተባጽሐ	ተባበረ ተገናኘ
ተተዋሴሐ	ተደበላለቀ
ተንሐ	አገመ
ተአይጎ	ተተኮሰ
ተውጎውጎ	ተመላለሰ
ተወጽሐ	ተጨነቀ ተቅበጠበጠ
ተዋክሐ	ተከራከረ ተፈካከረ
ተዋጽሐ	ተያዘ
ተየውሀ	ገር ሆነ ተሞኘ
ተይሐ	ፈራ
ተገሀግሀ	ተከራከረ
ተጋውሀ	ተከማቸ
ተግሀ	ተጋ
ተጠፋልሐ	ተጠባበቀ

ተጽብሐ
 ተጽብሐ
 ተፈሥሐ
 ቴሐ
 ቶስሐ
 ነጎንጎ
 ነስሐ
 ነስጎ
 ነቅሐ
 ነቅሐ
 ነብሐ
 ነዝጎ
 ነድሐ
 ነግሀ
 ነጽሐ
 ነጽሐ
 ነፍሐ
 ኖጎ
 አልሕሐ
 አመልትሐ
 አመልትሐ
 አመርግሐ
 አመዋርሐ
 አሚርግሐ
 አሚግሀ
 አምኅ
 አስይጎ
 አስተናጽሐ
 አራውሀ
 አርስሐ
 አርስሐስሐ
 አርስሐስሐ
 አርብሐ
 አቅየሐይሐ
 አብሐ
 አብሐብሐ
 አብነሐ
 አንሐ
 አንሰሐስሐ
 አንሰሐስሐ
 አንብሐብሐ
 አንክሐክሐ
 አውጽሐ
 አይጎ
 አጽንሕሐ

ተጠየቀ
 እንዴት አደርህ ተባባለ
 ደስ አለው
 ቀላወጠ
 ጨመረ
 ትርፍርፍ አለ
 ተመለሰ ተፀፀተ
 ከረፋ ሸተተ
 ነቃ ዳነ
 ተነሣ ተጋ
 ሮኸ
 ረጨ
 ወጋ
 ነጋ
 ንጹሕ ሆነ
 ጣለ
 ነፋ
 ረዘመ
 አራሰ አበዛ
 አመሳቀለ
 አማታ
 አንከባለለ
 አናፈሰ
 አራገበ
 አበራ
 ዕጅ ነሣ
 አሳመመ አቆሰለ
 አጸራ
 አራገበ
 አሳደፈ
 ተጠራጠረ
 ተፋረደ ተፈራረደ
 አስገዛ ጨመረ
 አቅላላ
 ፈቀደ አሰናበተ
 ፈሰሰ ተንጠባጠበ
 አናፋ
 ወደኋላ አለ
 አንቀሳቀሰ ተንቀሳቀሰ
 አረማመደ ተረማመደ
 ዱብ ዱብ አለ
 ፈተፈተ
 አፈሰሰ ጠመቀ
 አጠፋ ወደኋላ አለ
 አሸተተ

አጽንሐንሐ
 አጽንሐ
 ኢጎ
 ከልሐ
 ከልትሐ
 ኮስሐ
 ኮርሐ
 ወክሐ
 ወጥሐ
 ወጽሐ
 ዘጎዝጎ
 ዘልሐ
 ዘርሐ
 ዘርቅሐ
 ዘብሐ
 ዘንግሐ
 ዘግሐ
 ደጎጎ
 ደምሐ
 ደርግሐ
 ደቅሐ
 ደቅሐ
 ገሀግሀ
 ገሀሀ
 ገሀግሀ
 ገርሐ
 ገንሐ
 ጋሀግሀ
 ኀሀ
 ጠብሐ
 ጠንፍሐ
 ጠፍሐ
 ጠፍልሐ
 ጠፍንሐ
 ጸርሐ
 ጸብሐ
 ፀብሐ
 ጸንሐ
 ጺሐ
 ፈልሐ
 ፈርሐ
 ፈትሐ
 ፈጽሐ
 ፎሐ

ወዘወዘ
 አደባ ሸመቀ
 ተዞሰ
 ሮኸ
 አሠረ
 ተናጸ
 ግድ አለ
 ደነፋ
 ከመረ ደረደረ
 አፈሰሰ ተነፋ
 ሰፈረ
 ጠመቀ
 ረጨ ጠመቀ
 ዘከዘከ
 አረደ
 ዘነጋ
 ዘጋ
 ጸና
 መለከ መረመረ ገዛ
 ደረተ
 መታ ነደለ ጠመዘዘ
 ባረከ
 ከለከለ
 ገለጸ በራ
 አስተወ ጸጥ አደረገ
 ገራ
 ተቆጣ
 ከለከለ
 ነጋ
 አረደ በለተ
 ተብረጀረጀ
 አጨበጨበ
 መዘነ
 ጨፈነ
 ሮኸ
 ጠለቀ
 ገበረ
 ቆየ አደበ ሸመቀ
 ጠረገ
 ፈላ
 ፈራ
 ፈረደ
 ፈነቀለ ሠነጠቀ ሰበረ
 ገመሰ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ሮሀ
በሀ
አሐ
ከሃ
ከሐ

ያገር ስም
እንዴት ዋልህ
በሬ ላም ወይፈን
ከዚያ ወደዚያ
ኸያ ዛፍ

ካዕብ ነባር ግሥ

ንቤሁ
ለሊሁ
ላሁ ላህላሁ
ሙዝያሁ
ሙግዝያሁ
ምስሌሁ
ሰማዝያሁ
ሰምዝያሁ
ቅልያሁ
ብእሲሁ
ብዝያሁ
ብያሁ
ናሁ
አርማክስህ
ኤርሁ
እሊያሁ
ኤረሁ
ዘጉተናሁ
ዝምዝምያሁ
ዲዚያሁ
ገቦንሁ
ጋቤሁ
ጽርማሁ

ከርሱ በርሱ ወደርሱ
እርሱ ቅሉ
ስመ አምላክ
ቃጭል
ሙጃ
ከርሱ ጋራ
ስምዛ
ሰንሰለት
ቆሎ
ሰውየው
ሰበዝ
ያገር ስም
እነሆ
መንፈስ ቅዱስ
የኮከብ ስም
እርሳቸው
አካቶ
ይብራ
የእስላም ፋቅራ
ቃጭል
ያገር ስም
የእሥራኤል መዶለቻ
ያገር ስም

ግልስ ነባር ግሥ

ሊቶናሂ
ሌሂ
መንጽሐ
መብረሂ
ሚላሂ

ስመ አምላክ
ያገር ስም
ንጹሕ አድራጊ ሰው
ዕንቁ
ነጭ ጤፍ

ምዕራሮሂ
ሰላሂ
ሰላምሂ
ሰላመ አብርሂ
ሰራሞሂ
ቀንጦራሂ
ቁፋሂ
ተያሂ
ተያሂ
ተዳሂ
አሚሰያሂ
አካሂ
አይስሐ
ኢያስተሳባሐ
እልህሉሂ
ካሂ
ደሂ
እልልተራሂ
ገብሮናሂ
ገብሮዳሂ
ገንዶራሂ
ጡፋሂ
እራሂ

መስታወት
ተቆናጣጭ ዝንብ
ደጀ ሰላም
ልብሰ አሮን
ዐምደ ወርቅ
የነፍጠኛ አለቃ
ቅኔ ማኅሌት
መካበቢያ የግቢ ዙሪያ
ፈሪ
ቤተ ልሔም
ደጀ ሰላም
ጥገት
አይደለም
የሚዳ አምባ ዙሪያ
ቅንብቻ
ጊደር
ጓያ
ኳስ
የነጋሪት መች አለቃ
ወልወል የግቢ ዙሪያ
ነጋሪት መች
ቅድስት
መቅደስ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሃ
ያዕቆብሃ
ሳሩሀ ሶሃ
ሶቤሃ አሚሃ
ሙራቃሀ
አምኃ
አብርሃ አጽብሃ
አብዝኃ ሙዝኃ
አድኃ መድኃ
ኳሐ
ፋሐ
ጸሊሃ

ን
ያዕቆብን
ያገር ስም
የዚያን ጊዜ
የሙራ እንጀራ
ዕጅ መንሻ
ነገሥታት
ሌትና ቀን
ወራቶች
የእንጨት ስም
የሰው ስም
ጭቃ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሄ
መሳብሐ
መድሂ
ማኑሂ ምናሂ

ስመ አምላክ የፈደል ስም
ሽቱ
መጅ
የሰው ስም

ሠዳሄ
መራሄ
ሱፋሐ
ሳቡሄ
ስባሐ
ሶፍሐ
ራግሄ
ርሐ
ብሐ
ብሕባሐ
ቴቆሐ
ቴቂሄ
ትሐ
ኤሎሄ
ኤርጋሄ
እማሄ
ከሉሄ
ኩለሄ
ዮዳሐ ዮዳብሐ
ዮፍታሐ
ገላቡሄ
ግሄ

ሳድስ ነባር ግሥ

ሐቅለ ድማህ
ሀጊናህ
ኖህ
ለብሐ
ለውህ
ለካሕካህ
ላህ
ላሚህ
ልህሉህ
መላትሐ
መሢሐ
መሰርሐ
መስፍሐ
መራቅህ
መርግሐ
መቅድኅ
መትሐ
መንበህ
መዋድህ
መዋጥህ

ሜዳ
ነጸብራቅ
መሥዋዕት
የሰው ስም
ምሥጋና
ሜዳ
ግራምጣ
ሽቱ ናትራ
ጉማራ
ክርፋት ቅርናት
ያገር ስም ወቦ የፈረስ ስም
ያዝማሪ አገር
የመስኮት ደጅ
ስመ አምላክ
አክርማ
ዕጅ መንሻ ገጸ በረከት
ስመ አምላክ
ሁሉ
የሰው ስም
የሰው ስም ተከፈት
ያገር ስም
እሽኮኮ

የደም ምድር
የተለያየ
ኮከ
ሸህላ
ብራና ልዝብ ፀርብ
ውሽሽ እሽሽ
ልቅሶ
የሰው ስም
የራስ ለምለም ለስላሳ
ጉንጭ
የተቀባ ንጉሥ
አታካች አድካሚ
መስፍ
ገንጀራ [በጋማች]
መርግ
መቅጃ የጀሮ መብሻ
ሠይፍ ስስ ረቂቅ
መጋኛ
ዋዲያት ካካ
ነጭ ሐር

መዝግሐ
መዳምሐ
መድቅሐ
መድቅ
መጋዝህ
መጽብሐ
መጽንሐ
መፍጽሐ
መናኅ
ማልሐ
ምልሐ
ምልሐ
ምስያህ
ምስፋሐ
ምቅማሐ
ምቅዳኅ
ምብኳሐ
ምንዙኅ
ምድማኅ
ምጽያሐ
ሞሎህ
ሠርህ
ስንብላህ
ስከሕካሐ
ስያሐ
ሰይሐ
ሲሐ
ሲፋሐ
ሳፍሐ
ሲሮሐ
ስማሐ
ስምሳሐ
ሰፋሐ
ሥራሐ
ስንሐ
ሰያሐ
ሰያሐ
ሰያሐ
ሰፋሐ
ሶጊሐ
ረምሐ
ረብሐ
ርኅፋኅ
ርዕስ ሠርቀ ወርኅ
ቀምሐ

መዝጊያ
ዕርፈ መስቀል
መዶሻ ድጅኖ
የቤት ማስመረቂያ
የነብር ለምድ
ወጭት
መቆያ መጥን
መሮ ድጅኖ
የተለየ ስፍራ ጉርጅ
የሚመረጭ
ምግባር አእምሮ
ምዝ የተመዘዘ
መቀጫ/መገጫ
አደባባይ ሽንጎ መሰብሰቢያ
መሰማሪያ መንከባልያ ጋጥ
መቅጃ
ወናፍ
ድልድል ቅምጥል
ማንካ ጠንካራ ጽዋ
መጥረጊያ
የጣዖት ስም
የክብር ብርሃን
የኮከብ ስም
ውሽሽ እሽሽ
እመምተኛ ምዋርት
ገዳማዊ
ሽህ መከራ ሕማም
የሰው ስም
ዘህ
ቄሰ ገበዝ
ጣፊያ
ሳንሳ
የቀና የተረገጠ
የክብር ብርሃን ድካም
ቡህ
ዝንግሪር ለቃቃ ማድጋ
ጽንሐ ጽዋ
ርዝሶት ዝሙት
የተሰፋ ድርብ
ሰነፍ የማያውቅ
ቀጭኔ መውጊያ
ረብ
ርኅፋኅ
መባቻ የወር መጀመሪያ ቀን
ፍሬ አዝመራ

ቀይሕ
 ቀጠራህ
 ቁራህ
 ቂቅሕ
 ቅልሕ
 ቀልሕ
 ቆቃሕ
 በሊሕ
 በሕ ባሕ
 በረምዳሕ
 በራህ
 በርህ
 በዴላህ
 በጢሕ
 ቢሕ
 ቤርሳቤህ
 ብሩህ
 ብዙኅ
 ተጽራሕ
 ተፋሕ
 ተፋሕ
 ታእኅ
 ነዊኅ
 ነፋሕ
 ኑኅ
 ናሕ
 ንኩህ
 ኖኅ
 አሕ
 አሰልድማህ
 አባጉንባሕ
 አፈ ጽባሕ
 ዓፀደ ምኩሳህ
 ኢያሴሕ
 ኤልሕሕ
 ኤፍታሕ
 አልማሐሕ
 አልሰልቡላህ
 አልታሕ
 አልታሕ
 አልታሕ
 አልታሕ
 አልጣህ
 አራሕ
 አዝኅ
 አዝኅ

ቀይ
 ጉድጓድ
 በገዘን ምክንያት ፀጉርን መቁረጥ
 ፍትግ
 ያልፈነዳ አበባ ንዕ
 ንዕ
 ቆቅ
 ስለት
 እንዴት ዋልህ
 ሚያዚያ በግብፅ
 ራሰ በራ
 ብርሃን
 እንጉዳይ
 ብርጭቅ ዱባ
 ጉማሬ
 የሴት ስም
 የበራ
 ብዙ
 ሁለተኛና ሦስተኛ ደርብ
 መግዝ
 ሽቱ
 ዘመድ ወገን
 ረጅም
 ድንች
 ርዝመት ቋም
 ዋገምት
 አህያ
 ጸጥታ መጽናናት
 አክ
 የምድር ፍሬ
 እርኩም
 ንጋት ወገንታ
 እዳሪ መውጫ
 አይደለም
 ደጀ ሰላም
 ተከፈት
 የምድር ዳርቻ
 የኮከብ ስም
 ያልተሰፋ ቀሚስ
 ፈርጅ መጎናጸፊያ
 ምርጫ
 ያገር ስም
 መሐል ዕጅ
 ጭንጫ
 እኸ የደም ውሀ

ዠሕ
 ዠሰሕ
 ዠርሕ
 ኮኩሕ
 ወርኅ
 ዋርሕ
 ዝሩህ
 ደቀ ጽርሕ
 ደቀ ጽርሕ
 ድማህ
 ድኑኅ
 ገርሕ
 ገርሕ
 ግናህ
 ግውናህ
 ጎህ
 ጠፋልሕ
 ጡባህ
 ጥንፍሕ
 ጥፋሕ
 ጥፍንሕ
 ጸብሕ
 ጸይሕ
 ጸፍናት ፈዕናህ
 ጸላሕ
 ጸሕጸሕ
 ጸርሕ
 ጸዩሕ
 ጸይሕ
 ጸፋሕ
 ጸፍሕ

ዠላብ
 ዠሰ
 ግንድ
 አለት
 ጨረቃ ወር
 የሚያበራ ዕንቁ
 ጥመቅ የተረጨ
 የውስጥ አሽከር እልፍኝ ጠባቂ
 አጣኝ ዲያቆን
 አናት መግል ራስ
 ጽኑ ትሐት
 ዋጋ ንግድ ወረት እርሻ
 የተገራ
 ኃይለ ቃል የቁጣ ቃል
 ሰኔ የግብፅ ወር
 ንጋት ብርሃን
 ሦስት ሩብ ጥብብቅ
 ጥር የግብፅ ወር
 በረጅራጃ
 ሽቱ ትርጓሳ
 ጭናን
 ወጥ ምሥራቅ
 መጥረግ ጥርጊያ
 የደገንነት ግምድ የዓለም አዳኝ
 ጭቃ
 ጠፍጠፍ ፍላሽ
 ቤተ ንጉሥ እልፍኝ
 የተጠረገ ጥርጊያ
 ጥርጊያ
 አሾ ቆማጣ
 ወርድ

ላብፅ ነባር ግሥ

መርኖ
 ቅንጽራሁ
 ተዳሆ
 አብጥልማሆ
 አንቆቅኖ
 አፍትሐ
 ኢያሪሆ
 አሆ
 ዶርሆ

መክፈቻ
 ዲያቆን
 ስመ አምላክ
 ገበዝ
 ዕንቁላል
 ሹም ጭቃ ጓኝ
 ያገር ስም
 እሺ በጄ በጎ
 ዶሮ

የ ለ ግሥ

ሀለለ	በራ ተቃጠለ
ሐለለ	ደረቀ
ሐመለ	ለቀመ
ጎሰለ	ለበበ
ሐቀለ	ቀማ
ሐበለ	ሴሰኛ ሆነ
ጎበለ	ደፈረ
ሐብለ	አበለ
ሐንበለ	ማነ
ሐከለ	ማነ
ሐወለ	ቀላቀለ
ጎዘለ	አዘለ
ጎዩለ	በረታ
ጎገለ	ደኸየ
ኄለ	ወጣ ዕልል አለ ደነፋ
ለወለ	ልቡ ታወከ
ለይቀለ	ወለወለ
መሐለ	ማለ
መለለ	ላገ
መሰለ	መሰለ
መሰለ	አስተማረ
መሰለ	ምስል አፈሰሰ ጣዖት ሠራ
መቀለ	አረበ ፋቀ
መበለ	ሠለጠነ
መከለ	አጫደ
መገለ	መገለ
መጥቆለ	ዋሸ
መጽበለ	ሞረደ
ሰሐለ	ሳለ
ሰሰለ	ወገደ
ሰቀለ	ሰቀለ
ሰብለ	ዘረዘረ
ሠንሰለ	አሰረ አያያዘ
ሰአለ	ለመነ
ሠዐለ	ሳለ ፈጠረ
ሰከለ	አፈራ

ሰወለ	ጨረቋ
ሰደለ	መዘነ
ሰገለ	አወቀ ጠነቆለ
ሰፈለ	ቀጠቀጠ ሠራ ሳለ
ሳህለለ	ደረቀ
ረሐለ	ማነ
ረመለ	ጠነቆለ
ረወለ	በላ
ቀለ	ቀለለ
ቀመለ	ቀመለ
ቀብለ	ጎደለ
ቀተለ	ጎደለ
ቀፈለ	ለበጠ
ቆልቆለ	ዘቀዘቀ
ቆሰለ	ቆሰለ
በልበለ	አረጀ
በሰለ	በሰለ
በቆለ	በቀለ
በዓለ	ወደደ
በወለ	ጠፋ
በጸለ	ቦጫቀ በጠሰ
ቤዓለ	ተቀማጠለ
ብህለ	አለ
ብዕለ	ከበረ ባለጸጋ ሆነ
ቦጠለ	ቆረጠ
ተሐለ	ተቅበዘበዘ
ተጎለለ	ናወዘ ደከመ
ተሐምለ	ተሸከመ
ተሐበለ	ደፈረ ተደፋፈረ
ተኃጉለ	ጠፋ
ተለዐለ	ተነሣ
ተልዕለ	ከፍ ከፍ አለ
ተመዝጎለ	ዝንጉርጉር ሆነ ተለወጠ
ተመዝጎለ	ተላለፈ ተገለበጠ
ተማህለለ	ተከማቸ ለመነ
ተሰነአለ	ተጠያየቀ
ተሣህለ	ይቅር አለ
ተሥዕለ	ጠየቀ
ተቀለ	አረፈ ተለየ
ተቀበለ	ተቀበለ
ተቀጸለ	ተቀዳጀ
ተቆልቆለ	ተዘቀዘቀ
ተበቀለ	ቂም ያዘ
ተበጸለ	ተላጠ
ተበጽለ	ተቦጫቀ ተበጣጠሰ
ተተሐለ	ዞረ ባከነ ተቃለለ ቀላወጠ

ተንጽለ
 ተንበለ
 ተአንተለ
 ተአገለ
 ተከለ
 ተከወለ
 ተካህለ
 ተካፈለ
 ተኬወለ
 ተወላወለ
 ተወልወለ
 ተወከለ
 ተዋፈለ
 ተደንገለ
 ተዳበለ
 ተዳወለ
 ተድህለ
 ተጋደለ
 ተጠብለለ
 ተጸለለ
 ተፈወለ
 ተፋወለ
 ትሕለ
 ነቀለ
 ነደለ
 ነገለ
 ነጸለ
 ንጎለ
 አሕለለ
 አሕመልመለ
 ዐለለ
 አለለ
 አመድበለ
 አማዕቀለ
 አማዕበለ
 አማዕከለ
 አሰሰለ
 አሠንሰለ
 አስተንዘለ
 አስተሰነአለ
 አስተዘዐለ
 ዐቀለ
 አቁጸለ
 አበለ
 አብጠለ
 አተብሰለ

ወለቀ ተነቀለ ተለየ
 ለመነ አማለደ
 ቸለል አለ አንጎራጎረ
 ታገለ ቀማ
 ተከለ
 ወደኋለ አለ
 ዋጋ ተሰማማ
 ተካፈለ አቀለለ ረታ
 አምዋረተ
 ተመላለሰ ተጠራጠረ
 ተጠራጠረ
 ታመነ
 አምዋረተ
 ተጠበቀ
 ተሰበሰበ ተከማቸ
 ተጣላ ተዳካ
 ወደ ኋላ አለ ሸሸ
 ተጋደለ
 ተጠመጠመ ተጠቀሰ
 ተሸፈነ ተጋረደ
 ቁንጥር አለ
 አምዋረተ
 ቀላወጠ
 ነቀለ
 ነደለ በላ
 አንኮረኮረ
 ለየ
 ፈረሰ
 አቃጠለ
 ለመለመ አለመለመ
 ቀለም አገባ
 አለሌ ሆነ
 አከማቸ ሰበሰበ
 አከማቸ ጥልቅ አደረገ
 ፈረሰኛ ሆነ ማዕበል ሆነ
 መሃል አደረገ
 ለየ አስወገደ
 አቆላለፈ አያያዘ
 አስተዛዘለ
 አሰናበተ
 አበረታ አጽናና
 ደነገገ
 ለመለመ አለመለመ
 አለ ግድ አሰኘ
 አቋረጠ አጠፋ
 አነፈረ

አትከለ
 አንሳሕለለ
 አንሳሕለለ
 አንሳሕለለ
 አንቀልቀለ
 አንበልበለ
 አንኮለለ
 አንዛህለለ
 አንጠልጠለ
 አንጠለለ
 አንጠለለ
 አሰለለ
 አከለ
 አዘለ
 አገለ
 አገለ
 አጠንገለ
 አጸንገለ
 አጸለለ
 ዔለ
 ከለለ
 ከፈለ
 ከህለ
 ኮሐለ
 ወልወለ
 መዐለ
 ዘለለ
 ዘበለ
 ዝገለ
 ደለለ
 ገልገለ
 ገንጸለ
 ገንፈለ
 ገየለ
 ገደለ
 ጎደለ
 ወሐለ
 ጠለ
 ጠቀለ
 ጠቅለለ
 ጠብለለ
 ጠንቆለ
 ጠውለለ
 ጤቀለ
 ጥሕለ
 ጸ ሐለ

አጋፋ አጣደፈ
 ደረቀ ጠወለገ ደረሰ
 ተሳለመ ዘፈነ
 ተመላለሰ
 አናወጠ ተናወጸ
 ተንቦገቦገ
 ዞረ
 አለል ዘለል አለ
 አንጠልጠለ
 ጋረደ
 ተዘረጋ ተነጠለ
 ለየ አጠፋ
 በቃ አሃለ
 በረታ
 ጀጎለ አጠረ
 ቀማ፡ዕገሌ [ቀሚ ተቀሚ]
 ጻፈ
 ተረጎመ ገለበጠ ጻፈ
 አረፈ ተጠጋ
 ዞረ
 ጋረደ
 ከፈለ
 ቻለ
 ተኮሰ
 ተጠራጠረ
 ዋለ
 ጠመቀ
 ዘበለለ
 ዛገ በረደ
 ከፈከፈ ጠቀለለ
 ዘረፈ ባዶ አደረገ
 ገለበጠ
 ግምብ ሠራ
 ቆረጠ ለየ
 አረደ ገደለ ጠነባ
 ጎደለ
 አከማቸ ጣለ
 ለመለመ
 ዐመፀ አበለ በነገር ነካ
 ጠቀለለ
 ጠቀለለ
 ጠነቆለ
 ጋረደ
 ጻፈ
 አተለ ለየ
 ሳለ ብረትን

ጸለለ	ጋረደ
ጸንበለ	ቀደደ
ጸንጎለ	አፋጎ
ጸንጸለ	አቃጩ
ፀዐለ	ሰደበ አክፋፋ
ፀደለ	በራ አንጸባረቀ
ጼተለ	ጉሽ ሆነ
ፅዕለ	ደነቆረ
ፈሐለ	ተቆናጠረ ነፈረ
ፈተለ	ፈተለ
ፈንቀለ	ፈነቀለ ቆፈረ
ፈደለ	ጸፈ
ፍሕለ	አመነዘረ
ፍሕለ	ቆንጠር አለ ሰከረ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ለ	በቁሙ ን
ለለ	እየ
መንገለ	ወደ ዘንድ
ምስለ	ጋራ
በቀለ	ስለ እንደ
ተከለ	ፈንታ ያህል
እለ	የ እለ እነ
እንበለ	ያለ አሉታ ሳ

ካዕብ ነባር ግሥ

መዴባሉ	ጠንቋይ
መዴባባሉ	»
ምኢሉ	ችፍርግ
ሰድሉ	የሽል ቤት
ሴኬሐሉ	ሴኬሉ የወር ስም
ቀርጠፋሉ	ናርጅ
ቀጸፈሉ	የወረንጦ ቤት
በርኔባሉ	ዕንቁ
በዲባሉ	ሰይጣን
ተክሉ	የበግ አውራ
አርስጣጣሉ	የጥንቆላ መጽሐፍ
አርስጣጣሉ	ጠንቋይ
አርስጣሉ	መስተዋት

እጠሰሉ	ቅቤ		
እሉ	እሊያ		
ከሰሉ	ታጎሣስ	ዘጠነኛ	ወር
በዕብራይስጥ			
ይብሉ	ወንዝ፡ ሰማይ፡ ይላሉ፡		

ግልስ ነባር ግሥ

ሀበባሊ	ሴሰኛ
ሁብሊ	የዳዊት እናት
ሔንባሊ	ጤፍ
ሄንቤሊያሉ	ነጭ ጤፍ
መምዓሊ	ከዳተኛ
መጥፍሊ	አጥፊ መጥፊያ
ማንዮባሊ	ጠበቃ
ማዮባሊ	ዋስ
ቆሊ	ቆሎ
በዐሊ ወበዐሊ	ዋስና ጠበቃ
ቤርኬሊ	የሰው ስም
ኔስታሊ	የመስክ እባብ
አቦሊ	ከፋይ ወርቅ ድሪም
አዮባሊ	ተምዋጋች
ኢሉሊ	የዕብራውያን ፯ኛ ወር መስከረም
ኢኑሊ	የእሳት እራት
ኢናጦሊ	የግመል ጊደር
ኤሊ	የሰው ስም
ወዓሊ	ሎሊ
ደማሊ	የአንበሳ ምስል ጣዖት
ገርደሊ	ዳኛ
ጠሊ	ፍየል
ጠቃሊ	አመፀኛ አመፃ
ጠንቋሊ	ጠንቋይ
ጦሊ	ዝሆን
ፈሐሊ	ስካር አመንዝራ
ፈሐሊ	ተቆናጣሪ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሀላ	ወንጌል
ሀላ	ኃጢአት
ሄላ	ምንጭ የበለስ ቋንጣ
ማቱሳላ	የሰው ስም
ሠረገላ	ሠረገላ
ሰቀላ	ድንኳን

ሰንቢላ
 ሰንቦላ
 ሰግላ
 ሰፌላ
 ሳላ ሳቤላ
 ሴቅላ
 ሴፋላ ሱፌላ
 ሰርጽላ
 ቀበላ
 ቀቢላ ቃቢላ
 ቀጸላ
 ቀጸላ
 ቀጸላ
 ቃውላ
 ቆላ
 ቢያላ
 ተኩላ
 ቲክላ
 ቶላ
 ናላ
 ዐለላ
 አላ
 አሜከላ
 አብርጌላ
 ዐግላ
 ዕብላ
 አሶንያ፡እብላ፡ብናሴ፡ ኤራስ
 ከዋላ
 ኳሄላ
 ኳሄላ
 ኳሄላ
 ዋዕላ ውዕላ
 ዘሊላ
 ዜብላ
 ዝዕላ
 ደሊላ
 ደንጎላ
 ዳቤላ
 ገሊላ
 ገብላ
 ገይላ
 ገደላ
 ጋላ
 ጌልጌላ

ጋሬዳ
 የኮከብ ስም
 ሾላ
 ያገር ስም
 የሰው ስም
 ያገር ስም
 ያገር ስም
 ገበታ
 መቀበል ቅበላ
 ማሸላ
 ዘውድ አክሊል
 ቆብ ኅባኔ መሸፈኛ
 ራስ ቁር
 የበግ አውራ
 ቆላ ወንዝ
 ፍቅር
 ተኩላ ነጣቂ ጸላት
 የሴት ስም
 የሰው ስም
 ናላ አናት
 ቀይ ቀለም የገባ
 እንጂ
 እሾህ
 ሰንጠረዥ ገበግ ጨዋታ
 ቅጥር አጥር
 ጨረቃ
 ጨረቃ
 ጓላ
 ዓላማ ያደባባይ ግንድ
 የአደባባይ ጭቃ የጥፍር እድፍ
 የፋሮ ጉድጓድ አሮጌ ሰገባ
 ቡሆር
 ዘንጋዳ
 የሴት ስም
 ክበብ የሌለው ቆብ
 የሴት ስም
 ሱፍ
 የፍየል አውራ ተባት
 ያገር ስም
 ገንዳ
 አሞሌ
 ፍሪዳ እርድ ጥምብ
 ጭፍራ የሻለቃ
 ሰማይ

ግላ
 ቤቀላ
 ጽርስቅላ
 ጽርስቅቅላ
 ጸላ
 ጽብላ

መሸፈኛ ጨማ
 የሴት ስም
 የሴት ስም
 ሽቲ
 ጭቃ
 ተገዥ

ኃምስ ነባር ገሥ

ሀለሌ
 ሃሌ
 ሐምሌ
 ሉዓሌ
 መንተሌ
 ሰይጥሌ
 ሰንሳሌ
 ሰንዳሌ
 ቢረሌ
 ብልባሌ
 ትብሌ
 ንስታሌ
 አሞሌ
 አሌ
 እገሌ
 ኩፋሌ
 ኩፋሌ
 ኪሰሌ
 ወይሌ
 ደጎዐሌ
 ደንዕሌ
 ዳሌ
 ድንጋሌ
 ጋሌ
 ጋሌ
 ጋይሌ
 ጽሌ
 ጽፍሮሌ

አለሌ ኮርማ
 እምቅድመ ዓለም የነበረ
 ሐምሌ
 ከፍታ ሰማይ
 ጥንቸል
 ማነህ መጣህን
 መያያዝ
 ስንዴ
 ብርሌ ዕንቁ ማርያም
 ያረጀ ጨርቅ
 ጥብቆ ሴደርያ ኪታ
 ምስል
 አሞሌ
 ወዮ
 እገሌ እከሌ
 ግምጃ
 መክፈል የመጽሐፍ ስም
 ታኅሣስ ወር ዕብራውያን
 ልቅሶ
 ሰሌን
 የሰሌን ቀሚስ
 ዳሌ የጀርባ አጥንት
 መደንገል ድንግልነት
 እባብ ዋጭ አሞራ
 አዞ ኩርፋፍያ እባብ
 ጥቁር እባብ
 ታቦት
 ትት

ሳድስ ነባር

ሐመል
 ሐምል
 ሐሰል

የኮከብ ስም
 ኅመን የኮከብ ስም
 ዳውላ

ሐራድል
 ሐርቀል
 ሐቃል
 ሐቃል
 ሐቅል
 ኀብል
 ሐይከል
 ኀንጸዋል
 ኀየል
 ኀያል
 ኀይል
 ኀይከል
 ኀግል
 ሁል
 ሀለል
 ሕምል
 ሣህል
 ሕንበል
 ሕንባል
 ሕዝቅኤል
 ለባሴ መስቀል
 ሉል
 ልዑል
 መሐፒል
 መሰግል
 መስቀል
 መስተላውል
 መስተላውል
 መስከል
 መሥዕል
 መርጡል
 መቃል
 መቂዓል
 መብዕል
 መተንብል
 መታሕል
 መትኦንትል
 መንዛህልል
 መንዲል
 መንገል
 መዋዕል
 መዝለል
 መድበል
 መድበል
 መጠንቁል

ጅብ
 የሰው ስም
 አርበኛ ቀማኛ
 ቦለድ ባላገር
 ምድረ በዳ
 ገመድ ነገድ ወገን
 የኖኅ መርከብ
 አረማዋ
 ዋላ
 ኃይለኛ ብርቱ
 ኀይል ሠራዊት ወገን
 መቅደስ ታቦት
 እግር ብረት ድኃ
 እቃ
 የጨረቃ ምላት
 ሸክም ጭነት
 ልባብ
 ብርኩማ
 ኮርቻ
 እግዚአብሔር ያጸናናል
 ባለ ሃይማኖት መከራ ተቀባይ
 ምሉ ሉል
 ታላቅ ከፍ ያለ
 ሸማ አጣቢ አቀላቃይ
 ጠንቋይ
 መስቀል መስቀያ መከራ
 ጥርጥር ተጠራጣሪ
 መቅበዝበዝ ቀበዝባዛ
 ለማኝ አማጣኝ
 ምዋርተኛ ጠያቂ
 ተራዳ ዓምድ ወቦ አደራሽ
 አራቢ ፋቂ
 ጮማ ስብ
 መያዣ ማሠሪያ መሥሪያ
 ለማኝ አማላጅ
 ዘዋሪ ስደተኛ
 አንጎርጓሪ
 ቦዘንተኛ
 መሐረምያ ሸማ ግምጃ
 ጌጥ
 ዘመን ቀኖች
 መሎጊያ
 መከመቻ መሰብሰብያ
 መጫኛ
 ጠንቋይ

መጸንግል
 መኦል
 ሚካኤል
 ማዕበል
 ማዕበል
 ማዕከል
 ሚል
 ምህለል
 ምሴሐል
 ምስል
 ምስቁል
 ምትእዛል
 ምንሐል
 ምዕቃል
 ምዝላል
 ምጽሐል
 ምጽላል
 ሞሪል
 ሰማየል
 ሰቅል
 ሠናስል
 ሰንበል
 ሰንቢል
 ሰውተል
 ሰዋትል
 ሰይቀል
 ሰይል
 ሰገል
 ሰፈርኮል
 ሰፈርጎል
 ሰፋዲል
 ሰፋድል
 ሱሐል
 ሱራፌል
 ሱቱኤል
 ሲኦል
 ሣህል
 ሳሙኤል
 ሳሪል
 ሳብረሁል
 ሳትያል
 ሳጥናኤል
 ሴፌል
 ሥዕል

ተርጓሚ አንባቢ
 የግዙት ቤት
 ማነው እንደ አምላክ
 አክለል ሠይፍ መሣርያ
 ብልጭታ ርያ
 መሃከል
 ወንጌል
 መከማቻ
 አንበር ልብስ ታቦት
 ጣዖት ምስል
 የተመሳቀለ
 የመለያየት ሥራ
 እንግዲህ ሥጋ
 ምንጭ
 የወይን ሳንሳ
 ሠሌዳ
 ጥላ መጠጊያ ዳስ
 ዋሾ
 ሰይጣን
 ሦስት ሩብ ሚዛል
 ሰቅል ሠንሰለት
 ዛፋ
 ሰንቡል ጣዖት
 ሾተል
 ሾተሎች
 እንዝርት መወልወያ
 ልቅሶ ወዮ
 አራስ ልጅ ጨቅላ ሽል
 አውቀት
 እንቅርት
 እንቅርት
 የእንግዲህ ልጅ
 ማገፀን
 የኮከብ ስም
 የመልአክ ስም
 የሰው ስም
 ክፉ ቦታ ጥልቅ መቃብር
 ይቅርታ ምሕረት
 ከእግዚአብሔር የተለመነ
 መልአክ
 ርኩስ
 የሰው ስም
 ዲያብሎስ ሰይጣን
 ያገር ስም
 ሥዕል

ስንቢል
 ሰቤል
 ሶል
 ራሔል
 ራጉኤል
 ሳቂኤል
 ሮቤል
 ሮጌል
 ቀልቀል
 ቀርጤል
 ቀዘል
 ቀፋዴል
 ቃል
 ቃቂል
 ቃየል
 ቁሪል
 ቁል
 ቁልቋል
 ቁማል
 ቁንጽል
 በቀል
 በቅል
 በዐል
 በዓል
 በድል
 በጸል
 ባበል
 ባቱል
 ባቱኤል
 ባዕል
 ቤል
 ቤቴል አቤል
 ብሂል
 ብርክኤል
 ብርያል
 ብጸል
 ተመርዲል
 ተብሲል
 ተንባል
 ተክሊል
 ቲቀል
 ቲጌል
 ትሐል
 ነኮላል
 ነገል

ማኅበር
 ጋሬዳ
 ፀሐይ
 የሴት ስም
 የመልአክ ስም
 የመልአክ ስም
 እነሆ ወንድ ልጅ
 ቦታ
 አፋፍ
 ናርጅ አገልግል
 ምዳቋ
 ጽዋ
 ቃል ድምጽ
 ቃጭል
 እቃጦር
 ግመለኛ ግመል ጠባቂ
 ዘለላ
 ቅንጭብ
 ቅማል
 ቀበሮ ቅዳጅ
 በቀል መበቀል
 በቅሎ
 ክብር በዓል
 ጣዖት
 ባቂላ
 ነጭ ሽንኩርት
 መበተን ዝርወት
 ድንግል
 የሰው ስም
 ባለጸጋ ክቡር
 የጣዖት ስም
 ተራራ
 ማለት
 የኮከብ ስም
 ሰይጣን
 ቁራጭ ብጣሽ
 ዕንቁጥ
 ንፍሮ
 ጳጳስ
 የሕግ ግቢ
 ዘመነ ወንጌል ሚዛን ሰላዮ
 የብረት ጉልቻ
 አሰጅ
 ዙረት
 እንኮራኩር

ኒል
 ናቁል
 ናፊል
 ናፊል
 ኔባል
 ኔባል
 ንጉል
 ንኩሉል
 ንዋየ ሐቅል
 ንዝህላል
 አጎሰል
 አሰካል
 አርያል
 ዐቅል
 ዐቅል
 አባል
 አቤል
 አክሊል
 አውል
 አውጠበድል
 አዛል
 አይሉል ኤልዑል
 አድል
 አግል
 አግዋል
 አጽናዋል
 ዑባል
 ኢዮቤል
 ሱባዔ
 ኢዮቤል
 ኢዮኤል
 ኤል
 እጌል
 እል
 እልሐዝል
 እሥራኤል
 እስጥንቡል
 እክል
 ዕዋል
 ዕጎል
 ዕጎል
 ከል
 ከርሚል
 ከዘቦል
 ክል

ሰማያዊ ቀለም
 ዝንጉርጉር
 የኮከብ ስም
 የረዓይት ወገን ረጅም
 አብሻት ያገር ስም
 የወርቅ ገንቦ
 የፈረስ ጠፍ
 በስካር ራሱ የዞረ
 እቃጦር መሳሪያ
 ስንፍና መታከት ኃጢአት
 ዳውሎች
 ዘለላ ፍሬ
 ያገር ስም
 ጥበብ አሳብ ብልሃት
 አእምሮ
 አካል
 መስክ ጨፌ አልቃሽ ከንቱ
 አክሊል ዘውድ
 ጤዛ ላቦት እንፋሎት የጉም ሽንት
 ባቂላ
 ብርቱ ኃይለኛ ታላቅ
 የመስከረም ፳ኛ ወር በዕብራውያን
 በርኖስ
 ጀጎል አጥር
 በረቶች
 ሲናር ገንጭ
 ኮረፍታ
 ያዓርባ ዘጠኙ ዓመት ሰባቱ

ቀንደ መለኸት የሰው ስም
 እግዚአብሔር አምላክ ነው
 አምላክ ስማ
 የተምር ዛፍ የበልሰ ቋንጣ
 ተውሣክ የነገር ጭምር
 ገበጣ
 የእግዚአብሔር
 ቤተ ንጉሥ ጀግና
 እህል እችላለሁ
 ውርንጣ ግልገል
 ልጅ
 የተተማ የተበደለ
 የኀዘን ጥቁር ልብስ
 ችፍርግ
 ዳውላ
 መጻጸ

ከሲል
ከርሚል
ኩል
ኪሩቤል
ካሲል
ኮል
ኮሞል
ኮሕል
ኮልኮል
ወይጠል
ዘብሂል
ዙጋል
ዚፋል
ዛዕጉል
ዜቡል
ዝብል
ደመ አስካል
ደንቀል
ደወል
ደወል
ደገል
ዳንኤል
ድንብዕኩል
ድንግል
ገብርኤል
እግዚእ ወገብር
ገንቢል
ጋሚል
ጋብኤል
ጌልጌል
ጌባል
ግንፋል
ጎሆኤል
ጎል
ምመጋጮጎገል
ጎራድል
ጠል
ጸበል
ጸናጽል
ጸንቢል
ጸንቢል
ጸንቢል
ፃሕል
ጸሉል
ጸላል

የዕብ ፱ኛ ወር ታኅሣስ
ችፍርግ
ኅዳር የዕብ፳ኛ ወር
የመልአክ ስም
ታኅሣስ
እንኮይ ሎሚ
እሺ
ኮል
ጉንዳን
ድኩላ
የሰው ስም
የኮከብ ስም
ሽንብራ
ዛጎል
የጣዖት ስም
ኩስ የብረት አር
የወይን ጽጅ
ጋጋኖ
ሰበካ ዳርቻ
ዙሪያ አውራጃ
እግር ብረት ጋጋኖ
እግዚአብሔር ፈራጂ
የጉማሬ ወጥመድ
ቆንጆ ጥብቅ
የእግዚአብሔር ሰው
»
ዘውድ
የፊደል ስም ስመ አምላክ
የሰው ስም ምላክ
ሰማይ
ያገር ስም
ጡብ ግምብ
ቆላ
በረት
እንኮራኮር
ጅብ
ውርጭ ለምለም
ትቢያ
ጸናጽል ሻሁራ
ሽፋሽፍት ቅዳጅ
ሽፋሽፍት ቅዳጅ
አጥላስ የሀገር መጎና
ወጭት ገበታ ጸፊያ
ደንቆሮ
ጥላ ምሳሌ

ጸቡል
ጸንብላል
ጸንጉል
ጸንጽላል
ፈልፈል
ፈናጦል
ፋሀል
ፋል
ፋል
ፋሂል
ፋልፋል

ትቢያ የመላበት
ብራብሪት
ፋግ
ብራብሪት
ምንጭ ዘሆን
ዘንዶ
ሰካር
ባቂላ
አሾክፂኪ
ሰካር ዘማዊ
ፋንጃል ሱልጣን

ላብዕ ነባር

ሀሎ
ሐሎ
ሉሎ
ሊሎ
ላሕሎ
ላሀሎ
ሉሎ
ሉሎ
ማዕሎ
ሲሎ
ሰቅሎ
ሲኬሎ
ሰቅሎ
ቀርጠሎ
ባዕሎ
አውሎ
ኤሎ
ከሎ
ከበሎ
ከንበሎ
ጸለሎ
ጸተሎ
ፋሎ

አለ
የሰው ስም
ሰይጣን
ወፍ ፫ጉተና ያለው
ወገል ከርፈዝ
አለሎ
አሞራ
ኮረፍታ
ዶማ
ያገር ስም
ሚዛን
የወር ስም
ሚዛን
ናርጅ
ድን
ብርቱ ነፋስ
ያገር ስም
ቅቤ
ቀለበት መያረ ታቦት
ወለባ
ጥላት
የሚያሰክር መጠጥ
ከረጢት ሙዳይ

92

ተነርመ
 ተሐድመ
 ተለመ
 ተሰረመ
 ተሠየመ
 ተሠጥመ
 ተሳለመ
 ተርሕመ
 ተርጎመ
 ተቀየመ
 ተቃወመ
 ተነወመ
 ተነወመ
 ተከትመ
 ቀደመ
 ተጸመመ
 ተጸትመ
 ተፈፀመ
 ተፈጽመ
 ተፍፅመ
 ነወመ
 ኖመ
 አጎረመ
 ዐለመ
 አልኮመ
 አልኮመ
 አመግደመ
 አስተሐመመ
 አስተሐመመ
 አስተቃሠመ
 አረመ
 አርመመ
 አቀመ
 አቀመ
 ዐተመ
 አነመ
 አደመ
 ዐደመ
 አደምደመ
 አግደመ
 አግደምደመ
 ዓመ
 ከመመ
 ከረመ
 ከተመ
 ወስከመ

እርም አለ ተከለከለ
 ተፈጠረ ሆነ
 ተለመ
 በረገገ ገባ
 ተሾመ
 ዘገጠ ሰጠመ
 ተፋቀረ
 ወለቀ ተሠራ
 ተረጎመ
 ቂም ያዘ
 ተከራከረ
 አለመ
 ተሸሸገ ተሠወረ ተቀመጠ
 ተከተበ
 ተደነቀ
 ችለል አለ አደናቆረ
 ተሠበረ
 ተጨረሰ
 ጣዖት አመለከ
 ጎረሰ
 ተኛ
 ተኛ አንቀላፋ
 ሥራ ሕግ አደረገ
 ጻፈ አስተማረ
 ጻፈ ጣፅ ተመተመ
 መታ አቃፊ
 መለሰ አግድሞ አሳየ
 አዘጋጀ ተጋ ወደደ
 አሰበ
 አምዋረተ
 አረመ
 ዝም አለ
 አቆመ
 ፈፀመ ወሰነ ደነገገ
 ተቆጣ
 ሠራ
 አማረ
 አቃጠረ
 አብሮ ሄደ
 አገደመ
 አፋተለ
 መሰገ
 ቆረጠ
 ከረመ
 አተመ
 ሰነገ

ዘንመ
ዝህመ
ደልጎመ
ደምደመ
ደክመ
ደክተመ
ደገመ
ዳጎመመ
ገረመ
ገዘመ
ገደመ
ጎርየመ
ጠለመ
ጠለመ
ጠመ
ጠምጠመ
ጠቀመ
ጠቀመ
ጠፀመ
ጠወመ
ጥዕመ
ጦመ
እስጠመ
እርቆመ
እልመ
ፀመ
ፀመመ
ጸተመ
ጸመ
ፈፀመ
ፈፀመ
ፍሕመ

ዘነበ
ሞቀ
እገነፋ
ጎተነ
ደክመ
ደኸየ
ደገመ
ናደ
ተፈራ ረገመ መጽም
ቆረጠ
ጠመመ እገደመ
እገመ
ከዳ
ቀለም እገባ
ጠመመ
ጠመጠመ
ጠቀመ ሰፋ
ናስ ግንብ ሠራ
ቀመሰ
ጠቀለለ
ጣፈጠ
ጠቀለለ ጠመጠመ
ቀደደ
ጸፈ
ጠቆረ
ደረቀ
ደነቆረ
ሰበረ
ጸመ
ጨረሰ
ዘጋ ለጎመ ሸፈነ
ፋመ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ቅድመ
አመ
ዐቅመ
እመ
እስመ
ከመ
ጽመ
ፍጽመ

ፊት ላ
ጊዜ በ
ያህል ስለ ልክ ዳርቻ
በ ባ በ ከ ካ ምናልባት እንደሆነ ምንም
ና ስለ እንኳን እኮን ብያ
እንዲሁ ዝምብሎ
መቸም መቸ ፈጽሞ
በፊት ወደፊት

ካዕብ ነባር ቃል

ስያድመ
ንስረኤልያመ
አሳተርመ
አቆመ
አድራቀስመ
ኤልያቂመ
እመ
እሞመ
ዘሐርመ
ዳዕመ
ፌነንመ ፌንመ
በታ
ፔንመ

ጨረቃ
ቤተ መቅደስ
የሳትራት
የእሥራኤል መዶለቻ
»
ዕንቁ
እናቱ
እናታቸው
የደም መሬት
እንጂ ብቻ
መንፈስ ቅዱስ የወረደበት
ሰይጣን

ሣልስ ነባር ቃል

ሐማሚ
ሐማሚ
መቅረሚ
ማሕመሚ
ሰርሚ
ላሚ
ሳሚ
ቀዋሚ
ቀዳሚ
ብንያሚ
ተሎሚ
አረሚ
አረሚ
አርማሚ
አርማሚ
አናሚ
ከራሚ
ጸታሚ

መከራ የሚቀበል
ምቀኛ
ያቀላላ ደመና
አሳማሚ
የሰው ስም
የሰው ስም
የሰው ስም
የቆመ ቋሚ የሚቆም
መጀመሪያ ቀዳሚ
የሰው ስም
ያገር ስም
አረመኔ አረማዊ ጸላት
በቂመ
ዝምተኛ
ሚዛን
ሸማኔ
የኖረ ጸጅ
ብርሌ

የራብዕ ነባር ቃል

ሐማ	የሰው ስም
ላማ	ለምን
መስቲማ	ሰይጣን
መጢማ	መዘፈቂያ ውሀ መጣጭ
መደልህማ	ጨለማ
ሰቂማ	ምርኮ
ሱማ	ያገር ስም
ሱብማ አደማ	አገር
ሴዴማ	ዋግ የመታው እህል
ራማ	ያገር ስም ሰማይ
በጉራማ	ማር
ቢጸልቲማ	ቀይ ሽንኩርት
ባማ	ላይ ያገር ስም
ቱማ	ነጭ ሽንኩርት
ታሕማ	አማች አምቻነት
ኑባማ	ያገር ስም
አስኬማ	አስኬማ
አውቴዝራማ	ያገር ስም
አዲማ	ትጋን
አድያማ	ያገር ስም
እማ	እናትዋ
ከላኩስቲማ	ማር
ከተማ	ጫፍ ራስ
ዋስማ	አሜክላ እሾህ
ዘማ	ጋለሞታ
ዜማ	ዜማ ምስጋና
ዝራማ	መላእክት
ደልጉማ	ገንፎ
ድልጉማ	ቀለበት
ድምድማ	ራስ ፀጉር
ገማ	ዝርግፍ የወርቅ አጫዋች
ጉማ	ጎራና ድምጽ ዜማ
ጋማ	የፊደል ስም
ጥልማ	ዕንቁ
ጸጥሮማ	ቤተ ክርስቲያን
ጳኩሲማ	ለከት ቡብኛ ለሴ
ፈርማ	ያገር ስም
ፌማ	ጠቢብ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሕመሚ	ምቀኝነት
ሕጥሚ	ጎመንዘር
ማሕመሚ ማሕሚ	እግር ብረት
ሰሎሚ	ሰላማዊት
ሱላሚ	ፍቅር
ትሣሚ	ዓይነት ፍጥረት
ቶሚ	ሽቱ
አሚ	በ ጊዜ ድረስ
አበሚ	አደይይሚመስል ሽቱ
ዕቃሚ	ሥርዓት
ዕድሚ	ዕድሜ ዘመን
ዕድሚ	ቀጠሮ
ኩጥሚ	የጎመን ዘር ቅባኑግ
ኩጥጥሚ	ጥጥ
ደርክሚ ድድርክሚ	የብር ዓይነት
ድድርክሚ	ሚዛን
ጊሚ	ጉም
ጳጉሚ	ጳጉሚ

የሳድስ ነባር ግሥ

ሐምሐም	ቅል
ሐም	አምቻ
ሐኪም	ወጊሳ ብልሃተኛ
ሕልም	ሕልም
ሕማም	እመም መከራ
ኀርም	እርም
ኀብስተ ምሥያም	መሶብ
ላሕም	ላም በሬ
ልሐም	ክፉ የክፉ
ልጓም	ልጓም
ሎም	ጅብ
መልግም	መሎጊያ
መስሐም	ዋሾ
መስልም	እስላም
መስተሐምም	አሳቢ ትጉ
መስተሳልም	አፈቃቃሪ አስታራቂ
መስተቃስም	ሚርተኛ ዛጎል ጣይ
መስከም	ደገፋ መሸከሚያ
መስከረም	መስከረም

መቃሥም
 መቃድም
 መቅስም
 መቅስም
 መቅድም
 መዓልም
 መግድም
 መጉርይም
 ማሕምም
 ማኅተም
 ሚም
 ማሕረም
 ምሕራም
 ማሕዳም
 ምሥያም
 ምሥያም
 ምዕናም
 ምዕናም
 ምዕያም
 ምድጋም
 ሰሊሆም
 ሰሊሆም
 ሰላም
 ሰልዋም
 ሰምሕም
 ሰምሳም
 ሰቄጤሌም
 ሰናም
 ሰገም
 ሳሌም
 ሴም
 ሴኬሴቴናሆም
 ስም
 ስምስም
 ሠርም
 ስርወ ጎሩም
 ስናም
 ስኮም
 ሰጉም
 ሶም
 ሬከትም
 ርኤም
 ርኳም
 ሮኩም
 ቀለም

ማርት
 ሳር
 መልቀም
 መልቀሚያ ማርት
 መጀመሪያ
 መምሕር
 ዱር ለዱር የሚሄድ
 ዋገምት
 ምጥ
 ማኅተም ቅርጽ
 ስመ አምላክ የፊደል ስም
 መስገዳ መሠውያ
 ጣዖት
 መተኛ ምንጣፍ
 ሣጥን ስፍራ ማኖሪያ
 አገልግል
 መሸመኛ የሸማኔ ዕቃ
 የሸማኔ ጉድጓድ
 በረት አማጋ
 መድገሚያ መድገም
 መስኖ
 የተላከ
 ሰላም ፍቅር
 ልብ
 ፍላፃ
 ሳንሳ
 የሸክም ሥራ ተሸካሚ
 ጎባጣ
 ገብስ
 ያገር ስም
 የታወቀ የከበረ
 እቅፍ ዶሮ
 ስም
 ሳንሳ
 ጥልቅ
 ሹሉዳ
 ጥርሳም ገጣጣ
 እንኮላ
 ድድ
 ዕንቁ የከበረ ደንጊያ
 የውሀ እናት
 ከረከንድ
 ዕብነ በረድ ሣፅን መቃብር
 ሣፅን
 ቀለም

ቀሠም
 ቀሥታም
 ቀስታም
 ቀዊም
 ቀዲም
 ቁም
 ታህም
 ታም
 ታዲም
 ታውም
 ቄደራም
 ትሠም
 ትኑም
 ቆም
 በሀም
 በልቀም
 በራቄኒም
 በርሲም
 በዓሊም
 ቡጥም
 ቢስም
 ቢሶም
 ቢሩሲም
 ቤስም
 ቤሬሲም
 ብንያም
 ተቅሣም
 ተቅራም
 ተቅዋም
 ተንከተም
 ቴንቆም
 ትልም
 ትማልም
 ናሆም
 ናታኒም ናቴኒም
 ናሬዴም
 ንዋም
 ንፍታሌም
 ዓለም
 ዓለም
 ዓም
 ዐምዓም
 አርያም
 አቃኒም
 ዐቅም

ፍሬ
 ቦለታ መስቀል
 መንደ
 መቆም
 መቅድም
 ቂም
 ገብረ ጉንዳን
 ሽቱ
 ምሥራቅ
 አለቃ
 ሰገድ
 የተለቀመ
 አካል
 ቁመት
 ድዳ
 ሐሞት ጠባይ መሬታዊ
 ኮሽሽላ
 የዛፍ ስም
 የጣዖት ስም
 የእንጨት ስም
 ዛፍ መልካም ፍሬ ያለው
 ባምባ
 የዛፍ ስም
 አዲስ የዛፍ ስም በዓረብ ምድር ያለ
 የዛፍ ስም
 የደጎንነት ልጅ
 ፍሬ መከር
 ቀርም
 መቅረዝ
 መሰላል ድልድይ
 ቁመት
 ትልም እርሻ
 ትላንት
 መጽናናት
 ለቤተእግዚአብሔር የተሠጠ
 የረዓይት ወገን
 እንቅልፍ
 በመታገል የተገኘ
 ዓለም ሰው ቀድሞ
 የቀደሙ አባቶች ዘመን
 ዓመት
 ረግረግ
 ከፍታ ረጅም ሰማይ
 አካል
 ልክ ዳርቻ

አበላሕም
አበሌሉም
አበደም
አብሪም
አብራም
አብርሃም
አዳም
አዲም
አዲግ
አድግ
አድገ ገዳም
አግሪም
አግሪም
ዐፅም
ዐፅም
ኢም
ኢየሩሳሌም
ኢየሩሳሌም
ኢያቄም
ኤላም
ኤልም
ኤታኒም ኤትሐኒም
ኤዶም
ኤፍሬም
እም
እም
የተኑሣ
እስላም
ዕብነ ሐኪም
እታኒም
እንባቆም
እንተላም
ዖም
ኦከማርም
ከማኒም
ከርም
ከርም
ካም
ኬሬስም
ከርም
ኮከም
ውልም
ዘም
ዝሀም
ዝማም

ባለ በሬ ባለ ላም
 እበ ሰላም በዓለ ሰላም
 ደመኛ ባለ ደም
 ልብ
 ታላቅ አባት
 የብዙ አባት
 መልካም ምን ያምር
 ቁርባት የባሕር ዓረብ ቅናት
 መሸከም መጫን
 አህያ አድግ ወላሕም
 የዱር የሚዳ አህያ
 የኢስማኤል ልጆች
 ኖራ አውጭዎች ቀበች
 አጥንት
 ወገን
 ቀኝ
 ያገር ስም
 መንግሥተ ሰማያት
 የእግዚአብሔር ገንዘብ
 ድርገት መውረጃ
 መደብ
 ጥቅምት በዕብራውያን
 ገነት
 በመከራየ አገር እግዚአብሔር አበዛኝ
 እናት
 ከኪካ ክበባ ይልቅ ቀድሞ
 እስላም
 ልጅ
 የብር ገንቦ
 ማቀፍ
 አንድ ጫን
 ዛፍ
 የጣዖት እቃ የጣዖት ካህናት
 ዳቦ
 ክረምት
 ምንጭ
 ትኩሳት ጥቁር
 የዛፍ ስም
 የወይን እንጨት ወይን
 አንኮላ
 ጉበት
 ደም
 ሙቅ ሙቀት
 ስናግ

ዝናም
 ዘም
 ዘም
 የቁም
 የ-ም
 ደመንማም
 ደም
 ደሮም
 ደክታም
 ዲድርክም
 ዳግም
 ዴብላታም
 ድርህም
 ድክቱም
 ደም
 ደሮም
 ደታደም
 ገሃኑም
 ገዳም
 ጌሠም
 ጌቤሌም
 ጠልሰም
 ጥልም
 ጥቅምቅ
 ጸርቀም
 ጸሊም
 ፀታም
 ጸናታም
 ጸጋም ጸም
 ፅሕም
 ጽሕም
 ጽቱም
 ጽግም
 ጸም
 ፊካትም
 ፋራም
 ፋእም
 ፋእም
 ፋእም
 ፌላኔሙኔሙኒም
 ፌቴሌኔሙኒም
 ፍሕም
 ፍርም
 ፍናፍንታም
 ፍጽም

ዝናብ
 ደም
 መረቅ
 ጽኑ
 ዛሬ
 እቃ ቤት
 ደም
 ሰፊ ሜዳ አዜብ
 ድሀ
 አላድ
 ሁለተኛ
 ያገር ስም
 አላድ
 ድሀ
 ባርያ
 የደቡብ ነፋስ
 ያገር ስም
 ሥቃይ
 ዱር ገዳም
 ነገ
 አዋጅ መንገሪያ
 ክታብ ጠልሰም
 ዕንቁ ግምጃ
 ግምብ ቅጥር ናስ
 ሽቱ
 ጥቁር
 ጠማምነት
 ጤና አዳም
 ግራ
 ዕሕም
 ፍላፃ
 ሰባራ
 ግራ
 ጸም
 የውሀ እናት
 አንድ ምድረ በዳ
 ድርብ
 ጉርሻ
 ማግ
 ሥውር ቦታ
 ነጭ ድኃ
 ፍም
 ጎብረ ሰማይ
 ፍፍፍንት
 ግንባር

የ ስ ግሥ

አምስት አደረገ
ዋሃ
ፈለገ መረመረ
አረሰ
ጠነቆለ
አደላደለ አቀማጠለ
ተከባከበ ተናገረ
አዋለደ
በግዞት ቤት አሰረ
አነከሰ ተጠራጠረ
ተጠራጠረ አሳጣ
ተሻለ
አዘነ
አደሰ
አፈሰ ዘገነ
ነቀፈ
ነቀነቀ
ጠረገ
ተሰደደ
አለቀሰ
ለበሰ
አበራ አንጸባረቀ
ተማማለ
ላሰ
ለወሰ
ቆፈረ ነቀለ አፈለሰ
መለሰ ተንግግግ
አንጸባረቀ
ጠወለገ ተበላሸ
በሰበሰ ራሰ
ለየ
ተጣላ አስገለለ
መነኮሰ ተለየ ሞተ
ጸጅ አደረገ
አደለ
አበለ
ሦስት አደረገ
ጎደለ ጠረገ

ሐመሰ
ኀመሰ
ኀሠሠ
ሐረሰ
ሐረሰ
ሐረሰ
ሐረሰ
ሐረሰ
ሐበሰ
ሐንከሰ
ሐንፈሰ
ኀየሰ
ኀየሰ
ሐደሰ
ሐፈሰ
ኄሰ
ሐሰ
ኖሠሠ
ለሐሰ
ለቀሰ
ለብሰ
ለንጸሰ
ለከሰ
ልሕሰ
ሎሰ
መሐሰ
መለሰ
መለሰ
መረሰ
መረሰ
መቀሰ
መቆሰ
መንኮሰ
መየሰ
ሚሰ
ሞቀሰ
ሠለሰ
በኮሰ

መልእክ ሞት
ዋሻ ገደል
ጉስምት
ሽቱ
ሽቱ
ደቅማ
ሽቱ
የልብስ የፈትል ሥራ ትት ሰፊት ጥልፍ
ቀረፋ
ደም
ያገር ስም
የእንቅልፍ ጋኔን
ያገር ስም ተራራ

ሳብሶ ነባር ግሥ

መጽአሞ
መጽአሞ
መጽሞ
ቀናንሞ
ቀንሞ
ቄደርሞ
አበሞ
እንሞ
አባሞ
ዞሞ
ዳሞ
ደራሞ ጸራሞ
ፍጥም

ሰኮሰ
 ሠደሰ
 ረምሰ
 ረምሰሰ
 ረኩሰ
 ርሕሰ
 ሮሰ
 ቀሰ
 ቀርቄሰ
 ቀደሰ
 ቆስቆሰ
 ብሐሰ
 ተሕሰሰ
 ተሐወሰ
 ተለሐሰ
 ተላወሰ
 ተመርሰ
 ተመቆሰ
 ተመቆሰ
 ተመኔሰ
 ተሞገሰ
 ተርኩሰ
 ተቃለሰ
 ተበኢሰ
 ተተርኢሰ
 ተጎፈሰ
 ተአንሰሰ
 ተአንበሰ
 ተአወሰ
 ተፀገሠ
 ተከነሰ
 ተከወሰ
 ተዋቀሰ
 ተከውሰ
 ተውሕሰ
 ተዋከሰ
 ተደነሰ
 ተግገሠ
 ተጸጸሰ
 ተፀነሰ
 ተጸጸሰ
 ተጸወሰ
 ተፈርነሰ
 ተፋለሰ
 ተፋለሰ

ተሰበሰበ ሸሹ
 ሥድስት አደረገ
 ረመሰ ራሰ
 ዳሰሰ
 ረከሰ አደፈ
 ራሰ
 ወለደ
 ቀሰሰ
 ገበጣ ተጫውተ
 አመሰገነ ለዩ
 ማገደ ቆስቆሰ
 ባሰ
 ታሠረ
 ተነቃነቀ
 ተሰደደ
 ተጎቀሳቀሰ ተላወሰ
 ማስነ በሰበሰ ቆሰለ
 ቆሞሰ ሆነ
 ተለዩ
 ተጣላ ተከራከረ
 ባለግል ሆነ
 ተረከሰ አቃጠለ
 ታገለ
 ተጣላ
 ተጎተራሰ
 ተነፈሰ
 እንስሳ ሆነ
 አንበሳ ሆነ
 ተንጀረጀረ
 ቻለ ታገሠ
 አንድ ሆነ
 ተነቀነቀ
 ተምዋገተ ተጣላ ተካሰሰ
 ተደባለቀ ተናወጠ
 ተዋለ
 መረመረ
 ረከሰ ኃጢአተኛ ሆነ
 ፈቀቀ አለ ሸሹ
 ቆስነት ተሾመ
 ተቸገረ
 ተረገዘ ተጸነሰ
 ልምሾ ሆነ
 ሰላላ ሆነ
 ተቀማጠለ
 ተንከረተተ ዞረ
 ተጣላ ተከራከረ

ተፋለሰ
 ተፋለሰ
 ታኤሰ
 ነሐሰ
 ነስነሰ
 ነቀሰ
 ነግሠ
 ነፍሰ
 ንገሰ
 ንዕሰ
 አሕረሰ
 አልኖሰሰ
 አስተንኢሰ
 አርመስመሰ
 አርመስመሰ
 አርመስሰ
 አሰሰ
 አናብለሰ
 አንበስበሰ
 አንገስገሠ
 አንፈሰ
 አንፈሰ
 አክወሰ
 አኩሰ
 አኩሰ
 አወሰ
 አውሐሰ
 አዩሰ
 አግገሠ
 ዐወሰ
 አጸጸሰ
 አጽሐሰ
 አጽረሰ
 አፍለሰ
 አፍረሰ
 ኤሰ
 ኤሰ
 ዒሰ
 ከልሰሰ
 ከርተሰ
 ከበሰ
 ኮሰ
 ኮሰ
 ኮሰ
 ኮሕሰ
 ኮሕሰ

ተለያዩ
 ዕፃ ተጠጣለ
 ተገዛ
 ሠራ ናሰ
 ነስነሰ በተነ ንዘንዘ
 ለዩ
 ነግሠ
 ነፈሰ
 ነጸነጸ ናሰ
 አነሰ
 አሳደገ አሳረሰ
 ሹክ ሹክ አሰ
 አሳነሰ አቃለለ አንደለ
 አጥመስመሰ
 ትምግምግ አለ
 ጸጥ አደረገ
 በደለ
 አቃጠለ መታ
 ተመላለሰ
 አነቃቃ አነገሣ
 አረፈ አሳረፈ
 ደሰ አሰኘ ተነፈሰ
 አደባለቀ
 አግሰለ አደባለቀ
 አነቃነቀ አናወጠ
 አደባለቀ ታ
 አዋሰ
 ዛቦረ
 አነግ አገለለ
 አነጠሰ
 ቆጸሰነት ሾመ
 አሸበሸበ አጠባበቀ
 አጠረሰ
 አፈለሰ አስለቀቀ
 አፈረሰ
 ተጣላ ዛቦረ ተከራከረ
 ንነፈለ ፈሰሰ ፈላ
 ታገሠ
 ሰነደቀ ነዳ አሰረ
 ጸፈ
 ጠመጠመ
 ነቀነቀ አወከ
 ለዩ ነቀፈ ጠረገ
 አጠፋ ወረሰ
 ሰፋ ዩቂስል ስፋት
 አገዢ እጃ ሆነ

ወረሰ
ወቀሰ
ወቀሰ
ወደሰ
ወጠሰ
ወጥሰ
ዘልገሰ
ዘልገሰ
የብሰ
ደመሰ
ደምሰሰ
ደረሰ
ደቀሰ
ገኘሠ
ገሠሠ
ገሰገሰ
ገረሠ
ገብሰሰ
ጌሠ
ጌረሰ
ጌነሰ
ጠረሰ
ጠቀሰ
ጠብሰ
ጠሌሰ
ጸርሰ
ጸብሰ
ጸብሰ
ጸንሰ
ጸሕሰ
ፈቀሰ
ፈለሰ
ፈረሰ
ፈወሰ
ፈደሰ

ወረሰ
ወቀሰ ዘለፈ
ከሰሰ ተናገረ
አመሠገነ
አነደደ
ተቃጠለ ተንቦገቦገ
ቁስለ ሥጋ ታመመ
ቆሰለ ጎሰቆለ
ደረቀ
ሸፈነ
ደመሰሰ አጠፋ
ደረሰ
ተኛ
አደረ
ዳሰሰ ነካ
ለሰነ ደለዘ
ሠራ
አረጀ ለሰነ
ገሠገሠ
አጠመደ ሠራ
ከሽየ ተቸገረ
አጠረሰ
ጠቀሰ
ጠብሰ
ጠሌሰ
በለዘ
ተደብለበለ
ደከመ ልምሾ ሆነ
ጸነሰ
ረገጠ
ፈተለ
ተሰደደ
ፈረሰ
አነደ
ቆራ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ሰ ግን፥ ና፥ ሳ፥ ስ፥ ማ፥ ይሆናል

ካዕብ ነባር ግሥ

የገበታ ውሀ

ሙርየንሱ

ስሱ
ናሚሱ
ንርቃሱ
አክሱ
ኢያሱ
ፀርሱ
ፋሲሊያሱ

ስድስት
የሰው ስም
ጎድቃሉ የሰው ስም
የሰው ስም
እግዚአብሔር ረጀ
ዕንቁ
አቤቱ እኔ ልሙትልህ

ሣልስ ነባር ግሥ

ሐራሲ
መያሲ
መኩሲ
ሱሲ
ሣሉስ
ሳምሲ
ቤተ መያሲ
ብእሲ
ብእሲ
ከይሲ
ኩሲ
ፈላሲ

ገፅሬ ጠንቋይ
ጸጅ አበዛ
ሞከሽ
ፀሐይ
የሰው ስም
አጥፊ
የጸጅ ቤት
ሰው
ብሩህ
እባብ
የሰው ስም
ስደተኛ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሐዊሳ
ሊሳ
ሎቅሳ
መቅሳ
ምሕሳ ሱሳ
ተቢሳ
ተኬሳ
ትያሳ
ኒሳ
ንሒሳ
ንሒሳ
ዓሣ
አበሳ
አቢሳ
አንበሳ
ኢያሳ
እንስሳ

እንዴት ዋልህ
ዱር
ባዶ ቤት
ጋብላ የኩብት ቤት
ያገር ስም
ሸንበቆ ትቢያ
ትክሻ
ያገር ስም የልቅሶ አገር
ሚያዚያ ፩ኛ ወር
ያገር ስም
በረት
ዓሣ
በደል
የሰው ስም
አንበሳ ንጉሥ ወልድ
የልቅሶ አገር
እንስሳ

ከኒሳ
ገርሳ
ጋርሳ
ጋርሳ
ጎለምሕሳ
ፈርከሊሳ
ፒሳሳ
ፒሳሳ
ፒሳሳ
ፒሳሳ
ፒሳሳ

ቤተ ክርስቲያን
የብረት ችግክር
የዛፍ ስም የሚበላ ፍሬ ያለው
አምባዛ ታላቅ ዓሣ
አሮጌ በረት
ሽቱ
ድንኳን
ጨው
ይብስ ቅጥራን
መጣብቅ ሸህላ [አፍለኝ ቂጣ]

ኃምስ ነባር ግሥ

ሕንካሴ
ሕዳሴ
ምኩሴ
መብ
ምናሴ
ሥላሴ
ራምሴ
ቅድሴ
ብናሴ
ነሐሴ
ከይሴ
ካሐሴ
ክናሴ
ኩሴ
ዝልጋሴ
ጋምሴ
ጽርድከይሴ

ማንከስ ጥርጥር
ብርሃን ማይስ
ሞከሽ
ከውሀ የወጣ የተገኘ
መከራዬን አስረሳኝ
ሦስትነት
ያገር ስም
ምሥጋና መቅደስ
ጨረቃ
ነሐሴ
ጉበት
ሰንበር
አንድነት
ያገር ስም
ቁስለ ሥጋ ጉስቁል
ያገር ስም ና
ቆቅ

የሳድስ ነባር ግሥ

ዓለስ
ሐመብ
ሐሚጥልድስ
ሐምስ
ሐረስ
ሐራስ
ሐብስ
ሐኖስ
ሐዲስ
ሐፍስ
ሐስ

አጃ
አመብ አምስተኛ
አራጣ
አምስተኛ
አውራሪስ
አራስ ጨቅላ
የእስር ቤት ምድር ቤት
ሰማይ
አዲስ
ዝግኝ ገንዘብ
ነቀፋ ጽል ክርክር

ሂሮድያኖስ
ሕልክስ
ሕልቁንድስ
ሕምስ
ሕንቃስ
ሕዋስ
ህያክንቶስ
ለንዳስ
ለንዳስ
ለውንትዮስ
ሉቃስ
ሊባኖስ
ሊቦስ
ሊጦስ
ልብስ
ልውስ
መሐሠሥ
መኖሥሥ
መለንስ
መለገስ
መልበስ
መልክያስ
መማይኔዎስ
መምስ
መሳውስ
መስፈርስ
መርስ
መቃርስ
መብእስ
መብእስ
መተርእስ
መነኮስ
መንከስ
መንፈስ
መኪማስ
መድብራይጥስ ባዶ
መጠንብኮስ
መጥረብሊስ
መጥረጸሊስ
መፍለስ መፍሉስ
ሚረሰንስ ሚርሰንስ
ማናስ
ሚክያስ
ማሕረስ
ማስያስ

ሸመላ ዓሣ ለቃማ ኢሞራ
ኩርፊት ነፋስ
ስመ መንፈስ ቅዱስ
ማኅፀን
ዊቃ
ብልት መንቀሳቀስ የሚመስል
ዕንቁሉ ሴታቀን ግምጃ
መብረት ብርሃን
ግምጃ
የመቅሠፍት ስፍራ
ነጸብራቅ ብርሃን
ዛፍ ያለው ተራራ
ያገር ስም
ሰሊጥ ዝፍት
ልብስ
የታሸ ልውስ
ጉጠት
ሾክ መጥረጊያ
ኦግ
ሰነፍ ቸልተኛ ቀለጤ
ልብስ
መልክተኛ
ሰይጣን
ባለምዋያ
ጅማት
አንድ ዓይነት ሕማም
ወደብ ጸጥታ
ቅዱስ ብፁዕ
ሸካራ ጉጣጉጥ
ሰንካላ
ትራስ
መነኮሴ
መንጋጋ አገዳ
የማይታይ ሥልጣን
ያገር ስም
ባድማ
ሰይጣን
አቡን ጳጳስ
ጳጳስ
መፍል እረይ
ቃጋ
የሰው ስም
ማነው እንደ እግዚአብሔር
ማረሻ
ቅቡዕ የተቀባ

ማርቆስ
ማርቆስ
ማዕስ
ማቴዎስ
ማጥያስ
ማዕስ
ማዕስ
ሚሎስ
ሚሎስ
ሚስ
ሚርሌንስ
ሚቴዳስ
ምሐስ
ምሕማስ
ምልስ
ምልስ
ምድቃስ
ምድቃስ
ምክማስ
ምክማስ
ምክማስ
ምገስ
ሠሉስ
ሠላስ
ሴሬኔስ ሴሪኒስ
ስርዶንክስ
ስብሌንዮስ
ስቅማንድርስ
ስንኩሪስ
ስንክሪስ
ስንድርስ ስንድሪስ
ስንድርስ
ስጢጥራስ
ስጢጳዮስ
ስጳለክስ
ስጳለክስ
ስፊርስ
ስፎንያስ
ሱላማጢስ
ሱቃጢስ
ሱጡቃጢስ
ሲላስ
ሲላስ
ሲራስ
ሲኖዶስ

መዶሻ መቀጥቀማ
ሰልፈኛ ተጋዳይ
ዳቤ
ምርጫ ጸጋ የተሠጠው
የእግዚአብሔር ጸጋ የተሠጠው
ዓረብ ያልገባ ጀንዲ
ቁርባት
የእሳት ሰይፍ
እሳት መንፈስ ቅዱስ
ጸጅ
ቀጋ
ሐዋርያ መልክተኛ
ንቁል ፍላሽ
መዋኛ
ነጻብራቅ ብልጭታ
ፀዳል ሽልም
ምኝታ
መንታ
በረሀ አዘቅት
ሣጥን
ዳውጃ
ሞገስ ባለምዋልነት
ማክሰኞ ሦስተኛ
ሦስት ሦስተኛ
ሰጎን
ሰርዶ የጥፍር ውስጥ ሥጋ የሚመስል
ሰይጣን
ሽቱ
አማላጅ
መምህር
ሽቱ ፅጣን
መጫ ዕጣን
አራት ድረም ፪ ብር
የተልባ እግር ልጥ ጭረት
እርጃኞ
እስስት
ዕንቁ ሰማያዊ የወርቅ ነቁጥ ያለበት
እግዚአብሔር የጠበቀው የሠወረው
ያገር ስም ቤተክርስቲያን
ሽቱ
ሽቱ
የሰው ስም
ፅንቁ
ሰጎን
የተሰበሰበ ጉባዔ

ሣልስ
ሳዊርስ
ሣድስ
ሴሩክያስ
ሴርኔስ
ሴኔስሮስ
ሰሉስ
ሥልስ
ሰሎንዲስ
ሰምናስ
ስቅጢስ
ሶጣስስ
ሬስ
ርሐስ
ርዕስ
ርኩስ
ሮስ
ቀለንቶስ
ቀሌምንጦስ
ቀሲስ
ቀርሚሌስ
ቀርቂስ
ቀርጠልስ ቀርጣልስ
ቀናንሞስ
ቀንሞስ
ቀውስ
ቀውስ
ቀይስ
ቂላኖስ
ቂላኖስ
ቂስ
ቂድስ
ቃስ
ቃዲስ
ቂዳርስ
ቂድሪኖስ
ቂድሮስ
ቂድሮስ
ቂጽርስስ
ቅዱስ
ቅዱስ
ቆሞስ
ቆሮስ
ቆንዶራጢስ
ቆንደራጢስ

ሦስተኛ
የሰው ስም
ሥድስተኛ
ፀጥታ
ቀበሮ
ድርጭት
በሦስትነት ያለ
ሦስት
የሰንደል እንጨት ዕፀ መድኃኒት
የሰው ስም
ዕንቁ
ቅንጭብ
ስመ አምላክ የፊደል ስም
የራስ
ራስ
እርኩስ
ልጅ
የድሮ የካቲት ወር
የሰው ስም መጽሐፍ
ቂስ
ለምለም ዱር
ገበጣ ሠንጠረዥ
ቅርጫት
ሽቱ
ሽቱ
የኮከብ ስም
ቀስት
ቂስ ገበዝ
ሞጣሕት ኩፋር
መነሻ ጸፊያ መጠምጠሚያ
የሰው ስም
ሃይማኖት
ዕጅጠባብ ቀሚስ
በረሀ ምድረበዳ
አክሊል ቆብ
የዛፍ ስም
ዋንዛ ዘግባ ዱር
ጥቁር ግምጃ
ጽድ
የተቀደሰ ንጽሕ ልዩ
ክቡር ምሥጉን
የኤጲስ ቆጶስ መጋቢ
ላዳን
የሙጃ እንጀራ
ዳጉሳ

ቆንዶራጢስ	የግርሽ ዓይነት ብር
ቆጵሮስ	ያገር ስም
ቆጵሮጢስ	የገብ አውራ
ቆስቆስ	የቤት ዕቃ
ቁልቆስ	ቁልቆል
ቁሳቁስ	ዕቆች
ቁድስ	የተቀደሰ ስፍራ መቅደስ
ቁድስ	ሃይማኖት
በሶንስ	፱ኛ ወር ግንቦት በግብፅ
በርባሮስ	ጥልቅ ከፍተኛ በታች ያለ
በርተሎሚያስ	የሰልፈኛ ልጅ ሰልፈኛ በዕብ.
በርናባስ	የደስታ ልጅ ዕብ.
በርኳስስ	የሰው ስም
በርዩድስ በርዮድስ	የታወቀ ጊዜ የዘመናት ክፍል
በዶስ ቆሮስ	ማድጋ
ቢሶስ	አረንጓዴ
ባሕሩስ	መቃ
ባርቶስ	የመጽሐፍ ስም
ባዕስ	ጸብ
ባዶስ	ቤዶ
ባመስ	ጅባራ
ብሕውስ	ሣር መጭ
ብልታናስ	ጨረቃ
ብላጣኖስ ብልጣኖስ	ያትክልት ወገን
ብስንሶስ	ግንቦት የግብጽ ወር
ተልፍዮስ	ረጅም
ተሥላስ	ሦስተኛ ደርብ
ተርመስ	ሽንብራ አደንጓሬ
ተአማካሲስ	ፀረ አግዚአብሔር
ተያጥሮስ	የጨዋታ ስፍራ አገር
ታኅሣስ	ታኅሣስ
ታመስ	ሐምሌ ፬ኛ ወር በዕብ.
ታአሎካስ	ደራሲ ነባቤ መለኮት
ታዴዎስ	ተአማኒ
ቱዎካሎስ	ነባቤ መለኮት
ቶማስ	እጽፍ ድርብ ፀሐይ
ኒሐስ ናሕስ	ኒሐስ
ነቅሪስ	ቀጥኝ
ነአስ	ታናሽ
ነገሥጋስ	መነቃነቅ
ነፋስ	ንፋስ
ነፍስ	ነፍስ
ኒጳልጽቦኖስ	አናጉንስጢስ ዲያቆን
ናሕስ	ንደል ሰገነት ኒሐስ
ናርዶስ	ሽቱ ናርጅ

ናብሊስ	ናብሊስ ቃዊል በገና
እንዶር	እንዶር
ፌንጣ	ፌንጣ
ትንሽ	ትንሽ
ንጉሥ	ንጉሥ
አጃ	አጃ
ካብ	ካብ
ደሴት	ደሴት
ስሐት መናፍቅ	ስሐት መናፍቅ
ልብሶች	ልብሶች
ጭፍራ መላፍንት	ጭፍራ መላፍንት
ሽቱ	ሽቱ
ዕንቁ ብጫ የሚመስል	ዕንቁ ብጫ የሚመስል
ስል	ስል
መዳል ወ አልባብ ባሕታዊ	መዳል ወ አልባብ ባሕታዊ
የሰው ስም	የሰው ስም
ያገር ስም	ያገር ስም
የሽቱ እንጨት ዕንቁ	የሽቱ እንጨት ዕንቁ
የምድር ዝፍት	የምድር ዝፍት
ኅጅ ስብስብ	ኅጅ ስብስብ
ከሃዲ መናፍቅ	ከሃዲ መናፍቅ
በርዘጊ	በርዘጊ
መርከብ የባሕር ሳንሳ	መርከብ የባሕር ሳንሳ
ግምብ የብር ዘንግ	ግምብ የብር ዘንግ
ዘንግ	ዘንግ
መናፍቅ	መናፍቅ
የባሕታውያን አለቃ	የባሕታውያን አለቃ
ሊቀ ጳጳስ	ሊቀ ጳጳስ
ሰማይ	ሰማይ
ፀዳል ብርሃን	ፀዳል ብርሃን
ብርቱ ነፋስ ባሕር የሚያናውጥ	ብርቱ ነፋስ ባሕር የሚያናውጥ
ተዋሕዶ ቀጥተኛ	ተዋሕዶ ቀጥተኛ
ጣዖት	ጣዖት
ፀሐይ	ፀሐይ
መስፈሪያ	መስፈሪያ
መስፈሪያ	መስፈሪያ
የጣዖት ስም	የጣዖት ስም
ዕንቁ	ዕንቁ
ኤዲስ ቆጶስ	ኤዲስ ቆጶስ
መዘምር አወዳሽ ደብተራ	መዘምር አወዳሽ ደብተራ
ራእይ	ራእይ
የገዳም አባት	የገዳም አባት
መዘምር	መዘምር
ቋንቋ	ቋንቋ
የግንዘት ፍታት	የግንዘት ፍታት

አብበልጂስ
አብረክሲስ
አብሮኮሮስ
አብኑስ
አብጥሊስ
አብጥልስ
አትራኮስ
አትሮንስ
አናጉንሲጢስ
አንቃስ እንቃስ
አንክስ አንኩስ
አንያኖስ
አንጢማርያጦስ
አንጢጂቆማርጦስ
አኖሬዎስ
አእኑስ
አኪላስ
አካኪዮስ
አካጥስ
አክሊማሮስ
አክሊሮስ
አክላስ
አክላፎስ
አክዮስ
አውራስ
አውራቂስ
አውርሐርስ
አውኪያኖስ
አውግስቶስ
አዛርያስ
አግመብ
አግዮስ
አጥላዕስ
አጽርግዮስ
አፍሊጢስ
አሳይያስ
ኢስ
ኢስታኑስ
ኢዮስ
ኢያስጸስ
ኤላጤኑስ
ኤላጤሊስ
ኤልግልስ
ኤልያስ
ኤልያስ

መዘምር
ግብረ ሐዋርያት
የሰው ስም
ዞጲ
የሥርዓተ መጽሐፍ
መዘምር
ዕንቁ
ወንበር መንበር
አንባቢ ጂያቆን
አዛባ ጭቃ
ጥርኝ
የሰው ስም
ፀረ ማርያም
ፀረ ማርያም
የሰው ስም
እንሰቶች
ንስር በጽርዕ
የሰው ስም
ዕንቁ
የኤጲፋንዮስ መጽሐፍ
ቄስ ገበዝ
አሼን
ብልሃት
ይገበዋል
ከዋክብት
አውሎ ነፋስ ኩርፊት
አውራሪስ
ውቅያኖስ
ነሐሴ በሮም
የሰው ስም
ቀለበት
ቅዱስ
ዝንብ
ሥጋ
ዝፍት ሰሊጥ
የእግዚአብሔር ደጎንነት
ጸብኦ መዛበር
አንድ አምላክ
አዳኝ መድኃኒት
ዕንቁ እሳት የሚመስል
የጥድ ዓይነት ዛፍ
ጥድ
ደጀ ሰላም
እግዚአብሔር ጉልበቱ
ዘይት ወይራ

ኤርምያስ
ኤጼማዴስ
ኤጼሞስ
ኤፌቆሮስ
ኤፌንዮስ
እልሶድስ
እቡስ
ዕብነ አድማስ
እንቃስ
እንድርያስ
ዕጦስ
ዕጦስ
ኢጦስ
ዕፀ ጳጦስ
ኢርያሬስ
ከሞስ
ከሞስ
ከርሥ
ከባበርዕስ
ከንትሮስ
ከንትሮስ
ኩጊስ
ኪስ
ኪሮስ
ኪሮግሊዮስ
ኪሮግሊዮስ
ካሞስ
ኬክሮስ
ኬጥሮፓውሎስ
ኬፋስ
ክሪጸራቱ ክርሲራ
ክርስ
ክርስቶስ
ክርስቶፎስ
ክርታስ
ኮሞስ
ኮስሞስ
ኮሬእቤስኮስ
ኮስኮስ
ኮብስ
ኮሕስ
ኮጊስ
ወራስ
ወራቂስ
ዋሕስ

እግዚአብሔር የሚያልቀው
መቃን
ቀሚስ
የሰው ስም መምህረ ኃጢአት
ሽቱ
ትንሽ ዱር
በደለኛ
የደንጊያ ንጉሥ
አዛባ
ወንዱ ኃይለኛ ጨካኝ በኩር
እንጥሽታ
ቅንድብ እንጥሽታ
እንቅልፍ
ጅባራ ባረንን
ፀሐይ
ጣዖት
ያገር የወገን ስም
ሆድ ውስጥ
ድምድማት
ዩ ዘመነ ዓመት
የፀሐይ መሥፈሪያ
ግላዳን መስፈሪያ
ምንጭ ክረጢት
የሰው ስም
አሽኮኮ
አሳማ
ጣዖት
የፀሐይ መሥፈሪያ
ጋን
ዕንቁ
እራያንማ ዕንቁ
ስስ ቀይ ዕንቁ
መሢሕ ቅቡፅ
ለባሌ ክርስቶስ
ወረቀት ብራና
መጨኔ
ስመ ወልድ ዓለም
ኤጲስ ቆጶስ
ብዙ ዓይነት ቀለማት
እባጥ ንፋት ጥፋት
የቄስል ስፋት
እንስራ
ኮከብ
ልክስክስ
ዋስ

ዋናስ	ዋልያ
ዘካርያስ	እግዚአብሔር የሚያስበው
ዘኬዎስ	ንጹሕእግዚአብሔር ያንጸው
ዜቡስ	ጣዖት
ያስቢስ	ዕንቁኦ
ያኖስ	አንበሳ ኃይለኛ ጽኑ
ይቡስ	ደረቅ
ይማሁስ	ምሥራቅ
ዮሐንስ	የአምላክ ስጦታ ደስታ
ዮናስ	ርግብ
ደመሳስ	በጥቁር ደመና የተሸፈነ
ደራስ	እንቅልፍ
ደርቃስ	ምዳቋ ዳባ
ደርቃስ	ነጠላ ሽማ
ደነስ	ርኩስት ዝሙት
ዲያብሎስ	ግም
ዲዮስቆሮስ	የሰው ስም
ዲድሞስ	መንታ
ዳስ	ኅጅ ዳስ
ዳርዮስ	ንጉሠ ሚዶን
ድንቡስ	የብረት መንደ
ድርመስ	ማድ ቤት
ድርስ	ሰገድ ወይራ
ድርዋስ	ወይራ ሰገድ
ድቡስ ድንበስ በትረ	መንግሥት
ድቡስ	በትር
ገመስ	ዕዳ አላድ ድሪም
ገመስ	ዲዋኒ ገንዘብ ግርሽ
ገመስ	ታናሽ ቀለበት
ገሪስ ገርስ	ሰንሰለት
ገውስ	የኮከብ ስም
ጋሙስ	ኅሽ
ጋይራስ	የሰው ስም
ጌናስ	ኾጋር ድህነት
ግማስ	ግማሽ
ግምስስ	ጣዖት
ግብስስ	ፍራሽ ልስን
ኅሚስ	ፊላ
ጠስ	ቅንድብ
ጠርሴስ	ያገር ስም
ጠርቤንቶስ	ሽቱ ጽድ
ጠርጤዎስ	ጥቁ፣ ድኃ
ጠውስ	ንስር አሞራ
ጠፍንቄስ	አውሎ ነፋስ ኩርፊት
ጢስ	ጢስ

ጢሮስ	ያገር ስም
ጣዎስ	ሶሪት ወፍ
ጢርባንጦስ	ጽድ
ጥረስ	መንጋጋ
ጥረቡናስ	የወታደር አለቃ
ጥፍንቄስ	ጭፍን
ጸሊስ	ሊቅ ከተማ
ጸላንዮስ ጸላኖስ	ሽቱ
ጸላስዮስ	የሰው ስም
ጸራቅሊጦስ	እማላጅ
ጸጥስ ጸጥያስ	የዛፍ ስም
ጸኩምስ	የግብፅ ፱ኛ ወር ግንቦት
ጸውሎስ	ታናሽ የተናቀ
ጸልጣስ	ጋሻ
ጸውቂኖስ	ጽድ
ጸጥሮስ	ድንጋይ
ጸላንጦስ ጸልጣኖስ	ያታክልት ወገን
ጸራስስ	ቀይ ዕንቁኦ
ጸሊስ	ኤጲስ ቆጶስ
ጸርስ	ስመ ነግድ
ጸባንዮስ	ሽቱ
ጸረስ ጸርስ	ጥርስ
ጸርስ	ብልዝ
ፈልኬንዶስ	ወራሽ
ፈረስ	ፈረስ
ፈውስ	መድኃኒት
ፈልክሰዩስ	የአምላክ ወዳጅ
ፈልጶስ	ፈረሰኛ ዘምባባ
ፈልጶስ	የፈረስ ወዳጅ
ፈንቃስ	የወፍ ስም
ፈንክስ	ጥምብ አሞራ
ፋራስ	የሰው ስም አዲስ ዓለም
ፍቡስ	ሽውራራ
ፒላስ	የጫጉላ ቤት
ፎቀንስ	ጉሬዛ
ፒልሳ	ድንኳን
ፒልስጦስ	ጋሻና ጦር የጦር መሣሪያ

ሳብፅ ነባር ግሥ

ሐርስ	ምዋርተኛ
ኃርስ	አራሰነት
ሐንክሶ አንክሶ	ሽቱ
መርሶ	ወደብ
ሶ	ጨዋታ

የ ረ ግ ሥ

ሐሥረ	ጎሰቆለ
ጎሠርሠረ	ተጎሳቆለ
ሐረረ	ደረቀ
ጎበረ	ፈገፈገ
ጎብረ	ተብበረ
ጎንገረ	አሽኮኮ አላ
ጎደረ	ተሻላ
ጎደረ	አደረ
ጎፀረ	አጠረ ከበበ
ጎፀረ	አጭር ሆነ
ጎፈረ	አፈረ
ሐፍረ	አፈረ
ሐረ	ሄደ
ኖበረ	ሸለመ
ለወረ	በሳ
ለጠረ	መዘነ
መሀረ	አስተማረ
መሐረ	ይቅር አለ
መረ	መረረ
መቆረ	ጣፈጠ መረጨ
መበረ	ቆፈረ
መተረ	ቆረጠ
መንገረ	ቻላ
መከረ	ፈተነ
መከረ	መከረ
መዝበረ	አፈረሰ
መጸረ	አመስኳ ቆረጠመ
ምሀረ	አስተማረ
ምሕረ	አኮረፈ
ሠምረ	ወደደ
ሠረረ	በረረ ወጣ ዘላላ
ሠረረ	ተወረወረ
ሰቆረ	በሳ
ሰበረ	ሰበረ
ሰተረ	ገመሰ ሰነጠቀ ቀረፈ
ሰተረ	ዘረጋ
ሰፀረ	ሻረ
ሰፀረ	አሰናበተ
ሰክረ	አጠፋ
ሰክረ	ሰክረ

ዘፈን
ያገር ስም
አረንጓዴ
ሽቱ ጥርኝ
የራስ ጌጥ ጸበጥ
ጭራ
እንስራ
ጋሻ ጎልማሳ
ሥርዓት
ዙፋን
የሐር ኩብ
ቀይ አበባ
ድንኳን
መሠውያ

ሶሶ
ሬሶ
ቢስንሶ
አንክሶ
ክብሶ
ክብሶ
ኮኢሶ
ጋይሶ
ጋይሶ
ፊልሶ
ፍሕሶ
ፍሕሶ
ፒሳሶ
ፒሳሶ

ሠወረ ሰነዘረ ሠገረ ሠገረ ሰፀረ ሰፈረ ሣረረ ሥህረ ሥዕረ ስዕረ ቀሐረ ቀመረ ቀመረ ቀመረ ቀሠረ ቀበረ ቀተረ ቀተረ ቀተረ ቀአረ ቀአረ ቀፈረ ቆርቆረ ቆርቆረ ቆፀረ ቆረ ቆበረ በረ በረረ በርበረ በኮረ በደረ በጸረ ባሕረረ ተሐወረ ተገደረ ተመዝበረ ተማዕዘረ ተሰብረ ተሠወረ ተሥዕረ ተብኩረ ተነወረ ተናከረ

ሸሽግ ሰነዘረ ተራመደ ተሻገረ ወታደር ሆነ ሰነጠቀ ሰፈረ መሠረተ ተከለ ሠራ ባተ ለመለመ ፈወሰ ተኮሰ ቆጠረ ቆረጠ አዘጋጀ ከፈለ ጋረደ ቀረፈ ቆጠረ ቀበረ ዘጋ ቆለፈ ሳባ ቸነከረ ሸተተ ቀተረ ቆረጠመ ሠራ ተጠጋ በዘበዘ ግርግር አለ ቋጠረ ቀዘቀዘ በረደ ጽጋግ ሆነ በረረ ነደለ ዘረፈ ታጎለ ቀደመ ለዩ ብንን ብንን አለ ተላለፈ ቃል ኪዳን ተጋባ ተበዘበዘ ፈረሰ በራ ተጥበረበረ ድል ተመታ ተሸሸግ ተሻረ በኩር ሆነ ነውረኛ ሆነ ተጣለ

ተናጸረ ተዐወረ ተዐወረ ተዐዘረ ተዐዘረ ተዐዘረ ተዐዩረ ተከወረ ተወዐረ ተወዐረ ተወክረ ተዘመረ ተዘመረ ተዘከረ ተዘወረ ተዛወረ ተዝገረ ተደረ ተደብተረ ተደገረ ተገበረ ተገዩረ ተጋወረ ተጠረ ተጠዩረ ተጣሐረ ተፃመረ ተፃረረ ተፅዕረ ነቆረ ነበረ ነከረ ነዘረ ነዘረ ነገረ ነጠረ ነጸረ ነጸረ ነፈረ ንሕረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ አጎረ

ተያዩ ቸለል አለ አቆሰለ ጭልጥ ብሎ ሄደ ሰፈረ ዘለቀ ተወራኝ ተገዳደረ ተመላቃ ተዘወረ ዘወረ ተመላለሰ ዕፁብ ዕፁብ አለ ተደመመ ተቀበለ ተማጠነ መሰከረ አሰበ ተጠበቀ ተመላለሰ ታጀረ ራትን በላ ተተክለ ወደኋላ አለ አረሰ መጽተኛ ሆነ ተጎራበተ ተሸከመ አምቀረተ ተጣጠበ አንድ ሆነ ተጠላ ተጨነቀ አነቆረ ተቀመጠ ለዩ ወጋ ተባታተነ ነከረ ቆረጠመ ነገረ ብልጭ አለ አዩ ለዩ ከበደ በሰለ ተኮሰ ነፈረ አኮረፈ አስከተለ አደረገ ጠረገ አለቀ ጠፋ ቀለም አገባ አጸፈ ሠወረ አመለከተ

[illegible]

አጣፈጠ
አመነዘረ
ፈተነ ሞከረ
ዘረፈ አፈረሰ
ማኅበር አደረገ
ማረረ
አበራ
አሳዘነ
አመጸ ተላለፈ
አሳጣ አቃለለ
አሠረ
አቃጠረ ቀጠረ አደመ
ካሥራንድ ሠጠ
አገለገለ
አወከ አወጣ
አበረረ
ተጸየፈ
አቃለለ
አቃለለ
አስተላለፈ
አዘጋጀ
አዘጋጀ
አስከታተለ
አቆመ አቆየ
አጠመደ
አሥገረ አስተላለፈ
ለቀመ
አበረደ
አከማቸ
ደረቀ
የምሥራች አለ ነገረ
ደረቀ ነደለ
ወደደ መረጸ
ጨጠ
አደነቀ
አደቀቀ
አገለበጠ ወረደ
አነወረ
በገና መታተ
ዘመረ
አንከባለለ ጣለ
ተንከባለለ
አንከራካሪ
አጉረመረመ
አነጠረ
አቀኖ ፊቱን መለሰ

[illegible]

አመለከተ	አሸመረረ	ተዉነቀ ተወዛወዘ	ሮኽ ዛባረ	አነፈረ	አወቀ	ወደደ	አዋቀረ ሠራ	አዘወተረ	አዘወተረ	ተጋ	ዘረጋ	ተኮረ	አቡራ ዘረዘረ	አመሰገነ	አስመሰከረ	ናቀ አላገጠ	ተቀጣጠበ	አስከተለ	በግድ አስደረገ ተጋ	ቻለ	ገዛ	መራ ሳበ ጠራ	እነፃ	ጠመቀ	ሰረሰረ	ሸፈተ አግጠነ	አጭረ	ጭቃ አደረገ	አግረ ሸተተ	ወደደ	ታወረ	ከመረ	ገረደፈ	ከበረ	ጋረደ አቆመ ከለከለ	ከተረ ከለለ	ጸረገ	መደብ ሠራ	ገዘገዘ ሰነጠቀ	ቀረፀ	ገተረ	አደነቀ ፅፁብ አለ	ለሰነ	መታ ደበደበ	ጣለ
-------	-------	------------	--------	------	-----	-----	---------	-------	-------	----	-----	-----	----------	-------	--------	---------	-------	-------	--------------	----	----	----------	-----	-----	------	----------	-----	---------	---------	-----	-----	-----	------	-----	--------------	---------	-----	--------	-----------	-----	-----	-------------	-----	---------	----

ወገረ	ወረወረ
ወፈረ	ተሠማራ
ወፈረ	ወፈረ ደነደነ
ዘመረ	አመሰገነ
ዘመረ	መሰክረ
ዘርዘረ	በተነ
ዘክረ	ጠራ
ዘወረ	ዞረ
ደጎረ	መረቀ
ደጎረ	ፊታ
ደመረ	ጨመረ
ደፈረ	ደፈረ
ዴንተረ	ሽመቀቀ
ገብረ	አደረገ
ገብረ	ፈጠረ
ገብረ	ሠራ
ገሀረ	ጮኸ
ገዢረ	ገዘረ
ገዩረ	መረገ ለሰነ
ኅጽፈረ	አከከ
ጠጎረ	ነፃ
ጠቀረ	ጥቅርኻ ሆነ
ጠፈረ	ታታ
ጠፈረ	ማገረ አዋቀረ
ጥሕረ	ጮኸ
ጦመረ	ጸፈ
ፀሐረ	ሰበረ ቀጠቀጠ
ፀመረ	ወንታ ወጋ አሰረ
ፀበረ	ጭቃ አደረገ
ፀብረ	ጭቃ ሆነ
ጸፈረ	ታታ
ያረ	ተሸከመ
ጎፈረ	አጫ
ፈርፈረ	ፈረፈረ
ፈክረ	ተረጎመ
ፈጠረ	ፈጠረ
ፑፒረ	ዘህነን አገባ
ግዕዝ ነባር ግሥ	
ምዕረ	አንድ ጊዜ
አሚረ	ጊዜ
ውእተ አሚረ	የዚያን ጊዜ
ድጎረ	ኋላ ወደ ኋላ

ሲቶስጥራ
መብራ
መዓረ ግራ
መክራ
መክራ
መክናራ
መድብራ
መጠራ
መጣራ
መራ
ማእሱራ ምስራ
ሚለንትና
ሚእንትራ
ሚጥራ
ሚጥራ
ምስራ
ምጽራ
ሰቅመንዲራ
ሰረራ
ሰጸራ
ሰፋራ
ሰፋራ
ሰፒራ
ሱስናብራ
ሲግራ
ሲራ
ባረራ
ባራ
ሰፍራ
ስጢጥራ
ስጢጥራ
ስጢጥራ
ሶራ
ቀምጦራ
ቀስመንደራ
ቃራራ
ቅስራ
በርባራ
በድራ
ባቲራ
ብዕራ
ተንክራ
ቶራ
ነከራ
ኒቁጥራ

በታ
አላማ
የዶሮ ማር ሙጨ
መክራ
ፈተና
ያገር ስም
ጉባዔ ምድረ ባዳ
አላማ ጊጤ
ብራኳ
አበባ
ነሐሴ በግብጽ
ጠርብ
ጉልላት መደብ
መንናጸፊያ ግምጃ
ኩፍያት
ነሐሴ በግብጽ
ጉልጅ
ሽቱ
ጥቁር አበባ
ዊፍራ የሰው ስም
ሐሞት
ጠባይ ነፍሳዊ
አውራሪስ
ቅጥር ናስ
የሰው ስም
የቀለም ዓይነት ኅብር
ዕንቁ
ንግሥት ነሽ
ሐሞት ጠባይ
አራት ድረም
የሚዛን ስም
አላድ
ሶራ ግምጃ
ሙዳይ
ሽቱ
ብልቃጥ
የሰው ስም
የሰው ስም
እልፍ ድረም
ረቂቅ ዓየር የማይጨበጥ
በራ
ዕንቁ የከበረ ደንጊያ
ቶራ አጋዘን
መንፈስ ቅዱስ
አደይ

ንብቲራ
አበርባራ
አንቁራ
አንቆራ
አዝራ
አንደባራ
ኢያራ
አንስራ
አንቁራ
አንቁራ
አንቁራ
አንዘራ
አንፎራ
አንፎራ
አዝራ
ኮራ
ዘግራ
ዝሁራ
ደመራ
ደብተራ
ዲቦራ
ደራ
ድዮስጸራ
ድዮስጸራ
ገሞራ
ጌራ
ግመራ
ግራ
ጸጸራ
ጽርስፎራ
ፈጠራ
ፎራ
ፕፒራ
ፓፒራ

ኩስኩስት
አበርባራ አበልባሊት
አዊ
ሠፈፍ
ረጅ
ሴባኛ ሰነፍ ልጅ
ያገር ስም
የጸንጠቆስጤ በዓል
የንብ ኀራ
ሠፈፍ
ያገር ስም
በገኛ
ካህን
ደመ መሥዋዕት
ዕጅ
ጋን ጽዋ
ዝግራ
የኮከብ ስም
ደመራ ጭመራ
ድንኳን
የሴት ስም
የሰው ስም
ወገን
ስደት መብተን የተበተኑ
ያገር ስም
ራስቁር ራስወርቅ
ፈጽሞ ከቶ አካቶ
የማር እንጀራ ሰፈፍ
ዘሀነን
ሥጋና ደም
ልብ ወለድ
ደም
ዘሀነን እንዶድ
ቅባት ዝፍት

ንምስ ነባር ግሥ

ኑባራ
ኅራ
ኅንብርብራ
ሕንብርብራ
ሕጉራ
መርመራ
መርመራ
ቅታራ

አንድነት
መመረጥ
ነጠብጣብ
ዝንጉርጉር
የቀለም ቀንድ ዘቢብ
የውስጥ ቀሚስ
ማፋዳ ከረጢት
ሽቱ

መፅወር
መፋር
ማኅበር
ማኅደር
ማሴር
ማር
ማዕሠር
ማእረር
ማዕዘር
ማኪር ሚኒር
ምሕዋር
ምሳር
ምስር
ምስትግባር
ምስፋር
ምርቆትግር
ምንሐር
ምንጎር
ምንጎር
ምንፋር
ምዕዛር
ምዝማር
ምዝር ምስር
ምድር
ሞጎር
ሞፈር
ሠራውር
ሠር
ስቃራር
ስቆራር
ስንካፅራር
ስንፔር
ስኖባር
ስካፅር
ስውር
ስይር
ስጽር
ነፃር
ሳኔር
ነግር
ነፅር
ስንካፅር
ስንካር
ስካር
ስዋር

መሸከሚያ
መሰማረያ
ማኅበር አንድነት
ማደርያ ማኅደር
ነሐሴ በግብፅ
አቤቶ ሊቅ
ማሠራያ
መከር
ራራ የፀሐይ እግር
የግብጽ ወር የካቲት
መንገድ መሄጃ
ምሳር መስገጠቂያ
ምዝር ጠላ
ዕጅ ወረት
ሻኞ
እፊት
አስጅ እንግዲህ ሥጋ
ፋፍዋቴ ፈላሽ
የውህ ጉድጓድ ምንጭ
ሻኞ
ብርሃኑ
የመጽሐፍ ምስክር ጥቅስ
ጠላ
ምድር
ማሳረጊያ
ሞፈር
ሱሪ
ርዝመት ቁመት
ቅርጽ ዓይነ ርግብ
ጸላት ጽል ሰቀቅታ
ለውዝ ገውዝ
ዕንቁ
ጽድ የሰርያ ዛፍ
ማንደጃ
የኮከብ ስም
ሸንጎ
ጥፍር
መባቻ
የተራራ ስም
ያገር ስም
ነገር መስክ
ለውዝ ገውዝ
የተሰበሰበ ጉባዔ
ስካር
ላም ፍሪዳ

ስዝር
ስፍር
ሦር
ሶር
ሦከር
ሶፎር
ቀሐር
ቀመር
ቀመር
ቀመር
ተማጥር
ቀርቀር
ቀበር
ቀፈር
ቀፈር
ቃር
ቃቁር
ቄግር
ቄግር
ቄደር
ቄደር
ቄድር
ቅሳር
ቅጽር
ቅፍር
ቄርቁር
ቄርቁር
ቆባር
በለጊር
በልግር
በረር
በርበር
በርቢር
በርባር
በትር
በድር
በድር
በድር
በጋር
ባሶር
ቤልሆር
ቤኦር
ቤያዳር
ብፋር
ብርቢር

ቁደር

ስንዝር
ሆድ ቁርጠት
በሬ ወይፈን
ፍርንቢያ
ስኳር
ዕንቁ
ትኩሳት
ቁጥር
የባጥ ገበታ
የወረቃ ቁጥር
ወንፊት
ጥዋ ያለ ሚዳ
በድን
ማዝን
ያምድ መጋጠሚያ
ዲን
ቁራ
ስንጥቃት ቁራጭ
ዓፄ ንጉሠ ነገሥት
የንስሐ ጥምቀት
ዘላን ሕባኔ
የንሥሐ ጥምቀት
ቅርፍት ገለፈት
ቅጥር ካብ
ጽግ ገጸ ዐምድ
ብዝበዛ ግርግርታ
ክርክር
ጽጋግ
ግምጃ
የከበረ ድንጊያ
ነዳላ
ዘረፋ ያገር ስም
እዘቅት
ምርኮ የዘረፋ ከብት
በትር ነገድ መንግሥት
የአይሁድ በዓል
ፋማ ገደል
ሽህ ወይም ጃሺህ ድሪም
መንደፊያ ክብ የሚነድፍ
ሥጋ
ሰይጣን
ጣዖት
መጋቢት
ብር
ዓይነ ምድር

ተንከር
 ተከረር
 ተከዚር
 ተውር
 ተአምር
 ትዕረር
 ነምር
 ነቋር
 ነባር
 ነገር
 ነገርጋር
 ነገርጓር
 ነፀራር
 ነፀራር
 ንስር
 ንጥር
 አሁር
 አሕቶር
 አሚር
 አልዓዛር
 አምበር
 አምዳር
 አሰር
 አሴር
 አሥር
 አስታር
 አስታር
 አስዋር
 አስፈር
 አስፋር
 አስፌር
 አረር
 እፋጌር
 አቃቂር
 አተር
 አቱር አቱር
 አባር
 ዐናስር
 አንቀር
 አንቀር
 አንቀር
 አንድራዛር
 አንበር
 አኪዮር
 አክማር
 አክደር

የክበረ ደንጊያ
 መክር
 መታሰቢያ ተዝካር
 የኮከብ ስም
 ምልክት
 ጠፍ
 ነብር
 አንድ ዐይና
 ተቀማጭ ንዋሪ
 ነገር
 የጋኔን መጣል
 ማንነራት
 ከባድ
 ሸክም ሥቃይ ውዝዋዜ
 አሞራ
 ብልጭታ
 አውራ
 የግብጽ ወር ጎዳር
 ፀሐይ
 እግዚአብሔር የረዳው
 ሽቱ
 ምድሮች
 ኮቲ ዱካ
 ምስጉን
 አሥር
 ዕንቁ
 ፲፪ ወቂት
 ሽህር ፍራዳ
 በሽታ
 የክበረ ደንጊያ
 አምና
 አረር እርባስ
 ቀበሮ
 ልዩ ልዩ ዓይነት መድኃኒት
 ሽንብራ
 ጎዳር
 ድርቅ
 አራት ማዕዝን
 ገሮሮ ላንቃ
 አንቃር
 ተዋጊ የሰው ስም
 ታላቅ ዓሣ
 የሰው ስም
 የወይን ጸጅ ክምሮች
 ዕንቁ

አክፋር
 አውታር
 አውፈር
 አዝመር
 አየር
 አያር
 አደር
 አዳር
 አጋር
 አጸር
 አጽፋር
 አጽፋር
 አፌር
 ኡድር
 ኢያሌሚር
 ኢያር
 ኢያዜር
 ኢያዜር
 ኢዮር
 ኤልባዝር
 ኤረር
 ኤር
 ኤር
 ኤጥሞጸሞር
 ኤጼሚድር
 እልመቃምር
 እሙር
 እሚር
 እር
 እርወር
 እርወር
 እቤር
 ዕውር
 እዩር
 እንብታር እንትማር
 እግነ ሞገር
 ከምር
 ከረር
 ከሪር
 ከታር
 ከንፈር
 ከውር
 ከውር
 ከፈር
 ኩፋር

ሥንሰለት እግር ብረት
 አውታር የበገና ጅማ
 የወርቅ ስፍራ
 ብጫ ሐር
 አየር ሰማይ
 ዕንቁ
 መጋቢት ፲፪ኛ ወር ዕብ.
 የካቲት ዕብ.
 እግረኛ
 ጠማቂ
 ኳስ ጥንግ እንቁር
 ጽፍሮች
 የወርቅ ስፍራ
 ምክንያት
 ዕንቁ
 ግንቦት
 ያገር ስም
 አልቃሽ
 ሰማይ
 አራስ ውሻ
 ሰማይ
 ብርሃን
 ዓዋጅ
 ነጭ አሞራ
 ዕብነ በረድ
 የገበጣ ጨዋታ መንገድ
 የታወቀ ረስዕ
 አገረ ገዢ ያገር ንጉሥ
 ዘመን ጊዜ
 ጎጽጉጽ
 ሳንሳ
 አሮጌ
 ዕውር
 ጡር መስቃ
 ሬት
 የእግንማሳረጊያ ተፋጻሚተ ጸሎት
 የወይን ጸጅ
 ደረት ምድር
 ገበታ ኮሮፍታ
 ጉልላት
 ከንፈር ዳርቻ
 አጎዶ
 መክለሻ
 እንቅብ
 ከለቻ ኩፍታ

የ ቀ ግ ሥ

ሐለቀ
ሐልቀ
ሐመቀ
ሐቀቀ
ሐብቀቀ
ሐብቀቀ
ሐንቀቀ
ሐንቀቀ
ሐንቀቀ
ኖሎቀ
ሰቀቀ
ለቅለቀ
ለቅለቀ
ለጸቀ
ለፈቀ
ለፈቀ
ለፈቀ
ሌቀ
ልህቀ
ሎቀ
መሠቀ
መቀቀ
መንቀቀ
መጠቀ
ሞቀ
ሲሐቀ
ሰለቀ
ሰረቀ
ሠረቀ
ሰቅሰቀ
ሰነቀ
ሰንሆቀ
ሰደቀ
ሰደቀ
ሰጠቀ
ሰቀ
ረቀ
ረፈቀ
ርኅቀ
በረቀ
ባለቀ

ዘወረ ክብ ሆነ
አለቀ
ተቸነፈ ከፋ
አደላደለ
ገፈፈ
አረክከሰ ቀላቀለ
አንሻተተ ዘንበለ
ተቀማጠለ
አጋረተ
ቆጠረ
አቆራኝ አሠረ
ለቀለቀ
ለበጠ በየደ
ተግበቀ
ተቀበለ ቆረበ
ደረሰ ቀረበ አንድ ሆነ
ተጠራጠረ
ሊቅ ሆነ
አደገ አረጀ
ለቀቀ
ጠረበ
አንጣጣ
አደለ
ረዘመ
ሞቀ
ሳቀ
ሰለቀ
ሰረቀ
ወጣ ተወለደ
ዘለቀ ከፋፈለ
ሰነቀ
በጣ
አለዘበ ጨፈለቀ
አለበሰ ከደነ
ሰነጠቀ
ደገፈ
ረቀቀ ቀጠነ
ተቀመጠ
ራቀ
ብልጭ አለ ባረቀ
ጨፈረ

ተቀላቀለ ተደባለቀ
አንድ ሆነ
ተማምዋቀ
ተዘባበተ
ተቀላቀለ
ታረቀ
ራቁት ሆነ
ታወቀ
ተጣላ
ተከተለ ደረሰ
ተገናኘ ተጋጠመ
ረከሰ
ተጨነቀ ተከፋ
ተጠባበቀ
ተጠቀ መጠቃ
ተጨነቀ
ደንጊያን አነጠፈ
ሠራ
ከፈለ
ተጠራጠረ
ደረሰ
ጥልቅ ሆነ
ሽቦ ሠራ ጠቀለለ
አቃለለ ናቀ
አግግቶ
አስወገደ
ታረዘ ተራብ
ጠፋ ባዶ ሆነ
አከከ
ዐሠረ
አብረቀረቀ
አስታወቀ
አከከ
አናወጠ
አደከመ አላመ
ታጠቀ
አጸና አስጨነቀ
አንገፈገፈ
አጠመቀ
አስቀመጠ ትቅማጥ
አጠበቀ
አወቀ ጠበቀ
ረጠበ
ሾለክ ወለቀ ወደቀ
ሳበ

ወረቀ
ወደቀ
ዘሐቀ
ዘሐቀ
ዘረቀ
ዘርዘቀ
ደመቀ
ደመቀ
ደቀቀ
ደቀቀ
ደቀ
ደደቀ
ደደቀ
ኀሕቆ
ጠለቀ
ጠለቀ
ጠረቀ
ጠበቀ
ጠበቀ
ጠንቀቀ
ጠንቀቀ
ጠንቀቀ
ጠሕቀ
ጠዐቀ
ጸረቀ
ጸንዋቀ
ፀዐቀ
ጸየቀ
ጸድቀ
ጸድቀ
ጸፈቀ
ፅሕቀ
ፅዕቀ
ፈሐቀ
ፈሐቀ
ፈለቀ
ፈረቀ
ፈረቀ
ፈዐቀ
ፍሕቀ

እንትፍ አለ
ወደቀ
ገፈፈ
አቆማደ አወጣ
ወጋ
ነፋ በወንፊት
ጨፈለቀ ወጋ
ቀጠነ
ደቀቀ ላመወገጠ
ከላ
ልጅ ሆነ
ወጋ አደጋ ጣለ
ድንገት ደረሰ ወደቀ
ገበጠ ጃጀ
ሰለቸ ጠገበ ተጸዩፈ
ረከሰ አደፈ
ቀዘነ ትቅማጥ ታመመ
ጠበቀ ፈጠረ
አንቀ ያዘ
ለካ ሰፈረ
ደረሰ ተፈፀመ
ጠንቀቀ
አጣበቀ አስጨነቀ
ተጨነቀ
ጋገረ ቆረሰ
ለወሰ ነከረ
ተጨነቀ
አበላሸ አስጨነቀ
ጸደቀ
እውነተኛ ሆነ
ዘጋ ጀጎለ ጨፈቀ
ቸኮለ ተጋ
ተጨነቀ
ፋቀ
ኮላ
ሰሰሰ
ፈጠረ አነደ
ከፈለ ፈንታ ሰጠ
እለይ እለይ አለ
አባረረ ለየ

ጥቂት
እጅግ ስንኳ

ነባር ግዕዝ ግሥ

ሕቀ
ጥቀ

ካዕብ ነባር ግሥ

ሀቁ
ዲብዲቁ
መስራቁ
በሕቁ
አከደቁ
አጽቁ
ዘጸዲብዲቁ
ጠቢቁ
ጳጥራቁ

ዲያቆን
ብርሃን
ስርጥ መንገድ
በጥቂቱ
የሰው ስም
ጀጎል
ዲያቆን
መካከት ዶሮ
የሰው ስም

ማልስ ነባር ግሥ

ቄርቂ
ነዳቂ
አውራንቂ
አጥራቂ
አፍቂ
እረኬልቂ
ጡፋንቂ
ጸያቂ
ፈራቂ
ፊንቂ

ያገር ስም
አናጺ
ንፋስ
ትቅማጥ
ያገር ስም
ዝክር
ንፋስ
ፈታዊ
አዳኝ
ያገር ስም

ራብሰ ነባር ግሥ

ተራጥቃ
ሐቂ
ሊቃ
ሎቃ
ሚላቃ
ስንደሊቃ
ሴቃ ቤቃ
ሶርቃ
በጥራቃ
በጸቃ
ቤቃ ሴቃ
ቤቃ
ኬርቃ
ኬርቃ

መናፍቅ
ጥርስ ማፍጨት
ዕንቁ
ሊቅ
ቁና
ሽቱ
ስመ አምላክ
ተዝካር
ሽምግልና
የከበረ ነዊ ደንጊያ
ስመ አምላክ
ዕንቁ
ስርጥ መንገድ
እርጥብ

ገላውቃ
ጌላውቃ
ጣቃ
ጥቃ
ጼቃ

አሞራ ጉጉት
እባብ ዋጭ
ባዚቃ መድኃኒት
አጠገብ
ስመ አምላክ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሐቂ
ሐቂ
ሐውቂ ሐቂ
ሔንቂ
ሕብቋቋ
ሕንቃቂ
መስቂ
መስቂ
መስቂ
መርቂ
መርሞንቂ
ቂውንቂ
ቂውንቂ
ባልቂ
ብርንቂ
ኔሎቂ
አሊቂ
አሞተርቂ
አሞተርቂ
አንቂ
ኤሌቂ
ኤሎቂ
አሞቴርቂ
ኤውንቂ እትመጥላቂ
ስቂ
ጸሩጳጥቂ

ጥርስ ማፋጩት
መንከስ
ወገብ
ቅማል
መረካከስ
መዘንበል
ዘይት የሚያገቡበት መጠጫ
የሸማኔ መጠቅለያ
መመርወሪያ
ቆላ
ያገር ስም
ቤተ ክርስቲያን
ዋንዛ
ጭፍራ
ጎልማሳ
የእንጨት ስም
የጨው ባሕር
ያገር ስም
እንጀራ
ጭላት ገዴ ነጣቂ አሞራ
የጨው ባሕር
ዘይት
እንጀራ
መጠቅለያ
የሚያስጸይፍ ጥጋብ
የበግ መዋኛ

ሐይቅ
ሐይቅ
ሕልቅ
ሕመቅ

ዳር
ወደብ
አዝዋሪ ሥጋ አገጭ
ሐሣር ተዋርዶ

ሳድስ ነባር ግሥ

ሕመቅ
ሕመቅ
ኅብረ ወርቅ
ሕንቂቅ
ሕውቅ
ሕቂ
ሊቅ
ልሳን ዘወርቅ
መሐልቅ
መልሕቅ
መልሕቅ
መምጠቅ
መስነቅ
መረቅ
መርፈቅ
መርፈቅ
መቀቅ
መናፍቅ
መንደቅ
መንገኒቅ
መንፈቅ
መአሥቅ
መአሥቅ
መድቀቅ
መድቀቅ
መጠብቅ
መጠይቅ
መጣብቅ
መጽዕቅ
ሚላቅ
ማዕነቅ
ማዕነቅ
ማዕነቅ
ምሠቅ
ምሥራቅ
ምራቅ
ምርፈቅ
ምርፋቅ
ምርፋቅ
ምውቅ
ምዝሐቅ
ምዝራቅ
ሰሐቅ
ሰቅ
ሰረቅረቅ
ሰቅራቅ

ክፋት
ወራዳ የተቃለለ
ወርቀ ዘቦ ዕንቁ
ምዋርተኛ
የሽቱ እንጨት
ዞጲ ሽቱ
ሊቅ መምህር
አንቃር
ክብ
መልሕቅ
የብረት ጉልቻ
ቅናት
ስልቻ ኮረጃ
መረቅ
መቀመጫ
መድረክ
መገጫ
ተጠራጣሪ
ግምብ ቅጥር
ነፍጥ
እኩሌታ ክፍል
ወርቀ ዘቦ
በወርቅ ሽቦ የተሠራ
ወፍራል ብስ
መገጫ
ማጣበቂያ
እስረጅ
መጣብቅ
እስጩኖቂ
ወራንታ ቤዶ
ዋልያ
ቡይት
ሽመላ
የተጠረበ ድንጊያ
መውጫ
ምራቅ
መድረክ
መቀመጫ
የምግብ ቤት
መቅ ትኩስ
መግፈፈያ ካራ
ሽብዳ ጦር
ሳቅ
ማቅ
መረቅ
ፋቅራ

ፀሐቅ
 ጸድቅ
 ጽልመት ጽፋቅ
 ጽዑቅ
 ጽድቅ
 ጽፋቅ
 ረሐቅ
 ፊላቅ
 ፊላቅ
 ፋዙቅ
 ፍንድቅ
 ፍንዱቅ

ትጋት ሙድ ችኮላ
 ጸድቅ እውነተኛ
 ድቅድቅ ጨለማ
 ጭንቅ
 ጽድቅ እውነት
 ጭንቅ
 ናቅ
 ግምብ ሣጥን
 ዕንቁ
 ሦስት ልሳን ሠይፍ
 የእንግዳ ቤት
 ጋለሞታ

ሳብዕ ነባር ግሥ

ሊዋርቅ
 ሮቅ
 መሰንቅ
 ምዳቅ
 ደማስቅ
 ጥርቅ
 ፍሕቅ
 ፍሕቅ

ዳር
 የሰው ስም
 መሰንቅ በገና
 ምዳቅ
 ያገር ስም
 ትቅማጥ
 ቅርጽ ልዝብ
 ሽቦ

የ በ ግሥ

ሐላበ
 ሐሳበ
 ሐበበ
 ነባ-ነበ
 ሐንክበ
 ሐዘበ
 ሐዘበ
 ሐመበ
 ሐጸበ
 ሐረበ
 ሐብ
 ለሐበ
 ለሀበ
 ለበበ
 ለበበ
 ለገበ
 ልሀበ
 መረበ
 መገበ
 መገበ
 ማህበበ
 ማህዩበ
 ማዕዕበ
 ሰሐበ
 ሰረበ
 ሰበበ
 ሰብሰበ
 ሰብሰበ
 ሰኢበ
 ሰከበ
 ሳሕበበ
 ሴበ
 ስዕበ
 ረበ
 ረበበ
 ረበበ
 ረከበ
 ረከበ
 ረጥበ

አለበ
 ቆጠረ
 ወይን ጠመቀ
 ማለ
 ሰፈረ
 ቆጠረ አሰበ
 ጠረጠረ ሸነገለ
 ለቀመ
 አጠበ
 ፋቅ
 ጠለቀ
 ተኮሰ ሞቀ
 ተንበለበለ
 አወቀ አስተዋለ
 ጨመተ
 ሰፋ ለጎመ
 ሞቀ
 አጠመደ
 መገበ
 ሾመ
 ሠራ
 ጠለቀ
 ፍች ሆነ
 ሳበ ጎተተ
 ገፈፈ
 ማገ
 ተሰረጨ ፈሰሰ
 በሕግ አገባ
 ኃጢአት ሠራ
 ተከተለ
 ተኛ
 ሻገተ
 ሸበተ
 ረከሰ አደፈ
 ረበበ
 ዘረጋ
 ነሰነሰ አሰፋ
 አገኘ
 ደረሰ
 ረጠበ

አስተላዘበ	ተጠጋ አስጠጋ
አስተላወቀ	አደነቀ አስጨነቀ
ዐረብ	ገባ
ዐቀብ	ጠለቀ
አተብ	ባረከ አተመ
አንቦብ	አንቦብ
አንጠብጠብ	አንጠብጠብ
አውሰብ	አገባ
አውከብ	አደከመ
አውገብ	አኮረፈ
አውገብ	ድንገት ደረሰ አደጋ ጣለ
አውጸብ	ሠራ ቀለበትን
አዘብ	ጎነነ
አደብደብ	አሳዘነ አቆሰለ
አጥቦብ	አራቀቀ
አጸብ	ቀባ
ዐጸብ	አስጨነቀ
አጸብጸብ	ስርጥ መንገድ አወጣ
አጽሐብ	አዘበዘበ
አጽሐብ	አስቸገረ አስጨነቀ
ከለብ	አለፈ
ከስብ	ገዘረ
ከረብ	ሰቀለ
ከበብ	ሾመ
ከበብ	ከበብ
ከብከብ	አሰረገ
ኮረብ	ጸረብ
መሀብ	ሰጠ
ወረብ	ነሰነሰ
ወክብ	መለሰ
ዘረብ	መታ
ዘገብ	አከማቸ
የበብ	እልል አለ
ደበብ	ዘረጋ ደበበ
ደብደብ	አዘነ ተፀፀተ
ደብደብ	አደከመ
ገለብ	ሸሸገ
ገለብ	አባረረ ጠቀመ
ገልበብ	ሸፈነ
ጠቀብ	ሰፋ ጠቀመ
ጠብ	ጠበበ
ጠበብ	ልሃተኛ ሆነ
ጠበጠብ	አበጃጀ አሰላ
ጠብጠብ	ገረፈ
ጤብ	ቀባ ኳለ
ጤብ	መረገ አደነቆረ

ርጎብ	ተራብ
ርህብ	ሰፊ ሆነ
ቀለብ	ገለባበጠ
ቀረብ	ቆረብ
ቀርብ	ቀረብ
ቀቀብ	ሰገብ
ቀንጠብ	ቆንጠብ ቀንጠሰ
ቀጸብ	ጠቀሰ
ቆለብ	ቀለመ
ቆረብ	ቆረብ
ተሐሰብ	ተቆጣጠረ
ተህበብ	ተሳደብ ተሰደብ
ተሐበብ	ግብረ ሰዶም አደረገ
ተንበብ	ወደቀ ሰገደ
ተሐዘብ	ተጠራጠረ
ተሐዘብ	ተቆጠረ
ተመንደብ	ተቸገረ
ተመካካብ	ተራብ
ተላጽብ	ተጨነቀ
ተከለብ	አለፈ
ተገልበብ	ተሸፋፈነ
ተጠብ	ተተነኮለ
ተጠብ	ተጠበብ
ተጽግብ	ተሰለኝ
ነሐብ	ሠራ
ነቀብ	ለየ አሰገለለ ተመሰጠ
ነቀብ	አስፈራ አስደነገጠ
ነበብ	ተናገረ
ነጥብ	ነጠብ
አልሀብ	አነደደ ተኮሰ
አመክአብ	እጽፍ ድርብ አደረገ
አማዕቀብ	አደራ አለ
አማዕተብ	አማተብ አመለከተ
አሰብ	ደመወዝን ሰጠ
አስረብ	አገረፈ
አስወብ	ደስተኛ ሆነ
አስበብ	ወድቆ ሰገደ
አስተሀበብ	ተቆጣጠብ ተሳደብ
አስተሀበብ	አንጎራጎረ
አስተሐዘብ	ከሰሰ አሳጣ
አስተሐዘብ	አክፋፋ
ዐስተሐፀብ	ተሰቀቀ
አስተራከብ	አገናኘ
አስተርከብ	አዋህደ አስማማ
አስተርከብ	አሰብ አስተዋለ
አስተርከብ	አቀረብ

ፀሐብ
ጸለበ
ጸረበ
ጸበ
ጸአበ
ጸወበ
ጸግበ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ኀበ
ኀበ ኀበ
በ
በበ
አስበ
ዲበ

ወደ፥ በ
እየ
በ
በየ
ስለ ደሞዝ
ላይ በላይ

ካዕብ ነባር ግሥ

ሀቡ
ሀቡ
ቃቡ
ሶርቃቡ
አቡ
ኢያሌቡ
ኢያዜቡ
ድዮስትያቡ
ድዮፕራቡ

የሕዝቅያስ እናት
እንኩ ንዑ
ድርጎ
እርሾ
የሰው ስም
ምድረ በዳ
ልንም
የወገብ ድባ
እገዳ ሰበር አሞራ

ዛልስ ነባር ግሥ

ሀቢ
ሖረቢ
መኮረቢ
ሚክሮቢ
ረቢ
ቅንጣቢ
ባቢ
ክቢ
ክስቢ
ያቢ
እንቢ

የሻለቃ
ፋቂ
መጥረቢያ
ጨካኝ
መምህር
ቁራዊ
ጥቅምት
ባት
የሌት ስም
የተራራ ስም
እንቢ

ሞቢ

ጥር የግብጽ ወር

ራብፅ ነባር ግሥ

ሐሊባ
ሊባ
ሊባ
ላባ
ስልቢባ
ሲባ
ሳባ
ሳባ
ራባ
ራባ
ቃባ
በረባ
ባባ
ብርባ
ብባ
ናህባ
አለባ
አስቀሎባ
አስቀሎባ
አበባ
አባ
አባ
አባ
ኢያሳኒባ
ክትባ
ወባ
ዘግባ
የሆባ
ጡባ
ፀባ

ነጠዓት
ያገር ስም
ማዝን
የሰው ስም
ኩርፊት ነፋስ
ገጦር
ያገር ስም
የሽቱ ተራራ
የሰው ስም
ያገር ስም
ደዌ
ምሥራቅ
ጥቅምት በግብጽ
ቤተ ጣዖት
ያገር ስም
የሴት ስም
ፍታል
የጥንቆላ መጻፍ
ክክብ ቆጣሪ
ሽቱ
ብርቱ
አባ
ወደ
ምስሶ
ጥጥ ፍሬ
ቸነፈር
ዝግባ
የነበረ ያለ የሚኖር
የግብጽ ጅኛ ወር ጥር
ወተት

ኃምስ ነባር ግሥ

ሐቢ
ሶቢ
ሶቢ
ቁላቢ

የወታደር አለቃ
ስመ አምላክ
ያንጊዜ
መገለባበጥ

ተለቤ ትልቤ
ኤባስቤ
ከርቤ
ክርስቲሎቤ
ይባቤ
ይቤ
ጥብባቤ

ተልባ
የፌሽት አገር
ከርቤ ሽቱ
ዕንቁ
እልልታ
አለ
አለንጋ ግርፋት

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐሊብ
ሐሎብ
ሐብሐብ
ሐይብ
ሐፊብ
ሕዝብ
ሕፃብ
ላህብ
ላህብ
ልቡብ
ልቡብ
ልብ
መስረብ
መስተህብ
መስተህብ
መስተሐብብ

ወተት ወንጌል
መጣጣ አይብ
መሐለኛ
አይብ
እንብዋይ
ሕዝብ ወገን
እጣቤ
ነበልባል መቀት
ትኩሳት ንዳድ
ጭምት ገራም
አስተዋይ
ልብ ውስጥ
መሸረብ
የለኝም ባይ
ሸሻጊ
አንጎርጓሪ
ሞሰብ አገልግል
ያሣ ወጽመድ
ጠደፍዳፍ
እሳት
ሚዳ አደባባይ
መርከብ
ነረቤት
ባል የሌላት ጋለሞታ
ጠባቂ
ጠንቋይ
ሹም
መዶሻ
መሰብሰቢያ ማከማቻ
ሣፅን
ቅርጽ ጌጽ
ሸሻጊ አጥማጅ
አጥማጅ አባራሪ
ሸሻጊ

መጉረብ
መጽብብ
ማህበብ
ማክየብ
ማህየብ
ማሕፀብ
ማዕቅብ
ማዕቀብ
ማዕተብ
ምሕፃብ
ምሥራብ
ምርካብ
ምርካብ
ምንሐብ
ምንሐብ
ምዕራብ
ምኩራብ
ምኩራብ
ምኩራብ
ምግብ
ሰሊብ ሰልቢብ
ሱጣብ
ስብስባ
ሲርብ
ሳሊብ
ስህቡብ
ስዑብ
ሰርብ
ረጋብ
ረሀብ
ራህብ
ራኩብ
ርግብ
ቀርንብ ቅርንብ
ቀርንብ ቁርንብ
ቀቀብ
ቅንጣብ
ቅንጥብ
ባብ
ተሚርጋብ
ተሚርጋብ
ተድባብ
ተድባብ
ቲዳብ
ነጊብ

ጀገፍ
ጭንቅ
አውድማ
ጥልቅ
ገንዳ
ማጠቢያ
ዘበኛ ጠባቂ
በር መጠበቂያ
ምልክት
ማጠቢያ
መጠጫ
ቀለብ ምግብ
ደመወዝ
ወናፍ
ያንጥረኛ መሥሪያ
መግቢያ ምዕራብ
ቤተ መቅደስ
መስጊድ
አዳራሽ
ምግብ ሲሳይ
መስቀል
ወስከንቢያ
ግቢ
እምባሮ
መስቀል
ሻገታ
ርኩስ እድፍ
ማድጋ
ራብ
ሰፊ
ስፋት
ብራኳ
ርግብ
ቅንድብ
ምርቅ
አፎት
ቁራጭ
መነኛጸፊያ
የፍየል ውተት
ድባብ ተድባብ
ዕንቁ
ጫፍ መዛነቢያ
ደገፋ
ዳቢት
የምድር ዳር

ነጠብጣብ
ነጥብ
ናሕብ
ናጌብ
ንህብ
ኖብ
አሕዛብ
አልባብ
አሳብ
አስራብ
አስባብ
አስብ
አስጣላብ
ዐረብ
አራሲብ
አርባብ
ዐርብ
አርዮብ
አርደብ
አቀብ
አቅረብ
አቅራብ
አቢብ
አቢብ
አባብ
አብ
አብ
አትራብ
አዛብ
አዛብ
አዜብ
አዝያብ
አዞብ
አጽብጸብ
አጽብጸብ
አጽብ
አፍቃድ አርጋብ
ኢዮባብ
ኤርገብ
እሳትርብ
ዕፁብ
ከልብ
ከባብ
ከብካብ
ካሌብ

ነጠብጣብ
ጠብታ
ዳር ሽንጥሮ
የውህ ቦታ
ንብ
በጥሩ ወርቅ የተለበጠ
ወገኖች
ልቦች ልቡና
መዋተኛ ደመወዝኛ ባለዋጋ
ሽዋሽዋታ ጎርፍ
ደስተኛ ኃያላን
ደመወዝ ሞያ ዋጋ
የፈላስፋ መጽሐፍ
ምዕራብ
መሽረብ ሻንዳ
መላእክት
ዐርብ
አጽቢያ ኮከብ
መስፈሪያ
አቀበት
አቅራብ የኮከብ ስም
ጌንጥ
የግብፅ ወር ሐምሌ
ሚያዚያ ፩ኛ ወር በዕብ.
ብንደኛ
አባት
ነሐሴ ፭ኛ ወር በዕብ.
ያገር ስም
አንደድ
የሐር ጉንጉን
አዜብ
ጥልቅ
ስምዛ
ስርጥ መንገድ
ቀጠና
ቅባት
የወርቅ ምሳሌ በዕበጥ የተመሰለ
ፀሐይ
ፈፋ
ወርቃማ ስብስብ
ድንቅ ጭንቅ
ውሻ
መጥቀሻ መቆለፊያ
ሠርግ
የሰው ስም

ህቦ
መራብ
ስቦ
ሣህቦ
ስሕቦ
ክቦ

ሣብፅ ነባር ግሥ

ሁለተኛ
ዙሪያ ክብ
ጽፈት ደብዳቤ
ክር ፈትል
የእሳት ቦታ
ኮከብ
አምሳል
የበገና መምቻ
ዘቢብ
ጅራት
አሕዛብ
ጅብ
አታላይ ዕብ.
ግራ የምድር ምዝን
ገጠር
የኮከብ ስም
የምድር ቦታ
ጅብ ደርግ አንበሳ
እጅጌ በዐረብ
ጋሻ መቃጥን
ወልወል
አብሻት ጽዋ
ገጅሞ
ማድጋ
ከፈን
ጉድጓድ
ብልህ
ጠባብ ጭንቅ
ጡት
ቁስለ ሥጋ ደረመን
ደም የተረጨ
ማድጋ ዋዲያት፤
ዝብድይ ጉሽጉሽ
ብስ ቸጋር

ጤዛ
ጅብ
እበት
ኩበት
የእበት ተል
ኩበት

ቦ
ተዋስቦ
አልቦ
አስተርክቦ
አስተርክቦ
አረቦ
አረቦ
አውስቦ
ክረቦ
ክብከቦ
ውጽቦ
ዲራግቦ
ገቦ
ገብገቦ
ገብገቦ
ገብጋቦ
ገይቦ
መራግቦ ደራግቦ
ፀልቦ
ጸቦ

አለ
መጋባት
የለም
ማዋሃድ ማስማማት
ማገናኘት ዘብ
መያዣ ረድኤት
ቅፍጫን
ማጋባት መጋባት
አገልግል ሙዳይ
ሸንጎ
ቀለበት
ገበሬ
ነን አጠገብ
ያገር ስም
ደጅ ሸንጎ
አልፍኝ
የወርቅ አብሻት
የገበሬ አለቃ
መስቀል
ውተት

የ ተ ግ ሥ

ሐለተ
ሐመተ
ሐርበተ
ሐቤተ
ሐብረተ
ሐብረተ
ሐተተ
ገዘተ
ሐዩተ
ሀግረተ
ለተተ
ለግነተ
መልሐተ
መመተ
መሥረተ
መረተ
መርመተ
መጽመተ
ማህተተ
ማዕረተ
ሞተ
ሰሐተ
ሰለተ
ሰለተ
ሰንሐተ
ሰንበተ
ሰንከተ
ሰንጸተ
ሰከተ
ሰከተተ
ሰከተ
ሴረተ
ስሕተ
ስጎተ
ሮተ
ቀብተተ
ቀተተ
ቀተተ

መለመለ
አክሰለ
መከተ
አገለገለ
ወለወለ ሰነገለ
ኮላ በዩደ
መረመረ
መደበ
ተቅበዘበዘ
ፈጠነ ቸኮለ
ለምዳዳ ሆነ
አገነፋ
አረመ
ተሸበረ ሸሸ
መሠረተ
አምዋረተ ጠነቆለ
ለያየ
መጽመተ
መሰከረ
ሸፈነ
ሞተ
አረፈ
ተዘባበተ
ተዘባበተ
በጣ
አረፈ አከበረ
ጋገረ
ነቀሰ አስማማ
ወጋ
ጣደ
ወለወል ሆነ
ሸመተ
ሳተ
አረፈ
ወለወለ
ነፋ
ተማማለ
ተወራረደ

ቀንተ ታጠቀ
በነተ ገበረ
በነተ አሥራት አወጣ
በዘተ አባዘተ
ቤተ አደረ
ብሕተ ሠለጠነ
ቦልተተ ቦለጫ
ተማረተ አስጠነቆለ
ተሠይመተ ሠለጠነ
ተሠይመተ መብት አገኘ
ተትሕተ ዝቅ ዝቅ አለ
ተአረተ ተጨናነቀ
ተአግረተ ፈጠነ
ተከተ ታከተ ደከመ ሰለቸ
ተወልበተ ተጎነጫ
ተዋከተ ተጎማጫ
ተጋህረተ ተቀዳደመ
ተጋህረተ ግር ግር አለ
ተጓትነተ ተመራመረ ተመረመረ
ነበተ አፈረሰ ነቀለ
ነዐተ ጋገረ
አመርቆተ ካተነ
አመተ ከነዳ
አምዐተ መቶ አደረገ
አሥረተ ታቀፈ
አስተተ አቃለለ ናቀ
አቅተተ አሰገረ
አቤተ አስበረከከ
አቤተ አሳደረ
አትከተ ታከተ ቦዘነ
አኢተተ አስወገደ
አኢኮተ አመሰገነ
አክሞተተ አሳጠረ
አውከተ አወካ ሮኸ
አየተ አበጠ
አየተ አስነበረ
አገተ ክበበ
አጸመተ አጠፋ ጨረሰ
አጽመተ ባዶ አደረገ አጠፋ
ከሠተ ገለጸ
ከበተ ሸሽጎ ደፈነ
ኮዐተ ማስ ከበበ
ዘርበተ አነጠፈ
ዘፈተ ደፈደፈ
ዝሕተ ተዛዛተ
ደበተ ተጎነበሰ

ደበተ ደበደለ
ደፍነተ አረመጠ ጋገረ
ገመተ ቆረጠ
ገብለተ ደነዘዘ
ገንተተ በጋይል ተናገረ
ገዐተ አገነፋ
ጋህረተ ፈጠነ
ጎለተ ጎለተ ጉልትጎ
ጓትነተ መረመረ
ጸለተ ጋገረ
ጸልመተ ጨለመ
ጸመተ ጨመቀ
ጸበተ ዋኘ
ፈተተ ቆረሰ
ፈየተ ቀማ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ህይንተ ህየተ
ህየንተ ህየንተ
አንተ አንተ
አያተ አንደ
ዕሴተ ስለ ዋጋጎ
እንተ የ፥ በ፥ ወደ፥ እየ
ውስተ ውስጥ፥ በ፥ በላይ፥ ወደ፥
ውእተ የዚያን
ዘንተ ይህን
ዛተ ይህችን
ይእተ ያችን
ግብተ ድንገት
ጸላሎተ እንደ

ካዕብ ነባር ግሥ

ሐኔሌዎቱ
ሎቱ
ባሕቱ
ባሕቱቱ
ቦቱ

አዳራሽ
ለርሱ
ነገር፥ ግን፥ እንጂ፥
ብቻው
በርሱ

ኤፍሬታ	ኤፍሬታ	የገር ስም
ኤፕሱቱ	እልቀታ	የዱባ ዓይነት
እሳንቱ	ዕንሰ ማውታ	የሙት ልጅ
እሱንቱ	ኮራፓታ	ሠሌዳ ቀለም
እሙንቱ	ወልታ	ጋሻ
	ድልማኑታ	የገር ስም
	ድማኑታ	የገር ስም
	ድልማኑታ	የባሕር ወደብ
	ገሙታ	ቁርጥ
	ገበታ	ገበታ/በቂሙ
	ገበታ	ምጣድ
	ገበታ	ክፍታ
	ገበታ	የገር ስም
	ገንታ	ነጋሪት
	ገንታ	እንቢልታ መለኸት
	ጎልጎታ	የራስ አጥንት በዕብ.
	ዖታ	ወገን
	ጸታ	አገባብ

ኃምስ ነባር ግሥ

ህዩቱ	ስለ፡ ፈንታ
መስቱ	መጠጫ
መንፌቡስቱ	የሰው ስም፡ አንካሳ
ምማቱ	ሽብር ሽሽት ኃዘን
ቡራቱ	ወይራ
ናቡቱ	የሰው ስም
አበቅቱ	የዘመን ቁጥር
አይቱ	ወዴት
ኢያቡስቱ	የሰው ስም
ኤቱ	የገር ስም
እስቅብቱ	እርሻ

አሚተኞች
አማት
መጠምጠሚያ
ፉጠት
ሐሚት
አሞት

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐመይት
ሐማት
ሐሚለት
ሐሚለት
ሐሚት
ሐሞት

አልፍኝ
ትርሽማ ድንኳን
አለህ፡ አሊሽው፡ የሴቶች፡
አለህ፡ አሊሽው፡ እሙን
አርሳቸው፡ አሊሽው
አሊያ
አማንቱ አሊያ፡ አሊያው
ስንቱ ከንቱ ብላሽ
ነው፡ ነኝ፡ ነህ፡
አርሱ፡ ነው
ይህ፡ ይኸው
ያው

ሣልስ ነባር ግሥ

ለርስዋ
የሰው ስም
አንዲት
የሰው ስም
አንቺ
የገር ስም
ያች
የሰው ስም ሽግር
የገር ስም
ይህች
ያች
ሚያዚያ በግብፅ
ቀኛዝማች ጌታ

ራብፅ ነባር ግሥ

ታላቅ አርጭ ዘንዶ
ዕጅ መንሻ ምልጃ
በክት
ነገ፡ ማግሥት
የገር ስም
የዱባ ዓይነት
ባላባት ዓይነተኛ
ግብር
እቃቤት የሥዕል ቤት

አጽቱ
ኤፕሱቱ
እሳንቱ
እሱንቱ
እሙንቱ
አስፍንቱ
ውእቱ
ውእቱ
ዝንቱ
ዝክቱ

ላቲ
ማቲ
አሐቲ
አስመጦቲ
አንቲ
ኤቲ
አንታክቲ
ኬልቲ
ዘዘየቲ
ዛቲ
ይእቲ
ፈርሙቲ
ፌልቲ

ሌዋታ
ማክታ
ማውታ
ሣኒታ
ሴይሮታ
ቀታ
በጥሪታ
ነስታ ናስታ
ኒቆታ

ሐሰት
ሐሪፎት
ሐርነት
ሐቅረት
ሐቢት
ሐቢት
ሀብላት
ሀብት
ሐኔት
ሐኖት
ሐኖት
ሐዋርያት
ሐውልት
ሐዘት
ሐይመት
ሐገሪት
ሀንት
ኅጢአት
ሐፃኒት
ኀሩት
ሐረት
ሐት
ሃይማኖት
ሐሴሚት
ሐት
ሐት
ሕትዮት
ሕለት
ሕሉት
ሕልቀት
ኀልቀት
ሕልበት
ሕመት
ሕለት
ኀሪት
ሕሪፋት
ሕርመት
ሕርወት
ሕርወት
ሕቢት
ሕብስት
ሕንቅርት
ሕንብርት
ሕንክት
ሕክክት

አሰት ውሸት
ክክ
አርነት
መናቅ ማታላል
መቀማጠል
ፈረቃ ፈንታ ውስነት
ድሪ ሥልሴ
ስጦታ ሀብት
ሐሜት
የመሸታ ቤት/ሉካንዳ
የሥጋ ገቢያ የፅንግዳ ቤት
መልእክተኞች ሒያጆች
ትክል ድንጊያ
መደብ
ድንኳን
ባላገር መንደረኛ
አንት
ኃጢአት
ሞግዚት አሳዳጊ
ቸርነት
አካሄድ
የኮከብ ስም
ሃይማኖት
ድመት
ስመ አምላክ
የፊደል ስም ዕብ.
ርኩሰት
ዘንግ ሸንብቆ
ያለች የምትኖር
ቀለበት
ማለቅ
ትናጋ ጉንጭ
ከሰል
ውሰት መዋስ
የተመረጸች
ከንቱ
ቅጣት
መሮ
ቅርጽ
ሰሞን አገልጋይ
እንጀራ
እንቅርት አጎዶ
እንብርት
ማፈር
የምትወላወል እውክ

ሕንሶት
ሕዋኒት
ሕዋናት
ሕዝበት
ኀዝአት
ኀዝአት
ሕይወት
ሕድመት
ሕድአት
ሕግሩት
ሕፍጠት
ኖኅት
ኖኅያት
ኖፃዳት
ለት
ለዓት
ሉጹት
ላጽቂት
ላጽቂት
ሌሊት
ልሕልት
ልሕኩት
መትከፍት
ልኩትንት
ልኩትንት
ልገት
ልግነት
ልጎት
ልፍት
መሐትምት
መሐውክት
መሐዛት
መሐይምት
መሐደምት
መሐረውኃት
መለኮት
መለኮት
መለኮት
መላህቅት
መላሕቅት
መላእክት
መሌሊት
መልታሕት
መምህርት
መሠረት

ሜዳ
ምዕራፍ
የንግድ ቤቶች
ጨዋነት
መደብ የአንበሳ
ክልክል ሣር
ሕይወት ደኅንነት
እንቅልፍ መደለል
ጸጥታ
አሳቢ ተካዢ
ቅርጽ ማኅተም
ደጅ
የፊደል ደጅ
ጸገግ
አራት
እጅታ
ደንገጥር
እንሸላሊት
እንቃቅላ ፊንጣ
ሌት
የራስ ለምለም ልል
ሸህላ
ኪታ ሴደርያ ጥብቆ
ድስት ማሰሮ
ምንቸት
ኀጅ
ገንፎ ቀፎ
የባሕር ውስጥ ዋሻ
ፈንታ
የወርቅ ማርዳ
አዋኪት
ጉልማሶች
ምዕመናት
ተረት
ያልጋ አገር
የአካል ስም
አምላክነት ባሕርይ
ግዛት መዝ. ፱፻፡፳፪
ቅርጾች ሴማት
ሸማግሎች አለቆች
አለቆች
ብልት መለያያ
ፊት ጉንጭ
ሴት መምህር
መሠረት ውስጥ ታች

መሠረት
መሳብክት
መሳውልት
መሳይምት
መስብልት
መስበርት
መስብክት
መስተራትዓት
መስትት
መስነቅት
መስበርት
መሥግርት
መስፌት
መራትት
መራሕብት
መራቅቅት
መራናት
መሬት
መርመት
መርበብት
መርብቅት
መርፄት
መርዋሕት
መቀነት
መቃስምት
መቃኒት
መቅበርት
መቅንት
መቅዓት
መቅዱት
መቅፈርት
መቅጸርት
መበለት
መበለት
መበሕት
መብዋቅት
መተርእስት
መታግርት
መትሕት
መትክልት
መነሳንስት
መናሥግት
መናሰግት
መናረት
መናቅቅት

ሥር
ጋኖት
መካቢያ
ሌማት ቅርጫት
ዘለላ ዛላ
ዝርዝር ዘለላ
ጋን
ባለወንች ቆራጮች
አቃላይ
ማድቤት
አልጋ ትራስ ብርኩማ
ወጥመድ
ዋጣ
መክፈኞች
ሸንጎ
መወርወሪያ
መብራት
መሬት አፈር
መለያያ
መርበብ ወጥመድ
አራት ማዝን አራተኛ
መንጋ መሰማርያ
ድብብ ያኸ
ድግ መታጠቂያ
ገጸ በረከት
የቅጣት ማሠሪያ
መቃብር
ያልጋ እግር
መውቂያ
ምንኞት
ጋቢ ነጠላ
መቁጠሪያ
ባልቴት እመበለት
ሴቦኛ ጋለሞታ
ሥልጣን መብት
መግቢያ ዳር
መንተራሻ
ቅርጽ
ታች በታች
ካስማ
ዌራ ያልጋ እግር
መቆለፊያ
አሸክላ
ቀንዲል
መለያየት

መናግንት
መንሱት
መንቅቅት
መንቅቅት
መንኮክት
መንኮኮት
መንግሥት
መንጠፍት
መንጠላቅት
መዐልት
መአስብት
መአንፍት
መአንፍት
መእሕድት
መክሊት
መክሪት
መክፈልት
መኩስት
መኩስት
መከኖት
መጋቢት
መዋርሕት
መዋርቅት
መዋግደ እሳት
መዋግደ ክረምት
መዋጽሕት
መዋጽፍት
መዞራት
መዝራእት
መዝራእት
መድኃኒት
መድቀቅት
መተቀብት
መጥባሕት
መጸጸት
መጸውቅት
መጽሔት
መጸነፍት
መጸወርት
መጽያሕት
መጽፈርት
መጽያ ምጽዋት
ማጎሊት
ማጎበት
ማጎበት
ማጎበብት

የብረት መቃጥን
ክፉ ፈተና
ምንጭ
ወገብ ብብት
እንዝርት
መሸከርከር
መንግሥት
ማጥሪያ ወንጠፍት
መጋረጃ
ቀን
እመበለት
ዓውድ ገበታ
መክደኛ
እመም ገዝም አፍታ ወረፋ
አሥር እልፍ ነጥር ወርቅ
መቆፈርያ
እድል ፈንታ ክፍያ
አንጋራ
መጥረጊያ
ጋን
መጋቢት
መረዋት ደወል
መሸፈኛ ግልድም
የእሳት ወላፊን
ወጪፎ ውሽንፍር
ማፍሰሻ
ግድግዳ
የኮከብ ስም
መሐል አገዳ
ወርት
መድኃኒት
መግጫ
መጥቀሚያ መጥባሕትተል ሰይ
ወቄራ
ማስ ሰማይ ዓረብ
ደወል መጥሪያ
መስተዋት አምሳል
ምንጣፍ
መሸከማያ
አውራ መንገድ
ወጥመድ
ሣጽን
ዘፈን ዝማሬ
መቆለፊያ
ማጋጠሚያ ድርብርብ
ፈቀን የወይን መጥመቂያ

ማኅቶት
መኅፀንት
ማዕለልት
ማዕለልት
ማዕሌት
ማዕሌት
ማዕረብት
ማዕርት
ማዕኮት
ማዕኮት
ማዕደት
ማዕገት
ማዕፈርት
ማዞርት
ማየ ሕመት
ማዕዘንት
ሚላት
ሚካኖት
ሚኮኖት
ምሕረት
ምሕራማት
ምሕዳማት
ምልሐት
ምሴት
ምራት
ምርኢት
ምትሀት
ምት
ምኔት
ምንት
ምዕልፈት
ምዕት
ምእሕዲት
ምዕራፋት
ምጸጺት
ምጽንዓት
ምጽዋት
ሞሠርት
ሞቃዕት
ሞት
ሞገርት
ሞጣሕት
ሞጸሕት
ሞጸሕት

ምዕፋረት

መብራት
አደራ
ጉልት
ማጀት
መሸፈት ክሕደት
ክፉ ምክር
መጥመድ
ገበያተኛ
የራሱ መሸፈኛ
ዕጅ መንሻ ምልጃ
ቃል ኪዳን
ማዶ መሻገሪያ
አሽክላ
ጥብቆ ጎፍላ
መገብተ ዓመት ከዋክብት
ጥቁር ቀለም
ማዝን
ነጭ ሐር ግምጃ
ደገፋ
አንኮላ
ይቅርታ ምሕረት
የጣዖት ቤት አገር
ዕርፈ መስቀል
አራሚ
ማታ ምሽት
ገበያ
መዳራት ኃጢአት
ምትሀት አጋንንት
ባል
ገዳም ዋሻ
ምን ምንድር
እልፍ ጊዜ እልፍ
መቶ
አንድ እጥፍ አንድ ዕጅ
መጠምጠሚያ
ሰማይ ዓረብ
ሰማይ
ምጽዋት መስጠት
መጋዝ
መውቂያ
ሞት
እንዝማዝግ ወንጭፍ
መገናጸፊያ
ሥልስ ጸጅ
ጸፍጸፍ መዛነቢያ

ሰሊሆት
ሰርበብት
ሰባድዕት
ሰብኦ ቤት
ሰብኦ ቤት
ሰንሰቂት
ሰንበልት
ሰዓት
ሰኳዕት
ሰኮት
ሰኮት
ሰዴሞት
ሱራሳሪት
ሱርስት
ሲሲት
ሢመት
ሲሩሳሮት
ሲበት
ሳሕት
ሳት
ሣሬት
ሣሬት
ሥሕጸት
ሰላት
ሥርሐት
ሰብሐት
ሰብዓት
ሰንሐት
ሰንት
ሰንጸት
ሰንጸት
ሰዕለት
ሰእርት
ሰዕበት
ሰክቲት
ሰክትት
ሰግመት
ሰጥየት
ሰመት
ሰመት
ሰመርት
ሰረርት
ሶት
ሶበርት

ሽቱ
አማራት
ጉበኛ
ቤተ ሰዎች
ብልቶች
የሰንደል እንጨት
ሰንቡል ጦስኝ ሽቱ
ሰዓት ጊዜ
ጉንዳን የውሻ ጉብ
ሸንጎ ሚዳ
የተመሳቀለ መንገድ
አሰንዳባ ሽንጥር
መግላሊት
የሰርያ ቋንቋ
ሲሳይ ምግብ
ሹመት
ድመት
ማዳፈኛ
ሽበት
ዕረፍት
ቁጠማ
ሸረራት
ፈንታ ካሳ
ድፍረት ስድብ
ዝብብት
ማቅናት
ምሥጋና
ጥንቆላ ምዋርት
ሰደዳ
ሸንት
ንቅስ ስምም
የተኮላ ያማረ
ልመና
ራስ ጸጉር
ርኩሰት ኃጢአት
የተጣደ ሰክትት ችንካር
የላገቃ እግር
ድንቁርና አፍ መዘጋት
ስካር
ገጅሞ እንሰት
ነጭ ሽንኩርት
እንቆቆ
ኮሶ
ቁጠማ
ኮሶ

ትዕውርት
ትዕይርት
ትዕይንት
ትካት
ትካት
ትውዕርት
ትውክልት
ትውዝፍት
ትውዝፍት
ትውፅሕት
ትውፊት
ትዝሕርት
ነሀብት
ነት
ነትአት
ነፃውልት
ነደቅት
ነፋት
ነፋጹት
ነፋስት
ናሕሰ መልበሕስት
ናቀት
ናዕት
ናቃት
ንስሕት
ንቁበት
ንንደራት
ንክየት
ንፍጉት
ኖብያት
አሐት
ዓለቅት
አመት
አማዑት
አምትንት
አምእስት
አስሕርት
አስማት
አሥራት
አስኒኮት
አስኔት
አስክት
አስኳት
አስኳት
አሶት

ቸልታ
ቅጥጥብ
ከተማ ሰፈር
ድሮ ቀድሞ
የመርገም ደም የሚፈስበት
ድንቅ ዕፁብ ልውጥ
መታመን
ጌጽ መከባበር
ኀጢአት
ቅለት ነገር አለማቻል
መውረስ መቀበል
መታጀር መጓደድ
ሠራተኞች
የባሕር አረብ ነት
ማስ
ዋርሳ
አናጽች
የሠራተኞች አለቆች በገድ የሚያሠሩ
ተባራሪ ሽሽተኛ
ብልት ሰውነት
ጥሩ አንገተ ቅምቅማት
የግመል አራስ ጊደር
ቂጣ
የግመል ጊደር
ክርፋት ክፉ ሽታ
ጁህ አጭር ቀሚስ
አግር ብረት
ጉዳት ክፍል
ንፍጉት
የታሪክ መጽሐፍ
እኅቶች
አለቅት
ዓመት
አንጀት
ጅማት ቋንጃ
የለፋ ማስ የባሕር ዓረብ
ውስጣ በዓል መባቶች
ስሞች
ካሥር አንድ ግብር
የቤት ስም ቀረጥ
የቤት ያገር ስም
ቆለጥ
የተመሳቀለ መንገድ
አደባባይ ሜዳ
ሥልጣን ዕፃ

አረቦት
አረቦናት
ዓረብነት
አረጊት
ዐረፍት
ዐራት
አራራት
አራዊት
አርዑት
አርእስት
አሮት
አቀባት
አበ ምኒት
ዐበይት
አበድቢዳት
አብሕርት
አብላሊት
አብነት
አንሕስት
አንሕስት
አንስት
አንትዕት
አኖት
አፅይንት
አዕጸዳት
አኪስት
አክይስት
አኮት
አዊት
አዊት
አውስት
አውስት
አዘቅት
አየት
አያት
አያት
አያያት
አያደት
አዲሮት
አጋእዝት
አግልዕት
አጥባት
አጽርቅት
አጽት
አጽባት

ጠቀሳ ሚዳ
ፍትግ
የባሕር ዓረብ ቁርበት
ባልቲት
ግድግዳ ቅጥር
አልጋ
የተራራ ስም
አራዊት
ቀንበር
ራሶች ጌቶች
ደቅማ
አሚከላ
የገዳም አባት
ታላላቆች አለቆች ጌቶች
ሰንፍና
ባሕሮች
አበልባሊት
አብነት መድታኒት
ገደል አሽክት
ግምቦች
ቤቶች
ነቶች
ደቅማ
ዓይኖች
ፈርጅ
ምንጮች
እባቦች
ተቆናጣጭ ዝንብ
የዮሐንስ መጥምቅ በዓል
ሠሽት
ጥምብ አሞራ
ጭላት
ጉድጓድ
መግነዝ
እኩያት አምላያ
አብነት
የማር መለሳ
ልፍትት ልፍስ
ሸንጎ
ጌቶች
ማነቂያ መንቆር
ጡቶች
ጨርቆች
ኳስ ጥንግ
ፋድት

አጽዕልት
አጽፋት
አፍቦት
አፍዖት
ኤፎት
እጎት
እጓት
ዕለት
እልሐት
ዕልጎት
እመት
እመ ምኔት
እማሁት
ዕማዎት
እምሐውት
እሳት
እሜት
እበኪት
እርኩባት
ዕቅብት
ዕቅብት
እብሬት
እንቁበት
እንጎታት
ዕውርት
እየት
እግዝእት
ዕጎልት
ዕጎልት
ዕፍረት
እፎያዊት
ከላስት
ከባሪት
ከታሪት
ከዋኒት
ኩሊት ኩልያት
ኩልኩልት
ኩርባት
ኩርዓት
ኩንታሪት
ኩፊንት
ኩፍት
ክበብት
ክብተት
ክሪቢት

ቁበል
ፋሮ
ሪቅ
ኩፋፍያ
ድሪ
እት
እትማማቾች
ቀን
ዓሃ የኮከብ ስም
ሰለባ
ከንድ
የገዳም እናት
አያት እሚታ እሚቶች
ሰማይ
አያት
እሳት
ዋጋ
የወንድ ብልት ፍሬውም
እንስት ግመሎች
መጠበቅ እንግዶች
ቁባት የተጠበቀች
ሰሞን ዘመን
እራትያ ወርድ
ትርጎ
የታወረች
እበጥ ሰንበር
እመቤት
ሴት ልጅ
ጊደር እንስት ግልገል
ሽቲ
እንዴት ያለች
ነዶ
ዲን
የእንበሳ መደብ
ምዕራፍ
ኩላሊት የምትሆን
ጉንዳን
ከታብ
መመታት
መደብ
ኩንቲ
ጦር
ግዝረት
መግለጽ
ወርቅ የሚመስል ዕንቁ

እንጎት

ኩልያት

ክቡት
ክብሪት
ክትመት
ክትፈት
ክቡት
ክከማት
ክፍአት
ኮማት
ኮታሪት
ኸረጸት
ወሐይዝት
ወለት
ወስከምት
ወደፊት
ወዲርት
ውልበት
ውቅየት
ውዴት
ዘርቤት
ዘርቦናት
ዝልፈት
ዝማማት
ዝንዩት
ዝፍት
ዞሪት
ዞሪት
የካቲት
ያክንት
ያፌት
ደባቢሳት
ዲፈት
ዳዊት
ዳፍንት
ዳፍንት
ድልወት
ድመት
ድርኩኩት
ድቡት
ድቡት
ድንቀት
ድንተት
ገሀፍት
ገሪሳት ገርሳት
ገራህት
ገባሳት

ሽሽግ ሥውር
ዲን
መከተብ ምልክት
አሥራት
ፉግ
መማሪያ
ክፋት
አንከላ
ርዕስ ዓምድ
ክረጢት
ምንጮች
ሴት ልጅ
ጅንግላ ስናግ
ወርቅ
ዳውጃ ቁራዊ
ጉንዌ
ሰናፊል
ጸብ
ምንጣፍ
ኩፍ ማማ
መምከር መገሠጽ
ስናግ
የዝመት ፍትወት
የወይን ዝፍዝፍ
የሱፍ አበባ
ምዳቋ
የካቲት
ሰማያዊ ዕንቁ
የሚሰፋ ስፋት
ራሳም በትር ቦለታ
የሽማ ዕቃ
የተወደደ ፍቅር የሚገባው
እርማጦ
እንጎቻ አምባሻ
አግባብ
ድመት
የሳንቃ እግር
መጎንበስ ጭንቅ
ድልድል ጸጥታ ቀስታ
ድንገት የሚሆን ነገር
ድንገት
የሥጋ ገበታ መሶብ
ወንሰለት
እርሻ አዝመራ
ገንዳ አምቦ

ገነት
ገነውት
ገዳማት
ገደራት
ገዳት
ገዢት
ገዛእት
ጋላት
ጉሕሉት
ግልዮት
ግምነት
ግረት
ግብረት
ግብት
ግብነት
ግብእት
ግተት
ግንባት
ግንቦት
ግንዘት
ግዘት
ግዝመት
ግዝረት
ግዝፈት
ግደት ግድነት
ጎማት
ጎረፋት
ጠረብናት
ጠብብት
ጠፍላህት
ጣዖት
ጤት
ጥሀረት
ጥልቀት
ጥምቀት
ጥምእታት
ጥረት
ጥቅምት
ጥቅቦት
ጥብዓት
ጥብዖት
ጥነት
ጥንቃቃት
ጥንት
ጥውየት
ጦቢት

ገነት አታክልት
የጣዖት አገልጋዮች
መቀረጫት
ጅንግላ
ገንፎ
ደቤት
አገልጋዮች አላላፎች
የሻለቆች የጭፍራ ስም
ሽሙጥ ሽንገላ
የመጽሐፍ አርእስት ዓምድ
ነውር ርኩስት
ግራር
አደራረግ ሥራ
ድንገት
አይብ
መያዝ መመለስ
ግትቻ ምናምን የማይረባ
ገበታ ገንቦ ፊቀን
ግንቦት
መገነዝ የፍታት መጽሐፍ
መገዘት ግዝት ሐፍ
መቀረጥ
ግዝረት
መወፈር መደንደን
ጽናት
ዘንግ
ከንቱ ኃጢአት
ጭፍሮች
ብልሐተኞች
ሥስት ሩብ
ጣዖት
ስመ አምላክ የፊደል ስም
መንጻት
ኃጢአት እርም
ጥምቀት
ሕና እንሰባ
ገንዘብ
ጥቅምት
መስፋት ስፊት
መጨከን
ጡብ
መዘንበል
ስንጣቂ ሰንጣቃ
ጥንት መጀመሪያ
ጠማማነት
የሰው ስም

ጸሀርት
ጸሀፍት
ጸላእት
ጸሎት
ጸራኢት
ጸበርት
ጸባሕት
ፀንፈርት
ፀንፈርት
ጸዋት
ጸደናት ጸደናት
ጸኢት
ጸኢት
ጸጹት
ጸጸት
ጸዴኔት
ጸዴንዖት
ፅሐርት
ጽላት
ጽልተት
ጽማት
ጽርሕት
ጽርንቦት
ጽርንቦት
ጽርዓት
ጽርዕት
ጽርንቀት
ጽብዓት
ጽንጽንት
ጽንፍርት
ጽንፍርት
ጽግነት
ጽፋሐት
ጽፍነት
ጸላዕት
ጸማዕት
ፋማኑት
ፍሕርት
ፍስሐታት
ፍርሃት
ፍርሀት
ፍርፍርት
ፍትሐታት
ፍት
ፍንፍንት

ምንቸት
ጸፎች ሹም ቀበሌ
ጸላቶች
ጸሎት ልመና
ታልማ ጉበት
የሰሌን ቅጠል
ግብር ቀረጥ
ወጥመድ
መለያየት
ሥራት ከፍል ዓይነት አገባብ ወገን
ዛር ምትሐት መጋኛ ጉሰምት
ግማት ክፉ ሽታ ዝገት
ክልከል መስክ
ዘመማት
ትንንኝ
ዒሊ
መልእክ ሞት
እንስራ ጋን
ጽላት
ሽንገላ ቂም
ቀስታ
የእሳት ጋን
የፍየል እከክ ነጭ ደረመን
ክንታሮት ቋቂቻ
ሥራ መፍታት በዘን
የታላላች ቡዩ
የራስ ደጃ
መታሰቢያ
ነቀዝ
ወጥመድ
ወንቀራብ ወቀራብ
የሌት ወፍ
ወንክሎች አሾች
ስልቻ
ዋሻ
ዋሻ
መጋቢት በግብፅ
የታጩት
ምሽግ
መፍራት
ማጩት
ድርጭት
ምሽግ
ቂራሽ ዳረንጎት
አውጭ

ፍኖት
ፍያላት
ፍደት

መንገድ
ጽንሐ ዝብድይ
ኳስ

ግብፅ ነባር ግሥ

መርቂቶ
ቲቶ
ትክቶ
ገንትቶ
ጠርቢንቶ
ፍቶ

ጎተኛ
መስከረም የሰው ስም
የመርገም ደም
በኃይል መናገር
ወርካ
ፈንታ

የ ነ ግሥ

ሐልየን
ሐቆን
ሐበን
ሐወን
ገዘን
ሀይመን
ሐይደን
ሐፀን
ሐፈን
ለሰን
ለጠን
መሐን
መቀን
መንን
መክን
መዘን
መጠን
ማሰን
ማዕዘን
ምሕን
ምዕን
ሰሐን
ሰመን
ሰሰን
ሰዕን
ሰወን
ሰን
ሰዕን
ረሐን
ረሰን
ረበን
ረገን
ረጠን
ራሕበን
ራጎን
ቀንን
ቀንን
ቀጠን
ቀጥን
ቆንቆን
በዋን

መማለጃ ሠጠ
ገፋ
ጠመጠመ
አረፈ
አዘን ተቆጣ
ታመን
አበደ
አሳደገ
ዘገን
ቀባጠረ ተናገረ
አመሰገን
ዕጅ ነሣ
ተጨነቀ
ናቀ
መክን ባዶ ሆን
መዘን
ለካ
ጠፋ
ሠወረ
ዕጅ ነሣ
ረግረግ ሆን
ሞቀ
ስምንት አደረገ
ትርፍርፍ አለ
አጣ
አለገገ
ሸኛ
ተሳን
ጫን
ጋለ
አስተማረ
ቀዘፈ
መድኃኒት አደረገ
ተፋቀረ
ብቅል አበቀለ
ሥርዓት አደረገ
ቀኖና ያዘ
ረቀቀ
ቀጠን
ነቀዘ
ፈረደ

በየነ
በየነ
በደነ
በሕነነ
በሕነነ
ተሐነነ
ተለሰነ
ተመስከነ
ተመንገነ
ተመዩነ
ተሰዐነ
ተሳነነ
ተሳነነ
ተቃረነ
ተቃዐነ
ተብሕነ
ተነ
ተንተነ
ተዐየነ
ተከየነ
ተከህነ
ተኮነነ
ተኳነነ
ተደዩነ
ተፀወነ
ተጽዕነ
ቱገነ
ቶተነ
አመዝገነ አምነ
አምነ
አስተንተነ
አርበነ
አእመነ
አዕበነ
አኮነ
አውየነ
ዐየነ
አድነነ
ዐጠነ
አጥነነ
አጽነነ
አጽፈነ
አፋጠነ
ከደነ
ከፈነ
ኮነ

ለየ መረጠ
አመለከተ ተመለከተ
በደነ
ባነነ ባከነ
አውተተ ጠፋ
ቻለ
ቀባጠረ ተናገረ
ተቸገረ
ተቸገረ
ተተነኮለ
ተጫማ
ተጣላ
ተካለለ ተምዋገተ
ተከራከረ
ተጨነቀ ተጠበበ
ጠፋ
ወጣ ተባተነ
ፍግምግም አለ
ተከታተመ ጠበቀ
ተሸፈነ
አገለገለ
ተገዛ
ተዋቀሰ ታረቀ ተፈራረደ
ተገዛ
ተጸጋ
ተጫነ በከብት ወጣ
ጎለተ
አዘበ
አመሰገነ
አመነ
አሰበ አምታታ አገለገለ
ፈተገ
አሳመነ አለ
ደንጊያ አደረገ
አደረገ አስደረገ
ወደን አደረገ
ገመገመ
አዘነበለ
ዐጠነ
አደነቀ አበረታ
አዘነበለ
አስቀዳ
አፈጠነ
ከደነ አለበሰ
ሸፈነ
ሆነ

ኮነ
ኮርኮነ
ኮነነ
ወሰነ
ወጠነ
ዘገነ
ዘፈነ
ዝገነ
ደመነ
ደመነ
ደመነ
ደነነ
ደየነ
ደፈነ
ደግነ
ደግነ
ገመነ
ጎሐነ
ጠሐነ
ጤገነ
ፀቆነ
ፀቆነ
ጸነ
ጸንጎነ
ጸንጸነ
ጸንጸነ
ፀዐነ
ጸፈነ
ፈተነ
ፈተነ
ፈየነ
ፈጠነ

ተሰቀለ
አከማቸ
ፈረደ ገዛ
ደነገገ
ጀመረ
አፈሰ
ዘፈነ
ጸጥ አለ
ደነደነ ለካ
ደመኛ ሆነ
ጠቆረ
ተጎነበሰ ዘነበለ
ፈረደ ቀጣ
ደፈነ ቀበረ
ተከተለ
ዳነ
ኃጢአት ሠራ ረከሰ
ጮኸ
ፈጪ
ቆላ
አጠረ
ጨፈቀ ዕፅን
ዘንበለ
ጨቀዩ
ነቀዘ
ፈረሰ ጠፋ ተበላሸ
ጫነ
ቀዳ
ፈተነ
አቀለጠ
ገመገመ
ፈጠነ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ለነ
መነ
መጠነ
በይነ
ብነ
ንሕነ
አምጣነ
አነ
ዓይነ

ለኛ
ማነን
ሰለ፡ ያህል፡ እንደ
ሰለ
አለን
እኛ
ያህል፡ ና፡ ስለ፡
እኔ
ሰለ

እምነ
እምነ
እንበይነ
ኪያነ

ከ
እናታችን
ሰለ
እኛን

ካዕብ ነባር ግሥ

መኮ
ቆሪኮ
ቦኮ
ባኮ
ብሀኮ
ፊባኮ
ቱግኮ
ኑ
አኮኮ
እልመከኮ
ጳሪኮ

ማነው
ዕንቀኡ
እለን፡ በውኑ
ሰይጣን
የሰው ስም
መንፈስ ቅዱስ
ጉልቻ
ቃለ አጋና
አይደለምን፡ ና
ስመ አምላክ
ዕንቀኡ

ዛልስ ነባር ግሥ

ላማሰበቅታኒ
መርሳኒ
ማኒ
ሜላኒ
ቁጥኒ
ቁኒ
ቆብኒ
ቡኒ
ብርኒ
ብንኦኒ
ተመኦኒ
አስኮርኒ
አርሳኒ
አቃኒ
አጣኒ
ኢራኒ
አርኒ
እሌኒ
ደርሰኒ

ለምን ተውሽኝ
ቀጋ
ድርኅ የሰው ስም
ጤፍ
ቅማል
ዘይት
ትጓን
የሴት ስም
ድመት
የዓዕር ልጅ
አድኝኝ
እስካሎኒ የወይን ዘለላ
የሰው ስም
ችፍርግ ኮሽሽላ
ያይጥ ኃበዝ
የሰው ስም
የሴት ስም
የቆስጠንጢኖስ እናት
መድኃኒት ሽቱ

ደፎኒ
ጣኒ
ጽርዮኒ
ጽርኒ
ፈርመኒ

ዛፅን
የሰው ስም
እግር ብረት
አይጥ
ሚያዚያ በግብጽ

ራብፅ ነባር ግሥ

ሐና
ሕሊና
ሕልቃና
ሕርትምና
ሕና
ሕግርትና
ሆሣዕና
ሆሣዕና
ሆሣዕና
ልቡና
ሎምና
መሐና
መሪና
መባልና
መና
መዲና
መድፍን
ምዕስብና
ምዕቅብና
ምርስኔን
ሪሮን
ሰኮና
ሲና
ሲባን
ቀኖና
ቁፈን
ቃና
ቃና
ቆጽለ ሆሣዕና
ቆሪኝ
ባብና
ባዝግና
ባዝግና
ብርጋና
ቱሎግና
ትያጥና

ጸጋና ደስታ
አሳብ
የሰው ስም
ጉስቁልና
ሕና እንሰሰላ
ፈጣንነት
ደንንነት መድኃኒት
ደንንነት ስጥ
ሰሌን ተምር
ልብ
የሰው ስም
ዕጅ መንሻ መናገሻ
የሴት ስም
እመበለት
መና ምን መፍቅድ
ከተማ ሰፈር
ሳጽን
መፈታት ሽችነት
አደራ
ምስርች
ወንዝ
ተረከዝ ጥፍር ሰኮና
ያገር ስም
አብሽ
ሥርዓት ቀኖና
አይብ
የዜማ ድምፅ ስልት
ያዝር ስም ሥርዓት
የሰሌን ቅጠል
ወንዝ
ወንዝ
የወርቅ ማርዳ
ድሪ
አንድ ዓይነት ወፍ
የእግዚአብሔርቃል ትምህርት
ከተማ

የአግዚአብሔር ቃል ትምህርት

ቶሎማና
ቶና
ናትና
አስቀሎና
አውጢና
አሮራን
አቃሮን
አቃጣን
አቃራህዮን
አክሳሮን
አይገን
አአሮማን
አፍዮማክን
አሉዮአርማዮን
አርና
ዒና
ኤክሶን
አቋን
አንጽና
አድና
አርና
ከሚሌዎን
ከማንዮን
ከርክዴን
ክን
ወሪዶን
ዛግዜን
ዜና
ደመና
ዳገና
ድክትምና
ድማክን
ጉሕና
ጉርና
ጌና
ጦብደን
ጤማን
ጽብን
ጥጂና
አርፍራዮና
አጸፊና
አውቄና
አርፋና
ፀና
አድና

ኃምስ ነባር ግሥ

ሕባኔ
ለምዴኔ
ለንዴኔ
ልብኔ
ልንዴኔ
መጠኔ
ሚያኔ
ማኔ
ምናስኔ
ምጣኔ
ሰኔ
ቅኔ
ቁንቁኔ
ብለኔ
ብለኔ
ትንታኔ
አሐተኔ
እስከኔ
ከልበኔ
ኩርንኔ
ኩንኔ

ዛድስ ነባር ግሥ

ሀሴን
ሐንጸን
ሐንጸን
ገዝንዚን
ኒላን

ዛር ምትሐት
የሴት ስም
ሽታ
ጸጥታ እርጋታ ዝግታ
ብቸኝነት ድካም
የሴት ስም
ጎዳና ማዝን
ጊዜ
ፋና

መጠምጦሚያ
ዙፋን
የክብር ወንበር
ልምጭ
አልጋ መከዳ ብርከማ
ልክ መስፈሪያ
መተንኮል
ዘመነ አራት
ቀጋ አዲስ ባርስነት
መስፈሪያ
ሰኔ
ግዛት መግዛት ቅኔ
ነቀዝ ብል ቅንቅን
የመታጠቢያ ቤት
መጠመቂያ ለበጥ
መንደራደር ፍግምግምታ
አንዲት ጊዜ አንድነት
እስከ ድረስ
ሸቱ ምስክ
ሸንጎ
ፍርድ ኩነኔ

አሸን
እንቃቅላ ጉብና
እንዝዝ
ጎዘን
የተሻለ ክብር

ኒሳን
ኒጣን
ሂጸዲጤን
ሂላንስን
ሔዋን
ሔጽን
ሔጸደጤን
ሕልያን
ሕረረ ዕጣን
ሕቁራን
ሕንጻን
ሕፃን
ሕፅን
ሕጽን
ሕፍን
ሐሮን
ሐቢጦን
ሐቢጦን
ሐንጼዎን
ሐግን
ሊቀ ሐባዝያን
ሊቀ ህጽዋን
ሊቀ መበስላን
ሊቀ ቀዳሕያን
ሊጦን
ሌዊቄን
ሌጽያታን
ሌዋትና
ሌዌቄን
ሌውቄን
ልሳን
ልብን
ልግን
ልጎን
ልጉን
ልጉን
ሎዛን
ሎግዮን
ሎጣውያን
መሐን
መኖስስ ስነን
መልጸጸን
መሐሐውያን
መሣብዕያን

ቸርነት
ሽንገላ
ሞጣሕት ግምጃ
መጠምጦሚያ
የሕያዋን እናት
ታላቅ አሞራ የማይበር
ሞጣሕት ግምጃ
መማለጃ
ቱራብ ድቃቅ ዕጣን
ተግዥዎች ታዛዦች
እንዝዝ
ሕፃን ታናሽ ልጅ
ብብት ክንድ
አጠገብ
የእንግዲህ ልጅ
እፍኝ
ይብራ ፤ ጉተና
ወይባ አጽፍ
ዕጅጌ የሌለው ቀሚስ
መሐበሻ ጨርቅ
ቂጣ ቀፎ
የእንጀራ አዛዥ
የጃንደረቦች አለቃ
የቋሚ አለቃ
ጸጅ አዛዥ
ልመና ጸሎት
ነጭ
ሌዋታን
ታላቅ ዘንዶ
ፎኛ ሰማይ
ነጭ
ምላስ አንደበት ቋንቋ
ነጭ ዕጣን
አምባሻ ድፎ
ድስት ማሰር ምንቸት
ምንቸት
ማማ
ሽቱ ዕጣን
የክህነት ልብስ ግምጃ
ወንድ የሚያደርጉ
የባሕር ዓረብ
የጥርስ ማውጫ
ጎመን
ክርስቲያናት
ምዋርተኞች

መስተፃለን
መስተጽእን
መስያን
መሥፍን
መሥፍን
መርሲኔን
መርስን
መርዛን
መቅዓን
መቅድሐ ዕዝን
መቅድን
መትን
መንዚራን
መንገን
መእን
መካን
መካን
መካን
መክዳን
መኮንን
መውፅኤ ዓይን
መዘይን
መጸጸን
መጽዕን
ሚን
ሚዛን
ሚጣን
ማህዝን
ማጎፀን
ማርድርቲቄን
ማዕምራን
ማዕን
ማዕዝን

ማዕዘን ሰብእ
ማየ ልብን
ሚላንትሮን
ሚስቀሎን
ሚስቀሎን
ምሕዋን
ምርስኔን
ምኑን

በሠረገላ የሚቀመጥ
ፈረሰኛ
ጸጅ
ገዥ ደጃዝማች
የቤት ራስ
ቀጋ
ማጋያ አዳማቂ
አስተዋጽኦ መጻሕፍት
ጭንቅ
የጆሮ መብሻ መላፍቻ
ምሳር
አውራ ጅማት
አመንዝራ
መቃጥን
ድኩላ
መካን
ቦታ
መክደኛ
ገዢ ፈራጅ መኮንን
የዓይን ማውጫ
ነገረ ሠሪ
ነጣቆች ቁጠች
መጫኛ
ተንኮል
ሚዛን የኮከብ ስም
ምላሽ
ሥውር ቁባት
ማጎፀን
ሰማይ
አዋቆች
ስፋት ወርድ
ማዝን ርዕሰ ማዕዘንት
አርባዕቲማዕዘን
ምሥራቀ ወምዕራብ ሰሜን
ወደቡበ መሥዕ ወአዜብ ሊባ
ወባሕር

ፊቱ ጎላው ቀኝ ግራው
ሽቱ የሎሚ ውሀ
ጉልላት የቅርፅ አበባ
ነገረ መላእክት
ጥሩር
ጉርና
ቀጋ
የተናቀ የተጠላ

ምርናን
ምርናን
ምዕመን
ምዕመናን
ምዕዋን
ምዕዳን
ሞጢን
ሰልሞን
ሰሎሞን
ሰሎሞን
ሰረባሞን
ሰረጠን
ሰራግልዮን
ሰርኖን ሰርኖን
ሰርድዮን
ሰርድዮን
ሸርጣን
ሰቂኖን
ሰበን
ሰብአ ዓይን
ሰንኮሪሶን
ሰንዱን
ሰንድሮስ
ሰኪሞን
ሰኪኖን ሰቂኖን
ሰጠረቤሎን
ሰጠጸዮን
ሰጠጸዮን
ሰጠጸዮን
ሰጠጸዮን
ሰጣጽዮን
ሰጥረጸሎን
ሰጥረጽልዮን
ሰጽራክን
ሲላን
ሲርኖን
ሲባን
ሲኖዲቆን
ሳሮን
ሳን
ሳን
ሴረኖን ሴረኖን
ሰኒን
ሰምዖን
ሰነን ሰን
ሰን

ኃ ድሪም ሚዛን
፪ ሺህ መከሊት ወቂት
የታመነ
የታመኑ
ደቡብ መስዕ
ምክር
የጣዖት ስም
ደጋ
ሰላማዊ ጠቢብ
ገዢ ፈረጅ
የሰው ስም
ኮከብ
አሳማ
ሰጎን
ዕንቁ ፈርጽ
ደም የሚመስል ዕንቁ
የኮከብ ስም
ኮክ
መጠምጠሚያ
ጉበኞች
መሐሪ አማላጅ
በፍታ ነጸላ
ሽቱ
ያገር ስም
ኮክ
ደቅማ
የተልባ ጭረት
የወይን ሐረግ ደግ
የተልባግር ልብስ
የተልባግር ጭረት
ዋንዛ
ሽነት
እንቃቅላ
አብሽ
ሰጎን
ሰኔ ጅኛው ወር በዕብ.
የጉባዔ መልእክት
የተራራ ስም
ሰመ አምላክ
የፊደል ስም
ሰጎን
ሽቱ
የጸሎት ምላሽ
ጥርስ
ደም ግባት ውብት

ሰዝን
ሰፍን
ሰመን
ሰሰን
ሰርዮን
ረሐን
ረባን
ረረደን
ረሮን
ረደን
ራህባን
ራምኖን
ፊፋን
ፊፋን
ርሱን
ርጢን
ሮማን
ቀለንቶን
ቀርን
ቀርን
ቀርጠሎን
ቀይጡን አውታን
ቀይጡን
ቀጠራቅጢን
ቃይኖን
ቃይኖን
ቅጠን
ቅጥራቅጥሬን
ቅጥራን
ቁርባን
ቁርኒ ቋርኔን
ቁጥን
ቁጥን
ቆጶን
በለሳን በለሶን
በለን
በለኖን
በርፎሪኮን
በታሮን
በድን
በጌዳን
በሶን
ባሕረ ኤሎን
ባላን
ባላን

ስንዴ
ስንት ግዛት
ሳማ
ኮሶ
ዕንቁ
ማን
መምህር
ግልገል በቅሎ
ያገር ስም
መንኮራኩር
ፍቅር
ደግ
የኮከብ ስም
ሰይጣን
የጋለ
ሽቱ ቅባት
ሩማን
የወር መቁጠሪያ
ቀንድ መንግሥት
መለከት ነጋሪት
ቅርጫት
የጣዖት ቤት
ሣጥን
ሲላ
የሰው ስም
ደጋ አገር
ታናሽ ጣት
ድምቢጥ
መጣብቅ መጫ
ቁርባን
ቋዝማን
ሀር
የሐር ትል የሽረሪት
ኩፍ ጫማ
ዘይት ወይራ
ዝግባ
ጥቁር ግምጃ
ቃል ከዕው
ያባቶች ደብር
በድን ሬሳ
መታጠቂያ ዝናር
አረንጓዴ ቀይ ሐር
የጫው ባሕር
ወይራ ግራር
ያገር የተራራ ስም

ጸራር የቅርቅህ ቅጠል
 የግመል ኮርቻ
 ኮርቻ
 አውታታ በካና
 ጥቁር ግምጃ
 ብርሃን
 ምስር
 አደስ
 ሕፃናት መጻሕፍት
 ድርጭት
 ዘንዶ
 ግብዝ ወርቅ
 ክርክር ሙግት ጸብኦ
 ጣዖት
 ደይሆ
 ከትክታ
 ጠስ
 በደል
 በልግ
 ወይፈን ወይፈኖች
 ግድም
 ያገር ስም
 ምሥራቃዊ አገር
 ቴራፍን ልብስ ከህነት ጥብቆ
 ግዘፍ
 ጉልቻ እግረ ፀሐይ
 ብረት ምጣድ
 ወይፈን
 ቅርብ
 የጨውታ ቤት
 ዕንቁ
 ጸፍጸፍ
 ማዘቢያ
 ዕንቁ ጥሩ አረንጓዴ የሚመስል
 የሴት ስም
 ሚያዚያ ፩ኛ ወር በዕ.
 ያገር ስም
 የተመቸ የጣፈጠ
 ይቅር ባይም የሚሉ
 ሀገረ ነገድጓድ አሉ
 ለበጥ አምቦ ያገር ስም
 ሚያዚያ
 ዕንቁ
 ጥበብ የጥበብ መጽሐፍ
 ስመ አምላክ

ፍን
 አለማዳን
 አላተኘን
 አልያጠን
 አልፈን
 አማን
 አሚቢን
 አሚን
 አሚን
 አሚን
 አሞራዎን
 አሞን
 አሳዕን
 አስቀጠን
 አስከፊን
 አስክሮን
 አስካሎን
 አስጠራጢን
 አሶርዮን
 አረቦን
 አረቦን
 አርሞን
 አርሶን
 አርሶን
 አርቆሚን
 አርከርሴምቶን
 አርጋኖን
 አርጋኖን
 አሮድዮን
 አሮድዮን
 አሮድዮን
 አቃጣን
 አቃጠን...
 አቅላሚዳን
 አቢብን
 አባድን
 አቡልጃሳውያን
 አቡን
 አባደን
 አተርጋዎን
 አጋሚን
 አተሮን
 አኒን
 አኔክዮን
 እንክዮን
 አሉትሪኮን
 አሉናዎን

የፌዴራል ስም
ቀበሮች
ሰው የሆነ አምላክ
ዓሳ ለቃሚ አሞራ
ባላ ግንድ
እውነት
ዕቃ ጠባቂ
ማመን
አሜን እውነት ይሁን
ያገር ስም
የሰው ስም ያገርስም
ማማ
ትብቃ ሚሮን
ሣጽን ከረጢት
የወይን እሸት
የወይን ዘለላ
ጣዖት
ገቢያ
መያዣ ፈለማ
መልካም ፍትሃ
የተራራ ስም
የርብ
ጭነት ሸክም
ባላ
ትብረ ወርቅ ደንጊያ
ምስጋና መዝሙር
በገና
ሃፈ ያፈድ
ጋጋኛ
አንበጣ
አንበጣ
ቂልቋል
የመስቀል ወፍ
ሰይጣን
መዘምራን
ጳጳስ አብ
ሰይጣን
ቃል
ጥቅምት ፯ኛ ወር በዕብ.
የመጽሐፍ ማንበቢያ
ቆለጥ
ዕንቁ
ዕንቁ
ቃለ ትንቢት
ዘለዓለም ያለ

ኬሌሚዎን
ኬብርን
ክርስቲያን
ክታን
ክታን
ወይን
ዘመን
ዘርቤን
ዘርቦን
ዘባን
ዘይቶን
ዘይጦን
ዛሕን
ዛብሎን
ዝያቆን
የማን የሚን
ይሙን
ይምን
ይለሪን
ይትራን
ደመንሚን
ደመንሚን
ደስቀን
ደስከን
ደርያሚን
ደብራን
ደይን
ደጋን
ደፍን
ዱራቆን
ዲሎሳን
ዲብዲቆን
ዲብዲያቆን
ዲያቆን
ዲፍራን
ዳን
ዳጌን
ዳጎን
ድማከን
ድርቱቆን
ድርያሚን
ገልሚን
ገሪዛን
ገርዜን
ጌዛን

እንቃቅላ
ያገር ስም
ክርስቲያን ቅቡዓን
ልብሰ መንግሥት
የተልባግር በፍታ
ወይን
ዘመን ዕድሜ
ሽቱ
ረጃሌ ማማ
ማንቃ ትክሻ ጀርባ
የዘይት እንጨት
ወይራ
ጸጥታ
እንድነት ያገር ስም
ዲያቆን
ቀኝ
እጅግ ብዙ
ቀኝ
የሰው ስም ጸድቅ
የሰው ስም ዕፅ
ዕቃ ቤት
ጭልምልምታ ጨለማ
መሶብ
ድፋሳ
ሕፁዓን መጸሕፍት
ክከብ
ፍርድ ኩነኔ
ኃባጣ ጠማማ
ጥድ
ሰባተኛ ሰማይ
ቀሚስ ኩፋር
የሙታን ስም
መጽሐፍ
ዲያቆን አገልጋይ ተላላኪ
ቀረጥ
ፈራጅ ያግርስም
ብረት ምጣድ
ጣዖት
የእንበሳ ግልገል
ሰባተኛ ሰማይ
ሕፁዓን መጸሕፍት
መቀስ
ቤተ ልዑል
ግምጃ ሻሽ
ቤተ ባለል

ጉህን
ኅሕን
ጉርን
ጋኔን
ግመን
ግዕዛን
ግዕዛን
ግውሳን
ግዮን
ግዮን
ጠሊሳን
ጠቢባን
ጠብዳን
ጠንቅዮን
ጤገን
ጥህን
ጳሌን አዮን
ጳርዮን ጳርዮን
ጳክሶን ጳጦን የዛፍ
ጳዝዮን ጳዜዮን
ጳርዮኒን
ጳርፍርዮን
ፀቂን
ፀቂን
ፀንጉን
ፀወን
ጸፈን
ጽቂንቂን
ጽቂንቂን
ጽብን
ጽብን
ጽንጉን
ጽዮን
ፈልሞን
ፈሎን
ፊኒቆን
ፋራን
ፌሎን
ፌቤን
ፍልጣን
ፍፋካምን
ፍርቃን
ፍርቃን
ፍቱን
ፍጽን

ምሥጢር የተሠወረ ግልጽ
ኅራና ድምጽ
እርሻ አውድማ
ውዱቅ የተገፈፈ
እድፍ ርኩሰት
አርነት መውጣት
መለቀቅ ነጣነት
ጥሩር
ዐባይ ወንዝ
ያገር ስም
መኃናጸፊያ መሐረሚያ
ብልሃኞች ጠንቃዮች
ነጭ ሐር ዳባ
ጥንተ ፀሐይ
ብረት ምጣድ ቆሎ
ዶቄት ጥብስ እሽት
ሰኔ ፲ኛ ወር በዕብ.
ሮማን
ስም
ዕንቁ
ስደት መበተን
ፍላጹት የባሕር አሞራ
ጨቃ
አጥር
ጭቃ
አምባ መጸጊያ
የውኃ አቆማዳ
ፍልፈል
መጠጫ/መጭጫ
ማንጠልጠያ ጸገግ
የዕቃ ጆሮ ቀለበት
ጭቃ ግድፍ ትቢያ
የዳዊት አምባ
ሥውር ቦታ
በርኖስ ጀባ
የክነፃን አገር
ያገር ስም
ሣጽን
የሴት ስም
መፋታት መለያየት
ደቡተኞች
ማዳን ምስጋና መድኃኒት
ፈንታ ብድራት መስጠት
የተፈተነ ልክስ
መንሾ እንቅጥቅጥ

ጉህን
ጎሕን
ጉርን
ጋኔን
ግመን
ግዕዛን
ግዕዛን
ግውሳን
ግዮን
ግዮን
ጠሊሳን
ጠቢባን
ጠብዳን
ጠንትዮን
ጤገን
ጥህን
ጸሐን ጽዮን
ጸርዮን ጽርዮን
ጸክሶን ጸሎን የዛፍ
ጸዝዮን ጸዜዮን
ጸርዮኒን
ጸርፍርዮን
ፀቂን
ፀቂን
ፀንጉን
ፀወን
ጸፈን
ጽቂንቂን
ጽቂንቂን
ጽብን
ጽብን
ጽንጉን
ጽዮን
ፌልጦን
ፌሎን
ፌኒቆን
ፋራን
ፌሎን
ፌቤን
ፍልጣን
ፍፋካምን
ፍርቃን
ፍርቃን
ፍቱን
ፍጽን

ምሥጢር የተሠወረ ግልጽ
ጎራና ድምጽ
እርሻ አውድማ
ውዱቅ የተገፈፈ
እድፍ ርኩሶት
አርነት መውጣት
መለቀቅ ነጣነት
ጥፋር
ዐባይ ወንዝ
ያገር ስም
መነፍጸፊያ መሐረማያ
ብልሃኞች ጠንቋዮች
ነጭ ሐር ዳባ
ጥንተ ፀሐይ
ብረት ምጣድ ቆሎ
ደቂት ጥብስ እሾት
ሰኔ ፲ኛ ወር በዕብ.
ሮማን
ስም
ዕንቁ
ስደት መብተን
ፍላጹት የባሕር አሞራ
ጨቃ
አጥር
ጭቃ
አምባ መጽጊያ
የውኃ አቆማዳ
ፍልፈል
መውጫ/መውጫ
ማንጠልጠያ ጸገግ
የዕቃ ጆሮ ቀለበት
ጭቃ ግድፍ ትቢያ
የዳዊት አምባ
ሥውር ቦታ
በርኖስ ጀባ
የክነፃን አገር
ያገር ስም
ዛጽን
የቤት ስም
መፋታት መለያየት
ደስተኞች
ማዳን ምስጋና መድኃኒት
ፈንታ ብድራት መስጠት
የተፈተነ ልክስ
መንሾ እንቅጥቅጥ

ዛብዕ ነባር ግሥ

ማዕኖ
ምዕኖ
ሰገኖ ሰባኖ
ቀቀኖ
ቀቀኖ
ቁላስኖ
በሊኖ
ደስከኖ
ደርከኖ
ጳውቂኖ
ፊኖ

ደጀ ሰላም
ረግረግ
ሰነን
ርኩም
ነገረ ሠሪ
ግምጃ
ጥቁር ግምጃ
ጎሽ
ቢጫ ሐር ግምጃ
ጽድ
ያገር ስም

የ አ ግ ሥ

ሐሰአ	በረደ ዝግ አለ
ጎሥዐ	ጸጥ አለ
ጎብዐ	ሸሽጎ
ጎድአ	ጸጥ አለ
ጎጥአ	አጣ
ሰምአ	ቦግ አለ አንጸባረቀ በራ
ሰምዐ	ለማ
ለክአ	ቸነከረ
ለዕልአ	ለምባዳ ሆነ
መልዐ	መላ ያዘ
መልዐ	መንገዱን ሄደ
መምአ	ተሸበረ
መርአ	ተዳራ
መርአ	ሠወረ
መጽአ	መጣ
ሚአ	ጮኸ
ሞዐ	አሸነፈ
ሰምአ	መሰከረ
ሰምአ	ሰማ
ሠሥአ	ዘፈነ
ሰስአ	ሳሳ
ሠርዐ	ሠራ
ሰብዐ	ሰባት አደረገ
ሰክአ	ሰካ ደረደረ
ሰይአ	በዝሙት ተቃጠለ
ሰይአ	ነውር ነገር አደረገ
ሰጉዐ	ነደለ በሳ
ሳዕሰዐ	መለሰ
ሳዕሰዐ	ቅልጥፍጥፍ አለ
ሦዐ	አረደ ሠዋ
ረስአ	ረሳ አረጀ
ረብዐ	አራት አደረገ
ረጉዐ	ቀና
ረድአ	ረዳ
ረግዐ	ረጋ
ረፍአ	ሰፋ አነደ ፈወሰ
ቀልዐ	ገለጸ
ቀርዐ	በብትር መታ
ቀብዐ	ቀባ
ቀንዐ	ቀና
ቀውአ	በለጎ

ቀጽአ	ቀጣ ቆረጠ ጎበጠ
ቀዕዐ	ጠረገ
ቄአ	ተፋ
ቆቄአ	አንበጎበ ተጉረበረበ
ቆቄአ	ተንቋቋ
ቆቄአ	ተበሳሳ ተወጋጋ
ቆአ	ጨረቋ
በልዐ	በላ
በቄዐ	ጠቀመ
በጽአ	ተሳለ
በዕዐ	ከበረ
ቦአ	ገባ
ተለምአ	ተንቦገቦገ
ተላምአ	ተከናወነ ቦጋለ ጠራ
ተማልአ	እግር መንገድ ሄደ ወሰደ
ተሰብአ	ሰው ሆነ
ተሰዕዐ	ገፈፈ ገለጸ
ተራደአ	ተጋገዘ
ተቀጽአ	ተቀረደደ
ተቆጥአ	ተቆጣ
ተበውአ	ገባባ
ተብዐ	በረታ ጨከነ
ተንሥአ	ተነሣ
ተንሥአ	ወጣ
ተወጽአ	ድል ሆነ ተቸነፈ
ተዛውአ	ተጫወተ
ተጋብአ	ተከማቸ
ተጣእጥአ	ተዘጋጀ
ተጣእጥአ	ተበራታ ተጽናና
ተጠግዐ	ተጣበተ
ተጸርአ	ተከለከለ ጠፋ
ተጽንግአ	ተጋደመ
ተጸአጸአ	አከበረ አወጣጣ
ተፀፃዕዐ	ተገዛ ሰገደ ወጣ
ተፀዕዕዐ	አረከሰ
ተፀውዐ	ተጠራ
ተጽብአ	ተጣላ
ተጸእጽአ	እንሰ እንሰ አለ
ተጸእጽአ	አገደለ
ተፈግአ	ደሰ አለ
ተፍአ	ተፋ
ነሥአ	ወሰደ ያዘ
ነቅዐ	መነጨ ወጣ
ነቅዐ	ተሰነጠቀ ተተረተረ
ነቅዐ	ሸሸ
ነዝዐ	ነቀለ

ነድኦ	ነዳ
ነድኦ	ነሰጎስ አስቸኮላ
አመልኦ	ጭልጥ ብሎ ሄደ
አመጓትኦ	አከከ
አመግዝኦ	አሰባ ፍራዳ አደረገ
አምፅዐ	ናቀ ፈራ
አስተላከኦ	አጋጠመ አገናኘ
አስተላከኦ	አያያዘ
አስምዐ	አስማ
አስተማጽኦ	ጠቀሰ ሳባ ኅተተ
አስተብቀዐ	ሰመነ ማለደ
አስተብፅዐ	አመስኘ
አስተናሰኦ	አደንቀ አስደነቀ
አስተናጉዐ	አነሣሣ
አስተጓድኦ	ቀለጣጠመ
አስተኦ	የግድ ጨምሮ ወሰደ
አቀምጥኦ	ገቢረ ፅጅ መንኻ ሰጠ
አቀምጥኦ	ተሾመ አመኸኘ
አብገኦ	ቀበቀበ ለወሰ
አጓላአሰኦ	አቦካ
አጓብዐ	አፈላ
አጓጉዐ	አለቀሰ አነባ
አጓጎዐ	አሸሸ ቀደደ
አጓጠአጥኦ	ሰቢረ ቀለጠመ
አውሥኦ	ተጓጣጣ ራራ ታወከ ደነገጠ
አውከኦ	መለሰ ተናገረ
አውጽኦ	አታከተ አደከመ
አደገኦ	ወጣ
አደድዐ	ወረደ አወረደ መጣ
አድምዐ	ነገረ
አግብኦ	አገኘ
አግብኦ	አባልፎ ሰጠ ሽጠ
አጣአጥኦ	መለሰ
አጸገግኦ	አከናወነ አጣፈጠ
አጸአጽኦ	ተጽጋ አሰጠጋ
አጽምዐ	አከባረ ተከባከባ
አጽርኦ	አደመጠ
አጽጓዐ	ሥራ አሰፈታ አሰቀረ
ከልኦ	አጠና አባረታ አጠነከረ
ከልዐ	ከልከላ
ከፍኦ	ሁለት አደረገ
ኮርዐ	ከፋ
ወርኦ	መታ
ወቅዐ	ጠወረ
ወውዐ	ቆረጠ
	ጮኸ ደነፋ

ወድዐ	ፈጸመ
ወድኦ	ቀረበ
ወግኦ	ወጋ
ወጽኦ	ወጣ
ወጽኦ	ድል ነሣ አሸነፈ
ዘርኦ	ዘራ
ዘብኦ	ተዛባ
ዘጓግዐ	ዘነጋ
ደርዐ	ጨከነ
ደርፍኦ	ደረተ
ደፍኦ	ደፋ ገለበጠ
ገምዐ	ነጩ
ገምኦ	ሳጩ ቆረጠ
ገብጉኦ	አሸነፈ ገለበጠ
ገብኦ	ተመለሰ
ገብኦ	ገባ
ገብኦ	ተያዘ
ገብኦ	ጀመረ
ገብኦ	ሆነ
ገብኦ	ወደቀ ተጣለ
ገዘኦ	ገዛ
ገዘዐ	ቆረጠ ሰነጠቀ ተረተረ
ገፍትኦ	ገለበጠ ጨፈነ
ገፍኦ	ገፋ በደለ
ጎሥዐ	ገሣ ተናገረ
ጎሥዐ	ፈላ ገነፈለ
ጎገኦ	ከመረ
ጎድኦ	መታ
ጎጉኦ	ቸኮለ
ጎጉኦ	በቀለ
ጠልዐ	አደገ ረዘመ
ጠምዐ	ነከረ ዘፈቀ
ጠርዐ	ጮኸ ተማጠነ
ጠርዐ	ይግባኝ አለ
ጠቅዐ	ደወለ መታ ነፋ
ጠብዐ	ጨከነ
ጠውኦ	አሳነሰ
ጠግዐ	ተጠጋ
ጠግዐ	ደረቀ ተጣበቀ
ጠፍኦ	ጠፋ
ጣእጥኦ	ጣፈጠ አግረ
ጣእጥኦ	ሠራ
ጣፅጥኦ	ቅልጥፍጥፍ አለ
ጤኦ	መረገ ደፈነ
ጤኦ	አሳነሰ
ጸልኦ	ጸላ

አልዐ
 አምዐ
 አርአ
 አርአ
 አብአ
 ፀብዐ
 ፀገዐ
 አገአ
 አገግአ
 አውአ
 አፋዐ
 አዕዐ
 ዲአ
 ዲአ
 ፈርግአ
 ፈቅአ

ቆሰላ
 ተጽማ
 በዘነ አቋረጠ
 ታግላ
 ጠፋ ታግላ
 ተጠላ
 ጸኘ
 አጠናኖ አይዞህ አላ
 ተጸጋ
 ጠረ
 በጥፈ መታ
 ብልጭ አላ
 ጨነገፈ
 ተላ ገማ ዛገ
 ፈረፈረ
 አተረ
 ገመሰ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ሚዐ ቆዐ
 አልግዐ
 ሞርአ
 ሰብአ
 ሠብዐ
 ሳበ
 ነአ
 አአ
 ወድአ

ሽቱ
 አዘገ
 መታጠቂያ
 ፈጽሞ ሰውገ
 ሠባ
 ጊዜ ሰዓት
 ና
 እወይ ምዎ ሆይ
 ፈጽሞ

ካዕብ ነባር ግሥ

ሰቡዑ
 ሰገብዑ
 ረቡዑ
 በምልኩ
 በግዑ
 በግዑ
 ቶዑ
 ዶርፋኩ

ሰባተኛ
 ሳምባ
 አራተኛ
 አካቶ
 ጸድቅ
 በጉ
 ዘጠነኛ
 የሰው ስም
 ሻኛ

ገርድኩ
 ገዝድኩ
 ጽራኩ

ሣልስ ነባር ግሥ

ኢ
 መስተጋብእ
 አሳኢ
 አኢ
 አውጸኢ
 አግዛኢ
 አራኩ
 አገዳኢ
 ገባኢ
 ገዛኢ
 ጠዋኢ

አይደለም፡ ያለ፡ ላ፡
 ሰብሳቢ
 ያቀበት ስም
 ተመለስ በማ
 አውጭ
 ተላቢ አሳላፈ
 ሽገጥ
 እገጃ
 ምዋተኛ ሠራተኛ
 አሳላፈ
 ንፋግ ቅቅታም

ራብዕ ነባር ግሥ

መልዓ
 መርዓ
 ምምዓ
 አስትዓ
 አፍገ
 አለአ
 አገግድዓ
 ጉጉዓ
 ፍግዓ

ዝመት ባሕሪ ያለው
 አገድጎት ግቢ
 ሽብር
 እገቁጣጣሽ
 ሚዳ እዳረ
 ወገኖች
 ደረት አጠገብ
 ችኮላ
 ደስታ

ኃምስ ነባር ግሥ

መስዔ
 ምማዔ
 ሱባዔ
 ሱባዔ
 ርባዔ
 ቁልዔ
 ቁልዔ
 ብስናኦ
 ኦ
 ኦ

መሸጎ
 ፍርሃት
 ዘመን ቁጥር ሰባተኛ
 ጸሎተ ራዕይ
 አራተኛ
 ወዳጅ ልጅ
 ብላቴና ሎሌ
 ሥዕል ስቅለት
 ስመ አምላክ
 ስም ፈደል

ክልጌ
ውዋኤ
ጉርጌ
ጉባዔ
ግምጌ
ጥዕጣዔ
ጽርጌ
ጽዋዔ

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐምለ ቅብዕ
ሐምለ ብሒዕ
ሆመረ ጽራዕ ቅሞ

ሆሴዕ
ሳዕላዕ
መሐስዕ
መሐስዕ
መልክዕ
መምጽኦ
መስዕ

መሳብዕ
መሳውዕ
መስተጋብኦ

መርፍዕ
መቃርዕ
መናቅዕ

መኬብዕ
መዘርኦ
መዝርኦ

መድፍዕ
መጉላዕ
መጉሥዕ

መጉድዕ
መግዝኦ
መጥማዕ

መጥቅዕ
መቃዕ
መብኦ
መጋኦ
መጸኦ

ሚዕ
ሚኤከቤዕ
ምራዕ

ሁለተኛ
ፎኸት
ጉሮሮ
መሰብሰብ
ማሰሮ
መዘጋጀት መከናወን
ታልማ
መጸራት

አመድማዶ
አዞ ስልጅ መጻጸ
አንድ ሐረግ
እርዳ አንደ
ለንባዳ
ጥበት የበግ ግልገል
ቁንቢ ወጠጤ
መልክ
ምርምር ምሥጢር መምጫ

ገጠር
ጋደን ላቢ ምዋርተኛ
ጅማት
መሰብሰቢያ

መርፌ
አኮርባጅ መምቻ
ተረከዝ ቁርጭም ጭምት
በቅሎ

ላዳን
የመርከብ ሻማ
መድፍ

እሚያጉስም
ምንዛሁ እንጦ
መዶሻ መምቻ

ፍራዳ ሽህር
መንከሪያ
ደወል መለኸት

መውቂያ በትር
መግቢያ
መውጊያ
መውጫ

ሽቱ
ባዝራ
ጉልቻ

ምራዕ
ምዑዕ
ምጉባዕ
ምጽናዕ
ምጽናዕ
ምጽንጋዕ
ምጽንጋዕ
ሞራዕ ሞርዕ
ሞጋዕ
ሞግኦ
ሞግኦ
ሞግኦ
ሞግኦ
ሰምዕ
ሰብኦ
ሰብኦ
ሰይኦ
ሰዕ
ሣብዕ
ሳዕሳዕ
ሳዕ
ሳውዕ
ስምዕ
ሥሩዕ
ሥራዕ
ሥብዕ
ሰጥዕ
ረድኦ
ረሲዕ
ረፊኦ
ረፊኦ
ራብዕ
ራትዕ
ራኩዕ
ራኩዕ
ርቡኦ
ርቱዕ
ርጉዕ
ቀንኦ
ቀውዕ
ቅብዕ
ቁርዕ
ቁናዝዕ
ቋዕ
ቋዕ

አንቀልባ ግልድም
ቁጡ
የውሀ መከማቻ
መሠረት መጀመሪያ
መሠረት መጀመርያ
በረት አማጋ
ሐሩር ጭንቅ
መታጠቂያ
መውጊያ
መገጫ
መገጫ
የመርግ ፍላፃ
የምሽግ ማፍረሻ
ስም
ሰው
ሰባት ነገር ያለው
ነውር ርኩሰት
የጥዋፍ ኩስታራ ፋግ
ሰባተኛ
ቅልጥፍጥፍ ያለ
ሰዓት ጊዜ
ከህን
ምሥክር
የተሠራ ሥርዓት
የመርከብ ሻማ
ሰባት
የሰው ስም
ረጅ ደቀመዝሙር
ዝንጉ ከሃዲ
ሰፊ
አዳኝ ፈዋሽ
አራተኛ
የቀና
የመጋፊያ አጥንት
ብራኳ
የተረሳ ያረጀ
ቅን
የረጋ የጻና
ቅንዓት
ዘመን በልግ
ቅባት
ራስ ቁር
ብርንጎ
ጨረቃ
ሽቱ የወይን ጩቋ

በፀውዕ
ባዕ
ብጉዕ
ብርዕ
ብርዕ
ብፀዕ
ተላእ
ትላዕ
ትቡዕ
ንዋዩ ጎሚዕ
አርባዕ
አብራዕ
አብራዕ
አትቡዕ
አናኩዕ
አንብዕ
አንጉዕ
አውልዕ
አውልዕ
አውዕ
አጋግዕ
አፃብዕ
ኤልሳዕ
ኤራዕ
እልፍ
እስትግቡዕ
ዕንዳዕ
እግዚእ
ከማዕ
ከርካዕ
ኩርናዕ
ካልዕ
ካልዕ
ወርዕ
ወርዕ
ወዕ
ውጉዕ
ዘርእ
ዝብእ
ያድእ
ዮሴዕ
ድኩዕ
ድርዕ
ገልዕ
ገልዕ

ጥንቆላ ምዋርት
ክድ
ቡሆ
መቃ ሸንበቆ ብርዕ
ገለባ
ምስጉን
ፍርንዚያ
ዌቅና
ጨካኝ ብርቱ
የሸንበቆ ታንኳ
መላእክት
ልሳነ መቅረዝ
ዌራሮ
ተባቶች
ቁንጣራ ፈንጣ
እንባ
ቅልጥም
ወይራ
አመፀኛ
ወርች
ሰንጋ
ጣቶች ጣት
መድንን እግዚአብሔር መድኃኒቱ
ጨረቃ
፲ ሺህ መቶ ጊዜ መቶ
የተሰበሰበ ሰብስብ
እንኳ እሰይ እሰይ
ጌታ አምላክ
የልብ ደዌ
ሎሚ ገውዝ
ክርን ክንድ
ሁለተኛ
ወዳጅ ባልንጀራ
ጎጣጎጥ ሸካራ
ሰንካላ
ሰንዝር
የጠለለ
ዘር ልጅ
ጅብ
ሮማን
የሰው ስም
ፋንድያ
ጥፋር
ገል
ማንቂያ መንቁር

ገንዕ
ግብላዕ
ግዝዕ
ግፍዕ
ጎድዕ
ጎሚዕ
ጎሚዕ
ጠዊዕ
ጠዊዕ
ጠፍዕ
ጥመዕ
ጥራእ
ጥዕጡዕ
ጥዩዕ
ፀፍዕ
ፃዕፃዕ
ጸዕ
ጸውዕ
ፀልዕ
ጽልእ
ጽፋእ
ጽራዕ
ጽርንእ
ጽርንእ
ጽቡዕ
ጽዩእ
ጽዩእ
ፍግዕ

ነጥብ ነባር ግሥ

እግዚእ
ቃለ አጋኖ
ቃለ አክብር
እ

እእ

አቤቱ

ቃለ ምጽትቃለ አስተዋርዶ
ቃለ አስተላቅሮ ሆይ ወዮ
ወየው ምን ይብላኝ
የጨኸት የሪታ ቃል

ۛۛۛ

ሐንከ	አፈረ
ሐንከ	ሰጠ
ሐከከ	ተከራከረ
ኄከ	አላመጠ
ሆከ	አወከ
ለአከ	ላከ
ለከከ	ጻፈ
ለሐኮ	ፈጠረ አደረገ
መሐከ	ራራ
መሐከ	ተመላለሰ
መለከ	ገዛ
መለከ	ሠለጠነ
መሰከ	ሰጠጠ ገተረ
መሰከ	አቀረቧ
መሰከ	አቀጠነ
መአከ	ተቆጣ
ማኅረከ	ማረከ
ምሕከ	አየ ጠበቀ
ምዕከ	ከፋ
ሰበከ	አስተማረ
ሰበከ	ሠራ ቀረጸ
ሴረከ	ብልህ ሆነ
ሲህከ	ሻከረ
ሲህከ	አከከ
በረከ	ተምበረከከ
በተከ	ቆረጠ ፈነቀለ
በከ	ብላሾ ሆነ
ባረከ	መረቀ አመሰገነ
ባረከ	ሰደበ ረገመ
ተመልአከ	አለቃ ሆነ
ተዐረከ	ባልንጀራ ሆነ
ነሰከ	ነከሰ
ነክከ	ወዘወዘ ነቀነቀ
ነክከ	ነሰኅሰ
ንህከ	አስተዋለ
ንህከ	አዘበዘበ ተጨነቀ
ንዕከ	ከፋ
አምለከ	አመለከ
አስመከ	ተጠጋ ተደገፈ

አስተብረክ
አስተፍነክ
አውከስ
አውከስ
አውከስ
ወሀክ
ወሀክ
ወሰክ
ደረክ
ደረክ
ደንክ
ድንክ
ንንክ
ፈለክ
ፈለክ

707 304 446

ለከ	ላንተ
ብከ	ባንተ
እዕከ	እዕከ ድረስ
እንከ	እንግዲህ
ከያከ	አንተን

ክብሩ ነባር ይሆን

እልቲ
እልልድኩ
እልልድኩ
እልልድኩ
እስኩ
እንጉኩ
እድኩ
ዝስኩ
ዝኩ
ደብኩ

ሃልክ ነባር ግሥ

ሚልኪ
አውጣኪ
ኮርኪ
የሰው ስም
መናፍቅ ጣዖት
ራዛ

ራብሐ ነባር ግሥ

መስተካ	ወንራ
መንካ	ማንካ
ምህርካ	ምርኮ
ስኮቶሊካ	ቤተ ክርስቲያን
ሰቤቃካ	እንኮይ
ራቃካ	እንኮይ
ባርካ	የሴት ያገር ስም
ተንካ	ወርካ
ታቅካ	አዳራሽ
እልካ	ቤተ መንግሥት
እስካ አጥረበካ	የሰው ስም
አጥረስካ	የመጽሐፍ ስም
አጥረስካ	ሰብስብ ክምቹ
አጥረስካ	ስርጥ መንገድ
ካቶሊካ	ቤተክርስቲያን ሐዋርያት
ወልካ	የወርካ ስም
ዋካ	ብርሃን
ዮስካ	የሴት ስም
ጡራይካ	ቆቅ
ጥካ	ዕንቁ
ጸሲካ	ደስታ ፋሲካ
ጹርካ	ሽንብራ
ፋሲካ	ፋሲካ ደስታ
ፓሲካ	ኀዘን
ፓስካ	ፋሲካ
ፔርካ	ሽንብራ
ፔካ	ዕንቁ ነጭ ደንጊያ
ላኳ	ጽል
ኳኳ	ቀይ ብርኖስ
ኳኳ	ቀይ ትል ቀይ ቀለም
የሚያወጣ	

ኃምስ ነባር ግሥ

ህንደኬ	ያገር ስም
መሎኬ	አራት
መሎኬ	ስብቆ
መዶኬ	አመድማዶ

ማድስ ነባር ግሥ

ሰባኬ	ቅርጽ
አውጣኬ	መናፍቅ
አምደ መለኬ	አመድማዶ
እኬ	እ ሆይ
ኬ	ተጋንዮ ቃለ አጋኖ
ውእቱኬ	ያ ነዋ
ዝኬ	ይህ ነዋ
ንልኳ	ሰናፍጭ
ሐሰከ	ትል
ሐኒከ	አፈር
ሀከከ	ክርክር ሰልፍ ጦርነት
ሔልማረላሌከ	የኮከብ ስም
ሀኩከ	የሚወላወል
ሀኩከ	እውክ
መሀውከ	አዋኪ ሁከተኛ
መልእከ	መልእከ አለቃ መልከተኛ
መስብከ	ማሰር
መክርከ	ቁራጭ
መድረከ	መድረከ
ማዕከከ	የብር ቶፋ ክበብ
ማዕከከ	ባሬታ
ምስማከ	መከዳ ደገፋ
ምስከ	ሽቱ
ምፁከ	ቁጡ
ሰሊከ	ሽቱ
ሠርከ	ማታ
ስከከ	ፍርፍር
ሲራከ	መስመር
ሰሰከ	ፍርፍር
ሦከ	እሾህ
ሶግያከ	የቀበሮ ሚዳ
ሶጋከ	ያገር ስም
በሐኮ	አውራ በግ
በትረ ያረከ	ሊቀ ጳጳስ
በትረፊያከ	የአበው ሊቀካህናት
በከ	ብላሽ ዝም ብሎ
በከ	ቁስለ ሥጋ
ቡሩከ	የተባረከ ምስጉን
ብረከ	ጉልበት
ተሠራከ	ተጠበብ
ተንከ	ጸዶ

ተውሃክ	ጭምር
ታሪክ	ወግ ታሪክ
ቴናክ	ጸዶ
ናህክ	ኩርፍታ ሆድ መባሰ
ናዕክ	ቆርቆሮ እርሳስ አረር
ናዕክ	ቅልቅል
ናዕክ	ልቅሶ ገዘን
አምላክ	አምላክ ገዥ
ዐርክ	ወዳጅ ባልንጀራ
አኔሚልክ	ሥላሴ
አከክ	ፍርፍር
አድራሚሌክ	ጉጉት
አድራማሌክ	የሰው ስም
ዕሩክ	የተወዳጀ
ዕብን ገዕክ	የብረት እር
ከሐክ	ወዲያ
ኪያህክ	ማዥን ሰዋዋ
ብሩክ	ደረቅ
ኮክ	ኮክ
ደሰክ	ጉስምት
ደነክ	ዝልዝል
ደደክ	ደጋ
ድሩክ	ጽኑ
ጸሎክ	ስናፍጭ
ጸክ	ትክሻ መጋፊያ
ጸክ	ሹልዳ
ፈለክ	ሰማይ ዓዩር
ፋሌክ	ሰማይ

ሣብዕ ነባር ግሥ

ሰብኮ	ጣዖት
ሰብኮ	ቅርጽ ሥራ
እኮ	አይደለም
ኢያሪኮ	ያገር ስም
ኢያሪኮ	የባሕር ስም

የ ወ ግሥ

ሀለወ	ጠበቀ
ሀለወ	ኖረ
ሐሰወ	ዋሽ
ሐረወ	በላ
ሐረወ	ቀረፀ
ሀበወ	ጤዛ ሆነ
ሐተወ	በራ
ሐይወ	ዳን
ሐጸወ	ሰለበ
ሐፈወ	ወዛ
ኂረወ	ቸር ሆነ
ለሀወ	አለቀሰ
ለቀወ	አላቀቀ አፋን ከፈተ
ለበወ	ተኮረ ደፈረ ከፋ
ለውለወ	ምላሱን አወጣ
ላህለወ	ወገል ሠራ
ለከወ	ንጎጦ
ሎለወ	ጠበሰ አዳፈነ
ሎለወ	ለበለበ ለየ
መሐወ	ቀጭ ነቀለ
መሐወ	አሽ
መስወ	ቀለጠ
መረወ	ማገረ
መንስወ	ጠፋ ተቅበዘበዘ
መንስወ	በክፉ ፈተነ
መካዕልወ	አጫደ
መካዕልወ	አጫደ
መጠወ	ሠጦ
መጸወ	ባጀ
መጸወ	ሆመጠጠ
መጽለወ	ጸወለገ
ማስወ	ሸፈነ
ምህወ	ቀለጠ
ሰለወ	መገበ
ሰንቀወ	ነቀለ
ሰውሰወ	በገናን መሰንቆን መታ
ሰካዕልወ	መሰላል ሠራ
ሥህወ	መነጠረ
	ኅተተ ሳበ

ስህወ
ረባወ
ርጎወ
ቀለወ
ቀሥተወ
ቀበወ
ቀተወ
ቀነወ
ቀደወ
በቀወ
በቀወ
በደወ
በፀወ
በፀወ
ቤዘወ
ተሐመወ
ተጎረወ
ተለወ
ተመርዐወ
ተመንስወ
ተመጠወ
ተማህክከወ
ተሠርጎወ
ተሰነአወ
ተሠገወ
ተሰጥወ
ተሰፈወ
ተሰቆቀወ
ተርጎወ
ተቀአወ
ተቀለወ
ተቀነወ
ተቀናደወ
ተባሕተወ
ተናቀወ
ተንሐወ
ተንሕወ
ተአጎወ
ተዐልወ
ተዐደወ
ተዐፀወ
ተዐጽወ
ተኬነወ
ተወልተወ
ተደለወ

ተሳበ ተጎተተ
አስተማረ
ሸተተ
ቆላ
ሳበ ጎተረ ለጠጠ
ሆድን ነፋ
ጎበረ
ቸነከረ
አማረ ነፃ
ለየ ቆረጠ ፈለጠ
ሰበረ ሰነጠቀ
ምድረ በዳ ሆነ
በጠበጠ
አንቀላፋ ተኛ
ተበዠ አነደ
አማች ሆነ
ቸር ሆነ
ተከተለ
ተዳረ ተሞሸረ
ተጠፋፋ
ተቀበለ ተሰጠ
ደነገጠ
ተሸለመ
ተስማማ
ሥጋ ለበሰ
መለሰ
ተበፋ አደረገ
ቃቃ
ተከፈተ
ተከራከረ ተፈክከረ
ተቆላ ተጠበሰ
ተቸነከረ
ቁንጥር አለ
ብቻውን ሆነ
ባለምዋል ሆነ
ተነቃነቀ
አገመ
ታገመ
ወንድማማች ሆነ
ተተረጎመ ተገለበጠ
ተላለፈ
እጣ ተጣጣለ
ተዘጋ
ብልሐተኛ ሆነ
መከተ ተሰለፈ
ተዘጋጀ

ተደናጸወ
ተደናጸወ
ተገጸወ
ተጎናደወ
ተጓሕለወ
ተጓህነወ
ተጸገወ
ነቀወ
ነበርጸወ
ነዓወ
ኖለወ
ኖተወ
ዐለወ
ዐለወ
አልወ
አልወ
አልከመ
አመስነወ
አመስከወ
አመንሰወ
አመንተወ
አመድለወ
አስሐወ
አስቆቀወ
አስተሐየወ
አስተሐየወ
አስተዳልወ
አስተጓህነወ
አስተጓህነወ
አስፈርለወ
አስፈጻርለወ
አስፈድለወ
አስፈድለወ
አረወ
አርጎወ
አቀምጠወ
አቀምጠወ
አቀምጠወ
አቅተወ
አብቀወ
አተወ
አቴክለወ
አናሕለወ
አንሳሕለወ
አንሶሰወ

ተማጭዋኸ አጉረመረመ
ተናፈገ
ፊት ለፊት ተያየ
ተሰነካከለ
ተጣላ ሸነገለ
ምሥጢር ተረጎመ
በለጋስነት ይቅር አለ
ጮኸ
ሞቀ ተኮሰ
አደነ
ጠበቀ
ዋኘ
ወነጀለ አመፀ
ሸፈተ ከዳ
ተረጎመ ገለበጠ
ዘብ ጠበቀ
አፈዘዘ
መስኖ አጠጣግ
አመሳኳ
አጠፋ
መንታ አደረገ
አስገበዘ
አወለቀ
አለቀሰ
ቀጠለ
አጋጠመ አበጀ
አዘጋጀ
ምሥጢር ተረጎመ
ምሥጢር ነገር አሰማ
መዘነ
አከማቸ
እጽፍ ድርብ አደረገ
ቆጠቆጠ
ቆረቆረ
ከፈተ
ተለመ
ተለመ
አበጃጀ
አስገበረ
ከፈተ
ገባ
አጣደፈ
አቃለለ
ጠወለገ
ተመላለሰ

አንቃዕደወ
አንቃዕደወ
አንቃዕደወ
አንባሕቀወ
አንጎገወ
አዕለወ
አዕለወ
አውለወ
አውየወ
ዐደወ
አድለወ
አጥዐወ
አጥዐወ
ዐፀወ
ዐፀወ
ከዐወ
ከወወ
ኮከወ
ኳለወ
ወልተወ
ወረወ
ወርዘወ
ወይለወ
ዘመወ
ዘረወ
ዜነወ
ደለወ
ደለወ
ደለወ
ደመወ
ደንቀወ
ደንፀወ
ደንጸወ
ገለወ
ገነወ
ገጸወ
ጎገወ
ጎሕለወ
ጠበወ
ፀሐወ
ፀለወ
ጸለወ
ጸልሐወ
ጸመወ
ጸቀወ
ጸቀወ

አሻቅቦ አየ
አንጋጠጠ
ወደ ላይ ተመለከተ
አፋሽጎ አላቀቀ
ተቅባዘበዘ ባከነ
ለየ መለሰ
ተረጎመ ገለበጠ
ተውለበለበ
ጮኸ ተፈጃጀ
ተሻገረ ረገጠ
አደላ
አምዋረተ ጠነቆለ
ጣዖት አመለከ
ዘጋ
አንቀላፋ
አፈሰሰ
ቀለጠፈ
አጠረሰ
አጨደ
መከተ
ወረወረ
ጎለመሰ
አለቀሰ
አመነዘረ
በተነ
አወራ ነገረ
መዘነ
ተገባ
ተመቸ ተለማማ
ደማ
ደነቆረ
ደነዘዘ
ነፈገ
ጨለመ ሽፈነ
ጣዖት ወራ
ገለጸ
ላተ
ሸነገለ
ጠባ
ጮኸ
አደመጠ
ቀቀለ
ሸነገለ
ደረቀ
ጣፈጠ
ቸነከረ ጨፈለቀ

ጸበወ
ጸንጸወ
ጸገወ
ጸገወ
ዓመወ
ጸቀወ
ዓዕደወ
ጸነወ
ጸዕወ
ጸዕወ
ፈለወ
ፈተወ
ፈተወ
ፈነወ

አበጠ
ቀጠጠ ጠመዘዘ
ሰጠ
ይቅር አለ
ደክመ
ወጋ
ነፃ
ሸተተ
ማረከ
ነቃ ተጋ
ገለጸ በራ
ለየ
ወደደ ተመኘ
ጎመጀ ቋመጠ
ላከ ሸኘ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ወ
እወ

ዋዌ፡ ፍች፡ ና፡ ም፡
አዎን

ግልስ ነባር ግሥ

ሐዊ
ሐነፋዊ
ሕዝባዊ
ለባዊ
ለብሐዊ
ሌዊ
ልላዊ
ሎጣዊ
መርዓዊ
መጽብሐዊ
ረዋቅያዊ
ቀኖኖዊ
ነፃዊ
ዐላዊ
አረጋዊ
አባዊ
አብያታዊ

የሰው የመጽሐፍ ስም
የእስላም ወገን
የጨዋ ወገን
አስተዋይ ልብ አድራጊ
ሸህለኛ
መጠጊያ
አስተዋይ
ወንድ የሚተኛ
ሙሽራ
ቀራጭ አጣሪ
ፈላስፋ
ቀኖተኛ
አዳኝ
ከፋተኛ ሽፍታ
ሽማግሌ
አባይ ወንዝ
ቤተሰብእ

አዕላዊ
የሚተረጎም
እሥራኤላዊ
ዕብራዊ
እፍያዊ
ኬናዊ
ዜናዊ
ደለዊ
ደብተራዊ
ፀራዊ
ፈላስያዊ

መጽሐፍ ወደሌላ ቋንቋ
የእሥራኤል ወገን
የዕብራውያን ወገን
እንዴት ያለ
ብልሽተኛ
ወሬ ነጋሪ
የኮከብ ስም
ድንኳን ሰፊ
ጸላት
የሰው አገር ሰው

ራብዕ ነባር ግሥ

ሐዋ
ሴዋ
ሬዋ
ባግዋ
ባግዋ ጋዋ
ቤጥልዋ
ነዋ
አልዋ
አርስንዋ
አንጼዋ
ከደዋ
ጋዋ
ጣዕዋ
ኡጥሌዋ
ጽዋ
ፌዋ
ፌዋ

ከፊለ ስም
ጊሾ
ጥጥ
የሰው ስም
ቀይ ግምጃ
ቤተ ክርስቲያን
እነሆ
ዘብ መጠበቅ
የሰው ስም
አይጥ
ዕንቀጥ
ያገር ስም
አንቦሳ
ያገር ስም
ዋንጫ ጽዋ
ቡክቡካ
የበሰበሰ እንጨት

ኃምስ ነባር ግሥ

ህላዊ
ህላዊ
መግዌ
ስርዌ
ሰርዌ
ሰርዌ

ባሕሪ ኑሮ አናንዋር
መኖሪያ
ጭብጥ
ምስሶ
ካልማሳ
ጉድፍ

ስራዌ
ቅንጣዊ
ነነዌ
ነነዌ
ነዌ
አርዌ
አርዌ
ዕፀ ዘዌ
ግጸዌ
ጽማዌ

ጥፋት መነቀል
ቁንጣን
ጸላኢተ ሕግ
የገር ስም
መዝገበ ዓመፃ
እባብ
አውሬ
የሐረግ ስም
ትርጓሜ
ቀስታ

ሣድስ ነባር ግሥ

ኀው
ኀዋኀው
ሐው
ሕቅው
ሕጽው
ኀፅው
ለዋው
መለብው
መሳንው
መስተሐምው
መስተሐምው
መናስው
መዜንው
መይልው
መጣዕው
መቃጽው
ማኀው
ማልው
ማእድው
ምብጸው
ምንዓው
ምዕዳው
ምዋው
ሰንተው
ሰዋስው
ሰዋስው
ሥርው
ሥርው
ሥርው
ራማው

እሳት
ደጆች
እሚታ አያት
ሽቱ ናትራ
ጃንደረባ
ባለምዋል
ተኳር ደፋር ክፉ
አስተዋይ ማሳሰቢያ
መስኖ ማጠጫ ውሀ
ዋርሳ
ወራሽ ዘመድ
ክፉ ፈተኞች
ወሬ ነጋሪ ወረኛ
ግብዝ
ለጣዖት የሚሰግድ
ምንቸቶች
ብርሌ
ሽፋን
መጓፊያ የግድፍ መጣያ
ምንታ ምንጣፍ
ማደኛ የአራዊት ስፍራ
መሸጋገሪያ
ቅብል
ሽቱ
መሰላል
መሸጋገሪያ ድልድይ
ሥር ጅማት
ሃይማኖት አነገት
ወገን
የሰው ስም

ቀርኳለው
ቀርኳው
ሰንተው
ቃው ናበው
ቅብው
ቅድው
በለው
በድው
ብሕው
ብጽው
ታው
ነበርጸው
ነበርረው
ነጎገው
ነጎጋው
ናህው
ናበው
ነማገው
አሕማው
አሕርው
አለው አልው
አርስው
አርቱው
አበው
አው
ዓው
አፈው
አጎው
ዕልው
እምሐው
እደው
እደው
እደው
ዕድው
ዕንላ እመሕያው
ኬዋው
ዋው
ዋው
ዘበድው
ደልው
ግጽው
ግጽው
ጸውው
ጸሕው
»

ሽቱ
»
»
ያገር ስም
የተነፋ
ያማረ ንፁሕ
ግምጃ ሱሪ ያገር ስም
ምድረ በዳ
ጣሻ ዳር
እንቅልፍ
ስመ አምላክ ፊደል
ትኩሳት መቀት
»
መቅበዝበዝ ስንፍና
ስሕተት
ዋገምት
የተራራ ስም
ኮረፍታ
አማቶች
እሪዮች
ሽቱ
የሰው ስም
ዋንዛ
አባቶች
ወይ ወይም
ሹልዳ ወርች
ሽቱ
ወንድም
ሽፍታ አመፀኛ
እሚታ
ወንዶች ጸላት
ደመኛ ባላንጋራ
ጉድፍ
የተረገጠ ጸላት
የሰው ልጅ
ቀልጣፋ ቀላል
ስመ አምላክ
የፊደል ስም
አጽፍ ዳባ
የኮከብ ስም
የተገለጸ
ፊት ለፊት ያለ
ምርኮኛ
ያሣ አጥንት
መዋታ የአርፄ ስም

ዪው
ጽሕው
ጽምው
ጽምው
ጽብው
ጽንጽው
አውንጽው
ፈስው
ፍናው

ሳብዕ ነባር ግሥ

ሀልዎ
ለብዎ
ተቃሕዎ
ተንሕልዎ
አብርዎ
አድልዎ
ዘምዎ
ጌንዎ

ጨው ካህን
ጥርኝ
ጭምት እርጉ
ጭልታ
ያበጠ
ጥምዝ ጠማማ
ጠማማ
ፈስ
መንገዶች

መኖር
ማስተዋል ልብ ማድረግ
ፍክክር
ሽመጥ
ልብ
ማዳላት
ማመንዘር
መንፈስ ቅዱስ

የ ዘ ግሥ

ሐልዘዘ	አፈራ
ሐመዘ	መረዘ
ሐበዘ	ጋገረ
ሐወዘ	አማረ
ሐወዘ	ፈቀቅ አለ
ጎዘዘ	ተስረገረገ
ጎዝጎዝ	ረግረግ ሆነ
ለዝለዘ	ታመመ
ሎዘ	ጠመዘዘ
መሐዘ	ጎለመሰ
መቅለዘ	ጠረበ
መንዘዘ	ተቅበዘበዘ
መዝመዘ	አሸ
ምዕዘ	ሸተተ
ሰመዘ	ነቀለ
ሰመዘ	ደፋ
ሰኮዘ	ወጋ
ረገዘ	ወጋ ተከለ
ረገዘ	አቆመ
ሮዘ	ወለወለ
ቀዘ	ጎደለ
ቆለዘ	ቆጠቆጠ
በለዘ	ጸና
በዝበዘ	በዘበዘ
ተሐንዘ	መልሕቅ ጣለ
ተሐገዘ	ተረዳዳ
ተመርጎዘ	ተመረኮዘ
ተአረዘተአርዘ	ለበሰ
ተዐንበዘ	ልብ አጣ
ተከዘ ተክፈዘ	አዘነ
ተገዳዘ	ተጣላ
ተፈርዘዘ	ፈነዳ ተፈታታ
ተፈርዘዘ	ጠፋ ተበተነ
ነቅዘ	ነቀዘ
ነዝነዘ	ነዘነዘ ወዘወዘ
ናዘዘ	አጸናና
አጎዘ	ጀመረ
አጎዘ	ቆረጠ

አጎዘዘ	አስረገረገ አነዘዘ
አመንዘዘ	ችክ ምንችክ አለ
አመንዘዘ	አጠፋ አስጨነቀ መታ
አምዐዘ	አሸተተ
አስተመጎዘ	አጣወተ
አስተአጎዘ	አጸና
አስተአጎዘ	አያያዘ
አስአዘዘ	ታቱዝግራ አለ
አስዖዘዘ	ጥንቅስ ጥንቅስ አለ
አስዖዘዘ	ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ
አስወዘዘ	ተቅበዘበዘ
አረዘ	አለበሰ
አቅዘዘ	ቅዝ አለ አቀዘቀዘ
አጎበዘ	ባነነ ሲራክ
ዐንበዘ	ቸኮለ ተቅበዘበዘ
አውሐዘ	አሳመረ አስማማ
አውገዘ	ለየ ገዘተ
አዘዘ	አዘዘ ተናገረ አጸና
አግበዘ	አርነት አወጣ
አግዐዘ	ነፃ አወጣ
አግዘዘ	አጎደለ
አፈርዘዘ	አተረ
ከረዘ	ሰቀለ
ኮበዘ	ጋገረ
ወጥለዘ	ቆረጠ ጸረበ
ውጎዘ	ፈሰሰ
ደንበዘ	ደገፈ
ደንዘዘ	ደነዘዘ
ደንዘዘ	ደነቆረ
ደንገዘ	ጥምጥም ሠራ ጸጉርን
ገነዘ	ገነዘ
ገዳዘ	ነቀፈ
ግዕዘ	ነጻ ወጣ
ግዕዘ	ተከራከረ
ግዕዘ	ተንዘ
ጠረዘ	ጠረዘ
ፈርዘዘ	አፈራ
ፈርዘዘ	ተቀማጠለ
ሮዘ	ወለወለ ጸረገ

ግዕዝ ነባር ግሥ

በዘ	ስለ፡ እንደ
እምዘ	እንደ፡ ከ፡
እንዘ	ሲ፡ ሳ፡ ስ፡ እየ፡ ቸልታ
እንዲህ፡	
ዘ	የ፡ ያ፡ በ፡ ወደ፡
ዘዘ	እየ

ካዕብ ነባር ግሥ

አበከረዙ	የሰው ስም
እንዚናዙ	ያገር ስም
ከረዙ	የሰው ስም
ከረዙ	መስቀል

ሣልስ ነባር ግሥ

መላዚ	ሰማዕት
ተከዚ	ወንዝ
አግአዚ	ገዥ
ከረዚ	ያገርስም
ኮራዚ	አውራጃ
ገዓዚ	ያገር ስም

ራብዕ ነባር ግሥ

ዛ	ይህች
ሎዛ	የረድኤት ቦታ
መርኬዛ	የሰው ስም
መዓዛ	ሽታ
ሰኬዛ	ፈፋ ያገር ስም
ሰኬዛ	ፍላፃ
ሰኬዛ	የሰይጣን ጦር
ሶኮዛ	ጊዜ
ራዛ	ራዛ የቡዳ ዶሮ

ቤዛ	መድኅኒት ዋጋ
ቤዛ	ስለ ፈንታ
ብህንዛ	እንበሊልታ
ብዴዛ	ድፋሳ
ብእዛ	ቃጭል ጸናጽል
እልዠውዛ	የኮከብ ስም
አዛ	በደለኛ
እንጦራውዛ	አሞራ
ከረቤዛ	የሴት ብልት
ኪዛ	ፍላፃ
ዱዛ ዱዝዱዛ	የባሕር ቀማኞች
ጋፀውዛ	የኮከብ ስም
ጉዛ	ጭላት
ጊዛ	ዕንቁ
ጋዛ	እቃቤት ያገር ስም
ጋዛ	የጸብ ምንጭ አዘቅት
ጠረጴዛ	መንበር ሰዴቃ

ኃምስ ነባር ግሥ

ማዕዜ	መቼ
እምይእዜ	እንግዲህ ከእንግዲህ
እንባዜ	ልብ ማጣት
ዜዛዜ	ደስታ
ይእዜ	አሁን ዛሬ
ገንዜ	ያገር ስም
ጊዜ	ጊዜ
ፍርዛዜ	ደስታ መቀማጠል

ሣድስ ነባር ግሥ

ዝ	ይህ
ሐርማዝ	ዘሆን
ገባውዝ	እንጀሮች
ሀንዛዝ	ባላ
ጎዝጎዝ	ረግረግ
ጎብዝ	እንጀራ
ጎጎጎዝ	ቅንድብ

ሐዋዝ
 ሕምዝ
 ሕምዝ
 ሕምዝ
 ኅንባዝ
 ኅንዝዝ
 ለውዝ
 መቅለዝ
 መቁለዝ
 ወአኅዝ
 መክረዝ
 መውጠልዝ
 መግነዝ
 መግዝዝ
 ምሁዝ
 ምላመዝ
 ምዑዝ
 ሠመዝ
 ራግዝ
 ስማዝ
 ስማዝ
 ስማዝ
 ስዖዛዝ
 ቀርመዝ
 ቁፋዝ
 ቅንፍዝ
 ቅንፋዝ
 ቁዝ
 ባለዝ
 ቡዴዝ ቡዝ
 ቤዝ
 ተሙዝ
 ተበረዝ
 ተከሪዝ
 ነይሩዝ
 ነቀዝ
 አራዝ
 አርዝ
 አንገዝ
 አዚዝ
 አፌዝ
 አዚዝ

መልካም
 መርዝ
 ጭፍራ
 ምድር ወይደነግፁ መሠረታት ሕምዝ
 ባላ ምሰሶ ግንድ
 ሞፈር
 ሽቱ ፩ዓይነት ፍሬ
 መጥረቢያ
 መቆጥቆጫ ገጀሞ
 ከል አጥር ቅጥር
 ሸገር
 ካራ
 ከፈን ሣጽን
 መጋረጃ
 ቅምጥል ተጫዋች
 ፉርኖ መጋገሪያ
 ሽታው ጥፍጥ
 ዲፎ
 መቃን
 መቃ ስንደዶ
 ቂጠማ ፊላ
 እንደድ
 ድንዝዛት
 ጥንቡዝ
 የወርቅ አገር
 ጃርት
 ዳርቻ
 ያገር ስም
 ጽኑ
 የሰው ስም
 አጽቢያ ኮከብ
 ጣዖት ሐምሌ
 ሽንት
 መጽሐፈ ጵጵስና
 ያመት መጀመሪያ ወር
 ነቀዝ
 ልብስ
 ዛፍ
 ብብት
 ጽኑ
 የወርቅ ሥፍራ
 ዐሐይ ገናና ጽኑ

አሩዝ
 እስምዕዝ
 ከመዝ
 ከመዝ
 ከሩዝ
 ኩርዝ
 ኩርዝ
 ውጉዝ
 ደምረዝ
 ድንባዝ
 ድንባዝ
 ድንጉዝ
 ገበዝ
 ገውዝ
 ገውዝ
 ገውዝ
 ጋዕዝ
 ጋዕዝ
 ግዕዝ
 ግያዝ
 ጥራዝ
 መንዝዞ
 መዝምዞ
 ተአንብዞ
 ዚዝ
 አርዞ
 ጣርዞ

የለበሰ የተሸለመ
 የሰው ስም
 የውሀ እናት
 እንዲህ
 መርዝ
 መስቀል
 ተረንተራ
 ከረጢት
 ልዩ
 እንብዋይ
 ባላ
 የበገና መምቻ
 ጥምጥም ሥራ ጸጉር
 ዳር
 የኮከብ ስም
 የኮከብ ዓይነት ፍሬ
 ሽቱ
 ክርክር
 ንዝ
 ቋንቋ ጠባይ ባሕሪ
 የሰው ስም
 ጥራዝ
 መቅበዝበዝ መጥፋት
 ሚሸት
 ልብ ማጣት በዓረብ
 የቁጥር ሰንጠረዥ
 ቁስ
 ዲያቆን

ቀለየ
 ቀለየ
 ቀነየ
 ቀጸየ
 ቃነየ
 ቄቀየ
 በልየ
 በርህየ
 በከየ
 በድየ
 ቤበየ
 ተሐልየ
 ተሐልየ
 ተሐልየ
 ተሐመየ
 ተሐሰየ
 ተሐበየ
 ተሐበየ
 ተሐከየ
 ተሐየየ
 ተሀድየ
 ተለሐየ
 ተለሐየ
 ተላኮየ
 ተላወየ
 ተልወየ
 ተልወየ
 ተመረየ
 ተመነየ
 ተመኩሰየ
 ተማረየ
 ተማዕለየ
 ተማዕለየ
 ተማዕለየ
 ተማዕለየ
 ተሠዐየ
 ተሠዐየ
 ተሰካተየ
 ተሠዝየ
 ተሰጥየ
 ተሰጥየ
 ተሰጥየ
 ተረሰየ
 ተረሰየ
 ተረሰየ
 ተረድየ

ዘለፈ ፈረደ
 ተጠራጠረ
 ገዛ
 ቀጩ
 ቃኘ
 ነፈገ
 አረጀ
 ደረቀ
 አለቀሰ
 ባድማ ሆነ
 ተቅበዘበዘ
 መማለጃ ተቀበለ
 ዋስ ተቀበለ
 መያዣ ተቀበለ
 አማች ሆነ
 ደስ አለው
 ተዋሰ
 ቸለል አለ
 ሰነፈ ታከተ
 ቸለል አለ
 መከከ ተለያየ
 ተጫወተ
 ዞረ ተመላለሰ
 ተከራከረ ተጣላ
 ተጠቀለለ
 ታመነ
 ተጠመጠመ
 አምዋረተ ጠነቆለ
 ተመኘ ጎመጀ
 ሞከሽ ሆነ
 አምዋረተ
 ነጻ ጎሰጎሰ
 ከፋ
 ሸፈተ
 ሴራ አደረገ
 ተነፋ
 ተሰፋ
 ተማማለ
 ተለየ
 ተሸበረ
 ተዋደደ
 ተቀናጣ
 ተሸለመ
 ተጎናጸፈ
 ተሰማራ
 አራጣ ተቀበለ

ታየ
 ተሰማራ
 በረታ እጽፍ ሆነ
 ተዘጋጀ
 ተጓደደ ተዝለለ
 አሽምዋጠጠ
 ተፈራረቀ ተላለፈ
 አገለገለ
 ተናዘዘ ገለጸ
 ትንቢት ተናገረ
 ተዋረደ
 ተቀጠቀጠ
 አቃለለ
 አርዌ ሆነ
 ኮራ
 ከፋ
 ተቆጣ
 ተጫወተ
 ተቀበለ
 ተዘጋጀ
 ተለማመጠ አሰመረ
 አቆለማመጠ ለመነ
 በቁልምጫ ተናገረ
 ደስ አሰኘ ተገዛ
 ተመለሰ
 ታነቀ
 ዘገየ
 ተገዛ
 ተጨናነቀ ተጣበበ
 ተጨነቀ ተጣመመ
 ጸወለገ
 ትቢያ ለበሰ ትቢያ መላበት
 ተገለጸ ተያየ
 ጸፈ
 ታመነ
 ቀጠቀጠ
 ነካ ጎጻ
 ከፍሎ ሰጠ
 ጎደለ
 ድጋ ሆነ ተቸገረ
 ነጩ
 ነፋ
 አሳለፈ
 አረፈ
 ጎበኘ
 ማማለጃ ሰጠ

ተርእየ
 ተርእየ
 ተቀብየ
 ተቀብየ
 ተቆናደየ
 ተቆናደየ
 ተባረየ
 ተነሐየ
 ተነሐየ
 ተነበየ
 ተናሕሰየ
 ተናሰየ
 ተንሐየ
 ተአርወየ
 ተዐበየ
 ተአከየ
 ተአወረየ
 ተወነየ ተዋነየ
 ተወፈየ
 ተዘጋደየ
 ተጋነየ
 ተጋነየ
 ተጋነየ
 ተጋነየ
 ተጋነየ
 ተጎርአየ
 ተጎናደየ
 ተጠርየ
 ተጠዋቀየ
 ተጠወየ
 ተጸምሐየየ
 ተጸብለየ
 ተጸሕየየ
 ተፈየ
 ተፈየ
 ነሰየ
 ነክየ
 ነክየ
 ነክየ
 ነድየ
 ነጸየ
 ነፈየ
 ናሕሰየ
 ንህየ
 ንሕየ
 አህለየ

አህበየ
 አሕከየ
 አሕየየ
 አሕየየ
 አለየ
 አለየ
 አሌለየ
 አልጎየ
 አልህየ
 አልበየ
 አመክነየ
 አመየ
 አማዕለየ
 አማዕረየ
 አማዕረየ
 አማዕረየ
 አማዕረየ
 አሜረየ
 አምረየ
 አስሐየ
 አሠነየ
 አሰየ
 አስተለበየ
 አስላተበየ
 አስተማነየ
 አስተርአየ
 አስተባርየ
 አስተዐረየ
 አስተኣከየ
 ዐረየ
 አርሰየ
 አርአየ
 አርየ
 አቃርየ
 አቅለለየ
 አቅሌለየ
 አቅሌለየ
 አቅዜዘየ
 አበየ
 ዐብየ
 አብደየ
 አናሕሰየ
 አናሕሰየ
 አንቤበየ
 አንጠየ
 አእርወየ

ጠበቀ
 አታከተ አሰለቸ
 አስፈዘዘ
 ቸል አሰኘ
 አለቀሰ
 ጠመመ
 ማለደ
 አረጋጋ አጽናና
 አማወተ
 አጠፋ
 አመካኘ
 ፈጸመ
 ወነጀለ ከዳ
 አስተካከለ
 አምዋረተ
 መረጠ አበጀ ጠበቀ
 ሠርግ አደረገ
 አስጠነቆለ
 አቆሰለ ጎዳ
 አሳመረ
 ሰጠ
 አሳሳተ
 አጣፋ አበላሸ
 አበጀ አሳመረ
 ታየ
 አፈራረቀ አስተላለፈ
 አስተካከለ
 ናቀ ሰደበ
 ተካከለ
 አስጠጋ መልሕቅ ጣለ
 አሳየ
 ለቀመ
 ሠዋ
 አለዛዘበ
 አቅላላ
 መረመረ
 ቀዝዝ አለ
 እምቢ አለ
 ከፍ ከፍ አለ
 አስታጎለ
 አቃለለ
 አሳለፈ
 አንጌገየ ተቅበዘበዘ
 ነዘነዘ
 አርዌ አደረገ

አኤረየ
 አኤየ
 አወፈየ
 አውቀየ
 አውቀየ
 አውዐየ
 አየየ
 አየየ
 አደየ
 አጠየ
 አጸየ
 አፈየ
 አፈየ
 ከረየ
 ከረየ
 ኩሰየ
 ኩሰየ
 ወለቀየ
 ወቀየ
 ወቀየ
 ወቀየ
 ወደየ
 ዋህየ
 ዋነየ
 ዋከየ
 ውዕየ
 ዘረየ
 ዘርከየ
 ዘበየ
 ዘነየ
 ደሐየ
 ደሐየ
 ደጋየ
 ደርበየ
 ደርበየ
 ደበየ
 ደበየ
 ደበየ
 ደበየ
 ደወየ
 ዳነየ
 ገለየ
 ገለየ
 ገለየ
 ገነየ
 ገነየ

አስጠነቆለ
 ተመለሰ
 ሰጠ
 ቆራረጠ
 ጠመዘዘ
 አቃጠለ
 ዞረ
 መሰለ
 ከፈለ
 አዘበዘበ
 ተላ
 በሰለ
 ሰባ
 ማሰ
 ነፋ
 ለየ ከፈለ
 አቃለለ
 ከፈለ
 ቆረጠ
 አጽናና
 ገዘረ
 ጨመረ
 ጎበኘ
 ዋኘ
 በራ
 ተቃጠለ
 ዘራ
 ሰደበ
 ገዛ
 ሳተ የፍትወት መነሣት
 ረጪ
 ቆፈረ ማሰ
 አጠለቀ
 ወረወረ
 ወጋ
 ሸመቀ አደባ
 ዘረፈ በረበረ
 ጎተተ አስፈገመ
 ከበበ
 ታመመ
 ዳኘ
 ቆረጠ ቀነጠሰ
 ለየ
 ገለጸ
 ገዛ
 አመሰገነ

ገንዩ	አመነ
ገንዩ	አመነ
ገንዩ	ለመነ
ጌገዩ	በደለ
ጉርዐዩ	አረደ
ጎንደዩ	ዘገዩ
ጎዩ	ሸሸ ሮጠ
ጎጠዩ	ቸነከረ
ጉሕዩ	አዘነ ተፀፀተ
ጠመዩ	ቆረጠ
ጠሰዩ	ደመሰሰ
ጠሰዩ	አጠፋ
ጠነዩ	ጠለቀ
ጠነዩ	ነከረ
ጠወዩ	ጠመመ
ጠውቀዩ	ጠበበ ጨነቀ
ጠውዩ	ጨነቀ
ጥዕዩ	ዳነ
ጸሕዩዩ	ጸወለገ
ጸለዩ	ለመነ
ጸርዩ	ጽሩ ሆነ
ጸበዩ	ዋኘ
ጸበዩ	ፈሰሰ
ጸብለዩ	ትቢያ ሆነ
ጸደዩ	በለገ
ጸገዩ	አበበ
ጸግዩ	ተጸጋ
ጸሐዩዩ	አረመ
ጸሐዩዩ	በመስተዋት አዩ
ጸጸዩ	አለፋ
ጽህዩ	በራ አበራ
ፈለዩ	ለዩ
ፈረዩ	አፈራ
ፈደዩ	ከፈለ
ፈጸዩ	አፍዋጪ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ሀዩ	በዚያ፡ ከዚያ፡ ያ
ብዩ	አለኝ፡ በኔ፡
ነዩ	እነሆኝ አቤት
ኮንዩ	በቃኝ
አልብዩ	የለኝም
ዝዩ	በዚህ፡ ከዚህ፡

ካዕብ ነባር ግሥ

መታትዩ ሴንዩ	የሰው ስም
ቆስዩ	ምንጭ
በራክዩ	የሰው ስም
አብድዩ	የሰው ስም
ዓብድዩ	ጭቃ
አአተዩ	ኡኡ ሸሹ
ኢዮቤልዩ	መለኸት
ኤልዩ እዩ	የሰው ስም
ከነዓንዩ ኬልቅዩ	ያገር ስም
አለንትዩ	ጡብ
አራልዩ	ያገር ስም
ጽልትንዩ	እግር ብረት
ፒርልዩ	ቀንጠፋ

ግልስ ነባር ግሥ

ሢራዩ	አለላ ነካሪ አላይ
-----	-------------

ራብፅ ነባር ግሥ

ሃሌ ሉያ	የነበረ ያለ ዓለምን አሳልፎ
የሚኖር	እሪያ
ሐራውያ	መልእክተኛ
ሐዋርያ	ብዝበዛ
ሕብልያ	ልዩነት
ሕዋልያ	ዓለምን አሳልፎ የሚኖር
ሉያ	ፍቄን
ሊዮጽጥርያ	ያገር ስም በምድረ ግብፅ
ልብያ	የማለፊያ ደጅ
መስጦአግያ	ዕጅ ጠባብ ቀሚስ
መንድያ	እሳታዊ
መዓግያ	መደብ
መድያ	ልብስ
ሙአግያሙኪርያ	ወየው እኔ ልሙት
ሙኪርያ	ነበልባላዊ
ሚያዚያ	ሚያዚያ

ማርያ
ሞርያ
ምርያ
ምርያ
ምጉሕያ
ሞርያ
ሰፊልያ
ሰፊልያ
ሶርያ
ሦፍያ
ሶፍያ
ርያ
ሸራኸያ
ቀልፎንያ
ቀትረፊያ
ቅራሲያ
ቅራሲያ
ቆስያ ቋስያ
ትርያ
ትብልያ
ትብልያ
ትንንያ
ነህምያ
ነያ
ኖትያ
አኸያ
አስሐትያ
አስባንያ
አሶንያ
አርያ
አርአያ
አርአያ
አርዐያ
አቅሌምያ
አቅሌስያ
አቅሌስያ
አብያ
አቤግያ አፌቅያ
አናንያ
አውሎግያ
አውክሳርያ
አዛርያ
አያያ
አያያ
አግያ

የሴት ስም
መድኃኒት
ሠርግ
ዕለተ ዮሐንስ
ሙጃ
የተራራ ስም
ድጅኖ
መዶሻ
ያገር ስም
ጥበብ የሴት ስም
ወይዘሮ እመቤት
አላማ
ስመ አምላክ
ያገር ስም
አላማ
ሽቱ
አንድ ዓይነት ፍሬ
ቆሽት
የኮከብ ስም
ወገርት
ልብሰ ክህነት
ትንኝ
የሰው ስም
እነረት
ዋናተኛ
ስመ አምላክ
ውርጭ
ጨረቃ
»
የሰው ስም
አምሳል
እንደ
አብነት
የአቤል እናት መንትያው
ቤተክርስቲያን
የገብረ መንፈስ ቅዱስ እናት
የሰው ስም
ዕንቁ
ደመና
የተባረከ ኅብስት
ስንክሳር
ረድኤት
ተመሳሳይ
እኩያት ባልንጀራ
ቅድስት

አፋኪያ
አፍክያ
አፎምያ
ኢጥያ
ኤጲፋንያ
ኦርያ
ኦብድያ
ከራግዮ
ኬንያ
ዋህይ
ዬ፡ ዬ
ከንበል ልበል
እሰይ
ደጎብያ
ዲድስቅልያ
ድያ
ገላውቅያ
ጉሕልያ
ጌልያ
ግልያ
ጉሳትያ
ጉዕትያ
ጣፍያ
ጦብያ
ጳላንቲያ
ጳራልያ
ጵልትንያ
ጵልትንያ
ጽንጽንያ
ፕፒራለይ

ኃምስ ነባር ግሥ

መላዬ
ዬ፡ ዬ፡
ዬ

ሳድስ ነባር ግሥ

ሐቀይ ሐቅይ
ሐካይ
ሐዋይ

የመጋረጃ ቁልፍና ቀለበት
ቀለበት
የሴት ስም
የእንጨት ስም
የክርስቶስ መገለጽ
የሰላም ደጅ
የእግዚአብሔር ባርያ
አሳማ
ብልሃተኛ
ማታ
ዋ፡ ዋ፡ ዎ፡ ዎ፡ ይብላኝ

እሰይ
ኩብኩብ
ሥርዓተ ትምሕርት
የኮከብ ስም
፫ ጉተና ያላት ወፍ
ሽሙጥ
መርከብ
አርዕስተ መጻሕፍት
ግድ በግድ
ትዕግልት ድካም
ጣፊያ
የሰው ስም
የጡብ መተኮሻ
የባሕር ዳር አገር
የኖራ እቶን
የጡብ ምድጃ
ዝንብ
እንዶድ

አቅላጭ
ወዮ ወዮ
ልቅሶ

ጥርስ ማፍጨት መንከስ
ሰነፍ ታካች ሥራ ፈት
ማታ ምሽት

ሐውያ
 ኃጋያ
 ሕመያ
 ኅብረ መጽርያ
 ሕዋያ
 ሕዴያ
 ሆባያ
 ለሐያ ለያ
 ለያ
 ሊሉያ
 ላህያ
 ልቡያ
 መሀከያ
 መለያልያ
 መምዕላያ
 መሰርያ
 መራእያ
 መርወያ
 መንጥያ
 መከርያ
 መጥመያ
 መጽሐያያ
 መጽርያ
 ሙዳየ ማያ
 ሙዳያ
 ማያ
 ማዳያ
 ሚትራይቂያ
 ምስካያ
 ምትፋያ
 ምጉጣያ
 ሰማያ
 ሰኑያ
 ሠናያ
 ሰያ
 ሠደያ
 ሠዴያ
 ሲሳያ
 ሲሩያ
 ሲሩያ
 ሲራያ
 ሣዕረ ማያ
 ሴሚኬያ
 ሥራያ
 ሥርናያ

ሆይ
በጋ
ዕሥር
ጽጌ ረዳ
ድግዝግዝታ ማታ
ሰላ
ዝንጀሮ
ቀይ ግምጃ ሐር
ዘህንን
ልዩ
ደም ግባት መልክ
የተበላሽ
አታካቸ
ብልት
የሚያስወነጅል
አስማተኛ
መነጽር
ረዋት የውሀ መጠጫ
ችኮ ነዝናዛ
መቆፈሪያ
የሰው መቁረጫ
አንጻር ወሰን
ቀጋ ረዳ ሽቱ
ማድጋ ፊቄን
ሙዳይ
ውሀ
ቀሚስ
ጭፍራ
መጸጊያ
የወንድ ብልት/ዐቢይ
ችንካር
ሰማይ ወፈረ ማይ
ሰኞ ሁለተኛ
መልካም
ወዩ
ስመ አምላክ
መስፈርት የሌለው
ሲሳይ ምግብ
ቀለም የገባ የታለለ
ኃጢአተኛ
አለላ ግምጃ
የውሀ አቆማዳ
የሰው ስም
መድኃኒት አስማት
ስንዴ

ራእይ
 ርቂይ
 ርቂይ
 ቀላይ
 ቀሠፋይ
 ቀሠፋይ
 ቀርማይ
 ቀርማይ
 ቅይ
 ቁሳይ
 ባሕርይ
 ብሉይ
 ብሶይ
 ብዕራይ
 ነቢይ
 ነዳይ
 ነህይ
 ንትፋይ
 ንዋይ
 አል ዝድይ
 ዓቃቤ ሥራይ
 አንጌቤናይ
 አያያይ
 አያይ
 አያይ
 አይ
 አይናይ
 አፈ ኪሩይ
 ዕቡይ
 እብሎይ
 እኩይ
 እፋይ
 ኪሩይ
 ወይ
 ውቁይ
 ጡዑይ
 ዛይ
 ዛይ
 ዝደይ
 ደላይ ንትፋይ
 ምትፋይ
 ጋይ
 ጌጋይ
 ግብረ ኪሩይ
 ጉዕቱይ

234

ራጊይ
 የተደገመበት
 አስማት የተደረገበት
 ጥልቅ
 እዳሪ ወልወል
 ማኅደረ ታቦት
 ስመ አብ
 ሲኖር
 ትንሽ ብላቴና ሕፃን
 የቅል ዓይነት ዱባ
 ዕንቁ
 አሮጌ
 የሰው ስም
 በሬ
 ነቢይ
 ድሀ ችጋረኛ ያጣ
 ዕረፍት
 የወንድ ብልት
 እቃ ገንዘብ
 የኮከብ ስም
 ባለ መድኃኒት
 ወይዘሮ
 መከር
 አምላል
 መሬት
 ምን፡ የት
 ጌታ
 የኩስኩስ አፍ
 ትዕቢተኛ
 የሰው ስም
 ክፉ
 የበለለ የሰባ
 ኩስኩስት
 ወዮ
 የተቆረጠ
 የተቃጠለ
 የፈደል ስም
 ስመ አምላክ
 የኮከብ ስማይ
 የወንድ ብልት
 »
 ያገር ስም
 በደል
 የኩስኩስት አፍ
 ደካማ ፈራሽ

ጠዋይ
ጥራይ
ፀሐይ
ፀሐይ
ፀሐይ
ፀሐይ
ጸደይ
ጸንሐይ
ጸጋይ
ፈድይ

ሣብዕ ነባር ግሥ

ሐለስትዮ
ሐለስትዮ
ለፈዮ
መድዮ
ሲባዮ
ቀራንዮ
ተናሕዮ
ኤልዮ
ኤጲድቅስዮ
ኦርዮ
ከማንዮ
ከባበ ጥውዮ
ከባበ ጥውዮ
ጥውዮ

ጠማማ
ጥሬ ያልበሰለ
ፀሐይ
ወልድ
ንጉሥ
ዘመነ በልግ ዘመነ መከር
ያወራ
ድሪ
ብድር መመለስ

ጠጣ
የሜዳ አህያ
ከዚህ ወዲህ አለ
ጨፈ
ያገር ስም
ያገር ስም
መግለጽ መናዘዝ
የረዓይት ስም
የእንጨት ስም
የሰው ስም
ግሥላ
መቆለፊያ
ክባስ
ጥልፍ

የ ደ ግሥ

ሐለደ
ሐለደ
ሐለደ
ሐመደ
ሐምደ
ሐረደ
ሐርበደ
ሐየደ
ሐደደ
ሔደ
ለመደ
ለቀደ
ለቀደ
ልሕደ
መሠደ
መሰደ
መረደ
መርደደ
መርደደ
መዓደ
ሰደደ
ሰገደ
ረፈደ
ርዕደ
ሮደ
ቀልደደ
በርደደ
በርደደ
በዐደ
በድበደ
ተሐለደ
ተሐመደ
ተሐምደ
ተሐየደ
ተሐይደ
ተንሕደ
ተአንገደ
ተካየደ
ተዋሐደ
ተዋረደ
ተዋረደ
ተዘምደ

ከተተ
ፈጀ ጨረሰ አለቀ
ተደባለቀ
አመዳይ ሆነ
እሳት አጠፈ ጠፋ
አረደ
ተስበደበደ
አንጸባረቀ
ፈጨ
ቀማ
ለመደ
አላገጠ
ተላገደ ተመሳቃ
ተቀማጠለ
ሸመተ
ጫረ
ገሠገሠ
ደፈረ
ደፈነ
መከረ
አባረረ አላደደ
ሰገደ
ረፈደ
ተንቀጠቀጠ
ከበበ
ቀነደበ መታ
ቀበረ ደፈነ
ደረደረ
ለየ
ዛገ ታመመ
ተሾመ
አመድ ሆነ
ተቃጠለ አመድ ሆነ
ተቀማማ ተቀማ
ተነጣጠቀ ተቀማ
ፈረሰ
እንግዳ ሆነ
ተማማለ
አንድ ሆነ
ተዋረደ
አበደ
ተዛመደ

ተየሀደ
ተይጎደ
ተጸምደ
ነደ
ነአደ
ነገደ
ንዕደ
ንዕደ
አሐደ
አለደ
አመደ
አስተበዐደ
አስተናገደ
አስተዐበደ
አስተዋሐደ
አስተጋዩደ
አርመደ
አርሞደደ
አቀደ
አብደ
ዐብደ
አንደደ
አንጎድጎደ
አዕደደ
አዕደደ
አኬደ
ዐወደ
አውሐደ
አውደደ
አውደደ
ዐደደ
አግሀደ
አፀደ
ዖደ
ከብደ
ከዩደ
ኬደ
ከሀደ
ኮርኮደ
ወለደ
ወለደ
ወሰደ
ወረደ
ወደደ
ውሕደ
ገለደ

አይሁድ ሆነ
ታመነ
አገለገለ ተጸመደ
ነደደ
አመሠገ
ሄደ
አከበረ
አማረ
አንድ አደረገ
ከመረ ሰበሰበ
ፈጠረ ሠራ
አለያየ
እንግዳ ተቀበለ
አቃለለ
አስማማ
ጋለበ
ተመተመ
ሰደበ
አሰረ
ሰነፈ
ዐበደ
አቃጠለ
አሰማ አንጎደጎደ
አሳደደ አባረረ
አጠፋ
አበራየ አኼደ
አዋጅ ነገረ
አሳነሰ
አዋቀረ ሠራ
አስማማ
ሸሽ ተሳደደ
ገለጠ
አጫደ
ዞረ
ከበደ ጸና
ረገጠ
ቀማ
ካደ
አቀፈ
ወለደ
መረጸ
ወሰደ
ወረደ
መሠረተ አዋቀረ
ጎደለ አነሰ
ታጠቀ አስጌጠ

ገለደ
ገመደ
ገድገደ
ጋዩደ
ጎነደ
ጎድጎደ
ጎድጎደ
እሰደ
ጸሐደ
ጸመደ
ጽሕደ
ጽሕደ
ፈረደ
ፈቀደ
ፈቀደ
ፈድፈደ

አነጠፈ ጎዘጎዘ
ቆረጠ
ገደገደ
ፈጠነ ፈረጠጠ
ደነደነ
መታ
አጫበጫበ
ጠነሰሰ
ለጎመ
ጠመደ
ለዘበ ለመለመ
ላመ
ፈረደ
ፈቀደ ቆጠረ
ወደደ
በዛ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ወእደ
ውእደ

ዘንድ፡ ከ፡ የ፡

ካዕብ ነባር ግሥ

መጌዱ
ቀርዱ
ቢስፋዱ
ናርዱ
አሐዱ
እቀዱ
ከለማዱ
ኬረሙራዱ
ግዱ

የወንዝ ስም
ኮረፍታ ዕንቁ
ሰይማን
ሽቱ
አንድ
የባጥ ገበታ
ቀይ ሐር
ጋን
ጉራጅ

ማልስ ነባር ግሥ

ረዋዲ
በላዲ
እብራዲ ጋዲ
ተጸማዲ

ጸላት
የሰው ስም
ያገር ስም
አገልጋዩ

ነጋዲ
አብላዲ
አዋዲ
ዓዲ
ዓዲ
ዕምኖዲ
ዕብኖዲ
ይሁዲ
ጀዲ
ገማዲ
ጋዲ
ግሙንዲ

ነጋዴ
የሰው ስም
አዋጅ ነጋሪ
ዳግመኛ
ገና አሁን
ስመ አምላክ
»
የሰው ስም
የኮከብ ስም
ቁራጭ
የወይን አገር
ያገር ስም

ራብዕ ነባር ግሥ

ሐመዳ
ለምጸዳ
ለይዳ ሳሚዳ
ልዳ
መሀዳ
መርሙዳ
ሠሌዳ
ሠሌዳ
ሳውዳ
ሳይዳ
ሰፋሪዳ
ረዳ
ቀለምጢዳ
ቁዳ
ቤተ ሳይዳ
ተቅዳ
ቴዳ
ቴዳ
ትስጉዳ
ናሁዳ
አስፈሬዳ
አርሲመሪዳ
አሮዳ
አነዳ
አገዳ
አጽለዳ
ኤልዳ
ኤጶምዳ
እንግዳ
እንግዳ

ዋግ
የቁልቋል ደም
ያውድማ ማንካ
ያገር ስም
የሰው ስም
የግብፅ ጽኑ ወር ሚያዚያ
ብራና
ልዝብ ፀርብ
ጠባይ እሳታዊ ሐሞት
ምሕረት
እንክብል አረር
ሽቱ
ቁልቋል
ደሴት
የምሕረት ቤት
ድንብላል
ስመ አምላክ
መስቀል
የዓይን ቅላት
የሰው ስም
እንቅብ
የባሕታውያን አለቃ
አራተኛ
ዳባ
እግር አገዳ
እሺ
ያገር ስም
ዕብነ በረድ ዕንቁ
እንግዳ
ደረት ትክክ

ዕዳ
ከለሚዳ
ክራዳ
ክስዳ
ዘልታቴዳ
ይሁዳ
ዮዳ
ደስጲዳ
ጋዳ
ፀዐዳ
ፍዳ

ዕዳ በደለ
ቀይ ግምጃ
ያገር ስም
የሴት ስም
ዳቢት
ምስጋና ተአማኒም
ስመ አምላክ
ጭንቸል
ዕጅ መንሻ
ነጭ
ብድራት

ኃምስ ነባር ግሥ

መፍዴ
ረዴ
ርዴ
ሮዴ
ቀፋዴ
አሐዴ
ዴዴ
ጥብሳዴ
ጸዴ
ጸዴ

ሚዛን የጸራ ወርቅ
አታት
አራጣ
የሴት ስም
ጽዋ
አንድነት
ደጅ አደባባይ
ሰይጣን
ስመ አምላክ
የፊደል ስም

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐመድ
ሐይድ
ንብረ ሐመድ
ንብረ ከብድ
ፕፕድ
ለዕድ
ሳሚድ
ሳሚድ
ልሕድ
ልህድ
ልህድ
ልድ
ልብስ ዓውድ
ልብስ አፀድ
መስወድ

አመድ
ብረት
ዛጉላ
ሌታቀን ግምጃ
ቁልፍ ቀለበት
ላስታ ቅቤ
ስመ አምላክ
የፊደል ስም
ቅምጥል
አሮጊት
ውላጅ ባሪያ
ቤተሰብእ
ያደባባይ የሸማ አጥር
የሸማ አጥር
መጫሪያ

መስተአድ
መረግድ
መራድ
መርዴድ
መቃልድ
መቅለድ
መቅድ
መንዳድ
መንገድ
መዓቅድ
መከየድ
መዋድድ
መዘድ
መጽሙድ
ሙሰድ
ሙራድ
ማዕቀድ
ማዕድ
ማዕፀድ
ማዕፀድ
ሚድ
ምርዴድ
ምንዳድ
ምንዳድ
ምዕማድ
ምክያድ
ምክያድ
ሞገድ
ሰለጸድ
ሰጉረድ
ሰጉድ
ሶሬድ
ሶፋልድ
ረዓድ
ቀልደድ
ቀርድ ቅርድ
በረድ
ቦርዝድ
ባሕድ
ባሪድ
ባዕድ
ብድብድ
ነድ
ነገድ
ነግድ

የወርቅ ሰቀላ
የከበረ ደንጊያ አረንጓዴ
ወራሪ
ስልቻ
ዳካ
ኩስኩስት ሰን
ሰን
የጥጃ ቤት
መንገድ
መዋቅር
ጫማ እግር
መጋጠሚያ
ቁርባብች
መጫኛ
መጫሪያ
ቁልቁለት መውረጃ
መዋቅር
ማዕድ
ማጭድ
መቅሠፍት
ቋንቋ
ድፍረት ድፍነት
ምድጃ ማንደጃ
መጋረጃ
ሳንቃ
የወይን መርገጫ
አውድማ
የባሕር አዝዋሪ ሞገድ
የሰው ስም
ቀይ ሽንኩርት
ግልብጥብጥ የሚል
ወስፋት
የእንግዲህ ልጅ
እንቅጥቅጥ
ቅንድብ
ዝንጀሮ
በረድ
ሐመልሚል ዓረብ
ጸመ ገሃድ
ምዕራፍ
ባድ ልዩ ሌላ
ቸነፈር
ነበልባል
ወገን
እንግዳ

ነጎድጓድ
ናያድ
ዓምድ
አሰድ
አስፈሪድ
ኦርሞደድ
ኦርፋክላድ
አቀድ
ዐቅድ
ዐብድ
ዐውድ
ዐውድ
ዐውድ
ዐውድ
አውድ
ዐጣርድ
አፀድ
ዐፀድ
ዐፀድ
አፍቀድ
ኢያስጲድ
ኢዮቤድ
ኤጱሞድ
ኤፋድ
ኤፋድ
ዕቁድ
ዕብን በረድ
ዕብን ካህድ
ዕደድ
እድ
እድ
ዕድ
ከልቀድ
ከርከንድ
ከብድ
ከሣድ
ከርዳድ
ከቡድ
ወልድ
ወራውድ
ወርወድ
ወርድ
ወፈድ
ዋሕድ
ዘምሩድ
ዘመድ

ድምፅ
የሰው ስም
ዓምድ
የኮከብ ስም
እንቅብ
የተሰደበ
የሰው ስም
ጉልላት
የባጥ ገበታ
ሰነፍ ባርያ
ዐውድማ
ሸንጎ አደባባይ
የፍርድ አደባባይ
ዙሪያ
የኮከብ ስም
የአትክልት ቦታ
መካበቢያ ጓሮ
አጫጆች
ቁብ
የከበረ ድንጋይ
የሰው ስም
ዕብን በረድ
ምስል ካህን
ዝናር
የታሠረ
በቁሙ
የሚያሰናክል ድንጊያ
ስደት ጥፋት
ዕጅ ከንድ
ሥልጣን ቃል ሥራ
ወንድ
የጥንቆላ አገር
ከርከንድ
ሆድ
አንገት
እንክርዳድ
ከባድ ጽኑ
ልጅ
ልጅ
መተኮሻ ያይን ማጥፊያ
ወርድ አበባ
የብርና የወርቅ ጻሕል
አንድ
የከበረ ድንጊያ
ወገን

ዝናመ ሞገድ
ያሬድ
ዮድ
ዮድ
ዱድ
ዳናድ
ድጉድ
ድድ
ድድ
ድድ
ገለፃድ
ገድገድ
ጋይድ
ጋይድ
ጋድ
ግማድ
ግዱድ
ግዱድ
ጉኑድ
ጉንድ
ጸማድ
ፀዓድዒድ
ጽሐድ
ጽመድ
ጸዑድ
ፈቃድ

ሣብፅ ነባር ግሥ

ሀዶ
ሀይዶ
ሐይዶ
ቀዶ
በደዶ
ተዋሕዶ
ተዋርዶ
ተአንግዶ
አብዶ
ዘርቤዶ
ዶዶ
ጉርዶ

ውሽንፍር ወጨፍ
መውረድ ወረዳ
ስመ አምላክ
የፊደል ስም
አጎት
ሦስተኛ
ልጓም
መሠረት
የግድግዳ ራስ
ድምፅ
የደጋ አገር ስም
ግድግዳ ናስ
ፈርጣጭ ፈጣን
ባላጋራ
ደጎንነት
ቁራጭ
ግድ ግድ ያሉት
ርኩስ
ደንዳና
ግንድ ሥር
ሎሌ ተገዢ
የነጭ ነጠብጣብ ያለበት
ልም ልዝብ
ጥንድ
ማድጋ
ፈቃድ ውድ

የቀትር እሳት
ዕውር መሪ
ቀምቶ
የእሳት እራት
ኩፍኝ
መዋሐድ አንድነት
መዋረድ
እንግድነት
ቆቅ
ዝግራ
የመንጠር እሳት
ለከት ጡብኛ

የ ገ ግሥ

ሐመገ
ጎደገ
ጎደገ
ጎደገ
ሐገገ
ሐገገ
ለገገ
መለገ
መረገ
መዘገ
ሰንጎገ
በግበገ
ተአውገ
ተአውገ
ተአውገ
ተአውገ
ተዘውገ
ተዘውገ
ተዘውገ
ተዛውገ
ተዳረገ
ተዳረገ
ተዳለገ
ተዳለገ
ተጸወገ
ተጸወገ
ነጎገ
ነሰገ
ነትገ
ነፈገ
አለገ
አረገ
ዐርገ
አነገ
አንጎገ
አንገለገ
አዕረገ
አየገ
አድረገ
አድረገ

አደፈረሰ
ተወ ጣለ
ቀጸ
ጸፈ
ደነገገ
ሕግ ሥርዓት አደረገ
አለገገ
ቻለ /ማለገ
መረገ
ነጠቀ
ሠራ
አማ
ወገሽ
ቸል አለ
አሽምዋጠጠ
ሳቀ ተሳለቀ
ተመላለሰ
ባልደረባ ሆነ
ተደረሰ
ወገን ሆነ
ተገናኘ
ተደራረገ ዳረገ ድርጎ
ተመካከተ
ተወራወረ
ከፋ
ተጸየፈ
አሳመረ
ቆለፈ
ጎደለ
ነፈገ
ሰለበ
አረጀ
ወጣ
አሰረ
ነዳ
ተሰበሰበ
አሳረገ አወጣ
ታቆረ
አደረገ አጋጠመ
አያያዘ አጣመረ

አጥመገ
ወተገ
ዘንጎጎ
ዘንጎጎ
ደለገ
ደለገ
ደረገ
ደንገገ
ደግደገ
ደግደገ
ጸረገ
ጸጎገ
ያገ
ፈለገ
ፈለገ
ፈርገገ
ፈገገ

አሠመረ
ተደበቀ ሸሸ
ተላገደ ተግለቀ
አሸምዋጠጠ
ተደፋፈረ
ተዘባበተ
አብሮ ሆነ
ደንገገ
ከሳ
ማለደ ነጋ
ሰጠ
ዳር ሜዳ አወጣ
እጅግ ከፋ
አጎረፈ
ፈለፈለ ቀረፀ አበጀ
አተረ
ሸተተ

ግዕዝ ነባር ግሥ

ሕገ

እንደ

ካዕብ ነባር ግሥ

መልተ
ሜደርት
ቁንጥያት
ከሰት

ቻይ
ወረንጦ
አሮጌ ውሻ
ሠራዊት

ሣልስ ነባር ግሥ

መጊ
አፍርገጊ
የጊ
የጊ
የጊ
ጊዮርጊ

የሴት ስም
ያገር ስም
ጎራጅ
ዳግመኛ ያን ጊዜ
እስኪ እንዲሆን
ከፊለ ስም

ራብዕ ነባር ግሥ

ቲሮጋ
ቲሮጋ
ንትጋ
አሪጋ
አርጋ

ዕርጎ
ያገር ስም
ጎደሎ
ሰሳ
ጉጉት

እንጋ
እንጋ
እንጋ
እንጋ
እንግልጋ
ዋልጋ
ዜጋ
ጉጋ
ጉጋ
ጋጋ
ጓ

አንዲት ምንኛ
እስኪ ወይ
ይሆን እንኪያ
በውኑ አለን
ዱለት
ዋልጌ ቀበሮ
ጥገኛ ድጋ ዜጋ
ቁንጫ
የሴት ወፍ
ዛንጀር እግር ብረት
እኮን ስንኳ መንቆ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሐርጌ
ሐርጌ
ሐጌ
ሱራጌ
ሱፋጌ
ቀርነ ነጌ
ቁንሰጣጌ
ነጌ ናጌ
ኑታጌ
አጌ
አጸርጌ
ዝንጓጌ
ጽጌ
ፋጌ

ወይፈን
ጊደር
የነቢይ ስም
መረቅ
የሥጋ ገበታ
የዝሆን ጥርስ
ሰፍነግ
ዝሆን
መጉደል
ጥጥ
መሥዋዕት
ሽሙጥ
አበባ
የሰው ስም

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐረግ
ሕግ
ሕግ
ጎዳግ
ጎዳግ
መንሰግ
መንደልቶ ጹግ
መዓርግ
መዳየ ኤረግ
ማጎግ
ምስሐግ
ምሥሐግ
ምስሐግ

አረግ
ሥርዓት ሕግ
ጠባይ
ጫፍ
ፍች መለቀቅ
መቆለፊያ
የጭራሮ መብራት
መሰላል መውጫ
የሰይፍ አፎት
አሕዛብ
የገለባ ቤት
የብርድ ቤት
የኃዘን ልብስ ሰሌን

ምረግ
ምንጋግ
ምዕራግ
ምዕራግ
ሠርግ
ሰንጎጉ
ሰንጎጉ
ሰግላግ
ሰፍነግ
ሰፍነግ
ዕፍነግ
ሴሩግ
ሥሩግ
ሥሩግ
በግቢግ
ተሐግ
ታግ
ቴዎግ
ትንፋግ
ትንፋግ
አሥራግ
አንጉግ
አንጉግ
አፅኑግ
አድግ
አይግ
አጋግ
ኢትፀጉግ
ኤረግ
ኤረግ
ኤረግ
ኤራግ
ዖግ
ወግ
ዘውግ
ደርግ
ደግደግ
ደግዲግ
ደግዲግ
ዲባግ
ድለግ
ድላግ
ድንጋግ
ድግድግ
ጋግ

ምርግት
ጥግታ
መውጫ መሰላል
የመድረክ ጫፍ
ጌጽ ሽልማት

የመጋረጃ ቁልፍ
አረንጓዴ
ውሀ መጣጭ
የባሕር አረንጓዴ
ያዞ ክል
ታንኳ
መሲሕ የተቀባ
ያገር ስም
ያገር ስም ብርሃን
ሰርዶ
ኃጢአት
አሕዛብ
ትንታግ
ወረዘት
ፈሳሽ
ዌሊ
አርጃኖ
ጉትቻ
አህያ
የቆመ ውሀ ኮሬ
የሰው ስም የአሕዛብ ንጉሥ
አትክላ
ሰይፍ
ወጽመድ
ቀፎ
ጥግታ
ንጉሠ አሕዛብ
ወግ ሥርዓት ታሪክ
ወገን መመላለስ
አብሮ
ፍርፋሪ
ምሥራቅ ማለዳ
የንጋት ብርሃን
ግምጃ
መመከት
ዝብብት
ወሰን
አውራ ዶሮ
መንቁር ጥግ

ጎግ
ጸዋግ
ጸጎግ
ጸግ
ጸግ
ፈለግ
ፍሎግ
ፍሎግ

አሕዛብ
ክፋ
ሚዳ ሸንጎ ጥጋጥግ
ክፋት ቂም
የጭራሮ መብራት
ወንዝ
ሰንዴ የተበጀ
ፍልፍል ክፍት

ሣብዕ ነባር ግሥ

መዝጎ
ቴጎ
አብድናጎ
አደጎ
ጽጎ
ጽጎ

መንጠቂያ
ድግር
የሰው ስም
ቆላ
አደባባይ
ምርኩዝ

የ ጠ ግሥ

ሐበጠ	ነፋ ፈለጠ
ሐበጠ	አበጠ
ሐነጠ	ቀባ
ሐንፈጠ	አተመ ቀረጸ
ሐንፈጠ	ሐፈጠ ነጩ ቀረጸ
ሐፈጠ	አጠቆረ አሳረረ
ሄጠ	ሸነገለ አባበበለ
ለበጠ	ለበጠ
መለጠ	መለጠ
መሠጠ	ነጠቀ
ሚጠ	መለሰ
ሰሐጠ	አሰራጩ
ሠለጠ	ሠለጠነ
ሠበጠ	በላ
ሰወጠ	ለወጠ
ሰወጠ	ገፈፈ
ሰጠጠ	ቀደደ
ሰፈጠ	ሸፈጠ
ሰፈጠ	ሟጨረ
ሰጠጠ	አሟጩ ፋቀ
ሤጠ	ሸጠ
ስሕጠ	ነካ
ሦጠ	ጨመረ ለወጠ
ሦጠ	ገለበጠ
ሶጠ	አሰራጩ
ቀሰጠ	ሰረ
ቀበጠ	አበጠ
ቀብያውበጠ	ቀላወጠ
ቀንጦሰጠ	ተሰለፈ
ቀጠጠ	ቀጠነ
ቀጥቀጠ	ሰበረ
ቆጠጠ	ሰባ ወፈረ ቀጠነ
ተሐበጠ	ኮራ በኩራትተነፋ
ተመይጠ	ተመለሰ
ተሰውጠ	ተመለሰ
ተሠይጠ	ተሸጠ
ተሣየጠ	ገዛ
ተቀመወ	ተቀመጠ
ነከጠ	ለየ
ናሕፈጠ	ቀረጸ
ናሕፈጠ	ነጩ

አመምሰጠ	ቀለም አገባ
አማዕቀጠ	ተራ አደረገ
አምሠጠ	አመለጠ
አሰጠ	መለሰ
አስበጠ	አበላ
አስፈጠ	አሳተ አባበለ
አቁጠጠ	አቀጠነ
አበጠ	በግድ ጎተተ
አበጠ	መለሰ
አንሶጠጠ	ስቅጥጥ ስቅጥጥ አለ
አንጠጠ	ጫረ
ወለጠ	ለወጠ
ወፈጠ	ተኮሰ
ውሕጠ	ዋጠ
ዘበጠ	መታ
ገበጠ	ጓለ
ገበጠ	መታ
ጸለጠ	ጨለጠ
ጸለጠ	ጨበጠ
ዕፅጠ	ጣፈጠ
ረሐወ	ቆነጠጠ
ፈለጠ	ለየ
ፌጠ	ሮጠ

ካዕብ ነባር ግሥ

መሊጡ	ቁስ
መሊጡ መሌጡ	ያገር ስም
አስፈሉጡ	ሰሊጥ
አስፈሊጡ	»
አጸሊጡ	»
አጸሊጡ	የምጣድ ብልጭልጭታ
አፍሮዲጡ	የሰው ስም
እቀጡ	ዝንጀሮ
ዘንዘረጡ	ዲያቆን
ገለሚጡ	»

ሣልስ ነባር ግሥ

ሐያጢ	ሸንጋይ አባባይ
ሰሐጢ	አጫሪ
ሳማጢ	የሰው ስም
ሳምሳጢ	ከሐዲ
ሮማይስጢ	የሮማ ቋንቋ
ቀብያውባጢ	ቀላዋጭ

ቅብጢ
ኤሚኬጢ
ዕብራይስጢ
ኬጢ
ፊልሙንጢ
ፌጢ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሊጣ	ስመ አምላክ
ሊጣ	ሰሊጥ
ልስጣ	ሰይጣን
መዐንብጣ	ቀለብዋ ምግብ
መዐንጣ	ቀለብ ምግብ
መዳሱጣ	ነበልባላዊ
ሙዳሱጣ	ወየው እኔ ልሙት
ሱጣ	ወስከንበያ
ሳፍጣ	የሴት ስም
ቀጣ	የወርቅ ሚዛን ወርቅ
ቁንስጣ	የሰው ስም
በሴጣ	ያገር ስም
ቤጣ	ስመ አምላክ
አስፈሊጣ	ዝፍት
አርጣ	የሰው ስም
አንበጣ	አንበጣ
አንበጣ	ስልቦት ቅጠል
አንበጣ	የጋጃ ማር
ኢየሱጣ	ምልዓተ ሃይማኖት
እግረማጣ	አርባዕቱ እንስሳ
የውጣ	ስመ አምላክ
ድልጣ	መንፈስ ቅዱስ
ዮጣ	ቅጠል
ድኦብጣ	ስመ አምላክ
ገበጣ	በቁሙ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሕጳዴጢ	ግምጃ
ሱጡቃጢ	ሽቱ
ቀርጢ	ያገር ስም
ቀንጦስጢ	ሰልፈኛ
ቁስጢ	ሻኛ
ቆንጦስጢ	መትሕተ ታሕቲት
ቆስጢ	ጭቅና

የግብፅ ቋንቋ
የፈረስ አገር
የእሥራኤል ቋንቋ
የሰው ስም
ነገረ መለኮት
ርዋጭ

ስመ አምላክ
ሰሊጥ
ሰይጣን
ቀለብዋ ምግብ
ቀለብ ምግብ
ነበልባላዊ
ወየው እኔ ልሙት
ወስከንበያ
የሴት ስም
የወርቅ ሚዛን ወርቅ
የሰው ስም
ያገር ስም
ስመ አምላክ
ዝፍት
የሰው ስም
አንበጣ
ስልቦት ቅጠል
የጋጃ ማር
ምልዓተ ሃይማኖት
አርባዕቱ እንስሳ
ስመ አምላክ
መንፈስ ቅዱስ
ቅጠል
ስመ አምላክ
በቁሙ

ንግመጥሰጢ
ንግምስጥስጢ
አቅጢ
አካጢ
አክጢ
ኤላጢ ኤሌጢ
ኬሌማጢ
ጳንጦቆስጢ

ሣድስ ነባር ግሥ

ኅዳጥ	ጥቂት
ለፍጥ	እራት
መለጥ	ሽቱ
መማስጥ	ቁልፍ
መምስጥ	ቀለበት ዘጸገግ
መሠጥ	ነጣቆች
መስድጥ	እራት
መስፈጥ	አምሳለ ወረንጦ
መንጢጥ	ወፍ
መዐንብጥ	ቀለብ ምግብ
መዓንጥ	»
መወልጥ	አጣሪ ለዋጭ
መውጥለጥ	እምቢያጉስም/የፈረስ እቃ
መጥረብሊጥ	አቡን ጳጳስ
መቅዩጥ	ወረንጦ
ማዕከጥ	ቀለብ
ምስያጥ	ገበያ
ምያጥ	እንዝርት
ሞፈጥ	የሸህላ መሥሪያ
ሞፈጥ	»
ስመጥ	ላት
ስማጥ	ሻኛ
ስባጥ	የካቲት ፲፩ኛ ወር በዕብ.
ሰንባላጥ	የሰው ስም
ሰውጥ	አለንጋ
ሰግላጥ	ሽቱ
ሰግላጥ	በባሕር የሚበቅል አበባ
ሳነጥ	ሽንብራ
ስሒጥ	ዝግጣ
ስሒጥ	ዝንብ
ስመጥ	ሽንጥ
ስረርጥ	መቅደስ
ስባጥ	ዳረጎት ጉርሻ

ወግ ታሪክ
ወንዝ
ብርሌ
ግምጃ
ዕንቁ
የዛፍ ስም
ቋንቋ
በዓለ ሃምሳ / ፱

ስብጥ ስንጥ
 ስጥ
 ሢጥ
 ቀጣጥ ቆጠጥ
 ቀፍጥ
 ቁጥ አለጥ
 ቅበጥ
 ቁስጥ
 ቁራጥ
 ቁጠጥ
 ቁጥቁጥ
 ቁጥ
 ቁጥ
 ቁስጥ
 ቆጠጥ
 ቆጢጥ
 ቆጢጥ
 ባሎጥ
 ብእሌ ውስጥ
 ተውላጥ
 ነቀጥቃጥ
 ነቁጥ
 ነፍጥ
 ነፍጥ
 ናባጥ
 ንዋሃ ውስጥ
 ንጥኦጥ
 ፖባጥ
 አለጥ
 አስፈሊጥ
 አስፈሊጥ
 አርዩጥ
 አብቅራጥ
 አዮሳፍጥ
 አልተግደጥ
 እንቁጥ
 እንኩጥ
 ወልጥ
 ውስጥ
 ገብጥ
 ግርጣጥ
 ግብጥ
 ጉዲጥ
 ዳሌጥ
 ዳሌጥ

ምዝራጥ
 ቀጭኔ
 ዋጋ ሽያጭ
 አውራ ጣት
 እራት
 ሽቱ
 ያበጠ
 ሽቱ
 የግርሽ ዓይነት
 ታናሽ ጣት
 የደቀቀ ያዘነ
 ምዝራጥ ቀጭኔ
 ጀንፎ
 ሽቱ
 አውራ ጣት
 ቀጭን ረቂቅ
 የሰባ ወፍራም
 ወይራ
 ነፍስ
 ለውጥ
 መንቀጥቀጥ
 ነቁጥ
 በቁመ
 የምድር ዘይት
 የሰው ስም
 ሆድ እቃ
 ሻኛ
 የሰው ስም
 ሽቱ
 ሰሊጥ
 የምድር ዝፍት
 እራት
 የሰው ስም
 የሰው ስም
 ልማደ ሰብእ መናጻት
 አፍንጫ
 ዓሣ
 ደዌ
 ውስጥ
 ቁንጣን ሆድ እመም
 እምቢልታ መለክት
 የሆድ ጓታ
 ጉጠት
 ስመ አምላክ
 የፈደል ስም

ቡጥ
 ጦሪጥ
 ጸምላጥ
 ጸጥ
 ጸዲጥ

ጥጥ
 አማልክት
 ዓይነ ጨምጨማ
 ጸጥታ ዝምታ
 ቅባ ቅዱስ

ሣብዕ ነባር ግሥ

መሌጦ
 መሌጦ
 መአክጦ
 ቀርነ ዝብጦ
 አስፈሊጦ
 አስፈሊጦ
 ዝብጦ

መጠምጠሚያ
 ቀጸላ
 ቀለብ
 ቀንደ መለክት
 ሰሊጥ
 ዝፍት
 ሰንተል ነጋሪት

የ ስ ግሥ

ሐርጳጳ	ዐመፀ
ሐልጳጳ	ታመመ
ሄጳ	ነደፈ
ሄጳ	ገመሰ
ሄጳ	ወረወረ
ሰሐጳ	ነካ
ሰጎጳ	አመሰገነ
ሰረጳ	ቀደሰ
ሰረጳ	ማገ
ሰረጳ	አረፈ
ቀለጳ	ጸፈ
ቀለጳ	ነጠቀ
ቀልጳጳ	ከመረ
ቀርጳጳ	ነከሰ
ቀርጳጳ	ቆረጠመ
ቆሰጳ	አሠረ
ተሐይጳ	ተነደፈ ተወጋ
አንጳጳ	ቁሰለ ሥጋ ታመመ
አክረጳ	አነፃ አጸበ
ካረጳ	አጸበ
ኮረጳ	ሠራ
ገነጳ	ሰገበ
ጎሐጳ	ጎሸመጠ
ጎጎጳ	አረፈ
ጎነጳ	ሰገበ

ካዕብ ነባር ግሥ

ሁሰጳ	አሸክት አመድማዶ
ሁሰጳ	ሰማዛ
ሀሶጳ	»
ሔጳ	ሕመም
ሔጳላጳ	ደጀ ሰላም
ሀሰጳ	እንደድ አዞ
ሀሶጳ	ሰማዛ
አጳሊጳ	ቤተ መቅደስ
ኤልጳጳ	ደዌ
ኮጳ	ሸቱ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሂጳጳ	ታላቅ አሞራ የማይበር
ሄልጳጳ	በሽታ
ሔጳ	አሞራ
ሔጳጳ	ሽመል
ሞጉንጳ	የፍላጻ መንደፊያ
»	ሽፋፍ
ምጉጳ	ጎረጎሬ
ቀለዮጳ አግሪጳ	የሰው ስም
ኤጳጳ	አሞራ ወፍ
ወግሪጳ	ሽመል
ጊጳ	አሞራ
ጊጳ	አገዳ
ጊጳ	ሰንበር
ግሪጳ	ገዴ

ኃምስ ነባር ግሥ

ቀጳጳ	እስስት
አንጳንጳ	ቁሰል
ኢዮጳ	ያገር ስም
እንጳጳ	ቁሰለ ሥጋ

ማድስ ነባር ግሥ

አክረጳ	ንጹሕ
ግራጳ	አሞራ

ማብዕ ነባር ግሥ

ሔጳ	ዲያቆን ነደፈው
መልጳጳ	ዲባ

የ ጸ ግሥ

ሐረጽ
 ኀረጽ
 ሐነፀ
 ሐንጸጸ
 ሐንፈጸ
 ሐንፈጸጸ
 ሐወጸ
 ሐወፀ
 ሐፀ
 ሐረ
 ሐፀፀ
 ኀየፀ
 ለሐፀ
 ለመጸ
 ለመጸ
 ለጽለጸ
 ለፈጸ
 መሐፀ
 መጎጸ
 መጸ
 መጸ
 ምሕፀ
 ምሕፀ
 ምሕፀ
 ሞየፀ
 ሞፀ
 ሠረፀ
 ሠረፀ
 ሰርወጸ
 ሰንጸ
 ሥሕፀ
 ሥሕፀ
 ሥሕፀ
 ረሐፀ
 ረመጸ
 ረየጸ
 ረየጸ
 ረገጸ
 ርህፀ
 ርህጸ
 ሮፀ

ፈጫ
 ጸፈ
 ሠራ
 አጎለበ
 ጠረጠረ አጎለበ
 ነፋ
 ጎበኘ አሻግሮ አየ
 በራ
 ጎደለ አነሰ
 ቆረጠ
 አሳጠረ
 ነደፈ ወጋ አቆሰለ
 ሳጠ
 ለዘበ
 ለምጽ አወጣ
 መዘነ
 ለወሰ አሸ
 ቆረጠ
 ዘለፈ
 ቦካ መጸጸ ሆነ
 እርሾ ሆነ
 ሰደበ ነቀፈ ነካ
 ጥልቅልቅ አለ
 ሸሸ
 አምዋጪ
 ካሰ
 ወጣ
 በቀለ
 ሰነጠረ
 ተንቦገቦገ ኮላ
 ሰደበ ነካ
 በከፋ ነገር ደፈረ
 ጥልቅ ጥልቅ አለ
 ከበበ
 ተኮ
 በራ
 ቀጣ ገራ
 ረገጠ
 ወዛ
 ተበሳጩ
 ሮጠ

ቀረጸ
 ቀብጸ
 ቀብጸ
 ሐነጸ
 ቀጽቀጸ
 ቀፈጸ
 በቆጸ
 በየጸ
 በየጸ
 ቤጸ
 ተለሕፀ
 ተማወፀ
 ተረየጸ
 ተረይጸ
 ተራገጸ
 ተቀብጸ
 ተበረፀ
 ተባለጸ
 ተባረጸ
 ተባረፀ
 ተባየጸ
 ተአቅጸ
 ተፀቅጸ
 ተጋየጸ
 ተጋየጸ
 ተፋለፀ
 ነቅጸ
 ነፍጸ
 አሕፀፀ
 አልመጸ
 አመፀ
 አመጎፀ
 አመጎጸ
 አስተሐየጸ
 አስተደጎጸ
 አርመጸ
 አቀጸ
 አቀጸ
 አንፈርዐፀ
 አዕቀጸ
 አዕቀጸ
 አይበጸ
 አድጋፀ
 አድጋፀ
 አድመፀ
 ዐፀ

ሸለተ ቆረጠ
 አጣ ረሳ
 ተስፋ ቆረጠ
 ዘለለ
 ቆረጠመ
 ሐፍረት ገለጸ
 ጫረ
 ለየ
 ፈፀመ ተናገረ
 ለየ
 ተላጠ ተመለጠ
 ተካሰ
 ተቀጣ
 ተገዛ
 ተንፈራፈረ
 ተናቀ ተረሳ
 ተዘረዘረ
 ተብለጩለጩ
 አንጸባረቀ ተብለጩለጩ
 ተበሳጩ
 ባልንጀራ አደረገ
 ተሰናከለ ጎበጠ
 አጎነበሰ
 አጌጠ
 ተከራከረ ተጣላ
 አንጸባረቀ ተብለጩለጩ
 ደረቀ
 ሸሸ
 አሳነሰ አጎደለ
 አለዘበ
 ዓመጸ በደለ
 አዋረደ
 ተናጠበ
 ተመለከተ
 አነካካ አጣላ
 ተኮሰ አቃጠለ
 አሰረ
 ተጨነቀ አዘነ
 በደስታ ተዘለለ
 አሰነካከለ
 አሠረ ተገዳደረ
 አበረደ
 አዳጠ
 አስወረደ አወጣ
 አሰማ አገኘ
 ዱር ሆነ

ወጽወጽ	ወዘወዘ
ደምፀ	ተሰማ
ደረጽ	ቀማ
ደነፀ	ነፈገ ሳሳ
ደንገፀ	ደንገጠ
ደጎፀ	እነቆረ ወጋ
ደጎጽ	ጎሽመጠ
ድጎፀ	ዳጥ ሆነ
ገለፀ	ገለጠ
ገመጸ	እደላ ፍርድ አጠመመ
ገመጸ	አዘነበለ አጠነነ
ገመጸ	ገመጠ
ገሠጸ	ተቆጣ ገሠጸ
ገየጸ	አጌጠ
ገየጸ	ጠላ
ገገጸ	አፈገፈገ ፈራ
ገገጸ	ተግ አለ
ጎየጸ	ተናጸ
ፈለጸ	ከፈለ ፈለጠ

ካዕብ ነባር ግሥ

መሊጽ ቀጽ	ዝንጀሮ
አቦሊጽ	የምጣድ ብልጭልጭታ

ሣልስ ነባር ግሥ

ሉጺ	የሰው ስም
መላጺ	ምላጭ
ረያጺ	ገሪ ፈታኝ
አፍጺ	የሰው ስም

ራብዕ ነባር ግሥ

ኘፃ	አሸዋ
ሞፃ	ካሳ
ቀለውጸ	እናት ዝንጀሮ
ቀፃ	የእሳት ራት
ቀፃ	እየሞተ የሚነሣ ወፍ
ቃውፃ	ውጭላ
ናርፃ	አፋፍ ቅጽል
አሕፃ	ፍላፃ
ዊፃ	ንድቅ
ይርፃ	የዝንጀሮ አገር

ዳርፃ	ቀማኛ
ድጎንፃ	የበገና መምቻ
ፈንጸጸ	ኩፍኝ
ፋጸ	ፋጩት

ኃምስ ነባር ግሥ

ሀፂ	ማጫ
ሙሉናጸ	ስመ አምላክ
ማሀፂ	ምሳር
ቅጽቃጸ	ሕማም
ዕፂ	ትል
ግጋጸ	ተግታ
ፃፂ	ነቀዝ ብል

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐሪጽ	ዶቂት
ሐርገጽ ሐገጽ	አዞ
ሐጸ	ብረት
ሐፅ	ፍላጸ
ለምጽ	ለምጽ
ለንጽ	መታጠቂያ
ለጽሊጽ	ልሳነ ሚዛን ኮለሌ
ልሕጽ	ልጥ
ልሙጽ	ልዝብ
ልሣን ዘለጽሊጽ	አንቃር
ልፋጽ	የታሸ ልውስ
መስተደጉጽ	አነካኪ የሚያጣላ
መቃይጽ መቂጽ	እግር ብረት
መቃይጽ	ዋጣ አዝማሪ
መቅረጽ	መቀስ መቂረጭት
መደጎጽ	የከብት መንጃ
መጉረጽ	ማጉርጥ ጥፍር
መጺጽ	መጣጣ
መጺጽ	ነጣቂ ቁጡ
ማኅረጽ	ወፍጮ
ሠርፅ	ቡቃያ
ሥሐፅ	ክፉ ደፋር ተሳዳቢ
ሥሐፅ	ጥልቅ ጥልቅ ባይ
ሥሐፅ	ክፉ ነውረኛ
ሥርዋጽ	ቡቃያ

ረመጽ
 ራሕፅ
 ርዬጽ
 ቀለምጽጽ
 ቅፋጽ
 ቁየጽ ቁጽ
 ተግግጽ
 ትርጋጽ
 ነፈርግፅ
 ናሕፅ
 አሞጽ
 አንቀጽ
 አይብጽ
 ዐፅ
 አናቁጽ
 ዕፅ
 ዕፅ
 ድጎጽ
 ገጽ
 ጉየጽ
 ጉጽጓጽ
 ፈርጽ

ሣብዕ ነባር ግሥ

ማዕዖ
 ምንክዖ
 ቀጽ

ረመጥ
 ወዝ
 የተገራ የተፈተነ
 የምጣድ ብልጭልጭታ
 ራቁት የሆነ የተገለጠ
 ጭን
 ዘለፋ ቁጣ
 ግርጌ
 ደስታ
 እረፍት
 ሸክም
 ደጃፍ
 አበድር
 ምድረ በዳ
 ቁብ ዶሮ
 እንጨት ዱር
 በትር ንመድ
 ዳጥ
 ፊት ግንባር
 አር
 ዲብ
 ዕንቁ

መዝጊያ
 ቁጠማ
 የእሳት እራት

የ ፈ ግሥ

ሐለፈ
 ሐለፈ
 ሐረፈ
 ሐረፈ
 ሐቀፈ
 ሐደፈ
 ሐደፈ
 ሐደፈ
 ሐደፈ
 ሐደፈ
 ለአፈ
 ለከፈ
 ለፈፈ
 መንተፈ
 መወፈ
 ሰረፈ
 ሰየፈ
 ሰፈፈ
 ሰፈፈ
 ሰፈፈ
 ረጎነፈ
 ቀሠፈ
 ቀሠፈ
 ቀረፈ
 ቀደፈ
 ተሐለፈ
 ተሐለፈ
 ተለሐፈ
 ተለሐፈ
 ተለሐፈ
 ተልሐፈ
 ተሳተፈ
 ተረፈ ተርፈ
 ተነዝፈ
 ተነዝፈ
 ተዐቅፈ
 ተአጽፈ
 ተወክፈ
 ተወዝፈ
 ተዛለፈ

ሞተ
 ሰፋ የቁስል ሰፋት
 ሳሳ
 ከካ
 አቀፈ
 አስተማረ
 አነደ
 ወለወለ
 አነፃ
 ቀዘፈ
 ጎረሰ በላ
 ነካ ለከፈ
 ጸፈ
 አባዘተ
 ከፈለ
 በላ
 ቆረጠ
 ሰፈፈ ተንኳፈፈ
 ሰፈረ ተንኳፈፈ
 በዛ ተረፈ መላ
 ንዘንዘ
 ጎረፈ መታ
 ቀሠፈ
 ቀረፈ
 ቀዘፈ
 ተነጋገረ
 አጸና
 ዘበዘበ አዘበዘበ
 አዘነ ተከዘ
 ተቆረቆረ
 ተዋወቀ ተገናኘ
 አንድ ሆነ
 ቀረ ተረፈ
 ተዘነጠፈ ረገፈ
 ተቆረጠ
 ተሰናከለ
 ተጎናጸፈ
 ተቀበለ
 አጌጠ ተበጃጀ
 ተከራከረ

ተዛወረ	ራሱን አከበረ ተመካ
ነቀፈ	ነቀፈ
ነቀፈ	ለየ
ነቀፈ	ቀረፈ ላጠ
ነተፈ	ቆረጠ
ነዘፈ	አረገፈ ዘነጠፈ
ዘነፈ	አነጠፈ
ነደፈ	ነደፈ
ነደፈ	ወጋ
ነገፈ	አራገፈ
ነጠፈ	ለበጠ
ነጠፈ	አጸራ
ነጸፈ	ነጠፈ
ነፍነፈ	አካፋ
አልፈፈ	አስለፈፈ አዋጅ ነገረ
አስተሐለፈ	አመሳቀለ አስተላለፈ
አስተናደፈ	አስተካከለ
አንዘፈዘፈ	አርገበገበ
አንገፈ	አስጣለ
አንጸፈ	አደረቀ
አንጸፍጸፈ	ፈሰሰ አንጠፋጠፈ
አዕረፈ	አረፈ ሞተ
አዕቀፈ	አሰነካከለ
አኮፈ	አቋተ
አውቀፈ	አምባር ሠራ
አኮፈ	አቀበለ ተቀበለ
አውከፈ	አቋተ
አዝለፈ	አዘወተረ አረዘመ
አጠፈ	ጠቀለለ ሠራ
አጠፈ	አጠፈ
አጥነፈ	ሸለመ አስጌጠ ሠራ
አጸፈ	ሸለመ
አጽሐፈ	ነገር አስጣፈ
ከልተፈ	አሠረ
ወጸፈ	ወነጩፈ
ዘለፈ	ሰደበ ዘለፈ
ዘርገፈ	አጌጠ አሳመረ
ደሐፈ	ጠፋ
ደፍደፈ	ለሰነ
ገሀፈ	ጠረገ
ገሀፈ	በተነ
ገለፈ	ቀረጸ
ገለጸ	ጣዖት ሠራ
ገረፈ	አጠመደ
ገነፈ	ሸማ አጠበ
ገዘፈ	ደነደነ

ገደፈ	ተወ ጣለ
ጸሐፈ	ጸፈ ቆጠረ
ጸረፈ	ሰደበ
ጸየፈ	ለምባዳ ሆነ
ጸድፈ	ወደቀ ተንከባለለ
ጸፍጸፈ	ስብስብ ሠራ
ፈልሰፈ	ብልሃተኛ ሆነ

ግዕዝ ነባር ግሥ

አፈ

ጊዜ

ካዕብ ነባር ግሥ

ለዝሉፋ
ለዝላፋ
ጸፋ
ጸፋ

ወትሮ
ለዘወትር
ስመ አምላክ
ያገር ስም

ሣልስ ነባር ግሥ

ሐናፈ
ሆነፈ
ሉፈ
ሞፈ
ሱራፈ
ስትላፈ
ታውፈ
አካፈ
ከነፈ
ገናፈ
ጸናፈ ጸነፈ

ስመ ነገድ የእስላም ወገን
የሰው ስም ወገን
መስከረም
መክሊት
መልአክ
ምንቸት
ጥቅምት
መጅምዋጅ ጥራጊ
ዳርቻ ዳር ክንፍ
ሸማ አጣቢ
ዳርቻ

ራብዕ ነባር ግሥ

ሐረፋ
ሐረፋ
ሐገፋ
መሴፋ
ማየ ዘለፋ
ሰንደፋ
ሱራፈ
ሩጸፋ
ሩፋ
ቆርፋ
በካፋ

አረፋት
የኅመንዘር ቅባኑግ
ጋሻ
ያገር ስም
አስተናግር
ያገር ስም
የሴት ስም
ምን ታምር
የሴት ስም
የመጽሐፍ ስም
የሰው ስም

ተስፋ
ተስፋ
አልፋ
ከሊፋ
ኬፋ
ዘለፋ
ዘለፋ
ጎረፋ
ጎረፋ
ጸገፋ
ፈላስፋ
ፋርፋ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሐኖፌ
ለፌ ወለፌ
ሉፌ
ሄሎያሌፍ
መልፌ መስፌ
መንፌ
መክፌ
ሱታፌ
ሰደፍፌ
ንታፌ
ንታፌ
ጸናፌ
ፌ

ሣድስ ነባር ግሥ

ሐፍ
ሐሪፍ
ሐሪፍ
ሐዳፍ
ሐዳፍ
ሕሱፍ
ሕሱፍ
ኖናፍ
ላዕፍ
ልፋፍ
መስረፍ
መስረፌ
መቃድፍ
መትከፍ
መንደፍ

ተስፋ አ ለኘተ
መንፈስ ቅዱስ
ስመ አምላክ
የእስላም ሹም ስም
ዓለት ደንጊያ
ስድብ ዘለፋ
የሰው ስም
ከንቱ
ፍዳ
ያገር ስም
ብልህ
ወንዝ

የእስላም ወገን
ወዲህ ወዲያ
መስከረም
የኮከብ ስም
ወስፌ
ወንፌት
ዝናር
አንድነት መገናኘት
መንፈስ ቅዱስ
ያለ ኃሳብ መበተን
ማበላሸት
ዳርቻ
ስመ አምላክ

ወዝ
ጎመን ዘር
አምና
መምህር
ቀዛፌ
ፎናና
አንጎት የቆሰለ
የእስላም ወገን
ጉርሻ መብል
ጽፈት
መብሻ
አንፍ ያፍንጫ መብሻ
መቅዘፊያ
ትክሻ
መንደፊያ

መንጸፍ
መንጸፍ
መጽሐፍ
መጽሐፍ
ማዕነፍ
ማዕንፍ
ምኑፍ
ምንታፍ
ምዕራፍ
ሞጸፍ
ሰይፍ
ሰደፍ
ሲፍ
ረጉነፍ
ርጉፍ
ቃፍ
ቃፍ
ቅሥፍ
ቅሥፍ
ቆፍ
ቁልፍ
ቆላፍ
ትሕላፍ
ነፍኒፍ
ንጡፍ
ንጡፍ
አሌፍ
አሌፍ
አሪፍ
አንፍ
አፍ
አውቃፍ
አደፍ
አጥፍ
አጲፍ
አጽናፍ
አጽፍ
አጽፍ
ኢፍ ኤፍ
ኤዘፍ
እልፍ
ዕስቁፍ
ዕርፍ
ዕቁፍ
ዕቁፍ

ምንጣፍ
ምልክት ማቅ መታጠቂያ
ወግ ታሪክ ነገር ወሬ
እውቀት ሹመት
አብሻት ሸሐን
የሥልስ ወጭት
ያገር ስም
ባዘቶ
ማረፊያ፣
ወንጭፍ
ሰይፍ ንጉሥ
የዕንቁ ደንጊያ
ግንቦት በዕብ.
ርጉፍ ጉዝጉዝ
ሽልም
ስመ አምላክ
ኔጥ
ደጅ ሜዳ ዓይነ ምድር
ግርፍ
ስመ አምላክ
ቁልፍ
ያልተገረዘ
ግድ በግድ
ካፊያ
የተለበጠ
የተኮላ የጸራ
ስመ አምላክ
የፊደል ስም
አምና
አፍንጫ
አፍ
አምባር
እድፍ
የሸማኔ መጠቅለያ
ሐምሌ
ዳርቻ
አጽፍ መገናጸፊያ
ሸማ ጋቢ
መስፈሪያ
የዕረፍት ምድር
ቁጥር ወገን
ቁስ ገበዝ
ማንካ ዕርፍ
መሰናክል
ስድብ ነውር

ዕጡፍ
ዕጥኑፍ
ዕጽፍ
ፆፍ
ኩፍ
ካፍ
ካፍ
ካፍ
ካፍ
ክልቱፍ
ክነፍ
ክንፊፍ
ክንፍ
ክንፍ
ወርፍ
ወቅፍ
ዝሉፍ
ዝሉፍ
ዮሴፍ
ደፍደፍ
ደሕፍ
ገሪፍ
ግሉፍ
ጉድፍ
ጠነፍ
ጣዕፍ
ጥነፍ
ጸያፍ
ጸደፍ
ጸፍጸፍ
ፃዕፍ
ጽነፍ
ጽንጉፍ
ጽንፍ
ጸጉራፍ
ፊሎሶፍ
ፍልሱፍ

ሃብፅ ነባር ግሥ

ቀፎ
ቀፎ
እፎ
እፎፎ
ገንደፎ
ግልፎ

በሸማኔ ዕቃ የተሠራ
ያገር ስም
መጎናጸፊያ
ወፍ
ጫማ
ስመ አምላክ
የፊደል ስም
ሰከና ጫማ
እሥር
ክንፍ
ዳር
ክንፍ ዳር
የሴት ስም
አልቦ
አውታታ
ዕንቁ
ያስወጋጅ ጨማሪ
ጸፍጸፍ
ጥፋት
ዘንድሮ
ቅርጽ ፍልፍል
ጥራጊ
ነዳላ
ጤፍ
ዙርያ
ለምባዳ
ገደል
ሰብሳብ ጸፍጸፍ
ጉሽ ጸጅ
ድሪ
ከባድ
ዳር
ጅራፍ
ፈላስፋ
አዋቂ ብልህ ጠቢብ

ቀፎ
ኅታ
እንዴት እንዴት
ምን ምንኛ
ያገር ስም
ምስል ጣዖት

የ ጥ ግሥ

ሄስቀጥ
ሰለጥ
ሰለጥ
ሰረጥ
ሴልጥ
ሆጥ
ቲረጥ
ቲርጥ
ቲጥ
ኤስከጥጥ
ኤጥጥ
ከተጥ
የትኩተጥ
ዴጥ

አረሰ
ቀባ
ሠራ
ቀደሰ
ወገን ሆነ
ጸና
አጠመደ
በዛ
ደበበ
አረሰ
ወደደ
ጸፈ
አረሰ
ሸመቀ

ሃልስ ነባር ግዕዝ

ታጥ
ትሮጥ
ኤሳጥ
ዝራጥ
ዱራጥ

ድባብ
ብዙ
የሰው ስም
ጽራን
ነጭ ሐር

ራብፅ ነባር ግሥ

ለጥ
ለምጥ
ካጥ
ዲጥ
ፓጥ

ሣር
ቀንዲል
አጽፍ
ሸመቃ
ጳጳስ ወዳጅ

ኃምስ ነባር ግሥ

ሄስቅጥ
ሰናጥ
ቀለንጥ
አርፓጥ

እርሻ
ሰናፍጭ
ኡብ ቀይ ቀለም
ሊቀ ጳጳስ

አፓሩፔ	ቃሰ ገበዝ
አፓፔ	ወዳጅ
ኤስፔ	ሙዳይ
ኤስከፕፔ	እርሻ
ካፔ	የቀለም ቤት ሙዳይ
ፓፔ	ወዳጅ ጳጳስ
ፔ	እግዚአብሔር
ፕ	እግር

ግድስ ነባር ግሥ

ለፕ	መቅረዝ
ሎፕ	ቄስ ዮሐንስ
ምንኩፕ	ጅብ
ሰለፕ	እመቤታችን
ሰሊፕ	ቅቤ
ሰምሴፕ	መንፈስ ቅዱስ
ሰረፕ ሴልፕ	ወገን
ሳፕ	ጀግና
ሴልፕ	ቅቤ
ሴምሴፕ	ሰይጣን እንጨት
ሰልፕ	እሳት
ሮፕ	አፍንጫ
ሸምሸፕ	የማይነቅዝ እንጨት
ተሐፕ	ንጹሕ
ትራፕ	ወጥመድ
ትሮፕ	ብዙ
ናፕናፕ	ፍሬ
ኖፕ	ዲያቆን ጽኑ
ኖፕኖፕ	ዘለላ
አሴፕፕ	የቤት ዙሪያ
አፕ	እርበኛ
ኤልሳፕ	ወገን
ኤልኮረፕ	ሥጋ
ኤሳፕ	የሰው ስም
ኤስፕ	ወዳጅ
እልኮሬፕ	መለኮት
እንኩፕ	ዘቢብ
እንኩፕ	ዓሣ
ከረፕ	ገላ
ኩፕ	አፍንጫ
ክታፕ	እንጨት
ክትፕ	ጽሕፈት

ኮሬፕ	መለኮት
ኮፕ	ራስ
ወልፕ	ጅብ
ውሉፕ	ቀበሮ
ዘራክፕ	ጊንጥ
ዝርፕ	የጅብ ግልገል
ያትራያክፕ	ዓሣ
ይፕ	የሰው ስም
ዱራፕ	ቀለም አለቃ
ጽራፕ	ጥሩር

በዝየ ተፈፀመ ግሥ ወምስለ ነባር።

እርባ ግሥ

እርባ ግሥ በጥቅሉ በአራት ይመደባሉ። እነሱም

፩ . ስምንት አርእስት ከነሠራዊታቸው

፪ . አዕማድ

፫ . የአእመረ ጓዝና የይቤ እርባታ

፬ . ተናባቢ ግሥና ምሳሌ ግሥ ናቸው።

እንደገና እነዚህ አራት ክፍሎች በ፲፫ ይመደባሉ።

፳ቱ አርእስት ከነሠራዊታቸው

እነሱም የሚከተሉት ይሆናሉ።

፩ . ቀተለ

፪ . ቀደሰ

፫ . ገብረ

፬ . አእመረ

፭ . ባረከ

፮ . ሢመ

፯ . ብህለ

፰ . ቆመ

፱ . አዕማድ

፲ . የአእመረ ጓዝ እርባ

፲፩ . የይቤ እርባ

፲፪ . ተናባቢ ግሥ

፲፫ . ምሳሌ ግሥ

ክፍል ፩ . ቀተለ።

ቀተለ
ይቀትል
ይቅትል

ገደለ
ይገድላል
ይገድል ዘንድ

ይቅትል
ቀቲል ቀቲሎት
ቀታሊ
ቀታልያን
ቀታሊት
ቀታልያት
ቅቱል
ቀታሊ
ቀትል
ቅትለት

ይግደል
መግደል
የገደለ
የገደሉ
የገደለች
የገደሉ
የተገደለ
ገዳይ
መጋደል ውጊያ
አገዳደል አሟሟት

ሐተተ
የሐትት
ይሕትት
ይሕትት
ሐቲት ሐቲቶት
ሐታቲ
ሐታትያን
ሐታቲት
ሐታትያት
ሕቱት
ሐታቲ
ሐተታ

መረመረ
ይመረምራል
ይመረምር ዘንድ
ይመርምር
መመርመር
የመረመረ
የመረመሩ
የመረመረች
የመረመሩ
የተመረመረ
የሚመረምር መርማሪ
ምርምር

ሐፀን እንዲሁ አርባ።

መሐለ
ይምሕል
ይምሐል
ይምሐል
ምሐል ምሐሎት
መሐሊ
መሐልያን
መሐሊት
መሐልያት
ምሐል
መሐሊ
መሐላ

ማለ
ይምላል
ይምል ዘንድ
ይማል
መማል
የማለ
የማሉ
የማለች
የማሉ
የማለ
የሚምል መሐለኛ
መሐላ።

ሰአለ ም እንዲሁ ይረባል።
ሰአለት ልመና ይገኛል።

ወሀቢ	ሰጠ
ይሁብ	ይሰጣል
የሀብ	ይሰጥ ዘንድ
የሀብ	ይስጥ
ውሂብ ውሂቦት	መስጠት
ወሀቢ	የሰጠ
ወሀብያን	የሰጡ
ውሀብ	የተሰጠ
ወሀቢ	የሚሰጥ ሰጭ
ሀብት	ስጦታ

ወዐለም እንዲሁ ይረባል።

ነቀወ	ጮኸ
ይነቁ	ይጮኸል
ይንቁ	ይጮኸ ዘንድ
ይንቁ	ይጮኸ
ነቂው ነቂዎት	የጮኸ
ነቃዊ	የጮኸ
ነቃውያን	የጮኸ
ነቃዊት	የጮኸች
ነቃውያት	የጮኸ
ነቃዊ	የሚጮኸ ጭዋኸ
ንቃዊ	ጮኸት።

ከወወ	ቀለጠፈ
ይከውው	ይቀለጥፋል
ይከውው	ይቀለጥፍ ዘንድ
ይከውው	ይቀልጥፍ
ከዊው ከዊዎት	መቀልጠፍ
ከዋዊ	የቀለጠፈ
ከዋውያን	የቀለጠፋ
ከዋዊት	የቀለጠፈች
ከዋውያት	የቀለጠፋ
ከውው	ቅልጡፍ
ከዋዊ	የሚቀለጥፍ ቀልጣፋ
ከዋው	ቀልጣፋ ፈጣን።

ወረደ	ወረደ
ይወርድ	ይወርዳል
ይረድ	ይወርድ ዘንድ
ይረድ	ይውረድ

ወረድ ወረዶት	መውረድ
ወረዳ	የወረደ
ወረድያን	የወረዱ
ወረዳት	የወረደች
ወረድያት	የወረዱ
ወረዳ	የሚወርድ ወረድ
ውርደት	መዋረድ
ርደት	መውረድ።

ወደየ	ጨመረ
ይወዳ	ይጨምራል
ይደይ	ይጨምር ዘንድ
ይደይ	ይጨምር
ወዲይ ወድዮት	መጨመር
ወዳዩ	የጨመረ
ወዳይያን	የጨመሩ
ወዳዩት	የጨመረች
ወዳይያት	የጨመሩ
ውዳይ	የተጨመረ
ወዳዩ	የሚጨምር ጨማሪ
ሙዳይ	ሙዳይ አገልግል።

ጸገየ	አበበ
ይጸገ	ይብባል
ይጸገይ	ያብብ ዘንድ
ይጸገይ	ያብብ
ጸገይ ጸገዮት	ማበብ
ጸጋዩ	ያበበ
ጸጋይያን	ያበቡ
ጸጋዩት	ያበበች
ጸጋይያት	ያበቡ
ጸጋዩ	የሚያብብ አባቢ
ጸጌ	አበባ
ጸጌያት	አበቦች
ጸጉይ	ያበበ።

ተፈፀመ የቀተለ ሠራዊት።

ክፍል ሁለት ቀደስ

ቀደስ	አመሰገን
ይቄድስ	ያመሰግናል
ይቀድስ	ያመሰግን ዘንድ
ይቀድስ	ያመሰግን
ቀድሶ ቀድሶት	ማመስገን
ቀዳሲ	ያመሰገን
ቀዳስያን	ያመሰገኑ
ቀዳሲት	ያመሰገኑኝ
ቀዳስያት	ያመሰገኑ
ቅዱስ	የተመሰገን
ቀዳሲ	አመስጋኝ
ቅዳሴ	ምስጋና
መቅደስ	በቁሙ።

ሰብሐ	አመሰገን
የሴብሐ	ያመሰግናል
ይሰብሐ	ያመሰግን ዘንድ
ይሴብሐ	ያመሰግን
ሰብሐ ሰብሐት	ማመስገን
ሰባሒ	ያመሰገን
ሰባሕያን	ያመሰገኑ
ሰባሒት	ያመሰገኑኝ
ሰባሕያት	ያመሰገኑ
ስቡሐ	የተመሰገን
ሰባሒ	የሚያመሰግን
ሰባሒ	ማመስገን
ስቡሐ	ምስጋና
ሰብሐት	ምስጋና።

ጸውዐም እንደ ሰብሐ ይረባል።

ለበወ	ልብ አደረገ
ይሌቡ	ልብ ያድርግ
ይለቡ	ልብ ያደርግ ዘንድ
ይለቡ	ልብ ያድርግ
ለብዎ ለብዎት	ልብ ማድረግ
ለባዊ	ልብ ያደረገ
ለባውያን	ልብ ያደረጉ
ለባዊት	ልብ ያደረገኝ

ለባውያት
ለባዊት
ለባውያት
ልብው
ለባዊ
ልባዊ

ልብ ያደረጉ
ልብ ያደረገኝ
ልብ ያደረጉ
ልበኛ
ልብ አድራጊ
ማስተዋል ልበኛ መሆን።

ተሰፈወ
ይሴፎ
ይሰፎ
ይሰፎ
ተሰፍዎ ተሰፍዎት
ተሰፋዊ
ተሰፋውያን
ተሰፋዊት
ተሰፋውያት
ተሰፋዊ
ተሰፋ

ተስፋ አደረገ ታመነ
ተስፋ ያደርጋል
ተስፋ ያደርግ ዘንድ
ተስፋ ያድርግ
ተስፋ ማድረግ
ተስፋ ያደረገ
ተስፋ ያደረጉ
ተስፋ ያደረገኝ
ተስፋ ያደረጉ
ተስፋ የሚያደርግ
ተስፋ

ተወከለ
ይትዊከል
ይትወከል
ይትወከል
ተወከሎ ተወከሎት
ተወካሊ
ተወካልያን
ተወካሊት
ተወካልያት
ወክል
ተወካሊ
ትወክልት

ታመነ
ይታመናል
ይታመን ዘንድ
ይታመን
መታመን
የታመነ
የታመኑ
የታመኑኝ
የታመኑ
የታመኑ
የታመነ
የሚታመን ታማኝ
እምነት።

ተነበየ
ይትኒበይ
ይትነበይ
ተነብዮ ተነብዮት
ተነባዪ
ተነባይያን
ተነባዪት
ተነባይያት
ነቢይ

ትንቢት ተናገረ
ትንቢት ይናገራል
ትንቢት ይናገር
ትንቢት መናገር
ትንቢት ተናጋሪ
ትንቢት የተናገሩ
ትንቢት የተናገረኝ
ትንቢት የተናገሩ
ትኒት የሚናገር

ተነባዪ
ትንቢት

ሀለወ
ይሄሉ
የሀሉ
ሀልዎ ሀልዎት
ሀላዊ
ሀላውያን
ሀላዊት
ሀላውያት
ሀልው
ሀላዊ
ሀላዊ

ጎለየ
ይጌሊ
የጎሊ
የጎሊ
ጎልዮ ጎልዮት
ጎላዪ
ጎላይያን
ጎላዪት
ጎላይያት
ጎሉይ
ጎላዪ
ጎልዮ

ተመክሐ
ይትሚካህ
ይትመካህ
ተመክሐ ተመክሐት
ተመክሐ
ተመክሐያን
ተመክሐት
ተመክሐያት
ምክሐ
ተመክሐ
ትምክሐት

አንገለገ

ትንቢት ተናጋሪ
ትንቢት።

ኖረ
ይኖራል
ይኑር
መኖር
የኖረ
የኖሩ
የኖረች
የኖሩ
ያለ የሚኖር
ንዋሪ
ኑሮ አከል ንብረት።

አሰበ
ያስባል
ያስብ ዘንድ
ያስብ
ማሰብ
ያሰበ
ያሰቡ
ያሰበች
ያሰቡ
ያሰቡ
የታሰበ
አሳቢ
አሳብ።

ተመካ
ይመካል
ይመካ
መመካት
የተመካ
የተመኩ
የተመካች
የተመኩ
የተመካ ትምክሐተኛ
የሚመካ ተመኪ
ትምክሐት።

ተከማቸ ተሰበሰበ

ያንጌልግ
ያንገልግ
ያንገልግ
አንገልጎ አንገልጎት
አንገላጊ
አንገላግያን
አንገላጊት
አንገላግያት
አንግሉግ
አንገላጊ
አንግልጋ

ክፍል ፫ ገብረ

ገብረ
ይገብር
ይግበር
ይግበር
ገቢር ገቢሮት
ገባሪ
ገባርያን
ገባሪት
ገባርያት
ግቡር
ገባሪ
ግብር
ግብረት
ምግባር
ተግባር

ሰክረ
ይሰክር
ይሰክር
ይሰክር
ሰኪር ሰኪሮት
ሰካሪ
ሰካርያን
ሰካሪት
ሰካርያት
ሰኩር
ሰካሪ
ሰካር

ይሰበስባል
ይሰብስብ ዘንድ
ይሰብስብ
መሰብሰብ
የተሰበሰበ
የተሰበሰቡ
የተሰበሰበች
የተሰበሰቡ
የተሰበሰበ
ሰብሳቢ ተሰብሳቢ
መከማቸት መሰብሰብ።

አደረገ ሠራ
ያደርጋል
ያደርግ ዘንድ
ያድርግ
ማድረግ
ያደረገ
ያደረጉ
ያደረገች
ያደረጉ
የተደረገ
አድራጊ
ሥራ
አደራረግ አድርጎት
ምግባር
ሥራ።

ሰክረ
ይሰክራል
ይሰክር ዘንድ
ይሰክር
መሰክር
የሰክረ
የሰክሩ
የሰክረች
የሰክሩ
የሰክረ ሰካር
ሰካሪ
ሰካር።

መልሐ	መዘዘ
ይመልሐ	ይመዛል
ይምላሕ	ይመዝ ዘንድ
ይምላሕ	ይምዘዝ
መሊሕ መሊሐት	መምዘዝ
መላሒ	የመዘዘ
መላሕያን	የመዘዙ
መላሒት	የመዘዘች
መላሕያት	የመዘዙ
ምሉሕ	ምዝ የተመዘዘ
መላሒ	መዛኝ ነቃይ
ምልሕ	ምዝ ምግባር።

በልዑ ም እንደ መልሐ ይረባል።

ወድቀ	ወደቀ
ይወድቅ	ይወድቃል
ይደቅ	ይወድቅ ዘንድ
ይደቅ	ይውደቅ
ወዲቅ ወዲቆት	መውደቅ
ወዳቂ	የወደቀ
ወዳቅያን	የወደቁ
ወዳቂት	የወደቀች
ወዳቅያት	የወደቁ
ውዱቅ	የተጣለ ውዳቂ
ወዳቂ	ወዳቂ
ድቀት	ውድቀት።

መሰወ	ቀለጠ
ይመሰ	ይቀልጣል
ይምሰ	ይቀልጥ ዘንድ
ይምሰ	ይቅለጥ
መሰው መሰዎት	መቅለጥ
መሳዊ	የቀለጠ
መሳውያን	የቀለጡ
መሳዊት	የቀለጠች
መሳውያት	የቀለጡ
ምስው	ቅልጥ
መሳዊ	ቀላጭ።

መስየ መሼ

ይመሰ	ይምሽ
ይምሰ	ይመሽ ዘንድ
ይምሰ	ይምሽ
መስዮ መስዮት	መምሽት
ምስየት	ምሼት።

ክፍል ፬ አእመረ

አእመረ	አወቀ
የአምር	ያውቃል
ያእምር	ያውቅ ዘንድ
ያእምር	ይወቅ
አእምሮ አእምሮት	ማወቅ
አእማሪ	ያወቀ
አእማርያን	ያወቁ
አእማሪት	ያወቀች
አእማርያት	ያወቁ
እሙር	የታወቀ
አእማሪ	የሚያውቅ አዋቂ
ማዕምር	አዋቂ
አእምሮ	እውቀት።

አድለወ	አደላ
ያደሉ	ያደላል
ያድሉ	ያደላ ዘንድ
ያድሉ	ያድላ
አድልዎ አድልዎት	ማድላት
አድላዊ	ያደላ
አድላውያን	ያደሉ
አድላዊት	ያደላች
አድላውያት	ያደሉ
አድላዊ	የሚያደላ አድላይ።

አጥረየ	ገዛ ጥረት አደረገ
ያጠሪ	ይገዛል
ያጥሪ	ይገዛ ዘንድ
አጥርዮ አጥርዮት	ጥሪት ማድረግ መግዛት

አጥራዩ	የገዛ ጥሪት ያደረገ
አጥራዩያን	የገዙ ጥሪት ያደረጉ
አጥራዩት	የገዛች ጥሪት ያደረገች
አጥራይያት	የገዙ ጥሪት ያደረጉ

አጥራዪ
ጥሪት

አመንተው
ያመነቱ
ያመነቱ
ያመነቱ
አመንትዎ አመንትዎት
አመንታዊ
አመንታውያን
አመንታዊት
አመንታውያት
ምንትው
አመንታዊ
ምንታዊ
መንታ

አመክነዩ
ያመክኒ
ያመክኒ
አመክንዮ አመክንዮት
አመክናዪ
አመክናይያን
አመክናይት
አመክናይያት
አመክናዪ
ምክንያት

አመድበለ
ያመደብል
ያመድብል
ያመድብል
አመድብሎ አመድብሎት
አመድባሊ
አመድባልያን
አመድባሊት
አመድባልያት
ምድቡል
አመድባሊ
መድበል

አንቀልቀለ

የሚገዛ ጥሪት አድራጊ
ጥሪት ገንዘብ።

መንታ አደረገ
መንታ ይደርጋል
መንታ ያደርግ ዘንድ
መንታ ያድርግ
መንታ ማድረግ
መንታ ያደረገ
መንታ ያደረገ
መንታ ያደረገች
መንታ ያደረገ
መንታ የሆነ
መንታ አድራጊ
መንታነት
መንታ።

አመካኝ
ያመካኛል
ያመካኝ
ማመካኝት
ያመካኝ
ያመካኝ
ያመካኝች
ያመካኝ
የሚያመካኝ አመካኝ
ምክንያት

አከማቸ ሰበሰበ
ያከማቸል
ያከማች ዘንድ
ያከማች
ማከማቸት
ያከማቸ
ያከማቹ
ያከማቸች
ያከማቹ
የተከማቸ
የሚያከማች አከማች
መከማቸ መሰብሰቢያ።

ተናወጠ አናወጠ

ያንቀለቅል
ያንቀልቅል
ያንቀልቅል
አንቀልቅሎ አንቀልቅሎት
አንቀልቃሊ
አንቀልቃልያን
አንቀልቃሊት
አንቀልቃልያት
እንቁልቁል
አንቀልቃሊ
ነቀልቃል

አንሰሐስሐ
ያንሰሐስሐ
ያንሳሕስሐ
አንሳሕስሐ አንሳሕስሐት
አንሳሕሳሐ
አንሳሕሳሐያን
አንሳሕሳሐት
አንሳሕሳሐያት
አንሰሐሳሐ
ንሰሐሳሐ

አቅዩሐይሐ
ያቅዩሐይሐ
ያቅያሕይሐ
ያቅያሕይሐ
አቅያሕይሐ አቅያሕይሐት
አቅያሕያሐ
አቅያሕያሕያን
አቅያሕያሐት
አቅያሕያሕያት
አቅያሕያሐ

አስተሰነአለ
ያስተሰናአል
ያስተሰንአል
ያስተሰንአል
አስተሰንአሎ አስተሰንአሎት
አስተሰነአሊ
አስተሰንአልያን
አስተሰነአሊት

ይናወጣል
ይናወጥ ዘንድ
ይናወጥ
መናወጥ
ያናወጠ
ያናወጡ
ያናወጠች
ያናወጡ
የሚናወጥ
አናዋጭ ተናዋጭ
መነዋወጥ።

አንቀሳቀሰ ተንቀሳቀሰ
ያንቀሳቅሳል
ያንቀሳቅስ
መንቀሳቀስ
ያንቀሳቀሰ
ያንቀሳቀሱ
ያንቀሳቀሰች
ያንቀሳቀሱ
አንቀሳቃሽ ተንቀሳቃሽ
አረማመድ።

አቅላላ
ያቅላላል
ያቅላላ ዘንድ
ያቅላላ
ማቅላላት
ያቅላላ
ያቅላሉ
ያቅላላች
ያቅላሉ
የሚያቅላላ።

አሰናበተ
ያሰናብታል
ያሰናብት ዘንድ
ያሰናብት
ማሰናበት
ያሰናበተ
ያሰናበቱ
ያሰናበተች

አስተሰነአልያት
አስተሰነአሊ

ያሰናበቱ
የሚያሰናብት አሰናባች።

ቀበያወጠ
ይቀበያውብጥ
ይቀበያውብጥ
ይቀበያውብጥ ቀበያውብጦ
ቀበያውብጦት
ቀበያውባጢ
ቀበያውባጥያን
ቀበያውባጢት
ቀበያውባጥያት
ቀበያውባጢ
ቅብይውባጢ

ቀላወጠ
ይቀላውጣል
ይቀላውጥ ዘንድ
ይቀላውጥ
መቀላወጥ
የቀላወጠ
የቀላወጡ
የቀላወጠች
የቀላወጡ
የሚቀላውጥ ቀላዋጭ
ቅልውጥ።

ተወሀውሀ
ይትወሀዋሀ
ይትዋሀዋሀ
ይትዋሀዋሀ
ተዋሀውህ ተዋሀውህት
ተዋሀዋሂ
ተዋሀዋሀያን
ተዋሀዋሂት
ተዋሀዋሀያት
ተዋሀዋሂ
ውሀዋሂ

ተመላለሰ ተብለጠለጠ
ይመላለሳል
ይመላለስ ዘንድ
ይመላለስ
መመላለስ
የተመላለሰ
የተመላለሱ
የተመላለሰች
የተመላለሱ
የሚመላለስ ተመላላሽ
ብልጭልጭታ ነጸብራቅ

ባረክ

ባረክ
ይባርክ
ይባርክ
ይባርክ
ባርኮ ባርኮት
ባራኪ
ባራክያን
ባራኪት
ባራክያት
ቡሩክ
ባራኪ

አመሰገነ ባረክ
ይባርካል
ይባርክ ዘንድ
ይባርክ
መባረክ
የባረክ
የባረኩ
የባረክች
የባረኩ
የተባረከ
የሚባርክ ባራኪ

ቡራኬ
በረከት

መባረክ
በረከት።

ሣረረ
ይሣርር
ይሣርር
ይሣርር
ሣርሮ ሣርሮት
ሣራራ
ሣራርያን
ሣራራት
ሣራርያት
ሥሩር
ሣራራ

ሠራ መሠረተ
ይሠራል
ይሠራ ዘንድ
ይሥራ
መሥራት
የሠራ
የሠሩ
የሠራች
የሠሩ
የተሠራ
ሠራ።

ዓመወ
ይዓሙ
ይዓሙ
ይዓሙ
ዓምዎ ዓምዎት
ዓማዊ
ዓማውያን
ዓማዊት
ዓማውያት
ዓማዊ
ዓማ

ደከመ
ይደክማል
ይደክም ዘንድ
ይደክም
መድከም
የደከመ
የደከሙ
የደከመች
የደከሙ
ደካሚ
ድካም።

ሣቅዩ
ይሣቂ
ይሣቂ
ይሣቂ
ሣቅዩ ሣቅዩት
ሣቃዪ
ሣቅይያን
ሣቃዪት
ሣቃይያት
ሣቃዪ
ሥቃይ

መከራ አሳዩ
መከራ ያሳያል
መከራ ያሳይ ዘንድ
መከራ ያሳይ
መከራ ማሳየት
መከራ ያሳየ
መከራ ያሳየ
መከራ ያሳየች
መከራ ያሳየ
መከራ የሚያሳይ
መከራ ሥቃይ።

ዓዕደወ
ይፀዓዱ
ይዓዕዱ

ነፃ
ይነፃል
ይንፃ

የዕድዎ የዕድዎት
 የዕዳዊ
 የዕዳውያን
 የዕዳዊት
 የዕዳውያት
 የዕድው
 ዕዕዳዊ
 የዕዳዊ
 ዐዳዳ

የሀየየ
 ይፀሀይይ
 ይፃሀይይ
 የሀይዮ የሀይዮት
 የሀያዪ
 የሀያይያን
 የሀያዪት
 የሀያይያት
 ዕሀዪይ
 የሀያዪ

ማሀረክ
 ይማሀርክ
 ይማሀርክ
 ይማሀርክ
 ማሀርክ ማሀርክት
 ማሀራኪ
 ማሀራክያን
 ማሀራኪት
 ማሀራክያት
 ምሀሩክ
 ማሀራኪ
 ምሀርክ

ኧ ሢመ

ሢመ
 ይሠይም
 ይሢም
 ይሢም
 ሠይም ሠይሞት
 ሠያሚ

የነፃ
 የነፃ
 የነፁ
 የነፃች
 የነፁ
 ብልጭልጭ የሚል
 ነጭነት
 የነጭ ወገን
 ነጭ።

አረመ
 ያርማል
 ያርም
 ማረም
 ያረመ
 ያረሙ
 ያረመች
 ያረሙ
 የታረመ
 አራሚ።

ማረክ
 ይማርካል
 ይማርክ ዘንድ
 ይማርክ
 መማረክ
 የማረክ
 የማረኩ
 የማረክች
 የማረኩ
 የተማረክ
 ማራኪ
 ምርክ።

ሸመ
 ይሸማል
 ይሸም ዘንድ
 ይሸም
 መሸም
 የሸመ

ሠያምያን
 ሠያሚት
 ሠያምያት
 ሥዩም
 ሠያሚ
 ሢመት

ቂቅሐ
 ይቂቅሕ
 ይቂቅሕ
 ይቂቅሕ
 ቂቅሐ ቂቅሐት
 ቂቃሐ
 ቂቃሕያን
 ቂቃሐት
 ቂቃሕያት
 ቂቂሕ
 ቂቃሐ
 ቂቅሕ

ዜነወ
 ይዜኑ
 ይዜኑ
 ይዜኑ
 ዜንዎ ዜንዎት
 ዜናዊ
 ዜናውያን
 ዜናዊት
 ዜናውያት
 ዜናዊ
 ዜና

ጌገየ
 ይጌጌ
 ይጌጌ
 ይጌጌ
 ጌጌዮ ጌጌዮት
 ጌጋዪ
 ጌጋይያን
 ጌጋዪት

የሸሙ
 የሸመች
 የሸሙ
 የተሸመ ሹም
 ሸዋሚ
 ሹመት።

ፈተገ
 ይፈትጋል
 ይፈትግ ዘንድ
 ይፈትግ
 መፈተግ
 የፈተገ
 የፈተጉ
 የፈተገች
 የፈተጉ
 የተፈተገ
 ፈታጊ
 ፍትግ።

አወራ ነገረ
 ያወራል
 ያውራ ዘንድ
 ያውራ
 ማውራት
 ያወራ
 ያወሩ
 ያወራች
 ያወሩ
 አውራ ወሬኛ
 ወሬ ነገር።

በደለ
 ይበድላል
 ይበድል ዘንድ
 ይበድል
 መበደል
 የበደለ
 የበደሉ
 የበደለች

ጌጋይያት
ጌጉይ
ጌጋዪ
ጌጋይ

፯ ብህል

ብህል
ይብህል
ይብሃል
ይብሃል
ብሂል ብሂሎት
በሃሊ
በሃልያን
በሃሊት
በሃልያት
ብሁል
በሃሊ
ባህል

ውኅዘ
ይውኅዘ
የኅዝ
የኅዝ
ውኂዝ ውኂዞት
ወኅዚ
ወኅዝያን
ወኅዚት
ወኅዝያት
ውኑዝ
ወኅዚ
ውሒዝ

ስሕወ
ይስሐ
ይስሐው
ይስሐው
ሰሐዊ ሰሐዊት
ሰሐዊ
ሰሐውያን
ሰሐዊት
ሰሐውያት

የበደሉ
በደለኛ
የሚበድል በዳይ
በደል።

አለ
ይላል
ይል ዘንድ
ይበል
ማለት
ያለ
ያሉ
ያለች
ያሉ
የተባለ
ላይ የሚል
አባባል።

ፈሰሰ
ይፈላል
ይፈስ ዘንድ
ይፍሰስ
መፍሰስ
የፈሰሰ
የፈሰሱ
የፈሰሰች
የፈሰሱ
የሚፈስ
ፈላሽ
ጎርፍ።

ጎተተ/ ላበ
ይጎትታል
ይጎትት ዘንድ
ይጎትት
መጎተት
የጎተተ
የጎተቱ
የጎተተች
የጎተቱ

ስሕው
ስሕወት

ጥዕዩ
ይጥሩ
ይጥዓይ
ይጥዓይ
ጥዕይ ጥዕዮት
ጠዓዪ
ጠዓይያን
ጠዓዪት
ጠዓይያት
ጥዑይ
ጥሩና

ክፍል ፳ ቆመ

ቆመ
ይቀውም
ይቁም
ይቁም
ቀዊም ቀዊሞት
ቀዋሚ
ቀዋምያን
ቀዋሚት
ቀዋምያት
ቅውም
ቀዋሚ
ቁመት

ኖሠሠ
ይኖሥሥ
ይኖሥሥ
ይኖሥሥ
ኖሢሥ ኖሢሥት
ጎሠሥ
ኖሢሢ
መኖሥሥ

ቶስሐ
ይቶስሐ
ይቶስሐ

ጎታች
አሳሳብ።

ዳነ
ይድናል
ይድን ዘንድ
ይዳን
መዳን
የዳነ
የዳነ
የዳነች
የዳነ
ደጎና ባለጤና
ጤና።

ቆመ
ይቆማል
ይቆም ዘንድ
ይቁም
መቆም
የቆመ
የቆሙ
የቆመች
የቆሙ
የሚቆም
ቋሚ
ቁመት።

ጠረጎ
ይጠርጋል
ይጠርግ ዘንድ
ይጥረግ
መጥረግ
የተጠረጎ
ጠራጊ
መጥረጊያ።

ጨመረ
ይጨመር ዘንድ
ይጨምር

ቶስሐ ቶስሐት	መጨመር
ቶሳሒ	የጨመረ
ቶሳሕያን	የጨመሩ
ቶሳሒት	የጨመረች
ቶሳሕያት	የጨመሩ
ቱሱሕ	የተጨመረ/ድብልቅ
ቶሳሒ	ጨማሪ
ቱሳሒ	ጭምር መጨመር
ቱስሕት	ጭምርት።

ሞርቅሐ	ላጠ
ይሞረቅሕ	ይልጣል
ይሞርቅሕ	ይላጥ
ሞርቅሐ	
ሞርቅሐት	መላጥ
ሞርቃሒ	የላጠ
ሞርቃሕያን	የላጡ
ሞርቃሒት	የላጠች
ሞርቃሕያት	የላጡ
ሙርቁሕ	የተላጠ
ሞርቃሒ	ላጭ
ሞርቅሕ	ልጥ።

ሎለወ	ጠበሰ
ይሎሉ	ይጠብሳል
ይሎሉ	ይጠብስ ዘንድ
ይሎሉ	ይጥበስ
ሎልዎ ሎልዎት	መጥበስ
ሎላዊ	የጠበሰ
ሎላውያን	የጠበሱ
ሎላዊት	የጠበሰች
ሎላውያት	የጠበሱ
ሉልው	የተጠበሰ
ሎላዊ	ጠባሽ
ሎልው	ጥብስ።

ክፍል ፱ አዕማድ

አዕማድ የሚሰኙት አምስት ናቸው። እነሱም ከህ እስከ
ፐ ያሉትን ግሦች በየጭፍራው በየሠራዊቱ በእኒህ

በአምስቱ አዕማድ ይረባሉ። እኒህ አምስቱ አዕማድ
የሚከተሉት ናቸው።

፩ . ቀተለ

	ገደለ
ይቀትል	ይገድላል
ይቅትል	ይገድል ዘንድ
ይቅትል	ይግደል
ቀቲል ቀቲሎት	መግደል
ቀታሊ	የገደለ
ቀታልያን	የገደሉ
ቀታሊት	የገደለች
ቀታልያት	የገደሉ
ቅቱል	የተገደለ
ቀታሊ	የሚገድል/ገዳይ
ቀትል	መግደል ውጊት።

፪ . አቅተለ

	አስገደለ
ያቀትል	ያስገድላል
ያቅትል	ያስገድል
ያቅትል	ያስገድል ዘንድ
ያቅትል	ያስገድል
አቅትሎ አቅትሎት	ማስገደል

አቅታሊ	ያስገደለ
አቅታልያን	ያስገዳሉ
አቅታሊት	ያስገደለች
አቅታልያት	ያስገደሉ
አቅታሊ	አስገዳይ።

፫ . አስተቃተለ

	አጋደለ
ያስተቃትል	ያጋድላል
ያስተቃትል	ያጋድል ዘንድ
ያስተቃትል	ያጋድል
አስተቃትሎ አስተቃትሎት	ማጋደል
አስተቃታሊ	ያጋደለ
አስተቃታልያን	ያገደሉ
አስተቃታሊ	ያጋደለ
አስተቃታልያን	ያጋደሉ
አስተቃታሊት	ያጋደለች
አስተቃታልያት	ያጋደሉ
አስተቃታሊ	የሚያጋድል/ተጋዳይ።

፬ . ተቃተለ
ይትቃተል
ይትቀተል
ይትቃተል
ተቃትሎ ተቃትሎት
ተቃታሊ
ተቃታልያን
ተቃታሊት
ተቃታልያት
ተቃታሊ

ተገደለ
ይገደላል
ይገደል ዘንድ
ይገደል
መጋደል
የተጋደለ
የተጋደሉ
የተጋደለች
የተጋደሉ
የሚጋደል/ተጋዳይ።

፭ . ተቀትለ
ይትቀተል
ይትቀተል
ይትቀተል
ተቀትሎ ተቀትሎት
ተቀታሊ
ተቀታልያን
ተቀታሊት
ተቃታልያት
ቅቱል
ተቀታሊ

ተገደለ
ይገደላል
ይገደል ዘንድ
ይገደል
መገደል
የተገደለ
የተገደሉ
የተገደለች
የተገደሉ
የተገደለ
ተገዳይ።

ክፍል ፲ . የአእመረ ንዝ እርባ

በጥሬ ሰዋስው ባገባብ ወንድና ሴት ሩቅና ቅርብ
አንድና ብዙ የሚታወቅባቸው ዝርዝሮች የሚከተሉት
ናቸው። እነዚህም የመደብር ርባታ ተብለውም
ይታወቃሉ።

የሩቅ ወንድ ... ሁ
የሩቅ ሴት ... ሃ
የቅርብ ወንድ ... ከ
የቅርብ ሴት ... ኪ
የሩቆች ወንዶች ... ሆሙ
የሩቆች ሴቶች ... ሆን
የቅርቦች ወንዶች . ክሙ
የቅርቦች ሴቶች ... ክን

አነ ያለው የ
ንሕነ ያለው ን

በዝርዝር ለማስረዳት የሚቀጥለው ምሳሌ ቀርቧል።

ዲበ	ላይ
የሩቅ ወንድ	ዲቤሁ
የሩቅ ሴት	ዲቤሃ
የቅርብ ወንድ	ዲቤከ
የቅርብ ሴት	ዲቤኪ
የሩቅ ወንዶች	ዲቤሆሙ
የሩቅ ሴቶች	ዲቤሆን
የቅርብ ወንዶች	ዲቤክሙ
የቅርብ ሴቶች	ዲቤክን
አነ ያለው	ዲቤየ
ንሕነ ላለው	ዲቤነ

ከዚህ ቀጥሎ ደግሞ የአንቀጽ ዝርዝራቸውን
እንመለከታለን።

፩ . የሩቅ ወንድ

አእመረ	አወቀ
የአምር	ያውቃል
ያእምር	ያውቅ ዘንድ
ያእምር	ይወቅ

፪ . የቅርብ ወንድ

አእመርከ	አወቅህ
ተአምር	ታውቃለህ
ታእምር	ታውቅ ዘንድ
አእምር	እወቅ።

፫ . የሩቅ ወንዶች

አእመሩ	አወቁ
የአምሩ	ያውቃሉ
ያእምሩ	ያውቁ ዘንድ
ያእምሩ	ይወቁ።

፬ . የቅርብ ወንዶች

አእመርክሙ
ተአምሩ
ታእምሩ
አእምሩ

አወቃችሁ
ታውቃላችሁ
ታውቁ ዘንድ
እወቁ።

፭ . የሩቂቱ ሴት

አእመረት
ተአምር
ታእምር
ታእምር

አወቀች
ታውቃለች
ታውቅ ዘንድ
ትወቅ።

፮ . የቅርብ ሴት

አእመርኪ
ተአምሪ
ታእምሪ
አእምሪ

አወቅሽ
ታውቂያለሽ
ታውቁ ዘንድ
እወቁ

፯ . የሩቅ ሴቶች

አእመራ
የአምራ
ያእምራ
ያእምራ

አወቁ
ያውቃሉ
ያውቁ ዘንድ
ይወቁ።

፰ . የቅርብ ሴቶች

አእመርክን
ተአምራ
ታእምራ
አእምራ

አወቃችሁ
ታውቃላችሁ
ታውቁ ዘንድ
እወቁ።

፱ . አኑ ላለው

አእመርኩ
አአምር
አእምር
አእምር

አወቅሁ
አውቃለሁ
አውቅ ዘንድ
ልወቅ።

፲ . ንሕነ ላለው

አእመርነ
ነአምር
ናእምር
ናእምር

አወቅን
እናውቃለን
እንወቅ
እንወቅ።

ያንቀጽ ዝርዝር እንደሚከተለው ይመለከቷል

፩ . የሩቅ ወንድ

አእመረ
የአምር
ያእምር
ያእምር

አወቀ
ያውቃል
ይውቅ ዘንድ
ይወቅ።

፪ . የቅርብ ወንድ

አእመርከ
ተአምር
ታእምር
አእምር

አወቅህ
ታውቃለህ
ታውቅ ዘንድ
እወቅ።

፫ . የሩቅ ወንዶች

አእመሩ
የአምሩ
ያእምሩ
ያእምሩ

አወቁ
ያውቃሉ
ያውቁ ዘንድ
ይወቁ።

፬ . የቅርብ ወንዶች

አእመርክሙ
ተአምሩ
ታእምሩ
አእምሩ

አወቃችሁ
ታውቃላችሁ
ታውቁ ዘንድ
እወቁ።

፭ . የሩቅ ሴት

አእመረት
ተአምር

አወቀች
ታውቃለች

ታእምር
ታእምር

ታውቅ ዘንድ
ትወቅ።

፮ . የሩቅ ሴቶች

አእመራ
የአምራ
ያእምራ
ያእምራ

አወቁ
ያውቃሉ
ይወቁ ዘንድ
ይወቁ።

፰ . የቅርብ ሴቶች

አእመርከን
ተአምራ
ታእምራ
አእምራ

አወቃችሁ
ታውቃችሁ
ታውቁ ዘንድ
እወቁ።

፱ . አነ ላለው

አእመርኩ
አአምር
አእምር
አእምር

አወቅሁ
አውቃለሁ
አውቅ ዘንድ
ልወቅ።

፲ . ንሕነ ላለው

አእመርነ
ነአምር
ናእምር
ናእምር

አወቅን
እናውቃለን
እናውቅ ዘንድ
እንወቅ።

ቀጥሎ ዝርዝር ርባታ ነው እሱም የውሀት እርባታ
ይባላል።

ያንቀጽ ዝርዝር

ሳብዕ
ራብዕ
ኒ

የሩቅ ወንድ ዝርዝር
የሩቅ ሴት
አነ ያለው ነው።

፩ . የሩቁ ወንድ የሩቁን ወንድ በዝርዝር ሲያውቀው።

አእመሮ
የአምሮ
ያእምሮ
ያእምሮ

አወቀው አወቀለት አወቀበት።
ያውቀዋል
ያውቀው ዘንድ
ይወቀው።

ቅርቡን ወንድ ሲያውቀው

አእመረከ
የአምረከ
ያእምርከ
ያእምርከ

አወቀህ
ያውቅኸል
ያውቅህ ዘንድ
ይወቅህ።

ሩቆቹን ወንዶች ሲያቃቸው።

አእመሮሙ
የአምሮሙ
ያእምሮሙ
ያእምሮሙ

አወቃቸው
ያውቃቸዋል
ያውቃቸው ዘንድ
ይወቃቸው።

ቅርቦችን ወንዶች ሲያውቃቸው።

አእመረከሙ
የአምረከሙ
ያእምርከሙ
ያእምርከሙ

ያውቃችኋል
ያውቃችኋል
ያውቃችሁ ዘንድ
ይወቃችሁ።

የሩቁን ሴት ሲያውቃት

አእመራ
የአምራ
ያእምራ
ያእምራ

አወቃት
ያውቃታል
ያውቃት ዘንድ
ይወቃት

ቅርቧን ሴት ሲያውቃት።

አእመረኪ
የአምረኪ
ያእምርኪ
ያእምርኪ

ቀወቀኸ
ያውቅኸል
ያውቅኸ ዘንድ
ይወቅኸ።

ሩቆችን ሴቶች ሲያውቃቸው።

አእመሮን	አወቃቸው
የአምሮን	ያውቃቸዋል
ያእምሮን	ያውቃቸው ዘንድ
ያእምሮን	ይወቃቸው።

የቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቃቸው።

አእመረከን	አወቃችሁ
የአምረከን	ያውቃችኋል
ያእመረከን	ያውቃችሁ ዘንድ
ያእመረከን	ይወቃችሁ።

አነ የሚለውን ሲያውቀው።

አእመረኒ	አወቀኝ
የአምረኒ	ያውቀኛል
ያእምረኒ	ያውቀኝ ዘንድ
ያእምረኒ	ይወቀኝ።

ንሕነ የሚለውን ሲያውቃቸው

አእመረነ	አወቀኝ
የአምረነ	ያውቀኛል
ያእምረነ	ያውቀኝ ዘንድ
ያእምረነ	ይወቀኝ

፪ . የቅርቡ ወንድ የሩቁን ወንድ ሲያውቀው

አእመርኮ	አወቅኸው
ተአምሮ	ታውቀዋለህ
ታእምሮ	ታውቀው ዘንድ
አእምሮ	እወቀው።

የሩቅ ወንዶችን ሲያውቃቸው

አእመርኮሙ	አወቅኸቸው
ተአምሮሙ	ታውቃቸዋለህ
ታእምሮሙ	ታውቃቸው ዘንድ
አእምሮሙ	እወቃቸው።

የሩቁን ሴት ሲያውቅ

አእመርካ	አወቅሃት
ተአምራ	ታውቃታለህ
ታእምራ	ታውቃት ዘንድ
አእምራ	እወቃት።

የሩቅ ሴቶችን ሲያውቅ

አእመርኮን	አወቅሃቸው
ተአምሮን	ታውቃቸዋለህ
ታእምሮን	ታውቃቸው ዘንድ
አእምሮን	እወቃቸው።

አነ የሚልን ሲያውቅ

አእመርከኒ	አወቅኸኝ
ተአምረኒ	ታውቀኛለህ
ታእምረኒ	ታውቀኝ ዘንድ
አእምረኒ	እወቀኝ።

ንሕነ የሚለውን ሲያውቅ።

አእመርከነ	አወቅኸኝ
ተአምረነ	ታውቀኛለህ
ታእምረነ	ታውቀኝ ዘንድ
አእምረነ	እወቀኝ።

፫ . ብዙዎች ሩቅ ወንዶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት

አእመርዎ	አወቁት
የአምርዎ	ያውቁታል
ያእምርዎ	ያውቁት ዘንድ
ያእምርዎ	ይወቁት።

ቅርቡን ወንድ ሲያውቁት።

አእመሩከ	አወቁህ
የአምሩከ	ያውቁሃል
ያእምሩከ	ያውቁህ ዘንድ
ያእምሩከ	ይወቁህ።

ሩቆችን ወንዶች ሲያውቋቸው።

አእመርዎሙ	አወቋቸው
የአምርዎሙ	ያውቋቸዋል
ያእምርዎሙ	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምርዎሙ	ይወቋቸው።

ሩቁን ሴት ሲያውቁ።

አእመርዋ	አወቋት
የአምርዋ	ያውቋታል
ያእምርዋ	ያውቋት ዘንድ
ያእምርዋ	ይወቋት።

የቅርቧን ሴት ሲያውቋት።

አእመሩኪ	አወቁሽ
የአምሩኪ	ያውቁሻል
ያእምሩኪ	ያውቁሽ ዘንድ
ያእምሩኪ	ይወቁሽ።

የሩቅ ሴቶችን ሲያውቋቸው።

አእመርዎን	አወቋቸው
የአምርዎን	ያውቋቸዋል
ያእምርዎን	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምርዎን	ይወቋቸው።

የቅርብ ሴቶችን ሲያውቋቸው።

አእመሩክን	አወቋችሁ
የአምሩክን	ያውቋችኋል
ያእምሩክን	ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምሩክን	ይወቋችሁ።

አኑ ያለውን ሲያውቁት።

አእመሩኒ	አወቁኝ
የአምሩኒ	ያውቁኛል

ያእምሩኒ
ያእምሩኒ

ያውቁኝ ዘንድ
ይወቁኝ።

ንሕነ ያሉትን ሲያውቋቸው።

አእመሩነ	አወቁን
የአምሩነ	ያውቁናል
ያእምሩነ	ያውቁን ዘንድ
ያእምሩነ	ይወቁን።

፬ . ቅርቦች ወንዶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት።

አእመርክምዎ	አወቃችሁት
ተአምርዎ	ታውቁታላችሁ
ታእምርዎ	ታውቁት ዘንድ
አእምርዎ	እወቁት።

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው

አእመርክምዎሙ	አወቃችኋቸው
ተአምርዎሙ	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምርዎሙ	ታውቋቸው ዘንድ
አእምርዎሙ	እወቋቸው።

ሩቁዋን ሴት ሲያውቋት

አእመርክምዋ	አወቃችኋት
ተአምርዋ	ታውቋታላችሁ
ታእምርዋ	ታውቋት ዘንድ
አእምርዋ	እወቋት።

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው

አእመርክምዎን	አወቃችኋቸው
ተአምርዎን	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምርዎን	ታውቋቸው ዘንድ
አእምርዎን	እወቋቸው።

አኑ የሚለውን ሲያውቁት።

አእመርክሙኒ	አወቃችሁኝ
---------	--------

ተአምሩኒ
ታእምሩኒ
አእምሩኒ

ታውቁኛላችሁ
ታውቁኝ ዘንድ
እወቁኝ።

ንሕነ የሉትን ሲያውቋቸው።

አእመርክሙኝ
ተአምሩኝ
ታእምሩኝ
አእምሩኝ

አወቃችሁን
ታውቁኛላችሁ
ታውቁን ዘንድ
እወቁን።

፩ . ሩቋ ሴት ሩቁን ወንድ ስታውቀው።

አእመረቶ
ተአምሮ
ታእምሮ
ታእምሮ

አወቀችው
ታውቀዋለች
ታውቀው ዘንድ
ትወቀው።

ቅርቡን ወንድ ስታውቀው።

አእመረተክ
ተአምረክ
ታእምርክ
ታእምርክ

አወቀችህ
ታውቅሃለች
ታውቅህ ዘንድ
ትወቅህ።

ሩቆቹን ወንዶች ስታውቃቸው።

አእመረቶሙ
ተአምሮሙ
ታእምሮሙ
ታእምሮሙ

አወቀቻቸው
ታውቃችዋለች
ታውቃቸው ዘንድ
ትወቃቸው።

ቅርቦቹን ወንዶች ስታውቃቸው።

አእመረተክሙ
ተአምረክሙ
ታእምርክሙ
ታእምርክሙ

አወቀቻችሁ
ታውቃችኋለች
ታውቃችሁ ዘንድ
ትወቃችሁ።

ሩቋን ሴት ስታውቃት።

አእመረታ
ተአምራ
ታእምራ
ታእምራ

አወቀቻት
ታውቃታለች
ትወቃት ዘንድ
ትወቃት።

ቅርቢቱን ሴት ስታውቃት።

አእመረተኪ
ተአምረኪ
ታእምርኪ
ታእምርኪ

አወቀችሽ
ታውቅሻለች
ታውቅሽ ዘንድ
ትወቅሽ።

ሩቆቹን ሴቶች ስታውቃቸው።

አእመረቶን
ተአምሮን
ታእምሮን
ታእምሮን

አወቀቻቸው
ታውቃቸዋለች
ታውቃቸው ዘንድ
ትወቃቸው።

ቅርቦቹን ሴቶች ስታውቃቸው።

አእመረተክን
ተአምረክን
ታእምርክን
ታእምርክን

አወቀቻችሁ
ታውቃችኋለች
ታውቃችሁ ዘንድ
ትወቃችሁ።

አነ የሚለውን ስታውቀው።

አእመረተኒ
ተአምረኒ
ታእምረኒ
ታእምረኒ

አወቀችኝ
ታውቀኛለች
ታውቀኝ ዘንድ
ትወቀኝ።

ንሕነ የሚለውን ስታውቅ።

አእመረተነ
ተአምረነ
ታእምረነ
ታእምረነ

አወቀችን
ታውቀኛለች
ታውቀን ዘንድ
ትወቀን።

፩ . ቅርቢቱ ሴት ሩቁን ወንድ ስታውቀው።

አእመርኪዮ	አወቅሽው
ተአምሪዮ	ታውቂዋለሽ
ታእምሪዮ	ታውቂው ዘንድ
አእምሪዮ	እወቂው።

ሩቆቹን ወንዶች ስታውቃቸው።

አእመርኪዮሙ	አወቅሻቸው
ተአምሪዮሙ	ታውቂያቸዋለሽ
ታእምሪዮሙ	ታውቂያቸው ዘንድ
አእምሪዮሙ	እወቂያቸው።

ሩቂቱን ሴት ስታውቃት።

አእመርኪያ	አወቅሻት
ተአምሪያ	ታውቂያታለሽ
ታእምሪያ	ታውቂያት ዘንድ
አእምሪያ	እወቂያት።

ሩቆቹን ሴቶች ስታውቃቸው።

አእመርኪዮን	አወቅሻቸው
ተአምሪዮን	ታውቂያቸዋለሽ
ታእምሪዮን	ታውቂያቸው ዘንድ
አእምሪዮን	እወቂያቸው።

አነ የሚለውን ስታውቀው።

አእመርክኒ	አወቅሽኝ
ተአምርኒ	ታውቂኛለሽ
ታእምርኒ	ታውቂኝ ዘንድ
አእምርኒ	እወቂኝ።

ንሕነን የሚለውን ስታውቅ።

አእምርክነ	አወቅሽን
ተአምሪነ	ታውቂኛለሽ
ታእምሪነ	ታውቂን ዘንድ
አእምሪነ	እወቂን።

፪ . ሩቆች ሴቶች ሩቁን ወንድ ሲያውቁት።

አእመራሁ	አወቁት
የአምራሁ	ያውቁታል
ያእምራሁ	ያውቁት ዘንድ
ያእምራሁ	ይወቁት።

ቅርቡን ወንድ ሲያውቁት።

አእመራከ	አወቁህ
የአምራከ	ያውቁሃል
ያእምራከ	ያውቁህ ዘንድ
ያእምራከ	ይወቁህ።

ሩቆቹን ወንዶች ሲያውቋቸው።

አእመራሆሙ	አወቋቸው
የአምራሆሙ	ያውቋቸዋል
ያእምራሆሙ	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምራሆሙ	ይወቋቸው።

ቅርቦቹን ወንዶች ሲያውቋቸው።

አእመራክሙ	አወቋችሁ
የአምራክሙ	ያውቋችኋል
ያእምራክሙ	ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምራክሙ	ይወቋችሁ።

ሩቁን ሴት ሲያውቋት።

አእመራሃ	አወቋት
የአምራሃ	ያውቋታል
ያእምራሃ	ያውቋት ዘንድ
ያእምራሃ	ይወቋት።

ቅርቢቱን ሴት ሲያውቋት።

አእመራኪ	አወቁሽ
የአምራኪ	ያውቁሻል
ያእምራኪ	ያውቁሽ ዘንድ

ያእምራኪ ይወቁሽ።

ሩቆቹን ሴቶች ሲያውቋቸው።

አእመራሆን	አወቋቸው
የአምራሆን	ያውቋቸዋል
ያእምራሆን	ያውቋቸው ዘንድ
ያእምራሆን	ይወቋቸው።

ቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቋቸው።

አእመራክን	አወቋችሁ
የአምራክን	ያውቋችኋል
ያእምራክን	ያውቋችሁ ዘንድ
ያእምራክን	ይወቋችሁ።

አነን ሲያውቁት።

አእመራኒ	አወቁኝ
የአምራኒ	ያውቁኛል
ያእምራኒ	ያውቁኝ ዘንድ
ያእምራኒ	ይወቁኝ።

ንሕነን ሲያውቁ።

አእመራነ	አወቁን
የአምራነ	ያውቁናል
ያእምራነ	ያውቁን ዘንድ
ያእምራነ	ይወቁን።

፰ . የቅርብ ሴቶች የሩቁን ወንድ ሲያውቁት።

አእመርክናሁ	አወቃችሁት
ተአምራሁ	ታውቁታላችሁ
ታእምራሁ	ታውቁት ዘንድ
አእምራሁ	እወቁት።

የሩቅ ወንዶችን ሲያውቁ።

አእመርክናሆሙ	አወቃችኋቸው።
ተአምራሆሙ	ታውቋቸዋላችሁ

ታእምራሆሙ
አእምራሆሙ

ታውቋቸው ዘንድ
እወቋቸው።

የሩቁን ሴት ሲያውቋት።

አእመርክናሃ	አወቃችኋት
ተአምራሃ	ታውቋታላችሁ
ታእምራሃ	ታውቋት ዘንድ
አእምራሃ	እወቋት።

የሩቅ ሴቶችን ሲያውቋቸው። ሸ

አእመርክናሆን	አወቃችኋቸው
ተአምራሆን	ታውቋቸዋላችሁ
ታእምራሆን	ታውቋቸው ዘንድ
አእምራሆን	እወቋቸው።

አነን ሲያውቁት።

አእመርክናኒ	አወቃችሁኝ
ተአምራኒ	ታውቁኛላችሁ
ታእምራኒ	ታውቁኝ ዘንድ
አእምራኒ	እወቁኝ።

ንሕነን ሲያውቁት።

አእመርክናነ	አወቃችሁን
ተአምራነ	ታውቁናላችሁ
ታእምራነ	ታውቁን ዘንድ
አእምራነ	እወቁን።

፱ . አነ የሩቁን ወንድ ሲያውቀው።

አእመርክዎ	አወቅሁት
አአምሮ	አውቀዋለሁ
አእምሮ	አውቀው ዘንድ
አእምሮ	ልወቀው።

ቅርቡን ወንድ ሲያውቀው።

አእመርኩከ	አወቅሁህ
--------	-------

አአምረከ	አውቅሃለሁ
አአምርከ	አውቅህ ዘንድ
አአምርከ	ልወቅህ።

የሩቅ ወንዶችን ሲያውቃቸው።

አአመርከዎሙ	አወቅኋቸው
አአምሮሙ	አውቃቸዋለሁ
አአምሮሙ	አውቃቸው ዘንድ
አአምሮሙ	ልወቃቸው።

የቅርብ ወንዶችን ሲያውቃቸው።

አአመርኩክሙ	አወቁችሁ
አአምረክሙ	አውቃችኋለሁ
አአምርክሙ	አውቃችሁ ዘንድ
አአምርክሙ	ልወቃችሁ።

የሩቅን ሴት ሲያውቃት።

አአመርክዋ	አወቅኋት
አአምራ	አውቃታለሁ
አአመራ	አውቃት ዘንድ
አአምራ	ልወቃት።

የቅርቧን ሴት ሲያውቃት።

አአመርኩኪ	አወቅሁሽ
አአምረኪ	አውቅሻለሁ
አአምርኪ	አውቅሽ ዘንድ
አአምርኪ	ልወቅሽ።

የሩቅ ሴቶችን ሲያውቅ።

አአመርክዎን	አወቅኋቸው
አአምሮን	አወቃቸው ዘንድ
አአምሮን	ልወቃቸው።

የቅርብ ሴቶችን ሲያውቃቸው።

አአመርኩክን	አወቅኋችሁ
---------	--------

አአምርክን	አውቃችሁ ዘንድ
አአምርክን	ልወቃችሁ።

፲ . ንሕነ የሩቁን ወንድ ሲያውቁት።

አአመርኖ	አወቅነው
ነአምሮ	እናውቀዋለን
ናአምሮ	እናውቀው ዘንድ
ናአምሮ	እንወቀው።

የቅሩብን ወንድ ሲያውቁት።

አአመርናክ	አወቅንህ
ነአምረክ	እናውቅሃለን
ናአምርክ	እናውቅህ ዘንድ
ናአምርክ	እንወቅህ።

የሩቅ ወንዶችን ሲያውቁቸው።

አአመርናሆሙ	አወቅናቸው
ነአምሮሙ	እናውቃቸዋለን
ናአምሮሙ	እናውቃቸው ዘንድ
ናአምሮሙ	እንወቃቸው።

የቅርብ ወንዶችን ሲያውቁቸው።

አአመርናክሙ	አውቅናችሁ
ነአምረክሙ	እናውቃችኋለን
ናአምርክሙ	እናውቃችሁ ዘንድ
ናአምርክሙ	እንወቃችሁ።

የሩቅን ሴት ሲያውቁት።

አአመርናሃ	አወቅናት
ነአምራ	እናውቃታለን
ናአምራ	እናውቅ ዘንድ
ናአምራ	እንወቃት

የቅርቧን ሴት ሲያውቋት።

አእመርናኪ	አወቅንሽ
ነአምረኪ	እናውቅሻለን
ናእምርኪ	እናውቅሽ ዘንድ
ናእምርኪ	እንወቅሽ።

የሩቅ ሴቶችን ሲያውቋቸው።

አእመርናሆን	አወቅናቸው
ነአምሮን	እናውቃቸዋለን
ናእምሮን	እናውቃቸው ዘንድ
ናእምሮን	እንወቃቸው።

ቅርቦቹን ሴቶች ሲያውቋቸው።

አእመርናክን	አወቅናችሁ
ነአምረክን	እናውቃችኋለን
ናእምርክን	እናውቃችሁ ዘንድ
ናእምርክን	እንወቃችሁ።

ከላይ በዝርዝር የተገለጸው በሰማንያ ሠራዊት ከ ሀ እስከ ፐ ድረስ ይዘረዘራል። እንዲሁም ከዚህ ቀጥሎ የሚቀርበው ደግሞ ተናባቢ ግሥ ነው። ተናባቢ ግሥ መነሻውን ሳይጠነቅቅ በግሥ በነባር በዘር እየተነሣ መድረሻውን ግዕዝ እያደረገ በፍች ን ን ያመጣል። እሱም በካዕብ በሣልስ በራብዕ በሣብዕ ይሄዳል።

ያንድ ወንድ በኃላፊ

ፊደለ ሎሀ።	ፊደልን ጻፈ።
ፍኖተ ሬሐ	መንገድን ጸረገ።
ዕውረ መርሐ	ዕውርን መራ።
ወርቀ አርብሐ	ወርቅን አበዛ
ሰይፈ መልሐ	ሰይፍን መዘዘ።
ማየ ቀድሐ	ውሀን ቀዳ።
ሐነጸ ጽርሐ	ቤትን ሠራ
ቀርነ ነፍሐ	መለከትን መታ
ደመ ነዝኅ	ደምን ረጨ።
ሐብለ አንኅ	ገመድን አስረዘመ
ተድባበ ሰፍሐ	ድባብን ዘረጋ።

ማኅቶተ አብርሃ
ሰጠቀ ኮክሐ
ሰበረ ስያሐ
ገዙነ አስተፍሥሐ
ማኅተመ ፈትሐ
ለምጸ አንጽሐ
አጽለመ ቀይሐ
ገብረ ምሳሐ

መብራትን አበራ።
አለትን ሰነጠቀ
ማድጋን ሰበረ።
ያዘነን አስደሰተ
ማኅተምን ፈታ
ለምጽን አነጸ።
ቀይን አጠቆረ
ምሳን ሠራ/ አደረገ።

የብዙ ወንዶች በኃላፊ

ፍኖተ ጌሐ
ዕውረ መርሐ
ተድባበ ሰፍሐ
ማየ ቀድሐ
ደመ ነዝኅ

መንገድን ጠረጉ
ዕውሩን መሩ
ድባብን ዘረጉ
ወሀን ቀዳ
ደምን ረጨ።

ያንዲት ሴት በትእዛዝ

ማኅቶተ አብርሃ
ቤተ ጽሐ
ጸብሐ ጽብሐ
አምላክ ሰብሐ
እደ ስፍሐ

መብራትን አብራ።
ቤትን ጥረጊ
ወጥን ሥሪ
አምላክን አመስግኝ።
እጅን ዘርጊ

የብዙ ሴቶች በኃላፊ

ንውመ አንቅሐ
ሕልመ ፈትሐ
ክርዳደ አንጽሐ
ወይነ ቀድሐ
ጢሰ አፍልሐ

የተኛን አነቁ
ሕልምን ፈቱ
እንክርዳድን አጸሩ
ወይንን ቀዳ
ነገርን አነሣሁ።

ያንድ ወንድ በኃላፊ

አኃዘ ድማኖ
ሐነጸ ጽርሐ
ጸሐፊ ፊደለ
ገዳመ ዌለ
ደብረ ተለፃለ
እንዚራ ሰቀለ
አንበረ አክሊለ

ራሱን ያዘ
ቤቱን ሠራ
ፊደልን ጻፈ
ገዳምን ዞረ
ተራራን ከፍ ከፍ አለ
በገናን ሰቀለ
ዘውድን አስቀመጠ።

ጌራ ተቀጸለ
ያረ መስቀለ
ዘረወ ጸበለ
መሀረ ወንጌለ
ፈኅረ ድንግለ
ገሠፀ ማዕበለ
አንደየ ማዕበለ
ባሕረ ክፈለ

ራስ ቁርን ተቀዳጀ
መስቀልን ተሸከመ
ትብያን በተነ
ወንጌልን አስተማረ።
ቆንጆን አጩ
ማዕበልን ጸጥ አደረገ
ባለጸጋን አስቸገረ
ባሕርን ክፈለ

የብዙ ወንዶች በኃላፊ።

ወይን ተከሉ
ጽልመተ አሰሰሉ
ጥቅመ አንጎሉ
ነዳየ አብዕሉ
ጎብስተ ሰአሉ

ወይንን ተከሉ
ጨለማን አስወገዱ
ግምብን አፈረሱ
ችጋረኛን አበለጸገ
እንጀራን ለመኑ

ያንዲት ሴት

ደብረ ተለጎሊ
እንዚራ ስቅሊ
ጎብስተ ሰአሊ
ባሕረ ክፈሊ

ተራራን ከፍ ከፍ በዪ
በገናን ስቀይ
እንጀራን ለምኝ
ባሕርን ክፈዪ

የብዙ ሴቶች

ገዳመ ዔላ
ርስተ ተካፈላ
ሲበተ አጥለላ
ምስለ መሰላ

ገዳምን ዞሩ።
ርስትን ተካፈሉ።
ሽበትን አለመለሙ አወጡ
ጣዖትን ሠሩ

ያንድ ወንድ

ለዕዳሁ አቅለላ
ለነፍሱ አሕጎላ
ለብሲቱ ፀዕላ

መከራውን አቀለላት
ነፍሱን አጠፋት
ምሽቱን አከፋፋት

ለአንዲት ሴት

አልሀቀት ዕንላ
አርአየት ኃይላ

ልጅዋን አሳደገች
ኃይልዋን አሳየች

አልዐለት ቃላ
መተረት ሐብላ
አክሊለ ተቀጸላ ታንሶሉ
መርሕበ ውዲላ ትገብእ

ቃልዋን ከፍ ከፍ አደረገች።
ገመድዋን ቆረጠች።
ዘውድን ተቀዳጅታ ትመላለላለች
ወደ ሚዳ ውላ ትገባለች።

ለአንድ ወንድ

የዐሥር ዕዋሎ
ይቀኒ ኩሎ
አምላክ ተወኪሎ
ተትሂሎ ይበልዕ
ፍቁረ ተመሲሎ
ያስተዋጽዕ ነገረ
ለእኩሁ አቅተሎ
ለቢጽ አምሐሎ
ፀሐፊ ቀለመ
ጽጌ ቀስመ
ዐቀበ ላሕመ
ሠዕረ መርገመ
ነጻረ ሕልመ
ያደ አድያመ
ወፈረ ገዳመ
አብቆለ ፅሕመ
አርዘ ገዘመ
ገብረ ሰላመ
አሥረፀ ያመ
አረየ ተቅራመ
ሰማየ ለጎመ

ግልገሉን ያሥራል።
ሁሉን ይገዛል
አምላክን ታምኖ
ቀላውጦ ይበላል።
ወዳጅ ተመስሎ
ነገርን ያወጣጣል
ወንድሙን አስገደለው።
ባልንጀራውን አማለ
ቀለምን ጸፈ
አበባን ለቀመ
ላምን ጠበቀ
መርገምን ሻረ
ሕልምን አየ
ዳርን ዞረ
ምድረ በዳን ተሰማራ።
ጽሕምን አበቀለ
ዛፍን ቆረጠ
ፍቅርን አደረገ
ዛፍን አበቀለ።
ቀርምን ለቀመ
ሰማይን ዘጋ።

ለብዙ ወንዶች

ሕገ ፈጸሙ
ኃይለ አድከሙ
በረደ አዝነሙ
ሐመረ አሥጠሙ

ሕግን ፈጸሙ
ኃይልን አደከሙ
በረድን አዝነሱ
መርከብን አሠጠሙ።

ለአንዲት ሴት

ዕፀ ግዝሚ
ጽጌ ቅስሚ

ዕንጨትን ቁረጭ።
አበባን ልቀሚ

የብዙ ሴቶች

ፈትለ አነማ
አፈ ፈፀማ
ዓለመ ንተማ

ለአንዲት ሴት

ፈጸመት ንዋማ
አክበረት እማ
አውኃዘት ደማ
ማዕከለ ፍኖት
ትበኪ ቀዊማ

ለአንድ ወንድ

ለገጽ አጽለማ
ለነገሩ አቀማ
ከዐወ ደሞ
ወለጠ ስሞ
ለፀሩ አድከሞ
ለአቡሁ አሕሠሞ
ጥቀ ፍዒሞ
ይትመየጥ መንገል ዘመዱ
ቀተለ ነፍሰ
አርትዐ ሐንካሰ
ንዋየ ንሠሠ
ሐፀበ ልብሰ
ሐነፀ መቅደሰ
ቆጽለ አይበሰ
ምድረ አጽሐሰ
አንሥኦ ነፍሰ
ተክለ በለሰ

የብዙ ወንዶች

ብሉየ ሐደሱ
ፍኖተ ጌሡ
ርዕሰ ገሠሡ
ባእሰ ተበአሱ
ንጉሠ አንገሡ
ደብረ አፍለሱ

ፈትልን ፈተሱ
አፍን ዘጉ
ዓለምን ዘጉ

እንቅልፍዋን ፈጀች
እናትዋን አከበረች
ደምዋን አፈሰሰች
በመንገድ መኸከል
ቁማ ታለቅሳለች

ፊቱን አጠቆራት
ነገሩን አቆማት አጸናት።
ደሙን አፈሰሰ
ስሙን ለወጠ
ፀላቱን አደከመው
አባቱን አስከፋው
እጅግ ጎርሶ
ወደ ዘመዱ ይመለሳል
ነፍስን ገደለ
አንካሳን አረታ
ከብትን ፈለገ
ልብስን አፀበ
መቅደስን ሠራ
ቅጽልን አደረቀ
ምድርን ረገፀ
ነፍስን አነሣ
በለስን ተከለ

አሮጌን አደሱ
መንገድን ማለዱ
ራስን ዳሰሱ
ጽልን ተጸሉ
ንጉሥን አነገሡ።
ተራራን ነቀሉ

ያንዲት ሴት

ዕብነ አግገሲ
ምድረ አጽሐሊ

የብዙ ሴቶች

ብሔረ ወረሳ
ዕሩቀ አልበሳ
አምላክ ቀደሳ

ያንድ ወንድ

ለእሙ አስተፀነሳ
ለእገቱ ሔሳ

ያንዲት ሴት

አጽደቀት ነፍሳ
አሠነየት ርእሳ

ያንድ ወንድ

የሐውር ገይሦ
አትሐተ ርዕሶ
አፃዕደወ ልብሶ
ዐርገ ደብረ
አዕቀፈ እግረ
ተለወ አሠረ
ከሠተ ምሥጢረ
ዐቀበ ማዕረረ
ቀነየ ገብረ
ነጸፈ ፀምረ
ቀጥቀጠ ሐመረ
ከረየ መቃብረ
ፈተነ ብሩረ
አንሥኦ በትሮ
አፍቀረ ጽድቀ
ሰፍሐ አጽቀ
ባረከ ደቂቀ
ዖደ ሐይቀ

ድንጋይን አስገልይ
ምድርን እርገዌ።

አገርን ወረሱ
የታረዘን አለበሱ
አምላክን አመሰገኑ።

እናቱን አስቸገራት
እገቱን ተጣላት

ነፍሷን አጸደቀች
ራስዋን አሳመረች።

ማልዶ ይሄዳል።
ራሱን ዝቅ አደረገ።
ልብሱን አነፃ
ተራራን ወጣ።
እግርን አሰናከለ።
ፍለጋን ተከተለ።
ምሥጢርን ገለጠ።
መከርን ጠበቀ።
ባርያን ገዛ።
ግምጃን አነጠፈ።
መርከብን ሰበረ።
መቃብርን ቆፈረ።
ብርን ፈተነ።
በትሩን አነሳ
እውነትን ወደደ
ማፍን ዘረጋ
ልጆችን መረቀ
ባሕሩን ዞረ።

ተከድኑ ሠቀ
በአ ዕመቀ
ቀስተ ወሰቀ
አጽረዩ ወርቀ
አቀመ ስዋቀ
ንድቀ ነደቁ
አውልዓ ሰጠቁ
ሕዝበ አዕረቁ
አራዘ ጸንቀቃ
በቀለ አርሐቃ
ቃማ አነቃ
ዜና ጠየቃ
አስተጋብአ ደቂቆ
ኀደገ ዕራቆ
ዘረወ ወርቆ
ቀነጸ ኤርገበ
መተረ ዘነበ
ሐረገ ሰሐበ
ገሠጸ አስራበ
ገብረ ከብካበ
አርግዐ ሐሊበ
መሀረ ሕዝበ
ኀደገ ጥበ
ከሠተ ጥበበ
መሥገርተ ረበቡ
ንዋዩ ረከቡ
ወርቀ ዘገቡ
ርኑበ አጽገቡ
ድንግለ ቀጸቡ
በግዓ ዕቀቢ
ዕፀ ሕጥቢ
አዳመ ንብቢ
አትለወ ሕዝቦ
ሰፍሐ ተድባቦ
ሰፈረ ጽላሎተ
አጥለለ ሲበተ
አውረደ መቅሠፍተ
አዝነመ እሳተ
አክበረ ሰንበተ
ወረወ ገለተ
ፆረ አርቡተ
ከፈለ ርስተ

ማቅን ለበሰ።
ወደ ጉድጓድ ገባ።
ቀስትን ገተረ።
ወርቅን አጸራ
ደገፋን አቆመ
ግምብን ሠሩ።
ወይራን ሰነጠቁ/ ፈለጡ።
ወገንን አስታረቁ።
ልብስን ነከሩ።
ቂምን አራቁ።
ማርዳን አሠሩ።
ወሬን ጠየቁ
ልጆቹን ሰበሰበ
እራቁቱን ሆነ/ጣለ።
ወርቁን በተነ።
ፈፋን ዘለለ
ጅራትን ቆረጠ።
አረግን ሳበ።
ኛኛቴን አቆመ።
ሠርግን አደረገ።
ወተትን አረጋ።
ወገንን አስተማረ።
ጡትን ጣለ።
ጥበብን ገለጸ።
ወጥመድን ዘረጉ።
ከብትን አገኙ።
ወርቅን አከማቹ
የተራበን አጠገቡ።
ልጃገረድን ጠቀሱ።
በግን ጠብቂ።
እንጨትን ልቀሚ
መልካምን ተናገረ።
ሕዝቡን አስከተለ።
ድባቡን ዘረጋ።
ጥላን ሰፈረ።
ሽቦትን አወጣ።
መቅሠፍትን አወረደ።
እሳትን አዘነመ።
ሰንበትን አከበረ።
ዘንግን ወረወረ።
ቀንበርን ተሸከመ።
ርስትን ከፈለ።

ምኩራብ ነሠቱ
ሰይፈ ቀነቱ
ብሔረ ዐገቱ
አምላክ አእኩቱ
ዕብነ አእትቲ
ፈጸመት ጸሎታ
አጽንዐ መዝራዕቶ
ሐነፀ ቤቶ
አምዐዘ ስኒነ
ነሥአ ኪዳነ
ተቀብዐ ርጢነ
መተረ እዝነ
ነጸረ ሥነ
ሰበረ ሥነ
አልሀቀ ሕፃነ
ኀረየ መካነ
ቀሠፈ ዘባነ
አርአየ ብርሃነ
ተማየጠ ሰንዱነ
አጽንዐ ፀቂነ
ዓለመ መነኑ
ዓለመ ኮነኑ
ፍኖተ ዴገኑ
አድገ ረጋኑ
ነፍሰ አድገኒ
ባሕረ አዝገኒ
ከሠተ ዓይኖ
ሠፍሐ የማኖ
ዘርዐ ዘርዓ
ማዕደ ገፍትዐ
ማዕደ ሠርዐ
ቀተለ ቋዓ
መተረ ቆዓ
ቀጥቀጠ ጽልአ
ተለወ እግዚአ
አውኀዘ አንብዓ
አውዐየ ብርዓ
ፈረየ ከርከዓ
ነገረ ወድአ
መንጠላዕተ ቀልዑ
ጸባሕተ አብዑ

አዳራሽን አፈረሱ።
ሰይፍን ታጠቁ።
አገርን ከበቡ።
አምላክን አመሰገኑ።
ነገርን መርምረ።
ጸሎትዋን ጨረሰች።
ክንዱን አጸና።
ቤቱን ሠራ።
ሽቱን አሸተተ።
መሐላን ተቀበለ።
መድኃኒትን ተቀባ።
ጆሮን ቆረጠ።
ደምግባትን አየ።
ጥርስን ሰበረ።
ልጅን አሳደገ
ቦታን መረጠ።
ጀርባን ገረፈ።
ብርሃንን አሳየ።
በፍታን ገዛ።
አጥርን አጸና።
ዓለምን ናቁ።
ዓለምን ገዙ።
መንገድን ተከተሉ።
አሀያን ጫኑ።
ነፍስን አድኝ
ባሕርን ጸጥ አድርጌ።
ዓይኑን ገለጠ።
ቀኝ እጁን ዘረጋ።
ዘርን ዘራ።
ማዕድን ገለበጠ።
ማዕድን ሠራ።
ቁራን ገደለ።
ጨርቋን ቆረጠ።
ጽልን አጠፋ።
ጌታን ተከተለ።
እንባን አፈሰሰ።
መቃብርዕን አቃጠለ።
ሎሚን አፈራ።
ነገርን ጨረሰ።
መጋረጃን ገለጸ።
ግብርን አገቡ።

ንዋየ ኅብሉ
መጽሐፈ አይድዑ
ዕብነ አስተጋብኢ
ዕሢተ ንሥኢ
ማየ አንቅዓ
ፀረ ሞዓ
እግረ ነስከ
ተርሴሰ ሆከ
ፈነወ መልአከ
ሰቀለ አምላክ
አምዐዘ ሰሊከ
ነሥኢ ሀከከ
አብቆለ ሦከ
ዐርገ ፈለከ
ገጸ ባረከ
አረፍተ አስመኩ
ዐርከ ተዐረኩ
ዓለመ መለኩ
ሕዝበ መሐኪ
ሕፃነ ባረካ
አፍቀረ አርኮ
አርዌ ነዐወ
አንቀጸ አርኅወ
ማዕዖ ዐፀወ
ሰቀለ ዕልወ
ተቀብዐ አፈወ
እግረ ቀነወ
መልሐ ሥርወ
ነገረ ለበወ
ንዋየ ጸገወ
ባሕረ ዐደወ
ማየ ከዐዉ
ገብረ ጌወዉ
ነፍሰ ቤዘዉ
ድራረ አስተዳልዊ
ማኅቶተ አኅትዊ
ፈነወ ሥርዎ
ፈነዎ ሥርዎ
ገብረ ሕምዘ
ነጸረ ቤዘ
አቀመ በለዘ
ተከድነ አራዘ

ከብትን ሸሸጉ።
መጽሐፍን ነገሩ።
ድንጊያን ሰብሰቢ።
ዋጋን ውሰጅ/ተቀበይ
ውሀን አወጡ።
ጠላትን አሸነፉ
እግርን ነከሰ።
ባሕርን አወከ።
መልአክተኛን ላከ።
አምላክን ሰቀለ።
ሽቱን አሸተተ።
ጥልን አነሣ።
ሾህን አበቀለ።
ወደ ሰማይ ወጣ።
ፊትን ባረከ።
ወደ ግድግዳ ተጠጉ።
ወዳጅን ተወዳጁ።
ዓለምን ገዙ።
ወገንን ይቅር በይ።
ልጅን ረገሙ።
ወዳጁን ወደደ
አውሬን አደነ።
ደጅን ከፈተ።
መዝጊያን ዘጋ።
አመጸኛን ሰቀለ።
ሽቱን ተቀባ።
እግርን ቸነከረ።
ሥርን ነቀለ።
ነገርን ልብ አደረገ።
ከብትን ሠጠ።
ባሕርን ተሻገረ።
ውሀን አፈሰሱ።
ባርያን ማረኩ።
ነፍስን አዳኑ።
ራትን አዘጋጅ።
መብራትን አብራ።
ልጁን ላከ።
ሥሩን ሰደደ።
መርዝን አደረገ።
ኮከብን አየ።
ዓምድን አቆመ
ልብሰን ለበሰ።

የረ ከሩዘ
ገዘመ ድንባዘ
ፈጸመ ትዕዛዘ
ምውተ ገነዙ
በትረ አገዙ
ዕፀ አቅዘዙ
ገብረ አዘዙ
ብእሴ አግዓዙ
ገብስተ ገብዚ
ልበ አተከዛ
ፀረ ረገዛ
ከሠተ ግዕዞ
ብዕለ ተመነየ
ቢጸ ሐመየ
ዕደ ሐመየ
ተቀብኝ ሥራየ
ተውኔተ ተዋነየ
ማገሌተ ገለየ
እኩየ ሐለየ
ሐመገ ጽሩየ
ነበበ እኩየ
ዓለመ ቀነየ
ገራህተ ረዐየ
ከርሠ ከረየ
ትርሢተ ተረሰየ
ጌጋየ አተሥረየ
ጽጌ ጸገየ
ተሥናኘ ሠረየ
ሠቀ አጥርዬ
ዕደ ገርዬ
እሳተ ሐልዬ
እደ አስተባረያ
ብካየ በከያ
አርአየ ባሕርየ
ዐቀበ ንዋየ
ገዳመ ያደ
ሐነፀ ማህፈደ
አዝነመ በረደ
ብርከ አስገደ
ሰፍሐ መከየደ
አፍቀረ ዘመደ
ጸልአ ባዕደ

መስቀልን ተሸከመ።
ባላን ቆረጠ።
ትእዛዝን ፈጸመ።
ሬሳን ገነዙ።
በትርን ያዙ።
እንጨትን ጀገሉ።
ሠራተኛን አዘዙ።
ሰውን ነፃ አወጡ።
እንጀራን ጋግራ።
ልብን አሳዘኑ።
ጠላትን ወጉ።
ጠባዩን ገለጠ።
ባለጠግነትን ተመኘ።
ባልንጀራን አማ።
እጅን ሠራ።
መድኃኒትን ተቀባ።
ጨዋታን ተጫወተ።
ዘፈንን ዘፈነ።
ክፉን አሰበ።
ጽሩን አደፈረሰ።
ክፉን ተናገረ።
ዓለምን ገዛ።
እርሻን ጠበቀ።
ሆድን ነፋ።
ምልማትን ተሸለሙ።
በደልን ይቅር አሉ።
አበባን አበቡ።
ጽልን ተዉ።
ማቅን ግዢ
ወንድን ምረጭ
ነገርን አስበ።
እጅን አፈራረቁ።
ልቅሶን አለቀሱ።
ጠባዩን አላየ
ከብቱን ጠበቀ
ምድረ በዳን ዞረ
ግምብን ሠራ።
በረድን አዘነመ።
ጉልበትን አንበረከከ።
ጫማን ዘረጋ።
ዘመድን ወደደ።
ባእድን ጸላ።

አጥፍኦ ካህደ
 ፈነወ እደ
 ፍኖተ ነገዱ
 ባሕረ ኬዱ
 ኪዳነ ተካየዱ
 አልሀቀ ወልደ
 ዐደወ ፈለገ
 አስተጋብኦ ዘውገ
 ፕሳተ ነሰገ
 ምሉዓ አንተገ
 በትረ ንደገ
 ፀዐነ አድገ
 ሕገ ሐገጉ
 ዕጣነ አዕረጉ
 ጽሩዩ ሐመጉ
 አምላክ ተዛወጊ
 ነሠተ ሕገ
 ረሐነ አድገ
 ገጸ ሚጠ
 ልብሰ ሰጠጠ
 አጼነወ ሠግላጠ
 ልሱሐ አፅዐጠ
 አኅዘ ሰውጠ
 ሐመረ ቀጥቀጡ
 በትረ ጸበጡ
 ነገረ ፈለጡ
 ሰበረ ማኅረፀ
 ወሰቀ ሐፀ
 ያረ ዕፀ
 አሥረፀ ሠርፀ
 ጸባሕተ አገፀፀ
 አጽቀ ገሠፀ
 እግረ አእቀጽ
 ድውዩ ሐወጽ
 አፍቀረ ቢጸ
 ተገልበበ ገጸ
 ከሠተ አፈ
 ቀጥቀጠ አውቃፈ
 አስተፍስሐ አንፈ
 ሰበረ ክንፈ
 ቀተለ ያፈ
 ወረደ ጸድፈ

ክህደትን አጠፋ።
 እጅን ላከ።
 መንገድን ሄዱ
 ባሕርን ረገጡ።
 መሐላን ተማማሉ
 ልጅን አሳደገ።
 ወንዝን ተሻገረ።
 ወገንን አከማቸ።
 ደጅን ቆለፈ።
 የመላን አጎደለ
 በትርን ጣለ።
 አህያን ጣነ።
 ሕግን ሠሩ / ደነገጉ።
 ዕጣኑን አሳረጉ።
 ጥሩውን አደፈረሱ
 አምላክን ለምኝ
 ሕጉን አፈረሱ።
 አህያውን ጣነ
 ፊትን መለሰ
 ልብሱን ቀደደ
 ሽቱን አሸተተ።
 አልማን አጣፈጠ
 አለንጋን ያዘ።
 መርከብን ሰበሩ።
 በትርን ያዙ
 ነገርን ለዩ
 ወፍጮን ሰበሩ
 ፍላጸን ገተረ።
 እንጨትን ተሸክመ
 ቡቃያን አበቀለ
 ግብርን አጎደለ
 ልጁን ተቆጡ
 እግርን አሰናከሉ
 የታመመን ጎበኙ
 ንደኛውን ወደደ
 ፊቱን ተከናነበ
 አፍን ገለጠ
 አምባርን ሰበረ
 አፍንጫን ደስ አሰኘ
 ክንፍን ሰበረ።
 ወፍን ገደለ
 ገደልን ወረደ

ፈከረ መጽሐፈ
 ሰትዩ ፃዕፈ
 አኅዘ መትከፈ
 ኮነነ እልፈ
 ተከድነ አጽፈ
 ሕንባበ ነገፋ
 ነግደ ተወክፋ
 ጸምረ ነጸፋ
 ድኩመ አዕርፈ
 እግረ አእቀፋ
 ፍኖተ ጎለፋ
 መልሐ ሰይፎ
 አኅዘ ሞፀፎ

መጽሐፍን ተረጎመ
 ጉሽን ጠጣ
 ጫንቃን ያዘ
 ወገንን ገዛ
 አጽፍን ለበሰ
 ፍሬን አረገፋ
 እንግዳን ተቀበሉ
 ግምጃን አነጠፋ
 የደከመን አሳርፈ
 እግርን አሰነካከሉ
 መንገድን ሄዱ
 ሰይፋን መዘዘ
 ወንጭን ያዘ

ምሳሌ ግሥ

በሰናሰለ ንዴት ተሞቅሐ። በችጋር ሰንሰለት ታሠረ።
 ማኅተመ ጥበብ በዕደ ቃሉ ፈትሐ። የጥበብን ማኅተም በቃሉ ዕጅ ፈታ።
 ሰይፈ ጸሎት እምቀቀበ ቃሉ መልሐ። ጸሎት ሰይፍን ከአርት ቃሉ መዘዘ።
 በእግረ ልቡ ፍኖተ ጥበብ ተመርሐ። በልቡ እግር የጥበብን መንገድ ሄደ።
 እምፍኖተ ዕበድ ውስተ ፍኖተ ጥበብ ነበሐ። ከሰንፍና መንገድ ወደ ጥበብ መንገድ ተመለሰ።
 ፍኖተ ትምህርት ጸሃ። ትምህርት መንገድን ጠረገ
 ልብሰ አሚን ተሞጥሃ። ሃይማኖት ልብሰን ተጎናጸፈ።
 እምፃለመ ሥርናይ በመስፄ ሥርየት ክርዳደ ጋጢንት አስተናጽሐ።
 ከዓለም ስንዴ በመሽን ይቅርታ እንክርዳድን አነጸ።

በዕደ ቃሉ ቀርነ ሰባሐ ነፍሐ። በቃሉ ዕጅ ምስጋና ነጋሪትን መታ።
 ውስተ ምድረ ልቡ ደብተራ አእምሮ ተከለ
 በልቡ ምድር ውስጥ እውቀት ድንኳንን ተከለ።

ርዕሱ ነፍሱ አክሊለ ማህለ ነፍሱ ተቀጸለ። የነፍሱ ራስ የነፍሱ ይቅርታ ዘውድን ተቀዳጀ።

እመትክፈ ልቡ አርፀተ ቂም አቅለለ። ከልቡ ትክሻ ሽክም ቂምን አቀለለ።

በሰሌዳ እግሩ ፊደለ ቀኖት ተሥዕለ። በእግሩ ብራና የችንካር ፊደል ተጸፈ።

ሊበተ ኅሊና በቅብዓ

አጥፍኦ ካህደ
ፈነወ እደ
ፍኖተ ነገዱ
ባሕረ ኬዱ
ኪዳነ ተካየዱ
አልሀቀ ወልደ
ዐደወ ፈለገ
አስተጋብኦ ዘውገ
ኖላተ ነሰገ
ምሉዓ አንተገ
በትረ ገደገ
ፀዐነ አድገ
ሕገ ሐገጉ
ዕጣነ አዕረጉ
ጽሩየ ሐመጉ
አምላክ ተዛወጊ
ነሠተ ሕጎ
ረሐነ አድጎ
ገጸ ሜጠ
ልብሰ ሰጠጠ
አጼነወ ሠግላጠ
ልሱሐ አፅዐጠ
አጎዘ ሰውጠ
ሐመረ ቀጥቀጡ
በትረ ጸበጡ
ነገረ ፈለጡ
ሰበረ ማኅረፀ
ወሰቀ ሐፀ
ያረ ዕፀ
አሥረፀ ሠርፀ
ጸባሕተ አኅፀፀ
አጽቀ ገሠፁ
እግረ አእቀጹ
ድውየ ሐወጹ
አፍቀረ ቢጸ
ተገልበበ ገጸ
ከሠተ አፈ
ቀጥቀጠ አውቃፈ
አስተፍሰሐ አንፈ
ሰበረ ክንፈ
ቀተለ ያፈ
ወረደ ጸድፈ

ክህደትን አጠፋ።
እጅን ላከ።
መንገድን ሄዱ
ባሕርን ረገጡ።
መሐላን ተማማሉ
ልጅን አሳደገ።
ወንዝን ተሻገረ።
ወገንን አከማቸ።
ደጅን ቆለፈ።
የመላን አጎደለ
በትርን ጣለ።
አህያን ጫነ።
ሕግን ሠሩ / ደነገጉ።
ዕጣኑን አሳረጉ።
ጥሩውን አደፈረሱ
አምላክን ለምኝ
ሕጉን አፈረሰ።
አህያውን ጫነ
ፊትን መለሰ
ልብሱን ቀደደ
ሽቱን አሸተተ።
አልጫን አጣፈጠ
አለንጋን ያዘ።
መርከብን ሰበሩ።
በትርን ያዙ
ነገርን ለዩ
ወፍጮን ሰበሩ
ፍላጸን ገተረ።
እንጨትን ተሸከመ
ቡቃያን አበቀለ
ግብርን አጎደለ
ልጁን ተቆጡ
እግርን አሰናከሉ
የታመመን ጎበኙ
ጓደኛውን ወደደ
ፊቱን ተከናነበ
አፍን ገለጠ
አምባርን ሰበረ
አፍንጫን ደስ አሰኘ
ክንፍን ሰበረ።
ወፍን ገደለ
ገደልን ወረደ

ፈከረ መጽሐፈ
ሰትየ ዓዕፈ
አጎዘ መትከፈ
ኮነነ እልፈ
ተከድነ አጽፈ
ሕንባበ ነገፋ
ነግደ ተወክፋ
ጸምረ ነጸፋ
ድኩመ አዕርፊ
እግረ አእቀፋ
ፍኖተ ጎለፋ
መልሐ ሰይፎ
አጎዘ ሞፀፎ

መጽሐፍን ተረጎመ
ጉሽን ጠጣ
ጫንቃን ያዘ
ወገንን ገዛ
አጽፍን ለበሰ
ፍሬን አረገፋ
እንግዳን ተቀበሉ
ግምጃን አነጠፋ
የደከመን አሳርፈ
እግርን አሰነካከሉ
መንገድን ሄዱ
ሰይፋን መዘዘ
ወንጭፋን ያዘ

ምሳሌ ግሥ

በሰናሰለ ንዴት ተሞቅሐ። በችጋር ሰንሰለት ታሠረ።
ማኅተመ ጥበብ በዕደ ቃሉ ፈትሐ። የጥበብን ማኅተም በቃሉ ዕጅ ፈታ።
ሰይፈ ጸሎት እምቀቀበ ቃሉ መልሐ። ጸሎት ሰይፍን ከአፍት ቃሉ መዘዘ።
በእግረ ልቡ ፍኖተ ጥበብ ተመርሐ። በልቡ እግር የጥበብን መንገድ ሄደ።
እምፍኖተ ዕበድ ውስተ ፍኖተ ጥበብ ነስሐ። ከሰንፍና መንገድ ወደ ጥበብ
መንገድ ተመለሰ።

ፍኖተ ትምህርት ጸሃ።
ልብሰ አሚን ተሞጥሃ።
እምባለመ ሥርናይ በመስፄ
ሥርየት ክርዳደ ኃጢአት
አስተናጽሐ።

ትምህርት መንገድን ጠረገ
ሃይማኖት ልብሰን ተጎናጸፈ።

ከዓለም ስንዴ በመሸን ይቅርታ
እንክርዳድን አነጸ።

በዕደ ቃሉ ቀርነ ስባሔ ነፍሐ።
ውስተ ምድረ ልቡ ደብተራ
አእምሮ ተከለ

በቃሉ ዕጅ ምስጋና ነጋሪትን መታ።

በልቡ ምድር ውስጥ እውቀት
ድንኳንን ተከለ።

ርዕሰ ነፍሱ አክሊለ ማህለ
ነፍሱ ተቀጸለ።

የነፍሱ ራስ የነፍሱ ይቅርታ
ዘውድን ተቀዳጀ።

እመትክፈ ልቡ አርዑተ
ቂም አቅለለ።

ከልቡ ትክሻ ሸክም ቂምን አቀለለ።

በሰሌዳ እግሩ ፈደለ
ቀኖት ተሥዕለ።

በእግሩ ብራና የችንካር
ፊደል ተጻፈ።

ሲበተ ገሊና በቅብዓ

ተስፋ አጥለለ	አሳብ ሽበትን በተስፋ ቅባት አለመለመ።
እግረ ሕይወቱ ደብረ ገልፈት ተልዕለ።	ሕይወት እግሩ የሞት ተራራን ከፍ ከፍ አለ።
ሰብእናከ ሥፍ ታሕተ እርዘ ደዌ አጽለለ።	ወፍ ሰውነትህ ከደዌ ዛፍ በታች ተጠጋ።
ታቦት ልቡ በወርቀ አሚን ቀፈለ።	ታቦት ልቡን በሃይማኖት ወርቅ ለበጠ።
በእደ ሥርየት ጥቅመ ኃጢአት አንገሰ።	በሥርየት ዕጅ ኃጢአት ግምብን አፈረሰ።
በእግረ ልቡ ገዳመ ጸሎት ዒለ። እርዘ ሕይወቱ በማገዜ ሞት ተገዝመ።	በልቡ እግር ጸሎት ምድረ በዳን ዞረ። ዛፍ ሕይወቱ በሞት ምሳር ተቆረጠ።
በዕደ ልቡ ፈትለ ሃይማኖት እነመ።	በልቡ ዕጅ ሃይማኖት ፈትልን ፈተለ።
አፈ ጸላኢ ጎብስተ መቅሠፍት ተፍለመ። ልስሐተ ልቡ በዜወ ጥበብ ቀሠመ።	የጸላት አፍ መቅሠፍት እንጀራን ጎረሰ። አልማ ልቡን በጥበብ ጩ አማፈጠ።
ውስተ ጽርሐ ቃሉ ሠርዌ ሰባሌ አቀመ።	በቃሉ ቤት ውስጥ ምስጋና ምሰሶን አቀመ።
ፀርከ ፈርዖን ውስተ ባሕረ ሥቃይ ተሠጥመ።	ፈርዖን ጸላትህ በሥቃይ ባሕር ውስጥ ሠጠመ።
በዕደ ልቡ ዘፈረ ሃይማኖት ገሠሠ።	በልቡ ዕጅ የሃይማኖትን ዘርፍ ጸሰሰ።
ወይነ ኃይል እምድረ	ኃይል ወይንን ከምድር ሥጋው አፈለሰ። ሥጋው አፍለሰ።
ዲበ ኮከሐ ልቡ ማሕፈደ ሰላም ጌረሠ።	በልቡ አለት ላይ የፍቅር ግምብን ሠራ።
በእግረ ልቡ ገዳመ አሚን ጌሠ።	በልቡ እግር የሃይማኖት ምድረ በዳን ገሠገሠ።
እግረ ሰብእናሁ ሐቅለ ገዴት ወፈረ።	ሰውነቱ እግር ችጋር ምድረ በዳን ተሰማራ።
በመቅከፈ ልቡ አርቡተ አእምሮ ሶረ።	በልቡ ትክሻ እውቀት ቀምበርን ተሸከመ።
ዓይነ ሰብእናሁ መልክዐ ገልፈት ነፀረ።	ሰውነቱ ዓይን የሞት መልክን አየ።
በኩርናና መዊእ ላሕመ ኃጢአት ሰበረ።	በማሸነፍ ክርን ኃጢአት ላምን ሰበረ።

በእግረ ልቡ ገዳመ ሰላም ወፈረ።	በኃሳቡ የፍቅርን ዱር ተሰማራ።
በእግረ ሕይወቱ ፍኖተ ጥበብ ሐረ።	የጥበብን መንገድ ሄደ።
ዕብነ ሚመቱ ውስተ ባሕረ	ሹመቱ ደንጊያ በመሻር ባሕር
ሰዕርት ተወግረ።	ውስጥ ተጣለ።
እምድረ ሥጋው ዕብነ መቅሠፍት አንኮርኮረ።	ከምድር ሥጋው መቅሠፍት ደንጊያን ፈነቀለ።
በዕደ ቃሉ ከርቤ ጸሎት ዐረረ።	በቃሉ ዕጅ ጸሎት ሽቱን ለቀመ።
እምገራህተ ወንጌል ከላሰስተ ምግባር ሶረ።	ከወንጌል እርሻ በጎ ሥራ ነዶን ተሸከመ።
በክሣደ ልቡ ባዝግና ሃይማኖት አነቀ።	በልቡ አንገት ሃይማኖት የወር ማርዳን አሠረ።
በሐቄ ልቡ ሰይፈ አሚን ዐወቀ።	በልቡ ወገብ ሃይማኖት ሰይፍን ታጠቀ።
እምልቡናሁ ሰማይ ፀሐየ ሰላም አሥረቀ።	ከልቡናው ሰማይ ፍቅር ፀሐይን አወጣ።
ልቡናሁ ሕፃን በሐሊበ ጥበብ ልህቀ።	ሕፃን ልቡናው በጥበብ ወተት አደገ።
በዕደ ልቡ ቀሥተ ምግባር ወሠቀ።	በልቡ ዕጅ ምግባር ቀሥትን ገተረ።
በበትረ ሥርየት ባሕረ ኃጢአት ሠጠቀ።	በሥርየት በትር ኃጢአት ባሕርን ሰነጠቀ።
ቁረተ ዕበድ በእሳተ ጥበብ አስተማወቀ።	ሰንፍና ብርድን በጥበብ እሳት አማገጥ።
ተክለ ሃይማኖት ሊቅ መጽሐፈ አእምሮ አንበበ	ሊቅ ተክለ ሃይማኖት እውቀት መጽሐፍን አንበበ።
እምላክ በሐብለ ፍቅረ ሰብእ ተሰሕበ።	እምላክ በሰው ፍቅር ገመድ ተሳበ።
ሰማይ ሕይወቱ ደመና ገልፈት ተገልበበ።	ሕይወቱ ሰማይ ሞት ደመናን ተሸፋፈነ።
ጉርጌ ሰብእናሁ ወይነ ንደት ሰረበ።	ችጋር ወይንን ጠጣ/ማገ።
አንበሳ አርያም ክርስቶስ በጎዝእተ መስቀል ሰከበ	የሰማይ አንበሳ ክርስቶስ በመስቀል መደብ ተኛ።
በሐቄ ልቡ ሰይፈ አሚን ቀነተ።	በልቡ ወገብ ሃይማኖት ሰይፍን ታጠቀ።
እምፍናተ ሥጋ ዕብነ መከራ አለተተ።	ከሥጋ መንገድ መከራ ደንጊያን አስወገደ።
በዕደ አሚን ማገፈደ ኑፋቄ ነሠተ።	በሃይማኖት ዕጅ መጠራጠር ግምብን አፈረሰ።
ወርቀ ሰብእናሁ ተፈትነ።	ወርቅ ሰውነቱ ተፈተነ።
ሠረገላ ጸሎት ተፅዕነ።	በጸሎት ሠረገላ ተማነ።
በገራህተ ልቡ ሕጠተ አእምሮ ዘርዓ።	በልቡ እርሻ የእውቀት ቅንጣት ፍሬን

በመጥባሕት ቃሉ በገፅ ማገሌት ሦሀ። በሾተል ቃሉ ማገሌት በግን አረደ።

ማኅፈደ ኃጢአት ገፍትአ ኃጢአት ግምብን ገለበጠ።
ማዕድን ሠራ። ማዕድን ሠራ።
አፈ ጸላኢ ገብስተ መቅሠፍት በልዑ። የጸላት አፍ መቅሠፍት እንጀራን
በላ። የጥበብ መጋረጃን ገለጸ።
በዕደ ቃሉ መንጥላዕት ጥበብ ቀልዐ። ልቡናው ሰማይ ጥበብ
ሰማይ ልቡናው ደመና ደመናን ጋረደ።
ጥበብ አንጦልዐ።

በዕደ ቃሉ ቀርነ ሰባሌ ጠቅዐ። በቃሉ ዕጅ የምሥጋና መለከትን ነፋ።
ሐሊበ ጥበብ ተወግዐ ጥበብ ወተትን ተጋተ።
ዝሩአን መታን ውስተ የተዘሩ መታን ወደ ጉባኤ ትንሣኤ
ጉባዔ ትንሣኤ አስተጋብአ። ለበሰበ።

መድኃኔ ዓለም መምህር መንግሥተ ሰማያት ሰበከ።
መምህር መድኃኔ ዓለም መንግሥተ ሰማያትን አስተማረ።

በሰይፈ ሕማሙ ማዕሠረ በሕማሙ ሠይፍ የሞት
ሞት በተከ። ማሠርያን ቆረጠ።

ትንሣኤ ማዕበል ባሕረ ሲሦል ሆከ። ሲሦል ባሕርን አወከ።

በተወከፎ ሕማም በሕማም በመቀበል የኃጥዓንን
ነፍሳት ኃጥዓን ማህረከ። ነፍስ ማረከ።

ጸበለ ሕይወቱ በነፋስ ሕይወቱ ትቢያ በሞት ነፋስ
ሞት ተዘርወ። ተበተነ።

ጽርሐ ሣህለ ነፍስ አተወ። የነፍስ ይቅርታ ቤትን ገባ።

በመድሎተ ልቡ ወርቀ ሃይማኖት ወርቅን መዘነ።
ሃይማኖት ደለወ።

በአንፈ ልቡ ከርቤ በልቡ አፍንጫ ምጋራት
ምግባራት አጸነወ። ሽቱን አሸተተ።
ለየ ምግባራት ተሠርገወ። ምግባራት ግምጃን ተሸለመ።
በሐመረ እሚን ባሕረ በሃይማኖት መርከብ ባሕረ እላትን
እሳት ዐደወ። ተሻገረ።

በእደ ነፍሱ በትረ በነፍስ ዕጅ የነፍስ ይቅርታ
ሣህለ ነፍስ አጎዘ። በትርን ያዘ።

እግረ ሕሊናው በዕፍረተ ሕሊና እግሩን በጥበብ ሽቱ አሸ።
ጥበብ መዝመዘ።
ከርቤ ምግባራት በአንፈ

ልቡ አምዐዘ።

ገዐ ሰብእናው በኩናተ ንዴት ተረገዘ።
ትርሲተ ምግባር ተረሰየ።

ዓይነ ሕይወቱ መልክዓ ሃልፈት ርዕየ።

ተክለ ሃይማኖት ወይን ማየ ጥበብ ተሰቅየ።

አፈ ሰብእናው ንብስተ መከራ ተሴሰየ።

በእግረ ልቡ አርእስተ አቃርብት ኬደ።

ገዳመ ልቡ በእሳተ ፍቅር አንደደ።

በእግረ ልቡ ፍኖተ ጥበብ ገለፈ።

በነፋስ አሚን ቆጽለ ኑፋቄ አንገፈ።

በእግረ ልቡ ፍኖተ ጥበብ ገለፈ።

ፀበለ ሕይወቱ በነፋስ ሃልፈት ተነግፈ።

በረቀ ልቡ ፊደለ አእምሮ ረሐፈ።

በጽርሐ ልቡ ዘርቤተ ሰላም ነጸፈ።

በሐፀ ንዴት ተነድፈ። ፀበለ ሕይወቱ በነፋስ
ሃልፈት ተነግፈ።

አካለ ሰብእናው

ምግባራት እግንን በልቡ አፍንጫ አሸተተ።

ጎን ሰውነቱ በችጋር ጦር ተወጋ። ምግባር ሽልማትን ተሸለመ።

ዓይነ ሕይወቱ የሞትን መልክ አየ።

ወይን ተክለ ሃይማኖት ጥበብ ውሀን ጠጣ።

አፍ ሰውነቱ መከራ እንጀራን ተመገበ።

በልቡ እግር የጊንጦችን ራስ ረገጠ።

ዱር ልቡን በፍቅር እሳት አቃጠለ።

በልቡ እግር የጥበብን መንገድ አለፈ።

በሃይማኖት ነፋስ መጠራጠር ቅጠልን አረገፈ።

በልቡ እግር የጥበብን መንገድ አለፈ።

ትቢያ ሕይወቱ በሞት ነፋስ ተጸረገ።

በልቡ ብራና እውቀት ፊደልን ጸፈ።

በልቡ ቤተ ንጉሥ የፍቅር ምንጣፍን አነጠፈ። በችጋር ፍላግ ተወጋ።

ትቢያ ሕይወቱ በሞት ነፋስ ተጠረገ።

ሚላተ ንዴት ተዐጽፈ። አካል ሰውነቱ ችጋር ግምጃን ተጎናጸፈ።
እግረ ሰብእናሁ በዕብን መከራ ተዐቅፈ። እግር ሰውነቱ በመከራ ድንጊያ ተሰናክለ።
ዕብን ሕይወቱ በሞፀፈ ጎልፈት ተወፀፈ። ደንጊያ ሕይወቱ በሞት ወንጨፍ ተወነጨፈ።

ተመኩሳይያን [ሞክሼዎች]

ተመኩሳይያን ማለት ሞክሼ ተመሳሳይ ስም ያለው ማለት ነው። የግሁም አወጣጥ ተመኩሳይ ሞክሼ ሆነ ከሚል ግሥ የተገኘ ነው። ይህም ግሥ ሲበዛ ተመኩሳይያን ወይንም ተመኩሳስያን የሚሉም አሉ። ሆኖም ተመኩሳይያን የሚለውን ለዚህ ክፍል ትምህርት ተወስዷል። እንግዲህ ከዚህ ቀጥሎ የምናየው አንድ ግሥ ከአንድ በላይ ትርጉም ኖሮት በተለያዩ ንባቦች የተለያዩ ትርጉሞች መሥጠታቸውን ነው። ይህንም ማወቅ የሚረዳው መጻሕፍትን ስናነብ የአባባሉን ትክክለኛ ትርጉም መረዳት እንድንችል ነው። ምሳሌዎቹ በዝርዝር እንደሚከተለው ቀርበዋል።

ሠርሐ አቀና አሰላ። አቀና አሰላ።
ተሰክል ኀበ እግዚአብሔር እመ ይሄርሐን ፍኖተነ እንተ ነሐውር ውስቴታ ንሕነ።
ሠርሐ ሰራ ደከመ። ይሰርህ እስከ ያገርር ተያፍኒሁ። ንዑ ኀበየ ኩልክሙ ሥሩሐን ወክቡዳነ ያር።
ሰብሐ አመሰገነ። ወይሴብሐ ለስሙ በትፍሥሕት። [መዝ. ፻፵፱፡፫]
ሰብሐ ሰባ። ዘሰብሐ ትጠብሐ ወትበልዑ ወባሕቱ ኢረዐይክሙ አባግዕሁ።
ነስሐ ተፀፀተ። መሐለ እግዚአብሔር በጽድቅ ወኢይስሕ [መዝ. ፻፲፡፩]
ነስኅ ሸተተ ከረፋ። እራኢ ንስኅተ ሥጋየ ከመ ብሕባሔ አንበሳ [ኢዮብ. ፮፡፮]

ጸብሐ ገበረ መባ ሠጠ። እለ ፍሬ ይጽብሐ ለቅዱሳት አብያተ ክርስቲያናት።
ጸብሐ ነጋ። እንተ ጸብሐት ኢትወልጥ ዐርከ።
መሰለ በምሳሌ ተናገረ። ይሚስሉ ላዕሌክሙ ምሳሌ።
መሰለ መሰለ። ይመስሉ ዝንቱ ወልድ ለመቢት።
ዐቀመ ፈጸመ። ወይዳቅም ቃሉ በውስተ ፍትሕ። [መዝ. ፻፲፪፡፩]
አቀመ መለሰ። አቀውም ገጽየ ላዕለ ይእቲ ነፍስ።
ፈፀመ ጨረሰ። ኩሉ ዘነበብኩ ላዕለ ዔሊ ወላዕለ ቤቱ እእገዝሂ ወኢፈጽም።
ፈፀመ ለጎመ ዘጋ። ፈፀመ አፈ አናብስት።
ፈፀመ ዘጋ። ከመ ይፈጽም አናቅጂሃ
ዐሠረ አሰረ። የአስሩ ያረ ዐቢየ [ማቴ. ፳፫፡፩]
ዐሠረ አሥር አንድ ሰጠ። አሥራተ ይኤሥር።
ኀለየ አሰበ። አብድ ይትናገር በዕበድ ወልቡ ከንቶ ይኒሉ።
ኀለየ ዘፈነ። ኀልዩ ለእግዚአብሔር በጸናጽል።
ላኅላኅ ራሰ። ይቡሰ ኀብስተ በማይ አላኅልገ።
ላኅላኅ ላላ ሰበ ይከውን አውታረ መሰንቆ ልኅሉኅ ይጠፍእ ቃናሁ።
ላኅላኅ ራሰ በእንተ ልኅላኒ ሕሊናሁ ወአኮሰ በእንተ ድካሙ ሥጋሁ።
ላኅላኅ ዛለ እሉ አገው ኮኑ ልኅሉኀን።
ለስሐ አልግ ሆነ። ወእመሰ ጌው ለስሐ በምንት እንከ ይቲስም እንዳለ። [ማር. ፱፡፱]
ለስሐ ከንቱ ሆነ። ትለስሕ ምክርሙ ለጠቢባን።
ለስሐ አስነወረ። ዘነበበ በከመ ረከበ ያለስሕ ርእሶ።
ለስሐ ደከመ። እግዚአብሔር ያልስሕክሙ አ አጋንንት።
መልኅ አወጣ። ለእመ ዓይንከ ዘየግን ታስሕተከ ምልኅ ወገድፋ።
መልኅ ምግባር ሠራ። አልቦሙ ምልኅ ወኢ ሃይግናት።
ረስሐ አደፈ። ልብሱ ለእመ ረስሐ ኢየገጽብ።
ረስሐ ረከሰ። አሉ ሉቱ ዘእርሱ ሥጋሁ በፍትወተ ዝሙት።
ረስሐ ዛገ። ብሩር ርሱሕ።
ረስሐ በደለ። ወዘሰ ተተለ ረስሐ ወእቱ

ቆልቆለ ወረደ።
 ቆልቆለ ዘቀዘቀ።
 ቆልቆለ ፈሰሰ
 ተክለ ተክለ።
 ተክለ ከፈለ።
 ተክለ ተካ።
 ከለለ አመሰገነ።
 ከለለ አጠረ ጋረደ።
 ከለለ ከበበ።
 ከለለ ቆረጠ።
 ገደለ ገደለ።
 ገደለ ጠነባ።
 ጸለለ ሠፈፈ።
 ጸለለ ጋረደ።
 ጸለለ ሠወረ።
 ጸለለ ሸፈነ።
 ኀተመ ጸፈ።
 ኀተመ አጠፋ።
 ኀተመ አከበረ።
 ኀተመ ቀባ።
 ኀተመ አጠቆረ።
 ኀተመ በሳ።
 በመርፍዕ።
 ኀተመ ጨረሰ።
 ኀተመ ቆጠረ።
 ለኀመ ለኀመ።
 ሎቶን ልጓመ።
 ለኀመ ዘጋ።
 ዝናሞ።

ንበር ምስሌን እስመ መስየ
 ወተቆልቆለ ፀሐይ።
 ወሰቀልዎ ለጴጥሮስ ቁልቁሊተ።
 ጊዜ ተቆልቆለ ደመ ገበክ መብረቅ
 ዜናክ ተሰምዐ በዐረብ መሠርቅ።
 ተክሉ ወይን ወዘርኡ
 ገራውህ።
 ዘሠረቀ ላሕመ ይተክል
 ህየንተ።
 ላሕመ ለእመ ወግኦ ዘካልዑ
 ወሞተ አበ ላሕመ ይተክል ሉቱ።
 ወይኬልልዎ ለመድኃኒ ዓለም።
 ወክሉል ዓውዶ በእሳት።
 ዘይኬልለክ በሣህሉ
 ወበምሕረቱ።
 ወክሉልዎ ክሣዶ።
 ወመላእክቲሁኒ ገደሉ
 ለሕዝብ።
 ኀበ ሀሎ ገደላ ህየ ይትጋብኡ
 አንጾርት።
 ወመንፈሰ እግዚአብሔር
 ይጸልል መልዕልተ ማይ።
 ናሁ ደመና ብሩህ ጸለሎም።
 ይጸልለክ በገበዋቲሁ።
 ወተጸለለ ልቦሙ
 በኢያእምሮ።
 ወኀተሞ ዳንኤል ለዝንቱ
 መጽሐፍ።
 በምጽአትክ ተኀትመ አበሳ።
 [መልክአ ኢየሱስ ለኩርናኢክ]
 ወሐተሞ እግዚአብሔር አብ
 ለወልድ።
 ወይትኀተም ታቦት በሚሮን።
 አሌ ሎን እለ ተኃትማ
 ዘባናቲሆን ወእንግድዓቲሆን።
 ኢትኀትሙ አባለክሙ

ኢይፃኡ እምቤተ ክርስቲያን
 ዘእንበለ ይኀትም ካህን።
 ወኀትም ወርቀ ዘቦኦ ለቤተ
 እግዚአብሔር።
 ወናሁ ለአፍራስኒ ንወዲ
 ወለኀመ ሰማየ ክመኢየሀብ

ሄመ ሾመ።
 ንዋዩ።
 ሄመ አደረገ።
 ሄመ ገለጸ።
 ቀሠመ ለቀመ።
 ቀሠመ አጣፈጠ።
 ቀደመ ቀደመ።
 ቀደመ ጀመረ።
 ቀደመ ጀመረ
 ቆመ ቆመ።
 ቆመ ጸና።
 ቆመ ተተካ ነገሠ።
 ጸልመ ጨለመ።
 ጸልመ ጠቆረ።
 ፈፀመ ጨረሰ።
 ፈፀመ አፈነ/ለኀመ።
 ፈፀመ ሸፈነ።
 ፈፀመ ዘጋ።
 ፈፀመ ደፈነ።
 ተግኀሠ ሄደ ፈቀቅ አለ።
 ተግኀሠ ሸሸ።
 ገሐሠ ገባ።
 ገሐሠ ተመለሰ።
 ገሐሠ አነሣ።
 ሐሥረ ኀሰቆለ።
 ሐሥረ ጠፋ።

ሄሞ ለዮሴፍ ዲበ ኩሉ
 ለሰዶምኒ ወገሞራ ሄሞሙ
 አርዓያ ደይን።
 ወውስተ ፀሐይ ሄመ ጽላሎቶ
 [መዝ. ፲፱፡፩]
 ወለእመኒ ቀሠምክ ዓዕደ
 ወይንክ ኢታስተናጽ ሕድግ ለግድር።
 ወእመሰ ጌው ለሲሐ በምንት
 ይቁስውምዎ።
 ሐሩ ቅድሚያ ቅድመኒ አነኒ
 እተልወክሙ።
 ቀደመ ተምህሮ መጽሐፍ።
 ቀዳሚሃ ለጥበብ ፈሪሃ
 እግዚአብሔር። [መዝ. ፻፲፩፡፲]
 እቀውም ቅድሚክ ወአስተርኢ
 ለክ። [መዝ. ፭፡፫]
 ወትቀውም እዴየ በኩነኔየ።
 ሰሎሞን ቆመ በመንበረ
 አቡሁ።
 ወጽልመት መልዕልተ ቀላይ።
 ድምድማሁ ድሉል ወጸሊም
 ከመ ቋዕ።
 ግብረ ዘወሀብከኒ ፈጸምኩ።
 ኢትፍዕም አፋሁ ለላሕም ሶበ
 ታከይድ እክለክ።
 [ዘዳ. ፳፭፡፩፤ ፩ቆሮ. ፱፡፱]
 ወገጽ ዘፍጽም በጽልመት።
 እስመ ቆመ ንጉሠ ባቢሎን
 ከመ ይፍጽም አናቅጸሃ
 ለኢየሩሳሌም።
 ፈፀሙ አናቅጸ በዓት።
 ፈፀሙ እዘኒሆሙ።
 ወተግኀሠ ውስተ ደብር
 ባሕቲቶ።
 ተገኀሥ እምእኩይ ወግበር
 ሠናየ። [መዝ. ፴፬፡፲፬]
 ወአልቦ ዘእግሐሰኒ ውስተ
 ቤቱ።
 ገሐሥ ወንበር ዝየ።
 ወእግሐሱ ዘተርፈ ፍተታተ።
 [ማቴ. ፲፬፡፭]
 ሐሥሩ ወረኩሱ
 በምግባሪሆሙ። [መዝ. ፲፬፡፩]
 ወአሐሥሮሙ ለጸላእቱ።

ሐሥረ ወደቀ። [መዝ. ፹፱፡፳፫]
 አንተ አሕሠርኮ ለዕቡይ ከመ
 ቅቱል። [መዝ. ፹፱፡፫]
 ሐሥረ አፈረ። ምላእ ውስተ ገጽሙ ጎሣረ
 [መዝ. ፹፫፡፲፮]
 ሐረ ሄደ። ሐሩ ወመሐሩ ውስተ ኩሉ
 አጽናፈ ዓለም።
 መሀረ አስተማረ። ንዑ ደቂቅየ እምሀርከሙ
 ፈሪሃ እግዚአብሔር።
 መሐረ ይቅር አለ። ብፁዓን መሐርያን እስመ
 እሙንቱ ይትመሐሩ።
 መሐረ መጸወተ። ወኩሉ አሚረ ይምሕር
 ወይሌቅሕ። [መዝ. ፴፯፡፳፯]
 መሐረ ፈራ። ወበከመ ይምሕር አብ ውሉዶ
 ከማሁ ይምሕርሙ
 እግዚአብሔር ለእለ
 ይፈርሕዎ። [መዝ. ፻፫፡፲፫]
 መሐረ አዘነ። ያምሕሩኒ እሉ ሰብእናሁ
 ግልሶሙ ወአልሶሙ ዘይበልዑ።
 መከረ መከረ። ተማክሩ ሊቃነ ካህናት ከመ
 ይቅትልዎ።
 መከረ ፈተነ። ኢታመክሮ ለእግዚአብሔር
 አምላክክ። [ማቴ. ፱፡፮]
 ሠምረ ወደደ። ሠምረ ልቡ ከመ ያግዕዘነ
 እምቅንየተ
 ሞት መሪር።
 ሠምረ ደስ አለ። ወዘፈነት ወለተ ሄሮድያዳ
 ወአሥመረተ ለሄሮድስ ወለእለ
 ይረፍቁ ምስሌሁ።
 ሠምረ አማረ። ወአዕረገ ለአቡሁ ርዕሶ ዕጣነ
 ወመሥዋዕተ ሥሙረ።
 ሠረረ በረረ። መኑ ይሁበኒ ክንፈ ከመ ርግብ
 እሥርር ወአዕርፍ።
 [መዝ. ፶፡፭፡፮]
 ሠረረ ተወረወረ። ኢትፈርህ እምግርማ ሌሊት
 እምሐፅ ዘይሠርር በመዓልት።
 [መዝ. ፺፩፡፭]
 ሠዐረ ሻረ። ኢይምሰልከሙ ዘመጸእኩ
 እሥግር ኦሪተ ወነቢያተ።
 [ማቴ. ፭፡፲፯]
 ሠዐረ አጠፋ። ወትሥዕር ዝክሮሙ ጎቡረ።
 [መዝ. ፱፡፮]
 ሠገረ ወታደር ሆነ። ወመጽኡ ሠገራት በሌሊት።
 ሥዕረ ለመለመ። ውስተ ብሔር ሥዑር ህየ
 የጎድረኒ። [መዝ. ፳፫፡፪]
 ሥዕረ ፈወሰ አዳነ። ተሥዕርኪ እምደዌኪ።

ቀተረ ዘጋ ቆለፈ። ዕዕው ኖጋተ ወቀትሩ።
 ቀተረ ቀትር ሆነ። ይጸልለክ እምፀሐየ ቀትር።
 ቀተረ ቸነከረ ሰቀለ። ዘበዮርዳኖስ ተጠምቀ
 ወዘበመስቀል ተቀትረ።
 ቀተረ ሸተተ። ወኢትደምሩ ውስቴቱ ዕጣነ
 ዘካልዕ ቅታሬሁ።
 አሠረ አሠረ። ወአሠሮ ፲፻ተ ዓመተ።
 ዐሠረ ካሥር አንድ ሰጠ። ዐሥራተ ይዴሥር።
 አስተሐቀረ አቃለለ ናቀ። ወአንትመብ ታስተሐቅሩኒ።
 አስተሐቀረ አቃለለ። ናሁ አስተሐቀርክ ወሐሰተ
 ነገርክኒ።
 አሥገረ አጠመደ። ዘሠርዓ መሥገርተ ውእቱ
 ይሠገር ቦቱ።
 አሥገረ አሻገረ። አሥገረኒ እምባሕረ ኃጢአት።
 አውተረ አዘወተረ። ሀበነ ዘወትር ጸሎተነ።
 አውተረ ተጋ። አውተረ ጸልዮ።
 አውተረ ዘረጋ። ኢታውቅር እዴክ ለእንተ
 ኢኮነ እንቲአክ።
 አግመረ ቻለ። ዘያገምር ኩሉ ወኢያገምሮ
 መካን።
 አግመረ ገዛ ወረሰ። ይፈቅዱ ያግምርዋ ለምድር
 ባሕቲቶሙ።
 አግመረ ተሸከመ። ሰማይ ወምድር ዘኢይክሉ
 አግምሮቶ በላዕሌኪ ተገምረ።
 ወገረ መታ። ዘአልቦ ኃጢአት ለይገራ
 በዕብን።
 ወገረ ዕጣን አሳረገ። ይወግር ዕጣነ ለአማልክት።
 ወገረ ጣለ። ወገሮ ውስተ እሳት።
 ወገረ ወረወረ። ወተአተተ እምኔሆሙ መጠነ ሙጋረ
 ዕብን።
 ደገረ -መረቀ። በአፋሆሙ ይድገሩ ወበልቦሙ
 ይረግሙ። [መዝ. ፳፪፡፱]
 ደገረ ፈታ። ዘደገረ ብእሲቶ ወሐረ
 ካልእተ ዘመወ።
 ደገረ አዘዘ ፈቀደ። ሙሴስ በከመ እከየ ልብክሙ
 ደገረክሙ ትጎድጉ
 አንስቲያክሙ።
 ገብረ አደረገ። ንፈቅድ ትግበር ለነ
 ዘሰአልናክ።
 ገብረ ፈጠረ። በቀዳሚ ገብረ እግዚአብሔር
 ሰማየ ወምድረ።
 ገብረ ሠራ። ሠዱስ ዕለተ ተገበር
 ተግባረክ።
 ጸፈረ ታታ ጠለፈ። ወጽፍሮሁ ከመ ዘርዚቅ።
 ጸፈረ ጎነጎነ። ወጸፈሩ ሐራ አክለለ ዘሦክ።

ጸፈረ ደነደነ።
 ጸፈረ አሠረ።

 ጸፈረ አጠመደ።
 ፈለሰ ወጣ።

 ፈለሰ ተሰደደ።
 ፈለሰ ተነቀለ።

 ፈለሰ ሞተ።
 ሰለሰ አለፈ።

 ሠረቀ ሠረቀ።
 ሠረቀ ተወለደ።
 ሠረቀ ወጣ።
 ሠረቀ ባተ።
 ሰደቀ ሰየ
 ወኢይትነፈቅ።
 ሰደቀ ትላ
 ዐጠቀ ታጠቀ
 ዐጠቀ ነቀነቀ

 ወድቀ ወደቀ
 ወድቀ ጠቆረ
 ወድቀ ገጽከ።
 ጸድቀ ጸደቀ
 ኦሪት።
 ጸድቀ እውነተኛ ሆነ።
 ሕዝብ።
 ርገብ ተራብ
 ርገብ ከፈተ

 ርሕብ ሰፋ

 መነነ ናቀ

 መነነ ጣለ

ጽፋራት በኃጢአት።
 ከመ ሕባኔ ሀብለ ጸፈረ ውስተ
 ከሣድዮ

 ዘክልኤ ፍኖቱ ይወድቅ
 በአሐቲ ወይጸፈር።
 ወአሥመሮ ሂኖክ
 ለእግዚአብሔር ወፈለሰ ውስተ
 ገነት።
 አእምር ከመ ሀለዎ ለዘርእከ
 ፈላሌ ይኩን ውስተ ምድር።
 «እመ ብክሙ ሃይማኖት
 ትብልዎ
 ለዝደብር ፍልስ እምዝየ ገብ
 ከህ ወይፈልሰ።»
 እፈቱ እፍልስ ወአሀሉ ገብ
 ክርስቶስ።
 ፈለሰት መንግሥት ገብ
 ተንባላት።
 ኢትሥርቅ ወኢትሐሱ።
 ሠረቀ በሥጋ እምድንግል።
 ሠረቀ ለነ ፀሐየ ጽድቅ።
 ሠረቀ ለነ ወርታ ቡሩከ።
 ዘኢይሰደቅ ሞህድ

 ሰደቁኒ በአክዋል።
 ወዕጠቆሙ ይፈትሑ ሐራ።
 ወዐጠቆን በኃይሉ ወወድቀ
 ውእቱ ቤት። [መዝ. ፲፮፡፱]
 ወይወድቅ ውስተግብ ዘገብረ።
 ለምንት ተገዝን ወለምንት

 ኢይጸድቅ ሰብእ በገቢረ ሕገገ

 ባህለ ኢሳይያስ ዕድቀ በገብ

 ርገብኩ ወኢያብላዕክሙኒ።
 አርሕብ አፋክ ወእመልአ
 ለከ። [መዝ. ፳፩፡፲]
 ዛቲ ባሕር ዓባይ ወረሐብ።
 [መዝ. ፻፩፡፳፭]
 አንሰ ምኑን በገብ ሰብእ
 ወትሐት በውስተ ሕዝብ።
 [መዝ. ፳፪፡፮]
 ኢትመንነ በእንተ ኃጣውእየ።

ገፀነ አሳደገ
 ገፀነ መገብ
 ገፀነ ጠወረ
 ኮነ ሆነ
 ኮነ ደረሰ
 ኮነ በዛ ተደረገ
 ኮነ ወረደ
 ኮነ ተራብ
 ቀቀበ አስይፍቲሆሙ።
 ኮነ አደረ
 አብርሃም።
 ኮነ ተሸጠ ተለወጠ
 ብሩር።
 ኮነ ተሸመተ
 ብሩር።
 ኮነ ተፈጠረ
 ሰንበት።
 ኮነ አለቀ
 ኮነ ነበረ

ኮነ አረመ ቀጣ
 እግዚእ። [መዝ.]
 ኮነ ተወለደ
 ኮነ ሞተ
 ኮነ ዋለ

ኮነ ነገሠ
 ኮነ በቃ

ኮነ ባቃ
 ንግእ እግዚእ።
 ኮነ ቀረ

ኮነ ተቆጠረ

ኮነ ተገባ

ኮነን ገዛ
 ኮነን ፈረደ
 ደመነ ደመና ሆነ።

ደመነ ጠቆረ።

ማይ ዮጎፅኖ ለዕፅ።
 ትትገፀኒ በሐሊበ አሕዛብ።
 ዮጎፅኖ ለሲበትኪ።
 አምላክ ኮነ ሰብአ።
 ወለትክ ኮነት ለኳኳ።
 ወበወልድኪ ኮነ ሰላም።
 ወኮነ ወልድ እምሰማያት።
 ወኮነ አይሁድ እስከ በልዑ

ወኮነ መላእክት በቤተ

ወኮነ ርእሰ አድግ ለ፻ ሰቅለ

ወኮነ ኩሲሐ ርገብ ለ፻ ሰቅለ

ወኮነ መላእክት በዕለተ

ወኮነ አበዊሃ ለኢየሩሳሌም።
 በፀደ ወይን ኮነ ለሰሎሞን
 በብዔል አሞን። [መጋል
 ፳፡፲፩]

ዛቲ ተግሣጽ ትኩነኒ እምዮም

ወኮነ እምድንግል በሥጋ።
 ወኮነ አቤል በእደ ቃየል።
 ወኮነ ራፋስቲስ እንዘ
 ይትቃተሉ ልሎምና።
 ወኮነ ሳላል ሳዕለ እሥራኤል።
 ወይእቲ ኮነተኒ።
 [መዝ. ፻፲፱፡፱፮]
 ኮንዩ እንከሰ እምይዜሰ ነፍስየ

ወኮነ ከመ እግዚአብሔር
 ፈቀደ።
 ዘኢየሱምን በኦሪት
 ወበነቢያት ይከውን
 እምከሐድያን።
 ኢይከውንከ ታውብብ ብእሲተ
 እኑከ።
 ለኩሉ ነፍስ መኮንን ተኮነኑ።
 ይኬንን ሕያዋን ወመታነ።
 ናሁ ይመጽእ በደመና።
 [ራእ ዮሐ. ፩፡፮]
 መጽሐት ገሐል ይፈስዮ
 ለገጸ ሰብእ ድመኑ።

ፈተነ አሳየ
 ፈተነ አቀለጠ
 ፈተነ ፈለገ
 ፈተነ በረበረ
 ለክዐ ጸፈ
 ለክዐ ጸፈ
 ለክዐ ቸነከረ
 ለክዐ ቀረቀረ
 ለክዐ ቀረጸ
 ሰምዐ ሰማ
 ሰምዐ መሰከረ
 ረሰዐ ረሳ
 ረሰዐ አረጀ
 ተቆጥሶ ተቆጣ
 ተቆጥሶ ናቀ ተጸየፈ
 ተቆጥሶ ደረሰ
 ነቅዐ መነጪ
 ነቅዐ ተሰነጠቀ
 ወግዐ ወጋ
 ወግዐ አጠለለ አጸራ
 ወግዐ ጋተ
 ወግዐ አደፈረሰ አደረቀ
 ጸልዐ ጠላ
 ጸልዐ ቆሰለ

አፍትን ርእሰክ ለካህን።
 [ማር. ፩፡፵]
 ጽሩይ ወፍቱን በእሳት።
 [መዝ. ፲፪]
 ወፈተነ ሳባ ኮሎ ቤታ
 ለራሔል ወኢረከበ
 አማልክቲሁ።
 ምንት አበሳየ ወምንት
 ጌጋይዩ ዘዴገንክኒ ወፈተንክኒ
 ኩሎ ንዋይዩ ምንተ ረከብክ
 እምነ ቆሳቆሰ ቤትዮ።
 ወሶበ ለካዕኮ በጽሕፈት ውእተ
 ጊዜ ያስተርኢ ለክ ክዋኔሁ
 ክሁተ።
 ለካዕክዎ ውስተ መጽሐፍ።
 አእጋሪክ በቅንዋት እለ ተለክዐ።
 ወተለክዐት ሐመር ማዕከለ እብን።
 ጻናር ዘተለክዐ እምትካት በሰሙ
 ለቀግር።
 እዝን ቦሙ ወኢየስምዐ።
 ኢትኩን ሰምዓ በሐሰት ላዕለ
 ቢጽከ።
 ተረሳዕኩ ከመ በግዕ
 ዘተገድፈ። [መዝ. ፻፲፱፡፩]
 ወርዘውኩሂ ወረሳዕኩ።
 [መዝ. ፵፯፡፳፭]
 ወተቆጣዕክዋ ለይእቲ ትውልድ።
 ወእተቆጥሶ ስእለተ ነዳይ።
 ወአጽሐቡ እስከ ተቆጥሶ ለሞት።
 ውእቱ ማይ ዘእሁብ እነ
 ይከውን ውስቲቱ ነቅዓ ማይ
 ዘይፈለፍል ለሕይወት።
 ወአልቦሙ ዘይወዲ ወይነ
 ሐዲሰ ውስተ ዝቅ ብሉይ
 እስመ ያነቅዖ ወይነሂ
 ይትከዐው ወዝቲሂ ይትሐጎል።
 ሶበ ወግአኒ ሦክ
 ቅብዐ ዘይት ውጉእ።
 ሐሊበ ወጋዕኩክመ።
 ትወግዖሙ ለአፍላግከ።
 ያዕቆብሃ አፍቀርኩ
 ወኤሳውሃ ጸላዕኩ።
 ኩሎ ርእሰ እምኔክመ።
 ለሕማም ኢኮነ ሕበጠ
 ወኢኮነ ፅልቦ ዘይመግል።

መለከ ገዛ
 መለከ ሠለጠነ
 ሰበክ አስተማረ
 ሰበክ አዋጅ ነገረ
 ሠበክ ሠራ
 ሰበክ ጣዖት ሠራ
 ባረከ ባረከ
 ባረከ ረገመ
 ለሐኮ ሠራ
 ለሐኮ ፈጠረ
 ለሐኮ አደረገ
 ሀለወ ኖረ
 ሀለወ አለ
 ሐለወ ጠበቀ
 ሐይወ ዳነ
 ሐይወ ኖረ
 ሐይወ ተቀመጠ
 በጸወ ተኛ
 በጸወ አንቀላፋ
 ደለወ መዘነ
 ደለወ ተገባ።
 ደንጸወ ነፈገ።
 ደንጸወ ሳሳ።
 ደንጸወ ቀና
 ደንጸወ ሞክ ተፋጀ
 ደንጸወ ደነቆረ

ከመዝ ይቤ እግዚአብሔር
 ዘኩሎ
 ይመልከ።
 ዘየዐቢ ብርሃን ከመ ይምልክ
 መዓልተ ወዘይንዕስ ብርሃን
 ከመ ይምልክ ሌሊተ።
 እምአሚሃ አገዝ ኢየሱስ
 ይስብከ።
 ወእዘዘ ሙሴ ወሰበክ ውስት
 ትዕይንት እምይእዜ ኢይገብሩ
 መባኢ ዘአሥራት ዘመቅደስ።
 ወሰበክ ላቲ ሕልቀታተ
 ዘወርቅ አርባዕተ ለአርባዕቲገበዋቲሃ።
 ወገብሮ ግልፎ ወሰበኩ።
 ባርክዎሙ ለእለ ይረግሙክመ።
 ወባረክ ኢዮብ ለዕለተ
 ልደቱ።
 ይብሉኑ ልሕኩት ለሐሐኩሁ።
 እደዊክ ገብራኒ ወለሐኳኒ
 [መዝ. ፻፲፱፡፳፫]
 ዘልፈ ንልሐኮ ውስተ አልባቢነ
 ተዘክሮ እግዚአብሔር ወፈሪሃ ስሙ።
 እማንቲሰ ይትሐጎላ ወእንተሰ ትሂሉ።
 ወመብዝሃቶሙ ሀለው እስከ ይእዜ።
 ከንቶ ይተግሁ እለ ይሔልው።
 [፻፳፯፡፩]
 ወሐይወ ወልዱ በይእቲ ሰዓት።
 እመኒ ሐየውነ ለእግዚአብሔር ነሐዩ
 ወእመኒ ሞትነ ለእግዚአብሔር
 ንመውት።
 ወሐይወ አዳም እምድገረ ወለዶ
 ለሴት ጌጃተ ዓመተ።
 ብላዕ ሣዕረ ወልበስ ሣዕረ ወብጽው
 ዲበ ሣዕር።
 ከደኖ ለቀራንብቲክ በብጸወ
 ኃጣውእ።
 ድልዉ በመዳልው ኃጣውኢነ።
 ይደልወን ንፈጽም ኩሎ ጽድቀ።
 ኢትደንጹ ዐይንክ ሶበ ትገብር
 ምጽዋተ።
 ይደነጸ በውስተ ማዕድ።
 ትደነጸ ዐይነ ለእጉሁ።
 በደንጽ ሀለዉ ፩ ለ፩ ።
 እንዘ ድንጽው አዕዛኒሆሙ።

ደንጸው ደነደነ ኢትኩት ድንጽዋን ወድንዙዛን ልብ
 በአሚን።
 ረገዝ ወጋ ረገዝ ገቦሁ ዘየማን በኩናት።
 ረገዝ አቆመመልሕቅ ጣል። ወእምፅቡብ ከሀልነ ከመ ናርግዝ ሐመረነ።
 አጎዝ ጀመረ አጎዝ ኢየሱስ ይስብክ።
 አጎዝ ወጠነ አጎዝ ከመ ይሕንጽ ቤተ መቅደስ።
 አጎዝ ያዘ ወአጎዝኒ በየማኑ።
 አጎዝ አሠረ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ጎበ ሀሎ
 ዮሴፍ እኑዝ ህየ።
 አጎዝ ቆጠረ አጎዝ ኮሎ ተዐይኒሆሙ
 ለደቂቀ እሥራኤል።
 አጎዝ አዋሰ መያዣ ሰጠ። አልብየ አጎዝ።
 ሐመየ አማ ዘየሐሚ ቢጸ በጽሚት ኪያሁ
 ሰደድኩ።[መዝ. ፻፩፡፭]
 ሐመየ አሠረ ወሐመይዎ ለኢየሱስ ወወሰድዎ
 [ማር. ፲፮፡፩]
 ተለሀየ ተመላለሰ መንክር ተላህያ ለባሕር [መዝ. ፺፫፡፬]
 ማዕበል ሆነ።
 ተለሀየ ጮኸ ይትለሀየ ወይዛበው።
 ተፋጀ ተማታ። ወይወዲ ዲቤሁ ስሒነ።
 ወደየ ጨመረ ኢትደይ ዕቅፍተ ቅድመ ዕውር።
 ወደየ አደረገ ወደየት አዕይንቲሃ ላዕለ ዮሴፍ።
 ወደየ ጣለ ይወዲ እዴሁ ውስተ ግበ አርዌ
 ወደየ አገባ ምድር።
 ወደየ ጫነ ወደየ እደዊሆሙ ላዕሌሆሙ ወነሥኡ
 መንፈስ ቅዱስ።
 ገነየ ተገዛ እገኒ ለከ እግዚእ በኩሉ ልብየ
 ገነየ አመሰገነ እገኒ ለእግዚአብሔር በአፋየ።
 ነገደ ሄደ ወነገደ ርሐቀ ብሔረ።
 ነገደ ነገደ ትጋህ ከመ ትርባሕ ነገዶትከ
 ሰማያዊት።
 ወለደ ፈጠረ ወረሳዕኮ ለእግዚአብሔር ዘወለደክ።
 ወለደ ወለደ ኩሉ ፍጥረት ይወልድ በበአራአያሁ።
 ወለደ መረጠ ውሉድ እምአዕላፍ።
 ደግደገ ከሳ ምንትነ ከመዝ ያደገድገከ ወልደ
 ነጋሚ።
 ደግደገ ማለደ ኮከበ ጽባሕ ዘበደግዱግ ይሠርቅ።
 ቀብጸ አጣ ቀብጸት ነፍሰየ ትፍሥሕተ።[መዝ.
 ፸፯፡፫]
 ቀብጸ ረሳ። ቀብጹኒ እምልብ ከመ ዘሞተ።
 [፴፩፡፲፪]
 ቀብጸ ናቀ ይቀብጽዎ ለዘከሠተ ምክረ ቢጽ።
 ቀብጸ ተቸገረ አዘነ ቅቡጻን ይዴመሩ ውስተ ትፍሥሕተ
 እግዚአብሔር።

ገለፈ አለፈ	ሰማይ ወምድር የገልፍ ወቃልየሰ ኢይገልፍ።
ገለፈ ናፈቀ።	ገለፈት ነፍስየ ውስተ አድገናትከ።
ገለፈ ሞተ።	ወርእዩ ኩሉ ትዕይንት ከመ ገለፈ አሮን ወበከይዎ።
ገለፈ አቀና	እስመ ገሉፍ ገጸሙ ለኢየሩሳሌም።
ገለፈ አደባ	ካህናት ሕሉፋነ ፍኖት እሙንቱ።
ገለፈ ወጋ ገባ	ገፅ የገልፍ ውስተ ሥጋሁ።
ቀሠፈ ገረፈ	ወቀሠፎ ለኢየሱስ።
ቀሠፈ አጠፋ	ቅሥፎሙ በመዓት ወበእሳት።
ቀሠፈ ቀሠፈ	ወቀሠፎ መልአከ እግዚአብሔር።
ቀሠፈ መታ	ወተቀሥፈት ፀሐይ።
ተገለፈ ተነጋገረ	ኢትትገለፈ ገቤየ እኅትየ።
ተገለፈ ነገርን አጸና	ወአፈድፈደ ተገልፎተ ጴጥሮስ።
አስተገለፈ አስተላለፈ።	ወአስተገለፈ እዴሁ ለባርኮተ ኤፍሬም ወምናሴ።
ነገፈ ረገፈ	ወቆጽላኒ ኢይትነገፍ።
ነገፈ አራገፈ	ንግፋ ጸበለ እነሪክሙ።
ነገፈ ጣለ።	አነገፎ መጥባሕቶ እምእዴሁ።
ፀሐፈ ጻፈ	ወጸሐፈ ጸላጣስ መጽሐፈ መጽሐፈ ወኦንበረ ዲበ መስቀሉ።

はじめ

አጎዝ ማለት በመጀመሪያ ቁጥር፡ መያዥያ፡ መቋሚያ፡
ዋስ ማለት ነው። ለምን መጀመሪያ ተባለ ቢሉ ሁሉ ነገር - በቁጥር ይጀምራል በቁጥር ይጨርሳልና ነው። ስለዚህም መጀመሪያ ተባለ። የዚህስ ምን ማስረጃ አለ ቢባል «አጎዝሂ ወእፈጽም።» ሲል ይገኛልና ነው። እንዲሁም አጎዝን መቋሚያ ያሰኘው ምንድር ነው ቢሉ የነገር ሁሉ መቋሚያ አለው። አጎዝም የነገር ሁሉ መቋሚያ ነውና ስለዚህም መቋሚያ ተባለ። ማስረጃውም «አጎዝ እግዚአ መዋግደ ጸጋከ» ሲል ይገኛል። ሌላውስ መያዣያ ዋስ የተሰኘበትስ እንዲት ነው ቢሉ በመያዥያ በዋስ ያለ እንዳይጠፋ በቁጥርም ያለ አይጠፋምና መያዥያ ዋስ ተብሏል። ለዚሁም የሚሠጠው የንባብ ማስረጃ «ወልቃኤል ይደሉ ከመ ይኩን በአጎዝ።» ዳግመኛም «ጎበኒ አጎዝ።» ሲልም ይገኛል።

አጎዝን ቁጥር ያሰኘው ምንድር ነው ቢሉ በቁጥር የተወሰነ ይወሳል ያልተወሰነ ይረሳልና ቁጥር ተባለ። ለዚህም ምስክሩና ማስረጃው «ኢይነብር ንዋዩ ለባዕል ዘእንበለ አጎዝ።» የሚለው ነው። በተጨማሪም ንባቡን ሳይሻ ቁጥር ማለት ድንበር ማለትም ነው። ድንበር የእህልና የሣር መለያ እንደ ሆነ ሁሉ ቁጥርም የሁሉ መታወቂያ ነውና ድምበር ተብሏል። አንድም ከአጎዝ ወዲያ ቅጽል የለምና መጨረሻ ተባለ። ለዚህም የንባብ ማስረጃው «ወአጎዝ እግዚአብሔር ቃሎ እምኔሆሙ» ነው። በደጊመ ቃል ሲነገር ለምሳሌ ልብሱ ለነዳይ አሐደ አሐደ «፩፡ ፩»። በከፊል ሲገባ እንዲህ ይላል ወይም ይሆናል። ኮነ ሰብአ ፩ዱ እምነ ሥላሴ። እምነ ኪሩቤል አሐዱ ገጸ ሰብእ ውእቱ። የወንድና የሴት በሩቅና በቅርብ ባንድና በብዙ በ፲ መደብ ማለት በመራኅያን ይዘረዘራሉ። ይህም የአጎዝ መንገድ በአሥር መደብ ተከፍሎ ይነገራል። ምሳሌዎቹም እንደሚከተለው ቀርበዋል።

፩ .፩ . አጎር ዋጎር

	ዋሐድ ፩ዱ	አንድ አንዱ።
፪ .	ክልዔ ፪ቱ	ሁለት ሁለቱ።
፫ .	ሠላስ ፫ቱ	ሦስት ሦስቱ።
፬ .	አርባዕ ፬ቱ	አራት አራቱ።
፭ .	ኀምስ ፭ቱ	አምስት አምስቱ።
፮ .	ስድስት ፮ቱ	ስድስት ስድስቱ።
፯ .	ሰባት ፯ቱ	ሰባት ሰባቱ።
፰ .	ሳምን ፰ቱ	ስምንት ስምንቱ።
፱ .	ታስዕ ፱ቱ	ዘጠኝ ዘጠኙ።
፲ .	አሥር ፲ቱ	አሥር አሥሩ።

ሣድሱንና ካዕቡን ግዕዝ ሲወርሳቸው።

፩ .	አጎረ ዋጎረ	አንድን አንዱን።
	ዋሐደ ፩. ፩ደ	
፪ .	ክልዔተ ፪ተ	ሁለት ሁለቱን።
፫ .	ሠላስ ፫ተ	ሦስትን ሦስቱን።
፬ .	አርብዐ ፬ተ	አራትን አራቱን።
፭ .	ኀምስ ፭ተ	አምስትን አምስቱን።
፮ .	ሣብዐ ፮ተ	ሠባትን ሠባቱን።
፯ .	ሳምነ ፯ተ	ስምንትን ስምንቱን።
፱ .	ተስዐ ፱ተ	ዘጠኝን ዘጠኙን።

፲ . ዓሥረ ፲ተ

አሥርን አሥሩን።

አጎዝ በደጊመ ቃል ይነገራል። ይህም ሲሆን ማሰሪያ አንቀጽ ውእቱ ነው። ይህም ሲሆን በአሥሩ መራኅያን እየተዘረዘረ ይነገራል። ቀጥሎም በምሳሌ ይቀርባል።

፩ . የሩቆች ወንዶች።

፩ .	አሐዶሙ አሐዲሆሙ።	አንዳቸው አንዳቸውን
፪ .	፪ሆሙ ፪ሊቶሙ ፪ሊቲሆሙ	ሁለታቸው ሁለታቸውን።
፫ .	ሠለስቲሆሙ	ሦስታቸው ሦስታቸውን።
፬ .	አርባዕቲሆሙ	አራታቸው አራታቸውን።
፭ .	ኀምስቲሆሙ	አምስታቸው አምስታቸውን።
፮ .	ሥድስቲሆሙ	ሥድስታቸው ሥድስታቸውን።
፯ .	ሠብዓቲሆሙ	ሠባታቸው ሠባታቸውን።
፰ .	ስመንቲሆሙ	ስምንታቸው ስምንታቸውን።
፱ .	ተሰዓቲሆሙ	ዘጠኛቸው ዘጠኛቸውን።
፲ .	ዓሥርቲሆሙ	አሥራቸው አስራቸውን።

፪ . የቅርቦች ወንዶች።

፩ .	አሐድክሙ አሐዲክሙ	አንዳቸው አንዳቸውን።
፪ .	ክልኤክሙ	ሁለታቸው ሁለታቸውን።
፫ .	ሠለስቲክሙ	ሦስታቸው ሦስታቸውን።
፬ .	አርባዕቲክሙ	አራታቸው አራታቸውን።
፭ .	ኀምስቲክሙ	አምስታቸው አምስታቸውን።
፮ .	ሥድስቲክሙ	ሥድስታቸው ሥድስታቸውን።
፯ .	ሠብዓቲክሙ	ሠባታቸው ሠባታቸውን።
፰ .	ስመንቲክሙ	ስምንታቸው ስምንታቸውን።
፱ .	ተሰዓቲክሙ	ዘጠኛቸው ዘጠኛቸውን።
፲ .	ዓሥርቲክሙ	አሥራቸው አሥራቸውን።

፫ . የንሐነ አጎዝ

፩ .	አሐድነ	አሐዲነ አንዳችን አንዳቸውን።
፪ .	ክልዴነ	ሁለታችን ሁለታቸውን።
፫ .	ሠለስቲነ	ሦስታችን ሦስታቸውን።
፬ .	አርባዕቲነ	አራታችን አራታቸውን።
፭ .	ኀምስቲነ	አምስታችን አምስታቸውን።

፩ .	ሰድስቲነ	ሥድስታችን ሥድስታችንን።
፪ .	ሠብዓቲነ	ሰባታችን ሰባታችንን።
፫ .	ሰመንቲነ	ስምንታችን ስምንታችንን።
፬ .	ተስዓቲነ	ዘጠኛችን ዘጠኛችንን።
፭ .	ዓሠርቲነ	አሥራችን አሥራችንን።

ሁለተኛ መደብ ክፍል

፩ .	አሕርት አሐቲ	አንዲት አንዲቱ።
፪ .	ክልዔ ክልዔቲ	ሁለት ሁለቱ ሁለቲቱ።
፫ .	ሠላሰ ሣልሲት	ሦስት ሦስቱ ሦስቲቱ።
፬ .	አርባ ረቡዕ አርባዕት	አራት አራቱ አራቲቱ።
፭ .	ኃምስ ኃምስት	አምስት አምስቱ አምስቲቱ።
፮ .	ሥሱ ሣድስት ሥድስት	ሥድስቱ ሥድስቲቱ።
፯ .	ሰብዕ ሰብዕት	ሠባት ሠባቱ ሠባቲቱ።
፰ .	ሰመኑ ሰማን	ሰማኒ ሰማንት ሰማኒት ሰማኒት ሰማኒቱ ሰማንት ሰማንቱ ሰማንቲቱ።
፱ .	ተስዕ ታስዕት	ዘጠኝ ዘጠኙ ዘጠኙቱ።
፲ .	ዓሥር ዓሥሩ	አሥር አሥሩ አሥራቱ።

ሣልሱንና ሣድሱን ግዕዝ ሲወርሰው።

፩ .	አሐተ	አንዲትን አንዲቱን።
፪ .	ክልዔተ	ሁለትን ሁለቱን።
፫ .	ሠላሰ	ሦስትን ሦስቱን።
፬ .	አርብዓ	አራትን አራቱን።
፭ .	ኃምስ	አምስትን አምስቱን።
፮ .	ሥድስ	ሥድስትን ሥድስቱን።
፯ .	ሠብዓ	ሠባትን ሠባቱን።
፰ .	ሰምነ ሰማኒተ	ስምንትን ስምንቱን።
፱ .	ተስዕ	ዘጠኝን ዘጠኙን።
፲ .	ዓሥረ ዓሥሩ ዓሥሮን	አሥርን አሥሩን።
፪ .	አሐዲሆን አሐቲሆን	አንዳቸውን አንዳቸውን።

፪ .	ክልዔሆን	ሁለቱን ሁለታቸውን።
፫ .	ሠለስቲሆን	ሦስቱን ሦስታቸውን።
፬ .	አርባዕቲሆን	አራቱን አራታቸውን።
፭ .	ኃምስቲሆን	አምስቱን አምስታቸውን።
፮ .	ሰድስቲሆን	ሥድስቱን ሥድስታቸውን።
፯ .	ሰባፃቲሆን	ሰባቱን ሰባታቸውን።
፰ .	ሰመንቲሆን	ስምንቱን ስምንታቸውን።
፱ .	ተስዓቲሆን	ዘጠኙን ዘጠኛቸውን።
፲ .	ዓሠርቲሆን	አሥሩን አሥራቸውን።

ሦስተኛ ሪም/ክፋይ መደብ

፩ .	ቀዳሚ	አንድ መጀመሪያ ፊተኛ በኩር ታላቅ አለቃ ፊታውራሪ።
፪ .	ካልዕ	ሁለተኛ።
፫ .	ሣልሰ	ሦስተኛ ሢሶ።
፬ .	ራብዕ	አራተኛ እርቦ።
፭ .	ኃምስ	አምስተኛ አምሾ።
፮ .	ሣድስ	ሥድስተኛ።
፯ .	ሳብዕ	ሰባተኛ።
፰ .	ሲምን	ስምንተኛ።
፱ .	ታስዕ	ዘጠነኛ።
፲ .	ዓሥር	አሥረኛ።
	ዳግም	ዳግመኛ።
	ኩሉ	ሁሉ።
	አገዝ ጥንት	መጀመሪያ
	መንፈቅ ንፍቅ	እኩሊታ።

ሣልሱንና ሣድሱን ግዕዝ ሲወርሳቸው።

፩ .	ቀዳሚ	አንደኛውን መጀመሪያውን ፊተኛውን።
፪ .	ካልዕ	ሁለተኛውን መጀመሪያውን ፊተኛውን።
፫ .	ሣልሰ	ሦስተኛን ሦስተኛውን ሦሶውን።
፬ .	ራብዕ	አራተኛን አራተኛውን እርቦውን።
፭ .	ኃምስ	አምስተኛን አምስተኛውን አምሾውን።
፮ .	ሣድስ	ሥድስተኛን ሥድስተኛውን።
፯ .	ሳብዕ	ሰባተኛን ሰባተኛውን።
፰ .	ሣምን	ስምንተኛን ስምንተኛውን።
፱ .	ታስዓ	ዘጠነኛን ዘጠነኛውን።
፲ .	ዓሥረ	አሥረኛን አሥረኛውን።

፩ .	ቀዳሚ	ቀዳሚ አንደኛ ፊተኛ መጀመሪያ ታላቅ።
፪ .	ካልዓይ ካልዓዊ	ሁለተኛ።
፫ .	ዳግማይ ዳግማዊ	ዳግመኛ።
፬ .	ሣልሳይ ሣልሳዊ	ሦስተኛ።
፭ .	ራብዓይ ራብዓዊ	አራተኛ።
፮ .	ኃምሳይ ኃምሳዊ	አምስተኛ።
፯ .	ሣድሳይ ሣድሳዊ	ሥድስተኛ።
፰ .	ሳብዓይ ሳብዓዊ	ሰባተኛ።
፱ .	ሣምናይ ሣምናዊ	ስምንተኛ።

ሀ . ታስዓይ ታስዓዊ ዘጠነኛ።
 ል . ዓሥራይ ዓሥራዊ አሥረኛ።

ከላይ የተገለጸውን ሳድሱን ግዕዝ፣ ሣልሱን ኃምስ ሲወርሰው።

፩ . ቀዳማዩ ቀዳማዊ መጀመሪያን ታላቁን ፊተኛውን።
 ፪ . ካልዓዩ ካልዓዊ ሁለተኛን ሁለተኛውን።
 ፫ . ዳግማዩ ዳግማዊ ዳግመኛን ዳግመኛውን።
 ፬ . ሣልሳዩ ሣልሳዊ ሦስተኛን ሦስተኛውን።
 ፭ . ራብዓ ራብዓዊ አራተኛን አራተኛውን።
 ፮ . ኃምሳዩ ኃምሳዊ አምስተኛን አምስተኛውን።
 ፯ . ሳድሳዩ ሳድሳዊ ስድስተኛን ስድስተኛውን።
 ፰ . ሳብዓዩ ሳብዓዊ ሰባተኛን ሰባተኛውን።
 ፱ . ሣምናዩ ሣምናዊ ስምንተኛን ስምንተኛውን።
 ፲ . ታስዓዩ ታስዓዊ ዘጠነኛን ዘጠነኛውን።
 ፳ . ዓሥራዩ ዓሥራዊ አሥረኛን አሥረኛውን።

አራተኛ ሪም/መደብ

፩ . ቀዳም ቀዳሚት ቅዳሚት አንዲት መጀመርያይቱ
 ፪ . ካልዕት ካልዒት ፊተኛይቱ በኩሪቱ ታላቂቱ።
 ፫ . ዳግምት ዳግሚት ሁለተኛይቱ።
 ፬ . ሣልስት ሣልሲት ዳግመኛይቱ።
 ፭ . ራብዕት ራብዒት ሦስተኛይቱ ሂሶ።
 ፮ . ኃምስት ኃምሲት አራተኛይቱ እርቦ።
 ፯ . ሳድስት ስድሲት አምስተኛይቱ አምሾ።
 ፰ . ሳብዕት ሳብዒት ስድስተኛይቱ።
 ፱ . ሳምንት ሳምኒት ሰባተኛይቱ።
 ፲ . ታስዕት ታስዒት ስምንተኛይቱ።
 ፳ . ዓሥርት ዓሥሪት ዘጠነኛይቱ።
 ፳፩ . ዓሥሪት ዓሥሪት አሥረኛይቱ።

ሳድሱን ግዕዝ ሲወርሰው

፩ . ቀዳሚተ መጀመሪያይቱ።
 ፪ . ካልዕተ ካልዒተ ሁለተኛይቱ።
 ፫ . ዳግሚተ ዳግመኛይቱ።
 ፬ . ሣልስተ ሦስተኛይቱ።
 ፭ . ራብዕተ ራብዒተ አራተኛይቱ።
 ፮ . ኃምስተ ኃምሲተ አምስተኛይቱ።
 ፯ . ሳድስተ ስድሲተ ስድስተኛይቱ።
 ፰ . ሳብዕተ ሳብዒተ ሰባተኛይቱ።
 ፱ . ሳምንተ ሳምኒተ ስምንተኛይቱ።

ሀ . ታስዕተ ታስዒተ ዘጠነኛይቱ።
 ል . ዓሥርተ ዓሥሪተ አሥረኛይቱ።

ምዕላድ ቀለማት

፩ . ቀዳማይት ቀዳማዊት አንዲቱ ታላቂቱ
 መጀመሪያይቱ።
 ፪ . ጥንታይት ጥንታዊተ መጀመሪያይቱ
 መሠረቲቱ።

፫ . ካልዓይት ካልዓዊት ሁለተኛይቱ።
 ፬ . ሣላሳይት ሣልሳዊት ሦስተኛይቱ።
 ፭ . ራብዓይት ራብዓዊት አራተኛይቱ።
 ፮ . ኃምሳይት ኃምሳዊት አምስተኛይቱ።

፯ . ሣድሳይት ሣድሳዊት ሥድስተኛይቱ።

፱ . ሳብዓይት ሳብዓዊት ሰባተኛይቱ።
 ፲ . ሣምናይት ሣምናዊት ሥምንተኛይቱ።
 ፳ . ታስዓይት ታስዓዊት ዘጠነኛይቱ።
 ፳፩ . ዓሥራይት ዓሥራዊት አሥረኛይቱ።

ሳድሱን ግዕዝ ሲወርሰው።

፩ . ቀዳማይተ ቀዳማዊተ አንዲቱን ታላቂቱን
 መጀመሪያይቱን።
 ፪ . ጥንታይተ ጥንታዊተ መጀመሪያይቱን መሠረቲቱን።

፫ . ካልዓይተ ካልዓዊተ ሁለተኛይቱን።
 ፬ . ሣልሳይተ ሣልሳዊተ ሦስተኛይቱን።
 ፭ . ራብዓይተ ራብዓዊተ አራተኛይቱን።
 ፮ . ኃምሳይተ ኃምሳዊተ አምስተኛይቱን።
 ፯ . ሣድሳይተ ሣድሳዊተ ሥድስተኛይቱን።

፱ . ሳብዓይተ ሳብዓዊተ ሰባተኛይቱን።
 ፲ . ሣምናይተ ሣምናዊተ ስምንተኛይቱን።
 ፳ . ታስዓይተ ታስዓዊተ ዘጠነኛይቱን።
 ፳፩ . ዓሥራይተ ዓሥራዊተ አሥረኛይቱን።

አምስተኛ ሪም/መደብ

፩ . ትእግርት ትውግርት ዕግር ዕግሬ እሕድ እሕዴ
 ትእሕድ ዋሕድና

ተዋሕዶ ተዋሕዶት
 አንድነት።
 ትክልዕት ክላዔ ሁለትነት።
 መንታ ምንታዊ መንታነት
 ሁለትነት።
 ትሥልስት ሥላሴ ሦስትነት።
 ትርብዕት ርባዔ ስራትነት አርባ።

ር . ትጎምስት ጎማሴ፤ አምስትነት አምሳ።
 ጁ . ትሥድስት ሥዳሴ ፳ ሥድስትነት ስላ።
 ጌ . ትስብዕት ሰባዔ ፪ ሰባትነት ሰባ።
 ግ . ትስምንት ስማኔ፤ ስምንትነት ስማንያ።
 ሀ . ትስዕት ትሳዔ ፯ ዘጠኝነት ዘጠና።
 ለ . ትዕሥርት እሣሬ አሥርነት ሃያ።
 አሥራት ዕሥርት አሥርነት።

ስድስተኛ ሪም/መደብ

ል . ተአምረ ዋሕድና ተዋሕዶት አንድነት።
 ፩ . ትክልዕት ሁለትነት።
 ፪ . ምንታዊ መንታነትን ሁለትነትን።
 ፫ . ትሥልስት ሥላሴ ሦስትነትን።
 ፬ . ትርብዕት ርባዔ አራትነትን።
 ፭ . ትጎምስት አምስትነትን።
 ፮ . ትስድስት ስድስትነትን።
 ፯ . ትስብዕት ሰባትነትን።
 ፰ . ትስምንት ስምንትነትን።
 ፱ . ትሥዕት ዘጠኝነትን።
 ፲ . ትዕሥርት አሥርነትን።

ስድስተኛ ሪም/መደብ

፩ . መውሀር መእሀር አንድ ወገን፣ አንድ ፊት፣ አንድ ገጽ፣
 አንድ አቆልቋይ፣
 አንድ አውራጃ፣
 አንድ አግዳሚ፣
 አንድ እመም፣
 አንድ ገዝም፣
 ትልም

መእስር መውሀድ አንድ ፈፋ፣
 አንድ ቀዳማ፣
 አንድ ፈርጅ፣
 አንድ ወርድ፣
 ይሆናሉ።

፪ . መድግም መክልዕ መክዕብ ሁለት ሁለተኛ ሁለትያ።
 ፫ . መሥልስ ሦስት ሦስተኛ አራትያ።

፬ . መርብዕ መጎምስ አራት አራተኛ አራትያ።
 ፭ . መስድስ አምስትአምስተኛ አምስትያ።
 ፮ . መስብዕ ስድስት ስድስተኛ ስድስትያ።
 ፯ . መሥምን ሰባት ሰባትኛ ሰባትያ።
 ፰ . መትሥዕ ስምንት ስምንተኛ ስምንትያ።
 ፱ . መእሥር ዘጠኝ ዘጠነኛ ዘጠንያ።
 አሥር አሥረኛ አሥርያ።

ሳድሱን ግዕዙ ሲወርሰው።

፩ . መውሀረ መእሀረ አንድ ወገን እንደ ላይኛው ተርጉም።
 ፪ . መድግም መክልዕ መክብዕ ሁለትን ሁለተኛን ሁለትያን።
 ፫ . መሥልስ ሦስትን ሦስተኛን ሦስትያን።
 ፬ . መርብዕ አራትን አራተኛን አራትያን።
 ፭ . መጎምስ አምስትን አምስተኛን አምስትያን።
 ፮ . መሥድስ ስድስትን ስድስተኛን ስድስትያን።
 ፯ . መሥብዕ ሰባትን ሰባተኛን ሰባትያን።
 ፰ . መስምን ስምንትን ስምንተኛን ስምንትያን።
 ፱ . መትስዕ ዘጠኝን ዘጠነኛን ዘጠንያን።
 ፲ . መዕሥረ አሥርን አሥረኛን አሥርያን።

ሰባተኛ ሪም/ መደብ

፩ . መእሀር መውሀርት መእሀረት መውሀረት
 መእሀዲት መውሀዲት አንዲት ይሆናሉ።
 ፪ . መክልዕት መክልዲት መድግሚት መክዕብት
 መክዕቢት። ሁለት ሁለቲቱ
 ሁለተኛይቱ
 ሁለትያይቱ።

፫ . መሥልስት መሥልሲት ሦስትኛስቲቱ ሦስተኛይቱ ሦስትያይቱ።
 ፬ . መርብዕት መርብዲት አራት አራቲቱ አራተኛይቱ አራትያይቱ።
 ፭ . መጎምስት መጎምሲት አምስት አምስተኛይቱ አምስትያይቱ።
 ፮ . መሥድስት መሥድሲት ስድስት ስድስተኛይቱ ስድስትያይቱ።
 ፯ . መስብዕት መስብዲት ሰባት ሰባተኛይቱ ሰባትያይቱ።
 ፰ . መስምን መስምኒት ስምንት ስምንተኛይቱ ስምንትያይቱ።
 ፱ . መትሥዕት መትሥዲት ዘጠኝ ዘጠነኛይቱ ዘጠንያይቱ።
 ፲ . መዕሥር መዕሥረት አሥር አሥረኛይቱ አሥርያ

ስምንተኛ ሳድሱን ግዕዝ ሲወርሰው

፩ . መእሀርተ መውሀርተ መእሀረተ መውሀረተ
 መእሀዲተ መውሀዲተ አንዲትን በማለት
 በመሰለው አርባ።
 ፪ . መክልዕተ ዳግሚተ ሁለት ሁለቲቱ።
 ፫ . መሥልስተ መስልሲተ ሦስት ሦስቲቱ።

መርብዕተ መርብዕተ አራት አራቲቱ።
 መንምስተ መንምስተ አምስት አምስቲቱ።
 መስድስተ መስድሲተ ስድስት ስድስቲቱ።
 መስብዕተ መስብዕተ ሰባት ሰባቲቱ።
 መስምንተ መስምኒተ ስምንት ስምንቲቱ።
 መትሥዕተ መምስዒተ ዘጠኝ ዘጠኝቲቱ።
 ፲ መዕሥርተ መዕሥርተ አሥርአሥረኛይቲቱ።

፩ ምእንዲት አንድ እጅ።
 ፪ ካዕበት ምክዕቢት ምክልኢት ሁለት እጅ።
 ሁለት እጥፍ።

፫ ምሥልሲት ሦስት እጅ ሦስት እጥፍ/እጽፍ።
 ፬ ምርብዕት አራት እጅ ፬ እጽፍ።
 ፭ ምንምስት አምስት እጅ ፭ እጽፍ።
 ፮ ምስድሲት ስድስት እጅ ፮ እጽፍ።
 ፯ ምስብዒት ሰባት እጅ ፯ እጽፍ።
 ፰ ምስምኒት ስምንት እጅ ፰ እጽፍ።
 ፱ ምትስዒት ዘጠኝ እጅ ፱ እጽፍ።
 ፲ ምዕሥርት አሥር እጅ ፲ እጽፍ።

ምክብዒተ ክብር ይደልዎሙ ለሐዋርያት እምክብረ
 ጸድቃን።
 ዘጠነኛ ሪም/መደብ

፩ ግዕዝ መጀመሪያ
 ፪ ካዕብ ሁለተኛ
 ፫ ሣልስ ሦስተኛ
 ፬ ራብዕ አራተኛ
 ፭ ኃምስ አምስተኛ
 ፮ ሳድስ ስድስተኛ
 ፯ ሳብዕ ሰባተኛ

ሳድሱን ግዕዝ ሲወርሰው

፩ ግዕዝ መጀመሪያን
 ፪ ካዕብ ሁለተኛን
 ፫ ሣልስ ሦስተኛን
 ፬ ራብዕ አራተኛን
 ፭ ኃምስ አምስተኛን
 ፮ ሳድስ ስድስተኛን
 ፯ ሳብዕ ሰባተኛን

፩ ዋሕድ አንድ የሆነ
 ፪ መንታ ምንትው መንታ መንታ የሆነ።
 ፫ ሥሉስ ሦስት የሆነ በሦስትነት ያለ።
 ፬ ርቡዕ አራት የሆነ።
 ፭ ኀሙስ አምስት የሆነ።
 ፮ ስዱስ ስድስት የሆነ።
 ፯ ሰቡዕ ሰባት የሆነ።
 ፰ ስምንት የሆነ።
 ፱ ትሱዕ ዘጠኝ የሆነ።
 ፲ ዕሡር አሥር የሆነ።

፩ ዋሕድ አንዲት የሆነች።
 ፪ ምንቱት መንታ የሆነች።
 ፫ ሥልስት ሦስት የሆነች።
 ፬ ርብዕት አራት የሆነች።
 ፭ ኀምስት አምስት የሆነች።
 ፮ ስድስት ስድስት የሆነች።
 ፯ ስብዕት ሰባት የሆነች።
 ፰ ስምንት የሆነች።
 ፱ ትስዕት ዘጠኝ የሆነች።
 ፲ ዕሥርት አሥር የሆነች።

የሩቆች ወንዶች አንቱሙን ይህም የቅርቦች ይሆናሉ።

፩ ምንትዋን መንታ የሆኑ።
 ፪ ሥሉሳን ሦስት የሆኑ።
 ፫ ርቡዓን አራት የሆኑ።
 ፬ ኀሙሳን አምስት የሆኑ።
 ፮ ስዱሳን ስድስት የሆኑ።
 ፯ ሥቡዓን ሰባት የሆኑ።
 ፰ ምሉናን ስምንት የሆኑ።
 ፱ ትሱዓን ዘጠኝ የሆኑ።
 ፲ ዕሡራን አሥር የሆኑ።

የሩቆች ሴቶች አንተን ይዞም የቅርቦች ይሆናል።

፩ ምንትዋት መንታ የሆኑ።
 ፪ ሥሉሳት ሦስት የሆኑ።
 ፫ ርቡዓት አራት የሆኑ።
 ፬ ኃሙሳት አምስት የሆኑ።
 ፮ ስዱሳን ስድስት የሆኑ።
 ፯ ስቡዓን ሰባት የሆኑ።
 ፰ ስሙናን ስምንት የሆኑ።
 ፱ ትሱዓን ዘጠኝ የሆኑ።
 ፲ ዕሡራን አሥር የሆኑ።

የሩቆች ሴቶች አንተን ይዞም የቅርቦች ይሆናል።

፪ .	ምንትዋት	መንታ የሆኑ።
፫ .	ሥሉሳት	ሦስት የሆኑ።
፬ .	ርቡዓት	አራት የሆኑ።
፭ .	ጎሙሳት	አምስት የሆኑ።
፮ .	ሥዱሳት	ሥድስት የሆኑ።
፯ .	ስቡዓት	ሰባት የሆኑ።
፰ .	ስመሩት	ስምንት የሆኑ።
፱ .	ትሉዓት	ዘጠኝ የሆኑ።
፲ .	ዕሥራት	አሥር የሆኑ።

አሥረኛ ሪም / መደብ

፩ .	እህር እህድ	አንድ ጊዜ።
፪ .	ክልዕ	ሁለት ጊዜ።
፫ .	ሥልስ	ሦስት ጊዜ።
፬ .	ርብዕ	አራት ጊዜ።
፭ .	ጎምስ	አምስት ጊዜ።
፮ .	ስድስ	ስድስት ጊዜ።
፯ .	ስብዕ	ሰባት ጊዜ።
፰ .	ስምን	ስምንት ጊዜ።
፱ .	ትስዕ	ዘጠኝ ጊዜ።
፲ .	ዕሥር	አሥር ጊዜ።

ንን ትቶ በጊዜ ብቻም ይፈታል። አስረጂ። ዕሥረ ቀሠፍዎ ለዘሰረቀ ንዋየ ብእሲ ወዓልተ ንጉሥ።

የሚቀጥለው የጊዜ አገዝ ነው። ሆኖም ምዕር ቅጽል አይሆንም። የቀረው ቅጽል ነው።

፩ .	አሚር እሁድ	አንድ ቀን፤ አንደኛ ፩ የሆነ።
-----	---------	---------------------

፪ .	ሰኑይ	ሁለተኛ ፪ የሆነ።
፫ .	ሠሉስ	ሦስተኛ ፫ የሆነ።
፬ .	ረቡዕ	አራተኛ ፬ የሆነ።
፭ .	ጎሙስ	አምስተኛ ፭ የሆነ።
፮ .	ሰዱስ	ስድስተኛ ፮ የሆነ።
፯ .	ሰቡዕ	ሰባተኛ ፯ የሆነ።
፰ .	ሠሙን	ስምንተኛ ፰ የሆነ።
፱ .	ተሠዕ	ዘጠነኛ ፱ የሆነ።
፲ .	ዓሥር	ዓሥር ፲ የሆነ።

ሳድሱን ግዕዝ ሲወርሰው።

፩ .	አሚር እሁድ	አንድ ቀን፤
፪ .	ሠነየ	አንደኛን ፩ የሆነን።
፫ .	ሠሉስ	ሁለተኛን ፪ የሆነን።
፬ .	ረቡዕ	ሦስተኛን ፫ የሆነን።
፭ .	ሐመስ	አራተኛን ፬ የሆነን።
፮ .	ሰዱስ	አምስተኛን ፭ የሆነን።
፯ .	ሰቡዕ	ስድስተኛን ፮ የሆነን።
፰ .	ሠሙን	ሰባተኛን ፯ የሆነን።
፱ .	ተሰዕ	ስምንተኛን ፰ የሆነን።
፲ .	ዓሥረ	ዘጠነኛን ፱ የሆነን።
		አሥረኛን ፲ የሆነን።

ከዚህ በታች ያሉት አገዞች ቀናት አውራገና ዓመታት ይቆጠሩባቸዋል።

፩ .	አሐደ	አንድ አደረገ።
፪ .	ክልዕ	ሁለት አደረገ።
፫ .	ሠለስ	ሦስት አደረገ።
፬ .	ረብዕ	አራት አደረገ።
፭ .	ሐመስ	አምስት አደረገ።
፮ .	ሰደስ	ስድስት አደረገ።
፯ .	ሰብዕ	ሰባት አደረገ።
፰ .	ሰመነ	ስምንት አደረገ።
፱ .	ተሥዕ	ዘጠኝ አደረገ።
፲ .	ዓሥረ	አሥር አደረገ።

፫ .	አምዓተ	መቶ አደረገ።
፬ .	አለፈ	አልፎ አደረገ።

፩	አሐዱ	አንድ
፪	ክልኤቱ	ሁለት
፫	ሠለስቱ	ሦስት
፬	አርባዕቱ	አራት
፭	ኃመስቱ	አምስት
፮	ስድስቱ	ስድስት
፯	ሰባቱ	ሰባት
፰	ሰመንቱ	ስምንት
፱	ተሥዓቱ	ዘጠኝ
፲	ዓመርቱ	ዓመር

፲	ወ፩	ዓመርቱ	ወአሐዱ
፲፫	ወ፪	ዓመርቱ	ወክልኤቱ
፲፫	ወ፫	ዓመርቱ	ወሠለስቱ
፲፫	ወ፬	ዓመርቱ	ወአርባዕቱ
፲፫	ወ፭	ዓመርቱ	ወኃመስቱ
፲፫	ወ፮	ዓመርቱ	ወስድስቱ
፲፫	ወ፯	ዓመርቱ	ወሰባቱ
፲፫	ወ፰	ዓመርቱ	ወሰመንቱ
፲፫	ወ፱	ዓመርቱ	ወተሰዓቱ
፳	ዕሥራ		

፳	ወ፩	ዕሥራ	ወአሐዱ
፳	ወ፪	ዕሥራ	ወክልኤቱ
፳	ወ፫	ዕሥራ	ወሠለስቱ
፳	ወ፬	ዕሥራ	ወአርባዕቱ
፳	ወ፭	ዕሥራ	ወኃመስቱ
፳	ወ፮	ዕሥራ	ወስድስቱ
፳	ወ፯	ዕሥራ	ወሰባቱ
፳	ወ፰	ዕሥራ	ወሰመንቱ
፳	ወ፱	ዕሥራ	ወተሰዓቱ
፴	ሠላሳ		

፴	ወ፩	ሠላሳ	ወአሐዱ
፴	ወ፪	ሠላሳ	ወክልኤቱ
፴	ወ፫	ሠላሳ	ወሠለስቱ
፴	ወ፬	ሠላሳ	ወአርባዕቱ
፴	ወ፭	ሠላሳ	ወኃመስቱ
፴	ወ፮	ሠላሳ	ወስድስቱ
፴	ወ፯	ሠላሳ	ወሰባቱ
፴	ወ፰	ሠላሳ	ወሰመንቱ
፴	ወ፱	ሠላሳ	ወተሥዓቱ
፵	አርብዓ		
፵	ሃምሳ		

፲፩	አሥራ	አንድ
፲፪	አሥራ	ሁለት
፲፫	አሥራ	ሦስት
፲፬	አሥራ	አራት
፲፭	አሥራ	አምስት
፲፮	አሥራ	ስድስት
፲፯	አሥራ	ሰባት
፲፰	አሥራ	ስምንት
፲፱	አሥራ	ዘጠኝ
፳	ሃያ	

፳፩	ሃያ	አንድ
፳፪	ሃያ	ሁለት
፳፫	ሃያ	ሦስት
፳፬	ሃያ	አራት
፳፭	ሃያ	አምስት
፳፮	ሃያ	ስድስት
፳፯	ሃያ	ሰባት
፳፰	ሃያ	ስምንት
፳፱	ሃያ	ዘጠኝ
፴	ሣላሳ	

፴፩	ሠላሳ	አንድ።
፴፪	ሠላሳ	ሁለት።
፴፫	ሠላሳ	ሦስት።
፴፬	ሠላሳ	አራት።
፴፭	ሠላሳ	አምስት።
፴፮	ሠላሳ	ስድስት።
፴፯	ሠላሳ	ሰባት።
፴፰	ሠላሳ	ስምንት።
፴፱	ሠላሳ	ዘጠኝ።
፵	አርባ።	
፶	ሃምሳ።	

፳	ሰባ/ሰድሳ
፳፩	ሰብዓ
፳፪	ሰማንያ
፳፫	ተስካ
፳፬	ምዕት
፳፭	ዓመርቱ ምዕት
፳፮	አልፍ
፳፯	አላላፍ
፳፰	አላላፋት
፳፱	ትእልፊት
፴፩	ምእልፊት

፳	ሰድሳ።
፳፩	ሰባ።
፳፪	ሰማንያ።
፳፫	ዘጠና።
፳፬	መቶ።
፳፭	ሺህ።
፳፮	አልፍ።
፳፯	መቶ አልፍ።
፳፰	መቶ ሺህ አልፍ።
፳፱	ሺህ አልፍ።
፴፩	አልፍ ጊዜ አልፍ
	[ቢሊዮን/ትሪሊዮን]

ተፈፀመ አገዝ።

ሥርዓተ ንባብ ዘግዕዝ

የግዕዝ ንባብ በአምስት ክፍሎች ይመደባሉ እነሱም

- ፩ . ተነሽ
- ፪ . ወዳቂ
- ፫ . ጠባቂ
- ፬ . የሚላላና
- ፭ . ተነባቢ ናቸው።

እነዚህንም ለይቶ ለማወቅ ይቻል ዘንድ በገሀድ ከአስተማሪው ጋር ወይንም መምህሩን በማዳመጥ የሚያጠኑት ጉዳይ ነው። ሌላው ዘመኑ ያመጠውን መቅርጸ ድምፅ ደጋግሞ በማዳመጥ ማወቅ ይቻል ይሆናል። ያም ሆኖ ተሳስተሃል እንዲህ በለው የሚል ከሌለ ትክክለኛውን አነባበብ ማውጣት ወይንም ማለት ያስቸግራል። ያ ካልሆነ ከግድግዳ ላይ የተሰቀለን ፎቶ ግራፍ ወይንም ሥዕለ ሰብእን እንደማንጋገር ይሆናል። በአጭሩ ከአስተማሪ ጋር መሆን ወሳኝ ነው ለማለት ነው። ይሁንና ከባዶ እጅ መቅርጸ ድምፁንም ማዳመጡ የተወሰነውን መያዝ ይቻላልና አስተማሪ እስከሚገኝ በእሱም መተከዙ ብልህነት ነው።

በተለመደው የዘወትር ጸሎት የንባብ ልምድን እንጀምር። መልካም ንባብ ይሁንልን።

አቡነ ዘበሰማያት ይትቀደስ ስምክ ትምጸኣ መንግሥትክ ወይኩን ፈቃድክ በከመ በሰማይ ከማሁ በምድር ሲሳየኑ ዘለለ ዕለትኑ ሀበነ ዮም ኅድግ ለነ አበሳነ ወጌጋየነ ከመ ንጎነኒ ንጎድግ ለዘአበሰ ለነ ኢታብአነ እግዚአ ውስተ መንሱት አላ አድጎነነ ወባልጎነ እምኩሉ እኩይ ስመ ዚአከ ይእቲ መንግሥት ለዓለመ ዓለም አሜን።

ከዚህ በላይ የቀረበውን እንደ አብነት በመውሰድ ተነሽና ወዳቂ ጠባቂና ተነባቢ ምን እንደሚመስሉ መመልከት ይቻላል። ይሁን እንጂ ንባቡን ለማወቅ ቁጭ ብሎ ከአስተማሪ ጋር መቀጸል መማርና ማጥናት ይገባል። ያለበለዚያ መኪና መንዳትን መጽሐፍ በማንበብ ብቻ አሸከረክራለሁ እንደ ማለት ነው። ስለዚህ ከመምህር ጋር ልምምድ ማድረጉ የማያሻማ ምርጫ ነው።

ንባብ ፩

መልእክተ ዮሐንስ ሐዋርያ ወልደ ዘብዴዎስ

ንዜንወክሙ በእንተ ውእቱ ዘሀሎ እምቅድም ውእቱ ዘሰማዕናሁ በዕዘኒኒ ወዘርኢናሁ በአዕይንቲኒ ወዘጠየቅናሁ ወዘገሠሣሁ እደዊነ በእንተ ነገረ ሕይወት። እስመ ሕይወት ተዐውቀት ለነ ወርኢናሃ ወስምዐ ኮነ ወንዜንወክሙ ንሕነ ሕይወተ እንተ ለዓለም እንተ ሀለወት ኀበ አብ ወተዐውቀት ለነ። ወርኢናሃ ወሰማዕናሃ ወንዜንወክሙ ለክሙኒ ከመ አንትሙኒ ትኩኑ ሱታፌ ምስሌኒ ወሱታፌነሰ ምስለ አብ ወምስለ ወልዱ ኢየሱስ ክርስቶስ። ወዘንተ ንጽሕፍ ለክሙ ከመ ትፍሥሕትክሙ ፍጽምተ ትኩን ብነ። ወዛቲ ይእቲ ዜና እንተ ሰማዕናሃ ትካቲ እምኔሁ ወንዜንወክሙ ከመ እግዚአብሔር ብርሃን ውእቱ ወጽልመትሰ አልቦ ኀቤሁ ወኢሐተኒ። ወእመሰ ንቤለክሙ ብነ ሱታፌ ምስሌሁ ወውስተ ጽልመት ነሐውር ንሕሴ ወኢንገብራ ለጽድቅ ወለርትዕ። ወእመሰ ውስተ ብርሃን ነሐውር በከመ ውእቱ ብርሃን ሱቱፋን ንሕነ በበይናቲኒ ወደሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ ያነጽሐነ እምኩሉ ኃጣውኢነ። ወእመሰ ንብል አልብነ ኃጢአት ንጌጊ ለርእስነ ወአልቦ ርትዕ ኀቤነ። ወእመሰ ነገርነ ወአመነ ኃጢአተነ ምእመን ውእቱ ወጽድቅ ከመ ይኅድግ ለነ ኃጣውኢነ ወያነጽሐነ እምኩሉ አበሳነ። ወእመሰ ንቤ ኢአበስነ ሐሳዌ ንሬስዮ ሎቱ ወቃሉኒ ኢሀሎ ኀቤነ።

ንዜንወክሙ
ዘሀሎ
በዕዘኒኒ

እንግራችኋለን
ያለ
በጆሯን

አዕይንቲን
ወዘገሠማሁ
አንትሙኒ

በዓይኖችን
ዳሰሰነው
አናንተም

ንባብ ፪ እመጽሐፈ ስንክሳር

በስመ አብ ወወልድ መንፈስ ቅዱስ ፩ዱ
አምላክ አመ ፴ሁ ለመጋቢት።

ወበዛቲ ዕለት ካዕበ ተዝካሩ ለሶምሶን ፩ዱ
እመሣፍንተ ደቂቀ እሥራኤል። ወለዝንቱ ጻድቅ ስመ
አቡሁ ማኑሔ እምነገደ ዳን ወኮነት እሙ መካነ
መጽአ ኀቤሃ መልአክ እግዚአብሔር ወዜነዋ ልደቶ
ወአዘዛ ከመ ትትዐቀብ እምሰትየ ወይን ወሚስ
ወኢትብላዕ እምኩሉ ዘርኩስ ወይቤላ እስመ ትፀንሲ
ወትወልዲ ወልደ።

ወኢለከፎ ርዕሶ ኀዲን እስመ ቅዱስ ውእቱ
ናዝራዊ ለእግዚአብሔር ውእቱ ሕፃን እምከርሠ እሙ
ወውእቱ ይእንዝ ያድገኖሙ ለእሥራኤል እምዕደ
ኢሎፍሊ።

ወሶበ ነገረቶ ለምታ ዘከመ ዜነዋ መልአክ
እግዚአብሔር ውእቱሂ ሰአለ ኀበ እግዚአብሔር ከመ
ያርእዮ ለውእቱ መልአክ ወሰምዖ ስዕለቶ
ወአሥተርአዮ መልአክ እግዚአብሔር ወይቤሎ አዝዛ
ለብእሲትክ ከመ ትትዐቀብ ዘአዘዝክዋ።

ወእምዝ ፀንሰቶ ወወለደቶ ለዝንቱ ጻድቅ
ወባረኮ እግዚአብሔር ወወረደ ላዕሌሁ መንፈስ
እግዚአብሔር ወተወልደ ምስለ ኃይል።

ካዕበ	ዳግመኛም
መካነ	መካነ የማትወልድ
ወዜነዋ	ነገራት
ወሚስ	ጠጅ
ውእልከፍ	እንዳይነካ
ኃዲን	ምላጭ/ቀረባ

ለምታ	ለባለቤቷ
ያርእዮ	ያሳየው
ትትዐቀብ	ትጠበቅ

ወልጎቀ ሕፃን ወኮነ ወሬዛ ወአሐተ ዕለተ
ተንሥአ ላዕሌሁ አንበሳ ወመጽአ መንፈስ
እግዚአብሔር ወነጽሐ ለአንበሳ ከመ መሐስኦ ጠሊ
ወከመ አኢምንት ኮነ ውስተ ዕድሁ ወቀተሎ።

ወበካልዕ ጊዜ ሶበ ተምዐ በእንተ ብእሲቱ ሐረ
ሶምሶን ወአንዝ በረዊጽ ሠለስተ ምዕተ ቆናጽለ
ወነሥአ መኃትወ ወአሠረ ውስተ አዝናቢሆሙ።
ወወደየ አሐደ ማንቶተ ማዕከለ ክልኤቱ አዝናቢሆሙ።

ወአጎተወ እሳተ ውስተ ውእቱ መኃትወ
ወፈነዎሙ ውስተ ከላስስት ዘኢሎፍሊ ወአውዓዩ ሠዊተ
ወከምረ ዘተዐጽደ ዘይቀውም ወዘውጡሕ ወአዕጸዳተ
ወይን ወዘይት።

ወሶበ ተጋብኡ ላዕሌሁ ዘበጠሙ ሶምሶን ውስተ
አቁያጸ እገሪሆሙ ወኮነ ዐቢይ ቀትል ወቀተለ ብዙኃነ
ወወረደ ሶምሶን ወነበረ ውስተ በዓት።

ወበእንተዝ ዐርጉ ኢሎፍሊ ላዕለ ይሁዳ ወነበሩ
ኀበ መንሰክ አድግ።

ወይቤልዎሙ ኩሉ ሰብአ ይሁዳ ለምንት
ዐረግሙ ላዕሌነ ወይቤሉ ኢሎፍሊ ከመ ንእስሮ
ለሶምሶን ዐረግነ ወንግበሮ በከመ ኀብረ ብነ።

ወልጎቀ	አደገ
ወሬዛ	ኀልማሳ ጠንካራ ኀበዝ
ወነጽሐ	ጣለው ከመሬት ደባለቀው
መሐስኦ ጠሊ	የፍየል ጠቦት
ተምዐ	ተቆጣ
ቆናጽለ	ቀበሮዎችን
መኃትወ	ችቦን
አዝናቢሆሙ	ጅራታቸው ዘነብ ጅራት አዝናብ ጅራቶች

ወአገተው አቀጣጠለ እሳቱን መብራትን
 ከላሰሰት አዝመራ ሰብል
 ውዕጡሕ የእህል ክምር
 መንሰክ አድግ የአህያ ምንግጭል/መንጋጋ

ወወረዱ ሠላሳ ምእት ብእሲ እምይሁዳ ኀበ በዓተ
 ኮኩሕ ዘኢጣም ወይቤልዎ ለሶምሶን
 ኢተአምርኑ ከመ ኢሎፍሊ ይኬንኑን ለምንት ከመዝ
 ገበርክ ላዕሌን።

ወይቤሎሙ ሶምሶን በከመ ገብሩ ላዕሌክሙ
 ከማሁ ገበርኩ ላዕሌሆሙ።

ወይቤልዎ ከመ ንእሥርክ ወረድኑ ወናግብእክ
 ውስተ ዕዴሆሙ ወይቤሎሙ ሶምሶን መሐሉ ሊተ
 አንትሙ ከመ ኢትቅትሉኒ ወአግብኡኒ ሎሙ
 ወአንትሙ ኢትትራከቡ ምስሌየ ወመሐሉ ሎቱ።

ወአሠርዎ በጀቱ መፃምድ ሐዲሳት ወአውጽእዎ
 እምይእቲ ኮኩሕ ወመጠውዎ ለኢሎፍሊ ወወውቡ
 ኢሎፍሎ ወሮጹ ይትቀበልዎ ወመጽእ ላዕሌሁ መንፈሰ
 እግዚአብሔር ወኮኑ እልክቱ መፃምድ እለ ውስተ
 መዝራዕቱ ከመ ሶበ ያጹኑ ኀሠር እሳተ ወተፈትሐ
 ማሕሚሁ እመዝራዕቱ።

ወረከበ ዐጽመ መንሰክ አድግ ግዱፈ ውስተ
 ፍኖት ወአትሐተ ዕዴሁ ወተመጠዎ ወቀተለ
 ባቲ ዐሠርተ ምእተ ብእሲ።

ወእምዝ ጸምእ ማየ ጥቀ ወጸርሐ ኀበ
 እግዚአብሔር ወይቤ አንተ እግዚአ ገበርክ ዘንተ
 ሕይወተ ዐቢየ ወይእዜሰ እመውት በጽምእ ወእወድቅ
 ውስተ ዕዴሆሙ ለቆላፋን።

ወአርገወ እግዚአብሔር ንቅዕታ ለይእቲ ዐፅመ
 መንሰክ ወወጽእ እምኔሃ ማይ ወሰትየ ወገብአት
 ነፍሱ።

በዓተ ኮከሕ	ከግንቡ መግቢያ ላይ
መፃምድ	ማሠሪያ
ወውቡ	ርከሩ
እልክቱ	እኒሁ
ማሕሚሁ	እሥራቱ
ለቆላፋን	ያልተገረዙ ወሸላዎች ሽልፍልፍታም።

ወእምድጎረዝ ሐረ ሶምሶን እምህየ ውስተ ጋዛ
 ወአውሰበ ብእሲተ ወነበረ በህየ።

ወነገርዎሙ ለሰብእ ጋዛ ወይቤልዎሙ መጽእ
 ሶምሶን ዝየ ወዖድዎ ወዐገትዎ ኩላ ሌሊተ ወይቤሉ
 ንጸንሐ ኩላ ሌሊተ ወንቅትሎ በጽባሕ።

ወኖመ ሶምሶን እስከ መንፈቀ ሌሊት ወእምዝ
 ተንሥእ ወአኀዛ ለኖጎተ ሀገር ዘአንቀጽ በክልኤሆን
 ራግዛቲሃ ወዖሮሙ ምስለ ኩሉ ሰብእ ወተሰከመ ላዕለ
 መትከፍቱ ወአዕረጎሙ ላዕለ ርዕሰ ደብር ዘቅድመ
 ኬብሮን ወገደሮሙ ህየ።

ወእምድጎረ ዝንቱ አፍቀረ ብእሲተ በኀበ ፈለገ
 ሦራህ ወስማ ደሊላ ወአውሰበ ኪያሃ ወነበረ በህየ።

ወዐርጉ ኀቢሃ መሣፍንተ ኢሎፍሊ ወይቤልዎ
 አስፍጢዮ ወእእምሪ ከመ በምንት ዐብየ ኃይሉ
 ወበምንት ንክሎ ወነአሥሮ ከመ ናድክሞ ወንሁበኪ
 ንሕነ ዐሠርተ ምዕተ ብሩረ።

ወትቤሎ ደሊላ ለሶምሶን አይድፃኒ ምንት
 ውእቱ ኃይልክ ፃቢይ ወበምንት እመ አሠሩክ
 ትደክም።

ወተጓህለዎ ሶምሶን ሠለስተ ጊዜ ወትቤሎ ደሊላ
 እፎ ትቤለኒ አፍቀርኩኪ ወልብየ ምስሌኪ ወናሁ

ሣልስክ ዝንቱ እንዘ ታስተሐቅረኒ ወኢታየድዐኒ በምንት ውእቱ ኃይልክ ዐቢይ።

ወእምዝ ሶበ አሥርሐቶ በነቢብ ኩላ ሌሊተ አጽሐበቶ እስከ ተቆጥዐ ለሞት።

ወአይድዓ ኩሎ ዘውስተ ልቡ ወይቤላ መላዒ ኢለክፈኒ ርዕሰየ እስመ ናዝራዊ አነ። ለእግዚአብሔር እምክርሠ እምየ ወእምክመ ተላጸየኩ የኀድገኒ ኃይልየ ወእደክም ወእከውን ከመ ኩሉ ዕጓለ እመሕያው።

ዓገትወ	ከበቡት
ራግዛቲሃ	የበሮቹ መቃን
ወተሰከመ	ተሸከማቸው
መትከፍቱ	በትከሻው
አስፍጢዮ	አታይው
አይድዓኒ	ንገረኝ አትሠውረኝ
ወተንገለዋ	ሸነገላት
አሥርሐቶ	አደከመቸው
አጽሐበቶ	በዘበዘቸው በነገር ኮተኮተቸው

ወሶበ አእመረት ከመ ከሠተ ላቲ ኩሎ ዘውስተ ልቡ አኖመቶ ማዕከለ ብረኪ ወቀጸበት ቀራጼ ወቀረጸቶን ለሰብዑ ቄናዝዐ ርዕሱ ወላጸየት ሥዕርቶ ወአገዝ ይድክም ወጎደጎ ኃይሉ።

ወአገዝም ኢሎፍሊ ወአውጽኡ አዕይንቲሁ ወአውረድዎ ውስተ ጋዛን ወሞቅሕዎ በመሞቅሕተ ኀዒን ወአንበርዎ ውስተ ቤተ ሞቅሕ ይሕርጽ።

ወእምዝ ተጋብኡ መላእክተ ኢሎፍሊ ይሠዑ መሥዋዕተ ለጣዖቶሙ ወሶበ ርእይዎ ሕዝብ አእኮትዎ ለጣዖቶሙ ወይቤሉ አግብኦ አምላክነ ለፀርነ ውስተ ዕዴነ ዘአማሰና ለምድርነ ወአብዝነ አብድንቲነ።

ወእምዝ ሶበ ተፈሥሐ ይቤሉ ጸውዕዎ ለሶምሶን እምቤተ ሞቅሕ ይትዋነይ በቅድሚኑ ወእምጽእዎ እምቤተ ሞቅሕ ወተሣለቁ ላዕሌሁ ወአቀምዎ ማዕከለ ክልኤቱ አዕማድ።

ወይቤሎ ሶምሶን ለወልድ ዘይመርሖ አዕርፈኒ ወአግሠኒ አዕማድ እለ ዲቤሆን ይቀውም ዝንቱ ቤት ወአስምከኒ ላዕሌሆን ወገብረ ሎቱ ውእቱ ወልድ ከማሁ።

ወመልዑ ውስተ ውእቱ ቤት እድ ወአንስት ወሀለዉ ህየ ኩሎሙ መሣፍንተ ኢሎፍሊ ውስተ ናሕሰኒ ወየአክሎ ሠላላ ምዕተ እደው ወአንስት ከመ ይነጽርዎ ለሶምሶን እንዘ ይትዋነይ።

ቀራጼ	ፀጉር ቆራጭ
ቀረጸቶን	ቆረጠዊው ፀጉሩን አሳጠረቸው
ቆናዝዕ	የተጎነጎነ ፀጉር
ሞቅሕዎ	አሠሩት
አብድንቲነ	ሰንፍናችን ደካማነታችን
ወአግሠኒ	አስ ጠጋኝ አስይዘኝ ከጎን አድርገኝ
አስምከኒ	አስተኛኝ ከላዩ ላይ መደገፍ

ወጸርሐ ሶምሶን ኀበ እግዚአብሔር ወይቤ እግዚኦ እግዚኦ ተዘከረኒ ወአጽንዓኒ አሐተ እንከ እትቤቀል በቀለ አሐተ ህየንተ ክሌኤሆን አዕይንትየ እምነ ኢሎፍሊ።

ወአገዝን ሶምሶን ለእልክቱ ክልኤሆን አዕማድ እለ ማዕከል እለ ዲቤሆን ይቀውም ውእቱ ቤት ወገፍዖን አሐተ በየማኑ ወአሐተ በፀጋሙ።

ወይቤ ሶምሶን ትጻእ ነፍስየ ምስለ ሰብኦ ኢሎፍሊ ወአጠቆን በኃይሉ ወወድቀ ውእቱ ቤት ላዕለ መሣፍንተ ኢሎፍሊ ወላዕለ ኩሎሙ ሕዝብ ዘውስቴቱ ወኮኑ እለ ሞቱ እለ ቀተለ ሶምሶን በሞቱ ፈድፈዱ እምእለ ቀተለ በሕይወቱ።

ወወረዱ አጋዊሁ ወኩሉ ቤተ አቡሁ ወነሥኡ በድኖ ወወሰድዎ ወቀበርዎ ውስተ መቃብረ ማኑሖ አቡሁ በረከተ አምላኩ ተሀሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

አርኬ

ሰላም ለሰምሶን ናዝሬጭ ዘተሠምየ። ኢተቀርፀ
ሥዕርቶ ወኢተላጸየ። መፍቅደ ሥጋሁ ረከበ በጊዜ
ሐለየ። እምአፈ አንበሳ ጸቃውዐ መዓር ሲሳየ።
ወእመንሰከ አድግ ካዕበ ዘይሰቲ ማየ።

ንባብ ፫

ወነበቦ መልአከ እግዚአብሔር ለፊልጶስ ወይቤሎ
ተንሥእ ወሐር ጊዜ ቀትር ፍኖተ በድው ዘያወርድ
እምኢየሩሳሌም ለጋዛ። ወተንሥእ ወሐረ ወረከበ
ብእሴ እምሰብአ ኢትዮጵያ ኅፅዋ ለህንደኬ ንግሥተ
ኢትዮጵያ ወመጋቢሃ ውእቱ ላዕለ ኩሉ መዛግብቲሃ
ወሐረ ኢየሩሳሌም ይስግድ ወእንዘ ይገብእ ነበረ ዲበ
ሠረገላሁ ወያነብብ መጽሐፈ ኢሳይያስ ነቢይ።
ወይቤሎ መንፈስ ቅዱስ ለፊልጶስ ሐር ትልዎ ለዝ
ሠረገላ። ወሮጸ ፊልጶስ ወበጽሐ ወሰምሃ ያነብብ
መጽሐፈ ኢሳይያስ ነቢይ ወይቤሎ ፊልጶስ ተአምርኑ
እንከ ዘታነብብ። ወይቤሎ ኅፅው በአይቱ አአምር
ለእመ አልቦ ዘመሀረኒ ወአስተብቁሃ ለፊልጶስ ከመ
ይዕርግ ወይንበር ኅቡረ ምስሌሁ። ወነገረ መጽሐፍሰ
ኅብ ያነብብ ከመዝ ይብል መጽሐ ከመ በግዕ ይጠባሕ
ወከመ በግዕ ዘኢይነብብ በቅድመ ዘይቀርሃ ከማሁ
ኢከሠተ አፋሁ በሕማሙ። ወተንሥእ እምኩነኔ
ወእምነ ሞቅሕ ወመኑ ይነግር ልደቶ እስመ ተአተተ
እምድር ሕይወቱ። ወተመይጦ ኅብ ፊልጶስ ውእቱ
ሕፅው ወይቤሎ ብቁዓኒ ወንግረኒ በእንተ መኑ ይብል
ነቢይ ከመዝ በእንተ ርእሱኑ ወሚመ በእንተ ካልእ።
ወከሠተ አፋሁ ፊልጶስ ወአንዘ ይምህሮ በእንተ
ኢየሱስ ወይፈክር ሎቱ በውእቱ መጽሐፍ። ወእንዘ
የሐውሩ በጽሐ ኅብ ማይ ወይቤሎ ውእቱ ኅፅው ነዋ
ማይ ወመኑ ይከልእኒ ተጠምቆ ወይቤሎ ፊልጶስ
ይደልወከ ከመ ትእመን በኩሉ ልቡናከ ወተመይጦ
ወይቤ እነ አአምን ከመ ኢየሱስ ክርስቶስ ውእቱ
ወልዱ ለእግዚአብሔር ወአዘዘ ያቅሙ ሠረገላሁ
ወአቀሙ ወወረዱ ኅቡረ ኅብ ማይ ፊልጶስ ወውእቱ
ኅፅው ወአጥመቆ። ወወጸአ እማይ መንፈስ
እግዚአብሔር መሰጦ ለፊልጶስ ወኢርእዮ እንከ ውእቱ

ኅፅው። ወአተወ ብሔሮ እንዘ ይትፈሣሕ። ወበጽሐ
ፊልጶስ ሀገረ አዛጦን ወአንሶሰወ ወመሀረ በኩሉ
አህጉር እስከ በጽሐ ቂሳርያ።

ንባብ ፬

ወአመ ተፈፀመ መዋዕለ ጳንጠቆስጤ እንዘ
ሀለጢ ኩሎሙ ኅቡረ አሐተኔ። መጽሐ ግብተ
እምሰማይ ድምፅ ከመ ድምፅ ነፋሰ ዓውሎ ወመልአ
ኩሎ ቤተ ኅብ ሀለጢ ይነብሩ። ወአስተርአይምሙ
ልሳናተ እሳት ክፋላት ከመ እሳት ዘይትከፈል ወነበረ
ዲበ ኩሎሙ ወተመልአ ኩሎሙ መንፈስ ኃይል።
ወአንዘ ይንብቡ ዘዘዚአሆሙ በነገረ ኩሉ በሐውርት
በከመ ወሀቦሙ መንፈስ ቅዱስ ይንብቡ። ወሀለጢ
በኢየሩሳሌም ሰብእ ጌራን አይሁድ ይነብሩ እምኩሉ
አሕዛብ ዘመትሕተ ሰማይ። ወሰሚሃሙ ዘንተ ቃለ
ተጋብኡ ኩሎሙ ድንጉዓኒሆሙ እስመ ሰምዕምሙ
ይነብቡ ኩሎሙ በነገረ በሐውርቲሆሙ። ወደንገፁ
ወአንከሩ ወይቤሉ አኮኑ ሰብእ ገሊላ እሉ ኩሎሙ።
እፎኑ እንከ ንሰምሃሙ ይነብቡ በነገረ ኩሉ በሐውርቲነ
እንዘ ፍጥረትን ጳርቲወሚድ ወኢላሚጤ። ወእሌኒ
ይነብሩ ማእከለ አፍላግ አይሁድ ወቀጶቶቻ ወፋንጦስ
ወእስያ ወፍርግያ ወጽንፍልያ ወግብጽ ወደወለ ልብያ።
ወእለሂ እምቀርኔን ወእለሂ መጽሐ እምሮሚ አይሁድ
ወፈላስያን ወእለሂ እምቀርጤስ ወዓረብ። ወናሁ
ንሰምሂሙ ይነብቡ በነገረ በሐውርቲነ ዕበያቲሁ
ለእግዚአብሔር። ወደንገፁ ኩሎሙ ወኃጥኡ ዘይብሉ
ወዘይነብቡ ወተበሀሉ በበይናቲሆሙ ምንትኑ እንጋ ዝ።
ወመንፈቆሙሰ ሰሐቅምሙ ወይቤሉ እሉሰ ዓዕፈ ጸግቡ
ወሰክሩ። ወቆመ ጴጥሮስ ምስለ ዐሠርቱ ወአሐዱ
ወከልሐ በቃሉ ወይቤ አንትሙ ሰብእ ይሁዳ ወእለሂ
ትነብሩ ኢየሩሳሌም ኩልክሙ አእምሩ ዘንተ ወስምዑኒ
ቃልየ። አኮ ከመ ትትሐዘብዎሙ አንትሙ ስኩራን
እሙንቱ እንዘ ትብሉ እስመ ነግህ ብሔሩ ወሶቤሁ
ሠለስቱ ሰዓት። ሐላ ዝ ውእቱ ዘይቤ ኢዩኤል ነቢይ።
«ወይከውን እምድገረዝ መዋዕል ይቤ እግዚአብሔር
እሰውጥ እምነ መንፈስዩ ዲበ ኩሉ ዘሥጋ ወይትኔበዩ
ደቂቅክሙ ወአዋልዲክሙ ወወራዙቲክሙ ራእየ ይፊእዩ
ወሊቃውንቲክሙ ሕልመ የሐልሙ። ወላዕለ አግብርትየ

ወሐእማትየ እክዑ እምነ መንፈስየ ወይለተ አሚረ ይትኔበዩ። ወእሁብ ትእምርተ በሰማይ በላዕሉ ወመንክረ በምድር በታሕቱ ደመ ወእሳተ ወጢሰ። ፀሐይኒ ይጸልም ወወርኅኒ ደመ ይከውን ዘእንበለ ትብጸሕ ዕለተ እግዚአብሔር ዐባይ ወግርምት። ወኩሉ ዘጸውዐ ስመ እግዚአብሔር ይድኅን። ስምዑ ሰብአ እስራኤል ዘንተ ነገረ ኢየሱስ ናዝሬዊ ብእሲ ዘአርአየክሙ በኃይል ወበተአምር ወበመንክር ዘገብረ እግዚአብሔር በእደዊሁ በማእከሌክሙ ዘከመ ርኢክምዎ። በሥርዓተ ምክሩ ወበእእምሮቱ ለእግዚአብሔር ወመጠውክምዎ ውስተ ዕደ ኃዋእን ወሰቀልክምዎ ወቀተልክምዎ። ወእግዚአብሔር አንሥኦ እምውታን ፈቲሐ ማእሠሪሁ ለሞት እስመ ኢይክል አኒዞቶ ሞት። ወዳዊትኒ ይቤ በእንቲአሁ ዘልፈ እሬእዮ ለእግዚአብሔር ቅድሚያ በኩሉ ጊዜ። እስመ በየማንየ ውእቱ ከመ ኢየትሀወክ ወበእንተዝ ተፈሥሐ ልብየ ወተኃሥየ ልሳንየ። ወዓዲ በተስፋሁ ኀደረ ሥጋየ እስመ ኢተኃድጋ ውስተ ሲኦል ለነፍስየ ወኢትሁቦ ለጻድቅክ ይርአይ ሙስና። ወመራሕከኒ ፍኖተ ሕይወት ወአጽገብከኒ ኃሄተ ምሥለ ገጽከ ወትፍሥሕት ውስተ የማንክ ለዝሉፉ።» ታብውጥኒሁ እንከ ኦ ሰብእ እንግርክሙ ከሠተ በእንተ ዳዊት ርእሰ አበው ከመሂ ሞተ ወተቀብረ ወኅቤን ሀሎ መቃብሪሁ እስከ ዮም። እስመ ነቢይ ውእቱ ወአእመረ ከመ በመሐላ መሐለ ሎቱ እግዚአብሔር ከመ እምፍሬ ከርሠ ያነብር ዲበ መንበሩ። አቅዲሙ አእሚሮ ነገረ ከመ ይትነሣእ ክርስቶስ እምውታን ወከመ ኢትትኀደግ ውስተ ሲኦል ነፍስቱ ወከመሂ ኢይሬእዮ ለሙስና። ሎቱ ለኢየሱስ አንሥኦ እግዚአብሔር ወንሕነ ኩልነ ሰማዕቱ። ከመ በየማነ እግዚአብሔር ተለዐለ ወነሢኦ እምነበ አቡሁ ዘአሰፈዎ መንፈስ ቅዱስ ሦጦ ለዝ ዘትሬእዩ ወዘትሰምዑ። ቦኑ ለዳዊት ዓርገ ሰማየ ኢይቤኑ ለሊሁ ዳዊት በመንፈስ ቅዱስ። ይቤሎ እግዚእ ለእግዚእየ ንበር በየማንየ እስከ አገብአሙ ለጸላእትከ ታሕተ መከየደ እገሪከ። ጥዩቀ እንከ ያእምሩ ኩሉ ቤተ እሥራኤል ከመ እግዚአኒ ወመሲሐኒ ረሰዮ እግዚአብሔር ለውእቱ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘአንትሙ ሰቀልክምዎ። ወሰሚዎሙ ተከሥተ ልቦሙ ወይቤልምሙ ለጴጥሮስ ወለቢጽ ሐዋርያት ምንተ ንግበር አኃዊነ። ወይቤሎሙ ጴጥሮስ ነስሐ ወተጠመቁ ኩልክሙ በስሙ ለኢየሱስ ክርስቶስ

ወይትኀደግ ለክሙ ኃጢአትክሙ ወትነሥኡ ጸጋሁ ለመንፈስ ቅዱስ። እስመ ለክሙ ውእቱ ተስፋሁ ወለውሉድክሙ ወለኩሎሙ እለ ርጉቃን እለ ጸውዎሙ እግዚአብሔር አምላክነ። ወባዕደኒ ብዙኅ ነገረ ነገሮሙ ወገሠዎሙ ወይቤሎሙ አድኅኑ ነፍሰክሙ እምዝ ዓለም እኩይ። ወተወክፉ ቃሎ ወተጠምቁ ወተወሰኩ በይእቲ ዕለት መጠነ ሠላሳ ምእት ነፍስ። [ግብረ ሐዋ. ፪፡፩ - ፵፪]

ንባብ ፭

ወእምዝ መጽሐ ሰብእ እምጸሐፍት ወእምፈሪሳውያን ወይቤልዎ ሊቅ ንፈቅድ እምኃቤከ ትእምርተ ንርአይ። ወአውሥኦ እግዚእ ኢየሱስ ወይቤሎሙ ትውልድ ዕለት ወዘማዊት ትእምርተ ተኀሥሥ ወትእምርትሰ ኢይትወሀባ ዘእንበለ ትእምርተ ዮናስ ነቢይ። እስመ በከመ ነበረ ዮናስ ውስተ ከርሠ አንበሪ ሠሉሰ መዋዕለ ወሠሉሰ ለያልየ። ከማሁ ይነብር ወልደ ዕጓለ እመሕያው ውስተ ልበ ምድር ሠሉሰ መዋዕለ ወሠሉሰ ለያልየ። ሰብእ ነንዌ ይትነሥኡ አመ ዕለተ ደይን ወይትፋትሕዋ ለዛቲ ትውልድ ወያስተኃፍርዋ እስመ ነስሐ በስብከተ ዮናስ ወናሁ ዘየዐቢ እምዮናስ ሀሎ ዝየ። ንግሥተ አዜብ ትትንነሣእ አመ ዕለተ ደይን ምስለ ዛትውልድ ወትትፋትሓ ወታስተኃፍራ እስመ መጽአት እምአጽናፈ ምድር ትስማዕ ጥበቢሁ ለሰሎሞን ወናሁ ዘየዐቢ እምሰሎሞን ሀሎ ዝየ። [ማቴ. ፲፪፡፱፰ - ፵፫]

ንባብ ፮

አንቀጽ ዳግም ዘፍትሐ ነገሥት

በእንተ መጽሐፍት አምላካውያት ዘእዙዝ ተወክፎቶን ኀበ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት ዘኵልቆሙ ቸወፈ

፹፩ ረስጠብ ሂወ፺ መጽሐፍት እንተ ተወክፍዎን ምእመናን ውስተ ቤተ ክርስቲያን መጽሐፍተ ብሉይ ኦሪት ፭ቱ ብሔር። መጽሐፈ ኢያሱ ወልደ ነዌ፩። መጽሐፈ መሳፍንት ፩። መጽሐፈ ሩት ፩። መጽሐፈ ዮዲት ፩። መጽሐፈ ነገሥት አርባዕቱ ቀዳማዊ ወዳግማዊ ፩ መጽሐፍ ሣልስ ወራብዕ ፩ መጽሐፍ ወ፪ ሕፁፃን። ፪ መጽሐፍት ዘእዝራ ጸሓፊ አሥቴር ፩ መጽሐፍ። ጦብያ ፩ መጽሐፍ። ነገረ መቃብያን ፪ መጽሐፍት። ኢዮብ ፩ መጽሐፍ። መዝሙረ ዳዊት ፩ዱ መጽሐፍ ጥበበ ሰሎሞን ፭ቱ መጽሐፍት ምሳሌያት ቆሐልት መኃልየ መኃልይ ጥበብ ጥበበ በጎር።

መጽሐፍተ ነቢያት ፲ወ፮ቱ ዐበይትሰ ፬ቱ ወእሙንቱ ኢሳይያስ ወኤርምያስ ወሕዝቅኤል ወዳንኤል። ንኡሳንሂ ፲ወ፪ቱ ሆሴዕ አሞጽ ሚክያስ ኢዩኤል አብድዩ ዮናስ ናሆም እንባቆም ሶፎንያስ ሐጌ ዘካርያስ ሚልክያስ።

ወውፁእ እምእሉ ጥበበ ኢያሱ ወልደ ሲራክ ለትምህርተ ሕፃናት ወካዕበ መጽሐፈ ዮሴፍ ወልደ ኮርዮን ወውእቱ መጽሐፈ መቃብያን።

መጽሐፍተ ሐዲስ ፬ቱ ወንጌላውያን ሰባክያን ማቴዎስ ወማርቆስ ሉቃስ ወዮሐንስ። ፩ዱ መጽዕፈ አብርክሲስ መጽሐፈ ሐዋርያት ፯ቱ መልእክታት ወእምኒሆሙ ዘጵጥሮስ ፪ቱ ወዘዮሐንስ መንጌላዊ ፫ቱ መልእክታት። ወመልእክተ ያዕቆብ ፩ዱ መልእክተ ይሁዳ ፩ዱ መጽሐፈ ጳውሎስ ፲ወ፬ቱ መልእክታት። መጽሐፈ አቡቀለምሲስ ዘዮሐንስ ወንጌላዊ ፩ዱ።

እሎንኬ ሕገጋት እንተ አዘዝናክሙ ባቲ። ሂወ፭ ረስጠብ ሂወ፩። እመቦ ብእሲ ዘነሥአ እመጽሐፍተ ሐሰት እንተ አንበርዋ ከሐድያን ወአብአ ውስተ ቤተ

ክርስቲያን እግዚአብሔር ቅዱስ ከመ ይእቲ መጽሐፈ እግዚአብሔር ንጽሕት በእንተ ሙሰና ሕዝብ ይሰደድ።

ንባብ ፯

በእንተ ፍጎረት ወሕፄ ወአውስቦ ወዘይተልዎ ለዝንቱ።

ወውእቱ ፯ቱ ምዕራፋት። ምዕራፍ ቀድማዊ እምቅድመ ንንግር በእንተ ወዋስቦ ይደልወን ከመንዝክር ነገረ ቀዳማዊ እስመ ለመፍቅድ ቀዳማዊ ቦቱ ፪ቱ ግብራት ፩ዱ እምኒሆሙ ወሊደ ውሉድ ለአትርፎ ዘርእ። ወይመርሕ ኀበ ዝንቱ ቃለ እግዚአብሔር ዘይቤሎሙ ለእምኒው ወለእምኒውት ቀዳማውያን ብዝኹ ወተባዝኹ ወኢይከውን ዝንቱ ዘእንበለ በተራክቦ ለወሊድ።

ወዓዲ ሶበ ተተክለት ፍትወት በጠባይዕ እንሰላዊት ከመ ይትፈጸም ኀሠሣ ተራክቦ ዘይከውን እምኒሁ ዘርእ። ወዝንቱ ላዕለ ፪ቱ መፍቅዳት መጥዎ ፍትወት በተራክቦ ለወሊድ ወዳግማዊኒ ረድኤት ዘትከውን ማእከለ ውሱባን ፩ዱ እምኒሆሙ ለካልኡ በእንተ አቅልሎ ድካም በዝንቱ ሕይወት። ወይመርሕ ኀበ ዝንቱ ቃለ ለልዑል ዘይቤ በእንተ አዳም ኢይሄኒ ከመ ይኹን አዳም ባሕቲቱ ንግበር ሎቱ ቢጸ ዘይረድኦ።

ወመፍቅድ ቀዳማዊ ዘአውስቦ በእንተ ወሊደ ውሉድ ወአብጥሎ ፍትወት ወተራድኦ አው ተጋብኦ። ወአውስቦስ በአምሳል ኀበ ጥንተ ነገድ ይሑር ኀቤሃ በጥንተ ሕግ ዘቀደመ ተነግሮቱ ወውእቱኒ ካዕበ ዘደኃራዊ ሕግ ዘተነግረ በፍጻሜሁ ለዝንቱ ዓለም ኀበ ፫ቱ አክፋል ይትከፈል።

ክፍል ቀዳማዊ ሶበ ኮነ ውዕየት ዘፍትወት በብዙኃን ዘያወድቅ ውስተ ተዓድዎ ሕግ ወአውስቦስ በአርአያ ከመዝ ውእቱ መፍትው ይሑር ኀቤሃ ወይመርሕ ዘእንቲአሁ ቃለ ጳውሎስ ሐዋርያ ዘይቤ በመልእክቱ ለሰብአ ቆሮንቶስ ቀዳማዊ ዘ፯ቱ « እቤሎሙ ዘንተ ለእለ አልቦሙ አንስት ወለመበለታት

ሠናይ ሉሙ እመ ነበሩ ከማየ ወእመ ኢይክሉ ተግግሦ ለያውስቡ እስመ ሠናይ አውስቦ እምዐይ በፍትወት። ወበብሂሎቱኒ በእንተ መበለታት ዐዋድያት በመልእክቱ ኀበ ጢሞቲዎስ ቀዳማዊ ጄቱ « አንሰ እፈቅድ ከመ ይትዋሰባ ውርዝዋት እምኔሆን ወይለዳ ውሉደ ወይመግባ አብያቲሆን ከመ ኢይርከብ ጸላኢ ምንተኒ ምክንያተ ስላቅ።

ንባብ ፳

አንቀጽ ፳፬፩ዱ

በእንተ ድጋያን

ወውእቱ ፪ቱ አክፋል ፩ዱ እምኔሆሙ ዘይደሉ በእንተ ድጋያን። ይቤ ያዕቆብ ሐዋርያ በመልእክቱ « ወእመቦ ዘይደዊ ይጸውዕ ቀሳውስተ ቤተ ክርስቲያን ከመ ይጸልዩ ላዕሌሁ ወይትብዕዎ ቅብዐ በስመ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ እስመ ጸሎት በሃይማኖት ያሐይዎ ለድውይ ወያነሥኦ እግዚአብሔር ወእመኒ ቦቱ ኃጢአት ትትነደግ ሎቱ።

ወናሁ ስምዐ ኮነ ወንጌል ቅዱስ ከመ ለሐዋርያት ሶበ ፈነዎሙ እግዚእነ ውስተ ሀገር በጥንተ ስብከት በበጀቱ ኮኑ ይቀብዕዎሙ ለድጋያን ወይትፈውሱ።

ወጋኔንሂ ዘአበዮሙ ለአርድእት በጥንተ ግብርሙ ከመ ኢይፃእ እምብእሲ ዘአዕበዶ ወአብጽሕዎ ኀበ እግዚእነ ከመ ይፈውሶ ይቤ እግዚእ በእንቲአሁ እስመ ለዝንቱ ዘመድ ኢይክሉ አውፅኦቶ ዘእንበለ በጸም ወበጸሎት።

ወዳዊትኒ ነቢይ ይቤ በመጽሐፈ መዝሙር ብፁዕ ዘይሌቡ ላዕለ ነዳይ ወምስኪን ይረድኦ እግዚአብሔር ላዕለ ዓረተ ምስካቡ ወይዌልጥ ደዌያቲሁ እንዘ ሀሎ ውእቱ ላዕለ ዓረተ ሕማሙ።

ወመጽሐፈ ነገሥትኒ ትነግር ከመ እግዚአብሔር ዘለፎ ለዘፈነወ ይሰኣል አምላክ አፍሮን በእንተ ደዌሁ ወአሞቶ ፍጡነ በውእቱ ጊዜ። [፪ ነገሥት ፩፡፪ - ፬]

ወዳግምኒ ዘይደሉ ላዕለ ምዕመናን በእንተ ተልእኮቶሙ ይቤ እግዚእነ ደወይኩ ወሐወጽክሙኒ። ወዓዲ ይቤ አማን እብለክሙ ኩሎ ዘገበርክሙ ለ፩ዱ እምእሉ አጋውዮ ንኡሳን ሊተ ገበርክሙ። ወወደሶ ለዘገብረ ዘንተ ወአውረሶ መንግሥተ ሰማያት ወዘለፎ ለዘኢገብረ ዘንተ ወአርኅቆ ይሑር ኀበ ኩነኔ ዕጽብ።

ወአንበረ በእንተ ዝንቱ ምሳሌ በሳምራዊ ዘአቁሰልዎ ወወድቀ ውስተ ፍኖት ወበዘጽሕቀ በግብሩ። ወሐዋርያትኒ ይቤሉ ድስቅ ወለድጋያንሂ እለ ዐጸበሙ ደዌ ዘኢይክሉ ሐዊረ ኀበ ቤተ ክርስቲያን የሐውጽዎሙ እለ የአምርዎሙ ኩሎ ዕለተ።

፵ወጀቱ ወዲያቆናትኒ ይንግርዎ ለኤጲስቆጶስ በእንተ ድጋያን ከመ የሐውጸሙ። ወተፍጻሚተ ዝንቱ ፍካሬ ሀሎ በአንቀጽ ምጽዋት።

ንባብ ፱

በእንተ ዘከመ አዕረጋ ለእግዝእትነ መልዕልተ ደመና ወልዳ ፍቁር ወአርአያ ብሔረ ኀጃም

ተአምሪሃ ለእግዝትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ወበአሐቲ ዕለት እንዘ ሀለጢ በደሴተ ጣና እግዝእትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ምስለ ፍቁር ወልዳ ወጸድቅ ዮሴፍ ወሰሎሚ አዕረጋ ለእሙ መልዕልተ ደመና ውስተ ዓየር ፍቁር ወልዳ ይቤላ ነጽሪ ውስተ ኩሎን አንጉራተ ኢትዮጵያ ወኩሎሙ አድባራቲሃ ዘእሁበኪ ዓሥራተ ለተዝካረ ስምኪ ዘይከውን ወነጸረት መንገል ምዕራብ አርባዕተ አድባራተ።

ወበውስተ ዛ ይእቲ ሀገር ዘይብልዎ ኅጃም ወይቤላ በደኃሪ መዋዕል የአምኑ ቀዳሚ ተሰግዎትየ እምኔኪ ከመ ወለድክኒ በድንግልና ዘእንበለ ዘርዐ ብእሲ።

ወበውስተ ዛቲ ሀገር ሀለዉ ብዙኃን ቅዱሳን እንዘ ኢይሬእየኒ የአምኑኒ ወኩሎሙ ሰብአ ኢትዮጵያ እሙንቱ የአምኑ በስብከተ ወንጌልየ።

ወበእሎንቱ አጎጉራት ይሴባሕ ስምኪ እስከ ኅልቀተ ዓለም። ወኢይነብሩ ውስቴቶን ተንባላት ዘእንበለ ክርስቲያን እለ የአምኑ በተሰግዎትየ እምኔኪ። ወርእየት ካዕበ መንገለ ጸጋም ሀገረ ብርሃተ ወፍሥሕተ ወመርሕባኒ አዳም ወሠናይ።

ወትቤሎ ለወልዳ መነ ይብልዎ ለዛቲ ሀገር ዘሀለወት አንጻረ ጸጋምን መንገለ ምዕራብ። ወአውሥአ ፍቁር ወልዳ ወይቤላ አንሥኢ አዕይንተኪ መንገለ ድጎር ወነጽሪ ኀበ ምሥራቅ ከመ አርእየኪ ይእተ ሀገረ ዘተሰአልከኒ።

ወይእተ አሚረ ተመይጠት መንገለ ምሥራቅ ወአውሥአ ወይቤላ ውእቱ ሀገር ዘትነጽሪዮ ይትበሃል ምድረ ሸዋ። ወነጽሪ ኀበ ውእቱ ሀገረ ሸዋ ፈለገ ዓቢየ ዘይወርድ እምሀገረ ሊባኖስ ማይ ተክዲዎ በታሕተ ክልኤቱ አድባራት ዐቢያን ውስተ ምድረ ብሔረ ቆላት ዘምሥራቅ ፀሐይ።

ወዘእምኔሁ መካን እስከ ታሕተ ክልኤቱ አድባራት ይትበሃል ሀገረ መርፈታ ደዋሮ ወባሶ። እምሊባኖስ ቀዳሚ ሀገር መንገለ ዘሀለወ እስከ ምድረ ቆላ ምድረ ከተታ ወመገር ምድረ ሸዋ ወመርጎባኒ ወወግዳ።

ካልአትኒ ወሰርማት ምድረ ክሌና ሀገረ ለኮ ወመልዛ ወመርሕቤቱ። ወበምሥራቅ ፀሐይኒ ይትበሃል ሀገረ ኢፋት ወኤፍራታ ዘሀሎ ወአሰቦት። ወእምኔሁ ላዕለ ደቡብ መንገለ ምዕራብ እስከ ጽንፈ ምድር ይትበሃል ደብረ የረር ወሀገረ ከብድ። ወበየማኑ ዘሀሎ ሀገር መንገለ ሰሜን እስከ ፈለገ ተከዚ ዘዓደውን ቦቱ እምሀገረ ትግራይ ወምሥራቅ ፀሐይኒ ቀዲሙ እምሀገረ

ኤፍራታ እኒዞ እምሀገረ ሊባኖስ ዘይወርድ መንገለ ሀገረ ሕንደኬ ማያቲሃኒ ይትበሃል ከመ አሐዱ ሀገር።

ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌን ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ I

፻፲፭ ተአምር

በእንተ ዘከመ በጽሕት እግዝእትነ ውስተ ባሕረ ጣና በመዋዕለ ስደታ ወተቀበልዎ ሕዝብ በፍሥሐ

ተአምሪሃ ለእግዝትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌን ለዓለመ ዓለም አሚን። ወሶቤሃ ተንሥእት እግዝትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ እምሕቅለ ዋሊ ምስለ ፍቁር ወልዳ ወዮሴፍ ወሰሎሚ ወበጽሕት ውስተ ድንጋጋ ለባሕረ ጣና።

ወተቀበልዎሙ ሕዝብ እለ ይነብሩ ውስተ ደሴት በፍሥሐ ወተበሀሉ እሙንቱ አናግድ ይመስሉ ከመ ደቂቀ ነገሥት። ወቀርቡ ኀቤሆሙ ወይቤልዎሙ አይቱ ውእቱ ሀገርክሙ ኦ አኃዊነ አናግድ ወለምንት መጸእክሙ ዝየ።

ወአውስአ ዮሴፍ ወይቤሎሙ ንህነሂ ሰብአ ገሊላ ንህነ ወመጸእነ እምኢየሩሳሌም ከመ ንርአይ ግብሮ ለእግዚአብሔር በኪነ ጥበቡ መንክር።

ወእምዝ አውሥእዎሙ ሰብአ ወተወክፍዎሙ ወሶቤሃ ንዑ ተጸዓኑ ዲበ ሐመርነ ከመ ናብጽሕክሙ ኀበ መኮንነ እሎን ደስያት። እስመ ያፈቅሮሙ ለሰብአ ኢየሩሳሌም ወኮነ ዘርዓ ሙላዱ እምነገሥተ ይሁዳ ዘገሊላ።

ወሶቤሃ ተንሥኡ ወዐርጉ ዲበ ሐመርሙ ወሐሩ ምስሌሆሙ ወበጽሐ ውስተ ደሴተ ባሕር ዘጣና።

ወነገርዎ ለመኮንነ ዛቲ ደሴት ምጽአቶሙ ለእሉ አናግድ እሙንቱ ሰብአ ጌራን። ወሶመ ሰምዓ ውእቱ መኮንን ተንሥኡ ፍጡነ ወመጽእ ኀቤሆሙ

ወተቀበሎሙ በፍሥሐ ወበሰላም ወወሀበሙ ማኅደረ ለባሕቲቶሙ ውስተ ደሴታ ለባሕር።

ወይቤሎሙ እምአይቱ መጻእክሙ አጋእዝትዮ። ወአውሥኦ ዮሴፍ ወይቤሎ እምሀገረ ገሊላ ዘኢየሩሳሌም ነገድነ። ወይቤ መኮንን ዘሀገረ ጣና አንትሙት ዘጎይክሙ እምገጽ ለሂሮድስ ንጉሥ ቀታሌ ሕፃናት ንጽሓን ዘገሊላ።

ወሶበ ሰምዓት ዘንተ ነገረ እግዝእትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ እምአፈ ውእቱ መኮንን ሰሞ ለሂሮድስ ከሐዲ ደንገፀት ወርዕደት ወኮነት ከመ በድን ወስእነት ተናግሮ እስመ መሰላ ወዓሊሁ ለሂሮድስ ዘየኃሥሥ ከመ ይቅትሎ ለወልዳ።

ወሶበ ርእየ ድንጋጄሃ ውእቱ መኮንን ተንሥኦ እመንበሩ ወሰገደ በገጽ ቅድሚሃ ወይቤ ኢትደንግዲ ኦ እግዝእትዮ በእንተ ዘጠየቁ ሀገረኪ። እስመ ናሁ በዛቲ ሌሊት አብሠረኒ መልአክ እግዚአብሔር ዜና ስደትኪ እምሂሮድስ ወመጸኦትኪ ንቤየ እንዘ ሀሎኩ በጸሎት በእንተ ሕማሙ ለወልድዮ ከመ ይፈውሶ አምላኪየ ዓቃቤ ጸሎቱ ለዳዊት ነቢይ። ወእንዘ እጼሊ መዝሙረ ዳዊት በጻሕኩ ንበ ዘይብል አንሥእ ኃይለክ ወነዓ አድጎነነ አምላክ ኃያላን ርድኦነ ወሶቤሃ መጽኦ ንቤየ ብእሲ ቀይሕ እኒዞ በትረ ወርቅ ዘቦ በገበዋቲሁ አክናፍ ከመ ርግብ ፀዓዳ። ወይቤለኒ ሰላም ለክ ኦ ብእሲ ኅሩይ እሥራኤላዊ ወይቤ መጽኦ ንቤክ ኃይሉ ወጥበቡ ለእግዚአብሔር አምላክነ ወመድኃኒቶሙ ለእሥራኤል ከዊኖ ሕፃነ ወተሐዚሎ በዘባነ ወለቱ ለዳዊት ንጉሥ ከመ ያድጎኖሙ ለነገደ እሥራኤል ወለወልድከኒ ሕሙም።

ወትትቁደስ በአንሶስዎተ እግረ እሙ ብሔረ ኢትዮጵያ አግዓዚት። ወይእቲኒ ጎየት እምገጽ ሂሮድስ በይነ ዘየኃሥሣ ምስለ ወልዳ በእንተ ቅንዓተ መንግሥቱ ኃላፊት እምነግህ እስክ ዕርበተ ፀሐይ በበሳኒታሁ ኩሎ ጊዜ።

ወሶበ ነገረኒ ዘንተ ነገረ ወደቁ ዲበ ባሕር ደንጊጽዮ እምግርማ ድምፁ ግሩም። ወአንሥኦኒ ውእቱ

ፍጡነ እምውስተ ባሕር በክነፊሁ ወአቀመኒ በእግርዮ። ወይበለኒ ኢትፍራህ እስመ አነ መልአክ እግዚአብሔር ገብርኤል አሐዱ እምሊቃነ መላእክት።

ተፈኖኩ ንቤክ በእንተዝ ሕፃን እምንበ አምላክነ ወአንብሮ ምስሌክ እስክ ፈቀደ እግዚአብሔር መይጦቶ ውስተ ሀገረ ኢየሩሳሌም ወወልድከኒ ይድገን እምነ ሕማሙ እኩይ። ወሶቤሃ እንዘ ይነግረኒ ዘንተ ነገረ መጽኦ መላእክተ ብርሃን ወዓገትዋ ለባሕረ ዓና በሰይፈ እሳት ወጎዩ አጋንንት ዘባሕር ወተባደርዎሙ መባርቅት።

ወአሥጦምዎሙ ውስተ ቀላዩ ይእቲ ባሕር ወወረዱ ውስተ ሲኦል። ወሶቤሃ ሐይወ እምደዌሁ ውእቱ ወልድዮ ወይእዜኒ ርኢኩ ጸጋ ዐቢየ በፈንወተ ወልዱ አምላክ አብርሃም ወአምላክ ይስሐቅ ወያዕቆብ ቅዱሳን አበውየ ወተሣሃለ ላዕለ ወልድዮ።

ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ ፲፩

፻፲፮ ተአምር

በእንተ ዘከመ አዕረጋ ለእግዝእትነ መልዕልተ ደመና ወልዳ ፍቁር ወአርአያ ብሔረ ኅጃም

ተአምሪሃ ለእግዝእትነ ቀደሰተ ደነገለ በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ወበአሐቲ ዕለት እንዘ ሀለጢ በደሴተ ጣና እግዝእትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ምስለ ፍቁር ወልዳ ወጸድቅ ዮሴፍ ወሰሎሚ አዕረጋ ለእሙ መልዕልተ ደመና ውስተ ዓየር ፍቁር ወልዳ ይቤላ ነጽሪ ውስተ ኩሎን አገጉራተ ኢትዮጵያ ወኩሎሙ አድባራቲሃ ዘእሁበኪ ዓሥራተ ለተዝካረ ስምኪ ዘይከውን ወነጸረት መንገለ ምዕራብ አርባዕተ አድባራተ።

ወበውስተ ዛ ይእቲ ሀገር ዘይብልዎ ኅጃም ወይቤላ በደኃሪ መዋዕል የአምኑ ቀዳሚ ተሰግዎትየ እምኔኪ ከመ ወለድክኒ በድንግልና ዘእንበለ ዘርዐ ብእሲ። ወበውስተ ዛቲ ሀገር ሀለጢ ብዙኃን ቅዱሳን እንዘ ኢይራእዩኒ የአምኑኒ ወኩሎሙ ሰብአ ኢትዮጵያ እሙንቱ የአምኑ በሰብከተ ወንጌልየ። ወበእሎንቱ አገጉራት ይሲባሕ ስምኪ እስከ ኅልቀተ ዓለም። ወኢይነብሩ ውስቴቶን ተንባላት ዘእንበለ ክርስቲያን እለ የአምኑ በተሰግዎትየ እምኔኪ።

ወርእየት ካዕበ መንገለ ጸጋም ሀገረ ብርሀተ ወፍሥሕተ ወመርሕባኒ አዳም ወሠናይ። ወትቤሎ ለወልዳ መነ ይብልዋ ለዛቲ ሀገር ዘሀለወት አንጻረ ጸጋምነ መንገለ ምዕራብ። ወአውሥአ ፍቁር ወልዳ ወይቤላ አንሥኢ አዕይንተኪ መንገለ ድገር ወነጽሪ ኅበ ምሥራቅ ከመ አርእየኪ ይእተ ሀገረ ዘተሰአልክኒ። ወይእተ አሚረ ተመይጠት መንገለ ምሥራቅ ወአውሥአ ወይቤላ ውእቱ ሀገር ዘትነጽሪዮ ይትበሃል ምድረ ሸዋ።

ወነጽሪ ኅበ ውእቱ ሀገረ ሸዋ ፈለገ ዓቢየ ዘይወርድ እምሀገረ ሊባኖስ ማይ ተክዒዎ በታሕተ ክልኤቱ አድባራት ዐቢያን ውስተ ምድረ ብሔረ ቆላት ዘምሥራቅ ፀሐይ። ወዘእምኔሁ መካን እስከ ታሕተ ክልኤቱ አድባራት ይትበሃል ሀገረ መርፈታ ደዋሮ ወባሶ። እምሊባኖስ ቀዳሚ ሀገር መንገለ ዘሀለወ እስከ ምድረ ሸዋ ወመርገባኒ ወወግዳ። ካልአትኒ ወሰርማት ምድረ ክሌና ሀገረ ለኮ ወመልዛ ወመርሐቤቱ። ወበምሥራቅ ፀሐይኒ ይትበሃል ሀገረ ኢፋት ወኤፍራታ ሀዘሎ ወአሰቦት።

ወእምኔሁ ላዕለ ደቡብ መንገለ ምዕራብ እስከ ጽንፈ ምድር ይትበሃል ደብረ የረር ወሀገረ ከብድ። ወበየማኑ ዘሀሎ ሀገር መንገለ ሰሜን እስከ ፈለገ ተክዚ ዘዓደውነ ቦቱ እምሀገረ ትግራይ ወምሥራቅ ፀሐይኒ ቀዳሙ እምሀገረ ኤፍራታ እኒዞ እምሀገረ ሊባኖስ ዘይወርድ መንገለ ሀገረ ሕንደኬ ማያቲሃኒ ይትበሃል ከመ አሐዱ ሀገር።

ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ ፲፪

፻፲፯ ተአምር

ዘከመ አስተፋነውዎሙ ሰብአ ኢትዮጵያ ለእግዝእትነ ወለፍቁር ወልዳ በብዙኅ ክብር ወቦኡ ውስተ ደብረ ቁስቋም።

ተአምሪሃ ለእግዝእትነ ቅድስት ድንግል በክልኤ ማርያም ወላዲተ አምላክ ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ወእምድገረ ተነግረ በቃለ ገብርኤል መልአክ ወተሰምዓ ነገረ ሞቱ ለዝኩ ኒሮድስ ርጉም በኅበ እግዝእትነ ወፍቁር ወልዳ ወበኅበ ዮሴፍ ወሰሎሚ እንዘ ሀለጢ በደብረ መጠራ ዘሀለወት በአድያመ ኦፊር እንተ መንገለ ምሥራቃቲሃ ለይእቲ ብሔረ ኢትዮጵያ ትቤሎ እሙ ለሕፃን ኦ ወልድየ እሙነኑ ሞተ ዝንቱ አርዌ ርጉም። ወሶቤሃ አክሞሰሰ ሕፃን ወይቤ እወ ሞተ ዝኩ ዓርዌ ኦ እምየ ወነዋ እምይእዜሰ ሀገርኪ ገሊላ እትዊ እስከ ማዕዜኑ ትነብሪ ውስተ ብሔረ ባዕድ ከመ ነግድ ወፈላሲ።

ወአልቦ እንከ ዓመፃ ወሐይድ ውስተ ቤተ ልሔም እስመ ጠፍአ ወማሰነ ቀታሌ ሕፃናት ብድብድ። ካዕበ ይቤላ ኦ እምየ ኢትጎንድዪ ዝየ ወኢትፍርኒ ለገቢእ ወኃዊር ናዝሬተ ከመ ዘአልብኪ ቤት ወዘመድ ይእዜሰ ሞተ ዘየኃሥሥ ኪያየ ወኪያኪ በከመ ነገሮ መልአክ ብሥራተ ሠናየ ለዮሴፍ ጻድቅ። ወሶቤሃ ተንሥኡ ለሐዊር በጉጉዓ እንዘ ይመርሆሙ ገብርኤል መልአክ ወጸዓኑ ዘአብኡ ሎሙ ሰብአ ኦፊር አምኃ ወርቀ ከርቤ ወስኒነ ወዕጣነ ዲበ አግማሊሆሙ እለ ኮኑ ዕብነ ቀዲሙ አመ አጽአቅዎሙ ፍኖተ ወድገረ ዘአንቅሖሙ ዓዲ ዝኩ ሕፃን።

ወእምድገረ ሠለስቱ ዕለት ሰምዑ ግብተ ሰብአ ዛቲ ሀገረ ኦፊር ከመ ገብኡ ወተመጡ ውስተ ብሔሮሙ እሙንቱ ቅዱሳን ከልሑ ሕዝብ እድ

ወአንስት ንዑሳን ወዐቢያን በዐቢይ ንዘነ ልብ። ወብዙኃ በከዩ ወአስቆቀዉ ወይቤሉ ምንትት ዝ ዘገበርነ ወጌገይነ ዲበ እሙንቱ አናግድ ቡሩካን ዘተቀደሰት ምድርነ በኪደተ እግሮም እንዘ ብዙኅ ተስፋነ ላዕሌሆሙ እስመ ንደጉነ ዮም። ወሶቤሃ ተጋብኡ ዐበይተ ሀገር ተማከሩ ንዑ ንኅረይ ዕደወ ጽኑዓን ወኃያላን ወናስተዳሉ አፍራሰ ረዋጽያን ወአግማለ መሠግራነ ወይትልዉ ዓሠረ ፍኖቶሙ ለእሉ ክቡራን።

ወሶበ በጽሕዎሙ ወረከብዎሙ ይበልዎሙ ኦ አንትሙ ሰብአ ኢየሩሳሌም ለምንት አክበድክሙ ያረ ንዘን ውስተ አልባቢነ። ይእዜኒ ትመየጡ ንቤነ ወኩኑ ውስተ ሀገርነ መኳንንቲነ ወመላፍንቲነ እስመ ንክውን ለክሙ አግብርተ ወአዕማተ። ወለእመሰ አበዩ ወኢተመይጡ ንቤነ ያስተፋንውዎሙ በሰላም ውስተ ብሔሮሙ እስከ በጽሑ ብሔረ ግብፅ ወየሀብዎሙ ስንቀ ለፍኖቶሙ።

ወእምዝ ኃረዩ ፍጡነ እደወ ጽኑአነ መስተዕዕናነ አፍራሰ ወአግማል አፍራሰሂ ወአግማለ ከማሁ አስተዳልዉ በመጠነ ትልቁ ዘሰብእ ጽኑዓን ወፈነውዎሙ። ወእሙንቱሂ እደወ ጽኑዓን ወኅሩያን ተፅዕኑ ዲበ አፍራሰ ረዋፅያን ወዲበ አግማል ሠጋርያን ወሐሩ ፍኖቶሙ እንዘ ይገይሡ። ወእንዘ የኃልፋ ውስተ ፍኖት በጽሑ ሀገረ ዘትሰመይ መደባይ ወረክቡ ኖሎተ በሀዩ።

ወሶቤሃ ይቤልዎሙ እሙንቱ እደወ ልዑካን ኦ አንትሙ ሰብአ ኖሎት ርኢክሙኑ አሐተ ብእሲተ ዘሠናይ አርአያሃ ወአዳም ሥና እንዘ ተሐዝል ሕፃና ዲበ ዘባና ወእንዘ ተሐውር ምስለ ሠለስቱ ላእካኒሃ። ወነዋ ንሌአለክሙ እመ ራጽክምዋ በኅበ አይቱ ኃለፈት ንግሩነ ዜናሃ ወኢይድዑነ ፍናዊሃ ንበ ሐረት ላቲ በብካይ ንትልዋ።

አኮኑ ሠለስቱ ዕለት እንዘ ነኃሥሥ ኪያሃ እምሀገረ ኦፊር እስከ ዝዩ ወኢረከብናሃ መሐሩ ለነ በእንተ ድካምነ። ወይቤሎሙ እሙንቱ ኖሎት ትማልም ኃለፋ እንተ መንገሌነ ዘአንትሙ ትብሉ ወምስሌሆሙ ሀሎ ብእሲ ቀይሕ ዘይመስል ሊቀ ሐራ ንጉሥ

ዘመፍርህ ግርማሁ ውስተ እዴሁ ሰይፍ። ወይቤልዎሙ እምንቱ ዕደወ ለኖሎት ቦኑ ካልእ ብእሲ ለውእቱ ብእሲ ቀይሕ ምስሌሁ። ወዓዲየኑ ይተሉ ድኅሬሆሙ ወሚመ የሐውር ቅድሚሆሙ።

ወይቤልዎሙ ኖሎት አኮ ዘይተሉ ድኅሬሆሙ አላ የሐውር ቅድሚሆሙ ወይመርሆሙ ፍኖተ እንዘ ይጌጉዕ ወይመስል ዘየሐውር በክነፈ ነፋስ። ይእዜሰኬ ሐሩ ወትልውዎሙ ወአፍጥኑ ሐዊረ ትረክብዎሙ እምቅድመ ይእድዉ ፈለገ መጠራ። ወእምድኅረ ሰምዑ ዘንተ ነገረ ሐሩ እሙንቱ ልዑካን እንዘ ይረውዱ በአፍራሰ ወበአግማል ወበጽሑ ጽንፈ ግበበ ምድር ዘሐቅለ መጠራ ወርእይዎሙ ለእሉ ቅዱሳን በማዕዶተ ተከዚ ዘፈለገ መጠራ።

ወሶቤሃ ይቤልዎሙ ኦ አንትሙ ክቡራን ሰብአ ኢየሩሳሌም ጽንሑነ ወተግገሡነ እስከ ንበጽሕ ኃቤክሙ ወንዜኑክሙ ነገረ ዘለአኩነ ዐበይተ ሀገር እንተ ኦፊር። ወይቤሎሙ ዮሴፍ ጸድቅ ንህነሰ አኮ ዘንጽንሓክሙ ባሕቱ ምንትት ውእቱ መልእክትክሙ። ወይቤሉ እሙንቱ ልዑካን ለነሰ ለአኩነ ዐበይተ ሀገር እንዘ ይብሉ ለምንት ተነሣእክሙ እምዝዩ ለሐዊር እስመ ስፋሓት መራኅብቲሃ ወአዕፃዳቲሃሂ ሠናያት ለይእቲ ሀገረ ኦፊር አይቱ ተሐውሩ ወትፈልሱ ዳግመ አጋዕዝቲነ ቦኑ ዘየዐቢ እምዝኒ ሀገር ወሚመ ገበርነ እኩየ ላዕሌክሙ።

ወሶበ እንዘ ይትናገርዎሙ በማዕዶተ ተከዚ ዘመጠራ መጽአ መልእክ እግዚአብሔር ገብርኤል ወይቤሎሙ አኮ አንትሙ ዘገበርክሙ እኩየ ላዕሌሆሙ አላ በይነ ሞቱ ለሂሮድስ ዘየኃሥሦ ለዝንቱ ሕፃን ከመ ይቅትሎ ወበእንተዝ ይጸውዖ አቡሁ ራማዊ ለዝኩ ወልድ ንበ ኢየሩሳሌም በከመ ተብህለ በነቢይ። ወሶመ ሰምዑ ዘንተ ነገረ እምአፈ ገብርኤል መልእክ በከዩ ወአስቆቀዉ እልክቱ ልዑካን ወይቤሉ እንከሰ ለነ ይደልወነ በርትዕ ዘከማክሙ ተአንግዶ በረኃብ ወጽምዕ እስመ ፈተወት ነፍስነ ምስሌክሙ ይርከበነ ስደት።

ወዘንተ ብሂሉሙ ተለውዎሙ ድኅሬሆሙ ወአስተፋነውዎሙ በዓቢይ ክብር እንዘ የዓውድዎሙ በአፍራሰ ወበአግማል ተንሢእሙ እምብሔረ ኢትዮጵያ

ወበጽሑ ብሔረ ግብፅ ዲበ የብሳ ለአሌፋንቲን ኅበ እንተ ሐረት ንግሥተ ሳባ ኢየሩሳሌም ወአስነቅዎሙ። ወእምድኅረዝ ከልሑ በቃል ዐቢይ እንዘ ይብሉ አርእየን እግዚአ ሣህለከ ለነ ለአግብርቲክ ወክሥት ዘንተ ነገረ እሉ ሰብእ። ወሶቤሃ ጸርሐ ንብርኤል መልአክ ወይቤ ብፁዓን አንትሙ ኦ ሰብአ ኢትዮጵያ እስመ አስተርአየ ብርሃን ውስተ ሀገርክሙ ዋካ ክብሮሙ ለእሥራኤል ከመ ያብርህ ለእለ ይነብሩ ውስተ ጽልመት ወጽላሎተ ሞት።

ወተባረከት ሀገርክሙ በአንሶስዋተ እግራ ለእሙ ቅድስት። ወዜንወዎሙ ዘንተ ኩሎ ለዘለአኩክመ ወሶቤሃ ይቤሉ እወ አማን አስተርአየ ብርሃን ውስተ ሀገርነ ለእለ ንነብር ውስተ ጽልመት ወሀገሪትነ ጸዕደወት በዋካ ሥኖሙ ለእሉ ቅዱሳን ከመ ጽጌ ገዳም። ወእንዘ ከመዝ ይዜምሩ ተመይጡ ውስተ ሀገሮሙ ወዜንወዎሙ ኩሎ ዘኮነ ለዐበይተ ሀገር እለ ለአክዎሙ። ወእምዝ እግዝዕትነ ምስለ ፍቁር ወልዳ ወዮሴፍ ወሰሎሚ ሐሩ ወወረዱ ብሔረ ግብፅ ወቦኡ ደብረ ቁስቋም። ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስለ ንግሥትነ ሥነ ማርያም ወምስለ ኩልነ ኢትዮጵያውያን ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ ፲፫

ተአምረ ኢየሱስ

ተአምር ዘገብረ እግዚእነ ወአምላክነ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ ሣህሉ ወምሕረቱ የሀሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ወሶበ ልህቀ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ወሀብዎ ለመምህር ከመ ይትመህር መጻሕፍተ። ወይቤሎ መምህሩ በል አልፋ ወቤጣ [አሌፍ ወቤት] ወይቤሎ እግዚእነ ምንትነ ትርጓሜሁ ለአልፋ። ደንገፀ መምህሩ ወተሐዘበ ከመ ፍጹም ውእቱ ወኅደገ ምህረቶ። ወእምዝ እንዘ ይጽሕፍ መምህሩ ነሥኦ እግዚእነ ቀለመ ቀይሐ ወጸሊመ ወቶስሐ ቦቱ። ወሶበ ርእየ ይቤ ዝንቱ ወልደ መበለት አማሰነ ቀለምየ ወሶቤሃ ጸፍሃ። ወይቤሎ እግዚእነ ለምንት ትጽፍኦኒ እምትዝብጠኒስ

ሀሎ ዘይቀርብ። ወዘንተ ብሂሎ ነሥኦ ውእተ ቀለመ ወፈሊጦ ዘዘዚአሁ ለቀይሕ ወለጸሊም ወኮነ ከመ ቀዳሚ። ወይቤሎ ንሣዕ ንዋየክ። ወሶበ ነጸረ ዘንተ መምህሩ አንከረ ጥቀ ወደንገፀ። ወይቤሎ እግዚእነ ለእመ ንሥሥከኒ ትረክበኒ በክልኤሆን ወለእመ ጠየቀኒ ተአምረኒ። ወእምድኅረ ይቤሎ ዘንተ እግዚእነ ሐረ ኅበ ድንግልተ ሥጋ ወነፍስ እግዝእትነ ማርያም ወይቤላ መኑ ውእቱ ዝንቱ ወልድኪ። ዝኑ እንጋ ዘእረክቦ በውስተ መጻሕፍት ዘእጽሕፎሙ አነ። ወዘተነበየ ነቢይ በእንቲአሁ እንዘ ይብል ናሁ ድንግል ትፀንስ ወትወልድ ወልደ ወትሰምዮ ስሞ አማኑኤል ዘበትርጓሚሁ እግዚአብሔር ምስሌነ። ሣህሉ ወምሕረቱ የሀሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ ፲፬

ተአምረ ኢየሱስ

ተአምር ዘገብረ እግዚእነ ወመድኃኒነ ኢየሱስ ክርስቶስ በዕጎልት እንተ ተሠርቀት በሀገረ ፍልስጥጌም በኃይለ መስቀሉ ይዕቀበነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ወእንዘ የሐውር አሐተ ዕለተ በፍኖት ርእየ ሠራቂ ዘሠረቀ እጎልተ እምሀገረ ፍልስጥጌም። ወረክቦ በዓለ ዕጎልት ለሠራቂ ወአኅዘ ወተበአሱ ጀኤሆሙ እንዘ ይብሉ ዘዚአየ ውእቱ። ወሶበ ርእይዎ ለእግዚእ ኢየሱስ ክርስቶስ እንዘ የሐውር ይቤ ፩ ለካልኡ። እስመ ንሬኢ ብርሃነ እሥራኤል በገጸ ዝንቱ ሕፃን ወሬዛ ወኢንክሐድ እስመ እምዘርዓ ነቢያት ውእቱ ነፃ ንሑር ንቤሁ ወንስኦሎ ግብራ ለዕጎልት።

ወይቤሎ ካልኡ ፈተውኩ አነኒ ዘንተ። ወሐሩ ኅበ እግዚእ ኢየሱስ ወሀለጢ ምስሌሁ ዮሴፍ ጸራቢ ወእግዝትነ ቅድስት ድንግል በጀኤ ማርያም ወላዲቱ ወአስተብቁዕም ከመ ይፍታሕ ማእከሎሙ በጥበቡ በእንተ ዕጎልት። እስመ ሠምሩ ክልኤሆሙ ወይቤሎሙ እግዚእ ኢየሱስ አምጽእዎ ለዕጎልት ወአቀምዎ ቅድሚሁ።

ወይቤ እግዚእ ኢየሱስ እኤዝዘኪ ኦ ዕጎልት ትንብቢ በቃለ ዕጎል እመሕያው ወንግርኒ መኑ ውእቱ እግዚእኪ ወነበበት እንታክቲ ዕጎልት እንዘ ትጸርሕ በቃል ልዑል። ወትቤ ኦአምላክ እሥራኤል ፈጣሬ ሰማያት ወምድር መድኅን ዓለም። አማን እብለክ እስመ አነ ይእቲ ዕጎልት ለዝንቱ አረጋይ ዘይሰመይ ኬሚመር ወልደ ናዛር። ወትማልም ጊዜ ሠለስቱ ሰዓት ዘመዓልት ሠረቀኒ ዝንቱ ወሬዛ እምውስተ ጽአት ዘህሎ በቂላርያ።

ወአውሥኦ እግዚእ ኢየሱስ ወይቤሎ ለሠራቂ። ገበርክ ኃጢአተ ወአበሳ ውስተ ነገዶሙ ለእሥራኤል። ወሠራቂኒ ይቤሎ ሥረይ ሊተ ኦ መሲሐ ለእግዚአብሔር እስመ አነ ገብርክ ወልደ አመትክ። ወይቤሎ እግዚእ ኢየሱስ ንደጉ ለክ ኃጢአተክ። በእንተ ዘርኢክ። ገጽዮ ወበእንተ ዘነሳሕክ ወባሕቱ እምይእዜሰ ኢተአብስ ዳግመ።

ወአምነ ዝንቱ ብእሲ ወኩሉ ሰብኦ ቤቱ በእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ከመ ውእቱ ወልደ እግዚአብሔር ሕያው ቀዳማዊ ወሰአሎ ለእግዚእ ኢየሱስ ያብሐ ይኩን ሎቱ ረድኦ። ወይቤሎ እግዚእ ኢየሱስ ኢይክል መኑሂ ዘይትቀነይ ለዓለም ይኩነኒ ረድኦ። በረከተ ጸጋሁ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ የህሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ንባብ ፲፭

፳፭ ተአምር

በእንተ ርደተ ብርሃን ትንሣኤ

ተአምሪሃ ለእግዚእትነ ቅድስት ድንግል በ፪ ማርያም ወላዲተ አምላክ ጸሎታ ወበረከታ የሃሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሚን።

ስምዑኬ መንክረ ወመድምመ ኃይለ ተአምሪሃ ለእግዚእትነ ማርያም ወላዲተ አምላክ ዘገብረት ተአምረ በኢየሩሳሌም ቅድስት ሀገረ እግዚአብሔር። ወበውእቱ መዋዕል ሶበ ገብሩ ሐክክ ወቀትለ በላዕለ

ክርስቲያን ተፀርዐ ፍኖተ ነጋድያን እምፀብዐ ፈያት እኩያን። ወአሚሃ ዕለተ በዓለ ፋሲካ ቅድስት በርደተ ብርሃን በከመ ሥርዓት ዘልማድ ተጋጥኦ ነጋድያን።

ወኢተረክበ መኑሂ ዘእንበለ ፩ዱ ነጋዲ ኢትዮጵያዊ። ወእምዝ እመድበሉ ለገቢረ በዓለ ፋሲካ በበሥርዓቱሙ ሰብኦ ፋርስ ወሰብኦ ሮም ሰብኦ ፅርዕ ወሰብኦ ሮም ሰብኦ ፅርዕ ወሰብኦ አርማንያ ወሶርያ ወገላትያ ወእለ እስክንድርያ ምስለ ጳጳሳቲሆሙ ወበትረያርኪሆሙ። ወኮነ ጉባኤ ጽፉቀ። ወኅሠሠ ነጋድያነ እምሰብእ ኢትዮጵያ ወኢረክቡ ዘእንበለ ፩ዱ። ወጸውዕዎ ወአቀምዎ በማዕከለ ጉባኤ ወይቤልዎ ምንትነ ግብርክ ዘኢህለዉ አብያጺክ ኢትዮጵያውያን። ወምንት ብክ ምስሌነ ክፉኦ ገጽ ወኅሠመ መልክዕ።

ወይእዜኒ ዓዕ አንተ እምጉባኤነ። ወዘንተ ብሂሎሙ አውፅእዎ አፍኦ ለውእቱ ነጋዲ እንዘ ይዘረክውዎ ወይዘነጉጉዎ። ወተበህሉ በበይናቲሆሙ እንዘ ይብሉ እስኩ ንሬኢ ዮም ትምህርቱሙ ለሰብኦ ኢትዮጵያ ዘይትሚክሁ ላዕሌነ። እስመ ይትሚክሁ እንዘ ይብሉ እስመ ዘእንበሌነ ኢይትከህሎሙ ለሰብኦ ግብፅ ርደተ ብርሃን ትንሣኤ። ወዘንተ ብሂሎሙ ሰደድዎ ወአውፅእዎ አፍኦ ለውእቱ ነጋዲ እማእከለ ጉባኤሆሙ እንዘ ይኬልሕ ወያስቆቁ በብካይ ዓቢይ።

ወቦኦ ውስተ ምቅዋመ ማርያም ወይቤላ ኦእግዝእትዮ ማርያም ነጽሪ ግፍዕዩ ወተመንኖትዮ ወተሰዶትዮ እምዝንቱ ኩሉ ጉባኤ ዓቢይ አኮኑ በእንተ ፍቅረ ዚኦኪ ወበእንተ ፍቅረ ወልድኪ ኮነ ንግደትዮ በረኃብ ወበጽምዕ በሐፍ ወበድካም። ወዘንተ ብሂሎ ወዘይመስሎ ኮነ ይጼሊ ቀዊሞ ውስተ ምቅዋመ እግዝእትነ ማርያም ዘበዕብራይስጢ ማሪሃም እንተ ሀለወት ሕንፅተ አንጻረ ቀራንዮ። ወበእንተሰ ዘሰመይዋ ምቅዋመ እግዝእትነ ማርያም ለይእቲ መካን አሚሃ በዕለተ ዓርብ እንዘ ሀሎ ወልዳ ስቁለ ዲበ ዕፀ መስቀል በይእቲ መካን በከዮቶ እግዝእትነ ወበእንተዝ ሰመይዋ ለይእቲ መካን ምቅዋመ እግዝእትነ ማርያም።

ወኩሉ ዘቦ ኃዘን ወትካዝ እምነጋድያን ሶበ ይትመሀለል ወይጼሊ ንበ ይእቲ መካን ይረክብ ፍጡነ ዕሤተ ጸሎቱ እምነበ እግዝእትነ ማርያም። ወበእንተዝ

ነገር እንዘ ሀላው ውእቱ ነጋዲ ውስተ ይእቲ መካን በጸሎት ወበስኢል እንዘ ያዜክር ግፍፆ ወስደቶ ኀበ እግዝእትነ ማርያም ወረደ ሎቱ ብርሃን እምሰማይ ውስተ ይእቲ መካን ለዝኩ ነጋዲ ግፋዕ ወስዱድ ወምኑን እምጉባኤሆሙ ለአብዕልት ብዙኃን።

ወውእቱሰ ተመስጦ ልቡ ውስተ ሰማይ በአውትሮ ጸሎት ወስኢል ኀበ እግዝእትነ ማርያም ኢርእየ ውእቱ ማኅቶተ ብርሃን እንዘ ያንበለብል በላዕለ እደዊሁ። ወባሕቱ እምርጉቅ ርእዮሙ አይሁድ እንዘ ያንበለብል ብርሃን በላዕለ እደዊሁ ለውእቱ ነጋዲ አስተወፀቡ ወአንክሩ ወተደሙ። ወይቤሉ ዕፁብ ወርቱዕ ሃይማኖቶሙ ለኢትዮጵያውያን። ርእዮኬ ለግፋዕ ዘወረደ ሎቱ ብርሃን እምሰማይ። ወጸውዕዎ ወይቤልዎ ኢትሬኢኑ ኦ ብእሴ እግዚአብሔር ዘንተ ማኅቶተ ዘያንበለብል በላዕለ እደዊከ ቅዱሳት።

ወሶቤሃ ገብአ ልቡ። ወተመይጦ ኃዘኑ ኀበ ፍሥሓ ወኃሄት። ወሶበ ነጸረ ኃይለ ረድኤታ ለእግዝእትነ ማርያም በርደተ ብርሃን ለባሕቲቱ በእንተ ግፍዑ ተፈሥሐ። ወርእዮሙ ጉቡአን እለ ገፍዕዎ ወመነንዎ ለውእቱ ነጋዲ ተነፍሩ ወደንገፁ። ወይቤሉ አማን አማን ሃይማኖቶሙ ለኢትዮጵያውያን ርቱዕ ወጽዱቅ ውእቱ። ወበጊዜሃ ሐሩ ጉቡአን ኀበ ወረደ ብርሃን ወአስተብቁዕዎ ለውእቱ ነጋዲ ከመ ያሥተስሪ ሎሙ በእንተ ዘገፍዕዎ ወመነንዎ። ወሰረያ ሎሙ ወኮነ ፍቅር ወሰላም ማእከለ ነጋዲ ወማእከለ ጉቡአን። ወእምአሜሃ ዕለት ኮነ ዕበይ ወክብር ለሰብአ ኢትዮጵያ። ወበዝነ ሞገስ እምሰብአ ግብፅ ላዕለ ሰብአ ኢትዮጵያ በእንተ ርደተ ብርሃን። ወኮነ ጥቁቅ ዝነገር ከመ ኢይወርድ ለሰብአ ግብፅ ኀበ ኢሀለዉ ሰብአ ኢትዮጵያ በእንተ ርቱዓነ ሃይማኖት። ወመፍቀርያነ እግዝእትነ ማርያም እሙንቱ። ወዝንቱ ኩሉ ዘኮነ እምዕቦየ ተአምሪሃ ለእግዝእትነ ማርያም። ወበእንተ ግፍዑ ለዝንቱ ነጋዲ ጸሎታ ወበረከታ የሀሉ ምስሌነ ለዓለመ ዓለም አሜን።

ንባብ ፲፮ እመጽሐፈ ስንክሳር

ወለእመ ይከውን ጳጉሜን ፮ተ ያንብቡ ዘንተ አመ ፮ ለጳጉሜን በዛቲ ዕለት ቡርክት።

ኦ አጋው መሐይምናን ፍቁራን ርቱዓነ ሃይማኖት ዘተማየጠክሙ በደሙ ክቡር እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ሎቱ ስብሐት ይደልወነ ከመ ንሰብሐ ለእግዚአብሔር ልዑል ወናበዝነ ስብሐቲሁ ወንወስክ ልዕልናሁ ፈድፋድ በእንተ ዘወሀበነ ጸጋሁ ወሠናያቲሁ በዕቦየ ሃህሉ። እስመ አብጽሐነ እስከ ዛቲ ዕለት ወሰዓት እንተ ይእቲ ተፍጻሚተ ዐውደ ዓመት ዘግብጽ ወኢትዮጵያ ወኖባ እንዘ ንሕነ ጥዑያነ ሥጋ ወነፍስ ወጽኑዐን በሃይማኖት ትርዕት እንዘ ንተልዎሙ ለአበዊነ ቅዱሳን። ወንስኦሎ ዓዲ ከመ እግዚአብሔር ይትዓገሥ ላዕሌነ ወይጽንሐነ እስከ ንትመየጥ እምአበላነ ወእከየ ምግባሪነ ወኢያጥፍኣነ ፍጡነ በእንተ እከየ ምግባሪነ። በከመ አጥፍኦሙ ለብዙኃን አሕዛብ እለ እምቅድሜን።

እንከሰ ንንቃሕ እምሀኬትነ ወንትነማእ እምድቀትነ ወይደልወነ ከመ ንብኪ ቅድሜሁ። ወንግበር ኀቤሁ በእንተ ዘኀለፈ አበላነ ወኃጣውኢነ ብዙጉ። ወንሰኦሎ ከመ ያጽንዐነ ውስተ ሃይማኖት ርትዕት በኩሉ መዋዕለ ሕይወትነ ወይዕብነ እመሣግራሁ ለሰይጣን ጸላኢነ ወያብጽሐነ ዓመ ከመ ዮም እንዘ ጥዑያን በሥጋ ወነፍስ ወእንዘ ጽኑዐን በሃይማኖት ርትዕት ወፍሡሐን በኩሉ ምግባሪ ሠናይ።

ወያዕርፍ ነፍሳቲሆሙ ለእለ ሞቱ እምኔነ ወይረሲ ጽጋብ ውስተ ሀገርነ ወበረከተ ወይባርክ ፍሬያተ ምድርነ ከመ ይጽገቡ ርጉባኒነ ወይልሀቁ ሕፃናቲነ ወይሕየው ድውያኒነ ወይትዐቀቡ አእሩግ ወዕቤራት ወዕጓለማውታ ወይኩን ሰላም ለሀገርነ ወለኩሉ ዓለም አሜን።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር ኪያነኒ ይምሐረነ በጸሎቶሙ ለኩሎሙ ቅዱሳን እለ ጸዋዕነ ወእለ ኢጸዋዕነ አስማቲሆሙ ወበረከቶሙ ይጎድር ላዕለ ንግሥትነ ማርያም ሥና ወላዕለ ርዕሰ ሊቀ ጳጳስነ አባ

ቴዎፍሎስ ርዕሰ ሊቃነ ጳጳሳት ወላዕለ ኩልነ ሕዝብ ክርስቲያን ለዓለመ ዓለም አሜን።

አርኬ

ዘአቅረብኩ ማኅሌተ አዘኪርየ አእላፈ።
እምእለ ተጸምዱከ ዘልፈ።
ለለአነብብ ተወከፍ ዘንዴትየ መጽሐፈ።
እንተ ረሰይከ እግዚአ ጸረቀ መበለት ውኩፈ።
እም እለ አብሉ ብዑላን ዘተርፈ።

ነቢያት ቅዱሳን ወሐዋርያት ሰባክያን ሰማዕት ወጸድቃን። ደናግል ዓዲ ወመነኮሳት ጌራን።
ባርኩ ባርኩ ጉባኤ ዛቲ መካን።
እስከ አረጋዊ ልሂቅ ወንዑስ ሕፃን።

ለዘጸሐፎ በክርታስ ወለዘአጽሐፎ እንዘ ይደርስ።
ለዘአንብቦ ወለዘተርጎሞ በልሳን ሐዲስ።
ወለዘሰምዐ ቃሉ በዕዝነ መንፈስ።
በጸሎተ እሙ ማርያም ዐራቂተ ኩሉ እምባእስ።
ገቡረ ይምሐረነ ኢየሱስ ክርስቶስ።

ንባብ ፲፮

ጦማረ ንጉሥ ልብነ ድንግል ለአቤቶሁን ዮሐንስ ንጉሠ ብርቱጓል ወልደ ንጉሥ አማኑኤል

በስመ እግዚአብሔር አብ አኃዜ ኩሉ ገባሬ ሰማያት ወምድር ወኩሉ ፍጥረታተ ዘያስተርኢ ወዘኢያስተርኢ። ወበስመ እግዚአብሔር ወልድ ፈቃዱ ወምክሩ ወነቢዩ ለአብ። ወበስመ እግዚአብሔር ወመንፈስ ቅዱስ ጳራቅሊጦስ እግዚአብሔር ሕያው ዕሩይ ምስለ አብ ወወልድ ዘነበበ በልሳነ ነቢያቲሁ ወወረደ በላዕለ ሐዋርያት ወይሴብሕዎ ወየአኩትዎ ለቅድስት ሥላሴ በሰማይ ወበምድር በባሕር ወበቀለያት ለዓለመ ዓለም አሜን።

ዘንተ መልእክተ ወሐዋርያ ይፌት ንጉሥነ ልብነ ድንግል ንጉሠ ነገሥት ዘኢትዮጵያ ወልዱ ለናዖድ ወልደ ንጉሥ በእደ ማርያም ወልደ ንጉሥ ዘርዓ ያዕቆብ ወእምዘርዓ ዳዊት ወሰሎሞን እለ ነገሡ በኢየሩሳሌም። ዛቲ መልእክት ትብጻሕ ንበ አቤቶሁን ዮሐንስ ንጉሠ ብርቱጓል ወልደ ንጉሥ አማኑኤል ሰላም ለክሙ ወጸጋ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ የሃሉ ምስሌክሙ በኩሉ ጊዜ። ሶበ ሰማዕነ ዜና በእንተ ኃይለ መንግሥቱ ለአቡክሙ ዘአድከመ ባቲ መንግሥቶሙ ለደቂቀ መሐመድ አእኮትናሁ ለእግዚአብሔር እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ በእንተ ዘአንሐ አክሊለ መድኃኒቱ ላዕለ ቤተ ውሉደ ጥምቀት በእንተ ዝንቱ ተፈሣህን ጥቀ ሶመ በጽሐ ንቤነ ቃለ ሐዋርያሁ ዘይቤ ከመ ንትፋቀር በበይናቲነ ወናጠፍኦሙ እመንግሥቱ ወእመንግሥትነ ለደቂቀ መሐመድ ወለአይሁድ ወለአይሁድ ወለአሕዛብኒ። ወእንዘ ሀሎን በዛቲ ፍሥሐ ዜነውነ በእንተ አቡክሙ እምፈለሰ እምዝንቱ ዓለም እምቅድመ ንፈኑ ንሕነ ሐዋርያቲሁ ዘበጽሑ ንቤነ። ወበእንተዝ ህየንተ ፍሥሐ ዘቀዳሚ ረከበነ ትካዝ ፈድፋደ በውስተ ልብነ እንዘ ንዜከር ፍልሰቶ ወኩሉ ዓበይተ ሰብአ ቤትነ ወለሐጢ ዓቢየ ላሓ ዘመጠነዝ። ተመይጠ ፍሥሐሆሙ ዘቀዳሚ ንበ ንዘን። ኦ እግዚአየ ወእኑየ ወእምድጎረ አንገሠኒ እግዚአብሔር እስከ ዮም ኢመጽአ ንቤነ ሐዋርያ እምክርስቶሳውያን ነገሥተ ብርቱጓል። ባሕቱ ሰማዕነ ከመ ሕዝብክሙ ሀሎ በብዙኅ ገዐር ወምንዳቤ በፈቃደሙ የሐውሩ ለሐውያ ሀገረ ሮምያ ቅድስት ወሀገረ ኢየሩሳሌም ንሪት።

ወዛቲ ጽድቅኒ ኢሰማዕነ ዘእንበለ በመዋዕሊሁ ለአቡክሙ ዘፈነዉ ንቤነ እመላእክት ወእምዓባይተ ቤቶሙ ቀሲሳነ ወዲያቆናተ ምስለ ኩሉ ንዋየ ቅድሳት ለግብረ ቅዳሴ። ወውእተ አሚረ ተፈሣሕነ ፈድፋደ ወተመጠውኖሙ በዓቢይ ትፍሥሕት ወክብር ወፍሥሐ። ፈነውኖሙ ዳግመ ንቤሁ ወሶበ በጽሑ ንበ ባሕረ ኤርትራ ፍጻሜሁ ለሀገረ መንግሥትነ ኢረክብዎ ለመልእክ ሀንድ እስመ ውእቱ ተመይጠ ንበ ሢመቱ በእንተ ዘተፈፀመ ዕድሜሁ ዘሣልስ ዓመት በከመ ልማደ መንግሥትክሙ ወበእንተዝ ጎንደዩ ንቤነ። ወይእዜኒ ንፌንዎሙ ለክሙ ምስለ ሐዋርያነ እለ ፈነውነ አቡክሙ ንበ አቡነ ከመ የሀቡክሙ

መልእክትን ለገቢክሙ ውገበ ሊቀ ጳጳሳት ዘሮምያ።
እእግዝእየ ወእጉየ ፈጽሙ ለነ ፍቅረ አቡክሙ በገቢነ
ወፈንዉ ለነ ወትረ ሐዋርያቲክሙ እስመ ንፈትዎሙ
ፈድፋድ። እስመ ደቂቀ መሐመድ... ይትፋቀሩ
በበይናቲሆሙ። ንሕነሰ ክርስቶሳውያን እፎ ይደልወነ
ከመ ንትፋቀር በበይናቲነ።

እምይእዜሰ ኢንፍቅድ ሐዋርያተ እምግብጽ
ወእምካልአንሂ ነገሥታት ዘለመዱ ይፈንዉ ገቢነ።
ዳዕሙ ንፈቱ ሐዋርያክሙ። ነገሥታተ መሐመድኒ
ያፈቅሩነ በእንተ ንዋይ ወይጸልኡነ በእንተ
ሃይማኖትነ። ነገሮሙሰ ኢአደመነ ወናረምም
በእንቲአሆሙ እስመ ከመዝ ገብሩ አበዊነ ነገሥታተ
ኢትዮጵያ አብርሃ ወአጽብሐ ታዜና ካሌብ ገብረ
መስቀል ቅቡዓነ አክሱም እስመ እሙንቱ ስምዕ ለኩሉ።
ወበትእዛዘ እሉ ኢትቅትሎሙ ከመ ኢያመዝብሩ
መቃብሩ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ዘሀሎ
በኢየሩሳሌም ወካልአነኒ አብያተ ክርስቲያናት እለ
ህልዋን ህየ ወበምድረ ግብጽ። ባሕቱ ብነ ንዘን
በእንተ ዝንቱ ወበእንተ ዘአልብነ ንጉሠ ክርስቲያን
ኅር ዘይረድአነ ወያስተፌስሐነ። ኦ እግዚእየ ወእጉየ
ነገዝን ጥቀ በእንተ ነገሥታት ኢየሮፓ በእንተ
ዘይትበዓሉ በበይናቲሆሙ ብዙኃ ጊዜያተ በነገር
ቀሊል። ለእመ ብነ ንጉሠ ክርስቲያን ኅር ኢንጸልያ
ግሙራ። ምንተ እንከ ንብል እስመ ዘኢነአምር ለእመ
ኮነ ዝንቱ በተበውሐ ለእግዚአብሔር።.....

ንባብ ፲፰

እምዜና መዋዕሊሁ ለንጉሥ ይኩኖ አምላክ

... ለይኩኖ አምላክ ዘሚጠ መንግሥተ እምነ
ዛሬ በጸሎተ ጳጳስ አባ ጌርሎስ ወበጸሎተ አባ ኢየሱስ
ሞዓ መምሕረ ሐይቅ ወበትንብልናሁ ለአብ ብዙዓዊ
ክቡር ርዕሰ አበው አቡነ ተክለ ሃይማኖት መምህር
ዘደብረ ሊባኖስ እስመ ነበሩ በመዋዕሊሁ ኩሉ ኖህ
መንግሥቱ ወበእንተዝ ወሀቦሙ ለውሉዱ ፩ እደ እም
፫ እድ መንግሥተ ወምኩናነ ወሥልጣነ ወሣጌመ እም

ውሉድ አቡነ ተክለ ሃይማኖት እጩ በኪዳን ወመሐላ
ወእምውሉድ አባ ኢየሱስ ሞዓ ዓቃቤ ሰዓት ከመ ይኩን
ሎሙ ርስተ ለትውልደ ትውልድ።

ወዘኒ ሥርዓት ሐለወ ወኢፈለሰ እስከ ይእዜ።
ለዓቃቤ ሰዓትሰ አፍለስዎ ካልዕ ነገሥት ዘእምንሬሁ
ሥዒሮሙ ኪዳነ ዘመሐለ ሎሙ ይኩኖ አምላክ በስመ
እግዚአብሔር ሕያው።

ንባብ ፲፱

በከመ ሞተ ግራኝ አህመድ በዓቀበ ዘንተራ

ተንሥአ ንጉሥ እምሸዋ ወበጽሐ ወይና ደጋ
አመ ፭ ለየካቲት ወነበረ ሕየ። ግራኝኒ ተንሂእ
እምደረስጌ ነበረ ሕየ ቅሩበ ገበ ንጉሥ። ሠራዊተ
ግራኝ ወሠራዊተ ንጉሥ ገቡረ ወዓሉ ኃበ አሐዱ
እንዘ ይትረዓዩ ገጸ በገጽ። ርእዮ ምሕረቶ
ለእግዚአብሔር ዘከመ ገብረ ወዘከመ አጽንዖሙ
ለአግብርቲሁ ወለንጉሦሙ አጽናፍ ሰገድ ሕፃን።
ወረሰዮሙ ይትቃረቡ ገጸ በገጽ አኩኑ ነበሩ ቀዳሚ
እንዘ ይፈርኑ ወይርእዱ በሰሚዓ ስሙ ለሊሁ ወሸዋ
ወክርስቲያን በትግሬ ወይከውኑ ድንጉጸነ ከመ
ዘበጽሐሙ ወሶበ ሐወጸቶሙ ምሕረቱ ለእግዚአብሔር
ሰሐቋዎ ወተሣለቅዎ...

ወአመ ፲ ወ ፯ ለየካቲት ተንሥአ ግራኝ
በእግረ ትዕቢት እንዘ ይትእመን በመድፍ ወበነፍጥ
ወበቱርክ ወይቤ ዘመጠነዝ ብዙኃ ዓመታት
ሰደድክዎሙ ዮምኒ ይቀውሙ ቅድመ ገጽዮ። ንጉሥኒ
ተአሚኖ በእግዚአብሔር ወበጸሎታ ለእግዝእትነ
ማርያም ወላዲተ አምላክ ተመጠዎ ሀራሁሰ ለንጉሥ
ዘተቀደምዎ ቀተልዎ እም ቅድመ ይብጸህ ገበ ንጉሥ።
ወድቀ በዓቀበ ዘንተራ ዘይሠመይ ግራኝ በር። ወሞተ
በትእዛዘ እግዚአብሔር ጊዜ ፫ ሰዓት በዕለተ ረቡዕ።

ንባብ ፳

መልእክተ ንጉሥ ገላውዴዎስ
ጎበ ዮሐንስ ንጉሠ ብርቱጋል

በስመ እግዚአብሔር ሥሉስ ዘኢይትፈለጥ ዘይሬኢ እንተ አፍኦ ወይፈትን እንተ ውስጥ ዘያደክም ለጽኑዕ ወያጽን ለቅጥቁጥ። ተፈነወት ዛቲ መጽሐፈ መልእክት እም ጎበ ንጉሥ ገላውዴዎስ ወልደ ወናግ ሰገድ ንጉሥ ወልደ ናዖድ ንጉሥ ወልደ እስክንድር ንጉሥ ወልደ በእደ ማርያም ንጉሥ ወልደ ዘርዓ ያዕቆብ ንጉሥ ወልደ ዳዊት ወልደ ሰሎሞን ንጉሥ ነገሥተ ፳ኤል ላዕሌሆሙ ሰላም።

ትብጻሕ ጎበ ዮሐንስ ንጉሠ ብርቱጋል መፍቀሬ እግዚአብሔር ወመፍቀሬ ሃይማኖት ወልደ ንጉሥ ዘአማኑኤል ርቱዕ ሃይማኖት። ስማዕ በእንተ ሚካኤል ገብርክ ዘመጽአ ኃቢነ ዘፈነዎ ገበርነ ምስለ ክርስቶስ ደጋማ የደጂ አዝማች ከመ ይርድኡን ጊዜ ጸብእ። ወዝንቱስ ሚካኤል ተግህ ጥቀ ለኢትዮጵያ ወተቃተለ ምስለ እስላም በእንተ ክርስቶስ እንዘ ይሚጡ ነፍሶ እስከ ተሰብረ ፀጋማይ እዱ በነፍጥ ወበፈቃደ እግዚአብሔር እምድጎረ ሐይወ እምደዌሁ ናሁ ፈኖናሁ ገቤከ።

ወአንተኒ ግበር ሎቱ ሠናያተ ተዘኪረክ ፍቅረ ክርስቶስ ወፍቅረ ዚኣነሂ። ውእቱስ ፈጸመ መልእክተክ ከመ ጴጥሮስ ሊቀ ሐዋርያት ወጳውሎስ ልሳነ ዕፍረት። ወበእንተዝ ትግህቱ ለሚካኤል ከስተሆዝ [ሚካኤል ደ ካስታንሆዞ] ዘፈኖክ ወአሊክ ከመ ይትራዳእ ወገብረ በከመ አዘዝክ ወኢያብጠለ መልእክተክ። ወዘንተኒ ተዘኪረክ ግበር ሎቱ ዘሐለየ ልቡ ዘኢጸሐፍኖ ውስጥ ዝንቱ መጽሐፈ መልእክት። ወንሕነኒ ሶበ ንሰምእ ዜና ዝንቱ መልእክት ንትፌሣሕ ብክ ወይከውን ፍጹመ ፍቅርነ በዝንቱ ግብር።

ንባብ ፳፩

ፈናዌ መልእክት እምጎበ ንጉሥ አጽናፍ ሰገድ ገላውድዮስ ትብጻህ ጎበ ሊቀ ጳጳሳት ዘሮማ መንበረ ጴጥሮስ ክብርት ዘሀለውቲ ኦ ጳውሎስ አቡነ።

ሰላም ለክ ሰላም ሥላሴ የሀሉ ምስሌክ አሜን ሰማዕኩ ዘወሀብከነ አቡነ ዮሐንስ ክሪዘክ አንበርኖ ውስተ መንበረ ጴጽስና ወሊተሂ ባርኩኒ አባ በረከተ አብ ለውሉድ ብሩክ ወከመ ባረኮ አብርሃም ለይስሐቅ ወይስሐቅ ለያዕቆብ አቡየሂ ልብነ ድንግል ሞተ ወእጉየ ሚናስ አሐዝዎ ተንባላት ለነሰ ተመሰልነ በከመ ይቤ ወንጌል ብፁዓን እለ ይሰደዱ በእንተ ጽድቅ እስመ ሎሙ ይእቲ መንግሥተ ሰማያት ሰማዕኪ ኦ አቡነ ጳውሎስ ሊቀ ጳጳስነ ዘሮሜ ዘትቀኒ ፯ ነገሥታት ክርስቲያን ይረሰዕኑ አበ ደም ደሞ ንሕነሰ ክርስቶሳውያን ኢትሬእይኑ ዘይንዕውነ ተኳል ወዓረብ ንሕነሰ ተመሰልነ ከመ አባግዕ ፈንዎሙ በበሀገሩ ለቀትለ ጸርነ እም ይእዜስ በጽሐ ሣህለ እግዚአብሔር ጎቤነ በከመ ተሳሃሎሙ ለእሥራኤል አመ ወጽኡ እምግብጽ ወአገለፎሙ ባሕር በእግር ወአስጠሞ ለፈርዖን ውስተ ባሕር ምስለ ኩሉ ሠራዊቱ ወካዕበ ኢሰማዕክኑ ኢያሱ ወልደ ነዌ ዘሞኡሉ ለ፳ቱ ነገሥተ ከነዓን አቂሞ ፀሐየ በገባኦን ወርጎኒ በቆላተ ኤላ ወበጸሎቱ ለሆሤዕ ወከማሁ አንተኒ ጸሊ ከመ ልማድክ ይሰምዓክ አምላኩሙ ለክርስቲያን ወፈኑ ሠራዊተክ ቦ በምሥራቅ ወቦ በምዕራብ ወቦ በሰሜን ወቦ በደቡብ ቅንኡ ለእንተ ተዓቢ ጸጋ በከመ ይቤ መጽሐፍ አምላክ ሰላም የሀሉ ምስሌክ አሜን። ዘለአክዎ አነ ገላውዴዎስ ህየንተ ለዝ ጴጥሮስ ስምዕዎ ዘተናገረ ንሕነሰ ኮነ አሐደ ሥጋ ወአሐደ መንፈስ።

ንባብ ፳፪

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ አምላክ ዝንቱ ውእቱ ሃይማኖትየ ወሃይማኖተ አበውየ ነገሥታት እሥራኤላውያን ወሃይማኖተ መርዔትየ እለ ሀለጢ በፀፀደ መንግሥትየ።

ንሕነ ነአምን በ፩ዱ አምላክ ወበወልዱ ዋሕድ ኢየሱስ ክርስቶስ ውእቱ ቃሉ ወውእቱ ኃይሉ። ውእቱ ምክሩ ወውእቱ ጥበቡ። ዘሀለወ ምስሌሁ እምቅድመ ይትፈጠር ዓለም ወበደጎሪ መዋዕል መጽሐ ኃይነ እንዘ ኢየሱስ እመንበረ መለኮቱ። ወተሰብአ እመንፈስ ቅዱስ ወእማርያም እም ቅድስት ድንግል። ወተጠምቀ በዮርዳኖስ በ፴ ክረምት ወኮነ ብእሴ ፍጹመ ወተሰቅለ ዲበ ዕፀ መስቀል በመዋዕል ዲላጦስ ጴንጤናዊ ሐመ ወሞተ ወተቀብረ ወተንሥኦ በሳልስት ዕለት። ወእምዝ በ፴ ዕለት ዓርገ በስብሐት ውስተ ሰማያት ወነበረ በየማነ አቡሁ። ወካዕበ ይመጽዕ በስብሐት ይኬንን ሕያዋን ወሙታን ወአልቦ ማጎለቅት ለመንግሥቱ። ወነአምን በመንፈስ ቅዱስ እግዚእ ማሕየዊ ዘሠረፀ እምአብ ወነአምን በአሐተ ጥምቀት ለሥርየተ ኃጢአት። ወንሴፍ ትንሣዔ ሙታን ወሕይወተ ዘይመጽእ ለዓለም አሜን።

ንሕነሰ ነሐውር በፍኖተ ንጉሥ ጽዮን ወኢናጸንን ኢለየማን ወኢለጸጋም እምትምህርተ አበዊነ ፤ ወ፪ ሐዋርያት ወጳውሎስ ፈልፈለ ጥበብ ወ፪ወ፪ አርድእት ወ፪፻፲ወ፳ ርቱዓነ ሃይማኖት ዘተጋብኡ በኒቅያ ፻ወ፱ በቁስጥንጥንያ ወ፪፻ በኤፌሶን።

ከመዝ ወከመዝ እሜህር አነ ገላውዴዎስ ንጉሥ ዘኢትዮጵያ ወስመ መንግሥትየ አጽናፍ ሰገድ ወልደ ወናግ ሰገድ ወልደ ናዖድ።

ወበእንተ ምክንያት አክብሮትነ ዕለተ ቀዳሚት አኮ ዘናክብራ ከመ አይሁድ እለ ሰቀልዎ ለክርስቶስ እንዘ ይብሉ ደሙ ላዕሌነ ወላዕለ ውሉድነ እስመ እሙንቱስ አይሁድ ኢይቀድሐ ማየ ወኢያነድዱ እሳተ ወኢያበስሉ ጸብሐ ወኢየሐብዙ ንብስተ ወኢይትፈለሱ እምቤት ውስተ ቤት።

ወበሕቱ ንሕነሰ ናክብራ እንዘ ነዓርግ ባቲ ቁርባነ ወንግበር ባቲ ምሳሐ በከመ አዘዙነ አበዊነ ሐዋርያት በዲድስቅልያ። አኮ ዘናክብራ ከመ ሰንበተ እሁድ እንተይእቲ ዕለተ ሐዲስ ዘይቤ ዳዊት በእንቲአሃ ሃቲ ዕለት እንተ ገብረ እግዚአብሔር ንትፈሣሕ ባቲ። እስመ ባቲ ተንሥኦ እግዚእነ ኢየሱስ

ክርስቶስ ወባቲ ወረደ መንፈስ ቅዱስ ላዕለ ሐዋርያት በጽርሐ ጽዮን ወባቲ ተሰብአ ውስተ ከርሠ ቅድስት ማርያም ድንግል በኩሉ ጊዜ። ወባቲ ይመጽእ ዳግመ ለዕሢተ ጸድቃን ወለፍዳ ኃጥአን።

ወበእንተ ሥርዓተ ግዝረትኒ አኮ ዘንትገዝር ከመ አይሁድ እስመ ንሕነ ነአምር ቃለ ምህሮሁ ለጳውሎስ ፈልፈለ ጥበብ ዘይቤ ተገዝሮሂ ኢይበቁዕ ወኢተገዝሮሂ ኢያሠልጥ ዘእንበለ ዳእሙ ሐዳስ ፍጥረት ዘውእቱ አሚን በእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ። ወካዕበ ይቤ ለሰብአ ቆሮንቶስ ዘሂ ነሥዓ ግዝረተ ኢይንሃእ ቁልፈተ። ወባሕቱ ግዝረትሰ ዘኮነ በኃይነ በልማደ ሀገር ከመ ብጥንተ ገጽ ዘኢትዮጵያ ወኖባ። ወከመ ስቁረተ እዝን ዘሰብአ ሕንድ ዘንተሰ ዘንገብር አኮ በአቂቦ ሕገ ኦሪት ዳእሙ በልማደ ሰብእ።

ወበእንተ በሊዕ ሐራውያን አኮ ዘንትከላእ በዓቂበ ሕገ ኦሪት ከመ አይሁድ ለዘኒ በልዕ ኢናስቆርሮ ወኢናረኩሶ ወለዘኒ ኢበልዓ ከመ ይብላዕ ኢናክብሮ። በከመ ፀሐፈ አቡነ ጳውሎስ ለብሔረ ሮሚ እንዘ ይብል ዘኒ በልዕ ኢይመንኖ ለዘኢይበልዕ ወለኩሎሙ እግዚአብሔር ተወክፎሙ። መንግሥተ እግዚአብሔር ኢኮነት በመብልዕ ወበመስቲ ኩሉ ንጹሕ ለንጹሕን ወእኩይሰ ለሰብእ በሊዕ ምስለ እቅፍት። ወማቴዎስ ወንጌላዊ ይቤ አልቦ ዘይክል አርኩሶቶ ለሰብእ ለእንበለ ዘይመጽዕ እምአፋሁ። ወዘሰ ውስተ ከርሥ ይበውእ ወይትገመር ጽመ ወይትገደፍ ወይትከዓው ወያነጽሕ ኩሎ መባልዕት ወበብሂለ ዝንቱ ቃሉ ነሰተ ኩሎ ሕንፃ ሴስሕተቶሙ ለአይሁድ እለ ተምህሩ እመጽሐፈ ኦሪት።

ሊተሰ ሃይማኖትየ ወሃይማኖተ ካህናት ማዕምራን እለ ይሚህሩ በትእዛዝየ በዐጸደ መንግሥትየ ወኢይትገንሡ እምፍኖተ ወንጌል ወእምትምህርተ አቡነ ጳውሎስ ኢለየማን ወኢለጸጋም። ወበመጽሐፈ ታሪክኒ ዕሑፍ ሀሎ በመጽሐፈ ዚኦነ እስመ ቆስጠንጢኖስ ንጉሥ አዘዘ በመዋዕል መንግሥቱ ለኩሎሙ እለ ተጠምቁ አይሁድ ከመ ያብልዕዎሙ ሥጋ ሐራውያ በዕለተ ትንሣኤሁ ለእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ ወባሕቱ በከመ አደሞ ልቡ ለሰብእ ይትጌረም እምበሊዓ ሥጋ እንሰሳ ዘያፈቅር ሥጋ ዓሣ

ወቦ ዘያፈቅር በሊዐ ሥጋ ዶርሆ ወቦ ዘይትጌረም
እምበሊዓ ሥጋ በግዕ ወኩሎ ዘከመ አደመ ልቡ
ይተሉ። ከመዝ ውእቱ ሰምረቱ ወፈቃዱ ለሰብእ
በእንተ መብልዓ ሥጋ እንሰሳ አልቦ ሕገ ወአልቦ ቀኖና
ውስተ መጽሐፈ ሐዳስ ኩሉ ንጹሕ ለንፁሐን።
ወጳውሎስኒ ይቤ ዝሰ የአምን ኩሎ ለይብላዕ።

ዘንተ ኩሉ ዘጽሑፍ ለጽሑፍ ከመ ታእምር
ጽድቀ ሃይማኖትየ። ተጽሕፈ በ፲ወ፳፻ በ፶ወ፳ ዓመት
እምልደተ እግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ አመ፳ወ፫ ለሰኔ
በሀገረ ዳሞት።

ንባብ ፳፫

መዝሙረ ፻፳

አንሣዕኩ አዕይንትየ መንገሰ አድባር።
እምአይቲ ይምጸእ ረድኤትየ።
ረድኤትየሰ እምነበ እግዚአብሔር።
ዘገብረ ሰማየ ወምድረ።
ወኢይሁቦን ሁከተ ለእገሪከ።
ወኢይዴቅስ ዘየዐቅበከ።
ናሁ ኢይዴቅስ ወኢይነውም ዘየዐቅቦ ለእሥራኤል።
እግዚአብሔር ይዕቀብከ ወእግዚአብሔር ይክድንከ
በየማነ እዴሁ።
መዓልተ ፀሐይ ኢያውዒከ።
ወኢወርጎ በሌሊት።
እግዚአብሔር ይዕቀብከ እምኩሉ እኩይ።
ወይትመንፀና ለነፍስከ እግዚአብሔር።
እግዚአብሔር ይዕቀብከ በንግደትከ ወበእትወትከ።
እምይዜ ወእስከ ለዓለም።

ንባብ ፳፬

መዝሙር ፻፳፮

እመ እግዚአብሔር ኢሐነፀ ቤተ።
ከንቶ ይፃምዉ እለ የሐንፁ።
እመ እግዚአብሔር ኢዐቀበ ሀገረ።

ከንቶ ይተግሁ እለ ይሔልዉ።
ወከንቱ ገይሦትከመ።
ተንሥኡ እምድጎረ ነበርከመ።
እለ ትሲሰዩ እከለ ሕማም።
ሶበ ይሁቦሙ ንዋመ ለፍቁራኒሁ።
ናሁ ጸጋሁ ለእግዚአብሔር ውሉድ።
ዕሄተ ፍሬሃ ለከርሥ።
ከመ አሕፃ ውስተ እደ ኃያል።
ከማሁ ደቂቆሙ ለንጉፋን።
ብፁዕ ብእሲ ዘይፌጽም ፍትወቶ እምኒሆመ።
ወኢይትነፈር ሶበ ይትናገሮሙ ለጸላእቱ በአናቅጽ።

ንባብ ፳፭

መዝሙር ፲፱፬

አሌዕለከ ንጉሥየ ወእምላኪየ።
ወእባርከ ለስምከ።
ለዓለም ወለዓለመ ዓለም።
ኩሎ አሚረ እባርከከ።
ወእሴብሕ ለስምከ።
ለዓለም ወለዓለመ ዓለም።
ዐቢይ እግዚአብሔር ውብዙጎ አኩቴቱ።
ወአልቦ ጽንፍ ለዕበየ ዚአሁ።
ትውልደ ትውልድ ይንእዱ ምግባሪከ።
ወይዜንዉ ኃይለከ።
ወይነግሩ ዕበየ ክብረ ስብሐተ ቅዱሳቲከ።
ወያየድዑ ዕንዐከ።
ወይነሥዑ ተዝካረ ብዝኃ ምሕረትከ።
ወይትነሠዩ በጽድቅከ።
መሐሪ ወመስተሣህል እግዚአብሔር።
ርጉቀ መዓት ውብዙጎ ምሕረት ወጸድቅ።
ጌር እግዚአብሔር ለእለ ይትዔገሥዎ።
ወሣህሉ ላዕለ ኩሉ ተግባሩ።
ይገንዩ ለከ እግዚአ ኩሉ ተግባርከ።
ይባርኩከ ጸድቃኒከ።
ስብሐት ይብሉ ለመንግሥትከ።
ወይነግሩ ኃይለከ።
ከመ ይንግርዎሙ ለዕንላ እመሕያው ኃይለከ።
ወዕበየ ክብረ ስብሐተ መንግሥትከ።

መንግሥትከሰ መንግሥት ዘለኩሉ ዓለም።
 ወምኩናኒከኒ ለትውልደ ትውልድ።
 ምዕመን እግዚአብሔር በኩሉ ቃሉ።
 ወጻድቅ በኩሉ ምግባሩ።
 ይሠውቆሙ እግዚአብሔር ለእለ ተንተኑ።
 ያነሥሎ እግዚአብሔር ለእለ ወድቁ።
 ዓይነ ኩሉ ነፍስ ይሰጥ ኪያከ።
 አንተ ትሁቦሙ ሲሳዩሙ በጊዜሁ።
 ትሰፍሕ የማነክ ወታጽግብ ለኩሉ እንስሳ ዘበሥርዓትከ።
 ጻድቅ እግዚአብሔር በኩሉ ፍናዊሁ።
 ወኔር በኩሉ ምግባሩ።
 ቅሩብ እግዚአብሔር ለኩሎሙ እለ ይጸውዕዎ።
 ወለኩሎሙ እለ ይጸውዕዎ በጽድቅ።
 ይገብር ፈቃዶሙ ለእለ ይፈርህዎ።
 ወይሄርዎሙ ለኩሎሙ ኃጥዓን።
 ስብሐተ እግዚአብሔር ይነግር አፋዩ።
 ወኩሉ ዘሥጋ ይባርክ ለስሙ ቅዱስ።
 ለዓለም ወለዓለም ዓለም።

ንባብ ፳፮

መዝሙር ፳፮

ይትነሣዕ እግዚአብሔር ወይዘረወ ፀሩ።
 ወይጌዩዩ ጸላእቱ እምቅድመ ገጹ።
 ከመ የኅልቅ ጢስ ከማሁ የኅልቁ።
 ወከመ ይትመስው ሰምዕ እምቅድመ ገጸ እሳት።
 ከማሁ ይትነሣሉ ኃጥአን እምቅድመ ገጹ
 ለእግዚአብሔር።
 ወጻድቃንሰ ይትፈስሐ።
 ወይትኃሣዩ በቅድመ እግዚአብሔር።
 ወይትፈስሐ በሐሴት።
 ሰብሕዎ ለእግዚአብሔር ወዘምሩ ለስሙ።
 ፍኖተ ግበሩ ለዘዐርገ እንተ ዓረብ እግዚአብሔር ስሙ።
 ወተፈሥሐ በቅድሚሁ።
 ወደንገጹ እምቅድመ ገጹ።
 አብ ለእንሰ ማውታ ወመኮንኖን ለዕቤራት።
 እግዚአብሔር ውስተ ቤተ መቅደሱ።
 እግዚአብሔር ያገድሮሙ ለባሕታውያን ውስተ ቤቱ።
 ወያወፅአሙ ለሙቁሐን በኃይሉ።
 ከማሁ ለምሩራን እለ ይነብሩ ውስተ መቃብር።

እግዚአብሔር ወዓዕከ ቅድመ ኩሉ ሕዝብከ።
 ወእመኒ አንተ ገዳም ኃለፍከ።
 ምድርኒ አድለቅለቀት ወሰማይኒ አንጠብጠበ።
 እምቅድመ ገጹ ለአምላክ ሲና።
 እምቅድመ ገጹ ለአምላክ እሥራኤል።
 ዝናም ዘእምፈቃዱ ዘፈለጠ እግዚአብሔር ለርስትከ።
 እመኒ ደክመ አንተ ታፀንዎ
 እንስሳክ የሀድሩ ውስቴቱ።
 አስተዳሎክ ለነዳያን በኒሩትክ እግዚአብሔር።
 እግዚአብሔር ይሁቦሙ ቃለ ለእለ ይዜንወ ኃይለ
 ብዙኃ።
 ንጉሠ ኃያላን ለፍቁሩ።
 ለፍቁሩ ወለስነ ቤትክ ተካፈልነ ምህርካ።
 እመኒ ቤትክሙ ማዕከለ መዋርስት።
 ክነፈር ርግብ በብሩር ዘግቡር።
 ወገበዋቲሃኒ በሐመልማለ ወርቅ።
 አመ አዘዘ ሰማያዊ ንጉሥ ላዕሌሃ።
 በረድ ይዘንም ላዕሌ ሰልሞን።
 ደብረ እግዚአብሔር ደብር ጥሉል።
 ደብር ርጉእ ወደብር ጥሉል።
 ለምንት ይትነሥኡ አድባር ርጉአን።
 ደብር ዘሠምሮ እግዚአብሔር የጎድር ውስቴቱ።
 እስመ የጎድሮን እግዚአብሔር ለዝሉፋ።
 ሠረገላቲሁ ለእግዚአብሔር ምልፊተ አእላፋት
 ፍሱሐን።
 እግዚአብሔር ውስቴቶን በሲና መቅደሱ።
 ዐርገ ውስተ አርያም ዪዊወክ ዪዋ።
 ወወሀብከ ፀጋክ ለዕንሰ እመሕያው።
 እስመይክሕዱ ከመ ይጎድሩ።
 እግዚአብሔር አምላክ ቡሩክ።
 ይትባረክ እግዚአብሔር በኩሉ መዋዕል።
 ይረድአነ አምላክነ ወመድኃኒነ።
 አምላክነሰ አምላክ አድጎኖ።
 ወፍናዊሁኒ ለሞት ዘእግዚአብሔር ውእቱ።
 ወባሕቱ እግዚአብሔር ይሰብር አርእስተ ጸላእቱ።
 ወበከተማ ስእርቶሙ የሐውር ጌጋዮሙ።
 ይቤ እግዚአብሔር ወዲእየ እገብእ።
 ወእትመጠዋ እንተ ቀላየ ባሕር።
 ከመ ይሄረያ እገሪክ በደም።
 ልሳነ ከለባቲክ ላዕሌ ጸላእቱ።
 አስተርአየ ፍናዊክ እግዚአብሔር።

ፍናዊሁ ለአምላክነ ለንጉሥ ዘውስተ መቅደስ።
 በጽሑ መላእክት ወበሙ መዘምራን።
 ማእከለ ደናግል ዘባጥያተ ከበሮ።
 በማገበር ባርክዎ ለእግዚአብሔር።
 ወለአምላክነ በአንቅዕተ እሥራኤል።
 ህየ ብንያም ወሬዛ በኃይሉ።
 መላእክተ ይሁዳ መሳፍንቲሆሙ።
 መላእክተ ዛብሎን ወመላእክተ ንፍታሌም።
 አዝዝ እግዚአ በኃይልክ።
 ወአፅንዖ እግዚአ ለዝንቱ ዘሠራዕክ ለነ።
 ውስተ ጽርሕክ ዘኢየሩሳሌም።
 ለከ ያመጽኡ ነገሥት አምኃ።
 ገሥዎሙ ለአራዊተ ጎለት።
 ማገበረ አልሕምት ውስተ ዕንላተ ሕዝብ።
 ከመ ኢይትዐፀዉ እለ ፍቱናን ከመ ብሩር።
 ዝርዎሙ ለአሕዛብ እለ ይፈቅዱ ቀትለ።
 ይምጽኡ ተናብልት እምግብጽ።
 ኢትዮጵያ ታበጽሕ እደዊሃ ጎበ እግዚአብሔር።
 ነገሥተ ምድር ሰብሕዎ ለእግዚአብሔር።
 ወዘምሩ ለአምላክነ።
 ዘምሩ ለእግዚአብሔር ዘዓርገ ውስተ ሰማይ።
 ሰማይ ዝመንገለ ጽባሕ።
 ናሁ ይሁብ ቃሎ ቃለ ኃይል።
 ሀቡ አኮቴተ ለእግዚአብሔር።
 ላዕለ እሥራኤል ዓቢይ ስብሐቲሁ።
 ወኃይሎሂ እስከ ደመናት።
 መንክር እግዚአብሔር በላዕለ ቅዱሳኒሁ።
 አምላክ እሥራኤል ውእቱ ይሁብ ኃይለ ወፅንዐ
 ለሕዝቡ።
 ወይትባረክ እግዚአብሔር።

ንባብ ፳፯

መዝሙር ፯፩

እግዚአ ኩነኔክ ሀቦ ለንጉሥ።
 ጽድቀክኒ ለወልደ ንጉሥ።
 ከመ ይኬንኖሙ ለሕዝብክ በጽድቅ።
 ወለነዳያኒክኒ በፍትሕ።

ይትወከፉ አድባር ወአውግር ሰላመ ሕዝብክ።
 ኮንን በጽድቅ ነዳያን ሕዝብክ።
 ወአድጎኖሙ ለደቂቀ ምስኪናኒክ።
 ወአጎሥሮ ለዕቡይ።
 ወይጽናሕ ምስለ ፀሐይ።
 ወእምቅድመ ወርጎ ለትውልደ ትውልድ።
 ወይወርድ ከመ ጠል ውስተ ፀምር።
 ወከመ ነጠብጣብ ዘያንጠበጥብ ዲበ ምድር።
 ወይሠርፅ ጽድቅ በመዋዕሊሁ።
 ወብዙጎ ሰላም እስከ የጎልፍ ወርጎ።
 ወይኬንን እምባሕር እስከ ባሕር
 ወእምአፍላግ እስከ አጽናፈ ዓለም።
 ይገንዩ ቅድሚሁ ኢትዮጵያ።
 ወጸላእቱሂ ሐመደ ይቀምሱ።
 ነገሥተ ተርሴስ ወደስያት አምኃ ያበውሉ።
 ነገሥተ ሳባ ወዓረብ ኃዳ ያመጽኡ።
 ወይሰግዱ ሎቱ ኩሎሙ አሕዛብ።
 እስመ አድጋኖ ለነዳይ እምእደ ዘይትዔገሎ።
 ለምስኪን ዘአልቦ ረዳኢ።
 ወይምህክ ነዳየ ወምስኪን።
 ወያድጎን ነፍሰ ነዳያን።
 እምርዴ ወእምትዕግልት ያድጎና ለነፍሶሙ።
 ወክቡር ስሙ በቅድሚሆሙ።
 የሐዩ ወይሁብዎ እምወርቀ ዓረብ።
 ወዘልፈ ይጸልዩ በእንቲአሁ።
 ወኩሎ አሚረ ይድጎርዎ።
 ወይከውን ምስማክ ለኩሎ ምድር።
 ውስቱ አርእስተ አድባር።
 ወይነውጎ እምአርዝ ፍሬሁ።
 ወይበቁል ውስተ ሀገር ከመ ሣዕረ ምድር።
 ወይከውን ቡሩክ ስሙ ለዓለም።
 እምቅድመ ፀሐይ ሀሎ ስሙ።
 ወይትባረኩ ቦቱ ኩሎሙ አሕዛብ ምድር።
 ወያስተበፅዕዎ ኩሎሙ አሕዛብ።
 ይትባረክ እግዚአብሔር አምላክ እሥራኤል።
 ዘገብረ ዓቢየ ወመንክረ ባሕቲቱ።
 ወይትባረክ ስመ ስብሐቲሁ።
 ለዓለም ወለዓለም ለዓለም።
 ወይምላዕ ስብሐቲሁ ኩሎ ምድረ ለይኩን ለይኩን።

ንባብ ፳፰

እመጽሐፈ ግንዘት

በስመ እግዚአብሔር ሕያው ዘይሄለስ በአካላት ወይትወሐድ በመለኮት። ንጽሕፍ ሥርዓተ ጸሎት ዘህሎ በመጽሐፈ ግንዘት ወዘይትነበብ ላዕለ ኩሎሙ ምውታን በአስተጋብእ ዘይቀድም ወዘይተሉ በበጊዜህ ወበበገጹ በሰላመ እግዚአብሔር አሜን።

ሶበ አልጸቀ ለመዊት ብእሲ ክርስቲያናዊ ወሶበ ትትፈለጥ ነፍሱ እምሥጋሁ ቀዳሚ ኩሉ ያንብቡ ሎቱ ካህናት መስተብቁዐ በእንተ ድንነተ ነፍስ ዘይቤ ንዲ ራዲ ነፍስ ወዘይቤ ፈኑ አድናኖተከ። ወዓዲ ይበሉ ዘድኅነ አዳም በስምከ ወእምዝ ይጸልዩ ላዕለ ማይ ወዘይት የተ ወፃ መዝሙረ ዳዊት። ፲ተ ወፎተ መኃልየ ነቢያት ወፎተ መኃልየ ሰሎሞን። ወንጌለ ዮሐንስ እምርእሱ እስከ ተፍጻሚቱ ወውዳሴ ማርያም ምስለ አንቀጸ ብርሃን። ወእምድኅረ ሐጸብዎ በማይ ዘእንበለ ጸሎት ይሕጽብዎ በማየ ዝንቱ ጸሎት እንዘ ይብሉ በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ወእምዝ ይጸልዩ ላዕለ ልብስ ዘይትገነዝ ቦቱ ምውት ጸሎተ ማርያም ዘይብል ወሶበ ወረደ እግዚእን።

ወኢይክልኡ ድርማንቃቲሆሙ ለካህናት እምሥጋሆሙ። ወእምዝ ይግንዝዎ በሐዲስ ልብስ እስመ ይትአመር በዝንቱ ከመ ቦቱ ሐዲስ ልብስ በመንግሥተ ሰማያት። ለእመ ኮነ ቀሲስ ይግበሩ ሎቱ የተ ማዕተበ ወለዲያቆን የተ ለሕዝባዊ ወለሕዝባዊት ፩ደ ፩ደ ወመስቀለሂ ከማሁ ይግበሩ ሎሙ ወይግበሩ ሎሙ ጌተ መስቀለ ፩ደ ትርአሱ ወ፩ደ ትርጋጽ ፩ደ በየማኑ ወ፩ደ በጸጋሙ ወየተ በላዕሌሁ።

ወያኅትው ፲ተ ወፎተ መኃትወ ለቀሳውስት ወፂተ ለዲያቆናት። ወፎተ ለመሐይምናን ወለመሐይምናት። አብርሆ ብርሃናትኒ በእንተ አእምሮ ፍልሰቶሙ እምዓለመ ጽልመት ውስተ ዓለመ ብርሃን ሶበኒ ሞተት ብእሲት በወሊድ አው በመዋዕለ ሕርሳ ይሕጽብዎ ወይግንዝዎ በካልዕ ልብስ ዘኢወለደት ቦቱ ወከመ ይጸልዩ ላቲ ያብእዎ ውስተ ቤተ ክርስቲያን

እስመ ሞት አንጽሓ ወሐጺበ ምውትኒ እምቅድመ ይግንዝዎ ድልው ውእቱ ወእኮ ፈጠራ እስመ መጽሐፈ አብረክሲስ ይነግር ከመ ለጣቢታ ረድእት ዘአንሥእ ጴጥሮስ ድኅረ ሞተት ሐጸብዎ እመስ ኮነ ዝንቱ ዘኢይደሉ እምኢገብርዎ ምዕመናን በመዋዕለ አርድእት እመንቱኒ ኢክልእሞሙ ወዓዲ ይከውኑ ምውታን ርሱሓነ በዓሠረ ደዌሆሙ ወበእንተዝ ኢይደሉ ከመ ያብእዎሙ ውስተ ቤተ ክርስቲያን እንበለ ይሕጽብዎሙ ወእምድኅረ ገነዝዎ ለምውት ያንብቡ ካህናት ቃለ አትናቲዎስ ዘውእቱ ሰቆቃወ ነፍስ ዘይቤ ንዑ ተጋብኡ ኩልከሙ ሕያዋን።

ወያውሥኡ ሕዝብ እንዘ ይብሉ ሃሌ ሉያ በበየቱ እስከ ፳ወ፯ቱ የተ የተ ጊዜ ወለለፍጻሚሁ ይበሉ እግዚእ አዕርፍ ነፍስ ገብርክ/ዓመትክ/ዕገሌ/ዕገሊት...ወእምድኅረዝ ይበሉ ካህናት ጸሎተ ፍትሐት ዘይብል ረሰየነ ድልዋነ ንክስት አፉነ ከመ ንሰብሐክ በልብ ንፁሕ። ወይበሉ ሕዝብ እግዚእ መሐረነ እግዚእ መሐከነ እግዚእ ተሠህለነ። በበየቱ እስከ ፲ቱ ወ፳ቱ ጊዜ ወከማሁ ይበሉ ኪርያላይሶን በበየቱ እስከ ፲ቱ ወ፳ቱ ጊዜ ዓዲ ይበሉ እግዚእ መሐረነ ክርስቶስ በበየቱ እስከ ፱ቱ ጊዜ ወከማሁ ይበሉ ኪርያላይሶን በበየቱ እስከ ፱ቱ ጊዜ።

ወእምዝ ይበሉ እግዚአብሔር አምላክነ አጎዜ ኩሉ አቡሁ ለእግዚእን ንስእለክ ከመ ትልአክ ሎቱ መልአክ ምሕረት ወይድግሙ ጸሎተ ዕጣን እምጥንቱ እስከ ተፍጻሚቱ። ወሶበ ይመውቱ ካህናት ወዲያቆናት ይጸልዩ ጸሎተ ዘውእቱ ድርሳነ ያዕቆብ ዘሥሩግ ወይበሉ ሰላም ለኪ ኦ ርእስ ቅድስት ዘቤዛዊነ ኢየሱስ ክርስቶስ ወይድግሙ መዝሙረ ዳዊት በበየቱ አው በበፂ መዝሙር ይበሉ ምቅናየ ወበፍጻሚ መኃልየ ነቢያት ወመኃልየ ሰሎሞን ይበሉ ፩ደ ፩ደ ምቅናየ ወይድግሙ ውዳሴ ማርያም ወእምዝ ይፍትሑ ውስተ ቤት ዓቢየ ፍትሐተ እንዘ ይብሉ እግዚእ መሐረነ ወጸሎተ አኮቲት ዘከመ ሥርዓት ወያዕርጉ ዕጣን።

ወይቁሙ ካህናት ከቢቦሙ ምውተ ወይዕጥኑ በተባርዮ ወይዘምሩ እመዝሙረ ዳዊት። ለለየቱ አው ለለ፪ቱ መሥመር ወይበሉ ሃሌ ሉያ የተ ጊዜ። ...

ወሶበ ያወጽኦም ለግንዛቤ እማኅደሩ ይጽሩ ስንዳሌ ወዕጣን ወመባርህተ ወይለሱ ካህናት ልሰ ተክህኖ ወየአጎዙ ማዕጠንታተ ወይትቀነዩ እመዝሙረ ዳዊት እንዘ ይብሉ አሌፍ እስከ ኀበ ይብሉ ዳሌጥ ወያዕርፍዎ በ፩ ምዕራፍ ወይፍትሐ ከመ ሥርዓተ ዝንቱ መጽሐፍ ወእንዘ ያነሥእም ለምውት እም፩ ምዕራፍ ይዘምሩ እንዘ ይብሉ ዳሌጥ እስከ ኀበ ይብል ዛይ ወሶበ ያዕርፍዎ ውስተ ካልእ ምዕራፍ ይፍትሐ ከመ ቀዳሚ። ወያንሥእም እምካልእ ምዕራፍ እንዘ ይብሉ ዛይ እስከ ኀበ ይብል ዮድ። ወሶበ ያነሥእም እምነ ሣልስ ምዕራፍ ይበሉ ዮድ እስከ ኀበ ይብል ሚም። ወያዕርፍዎ ውስተ ራብዕ ምዕራፍ ወይፍትሐ ከመ ቀዳሚ። ወእምዝ ያንሥእም ለምውት እምዕራፍ ራብዕ እንዘ ይብሉ ሚም እስከ ኀበ ይብል ዔ። ወያዕርፍዎ ውስተ ኃምስ ምዕራፍ ወይፍትሐ ከመ ቀዳሚ። ወሶበ ያነሥእም ለምውት እምኃምስ ምዕራፍ ይበሉ ዔ እስከ ኀበ ይብል ቆፍ ወያዕርፍዎ ውስተ ሳድስ ምዕራፍ። ወይፍትሐ ከመ ቀዳሚ ወእንዘ ያነሥእም ለምውት እምነሳድስ ምዕራፍ ይትቀነዩ እንዘ ይብሉ ቆፍ እስከ ኀበ ይብል ታው።

ወያዕርፍዎ ውስተ ሳብዕ ምዕራፍ ዘውእቱ አፍአ አንቀጽ ቤተ ክርስቲያን ወይፈትሐ ፍትሐተ ከመ ቀዳሚ ሥርዓተ ወእምዝ ያንሥኡ ምውተ ወያብኡ ውስተ ቤተ ክርስቲያን። ለእመ ኮነ ቀሲሰ ያብእም ውስተ ቤተ መቅደስ ወያስተሳልምም ታቦተ ወያስክብዎ ቅድመ ምሥዋዕ።

ወለዲያቆንኒ ከማሁ ያብእም ውስተ ቤተ መቅደስ። ለሕዝባዊስ ወለሕዝባዊት በከመ ሥርዓተ ሕያዋኒሆሙ ያስክብዎሙ አፍአ ቤተ መቅደስ ወይበሉ መዝሙረ ዳዊት ወውዳሴ ማርያም ወጸሎተ አኮቴት ወያዕርጉ ዕጣነ።

ወእምዝ ይውጥኑ ጸሎተ ቅዳሴ ዘቁርባን ወይሠሁ ሎቱ መሥዋዕተ

ወእምድጎረ ፍፃሜ ቁርባን ይስዐሞ ሊቀ ካህናት ለምውት እንዘ ይሰነአሎ ወይሰዐምም ሕዝብኒ እለ ሀለዉ ህየ ወይከዐው ላዕሌሁ ሊቀ ካህናት ቅብዐ ዘይት ወእምዝ ይሰድዎ ውስተ መቃብር እንዘ ይብሉ ታው እስከ ተፍጻሚቱ ወሶበ አብእም ወአስክብዎ ውስተ መቃብር ይበሉ መዝሙረ ዳዊት ወውዳሴ ማርያም

ወጸሎተ አኮቴት በከመ ተሠርዐ ውስተ ዝንቱ መጽሐፍ።

ወእምድጎረ ተፈጸመ ጸሎተ ፍትሐት ላዕለ መቃብር ያምጽኡ አዝማዲሁ እምንዋዩ በእምጣን ይትከህሎሙ ወያቅሙ ቅድመ መምህሩ ወየሀቡ ምጽዋተ ለነዳያን ወለምስኪናን ለዕቤራት ወለእንለማውታ ወለቤተ ክርስቲያን ወይዝርዉ በቅድመ መምህሩ ከመ ይኩን መምህሩ ስምዐ በቅድመ እግዚአብሔር ከመ ውእቱ ምውት ድልው የሀቡ ሎቱ ምጽዋተ ወይጸልዩ በእንቲአሁ እስመ ለእመ ጸሙ ወጸለዩ ወወሀቡ ሎቱ ምጽዋተ ዘእንበለ መባሕተ መምህሩ አልቦ ዘይበቁዖ በከመ ይቤሎ እግዚእነ ለጴጥሮስ ዘአሠርከ በምድር ይከውን እሠረ በሰማያት ወዘፈታሕከ በምድር ይከውን ፍቱሐ በሰማያት ሰማይ ወምድር የጎልፍ ወቃልየሰ ኢየሁልፍ ወይግበሩ ሎቱ ጸሎተ ፍትሐት ወቁርባን እምአመ አዕረፈ እስከ ፃ ዕለት ወይጸልዩ ሎቱ ወያዕርጉ ዕጣነ በበጀቱ ጊዜ በሌሊት ወበመዓልት ወለእመ ኢተከህሎሙ ይግበሩ ሎቱ እስከ ፲ቱ ወ፪ቱ ዕለት አው እስከ ፮ቱ ዕለት ወለእመ ኢተከህላ ይትገበር ዝንቱ ኩሉ ይግበሩ ሎቱ በሣልስት ዕለት ከመ ትንሣኤሁ ለወልድ።

ወካዕበ በጀቱ ዕለት እስመ በጀቱ ዕለት ትበጽሕ ነፍሰ ሰብእ ኀበ ሳብዕ ሰማይ ቅድመ መንበሩ ለእግዚአብሔር እመሂ ዘጸድቅ ወእመሂ ዘኃጥእ ወበ፳ ዕለት ወበ፴ ዕለት በእምሳለ ቀደምት ሕዝብ እለ ኀዘኑ በእንተ መሴ።

ዓዲ በ፵ ዕለት ይጸልዩ ሎቱ እስመ በ፵ ዕለት ዐርገ እግዚእነ ውስተ ሰማያት። በከመ ይቤ አባ ጳኩሚስ ለእመቦ ዘአዕረፈ እምአኃው ይፍትሕዎ ለለሰዓቱ በጸሎተ ዕጣን እስከ ፵ ዕለት ወበ፵ ዕለት ይትጋብኡ ኩሎሙ አጎው ውስተ ቤተ ክርስቲያን በጊዜ ንዋም ወይትካፈሉ ኩሎሙ ዕጣነ ወይስግዱ ኀበ እግዚአብሔር በእንቲአሁ ለዘሞተ እንዘ የይክዕዉ አንብዎሙ ላዕለ ዕጣን ወይዕጥኑ እንዘ ይተግሁ ኩላ ሌሊተ እስመ ይከውና ናህየ ወዕረፍተ ወለእለ ይጸልዩ ይከውኖሙ ዓቢየ ዐስበ ወዘንተ ዘንብል በእንተ አግብርተ እግዚአብሔር ባሕቲቶሙ ወበእንተ ረሲዓንሰ ለእመ ወሀቡ ሎሙ ብዙኀ ምጽዋተ ወጸለዩ ሎሙ አልቦ ዘይበቁዖሙ እስመ ረሢዕ እንዘ ሀሎ በሕይወቱ ጸላኢሁ

ለእግዚአብሔር ወእድገረ ሞቱኒ አልቦቱ ምሕረት እስመ አልቦ አድልዎ በጎበ እግዚአብሔር አላ ይፈድዮ ለኩሉ በከመ ምግባሩ።

ወካዕበ በጅ ወበ፹ ዕለት። ወበ፻ወ፹ ወ፫ ዕለት። ወበ፻ወ፹ ወ፫ቱ ዕለት ወበፍጻሜ ዓመት ይዝክርዎ በጸሎት ለዘአዕረፈ ወይግበሩ ሎቱ ቁርባነ እስመ ይበቁሃ ፈድፋደ ወይከውኖ ዕረፍተ ወናህየ ወያቀርቦ ጎበ እግዚአብሔር።

ወለምእመናን ለእመ ሞቱ አዝማዲሆሙ ኢይደሉ ይተክዙ ላዕሌሆሙ ከመ አሕዛብ ወኢይስጥጡ አልባሲሆሙ ወኢያዝልፉ ብካየ ወኢይንጽዩ ሥእርተ ርእሶሙ አላ ይኩኑ ተዐጋሥያነ ወያእኩትዎ ለእግዚአብሔር ከመ ኢዮብ ጻድቅ ወፈድፋደሰ ይደሉ ዝንቱ ግብር ለካህናት እለ በሕገ ክርስቶስ ዘሎቱ ስብሐት ለዓለመ ዓለም አሜን።

ንባብ ፳፱

እመጽሐፈ ድን

በስመ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ፩ዱ አምላክ ንዌጥን በረድኤተ እግዚአብሔር መቅድመ ድን እስመ ለዝንቱ መጽሐፍ መንፈቁ ተረክበ እመጽሐፍተ ካህናት ቀደምት ወመንፈቁ ተጽሕፈ በመዋዕለ ዘርዓ ያዕቆብ ንጉሥ ወልደ ሠርፀ ድንግል ንጉሠ ጄኤል ወበመዋዕለ ንግሥተ መልአክ ሞገሳ በጸጋ እግዚአብሔር ዘተሠምየት ማርያም ሥና እንዘ አባ ጴጥሮስ ጳጳስ ዘኢትዮጵያ ወእንዘ አባ አብርሃም መምሕር ዘደብረ ሊባኖስ ወእንዘ ወልደ ክርስቶስ ወልደ ጌራ ርዕሰ ሠራዊት ወሊቀ ሐራ ወእንዘ አትናቴዎስ ወልደ ተክለ ሃይማኖት ወልደ ወሰን ሰገድ መኮንን መኳንንት ወመልአክ ትዕይንት ወአጽአፊሁኒ ኃጥዕ ወአባሲ ወምስኪን ሠርፀ ማርያም ዘበውስተ ሕዝብ ትሐት ወበጎበ ሰብአ ምኑን ከመ ይኩኖ መድኃኒተ ሥጋ ወነፍስ አመ ዕለተ ፍዳ ወደይን።

ወእምድገረ ዝንቱ ናየድዕ ወንዜኒ ረብኃ ዝንቱ መጽሐፍ ወነገረ በቁዔት ዘይትረክብ ቦቱ ወረባሐዕ ለዝንቱ መጽሐፍ ያስተጋብዕ ጣዕመ ዜማሁ ቀሳውስተ

ወዲያቆናተ ካህናተ ወመዘምራኒ ዕደ ወአንስተ አዕሩገ ወሕፃነተ ውስተ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት አሐቲ ጉባዔ እንተ ሐዋርያት ወኑልቆ ሥላሴ ዘውእቶሙ ግዕዝ ወዕዝል ወዓራራይ ወበእሉ ፫ቱ ጣዕመ ዜማ ይስሕብ ኩሎ መንገለ ቤተ ክርስቲያን ቅድስት ወእንዘ ይሰምዕ ይትፈሣሕ በሰሚዓ ማገሌት ወይትኃሠይ ከመዘሰትየ ወይነ ከራሜ ዘየአምር ይትቀነይ ይትፈሣህ በአዕምሮተ መዝሙር ወበጣዕመ ቃናሁ ወዘኢየአምር ይፊኢ ወይስመይ እንዘ ይትቀነይ ካህናት መዝሙረ እስከ ይዌጥን ካህን ቅዳሴ ቁርባን ወፍፃሚ ዕጣነ ሞገር የዓትው ኩሎሙ ውስተ አብያቲሁሙ ሶበ ይኤዝሙ ዲያቆን እንዘ ይብል እትው በሰላም።

ንባብ ፴

ዜና ሕይወቱ ለዘርዓ ያዕቆብ

ወጥንተ ሙላድየሰ እምካህናቲሃ ለአክሱም ወባሕቱ አነ ተወለድኩ እም ፩ ነዳይ መስተገብር ውስተ አድያመ አክሱም እመጅ ወጅ ለነሐሴ በ፫ ዓመተ መንግሥቱ ለያዕቆብ በ፲፫ ወጅ ፻ወ፯ ወ፪ እምልደተ ክርስቶስ ወበጥምቀተ ክርስትና ተሠመይኩ ዘርዕ ያዕቆብ ወሰብእስ ይቤሉኒ ወርቁ።

ወእምድገረ ልህቁ አቡየ ፈነወኒ ጎበ ቤተ ትምህርት ከመ እትመህር ወእምድገረ አንበብኩ መዝሙረ ዳዊት ወምህርየ ይቤሎ ለአቡየ ዝንቱ ሕፃን ወልድከ ብሩህ ልቡና ውእቱ ወተዓጋሢ በትምህርት ወለእመ ፈነወኩ ጎበ ቤተ ትምህርት ይከውን ሊቀ ወመምህረ ወአቡየ ሰሚያ ዘንተ ፈነወኒ ከመ እትመህር ዜማ ወባሕቱ ድምጽየ ኢይሣፊኒ ወጉርዔየ ሲሐክ ውእቱ ወበእንተዝ ኮንክምሙ ሰሐቀ ወሥላቀ ለአብያጽየ ወነበርኩ ህየ ፫ አውራጎ ወእምዝ ተንሣእኩ በጎዘነ ልብየ ወሐርኩ ጎበ ካልእ መምህር ዘይሚህር ቅኔ ወሰዋስወ።

ወእምዝ ተንሣእኩ ወሐርኩ ከመ እትመህር ትርጓሜ መጽሐፍት ቅዱሳን። ወነበርኩ በዛቲ ትምህርት ፫ ዓመተ ወተምህርኩ መጽሐፍተ በከመ ይተረጉምዎሙ ፍራንጅ ወዓዲ በከመ ይተርጉምዎሙ

መምህራን ብሔርን። ወትርንሚሁሰ ብዙን ጊዜ ኢተሰነዐው ምስለ ልቡናየ። ወባሕቱ አርመምኩ ውነባእኩ ኩሎ ሕሊናየ ውስተ ልብየ። ወእምዝ ተመየጥኩ ወነበርኩ ውስተ ብሔርየ ዘአክሱም። ወወጠንኩ እምህር መጻሕፍተ ፬ ዓመተ ወዝንቱሰ ዘመን ኮነ ዘመነ እኩየ እስመ በ፲ወ፱ ዓመተ መንግሥቱ ለሱስንዮሱ መጽአ አቡነ እፎንስ እምነገደ ፍራንጅ። ወድጎረ ፪ ዓመት ኮነ ዓቢይ ስደት ውስተ ኩሉ ብሔረ ኢትዮጵያ እስመ ሠምረ ንጉሥ በሃይማኖተ ፍራንጅ። ወበእንተዝ ኮነ ይሰድዶሙ ለኩሎሙ እለ ኢተወክፉ ዘንተ ሃይማኖተ።

ወአንሰ እንዘ ሀሎኩ ውስተ ብሔርየ ወእሚህር መጻሕፍተ ብዙኃነ እምአብያጽየ ጸልኡኒ። እስመ ጠፍአ በዝንቱ ዘመን ፍቅረ ቢጽ ወአኅዞሙ ቅንአት። እስመ አዐቢ እምኒሆሙ በትምህርት ወበፍቅረ ቢጽ ወእሰነዐው ምስለ ኩሉ ሰብእ ምስለ ፍራንጅ ወምስለ ግብጻውያን። ወእንዘ እሚህር ወአተረጉም መጻሕፍተ እብል ከመዝ ወከመዝ ይቤሉ ፍራንጅ። ከመዝ ወከመዝ ይቤሉ ግብጻውያን። ወኢይብል ዝንቱ ሠናይ ወዝንቱ እኩይ አላ እብል ዝኩሉ ይሄኒ ለእመ ንሄኒ ንሕነ። ወበእንተዝ ጸልኡኒ ኩሎሙ። እስመ ለግብጻውያን እመስሎሙ ፍራንጅ ወለፍራንጅ እመስሎሙ ግብጻዊ። [ግዕዝ ሐተታ ዘዘርአ ያዕቆብ]

መላድ	መወለጃ
አድያም	አካባቢ
ልህቁ	አደግሁ
ፈነወኩ	ላክሽው
ባሕቱ	ነገር ግን
ስሑክ	ጎርናና
ተሰነዐው	ተሰማማ
አርመምኩ	ዝም አልሁ
ነባእኩ	ደበቅሁ ሸሸግሁ።
ይሄኒ	ያምራል።

ንባብ ፴፩

ሃይማኖተ አበው።

ትዕዛዝ ራብዕ

ይቤ ጴጥሮስ ኢትቅትል።

ኢትዘሙ።

ኢትማስን ሕፃነ።

ወኢትስርቅ።

ወኢትኩን ማእምረ።

ወኢትኩን ረአዬ ኮከብ።

ወኢትኩን መሠርየ።

ወኢትቅትል ዓዕዓን ንዑሰ በውስተ ከርሠ እሙ።

ወኢእምድጎረ ተወልደ ኢትቅትሎ።

ወኢትፍቱ ወኢምንተኒ ንዋየ ካልእከ።

ወኢትጽላእ ወኢመነሂ እምሰብእ።

ወኢትኩን ስምዓ በሐሰት።

ወኢትንብብ እኩየ ላዕለ መነሂ ወኢተሃሊ ከመ ትግበር እኩየ።

ወኢትኩን ዘጀኤ ልቡ ወዘጀኤ ልሳኑ።

እስመ ዘጀኤ ልሳኑ መሥገርት ውእቱ ለሞት።

ወኢይኩን ነገርከ ከንቶ ወኢሕሳዌ።

ወኢትኩን መፍቀሬ ንዋይ ብዙኅ።

ወኢተዐጋሌ።

ወኢመድለዌ።

ወኢዘእኩይ ልቡ ወኢዕቡይ።

ወኢትምክር ምክረ እኩየ ላዕለ ቢጽከ።

ወኢትጽላእ መነሂ እምሰብእ።

አላ ገሥፅ።

ወለባዕዳን ትጸሊ።

ወለባዕዳን ትምህሮሙ።

ወለባዕዳን ታፈቅር ፈድፋድ እምነፍስከ

ዋቢ መጻሕፍት

- መጽሐፈ ሰዋስወ ግዕዝ አዲስ አበባ፡ ንግድ ማተሚያ ቤት 1992
- መጽሐፈ ስንክሳር ትንሣኤ ዘጉባዔ ማሳተሚያ ድርጅት አዲስ አበባ፡ አርቲስቲክ ማ/ቤት 1993
- መጽሐፈ ቅዳሴ አሥመራ፡ ማኅበረ ሐዋርያት ኮከበ ጽባሕ ማ/ቤት 1968
- መጽሐፈ ድን ዘቅዱስ ያሬድ አዲስ አበባ፡ ትንሣኤ ዘጉባዔ ማሳተሚያ ድርጅት 1988
- መጽሐፈ ግንዘት አዲስ አበባ፡ ትንሣኤ ዘጉባዔ ማ/ቤት 1979
- መሴ ተገኘ ደቂቀ ኦሪት ጀኔቫ፡ 1993
- ማኅተመ ሥላሴ ወልደ መስቀል [ባላምባራስ] ዝክረ ነገር አዲስ አበባ፡ ነጻነት ማ/ቤት 1942
- ተአምረ ማርያም አዲስ አበባ፡ ገብረ ሥላሴ ማ/ቤት 1988
- ተአምረ ኢየሱስ አዲስ አበባ፡ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ማ/ቤት 1986
- ተስፋ ሥላሴ ሞገስ [አባ]፡ ቁቅዱስ ማርቆስ ኢትዮጵያዊ ነው የተዋሕዶ አንበሳም መድኃኔ ዓለም ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። አዲስ አበባ፡ 1988
- ተክለ ጻድቅ መኰሪያ የግራኝ አሕመድ ወረራ አዲስ አበባ፡ ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1966
- ኪዳነ ወልድ ክፍሌ፡ መጽሐፈ ሰዋስወ ወግሥ ወመዝገበ ቃላት ሐዲስ፡ አዲስ አበባ፡ አርቲስቲክ ማ/ቤት 1948
- አሥረስ የኔሰው የካም መታሰቢያ አሥመራ፡ ኮከበ ጽባሕ ማ/ቤት 1951
- አቡነ ቴዎፍሎስ [ብፁዕ ወቅዱስ] መዝሙረ ዳዊት ንባቡ በግእዝ ሙሉ ትርጓሜው። አዲስ አበባ፡ አርቲስቲክ ማ/ቤት 1947
- አቡነ ጎርጎርዮስ ሊቀ ጳጳስ ዘሸዋ የኢትዮጵያ ኦርቶዶክስ ተዋሕዶ ቤተ ክርስቲያን ታሪክ አዲስ አበባ፡ 1972

አባ ሀብተ ማርያም ወርቅነህ [ሊቀ ሥል ጣናት]
ጥንታዊ የኢትዮጵያ ትምህርት አዲስ አበባ፡
1963.

- አድማሱ ጀንበሬ መጽሐፈ ቅኔ [ዝክረ ሊቃውንት]
አዲስ አበባ፡ ትንሣኤ ዘጉባዔ ማ/ቤት 1963.
- ኤርምያስ ከበደ [ንቡር እድ] ኢትዮጵያ የዓለሙ መፋረጃ! አዲስ አበባ፡ 1993
- ወንጌል ቅዱስ አሥመራ፡ ኮከበ ጽባሕ ዘማኅበረ ሐዋርያት ፍሬ ሃይማኖት ማ/ቤት 1953
- ዜና ማርቆስ እንዳለው ጥንታዊ ግዕዝ በዘመናዊ አቀራረብ
አዲስ አበባ፡ አርቲስቲክ ማ/ቤት 1981
- ዘመንፈስ ቅዱስ አብርሃ ዓውደ ነገሥት አዲስ አበባ፡ 1953
- ገድለ ተክለ ሃይማኖት አዲስ አበባ ተስፋ ገብረ ሥላሴ ማ/ቤት 1984
- ጌታቸው ኃይሌ [ፕሮፌሰር] ባሕረ ሐሳብ የዘመን ቁጠራ ቅርሳችን ከታሪክ ማስታወሻ ጋራ ኮሌጅቪል ሚኒሶታ፡ 1993
- ፍትሐ ነገሥት አዲስ አበባ፡ ብርሃንና ሰላም ማ/ቤት 1962

- Alemayehu Hagos. *Live Free! Exposing the Satanic Life & Lies of Western History!* Silver Spring, MD, 2005.
- Ayele, Bekerie. *Ethiopic an African Writing System*. Lawrenceville: Red Sea Printing Press, 1997
- Ben-Jochannan Yosef Y.A.A. *Africa Mother Of Western Civilization*. Baltimore: Black Classic Press, 1988.
- Claude Sumner. *Classical Ethiopian Philosophy*. Los Angeles: Adey Publishing Co., 1994.
- Indus Khamit Kush. *The Lost Prophet of the Bible ENOCH THE ETHIOPIAN*. Brooklyn NY: A&B Publishers Group, 2000.
- Lambdin O. Thomas. *Introduction To Classical Ethiopic*

- (Ge'ez). USA: Harvard University Semetic Studies, Second Printing, 1978.
- Leslau Wolf. *English Amharic Context Dictionary*. Los Angeles: 1972
- Leykun, Berhanu. *Contemporary Challenges In the Ministry of the Ethiopian Orthodox Church*. Washington DC: Howard University, 2005.
- Levine *The Aquarian Gospel of Jesus the Christ*. Marina Del Ter, CA: De Vorss & Co. Publishers, 1982.
- Marcus, Harold G. *The Ethiopic Liturgy, Its Sources, Development and Present Form*. New York: Ams Press, Inc., 1970.
- Means M. Sterling. *Ethiopia and the Missing Link in African History*. Chicago: Lushena Books Inc., 1945.
- Teshale Tibebu. *The Making of Modern Ethiopia 1896-1974*. Lawrenceville: Red Sea Printing Press, 1995.
- Williams, Chancellor. *The Rebirth of African Civilization*. Washington: 1961.

ምዕራብ	West
ምሥራቅ	East
ሰሜን	North
ደቡብ	South
መሥሪ	North East
ዓዜብ	South West
ሊባ	South East
ባሕር	North West